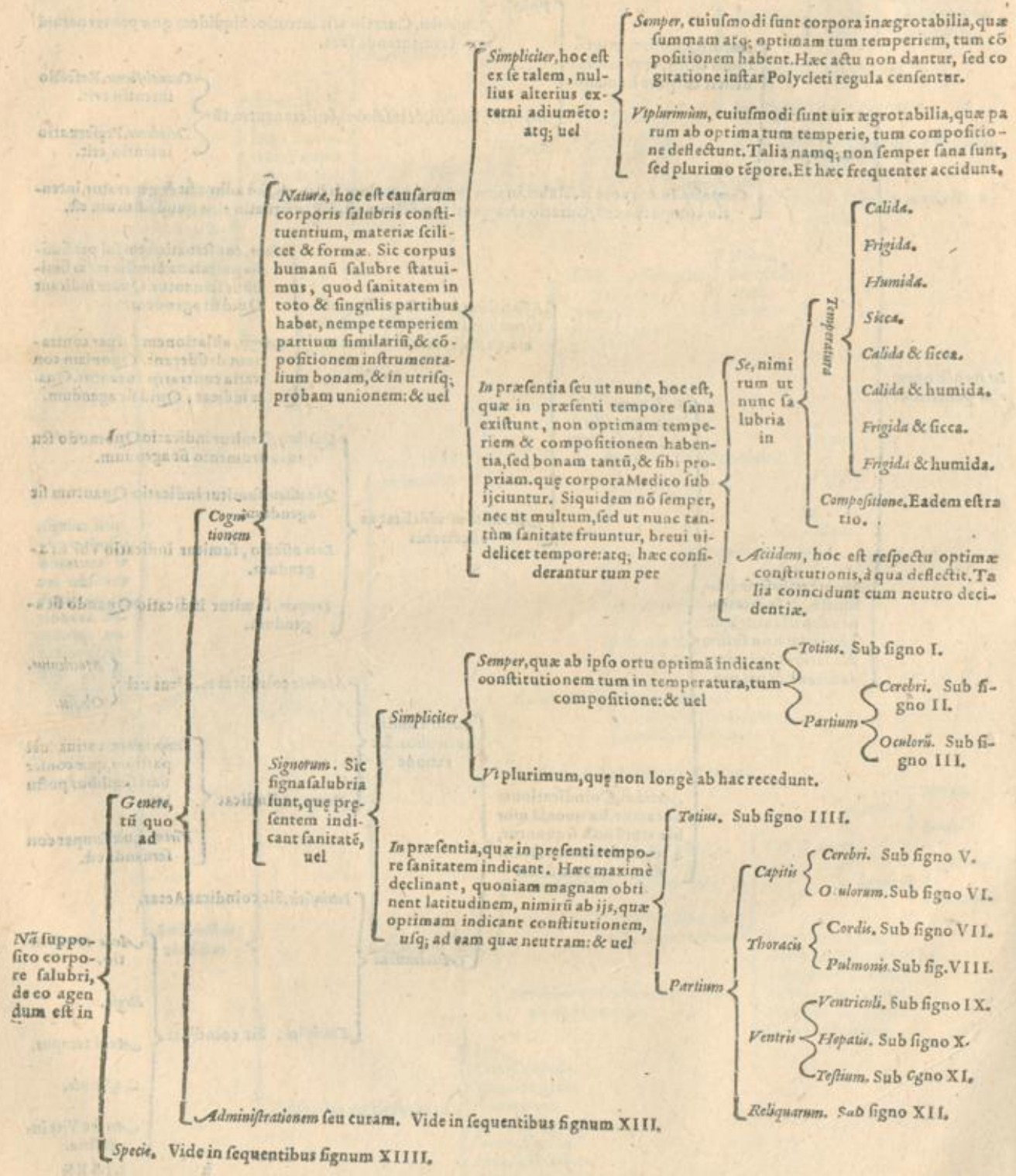

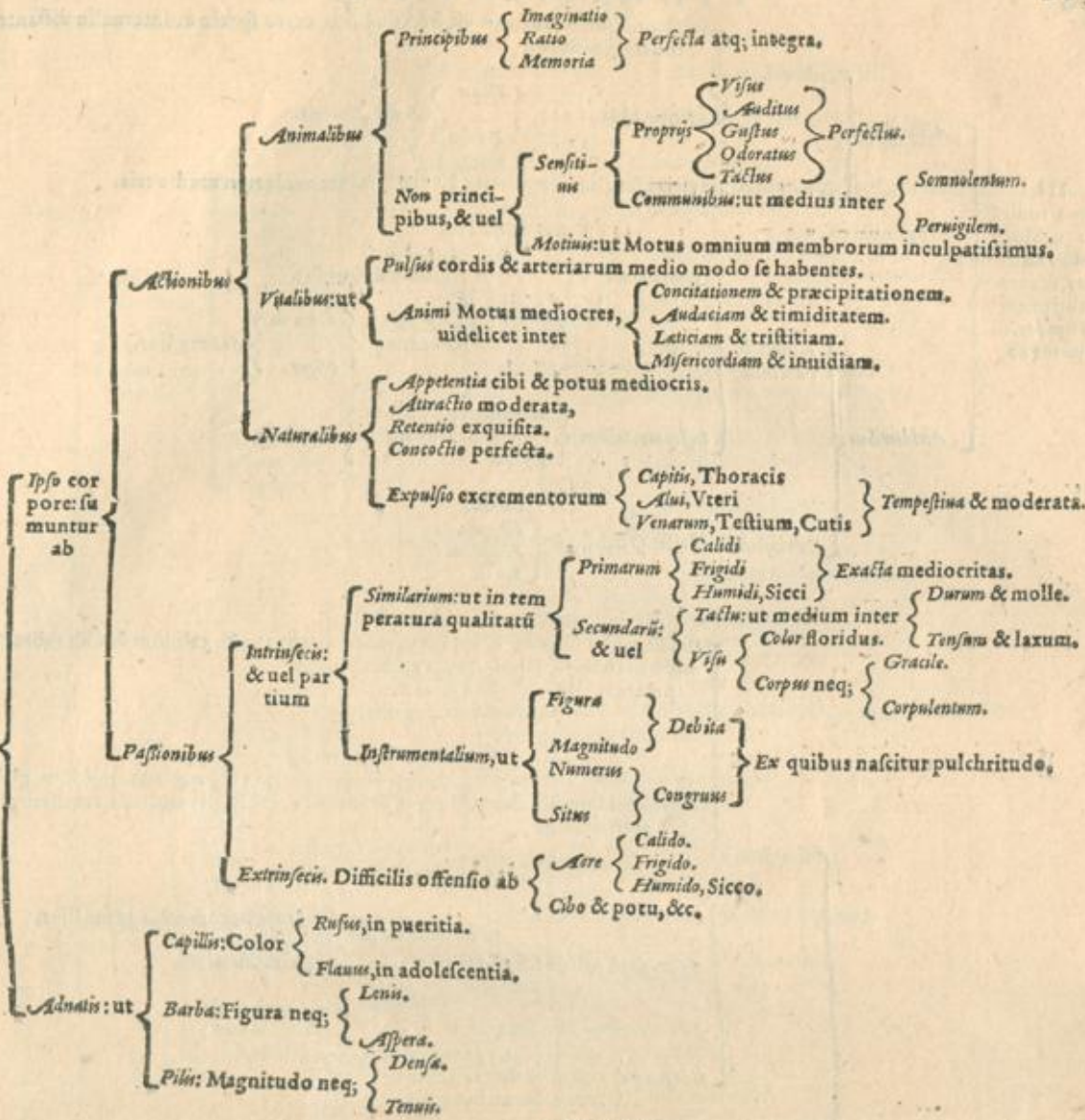
LIBER SECVNDVS, PARS I

De Cognitione & Administratione, seu Præ- seruatione corporis salubris.

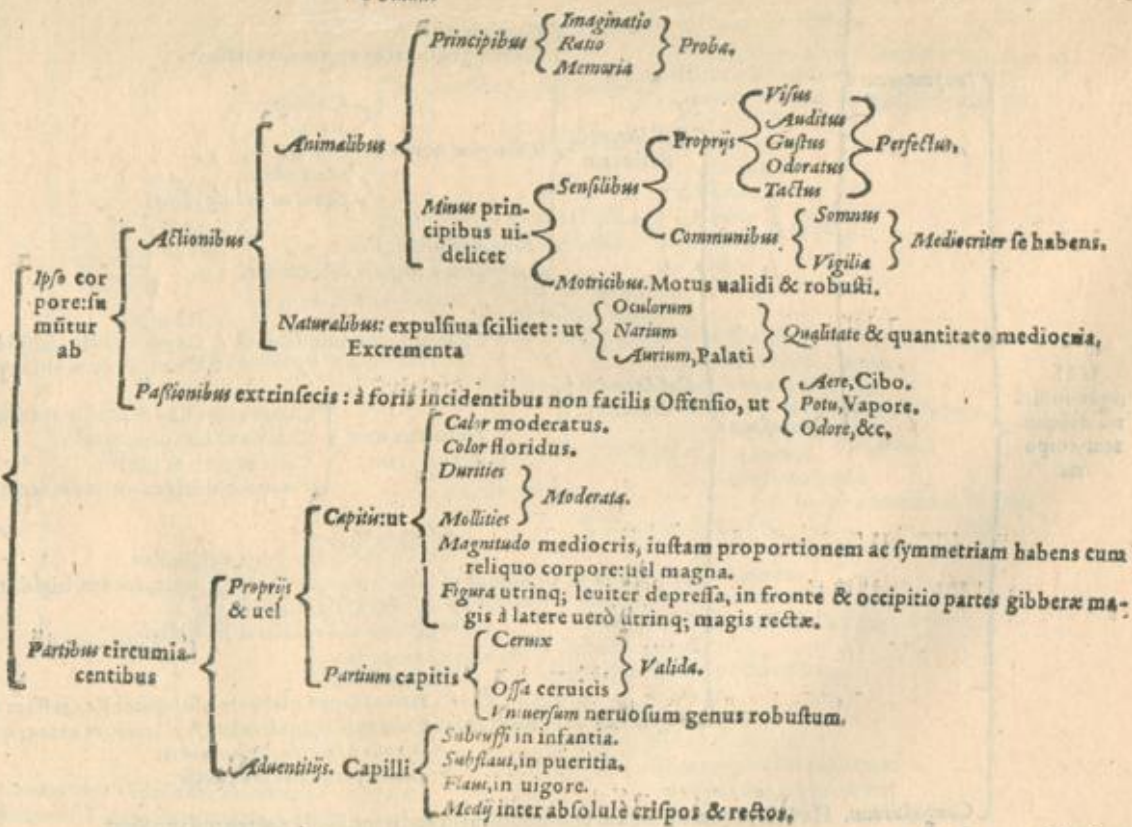
ABSOLVTO primo huius operis libro, in quo Simplicia siue Theoriam quatuor partibus distinctam, tradidimus, ad alterum siue secundum librum, qui Composita siue Practicam in se comprehendit, transeundum erit nobis, initia ab X I E I N H i sumentibus, qua bonum & salubrem habitum conseruare docet. Porro hic non singillatim, ut in precedentibus, sed coniunctim causa perpenduntur.

I. Signa indicantia corporis temperie & constitutione optimam, sumpta ab

II. Signa optimae cerebri temperaturam & constitutionem indicantia, sumpta ab

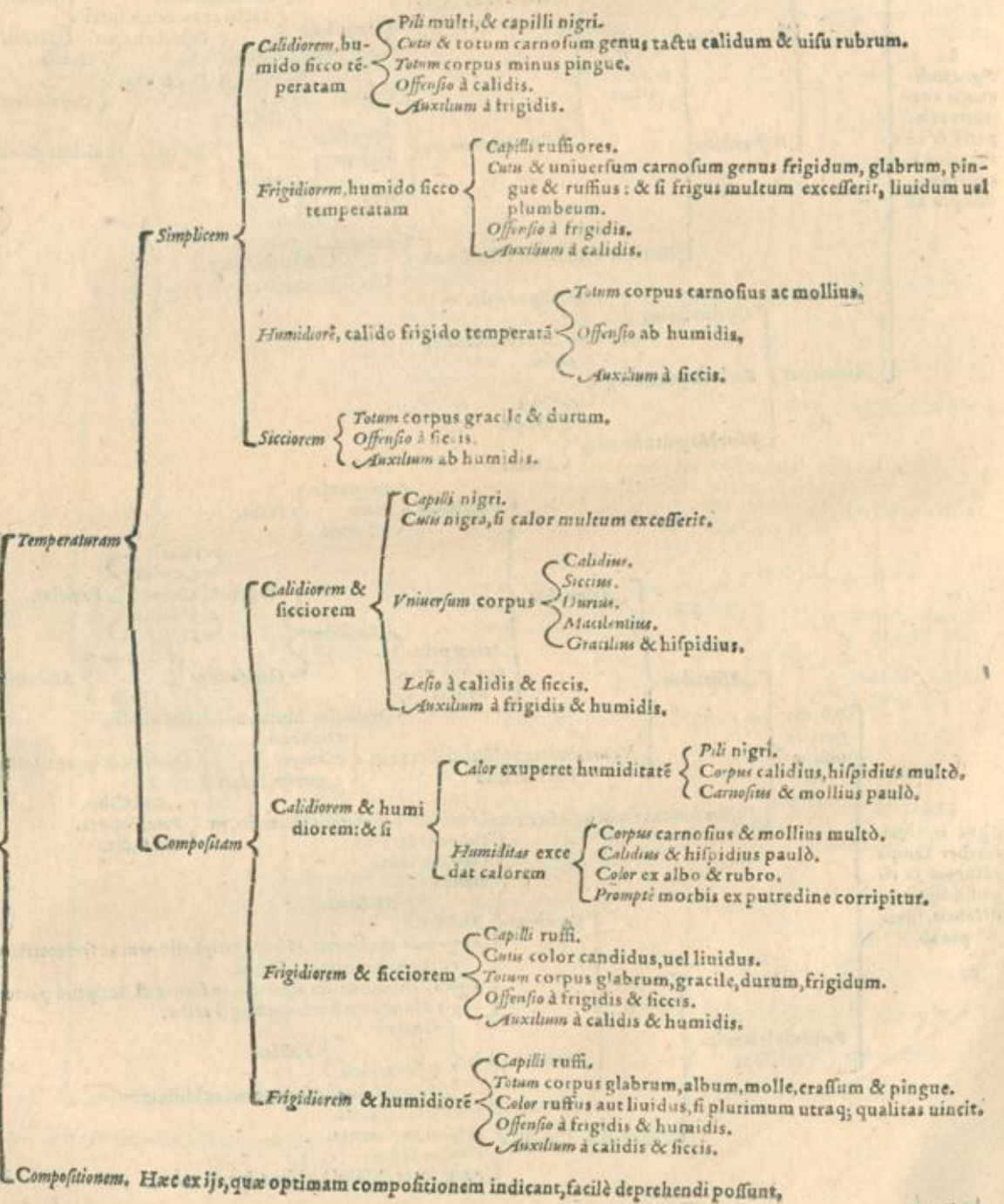

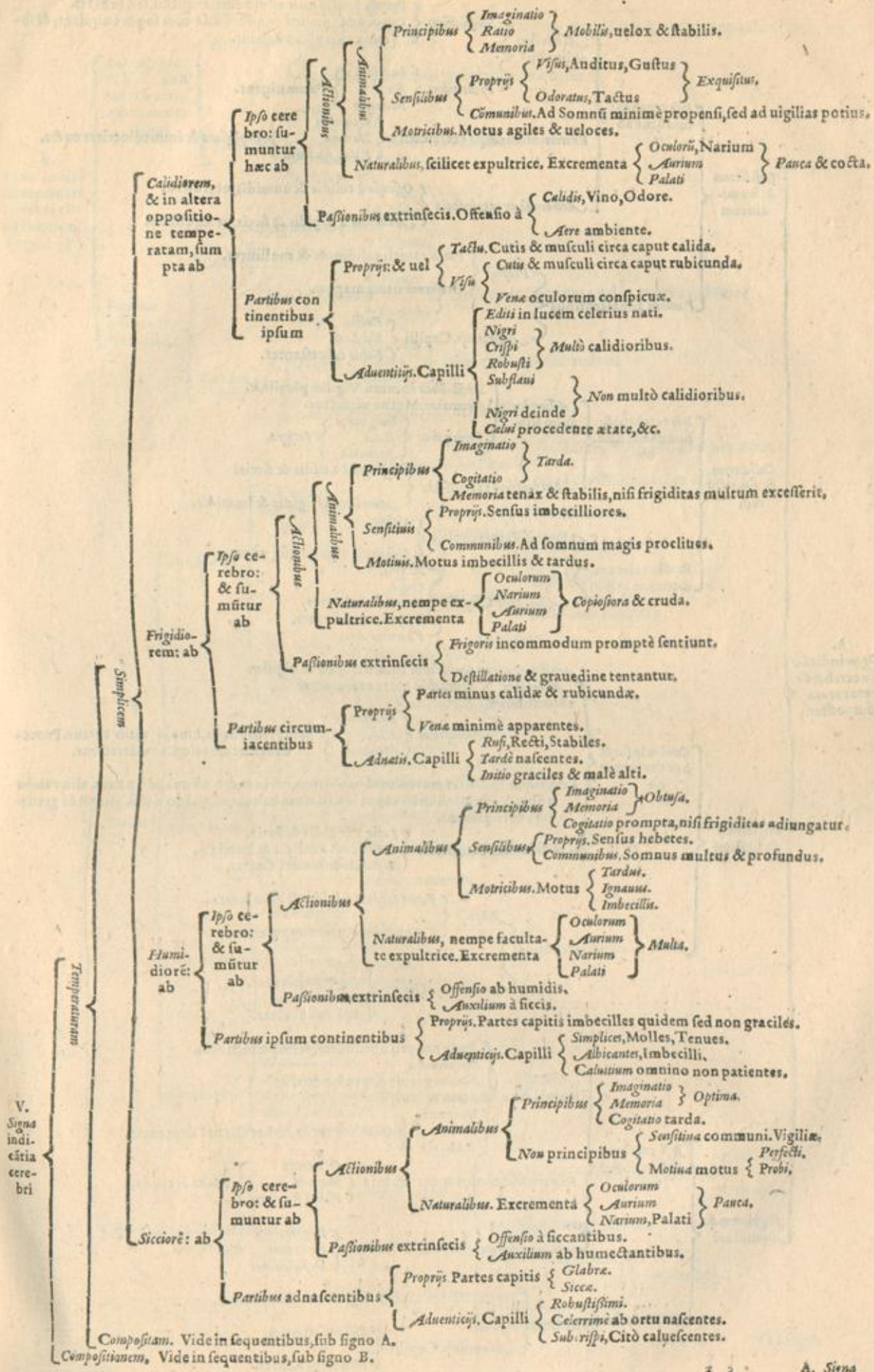
Sensuum. Visio proba, hoc est, si res obiectas, certo spacio ac intervallo distantes bene distincteque uideant.

III. Signa indicata oculo si temperata, & compositionem optimam, sumuntur ab

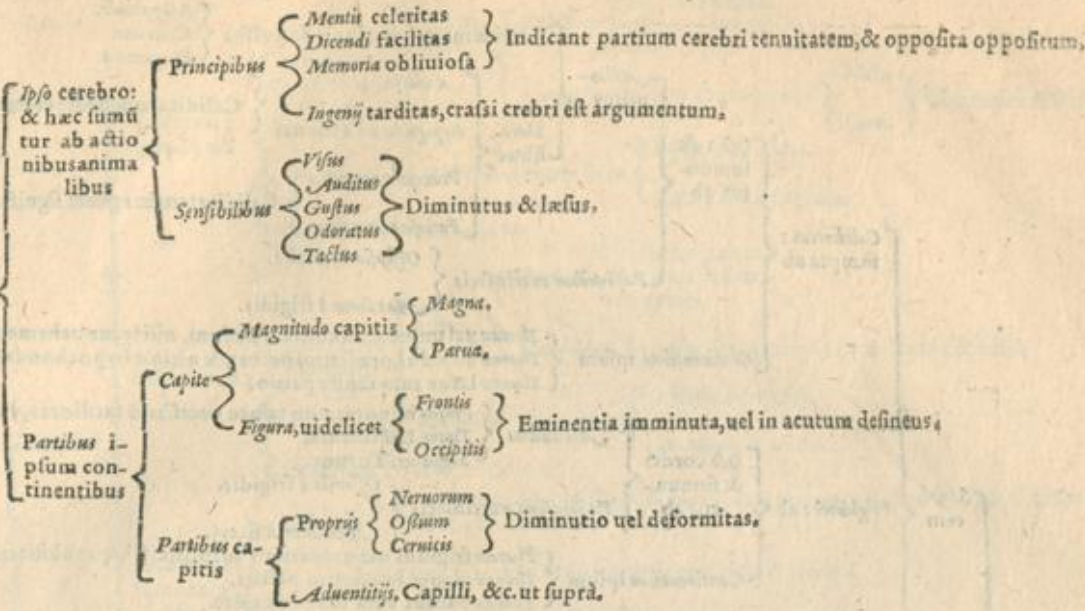

IV. Signa indicata deficientem corporis

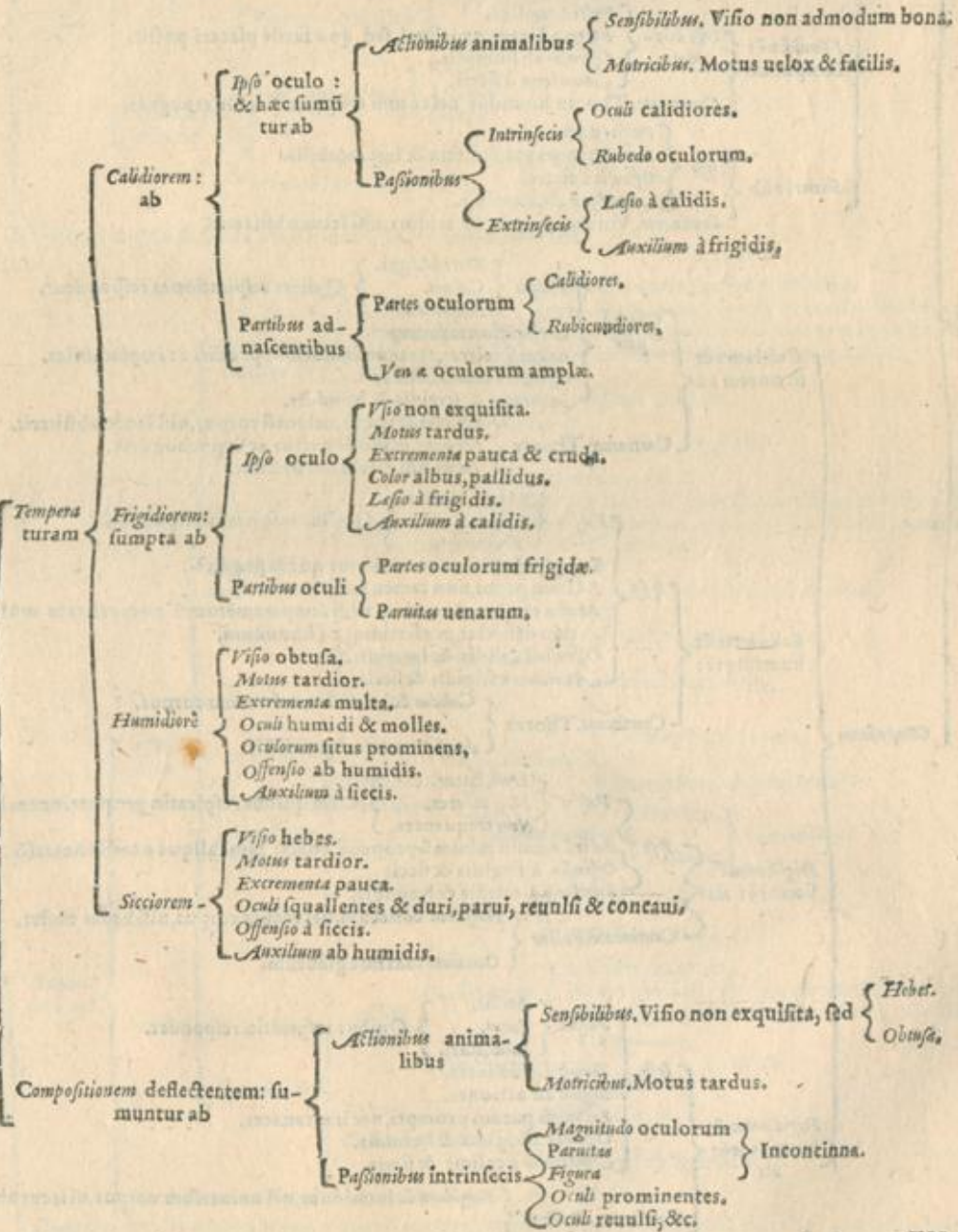

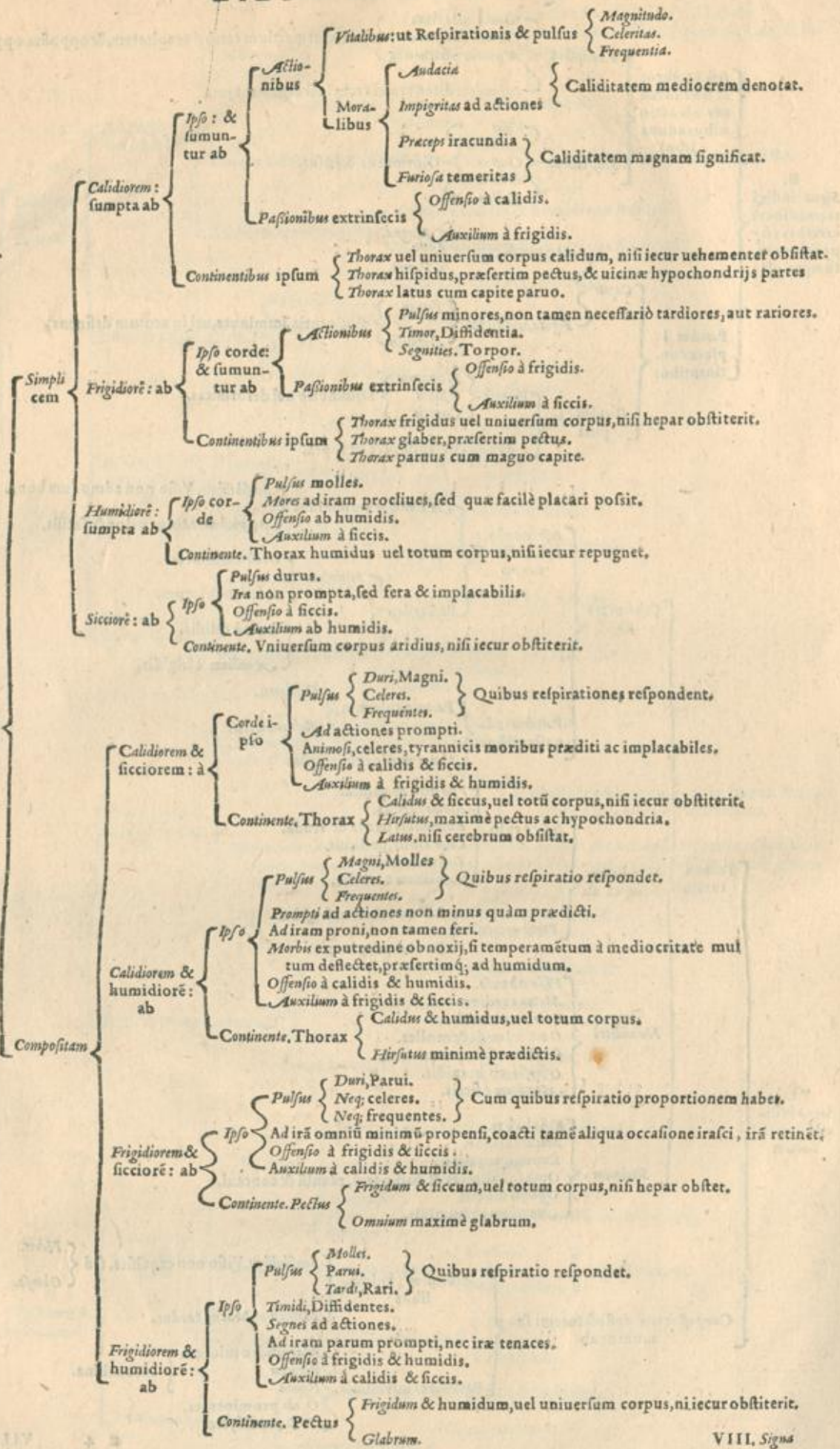
B. Signa indicia mediocritatis cerebri compositionem, sumpta ab

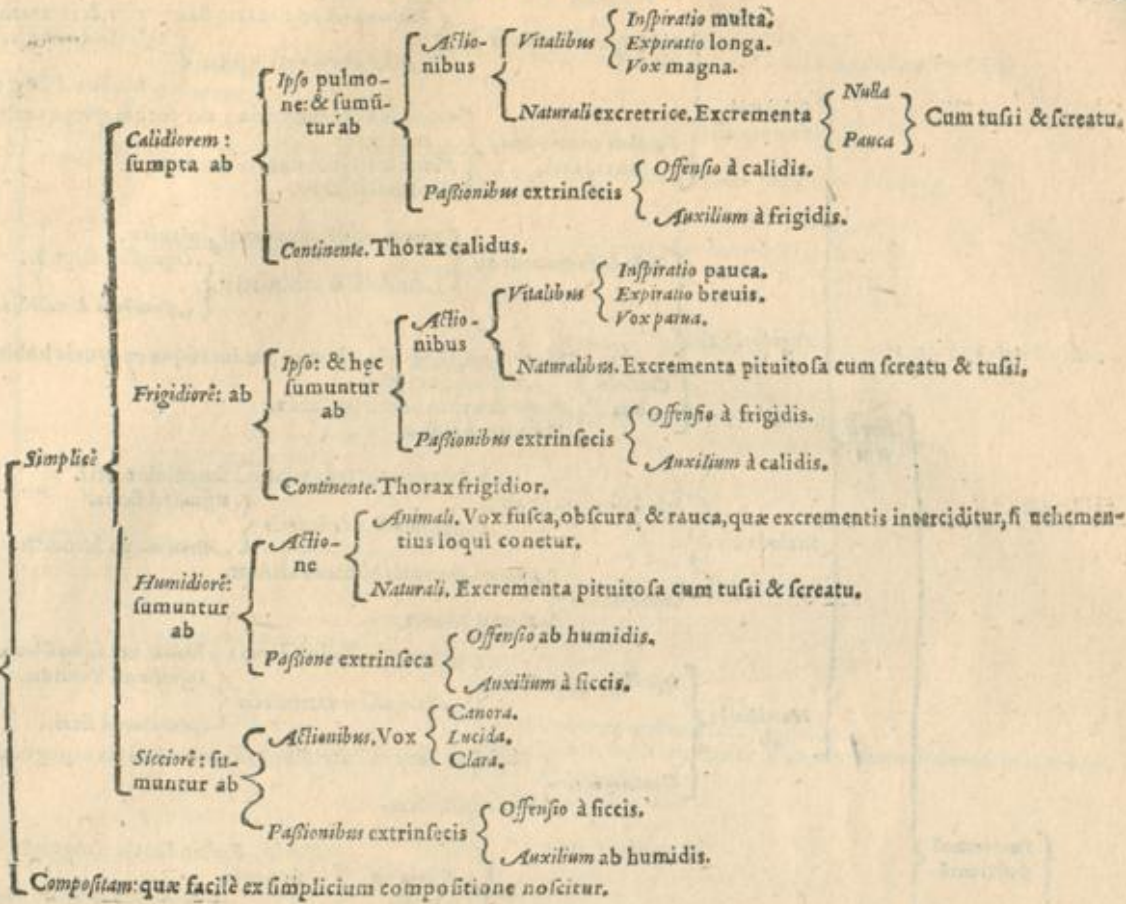
VI. Signa indicantia oculorum

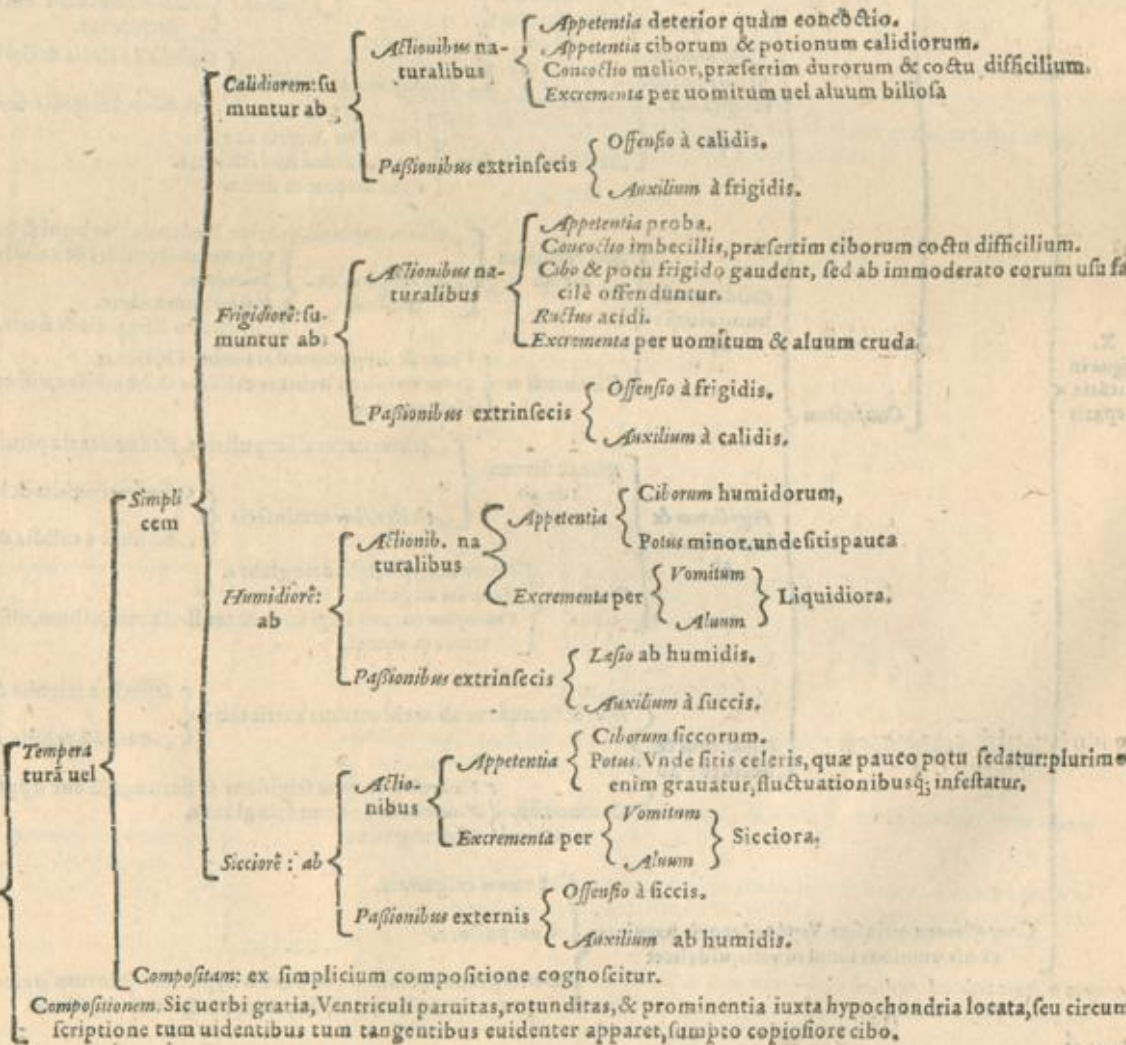
VII. Signa indicia cordis temperaturam

VIII. Signa indicia pulmonis temperaturam

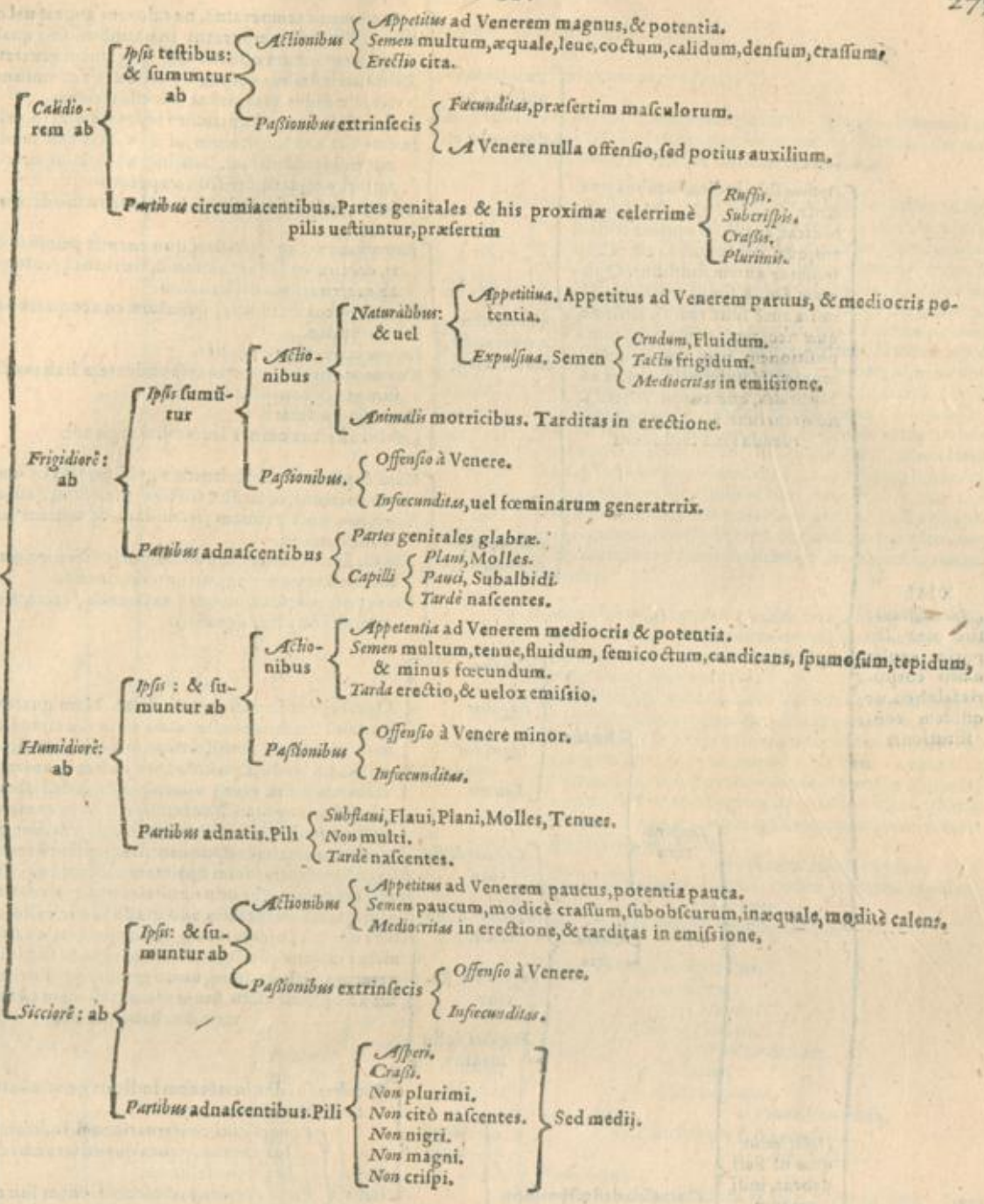

IX. Signa indicia uentriculi

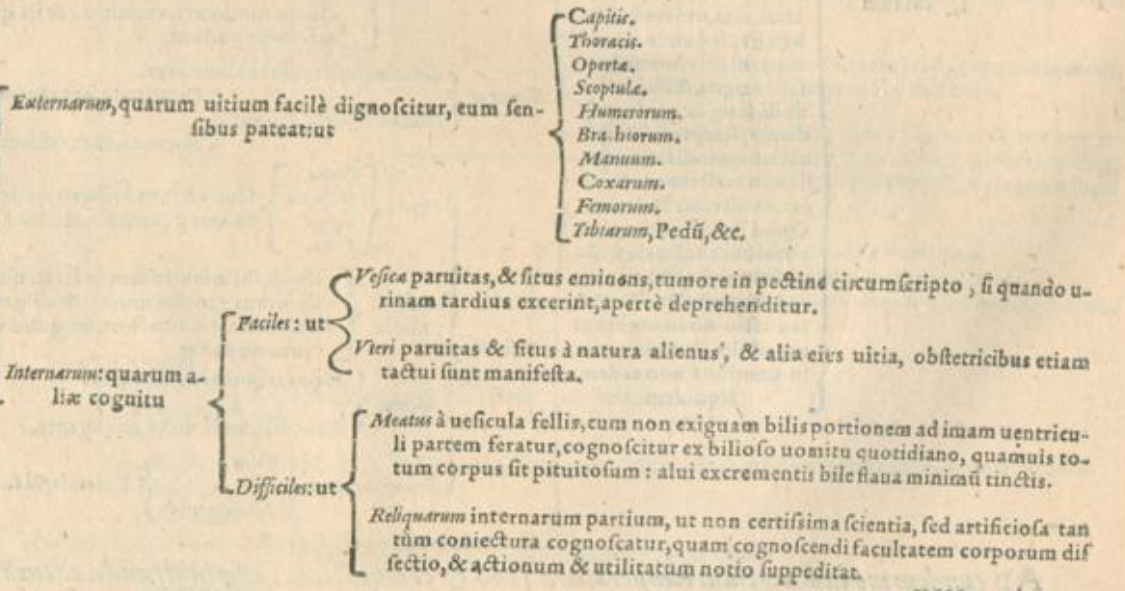

X. Signa

XI.
Signa indicia testium temperaturam

XII.
Signa compositionem indicant reliquarum partium uel

XIII. Ad

XIII. Administratio, seu cura, seu potius conseruatio corporis salubris, ac quidem conseruationis

Optima suis indicationibus perficitur. Quare quid agendum sit indicat corporis optima constitutio, quae conseruanda est. Conseruatur autem similibus. Quoniam simile simili nutritur. Similia autem sunt temperatissima, quae neque tempericem neque compositionem, neque unionem immutant. Huiusmodi sunt Res non Naturales, quae corpori necessarium occurrunt. Haec autem instituentia sunt secundum

Qualitatem simillimam, hoc est temperatissimam. Itaque;

Quantitatem moderatissimam. Itaque;

Tempus commodum. Sic

Aer conuenit temperatus, ne calorem augeat uel minuat. Cibus & Potus sit temperatus in omnibus suis qualitatibus; & qui temperatum optimumque sanguinem generet. Exercitium omnibus corporis partibus sit commune. Unde parum pilae ludus maxime ex usu esse uidetur. Somnus sit temperatus, primum in latere dextro, deinde sinistro. Inanitio fiat excrementorum alui in qualitate laudabilium, & quotidie redditorum. Seminis uero, cum, motu neque concitatore neque tardiore, sed temperato. Animi affectus sint tranquilli, ut laetitia moderata.

Exercitium eo continuandum, quo corpus primum ceperit lassari, & modico sudore perfundi, floridusque color oritur, tunc ab exercitatione desistendum. Cibus & potus sit tantus, quantum concoquere possit optima constitutio. Somnus conuenit mediocri. Excrementa proportionem respondentem habeant ijs, quae assumpta & concocta fuerunt. Venus sit moderata. Animi affectus omnes immodici fugiendi.

Cibus & potus non exhibendus, nisi perfecta in membris tertia concoctione, & sensus suctionis seu fames adfuerit. Exercitium post primam, secundam & tertiam concoctionem adhibendum. Somnus sit nocturnus, & post corporis refectionem. Excrementa tempore opportuno excernenda. Venus post primum somnum exercenda, excrementa tum alui tum urinae prius depositis.

Deflectentis, quae ut fieri debeat, indicatum

Temperatura

Simplex

- Calidior
Frigidior
Humidior
Siccior

Composita

- Calidior & siccior
Calidior & humidior
Frigidior & siccior
Frigidior & humidior

Quae sui conseruationem indicat. Nam quatenus per se nunc bona est, eatenus conseruanda est in sua temperie: quatenus uero ad optimam constitutionem a qua deflectit referatur, ad optimam traduci postulat. Sed de hac in neutrorum cura tractabimus, nunc tantum de temperatura deflectente, ut nunc & per se bona agentes. haec inquam semper conseruanda est. Seruatur autem suis similibus. Similia autem sunt, quae ipsi temperaturae maxime respondent. Itaque, quantum temperatura ista excedit temperaturam optimam, tantum quoque; Res non naturales excedant, Res non naturales optimae constitutionis. Si namque temperatura ista uno gradu fuerit calidior temperatura optima, uictus quoque; ratio uno gradu calidior optima uictus ratione esse debet. Sin unico gradu frigidior fuerit temperatura, uictus quoque; unico gradu frigidior esse conuenit ab optimo uictu. Atque eadem ratio cum ceteris temperaturis, &c. habenda est.

Compositio deflectens, non tamen ita, ut iam insalubris sit, sed aut nulla afficiat molestia hominem, aut sane exigua, & ferè insensibili. Itaque; sic per se considerata, semper sui conseruationem indicat, ut scilicet in eo statu conseruetur, ne ulterius laedatur. Quod si uero optimae compositioni conferatur, compositio deflectens ad eam reduci postulat. Verum reductio non in omnibus possibilis, & conseruatio in omnibus non eadem. Siquidem

Magnitudo

Excedens, sui diminutionem indicat: quod commodè fiet quiete & alligatione. Deficiens, sui conseruationem indicat: ut uentriculus paruus, pauca quantitate cibi & proba qualitate conseruetur. Partis alterius, indicat auctiorem sui: quod fiet frictione moderata, exercitio, & ijs quae sanguinem attrahere possunt.

Numerus

Auctus, indicat sui ablationem. Diminutus, uel partium Carnosarum, haec regenerari poterit. Spermaticarum, restitui nequit.

Conformatio hoc est

Figura: Corua, Obliqua, Valga, Vara. Correctio indiget: quae in infantibus tantum fieri poterit formatione & ligatione. Cavitas nimis: Ampla, sui diminutionem indicat, quod fiet in erectis tantum quiete & alligatione. Parua, indicat sui auctiorem, quod exercitatione commoda fiet. Meatus: Magni minuendi quiete, &c. Parui, dilatandi uictu attenuante. Superficies, quae: Vitium, Medicamentis. Emendanda.

Ad eundem modum partium temperaturae sanae & compositiones administranda ac curanda.

XIII. Corpora

Cognitio, hoc est { Natura. Complexio humida: compositio proba. Signa. A die ortus usq; ad annos quatuor perdurat.

Compositio. Nam infans ad eam magnitudinem perductus, ut alimenti copiam in utero capere non possit, aut etiam aërem inspirare cupiat, calcitat & acetabula dirumpit: & in lucem prodit aut formatus

Bene. Huiusmodi sui conseruationem indicat. Itaq; post mundificationem infantis, fascijs deligandus, sed corpori prius toti sale modice insperfo, quo cutis densior solidiorq; reddatur.

Malè. indicat sui correctionem. Itaq;

Obstetrici membra aptè formabit, & præsertim caput ad figuram sphaeræ utrinq; leniter compressæ, palpebras eleuabit, quibus ex ore aquam instillabit, & purgabit oculos, sicuti & aures & nares, leuiter comprimens, & anum digito minimo aperiet, ut paulò post meconium excernat. Est id excrementum, quod à iecore ex sanguine menstruo delatum fuit ad intestina infantis, dum in utero permanet, nihil ore sumens, id uerò feculentum & uisum est & nigrum, ad picis modum: & salè cuti inspergat, uena umbilicali quatuor digitis à uentre scindenda acuto scalpro aut forcipe, deinde sanguis exprimendus, reliqua pars prope umbilicū liganda ualidè, ut deinde intra tertium aut quartum diem, ut fieri solet, decidat. Lanæ deinde floccus superponatur umbilico, aut ex panno linteo laeero, penicillus, aut linimentum conserptum, fiat cum pauco rizo tosto, aut cineris flore. Deinde fascia obuoluitur umbilicus, deinde toto corpore unctus oleo, obuoluitur infans pannis mollibus, & leuiter comprimitur, &c.

Cura seu eò seruatio, q̄ suis indicationib. perficitur. Quare qd sit agendū, indicat tū

Receus infantulus primò quidem fascijs deligandus: deinde mel digito lingendum detur, ut appetitus profectiois alimenti exciteretur, & sugero incipiat, oblectamento dulcedinis motus.

Secundum. Sic

Lacte matris, uel nutricis boni habitus corporis & regiminis pro alimento utatur. A sexto ætatis mensè etiã interdum ossa panis in iure pullorum malaxi, nec non amygdalaris, piris ac pomis asis cum saccharo uti poterunt. A caribus uerò & uino prorsus abstinèat. Loco exercitij profunt uagitus & uociferatio, nec non motus nutricis, quæ corpus ipsius moueat, aut in cuna, aut lectulo pendenti.

Qualitate similem, id est humectantem: atq; uel usq; ad annum

Inanitate utatur per { Frictiones blandas ex oleo. Balnea crebra aquarum tepidarum. Ab iracundia & fletu nimio cauendus.

Ætatis. Sic

Temperatura, scilicet humidiior quæ similibus conseruanda. Itaq; uictus ratio intacta, secūdum

Tertium & quartum, à secūdo scilicet. Sic

Aer conuenit temperatus.
 Cibus sit { Carnium.
 { Hædina.
 { Caro { Vitulina.
 { Feruacina, Auium,
 { Oua sorbilia.
 { Ex piscibus, parui.
 { Ex fructibus { Pruna, Uua passa.
 { Nuclei pini.
 { Amygdala, &c.
 Potus, Aqua.
 Exercitatio conuenit libera & sine contentione. Item fridio ex oleo.
 Balneum aque dulcis.
 Animus sit tranquillus. Quare paedagogo indigebunt, qui impetus & uitia eorum compeccat.

Quantitatem iustam. Sic

Ab initio parum lactandus est infans, & bis aut ter uel quater in die. Et cum suspicio est lactis uiciosi, manè bis aut ter emulgendum est, antequam fugat infans.

Tempus commodum, Sic

Non exercendus infans post lactis suctionem. Balneandus est cum surrexerit à matutino somno. Ab uno anno usque ad duos lactandus, uel quouiq; primores dentes emittat.

Puerorum
 Puberum
 Adolescentum
 Iuuenum

Cognitio & cura. Vide in sequentibus, signum ☉

Senum, &c.

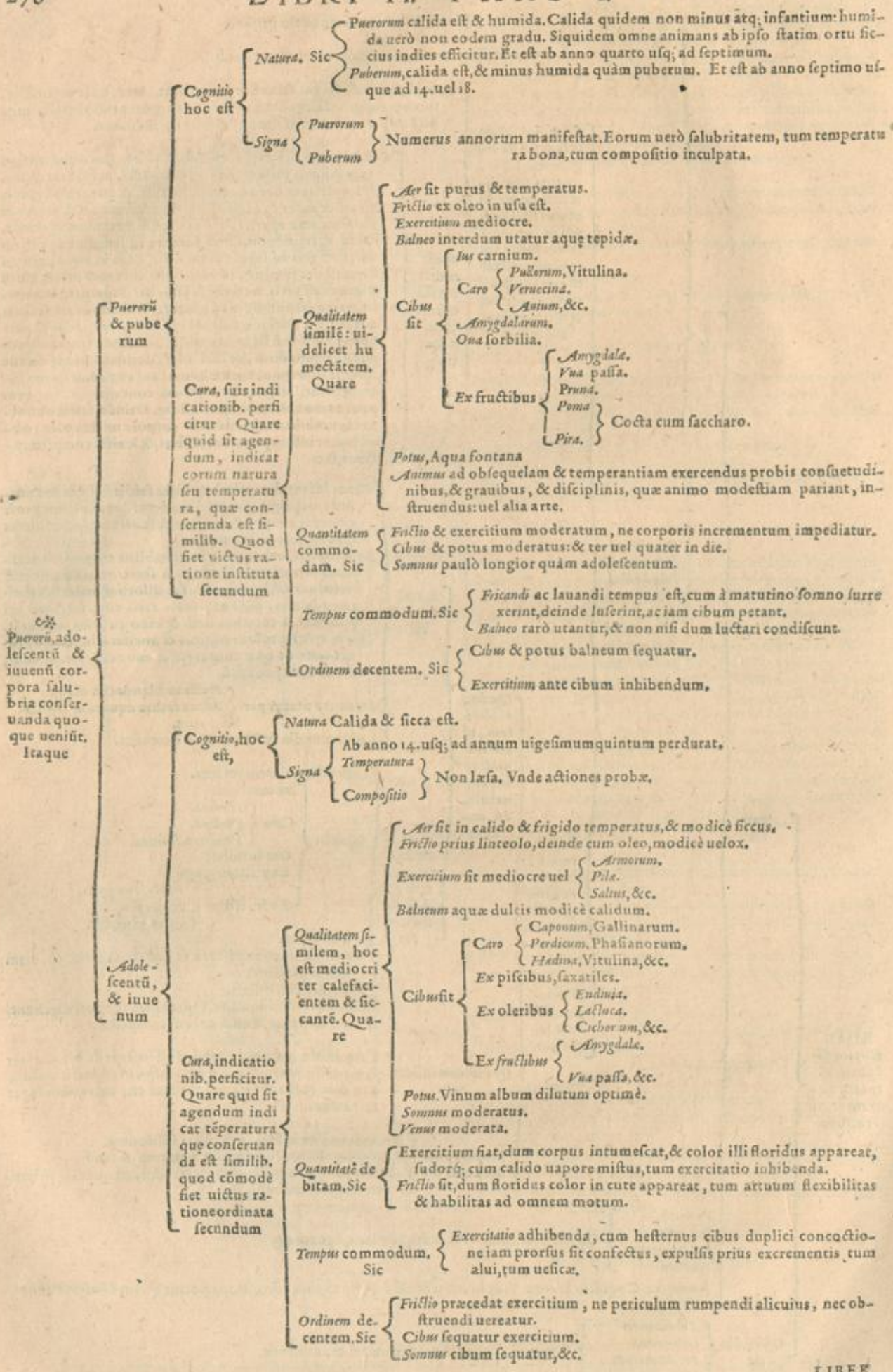
Cognitio & cura. Vide in neutrorum curatione, cum correctione potius quàm conseruatione indigeant.

Officij. Sic de

Laborantium
 Ociosorum
 Itinerantium
 Nauigantium, &c.

Cognitione & cura. Vide in neutrorum curatione,

XIII. Corpora salubria in specie uariantur tū ratione

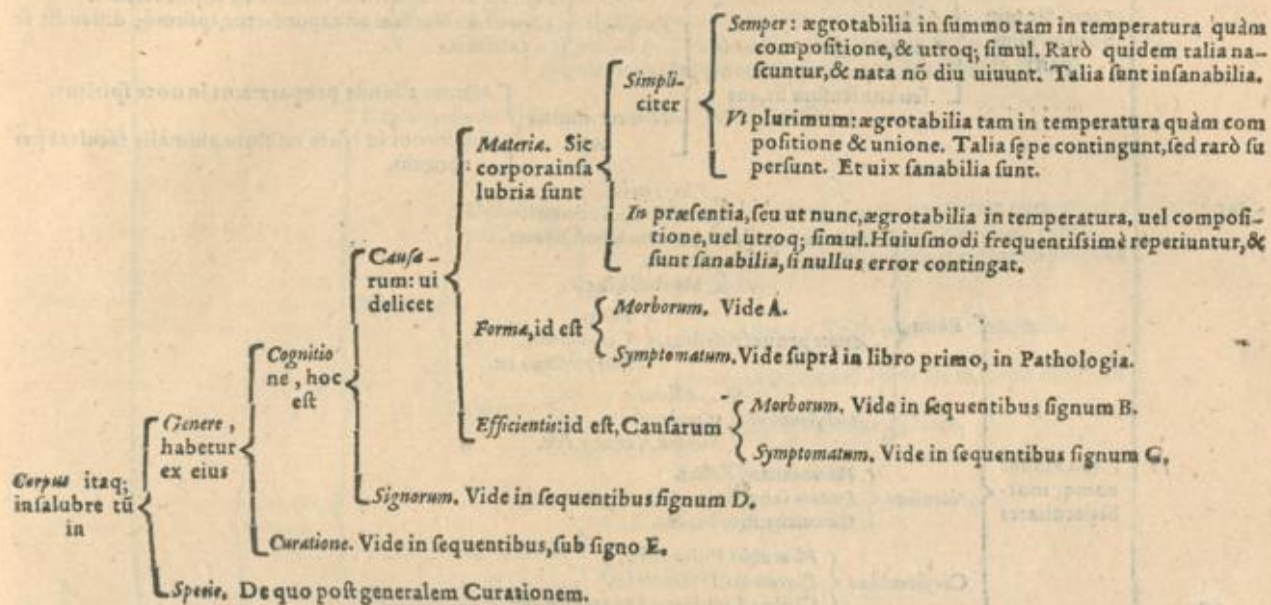

LIBRI SECVNDI

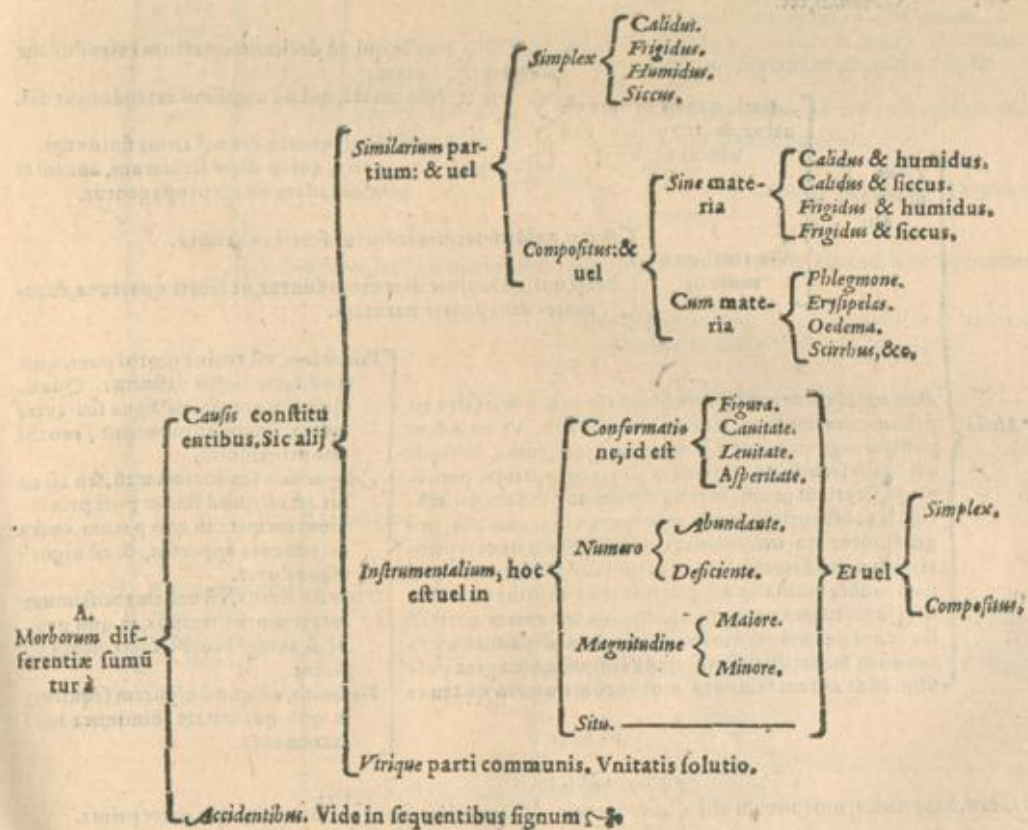
PARS II ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

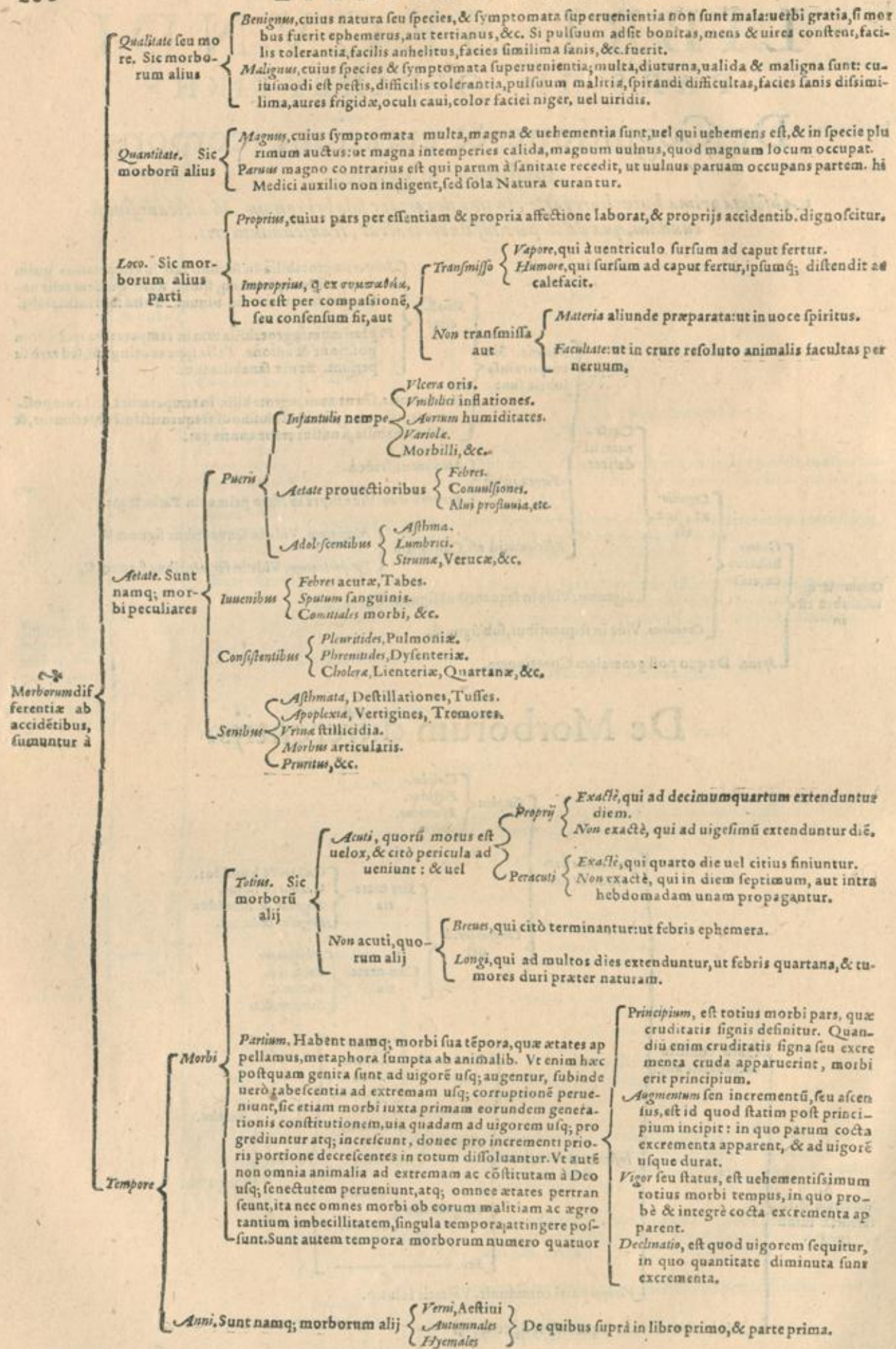
De Cognitione & curatione corporis insalubris in genere.

Absoluta prima huius libri parte, in qua de corpore salubri egimus, ad alteram siue secundam, que de corpore insalubri tractat, transeundum erit.

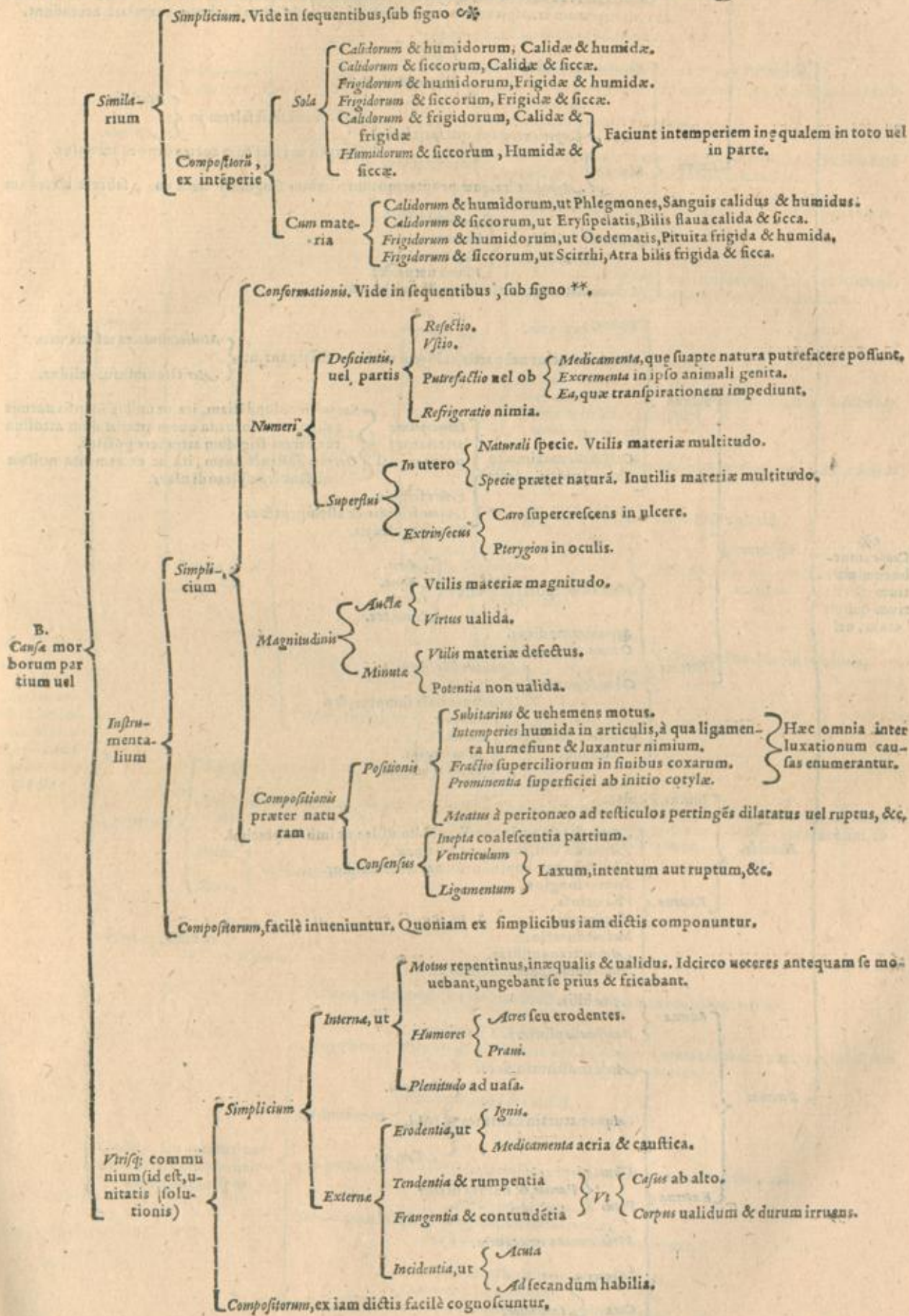

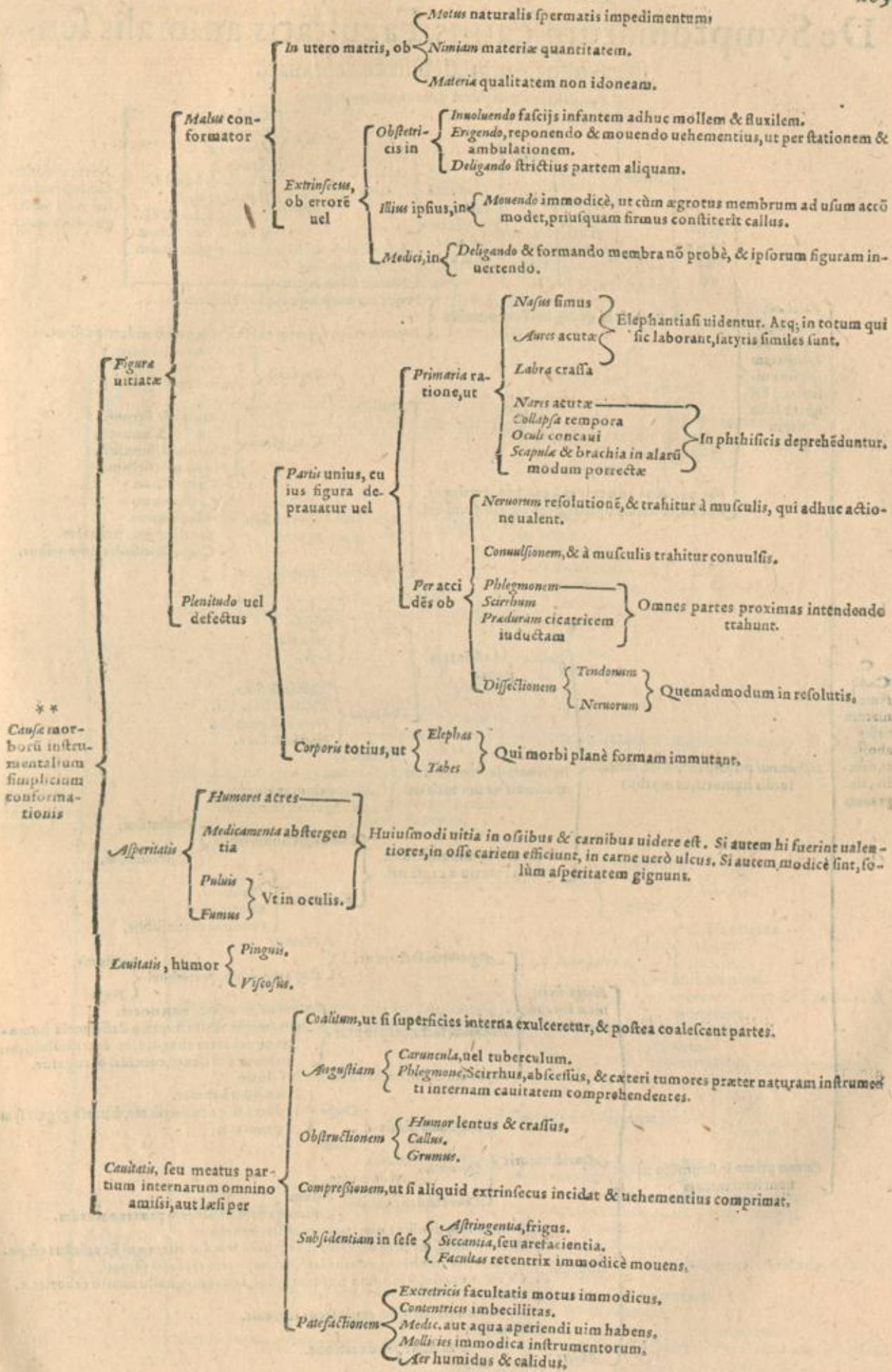
De Morborum differentijs.

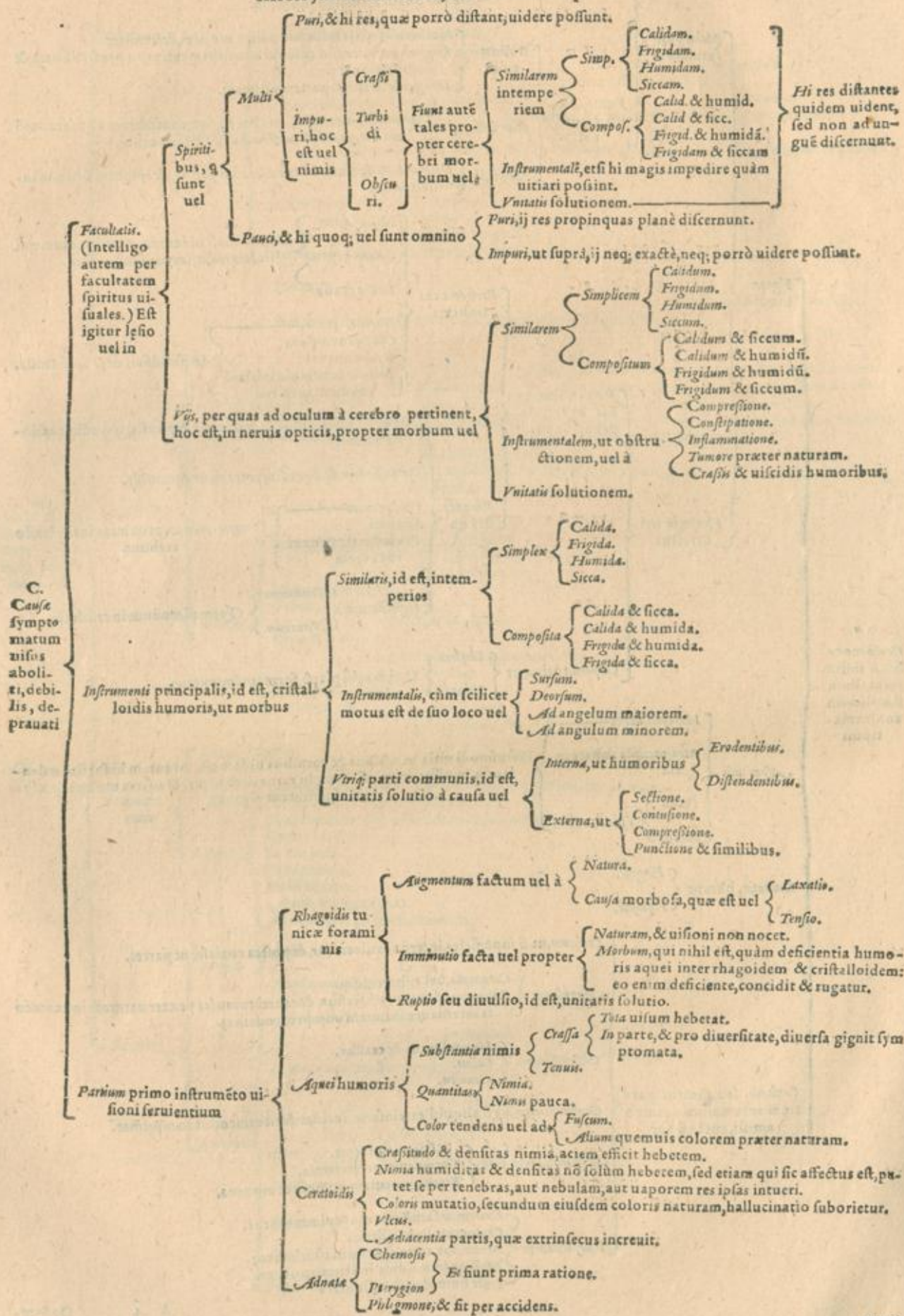
De Causis morborum similarium in genere.

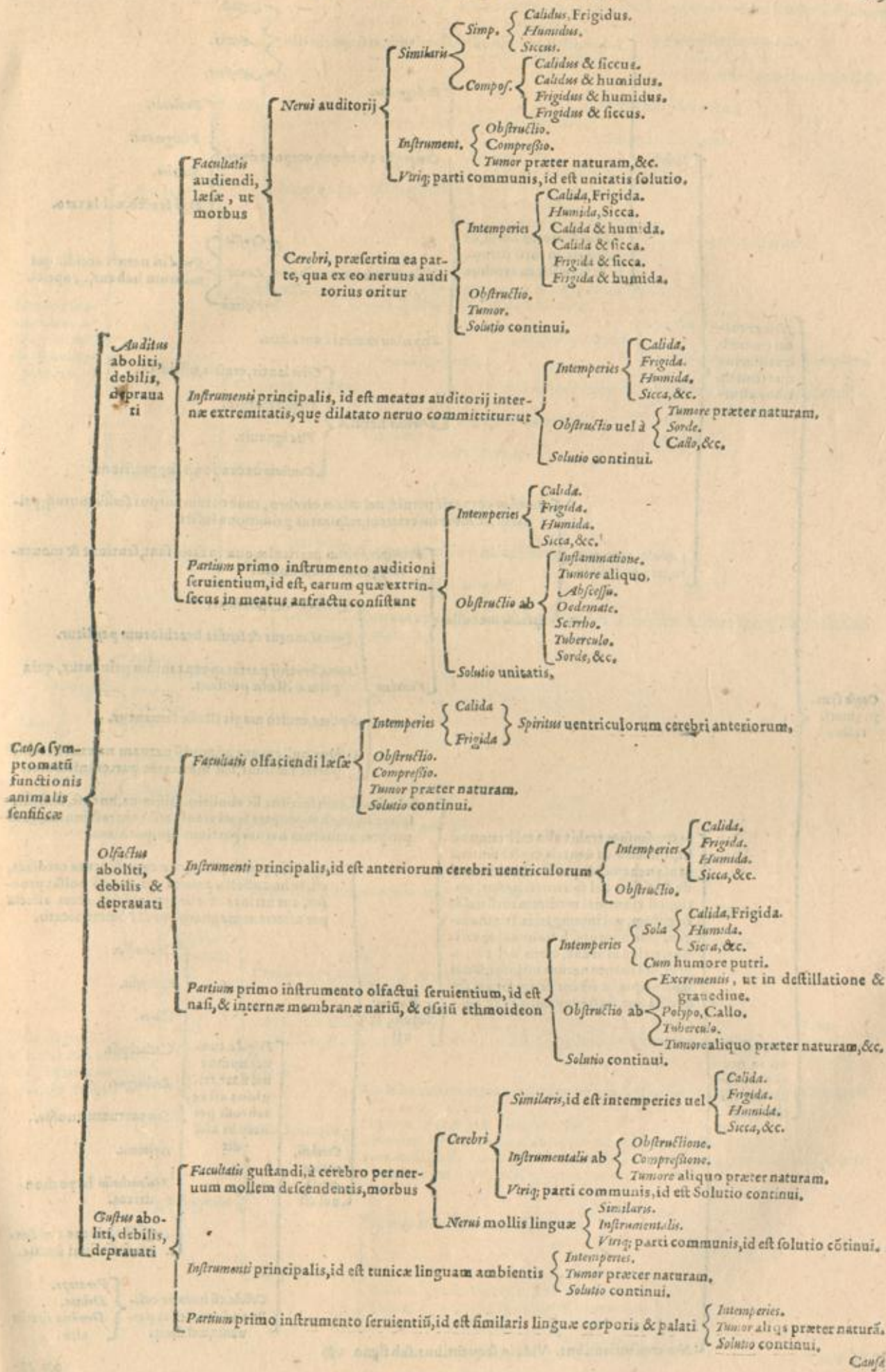

* *
Cause in-
borū instru-
mentalium
simplicium
conforma-
tionis

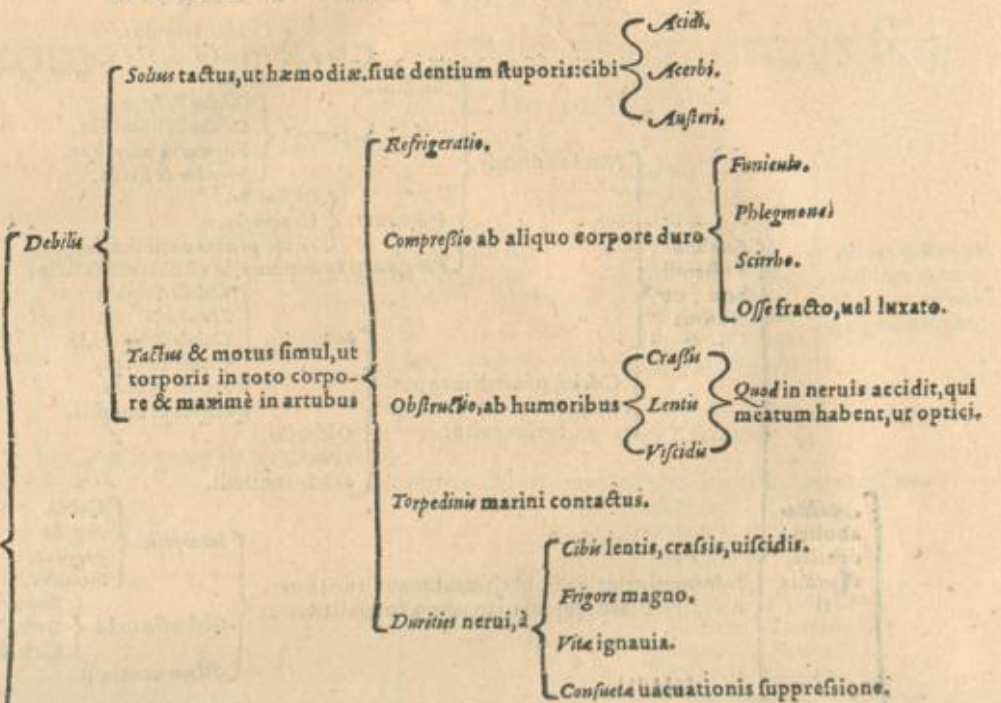
De Symptomatum causis, Facultatis animalis sensificæ, uisus aboliti, debilis & deprauati.

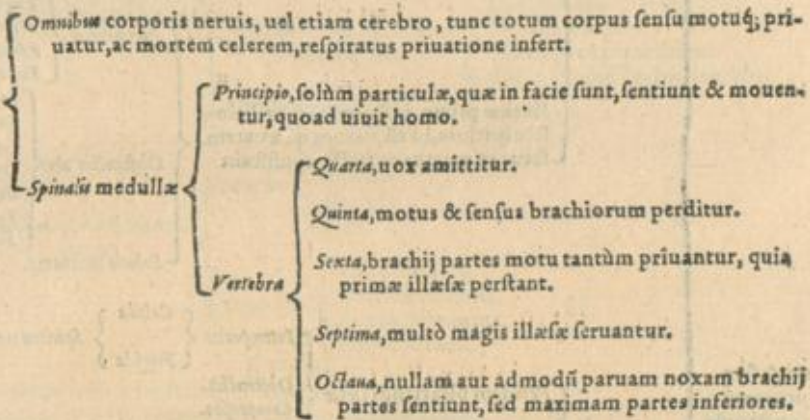

Causæ symptomatum tactus

Non exquisiti (omnibus qualitercunque sentientibus communis)

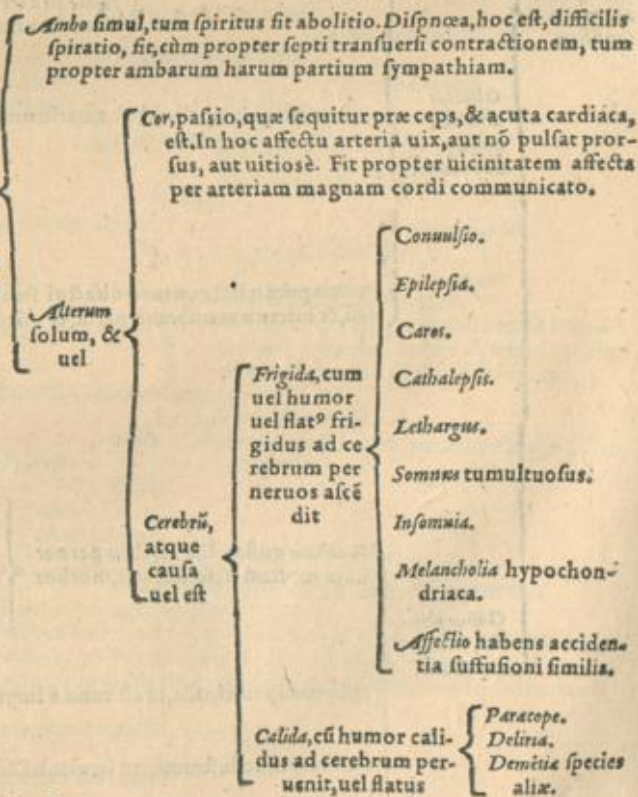

Aboliti cum motu, ut paralytis in

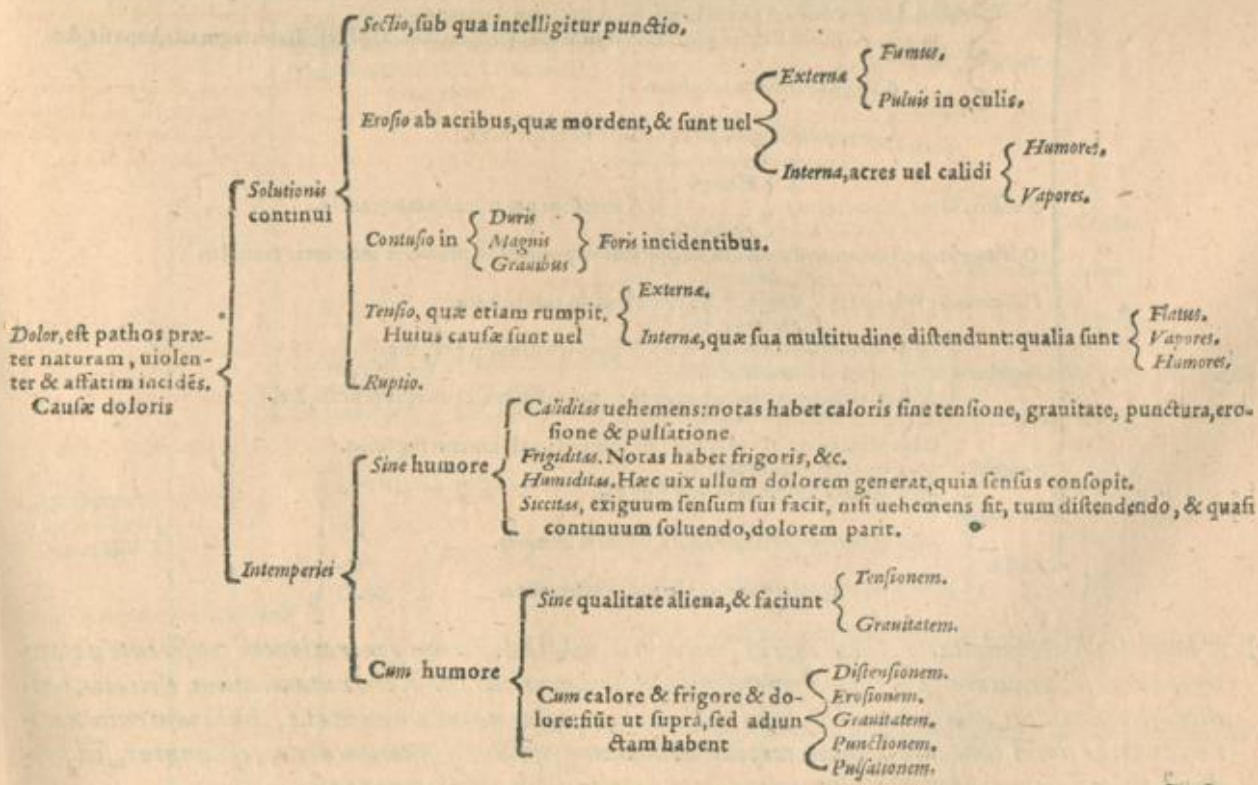
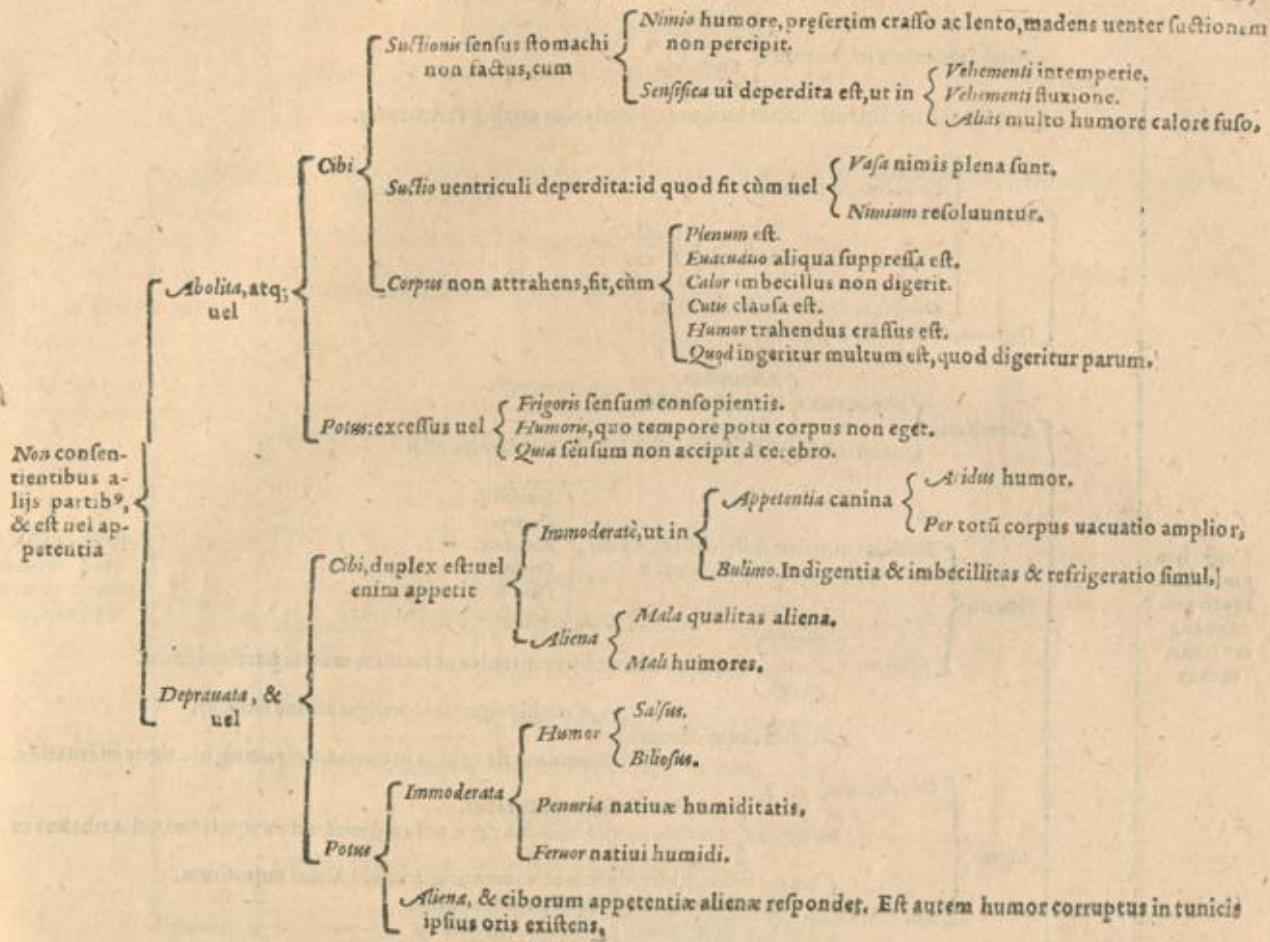
In consensum trahit alia membra: quod fit, quando os uentris exactè sentit, a causa uehemente, qualis est humor ualde frigidus, uel spiritus frigidus, potio, uel cibus, uel medicamentum ualde frigidum, uel intemperies frigida ingens sine humore, humor ualde calidus, ualde mordax, cibus uel corruptus, uel suapte natura uitiosus. Tum si principia, id est cor & cerebrum imbecilla sint, facillè consentient, & uel

Exquisitissimi in ore uentriculi: id cum afficitur, uel

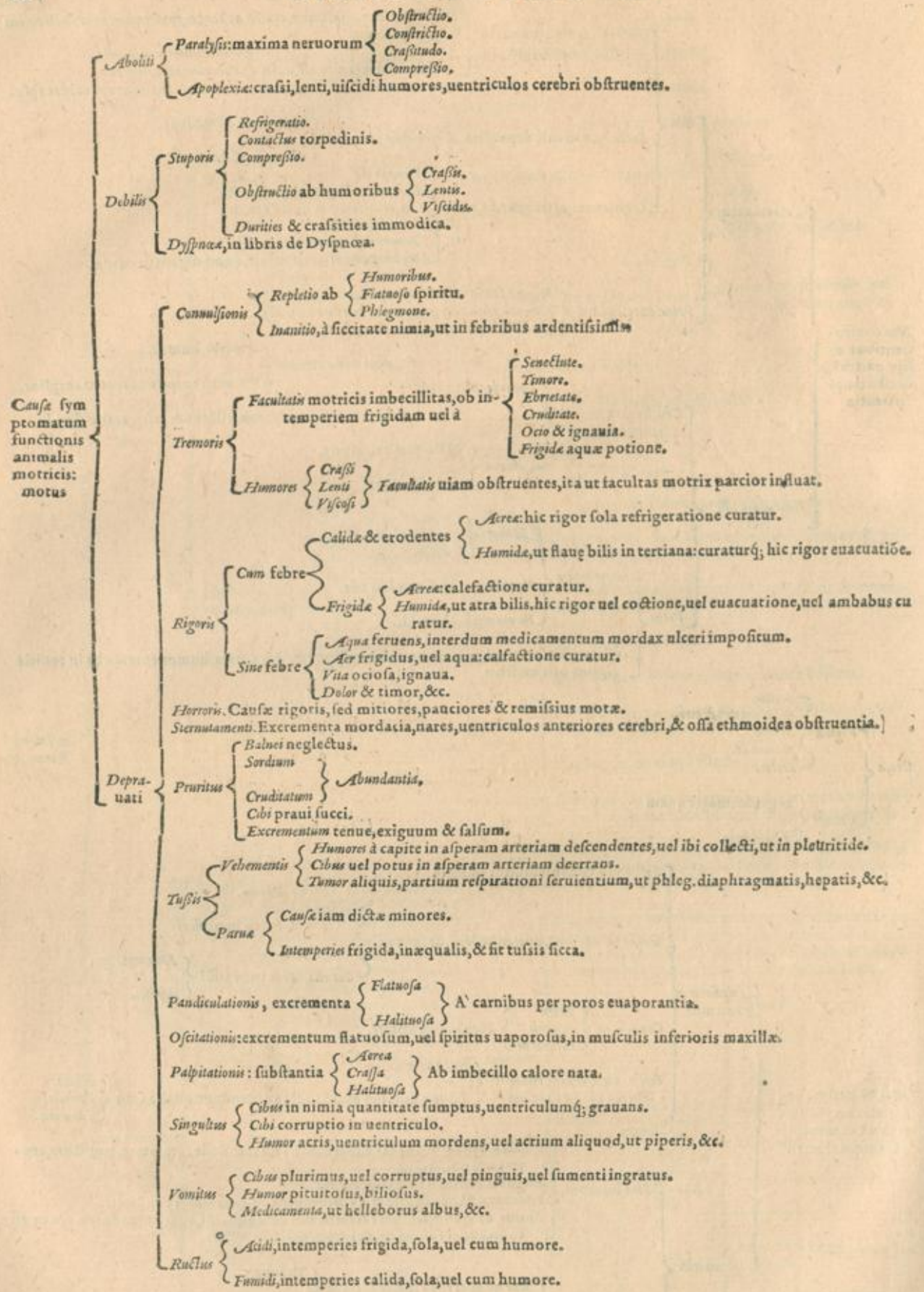

Non consentientibus. Vide in sequentibus, sub signo ☉

☉ Non

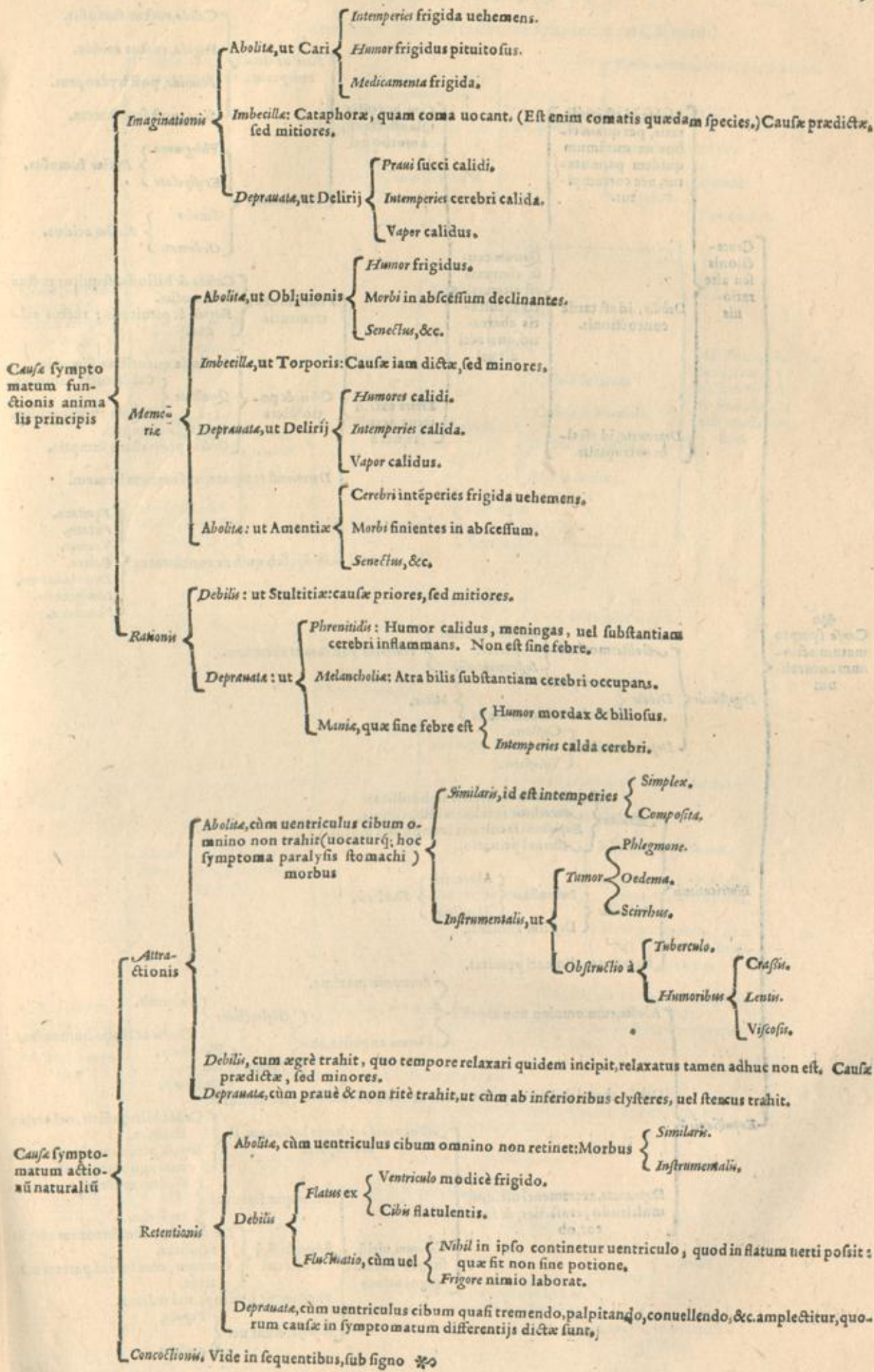

Causa

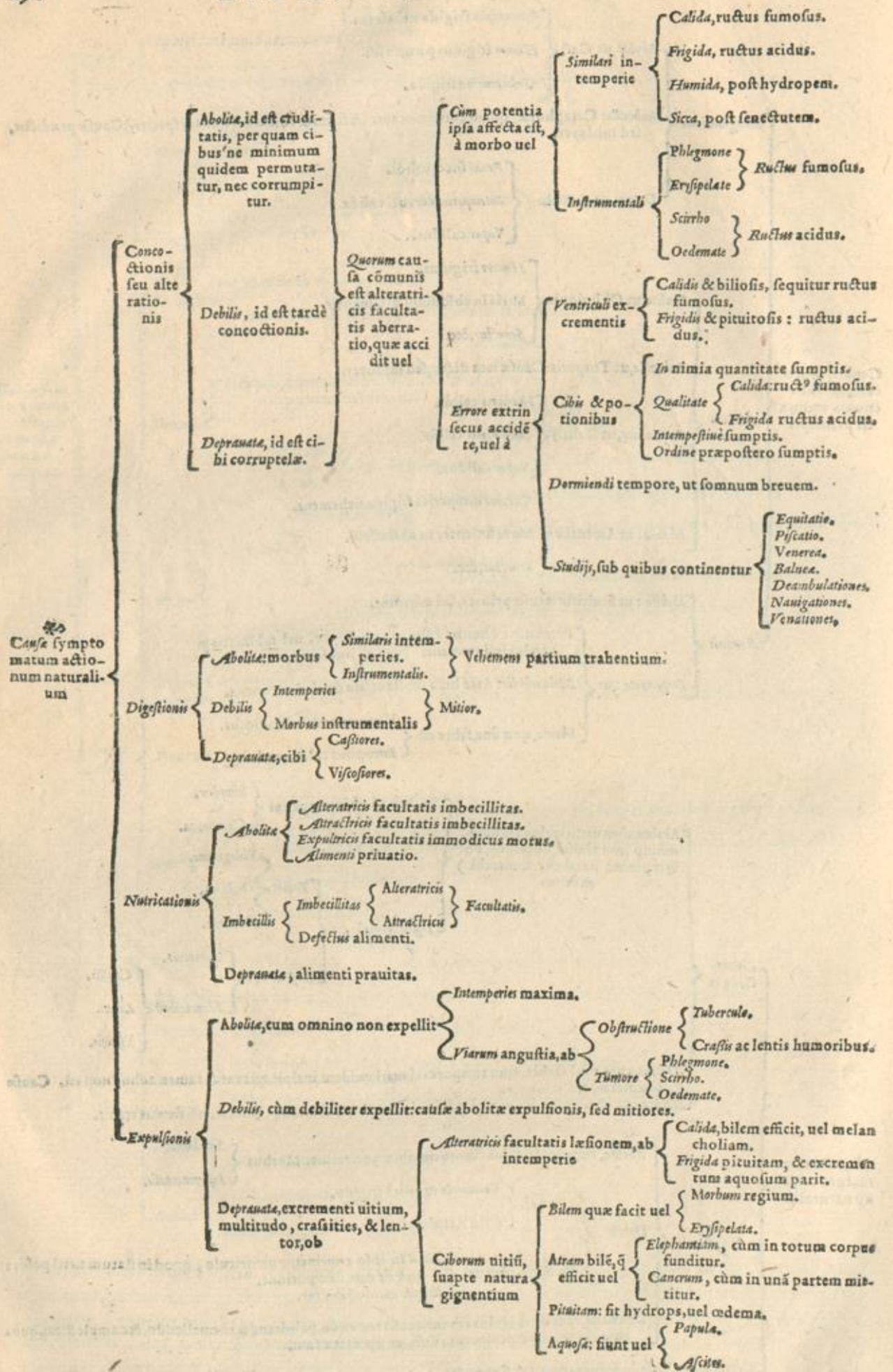

EX his conuulsio & palpitatio, solius morbi sunt opera, nihil ad illorum generationem conferente natura. Opera uero solius natura, sunt rigor, horror, sensus ulceris, pruritus, tussis, sternutamentum, oscitatio, pandiculatio, singultus, uomitus, ructus, sed à causa aliqua præter naturam excitata. Amborum enim natura & morbi simul, sunt omnes motus torpidi, ac alij quoq; quibus ij, quorum nerui resoluantur, sed nondum resoluti sunt, mouentur: præterea & tremor. Galenus lib. 2. de Simpt. caus.

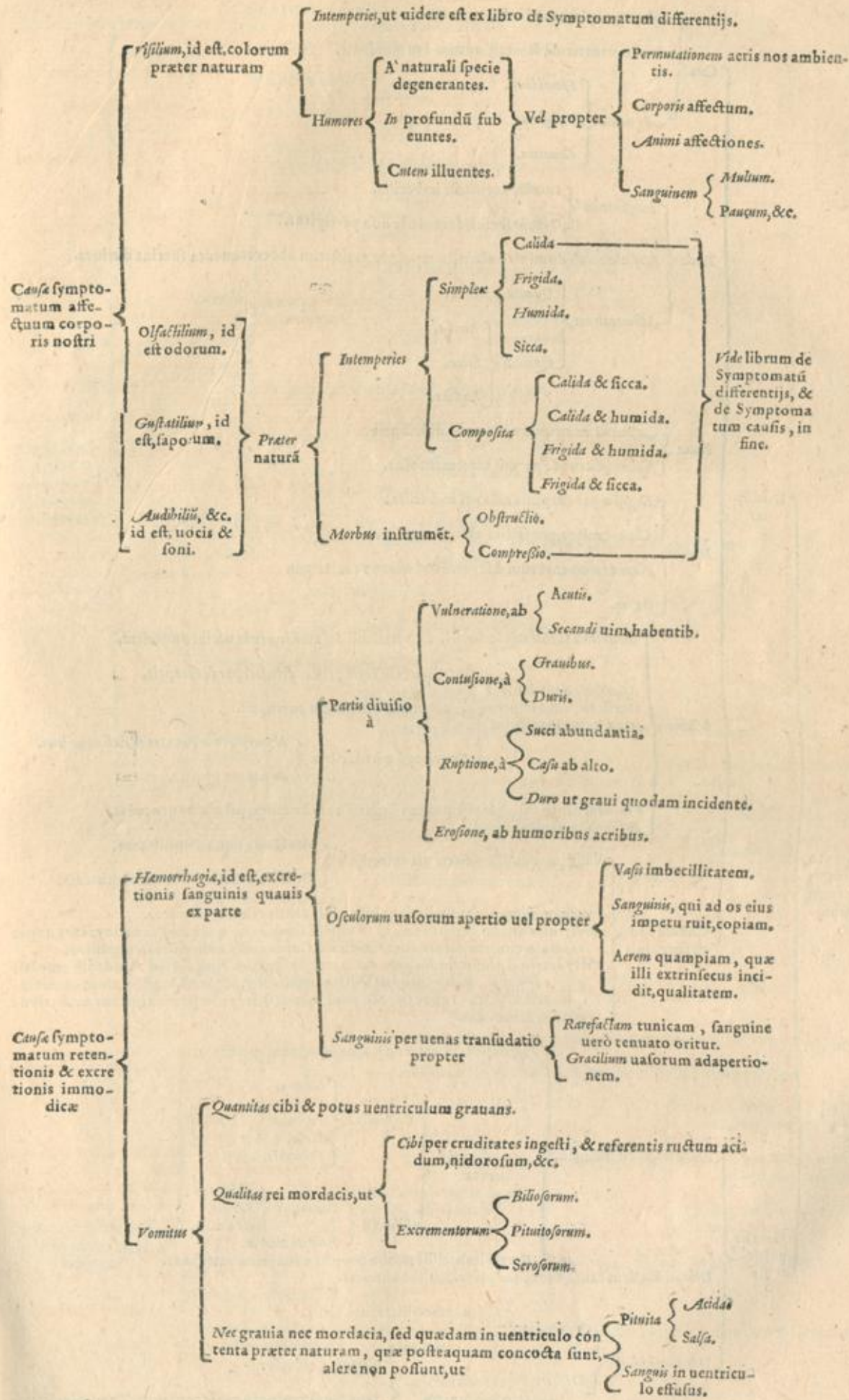
Causæ

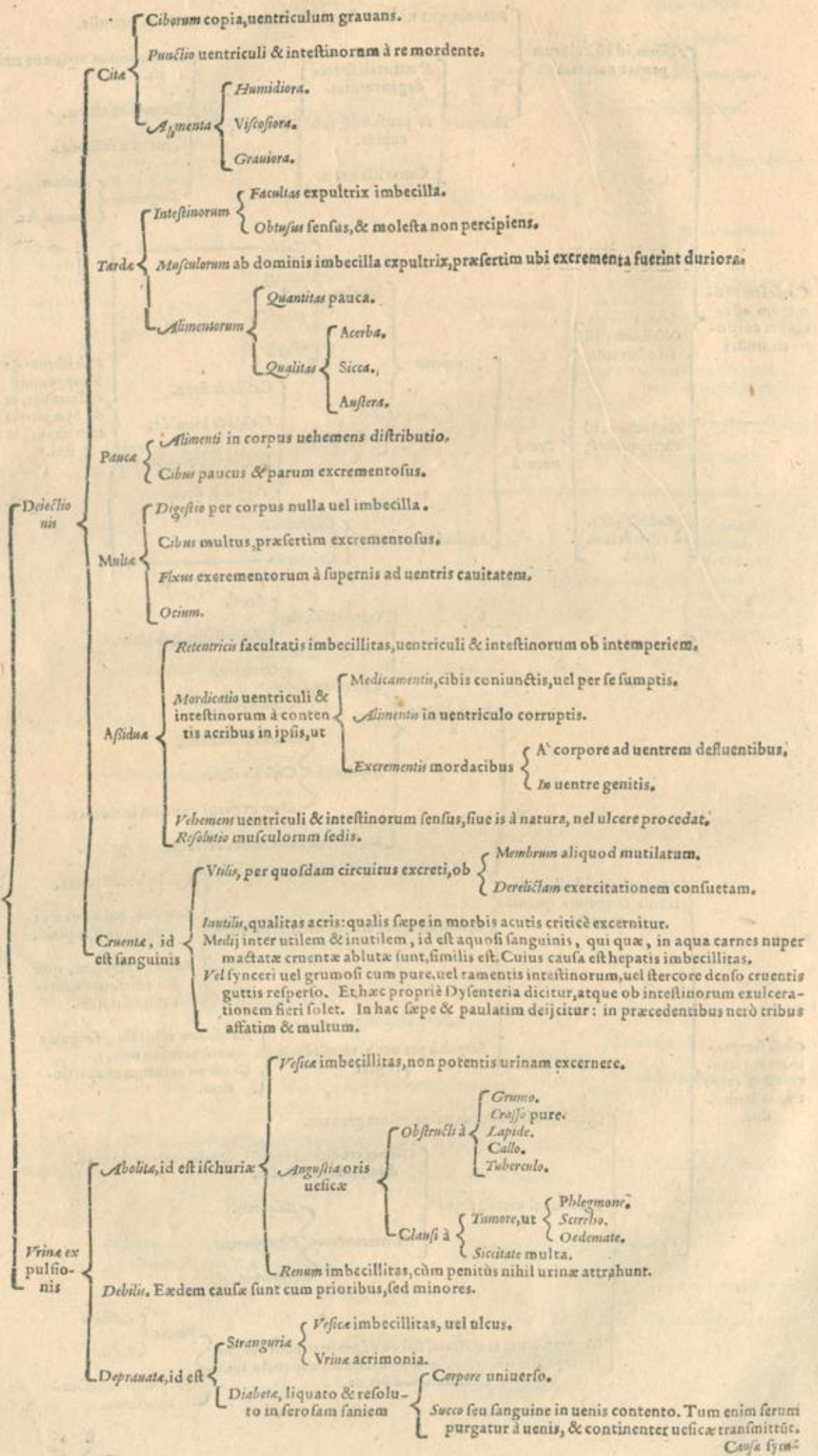
☞ Conco-

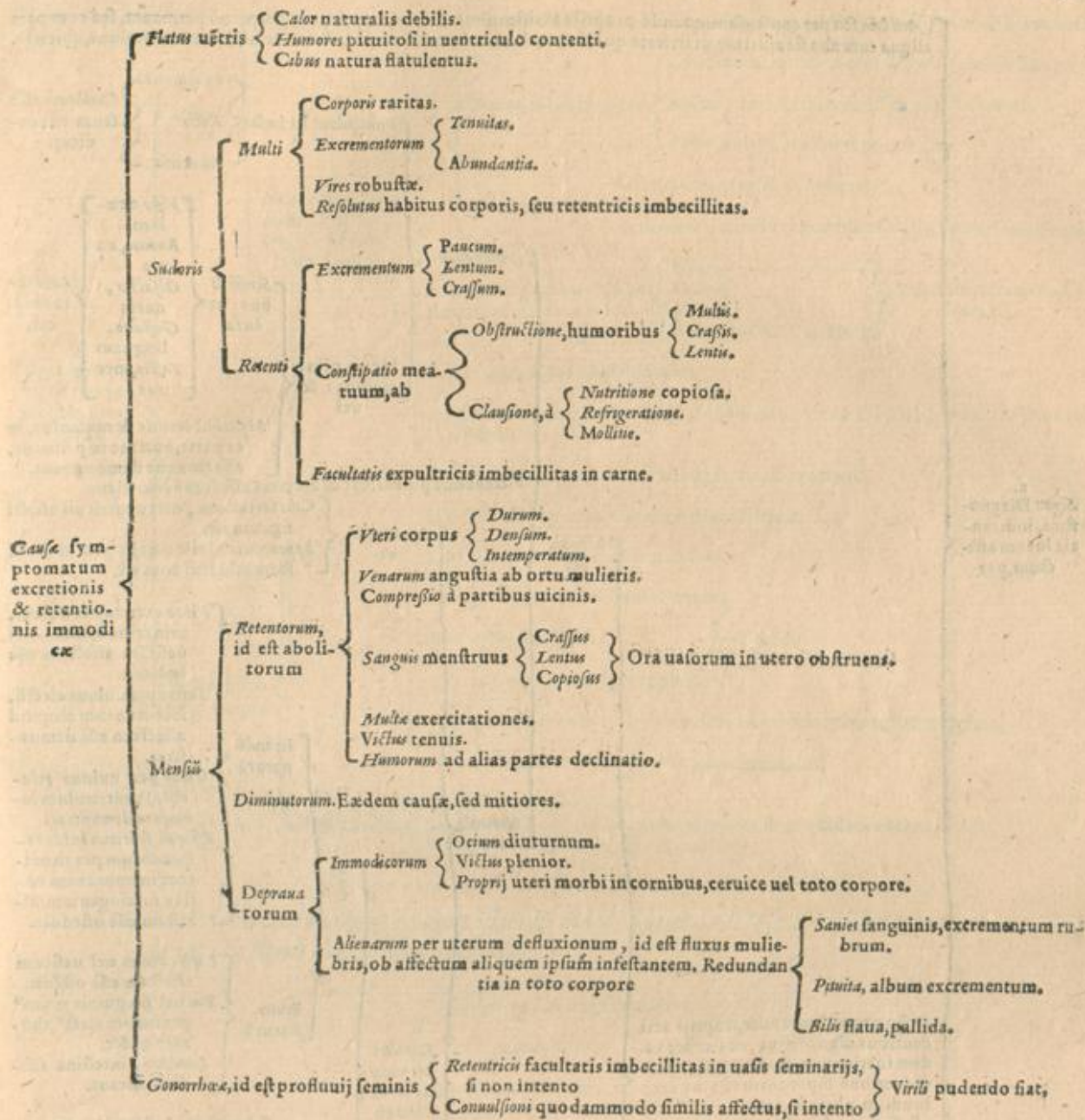
Causa

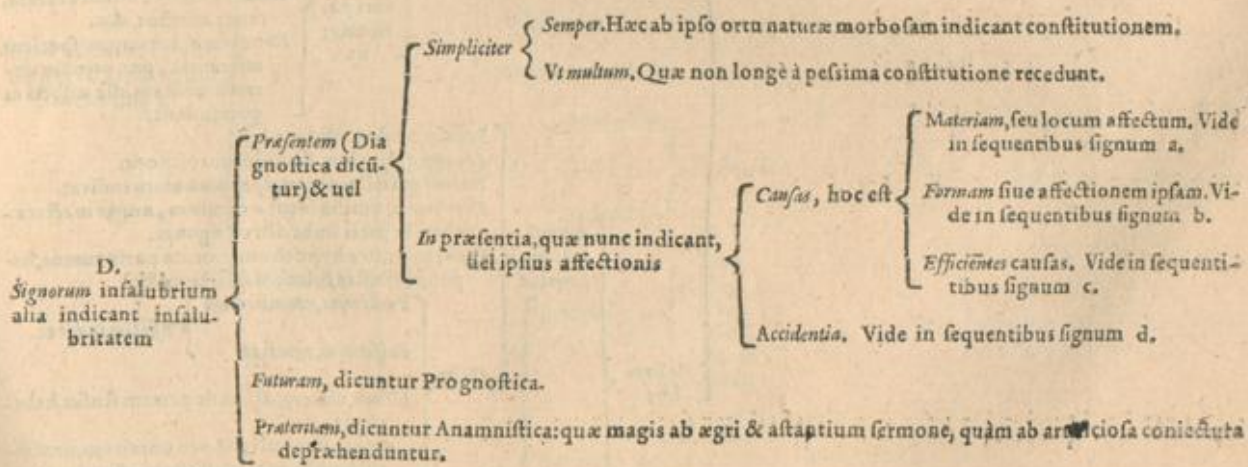
Causa symptomatum excretionis & retentionis immodicæ

Causa hys

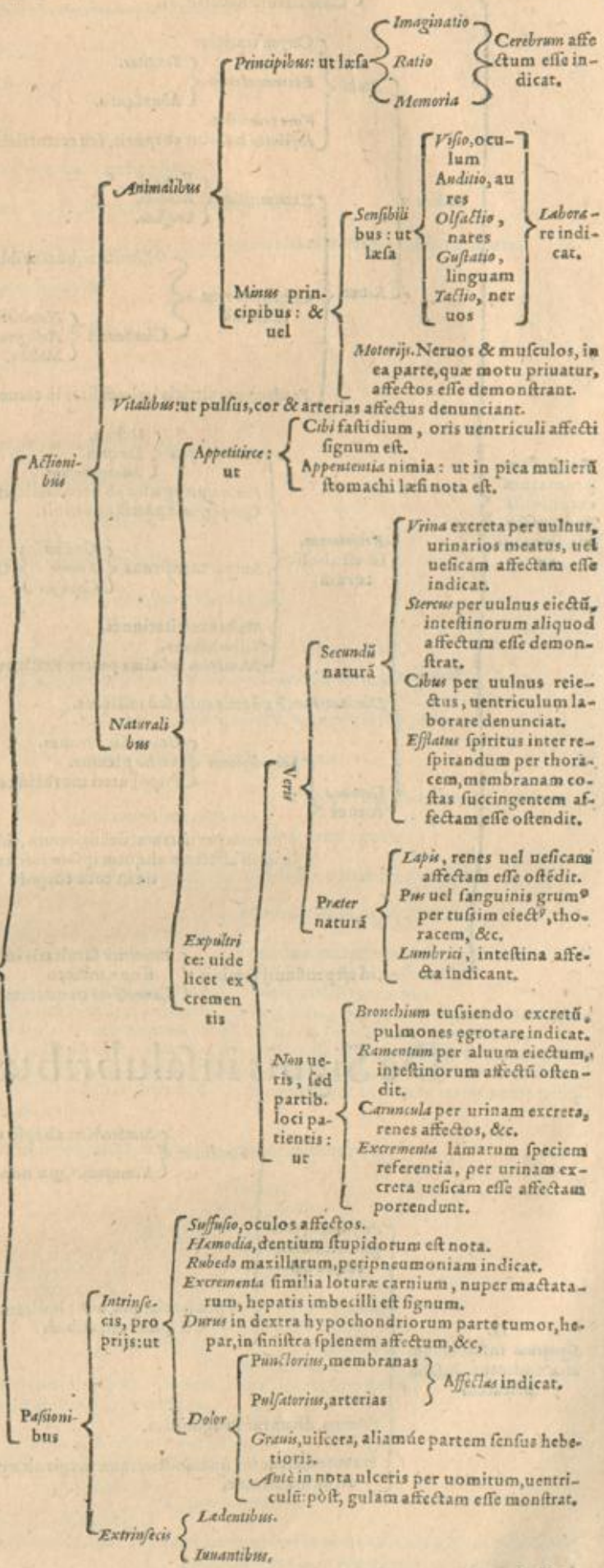
De Signis infalubribus diagnosticis.

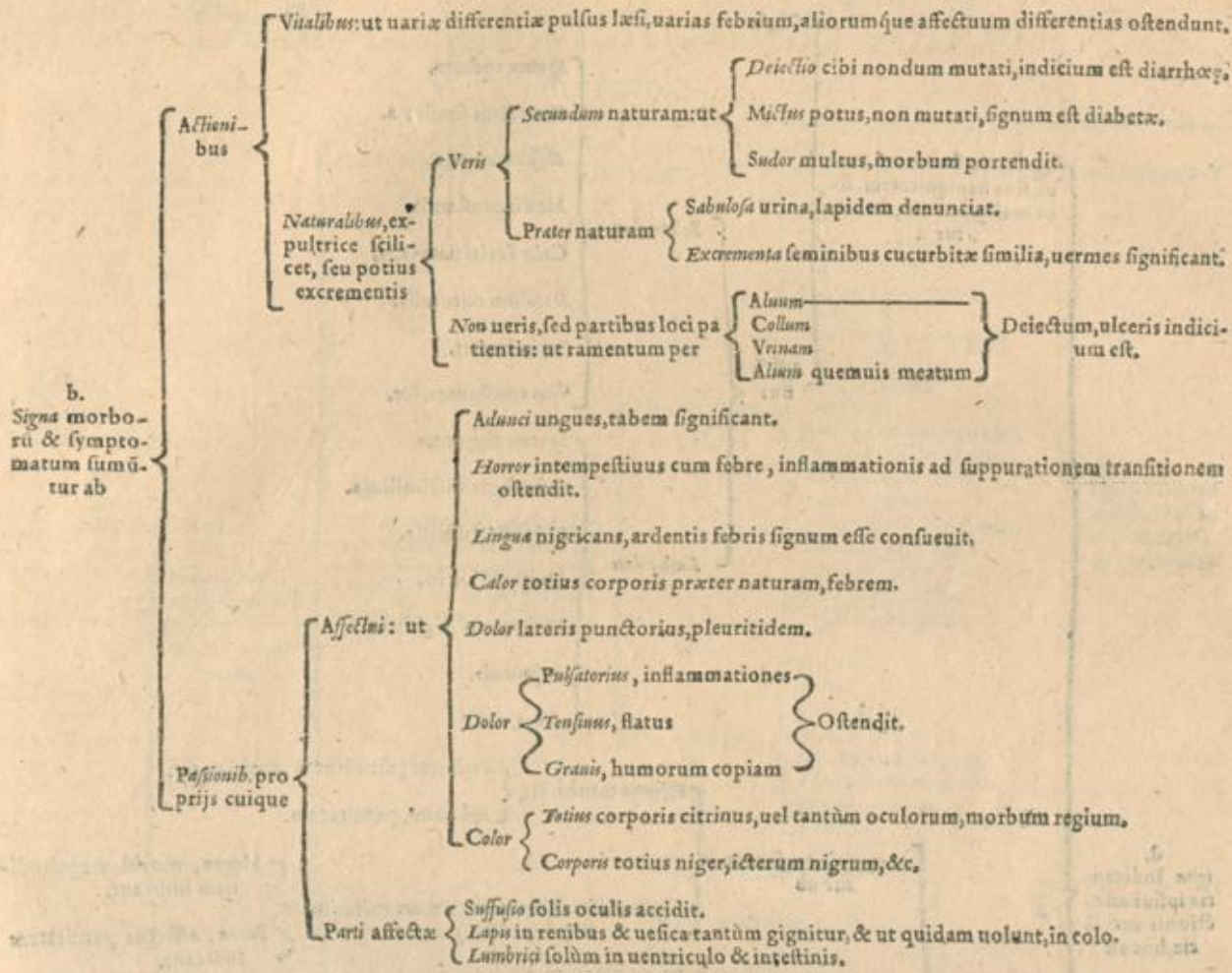
Accidens, seu per consensum: quando proprijs accidentibus discerni nequit, nec perpetud permanet, sed cum pars aliqua cum alia sic afficitur, ut irritata quide una, altera uehementius molestetur, remissa uero irritatione, quiescat.

a. Signa Diagnostica, indicantia locum affectum, per

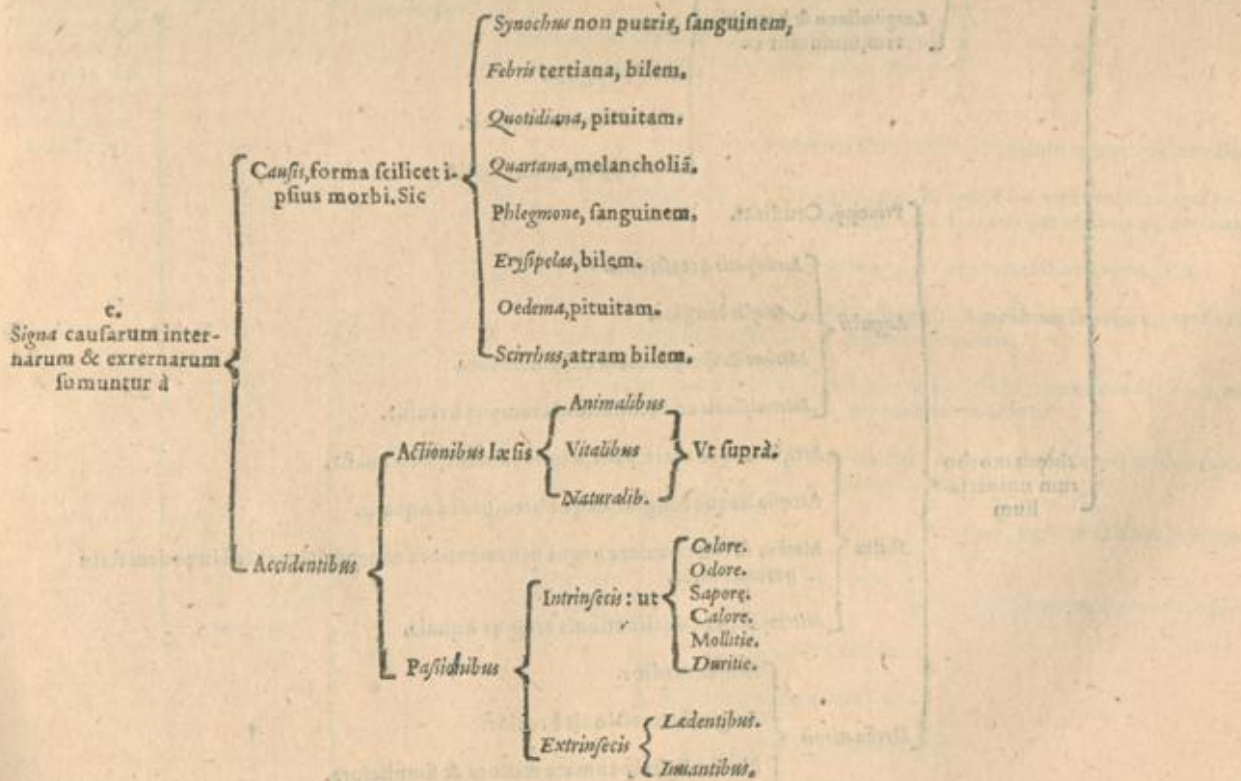
Se, seu proprie: quando proprijs accidentibus dignoscitur, ac semper eadem fuerint perpetua, neq; alijs precedentibus superueniunt: ut cerebrum in phrenitide uera, oculus in suffusione, &c. Hæc sumuntur ab

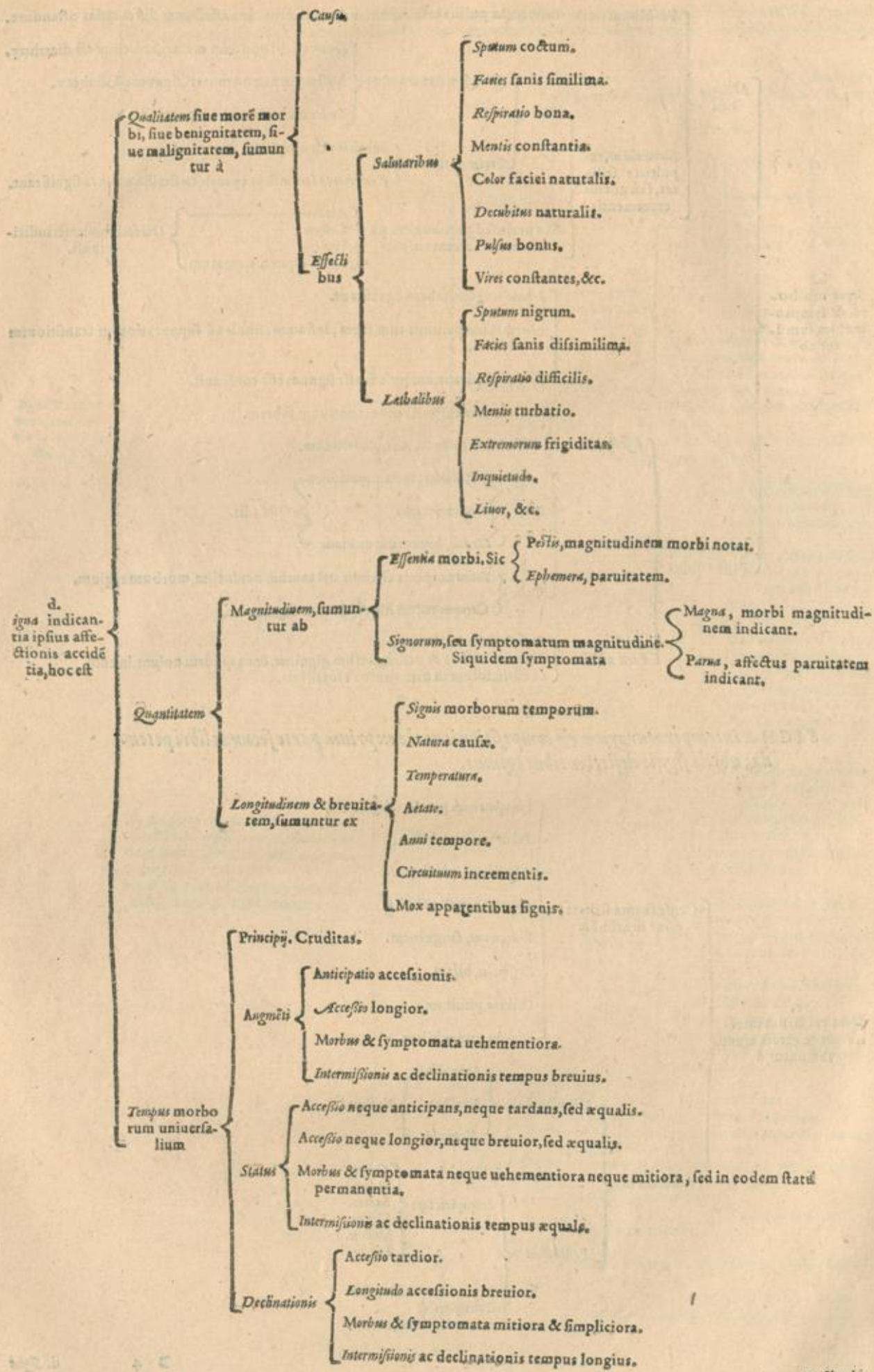

b. Signa

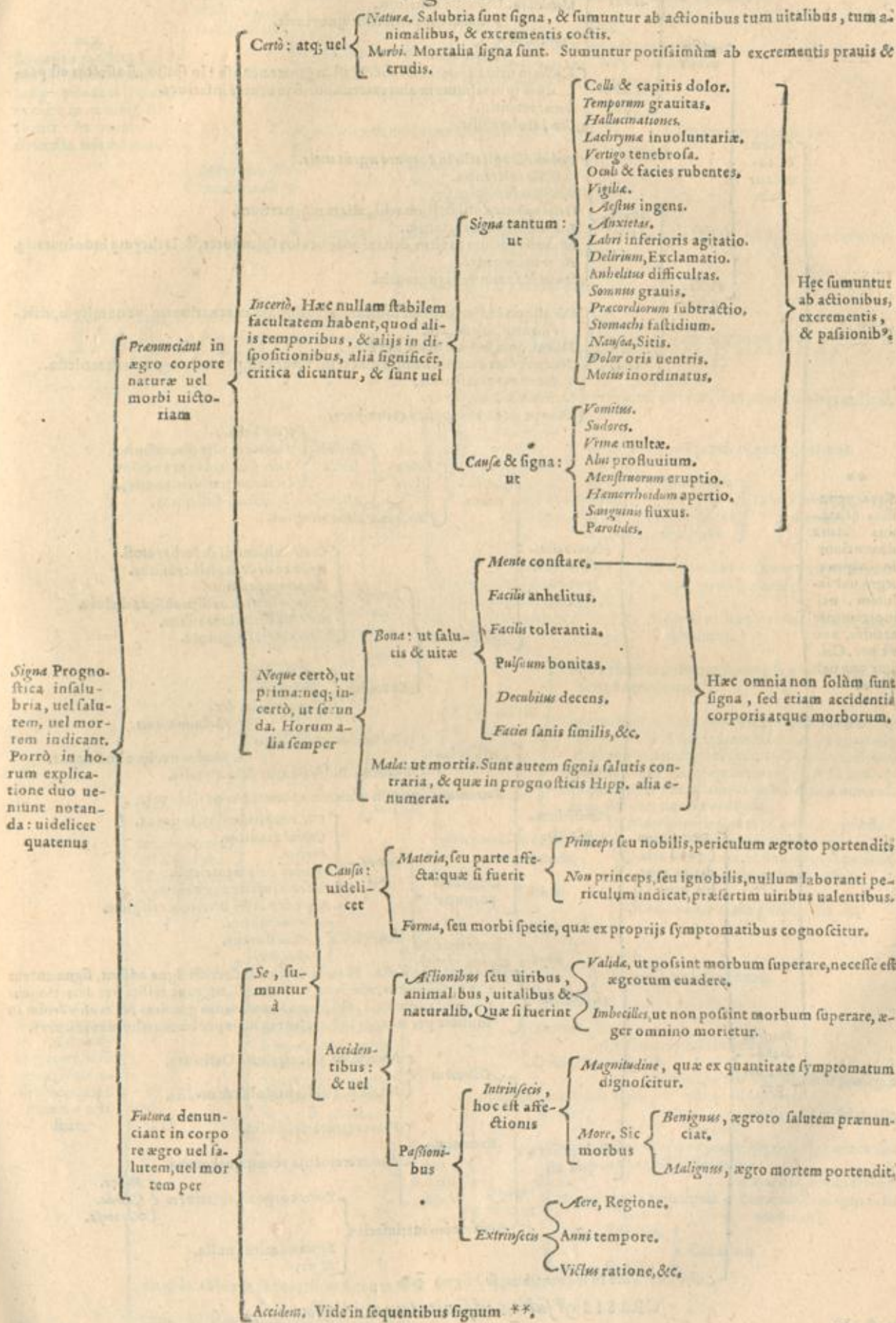

SIGNA intemperatarum & compositionis mala ex prima parte secundi libri petenda, ubi de signis deflectentibus egimus.

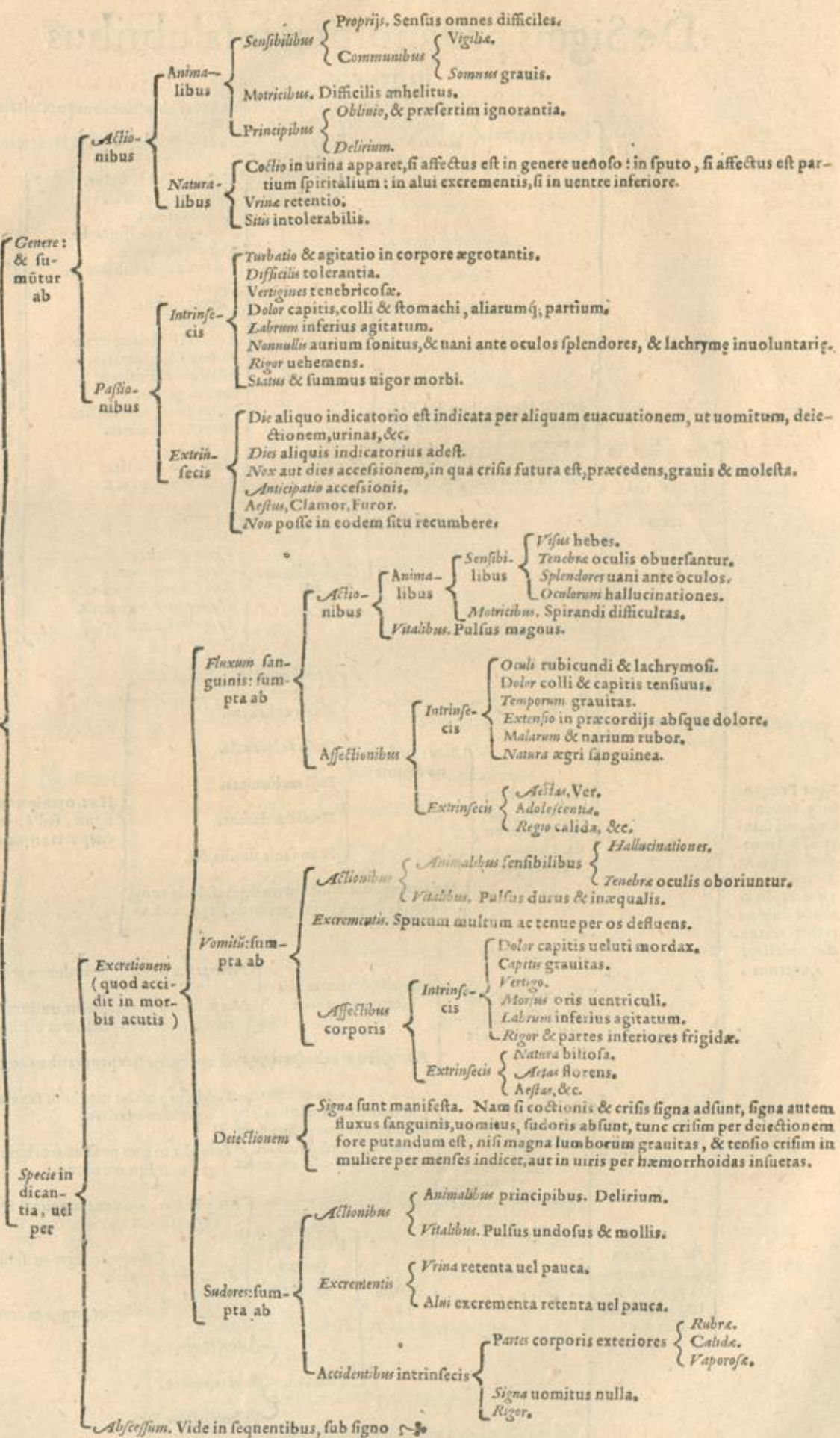

De Signis prognosticis in salubribus in genere.

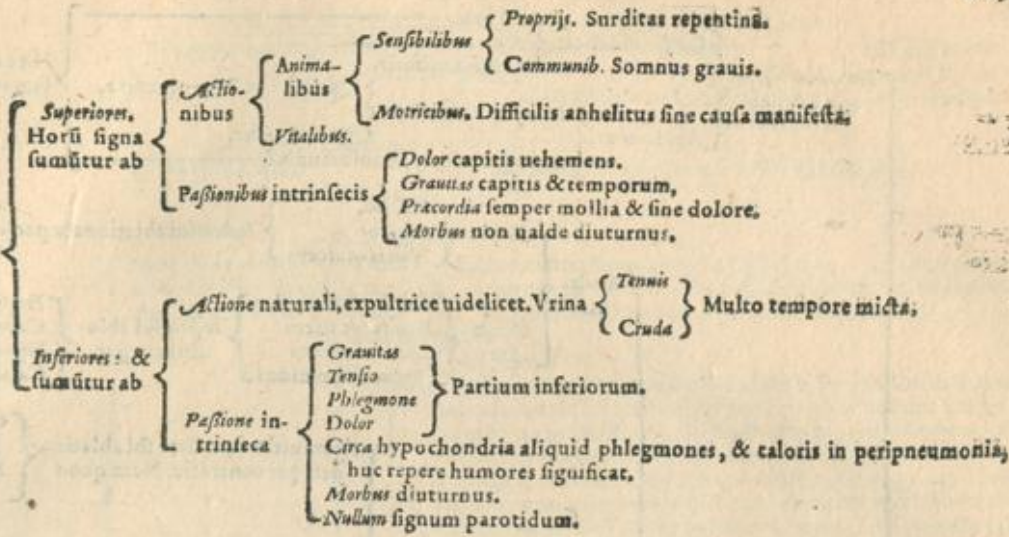
**
Signa prognostica quatenus futura denunciant in corpore aegro uel salutem, uel mortem per accidens, hoc est per Crisim: atq; uel in

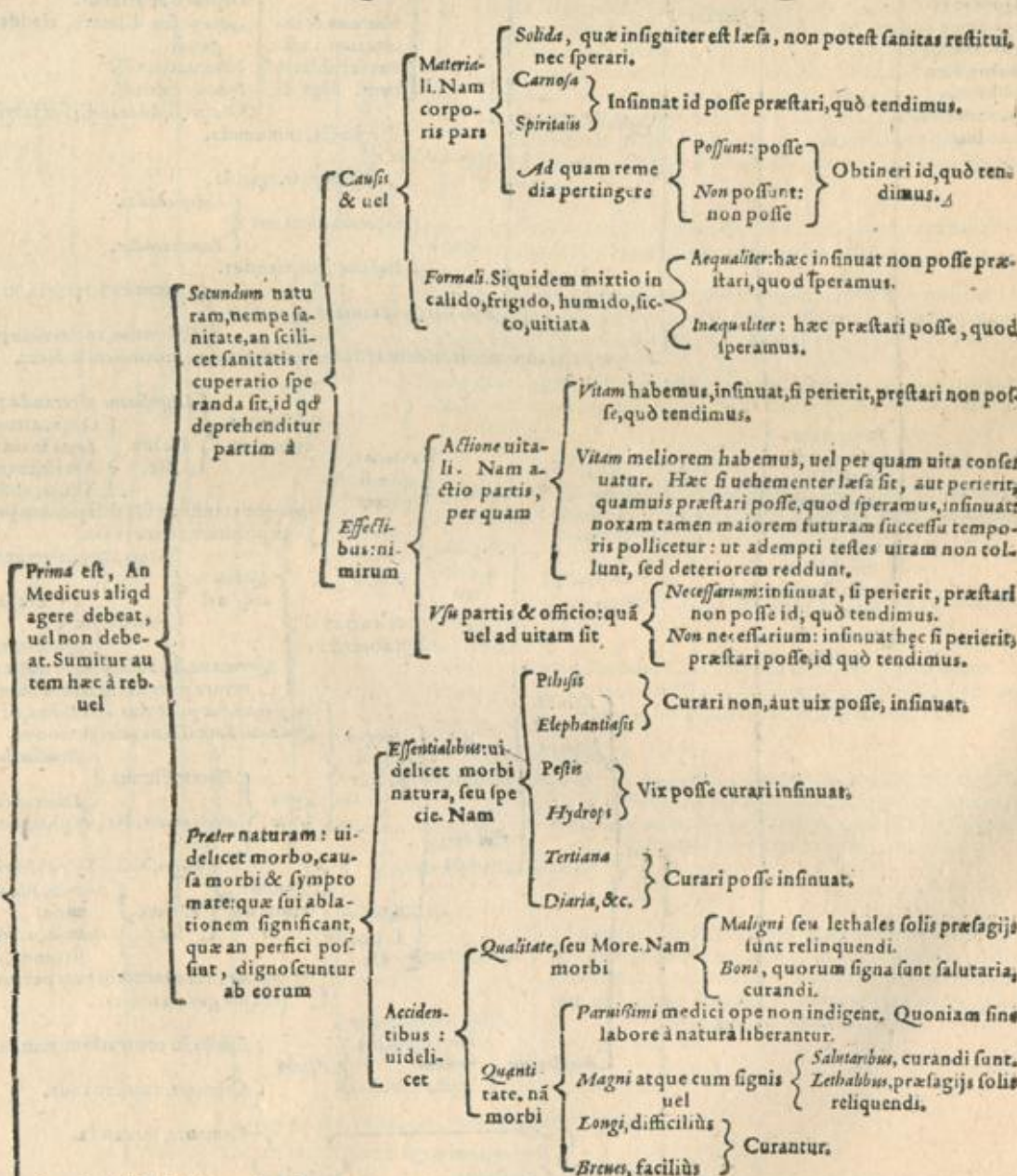
CRISIS est subita ad sanitatem conuersio.

Signa

Signa prognostica Cry-
sim in specie indicata,
uel p abscessum, quod
accidit in morbis diu-
turnis. Et huiusmodi
abscessus fiut ad partes

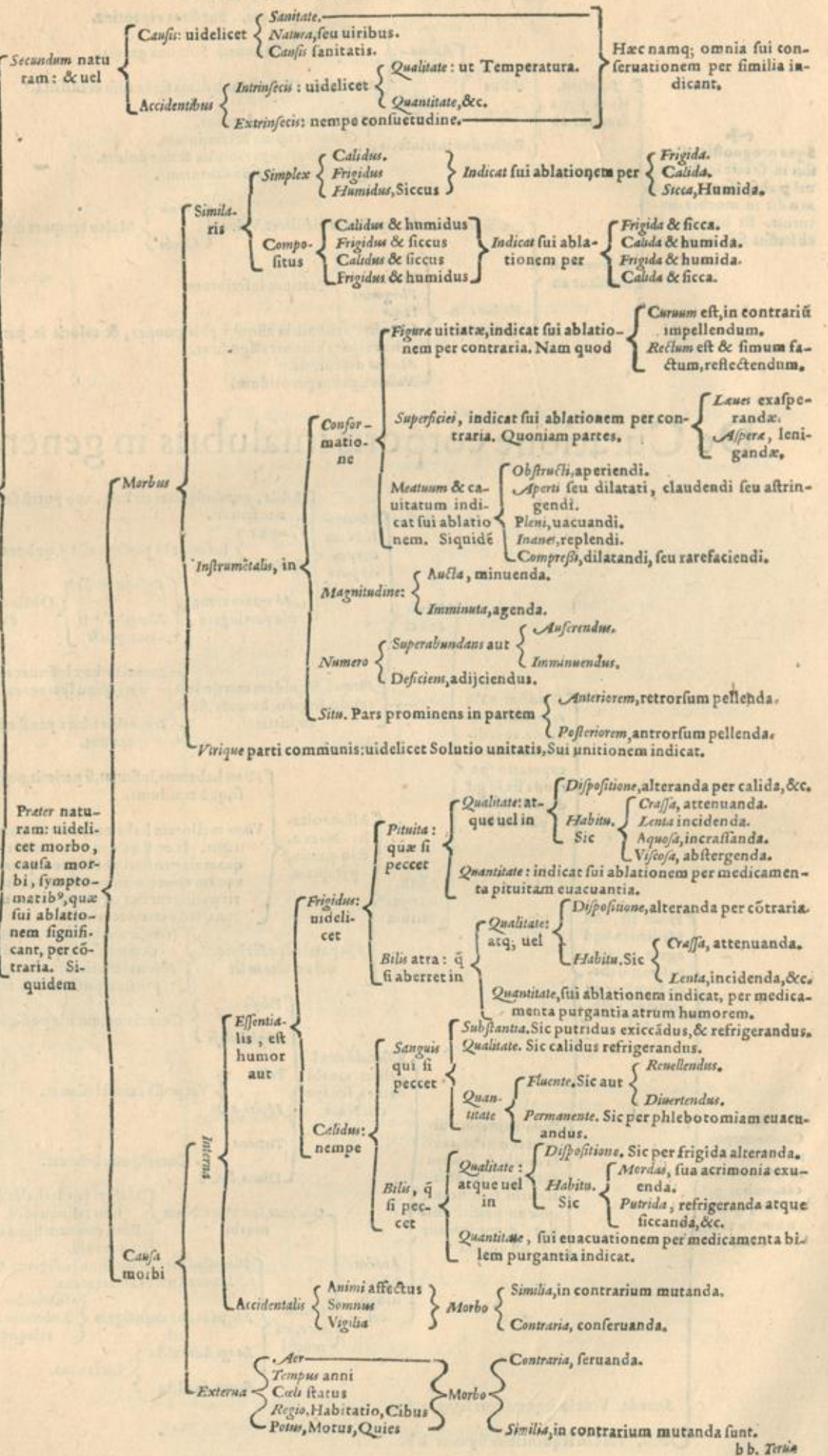
De Curatione corporis insalubris in genere.

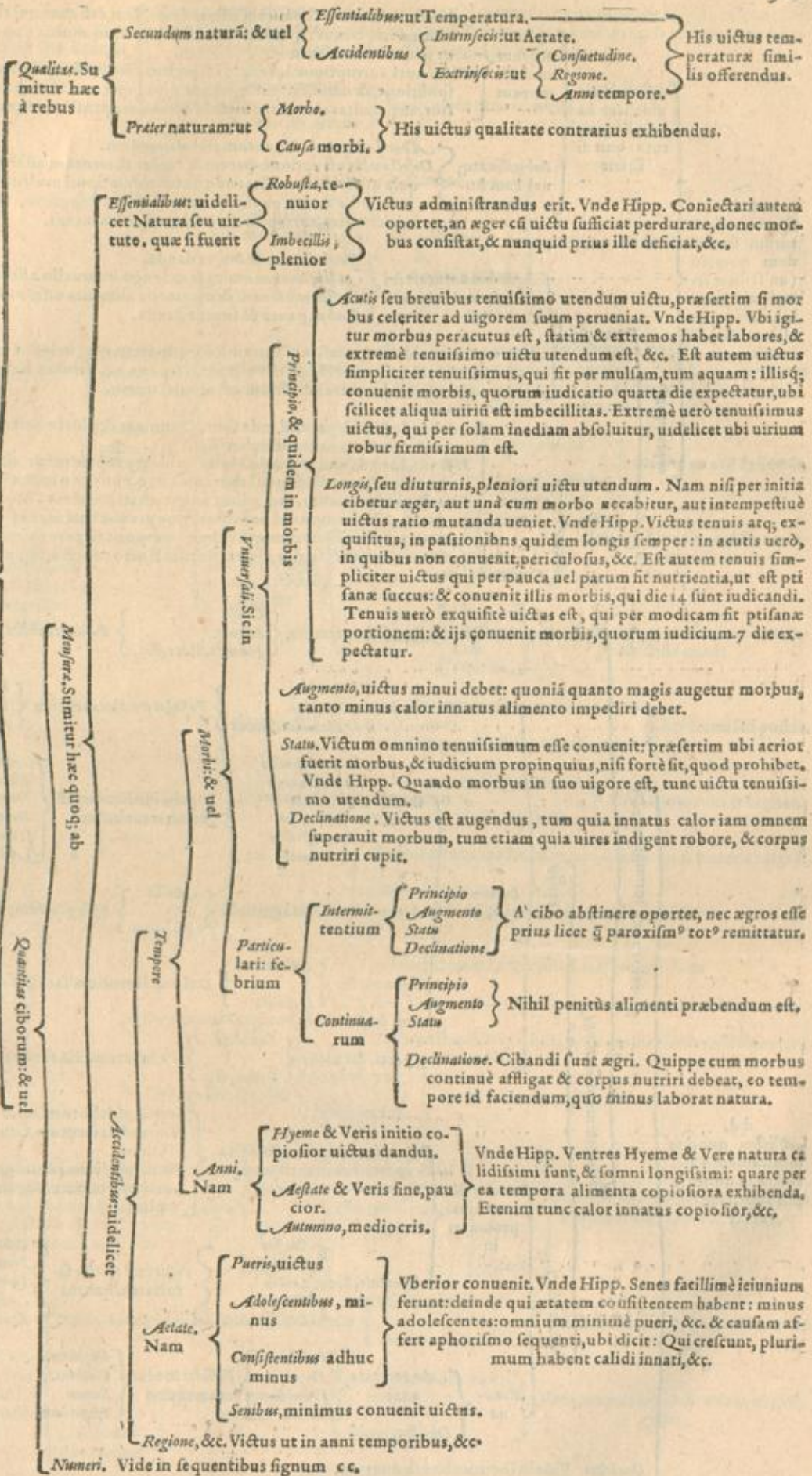

Secunda. Vide in sequentibus signum a a.
Tertia. Vide in sequentibus signum b b.

§ 2. Secunda

a a. Secunda indicatio, est. Quid medicus agere debeat: & sumitur hæc indicatio partim à rebus

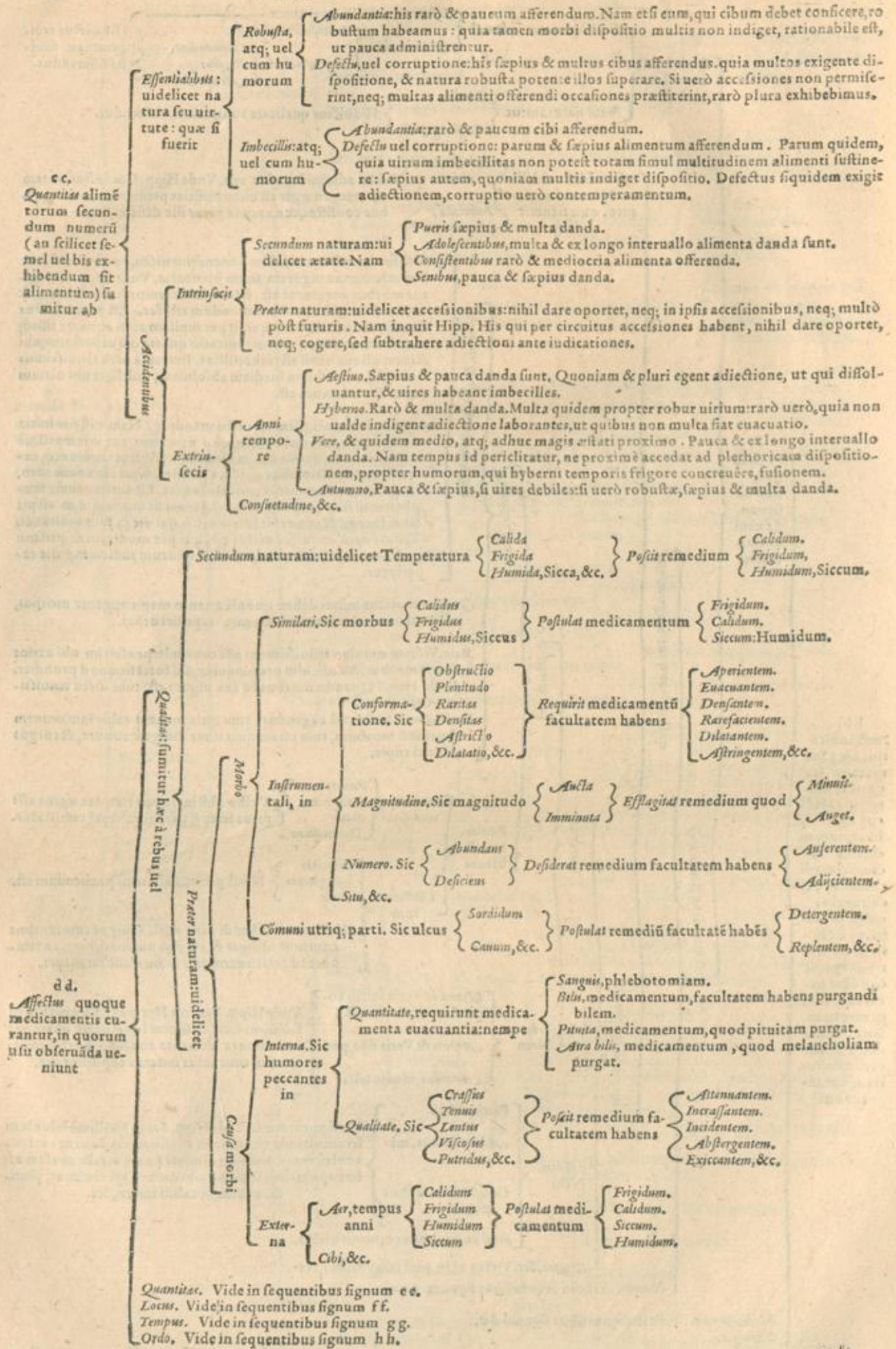

Medicamentis. Vide in sequentibus signum d d.
Chirurgia.

b b.
 Tertia indicatio, est, Quam materia seu quibus instrumentis Medicus agere debeat, num uidelicet uictu, uel mediæ cameteris, uel chirurgia. quod digno scitur à causis & accidētibus tum secundum naturam, tum præter naturam, totius uel partis, &c. Affectus itaq; curantur aut

c c. Quan-

Natura propria corporis, seu temperatura. Nam omnibus idem medicamentum non competit, cum alij odorantes solum fastidiunt, alij plus aut minus ferat, Calidi natura magis calefaciendi, Frigidi minus, Sicci magis siccandi, &c.

Essentialibus, siue à causis constitutentibus: nempe

Virtute, Sic { Valida, maius } Medicamentum admittit, { Imbecillus, minus }

Qualitate passibili. Nam pars { Rara } Minus { Laxa } { Mollis } { Densa } Maius { Compacta } { Dura } { Exquisiti, minus } { Sensus } { Hebetis, maius }

Conformatione meatuum. Siquidem quæ { Vias latas habent & patentes tam intra quam extra, minus ac parcius } Medicamentum efflagitant. { Vias habent angustas, acrius ac uberius } { Meatibus carent, uberius & acrius }

Situ. Nam quæ partes posita sunt in { Alto, maius } Medicamentum desiderat. { Superficie, minus }

Alitione. Quæ namq; actione habent { Communem toti corpori: ut est } Minus ac blandius medicamentum exposcunt. { Cerebrum } { Cor } { Iecur } { Ventriculus }

Privatam: ut { Os } Maius ac uehementius medicamentum desiderant. { Cartilago } { Caro } { Crus, &c. }

Qualitate. Nã morbus { Periculosus, seu solutu difficilis, maius } Medicamentum poscit. { Benignus, seu solutu facilis, minus }

Quantitate. Quoniam morbus { Magnus, maius } Medicamentum efflagitat. { Paruus, minus }

Tempore. Nã in { Principio minus medicamentum dandum nisi materia turgeat, } { Aumento } Minus medicamentum desiderant. { Statu } { Declinatione, maius exposcunt medicamentum. }

Tempore anni, regione, &c. Sic { Ver, autumnus & regio temperata, maius desiderant remedium } { Hyems, æstas & regio intemperata, minus ferunt medicamentum. }

Extrinsicis: uidelicet

Consuetudine, &c. Sic { Consueti, maius } Medicamentum efflagitant. { Insueti, minus }

Gradum seu ordinem, quo præditum est remedium. Hæc igitur indicat, medicamentum tanto excessu contrarium ipsi morbo, quanto morbus à naturæ symetria recessit, Sic morbus calidus in gradu

{ Primo } Indicat medicamentum frigidum esse exhibendum in gradu { Primo } { Secundo } { Tertio } { Quarto } { Secundo } { Tertio } { Quarto } Atq; sic de ceteris qualitatibus tam simplicibus, quam compositis.

Numerum (an scilicet semel uel bis medicamentum sit exhibendum) sumitur ab

Essentialibus: uidelicet Natura seu uirtute { Valida, rarius } Medicamentum admouendum esse indicat. { Imbecilla, frequentius }

Accidentibus: nempe { Quantitate morbi, Sic } { Longus seu diuturnus, } Medicamentum exhibendum esse, insinuat. { Breuis, rarius }

Loco. Sic affectus in { Superficie, raro } Medicamentum admouendum indicat. { Profundo, in quem medicamenta non facile penetrant, frequenter }

ee. Quantitas medicamentorum secundum

Adferuntur: sumitur ab

Accidentibus

Intrinsicis: & uel consequentibus ipsam

Formam seu morbum: atque sic sumitur à morbo

Materia seu partem affectam: atque sic sumitur ab ipsius partibus

Qualitate passibili. Nam pars

Conformatione meatuum. Siquidem quæ

Situ. Nam quæ partes posita sunt in

Alitione. Quæ namq; actione habent

Privatam: ut

Qualitate. Nã morbus

Quantitate. Quoniam morbus

Tempore. Nã in

Tempore anni, regione, &c. Sic

Consuetudine, &c. Sic

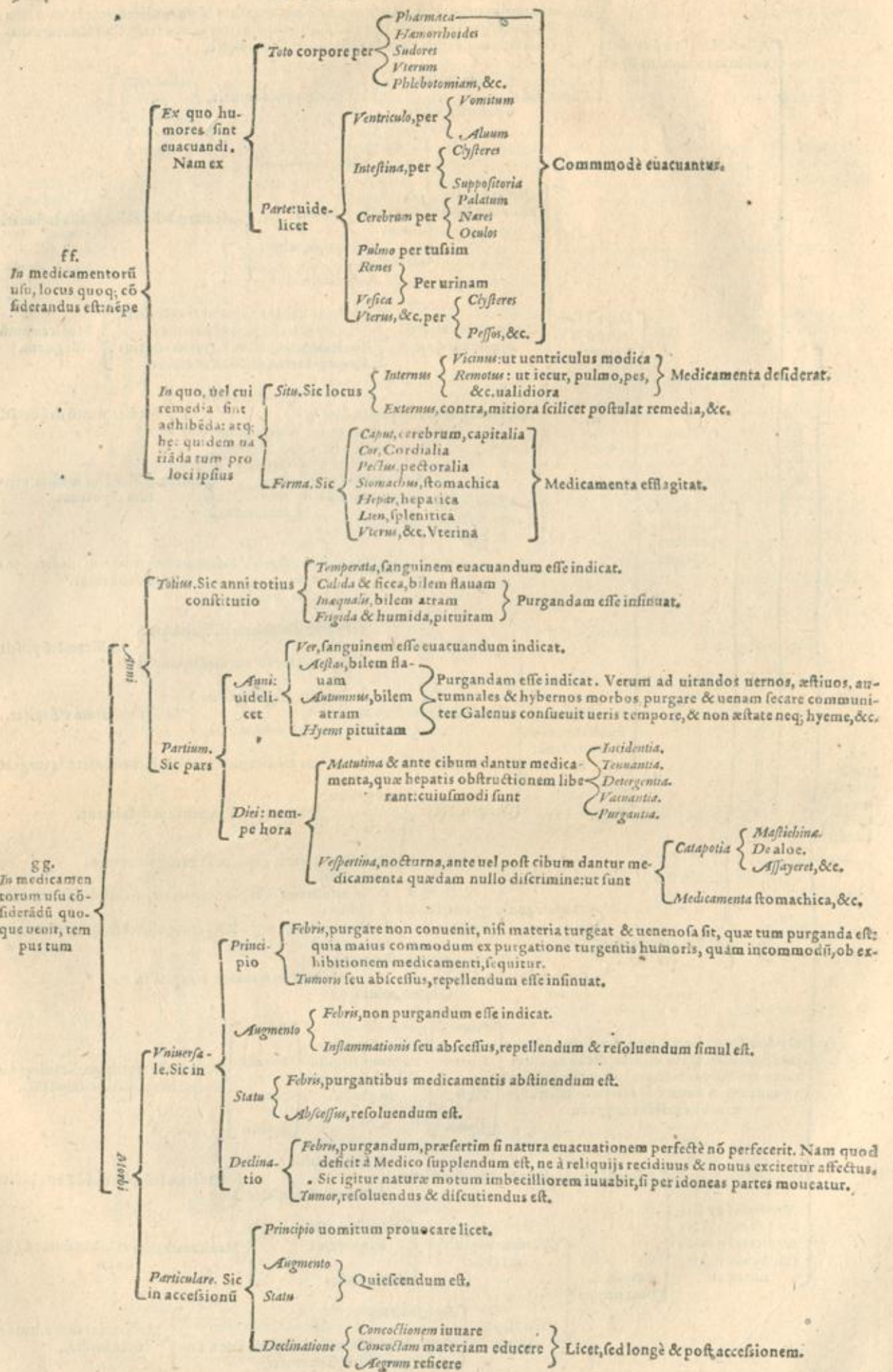
Gradum seu ordinem, quo præditum est remedium. Hæc igitur indicat, medicamentum tanto excessu contrarium ipsi morbo, quanto morbus à naturæ symetria recessit, Sic morbus calidus in gradu

Numerum (an scilicet semel uel bis medicamentum sit exhibendum) sumitur ab

Essentialibus: uidelicet Natura seu uirtute

Accidentibus: nempe { Quantitate morbi, Sic }

Loco. Sic affectus in

Primo, ab eo quo curationem accelerat & auget, ut si morbi simplices & laeves fuerint, à causis curationem auspiciamur, deinde morbum curamus, postremo symptomata, si qua relicta sunt, tollimus.

Secundo, ab eo quod curationem habet eius, sine quo non curantur reliqui affectus, ut si complicati fuerint, ab his primùm, quæ rationem habent, sine qua non curantur reliqui affectus, curationem incipimus: postea ab alijs omnibus, quæ simul urgent, altero interim non neglecto. Aliàs à causis primùm incipimus curationem, curatione illa regulari uocata, deinde morbum curamus, tandem symptomata corrigimus.

h h.
Ordo quoq; in medicamentorum usu obseruandus est, qui à tribus sumitur

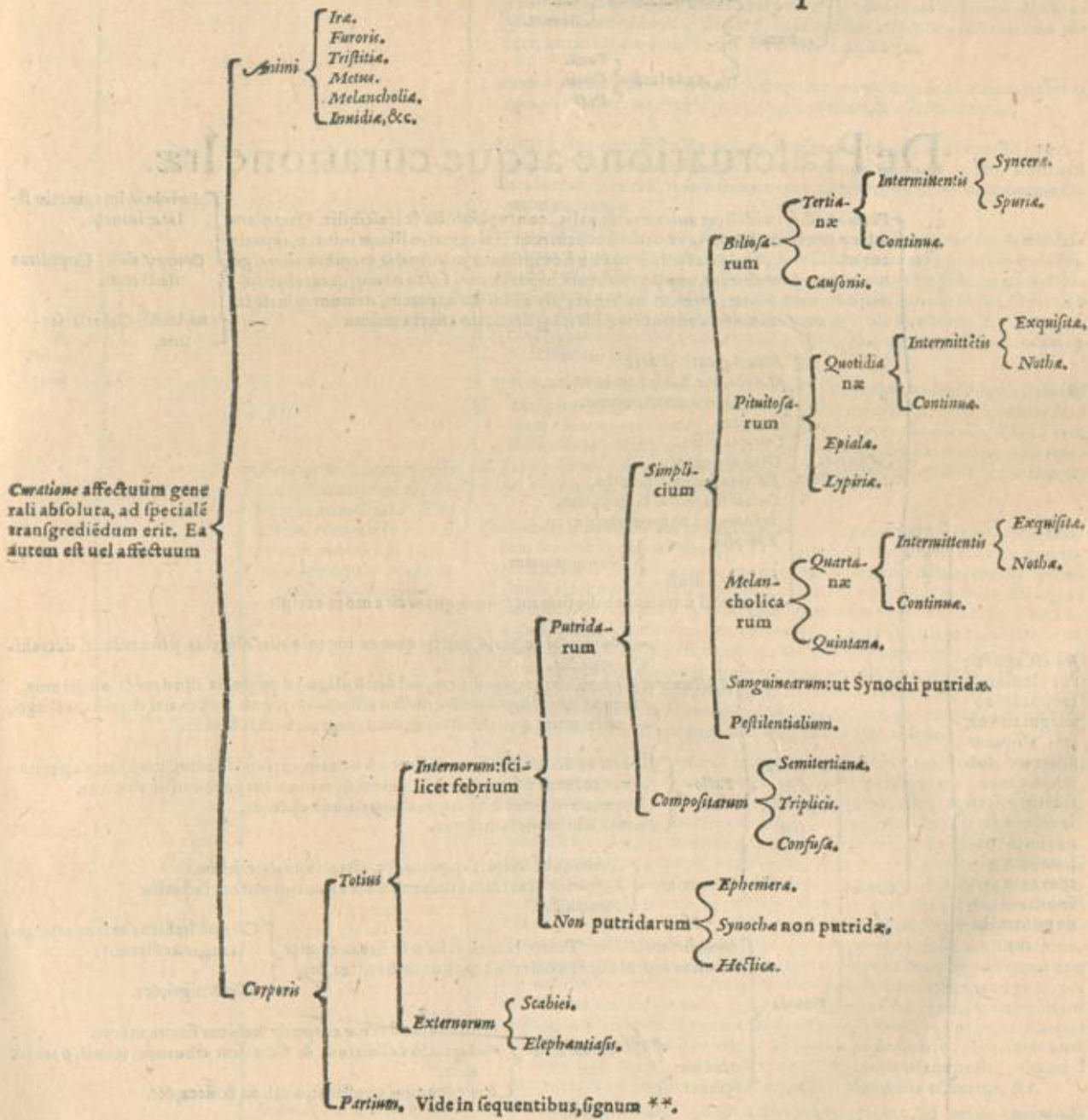
Tertio, à causis morborum, ut intelligamus, quis cum quo, quis sine quo, quis post quem curari debet: ut si contrarij fuerint, in his auspiciamur, sine quo alter curari non potest, modo non sit alius affectus, qui magis urgeat: & hunc nobis ostendit magnitudo morbi, causæ & symptomatis, quam metimur ab

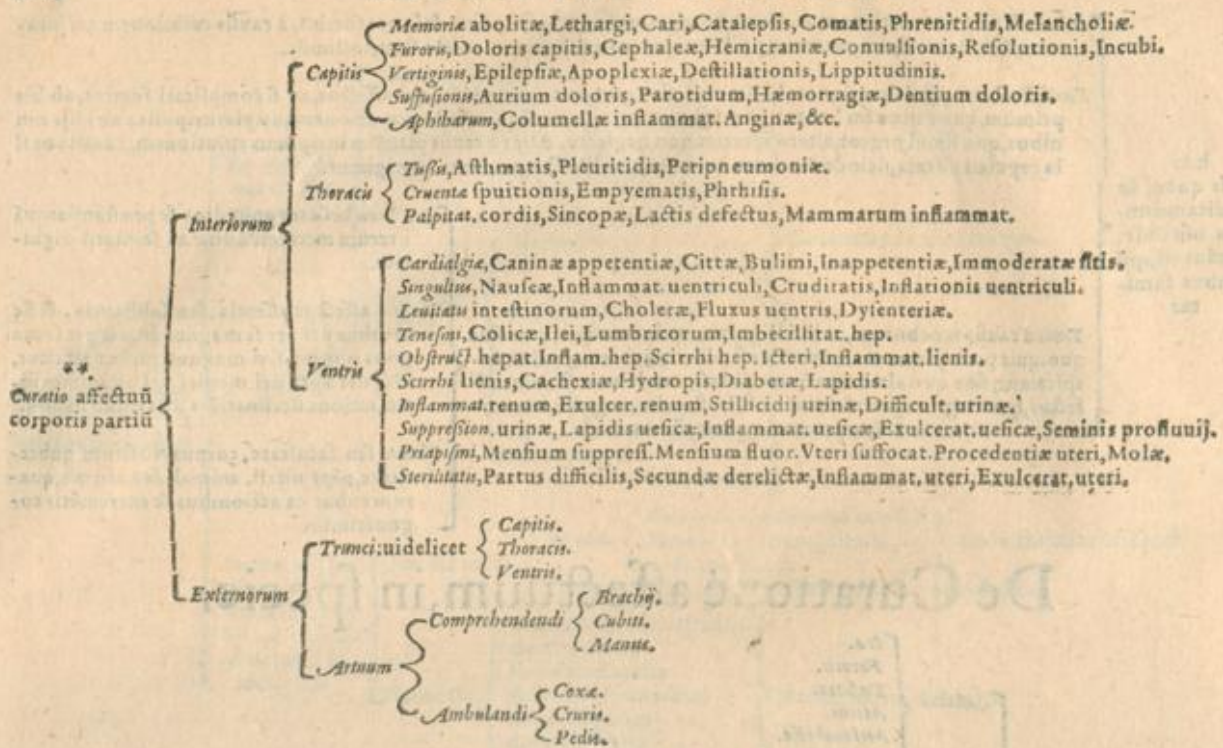
Actionis læsæ magnitudine & præstantia: quã uterum metimur à uitæ ac sanitatis dignitate.

Propria affectus essentia, seu substantia, & sic morbus uel per se magnus est, uel per se magnus non est, sed magnus postea efficitur, idq; uel ægri, uel medici uel astantium uicio, ratione declinationis à naturali habitu.

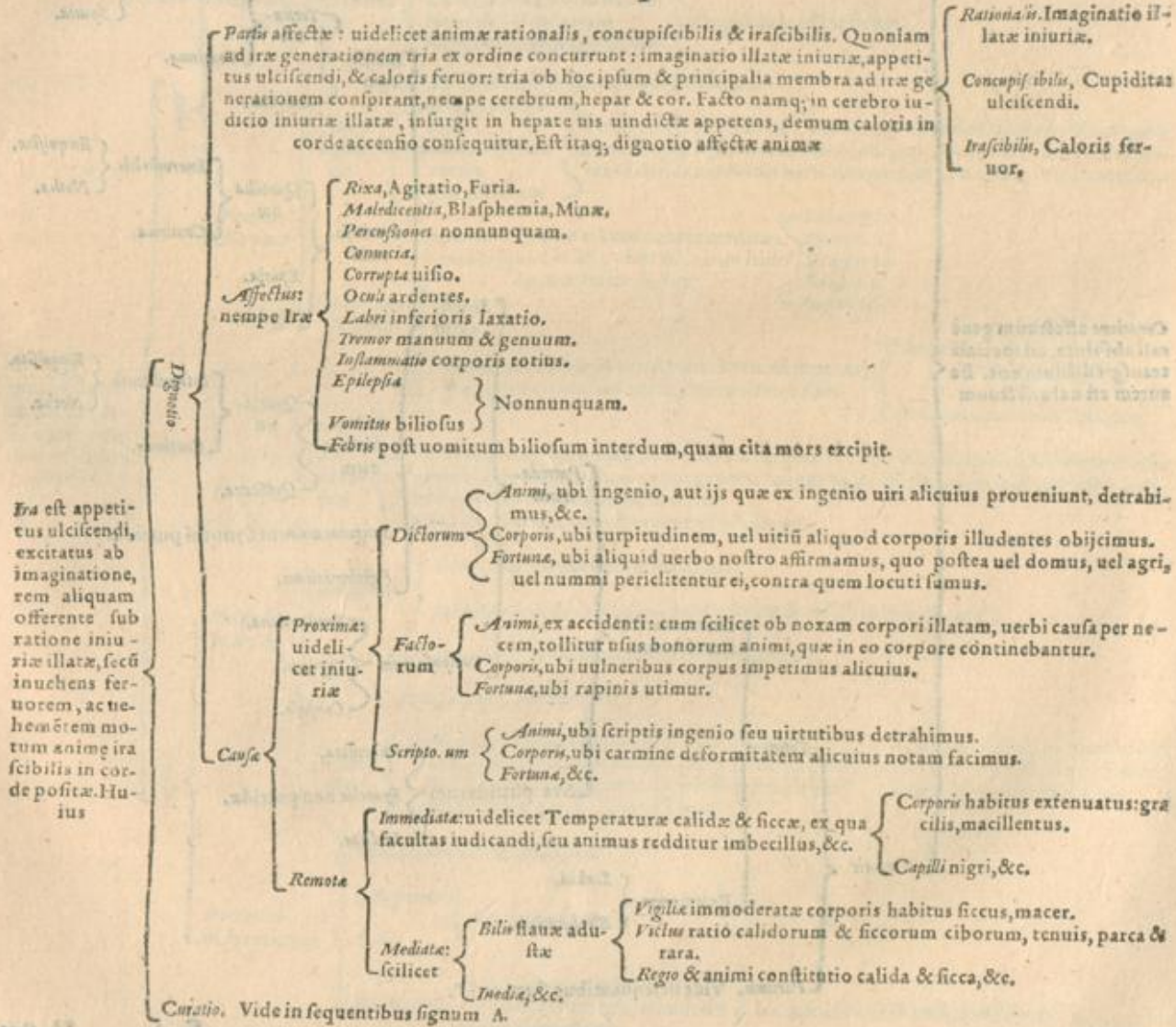
Virtute seu facultate, corpus nostrum gubernante, nẽpe uitali, animali & naturali, quarum robur ex actionibus & excrementis cognoscimus.

De Curatione affectuum, in specie.

De Præseruatione atque curatione Iræ.

A. Curatio

Primum est, ut qui irati de potestate, id est de consilio, ratione, ac mente exierunt, subtrahamus ipsis de medio, in quos impetum conantur facere, dum seipſi colligant, id est dissipatas animi partes rurſum in suum locum congerant, atq; in hoc quidem præcepto nullus est philosophiæ locus.

Secundum, ut rogemus, si quam habent ulciscendi uim differant in aliud tempus, dum deterueſcat ira, id est excitatus inuita ratione ardor animi.

Tertium, ut sedere eos iubeamus: nam qui spiritus in cerebrum confertim impetum fecerunt, paulatim subsidant motu intermisſo, deterueſcitq; nimius ille cordis calor, ac tandem sedendo, & quiescendo animus fit prudens.

Quartum, ut philosophorum præceptis utamur, & cum subtrahimus illos qui fuerunt iræ causæ: & cum rogamus ut uindictam differant in tempus aliud, oportune meminerimus præcepti illius, quo Cæsarem Augustum uti monebat Athenodorus philosophus, dum iræ feruor elangueretur, dilatio nem enim suadebat ei in huiusmodi tumultu, rogabatq; ut cum iratus eſſet, nihil neq; diceret neq; faceret, priusquam quatuor & uiginti literas secum percurreret, exemplumq; Theodosij Imperatoris afferemus, qui à naturæ munere id habuit, quod Augustus à philosophiæ doctore: recensibat enim is elementa literarum iratus, &c.

Proxima: uidelicet iniuria illata, quæ sui ablatione indicat. Verùm hæc com modè auferri poterit per philosophiam moralem, siue per moralia philosophiæ præcepta, & quatuor potissimum, quorū

Præsentis, indicationibus perficitur. Quare, quid sit agendum, & quibus instrumentis, indicat causam

Remota, Vide in sequentibus signum **

Primum est, ut dum matutinis horis de lecto surgit, singillatim quæcunque per diem acturus sit, inspiciat, uespertinisq; antequam cubitum eat, sibi ipsi rationem reddat, consideretq; num præter affectibus inferuendo uiuere, an rationem consilio uti in omnibus, quæ agat.

Alterum, ut singulis horis hanc habeamus opinionem in promptu, ut inter egregios numerari, frugiq; homines appellari, & esse studeamus.

Tertium est, sine quo difficile consequi possumus, id quod in secundo præcepto traditum fuit, ut eligamus nobis hominem aliquem, quem nostrorum errorum indicem, quem seruato rem nostrum, quemus amicum maximum putemus.

Quartum, ut quamuis nobis ille, quem elegerimus uisus quandoq; fuerit falsa crimina obijcere, non tamè ob hoc illi succenseamus. primum quidem, quod facile fieri potest, ut ille ita melius, quam nos singula errata perspiciat, quemadmodum uicissim nos quoq; eorum, in quibus ille deſicit, nõ nihil, deinde uerò quod licet falsum nobis crimen obiecerit, at in eo tamen nobis utilis fuit, quod nos ad eorum, quæ agimus diligentiorē inspectionem excitat.

Quintum, ut semper meminerimus quanta sit eorum, qui irascuntur, deformitas, quantusq; ex aduerso illorum qui sine ira uiuunt, decor: quemadmodum enim, qui longiore temporis spatio peccare consuevit, magna cum difficultate affectuum suorum frenâ continet, ita decet nos multo tempore unumquodq; eorum præceptorum exercere, quibus si pareamus, uiri egregij ac frugi efficiamur.

Sextum, illud constituitur omnium maximū & præcipuum, nempe ut pudorem seruemus: seruato enim pudore, expercem illam rationis uim, qua ex candescimus, quasi feram quandam nullo negotio mitem reddere poterimus, alioquin absurdum profectò sit uiros equitandi peritos, ubi equos acceperint, breui eos ad parendum idoneos reddere: nos autè qui non aliquid extrinsecus animal acceperimus, sed rationis illam expertem uim, quæ in nostro animo est, & est qua semper meditans ratio simul habitat, non posse ipsam æquè mitem reddere non solū non ita repente, sed nec longiori quidem spatio, præsertim cum solus homo hanc habeat, præter cætera animalia, excellentiam, ut ratione utatur, quo nullum aliud ne cogitatione quidem fieri potest, ut quis assequatur maius.

Septimum, legenda sunt, quæ de iratis traduntur à scriptoribus, ut semper cõiunctam propemodum pœnitentiã cum ira intelligamus, quæq; de illis, qui iracundiæ enixissimè obſistere laborarunt, ut eorum laus agnoscat, ex hoc enim utilia eliciuntur ad moralis uitæ institutione exempla. Quis est qui nesciat Alexandrum Macedonũ regem cum interimisset Clythũ familiarẽ suum, uix à se manus abstinuisset, tanta uis fuit pœnitendi? Adrianus imperator, quũ stylo serui cuiusdam sui oculum eruiſſet, uocauit ad se hominẽ, fecitq; ei potestate, ut pro illa calamitate munus à se peteret, tacente aut miserum, rurſus hortatus est, ut quicquid uellet peteret, qui tandè negauit aliud quicquam se petere ac optare, quem amississet, oculũ, enim uero id quod est ratus, nullũ scilicet tandem munus inuenire posse, quo oculus amissus rependeretur, quo quidẽ responſo nemo est quin cogitet, pœnituisse Imperatorem facti. Quis est ergo, qui cũ iræ comitẽ pœnitentiã uideat, eam nõ intra se contineat occultetq;? nam ab ea profus liberari simul ac quis uelit non continèd quæquam posse sat scio, cõprimere autẽ illius perturbationis intemperantiã atq; insolentiã posse. Quod si quis remedium sapius usurpauerit, multo plus mitis efficietur, &c.

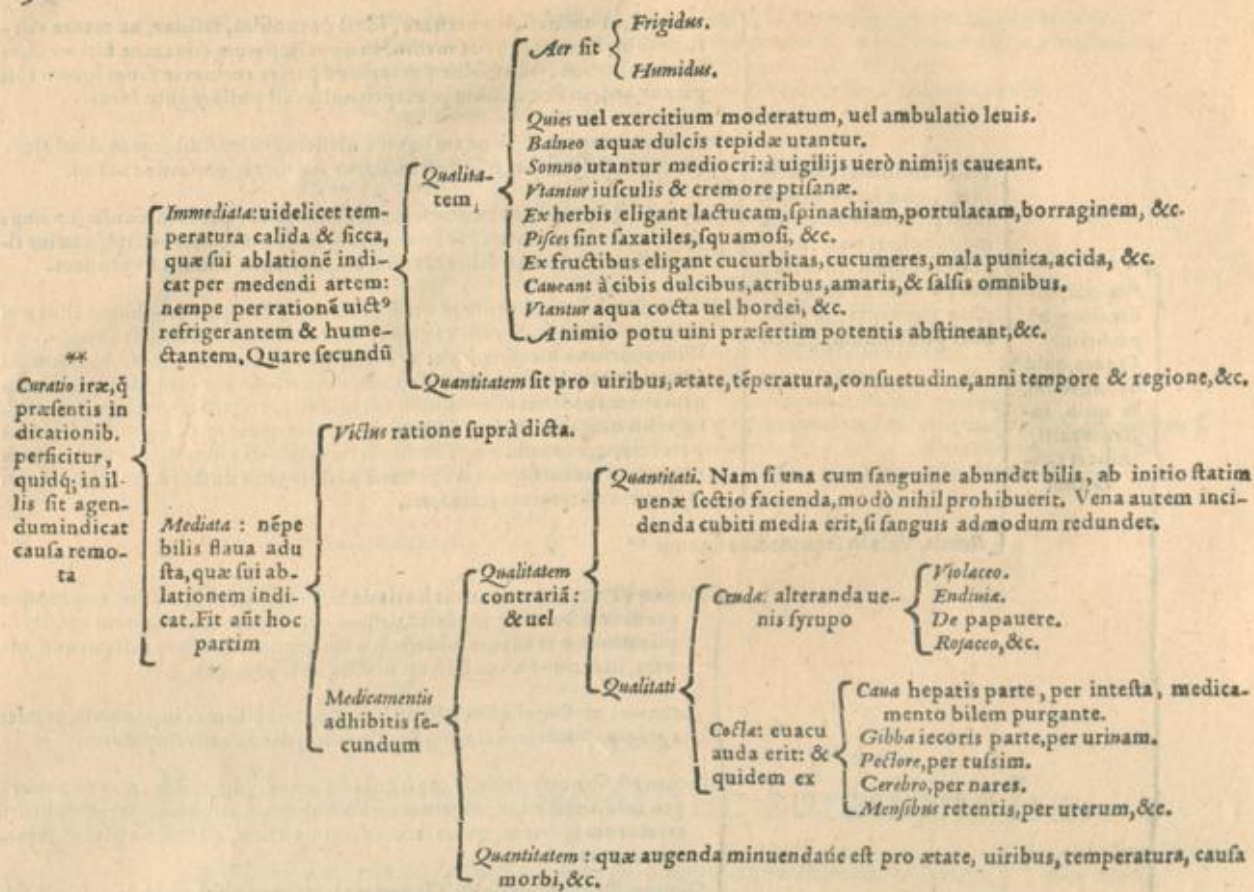
Proxima: uidelicet, iniuria quæ præcautione sui ablationem indicat. Hæc autem commodè perfici poterit moralis philosophiæ præceptis: & quidẽ septem, quorum

A. Curatio iræ

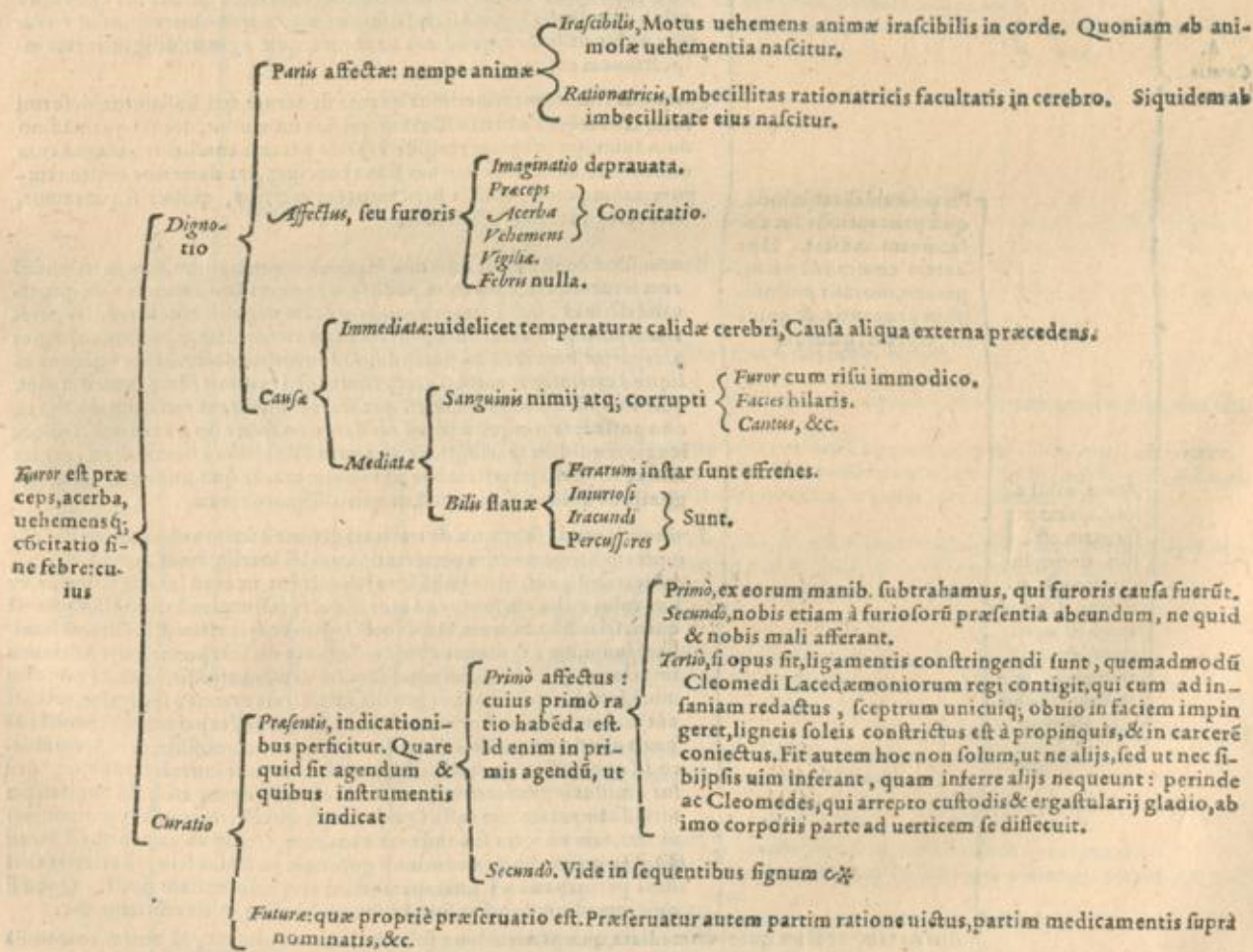
Future, nihil aliud, quàm præseruatio est, quæ suis quoq; indicationibus perficitur. Itaque quid sit agendum, & quibus instrumentis, indicat tũ causa affectus

Remota tam mediata quàm immediata, quæ præcautione sui ablationem indicant, id autem commodè fieri poterit partim uicibus ratione, partim medicamentis præcedentibus, &c.

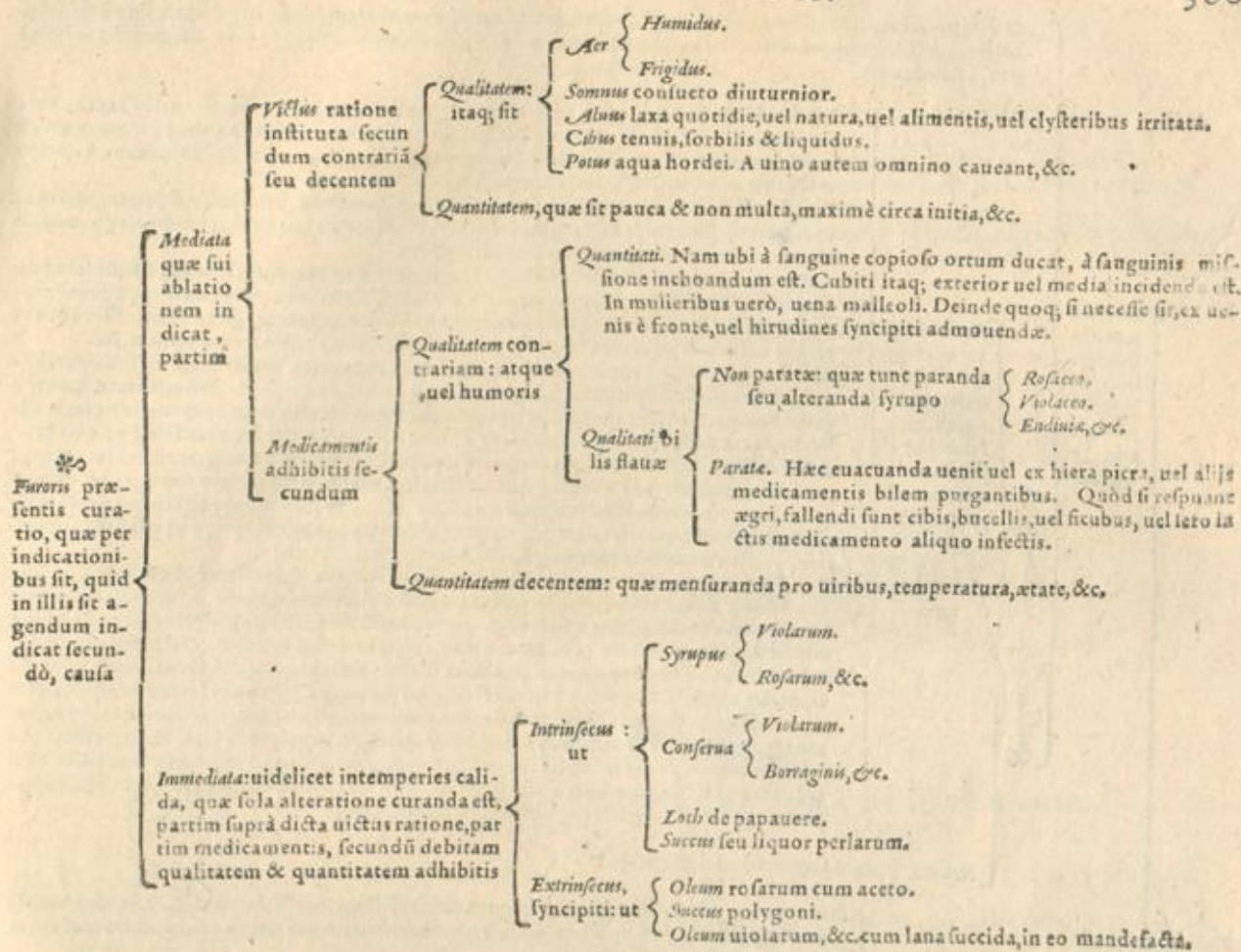
C 4 ** Curatio

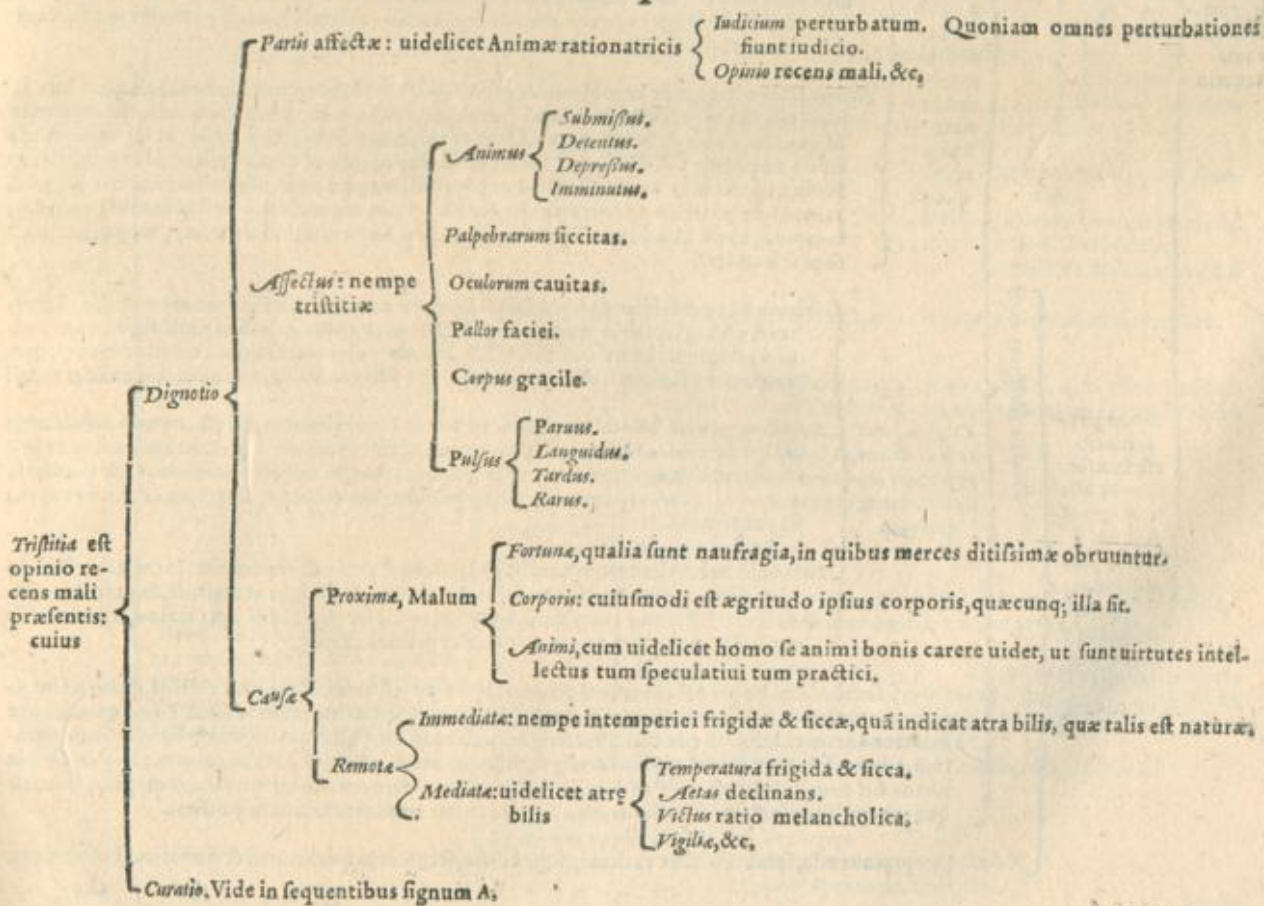
De Furoris curatione.

☉ Furoris

De Præseruatione atque curatione tristitiæ.

An fieri possit, indicat affectus, causa atq; effectus, &c. Chrysippus tristitiam λωπλον appellatam, id est solutionem totius hominis putauit. Nihil enim est, quod magis eum laedat enecerq;. Quare affectus iste maxime propulsandus est.

Tollunt funditus: Si docebimus id quod accidit, malum omnino non esse: uerbi causa, Exilium, exemplo Aristidis Atheniensis, qui ob inuidiam in exilium pulsus, tantum abfuit ut illud malum esse censeret, uti potius precatos deos sit, omnia Atheniensibus, a quibus relegeretur, ex animi sententia succedere.

Sedant: Si ostendemus nihil inopinati accidisse, ut liberorum interitum, si Anaxagorae meminimus, qui audito filij obitu, nunciante nihil (inquit) nouum memoras, ego enim illum ex me natum noueram esse mortalem, &c.

Detrahunt quamplurimum: Si demonstrabimus, illud non magnum malum esse, ut secundae fortunae aduersitatem, si commemorata Dionisij Syracusarum tyranni expulsiore, recessus, qui ei Corinthi fuit, recordabimur, ubi pueris imperans, quos literas illic docuit, minus doloris sentiebat ex imperij maioris amissione, Syracusarum scilicet, &c.

Supprimunt, nec permittunt manare longius: Si de communi conditione uitae disputabimus, & de conditione illius, qui morreat: uerbi causa, de corporis imbecillitate, & de aegritudinibus, medicorum sententiam asserendo, qui necessitatem tum corporis imbecillitatis, tum etiam aegritudinis docent, quia cum homo ortus sit, necesse est ut occidat. nullo autem pacto occideret, nisi corporis imbecillitas, aegritudinesq; prauias forent, quae paulatim membrorum uirtutes diminuunt, deprauant, corrumpunt: sed quia mors mala uidetur, ideo non hic consistendum, sed dicendum, institutam esse corporis ab anima separationem, ultimi finis gratia, qui quidem optimus est, nempe ut ad meliorem uitam, qualis est coelestis incorruptibilis, aeterna, transeamus.

Ad affectum contrarium traducunt: nempe si ad laetitiam conuertemus hominem, si a malis ad bona abducemus: iuvenes, ut malorum obliuiscatur, quod ut fieri possit, uitae genus cum risu coniunctum instituemus, quod institutum esse apud principes ea ratione arbitror, ut ex contracta tum animo tum corpore defatigatione, ex imperij negotiorum administratione, haberent exhilarationis occasionem. hinc adulatorem, scurras & parasiti, quales adfuisse Zopyrum Persam Dario, Antipppum Cyrenaeum Dionysio, Apollophonem Antigono tradunt. Hinc Aesculapius medicorum Deus multas scribi cantilenas, mi mosq; ridicularum rerum fieri, & melo dias quasdam praecipit his, quibus ob uehementiores animosae partis motus, corporis temperamentum iusto calidius efficeretur: nam ex laetitia exhilarantur sensus, exhilaratur totum corpus & animus, in quibus praecipue conseruandae prorogandaeq; uitae causa consistit, &c.

Præsentis tristitiæ quæ suis indicationibus perficitur. Quare

Quid fieri debeat, indicat causa

Proxima: ne peius malum, quod sui ablatione significat. Fit autem hoc præceptis moralibus: & potissimum consolatione, quarum alia tristitiam

Remota. Vide in sequentibus signum ¶

A. Tristitia est opinio recces mali praesentis, cumis curatio

Primum est, ut sibi ipsi proponat, & fingat se iu tali statu constitutum esse, tanquam omnia bona ignoret quae sint, & nunquam ea possederit: nam qui hoc faciet, ex nullo malorum genere tristitiam concipiet.

Fortuna: a qua homines imitnes reddemus tribus præceptis, quorum

Alterum, ut discat liberalis esse, auaritiæ inimicus, bonarum fortunae contemptor: tunc enim nihil dolebit, nec si naufragia sua audierit, nec si iumentorum interitus, nec si grandinis imperum in agros, nec si domus combustas, diritasue, nec si pecunias per furtum ablatas, aut ab hoste raptas nouerit.

Tertium, si legerit, quae de compluribus philosophis traduntur, qui liberos se ab omnibus animi affectibus reddere enixissimè studebant, nihil deterius rati esse homini: & sapienter id quidem, quam animi perturbationibus excruciar, subijciq; unde uel sponte fortunae bona amplissima deserebant. Democritum Abderitem constat usque ad opulentum fuisse, ut pater eius Xerxis exercitui numerosissimo epulum hospitaliter dederit, spretis tamen ipse paternis opibus, in uarias orbis terrarum partes sese discendi causa contulit, tantumq; abest, ut audito aliquo fortunae casu, aut mutatione doleret, uti potius in risum se uerteret.

Futura, praeseruatione est. Praeseruationem autem homines a tristitia si causas eius abscindamus, praecauemusq;. Ratio itaq; habenda hic est tu causæ

Proxima uidelicet mali

Corporis, quæ tribus etiam præceptis auferri poterit, quorum

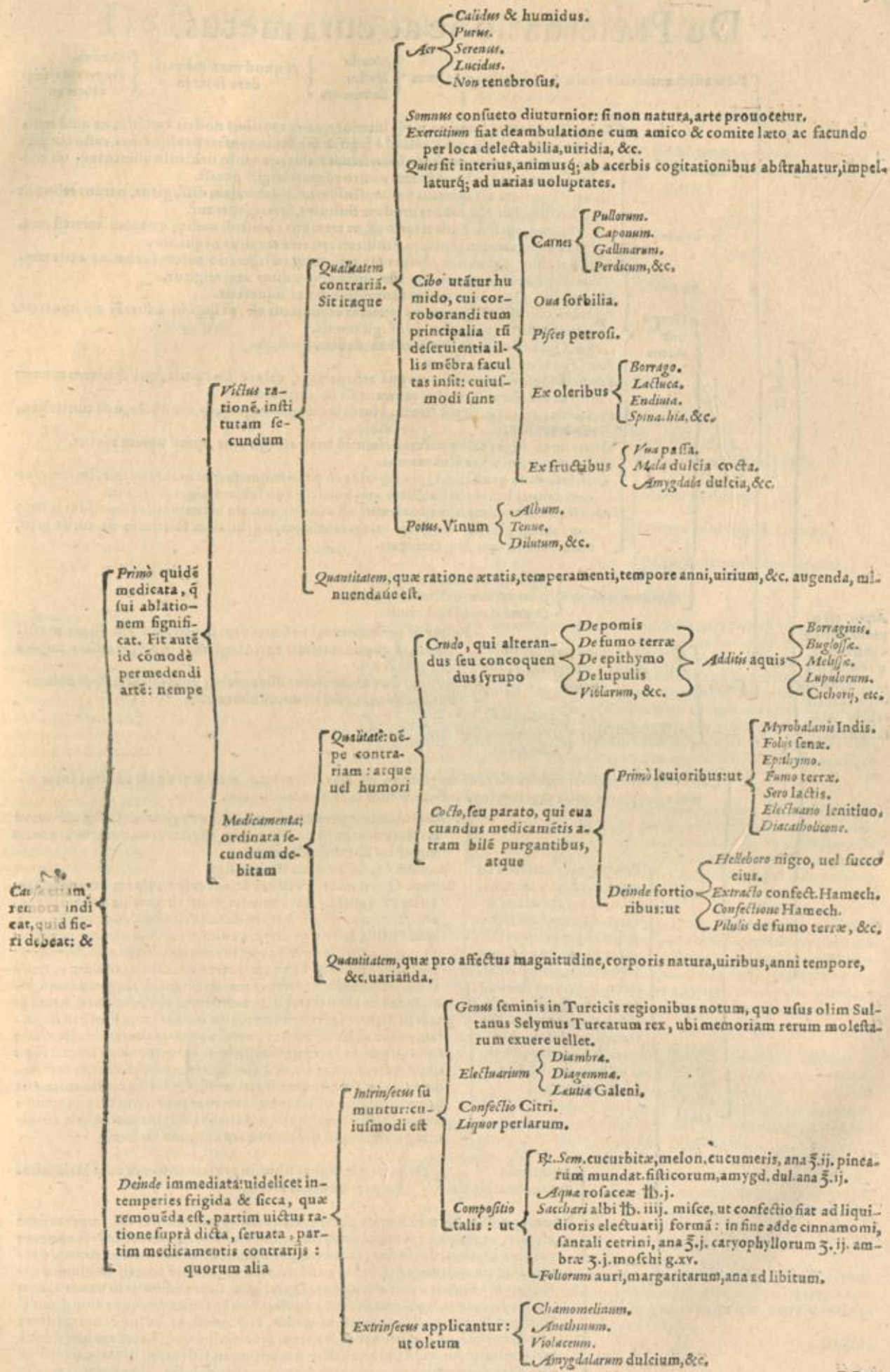
Primum est, ut tolleranda sibi aduersa fortiter omnino persuadeat memor illorum Epicteti uerborum ἀνίστασθαι & ἀνίστασθαι, id est sustine & abstine, quibus philosophorum uniuersa dogmata ad humanæ uitae felicitatem pertinentia dum complecteretur, quis non uidet primò ex his duobus uerbis illud nos monuisse, ut tollerantes euaderemus?

Secundum, quod ueluti famulatur ad primi acquisitionem, id est, ut non assuescat is mollis esse, sed laboribus corpus duret, ac forte reddat: nam tantum postea ex hoc emolumenti consequetur, ut & frigora, & æstus, & dolores acerrimos, & inedia, & omnia, quæ corporis excogitari possunt incommoda, fortissimè sustinere aptus sit futurus.

Tertium, in exemplis eorum consistit, qui dolori restitisse traduntur. Inter quos Posidonius philosophus Apamienensis, ex Syria cum aliquando arthritide, seu morbo articulari infestaretur, constantissimè fertur dixisse: Nihil agis dolor, quamuis sis molestus, nunquam ego te confitebor malum esse, &c.

Animi, si fortè animi bonis uel careat, uel priuetur, quid potest is aliud moneri rectius, quàm ut intellectum exerceat per discendis scientijs, moralibusq; uirtutibus animum imbuat? quis enim eo aut hilarior aut iucundior fuerit illis sibi comparatis bonis, quæ hilaritatem animorum ac iucunditatem admirabilem pariunt? quis enim neget, hilarem reddi, ac iucundum hominem, in quo eximia uirtus sit? cum nobilitate resplendeat, amicitijs multis decoretur, diuitijs affluat magnis, honoribus in republica summis extollatur, quæ singula animi inducere laetitiam possunt.

Remota, quæ præcauenda, seruata uictus ratione, supra dicta, secundum qualitatem & quantitatem congruam.

LIBRI II. PARS II. De Præseruatione ac cura metus.

Partis affectæ: uidelicet animæ cogitatione, Animus { Frenulus, Fractus, Exanimatus } Id quod maximè accide- { Fœminis, Temperatura frigidioribus. } dere solet in

Metus est opinio impen- dentis mali, quod intole- rabile esse ui- detur: uel est cautio sine ratione: cui?

Dignatio

Generis siue metus

Affectus, & uel

Species: nempe

Causa

Remota: uidelicet

Curatio & præser- uatio, indica- tionib9 suis per- ficitur. Quare

Quid sit agendū indicat affect9 causa

Pallor. Quia natura humana, uisq; interior, quæ corporibus nostris consulit, ne quid extrinsecus capiat detrimenti, continuo fugit, & se ad loca confert profundiora, custodia gratia, quod cum properat, sanguinem secum trahit, quo solo uehiculo alimentoq; uti consuevit, sanguisq; est, qui florem nostro corpori largiri potest. Tremor. Quoniam uis animalis per consensum utiq; naturalem diffugiens, nervos relinquit imbecillos, qui suo robore membra sustinent, firmasq; tuentur. Alui urinæq; egestio. Eadem ratio est, ut tremoris: musculi namq; quorum interest meatus excrementorum claudere, debilitati retinere amplius nequeunt. Pilorum erectio. Quoniam affectus hic refrigerat, refrigeratio autem foramina cutis condensat: plus enim cum undiq; astringatur, intenditur atq; erigitur. Bilis deiectio. Quia calor descendens diffundit ac liquefacit. Testicularis contractio. Quia metus inuectus extrinsecus est, ut fugâ in aduersû agi oporteat. Cutis contractio. Quia calor inde fugit omnis. Agor. Quia calor locis superioribus deficit. Sitis. Quoniam humor deficit. Silentium. Quia metuentibus corpus refrigeratur, calorq; ima petit, qui spiritum mouet: quod cum descendit, uentris murmur fit & crepitus. Proflauium genituræ. Quia serotum sursum conuellitur, atq; eo contracto, unâ contrahuntur & testiculi. Tremor uoce. Quia calor pectus deserit: id enim refrigeratur, quod uocem mouet. Tremor manuum. fit eadem ratione. Labri inferioris quassatio. Quia superius ed pendet, quo suapte natura uergit, inferius sursum caloris beneficio stabilitur atq; quiescit: quo sublato, alget & tremit. Mors sequitur tandem, quando nimius est metus: quoniam uis naturalis admodum interio- rem subiens partem, sanguine calorem insitum, atq; uitalem sollicitum de corde oriri, obruit uniuersum atq; extinguit.

Pigris, Pudoris, Terroris. Timoris, Pauoris, Exanimationis, Conturbationis, Formidinis.

Fortuna & periculorum: ut si nuncient in periculo esse litem constitutam, in qua de maximis agatur opibus: si de grandinis impetu in agros, &c. Corporis: ut si de obitu dicant illius uereri, cum ægrotet: si de uulneribus, aut de nece, cum inimicos habeat, &c.

Melancholia. Temperatura frigida. Educationis.

An fieri possit, indicat tum causa, tum magnitudo affectus. Cum itaq; maximus sit hic affectus inter omnes, propterea quod mortem sæpe inferat, sedulo & citò curandus erit.

Primum innititur perpetuis in omni uita cogitationi, nihil esse, quod accidere non possit. Hæc enim cogitatio una maximè omnes molestias obrundit & extenuat. Secundum. Quod humana ferenda sint. Tertium. Quod nullum malum sit, nisi culpa, culpam autem nullam esse: quum autè id fortè eueniat, quod ab homine non possit caueri, ut non eueniat. Verùm difficile est admodum consequi id, quod in his tribus præceptis continetur, nisi uirtute præditus sit, qui in aduersis casibus, atq; in metu triplici smodò dicta consolatione sanandus est: nam uirtute duce fortes uiuimus, nulla re unquam tremur, semper inuicti sumus, & magno animo, usque aded ut Xenocrates ille grauissimus philosophorû, beatâ uitam in uirtute ipse repperet: quæ quidem uita beata in securitate posita est. Securitatem autem uoco uacuitatem ægritudinis animi, ita ut sit inexpugnabilis, septris atq; munitus liber à temeritate, quæ excessus est, & à timiditate, quæ defectus, in fortitudine constitutus, quæ mediocritas est. Quod si quis ita animatus sit, tunc deniq; polliceor hunc ita in metu fortem fore, ut nullo modo consterneretur, quicquid alij sibi fingant mali, quod euenire possit, siue id sit fortunæ seu corporis malum.

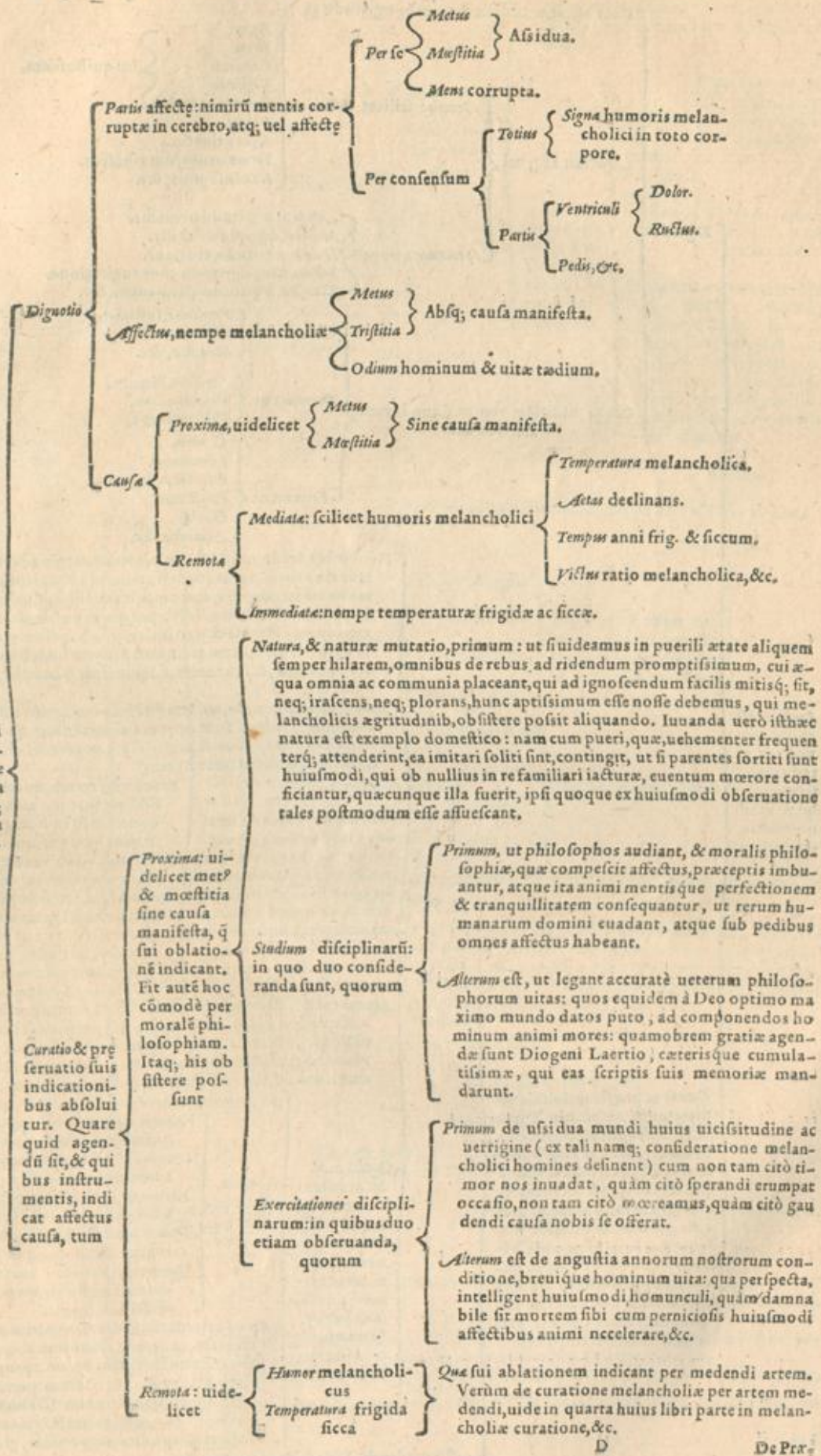
Melancholia, Temperatura frigida } De quibus in sequentibus, in præseruatione & cura Melancholix per medendi artem.

Remota: nempe

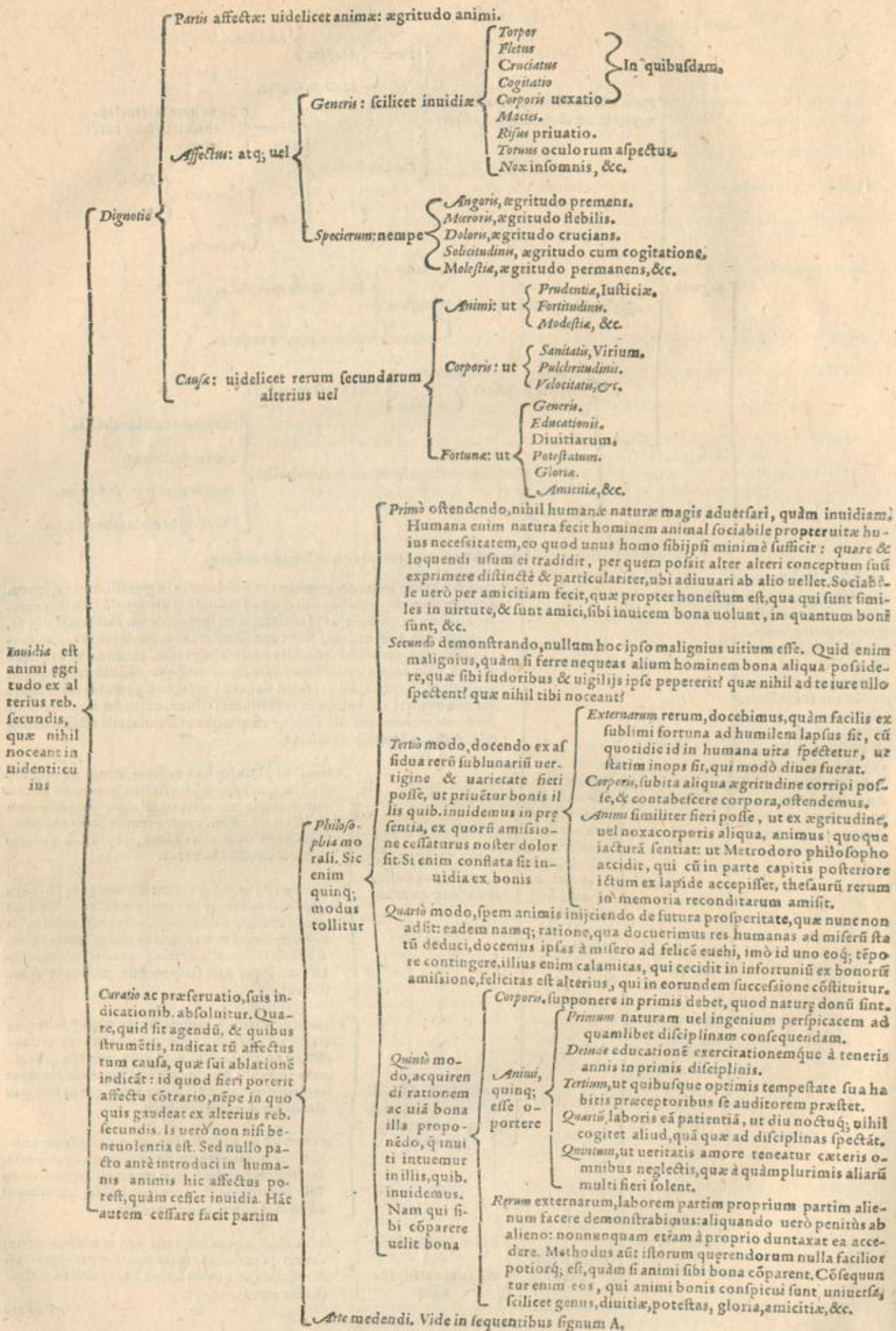
Educatio puerilis. Non est hæc ita planè mulierculis committenda, sed imperandum est illis, ut prorsus caueant à doctrina rerum omnium, quæ meticulosos pueros reddere ualeant, docendæq; sunt exemplo aliquo, quantum referat eo modo teneram illam ætatem instituere, ac conformare, utpote quia tenacissimifumus eorum, quæ à teneris annis accepimus. Quod olim Lacedæmonijs in unum locum coactis Lycurgus legislator acceptis duobus canibus ostendit, quos cum dimississet, depositis prius olla, leporeq; in medio, factum est, ut helluo educatus domi ad ollam, alter ad uenationes ad leporem accurreret: cumq; Lacedæmonij stupentes admirarentur, quid sibi hoc uellet: Ambo (inquit) isti catuli iisdem parentibus editi sunt, sed propter educationem diuersam, alter gulosus, alter uenator euasit.

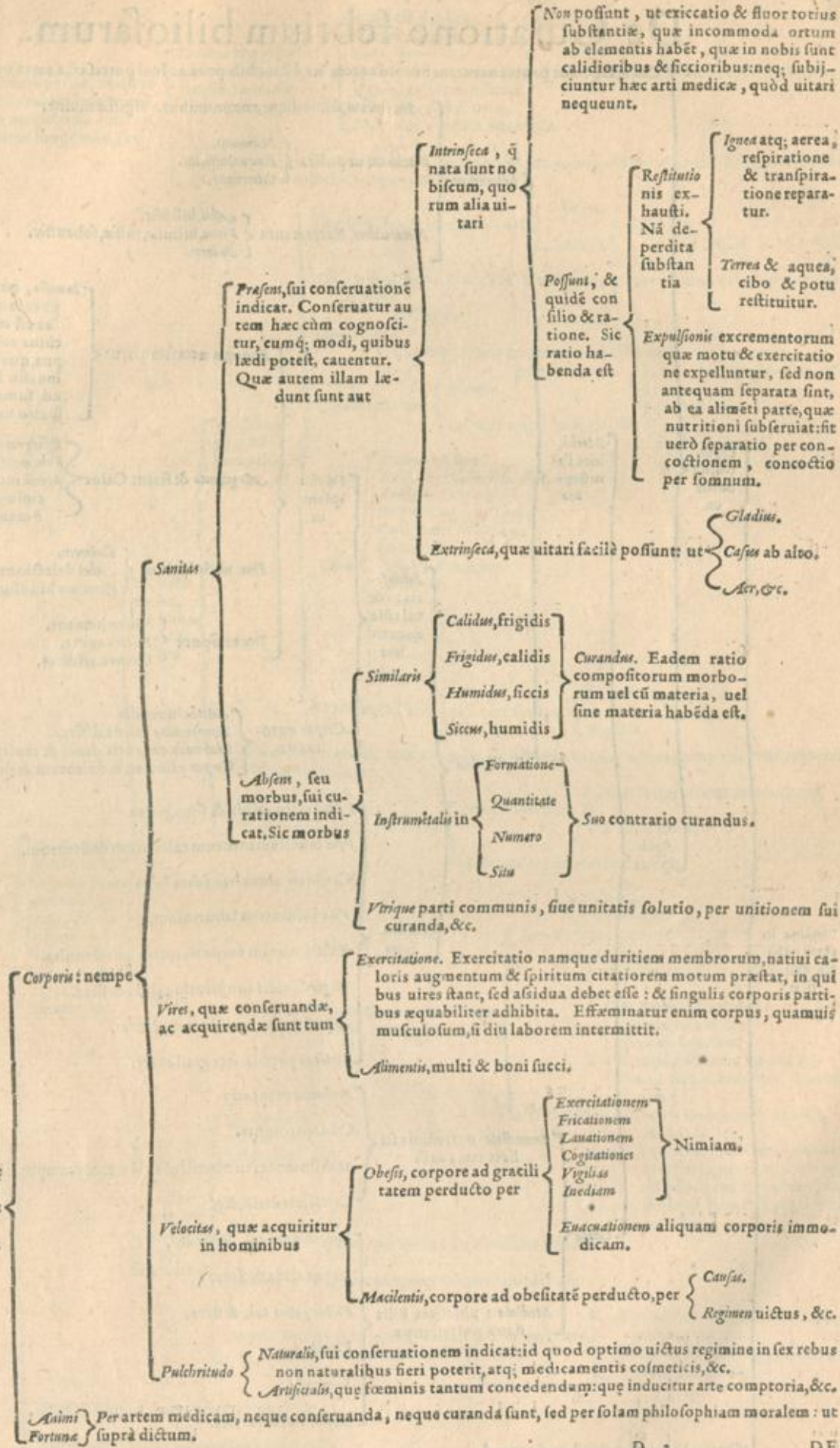
De Præ

De Præseruatione ac cura melancholiæ.

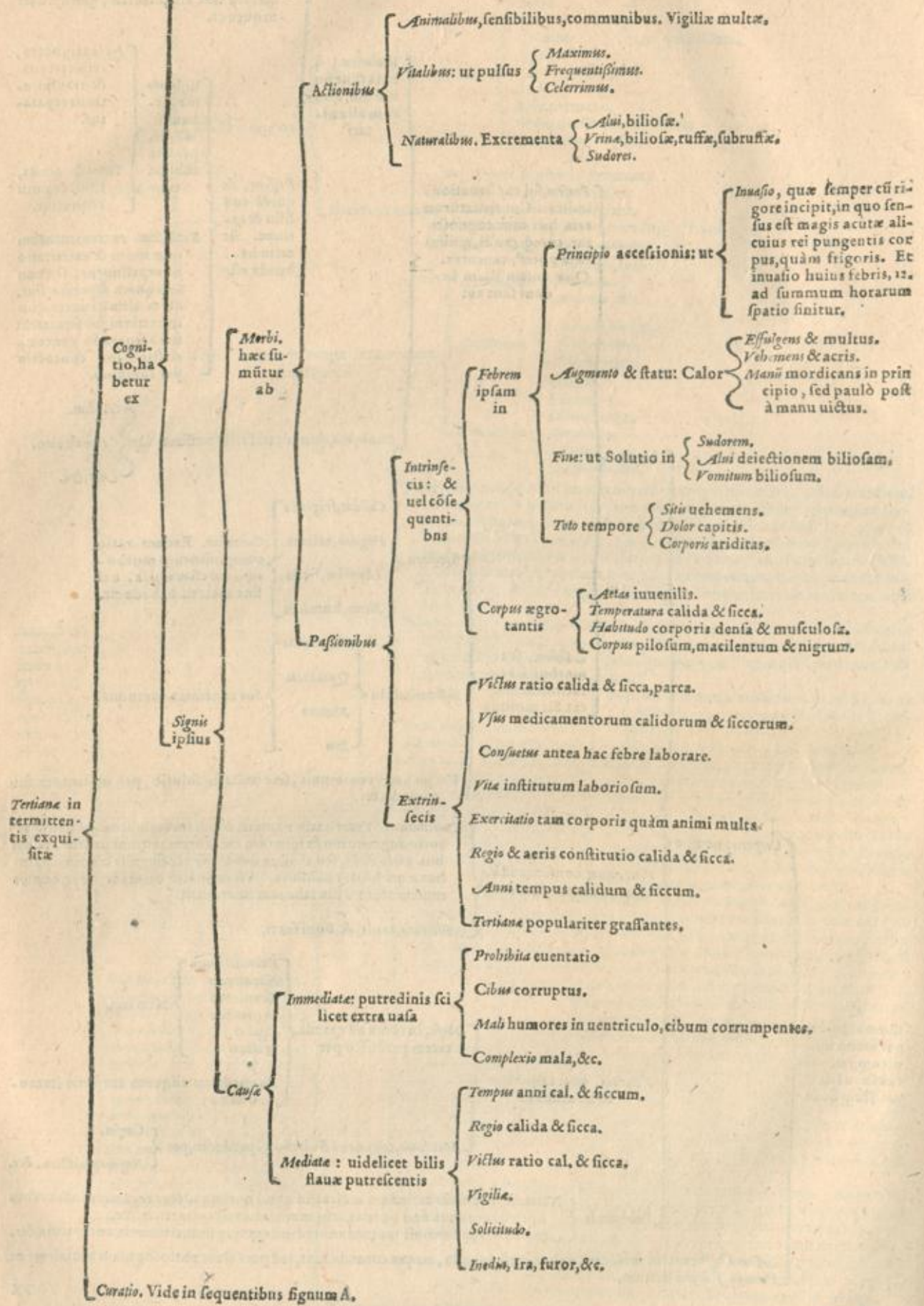
LIBRI II. PARS II. De Præseruatione ac cura inuidiæ.

LIBRI II. PARS II. De Curatione febrium biliosarum.

Causa. Est calor præter naturam in corde accensus, à flava bile pura ac leni putrefacta extra uenas causata.

A. Curatio

An fieri possit, indicat morbi causa, symptomatum magnitudo, uirtus, morbi longitudo, &c.

Tertiana exquisita in seprem ut plurimum periodis terminatur, quarum
Prima est debilis.
Secunda fortior.
Tertia fortissima.
Quarta est in ultimo, quonia in hac est status, & accidentia nequissima
Quinta incipit debilitari.
Sexta plus debilitatur.
Septima est modica aut nulla.
Veni cum uehementia accidentium, sed non sunt periculosa. Ideo ut Medici honor conferretur, futura accidentia semper sunt praedicenda.

A. Curatio suis perficitur indicationib. Quare

Aer frigidus & humidus: uel
Natura.
Arte ex Floribus } Frigidus & humidus.
Herbis }
Somnus mediocris. Si uigiliae infestet, prouocetur pitana cum semine papaueris, &c.
Quies tum Corporis.
Animi. Vnde animi perturbationes fugienda: ut Ira.
Contumelia.
Excandescencia, &c.
Aluus laxa uel Natura.
Arte: nempe sumptis aut Cassia fistula.
Clystere leniente.
Qualitatem frigidam & humidam. Quare sit
Pitana hordei.
Lac amygdalarum dulcium.
Brodium cicerum.
Ius pulli cum lactuca.
Panis lotus in aqua.
Flordeatum.
Cibus Amygdalatum, &c.
Lactuca.
Portulaca.
Cucurbita.
Cucumeres.
Pruna.
Pira cocta, &c.
Potus, aqua hordei, &c. cum syrupo Violaceo.
Endiua.

Vitiosa ratione, ordinata secundum

Causa morbi uidelicet bilis flaua putrescens, que primò sui ablatione indicat, si reliqua non impediunt: quod fiet partim

Quantitatem decentem, quae augenda, pro aetate, consuetudinis, temporis anni, regionis, uirtum ratione, &c.
Tempus commodum, Sic cibus Non exhibendus Per tres horas ante accessionem, In accessione.
Exhibendus post declinationem.

Quid fieri debeat, indicat tum

Qualitatem contrariam: & uel humoris
Syrupo Violaceo.
De Endiua.
De cichorio.
Acetoso.
Oxyfucharo, &c.
Decocto: ut R. Endiuae, scariolae.
Lactuca, ana M. j.
Florum uiolarum.
Nenupharis, Rosarum ana P. j.
Sem. 4. frig. maiorum & minorum ana ʒ. j.
Omnium santalorum, ana ʒ. j.
Hordei M. j.
Coquantur s. a. coletur, dulcoretur, fiatque potio ad quinque haustus, cui addantur syrups uiolacei ʒ. iij. syrups granat. acid. ʒ. ij.
Quantitati. Vide in sequentibus signum B.
Quantitatem congruentem, quae uarianda, ut supra.
Tempus commodum, quod uariandum secundum morbi tempora ut supra. Nam in Accessionibus, nullum pharmacum exhibendum est.
Declinatione purgantia, medicamenta sunt praebenda.

Morbus. Vide in sequentibus signum C.
Symptomata, Vide in sequentibus signum D.

Plethorico, uena secanda est, sed non ante tertium paroxysmum. Cum autem febris grauior, propter uigoris propinquitatem, futura sit, praedicendum erit, ne id ex uenae sectione contigisse uideatur.

B. Quantitati: nempe euacuantibus. Nam si bilis abundauerit in corpore

Minus plethorico, euacuanda est, (si materia fuerit cocta) partim per

Aluum: & quidem medicamentis

Primo lenioribus: scilicet aut

Deinde fortioribus, praesertim si superioribus non cedat morbus: ut

- Cassia fistula.
- Manna.
- Syrupo de cichorio cum Rhabarb.
- Infus. rosarum.
- Diacatholicon.

- Electuario de succo rosarum.
- Elect. ros. Mes.

NB.

Compositione stybij nostra, qua innumeros unica die sanauimus. Verum haec non praebenda, nisi nauseant egri, facileq; uomat, & os amarum habeant, Sic autem se habet:

- Rz. Vitri stybij g. v. uel viij. uel ix.
- Masticis g. iij.
- Tragacanthi g. v.
- Conserua ros. & menthae ana ʒ. ij. puluerizata misceantur: capiaturq; ieiuno uentre, superbibendo parum uini albi. &c.

Vrinam: ut radicibus { Acetosa Petrose uini Cichorij, &c. } Cum iusculis coctis.

Sudorem, idq; sub finem accessionum: cuiusmodi est potio talis { Rz. Ptisana calidæ ʒ. iij. Decoct. florum chamamelii ʒ. j. uel syrapi acetos. ʒ. j. misceantur, & potui praebeantur. }

Vitiis ratione infrigidante & humectante, supra dicta.

C. Morbus etiam, nempe intemperies calida, quid fieri debeat indicat. Nam si uehemens admodum fuerit, ab ipsa curatio incipienda est. Curatur autem haec

Intrinsicus sumuntur: & uel in forma

Medicamentis adhibitis secundum

Qualitate contrariam: uidelicet frigidam: quorum alia

Tabularum: ut

Electuarij: ut conserua { Rosarum. Violarum. Nenupharis &c. }

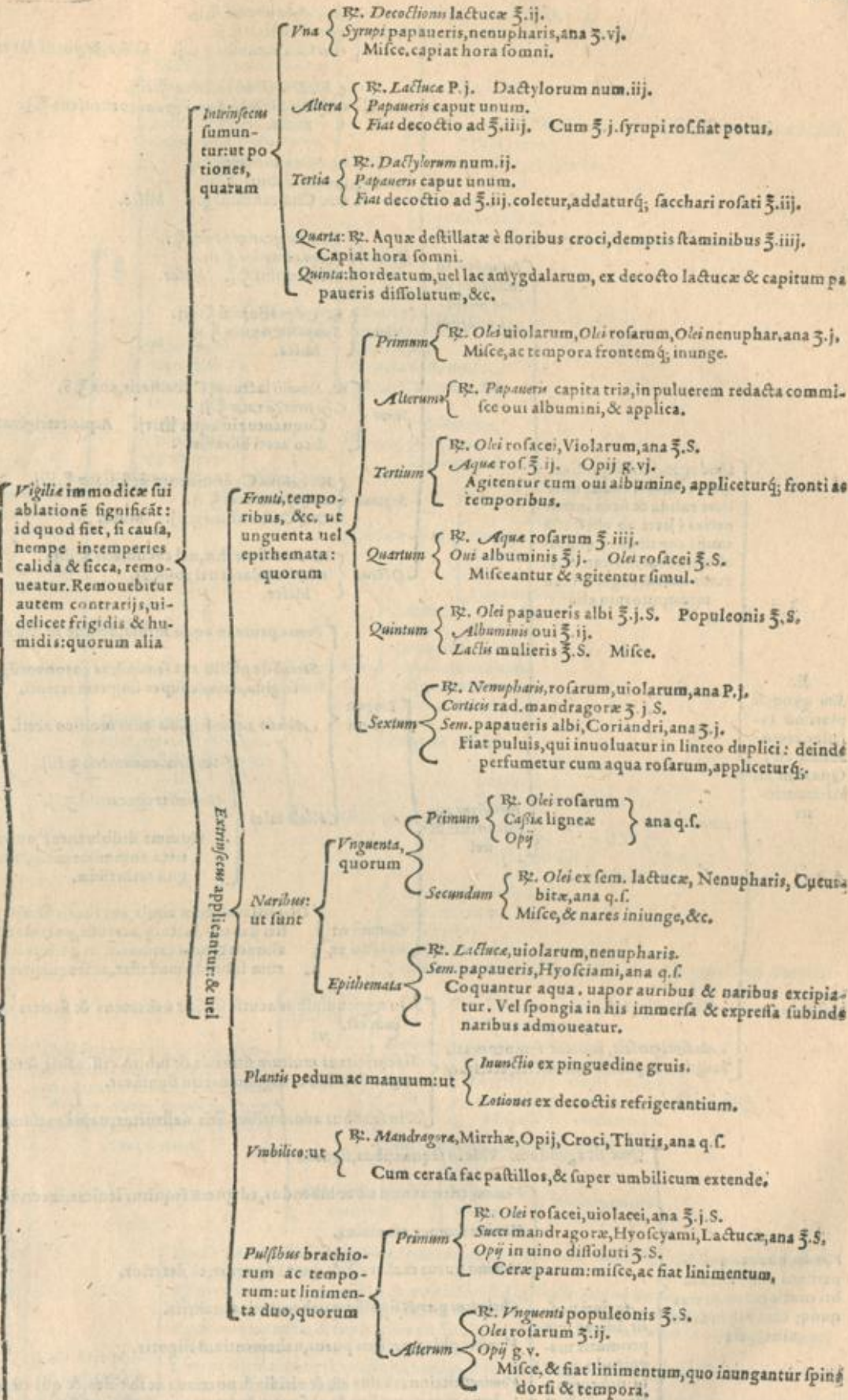
Fronti: ut { Rz. Olei rosacei. Nenupharis Aquarum rosarum Aceti albi Albuminis ouorum } Ana ʒ. j. Misce, & fronti temporibusq; applicetur.

Corpo: ut { Sonchus tritus, sambucus, plantago ex aceto subacta & carpis alligata. Puluis fuliginis in furno, & salua contusa, & cum oui albumine mixta, ac carpis imposita. Aceti rosac. cum aqua rosac. & croco mixtu, &c. }

Hepatic: ut { Rz. Aquarum cichorij, endiuiae, solani, lactuce ana q. j. Triasantali ʒ. j. Aceti parum. Misce, & fiat epithema hepatis applicandū. Semperuuum, & alia eiusmodi refrigerantia trita, hepaticque applicata, si nulla obstructionis suspicio adsit, &c. }

Quantitatem decentem, quae mutanda pro morbi uehementia, aetate, tempore anni, &c.

D. Sympt-

Sitis superflua. Vide in sequentibus signum E.

Vomitus. Vide in sequentibus signum F.

Fluor alui. Vide in sequentibus signum G.

Dolor capitis, &c. Vide in sequentibus signum H.

E.
Sitis quoq; si plurimū infestet, remouenda est. Quare in huius curatione

Quid agendum sit, indicat symptomatis causa, uide licet calida & sicca intemperies (licet ab alijs etiā causis contingat) que sui ablationem indicat. Aufertur autem frigidis & humidis, quorum alia

Intrinsicus sumuntur: ut sunt potiones, quarum

Prima { R. Aqua hordei ℥.ij.
Syrupi uiolacei ℥.j.
Olei Chalcantini g.iiij. Misce, & potui detur.

Secunda { R. Decollionis lactuæ ℥.iiij.
Syrupi uiolacei, Succu granatorum, ana ℥.j.
Misce.

Tertia { R. Inulapij uiolacei ℥.ij.
Aqua cichorij ℥.iiij.
Olei Chalcantini g.v. Misce.

Quarta { R. Vini granatorum ℥.j.
Aqua hordei ℥.iiij.
Sacchari albi ℥.j. Misce.

Quinta { R. Aqua hordei ℥.iiij.
Syrupi limonum ℥.ij.
Misce.

Sexta { R. Seminis lactuæ, Cucumeris, ana ℥.s.
Glycyrrhizæ ratæ ℥.j.
Coquantur in aqua ℔.vj. Aqua refrigerata, per se, uel cū modico aceti bibatur.

Septima { R. Aqua Cydoniorum destillatæ ℥.iiij.
Inulapij uiolacei ℥.ij.
Olei Chalcantini g.iiij. Misce.

Octaua { R. Succu batechæ, uel cucumeris ℥.iiij.
Inulapij uiolacei uel ros. ℥.ij.
Misce.

Forissecus applicantur: & uel

Lingua: ut sunt

Pilule tales { R. Sem. cucumeris ℥.iiij.
Gummi tragacanthi ℥.ij.
Gummi dissoluantur oui albumine, semina trita commisceantur, fiantq; pilule, sub lingua retinendæ.

Guttur: ut inunctio ex { Oleo rosaceo cum aquis, aut succis semperuui, solani, umbilici ueneris, lactuæ, acetosæ, porrulae, mucilage psillij, aliquot granis capsuræ, in quibus linteolum subtile & raram subinde madescat, ac frequenter apponatur, &c.

An fieri possit, indicat symptomatis magnitudo, febris uehementia, &c. Itaq;

Si in ægritudinibus acutis sit sitis uehemens & siccitas uehemens, ualdè malum est.

Si febricitans multum sitiuerit, & subito cessat sitis, & febris remaneat, & lingua sit arida & nigra, mortem significat.

Si in febribus adurentibus sitis destruitur, ualdè malum est.

F.
Vomitus nonnunquā superfluus in tertiana febrili contingit: unde eius quoq; cura habenda uenit. Quare

Quid sit agendum. Vide in sequentibus, signum **.

An fieri possit, indicat symptomatis magnitudo, morbi uehementia, causa & tempus. Nam

Vomitus criticus non est cohibendus, ad quem sequitur leuitas, iucunditas.

Vomitus semper est malus.

Vomitus purus malus est, & quanto purior, eo deterior.

Cholericus purus significat uehementiam caloris.

Vomitus phlegmaticus purus, uehementiam frigoris.

Vomitus citrinus malus est, & uiridis & porrinus ac fortidus, & qui est, sicut odor siclæ: rubens cum nigredine & obscurus, & deterior, qui est sicut flos æris.

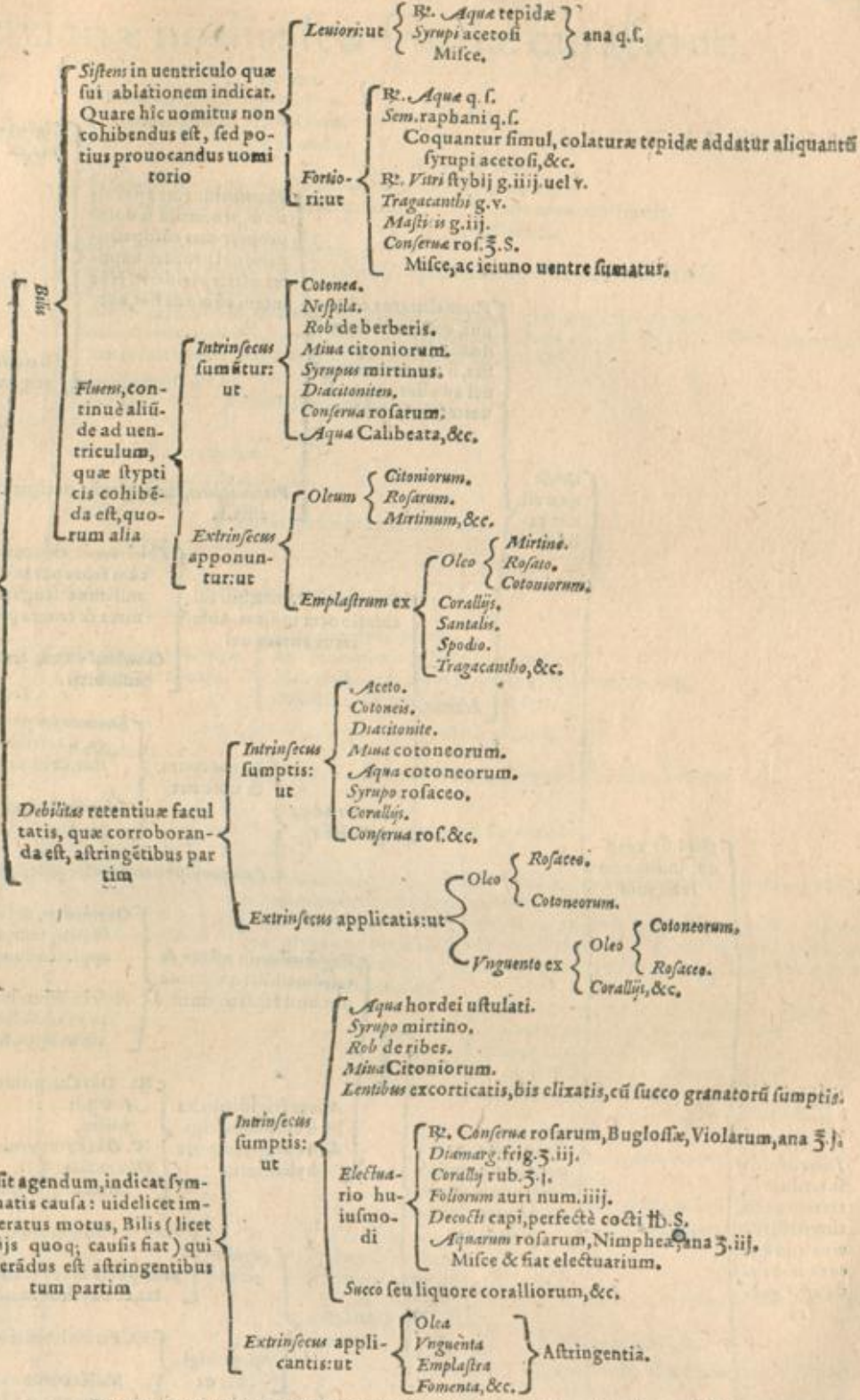
Vomitus niger malus est, præsertim si conuulsio sequatur.

Vomitus melancholicus, pessimus est.

Vomitus cum fortitudine uirium, & signis digestionis, & leuitate accidentium, & in die critico, bonus est, &c.

** Vomitus

Vomitus superflui, qui in tertiana febris contingit, quid in illius curatione sit agendum, indicat symptomatis causa, quarum (licet plures sint) tres in acutis esse consueverunt: videlicet

Quid sit agendum, indicat symptomatis causa: uidelicet immoderatus motus, Bilis (licet ab alijs quoq; causis fiat) qui moderandus est astringentibus partim

G.
Fluxus etiam alui sepe in tertiana accidit immodicus, ita ut vires debilitentur: unde primo curandus uenit, Quare

As fieri possit, indicat symptomatis magnitudo, causa atq; excretorum uarietas, &c.
Nam

Intrinsicus sumptis ut: *Aqua hordei ustulati.*, *Syrupo mirtino.*, *Rob. de ribes.*, *Mina Citoniorum.*, *Lentibus excorticatis, bis elixatis, cū succo granatorũ sumptis.*

Electuario huic modis ut: *R. Conserua rosarum, Buglossæ, Violarum, ana ʒ. j.*, *Diamarg. ʒ. iij.*, *Coralli rub. ʒ. j.*, *Foliorum auri num. iij.*, *Decocti capi, perfecte cocti ʒ. s.*, *Aquarum rosarum, Nymphaeæ, ana ʒ. iij.*, *Misce & fiat electuarium.*

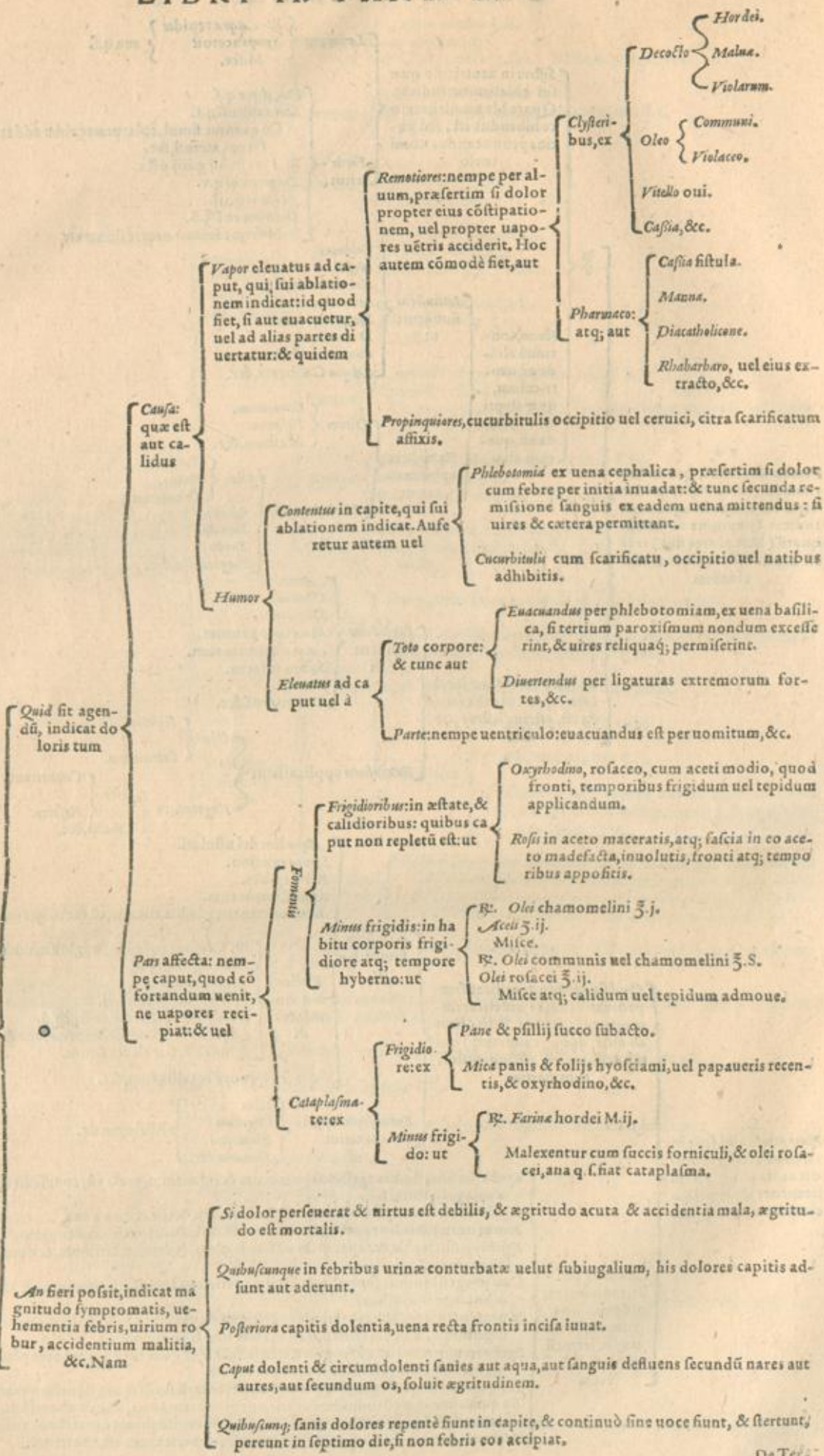
Succo seu liquore coralliorum, &c.

Extrinsicus applicatis ut: *Olea*, *Vnguenta*, *Emplastra*, *Fomenta, &c.* } **Astringentia.**

Egestio foetida, similis egestioni puerorum & infantium, mala est, cum scilicet non fuerit à causa primitiua.
Egestio cholericæ in principio non est bona: sed in declinatione bona.
Fluxus uentris multus post signa mala & casum uirtutis, mortem denotat.
Egestiones unctuosæ, & super ipsas est simile uirus, & emanat citrinum, & dominatur foetor, est mortale.
Cum in egestionibus sunt aliqua similia corticibus lupinorum, signum est mortale in omnibus aegritudinibus.
In uentris fluxionibus mutationes egestionum iuuant: quando scilicet apparent post signa digestionis, & in die critico, si ad malum non se conuerterint.
Egestiones nigræ, uel quasi sanguis niger, pessimæ, & quantumcunq; colores plures fuerint, magis malum, cum pharmacijs uerò melius est.
Aegritudinibus quibuscunq; incipientibus, si fel nigrum sursum aut deorsum exiuerit, mortale.
Ex quibuscunq; aegritudinibus acutis, aut multi temporis, aut ab abortibus, aut aliter extenuatis: si fel nigrum, aut quasi sanguis exiuerit: sequenti die critico morietur.
Mulieri in utero habenti, si uenter fluat multum: periculum est abortiendi.

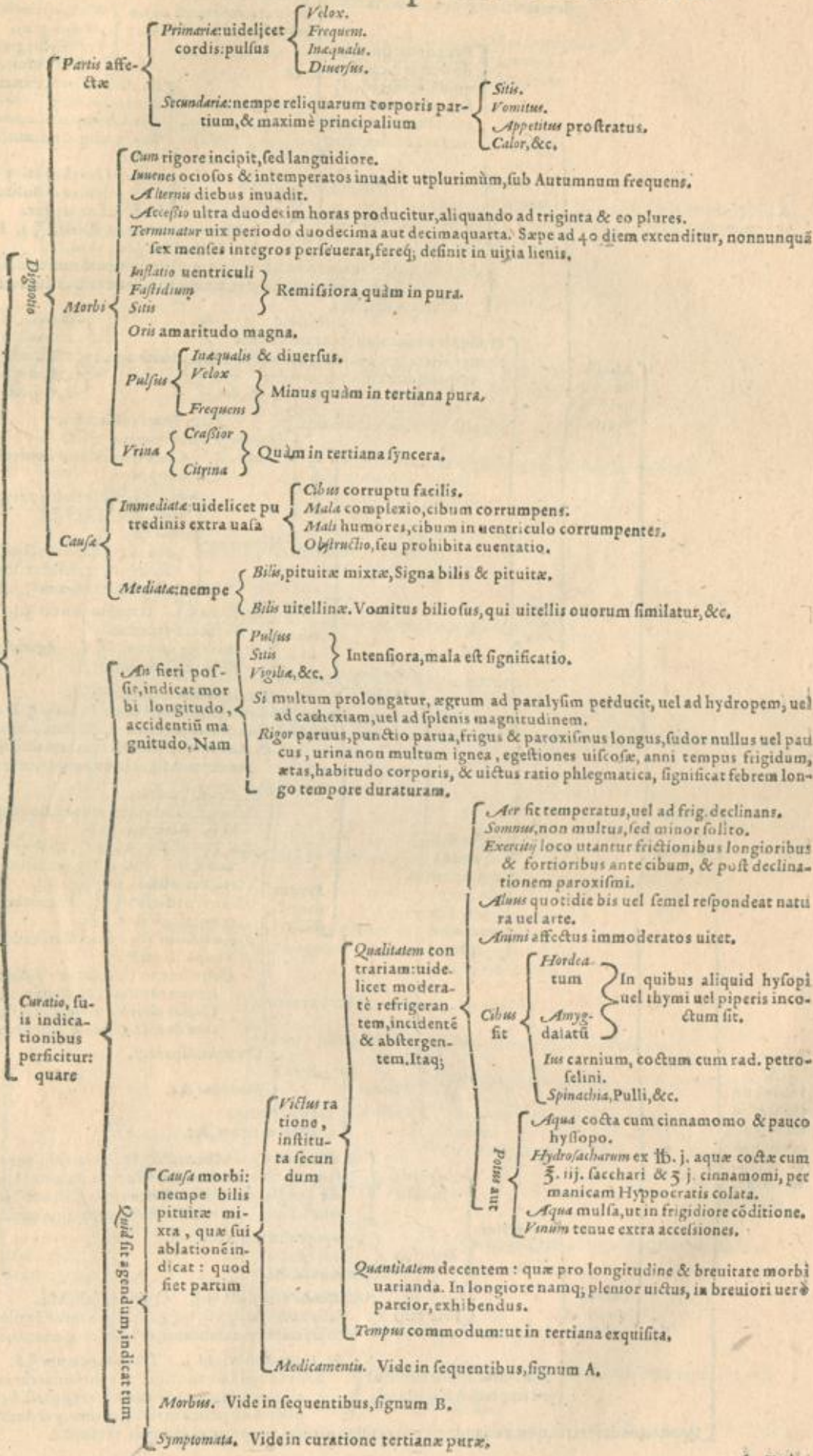
H. Dolej

H. Dolor capitis interdum in tertiana contingit: & tunc eius quoque cura habenda est. Quare

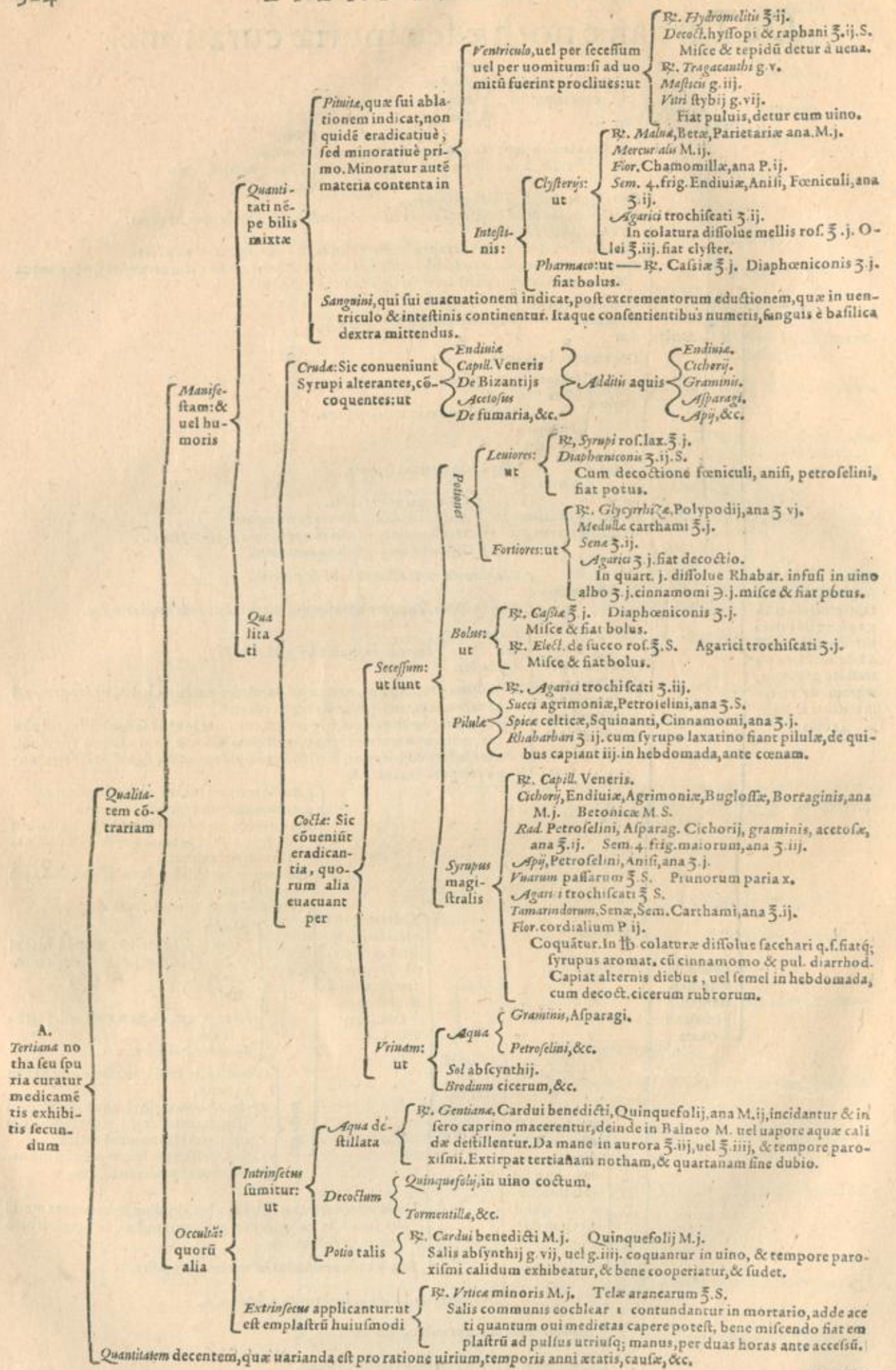

De Tertianæ nothæ seu spuria curatione.

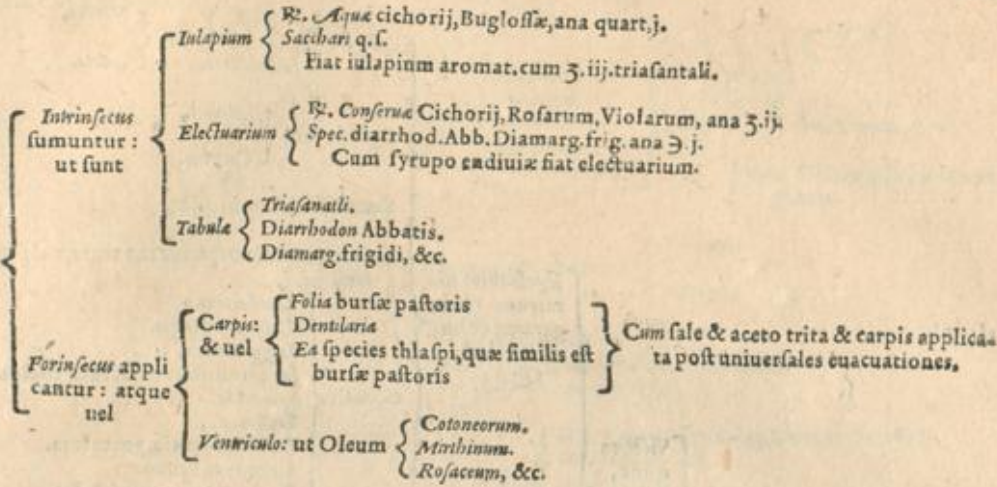
Tertiana notha seu spuria, seu extensa, ut plurimum longa est, a bile mixta pituitæ, & interdum a bile vitellina putrescente provenit, ægrum de tertio in tertium affligit: cuius

A. Tertid.

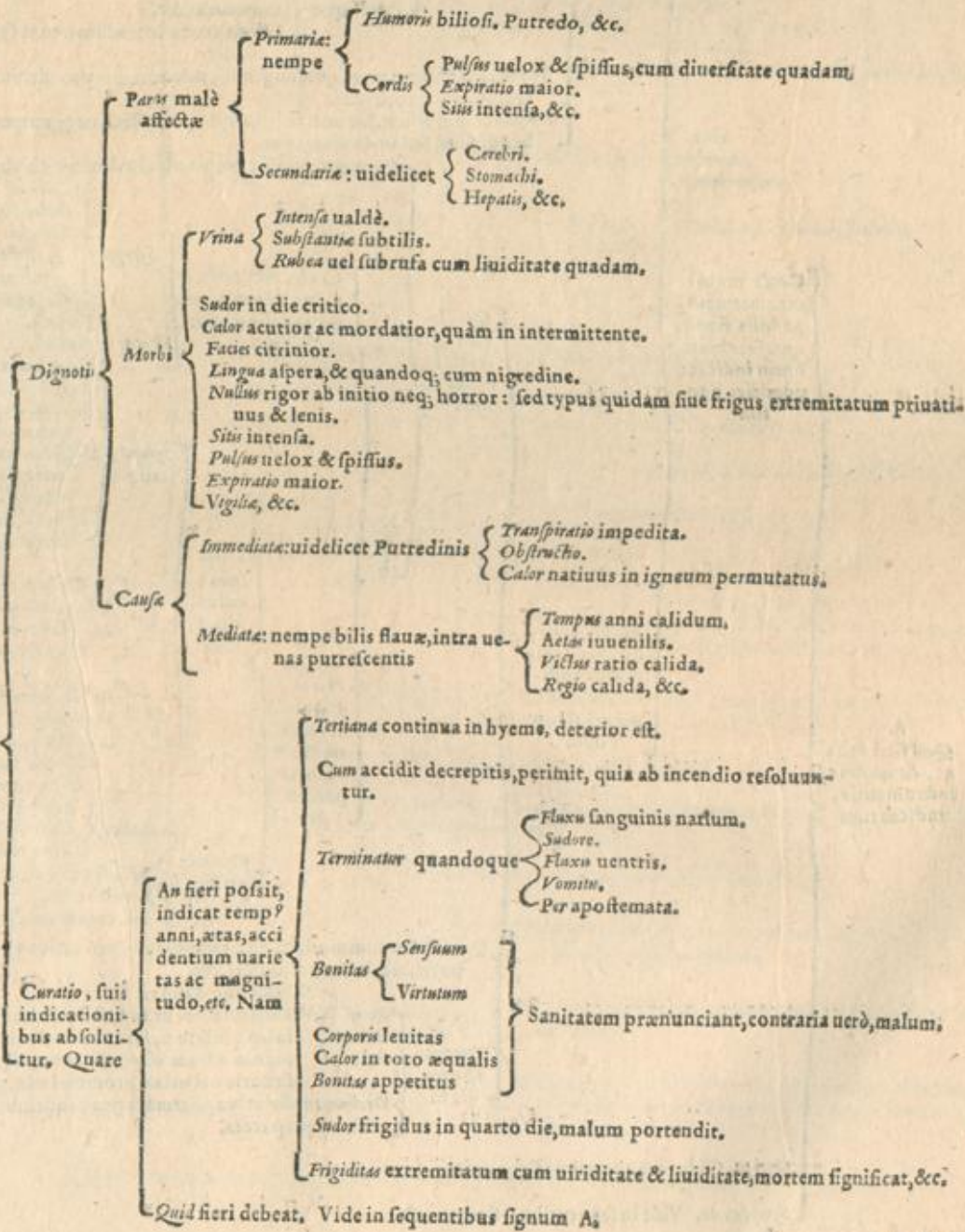

B.
Morbus quoq; nempe in-
temperies calida, quid a-
gendum, sit, indicat. Hæc
enim sui ablationem in-
dicat per cōtraria, uide-
licet refrigerantia: quo-
rum alia

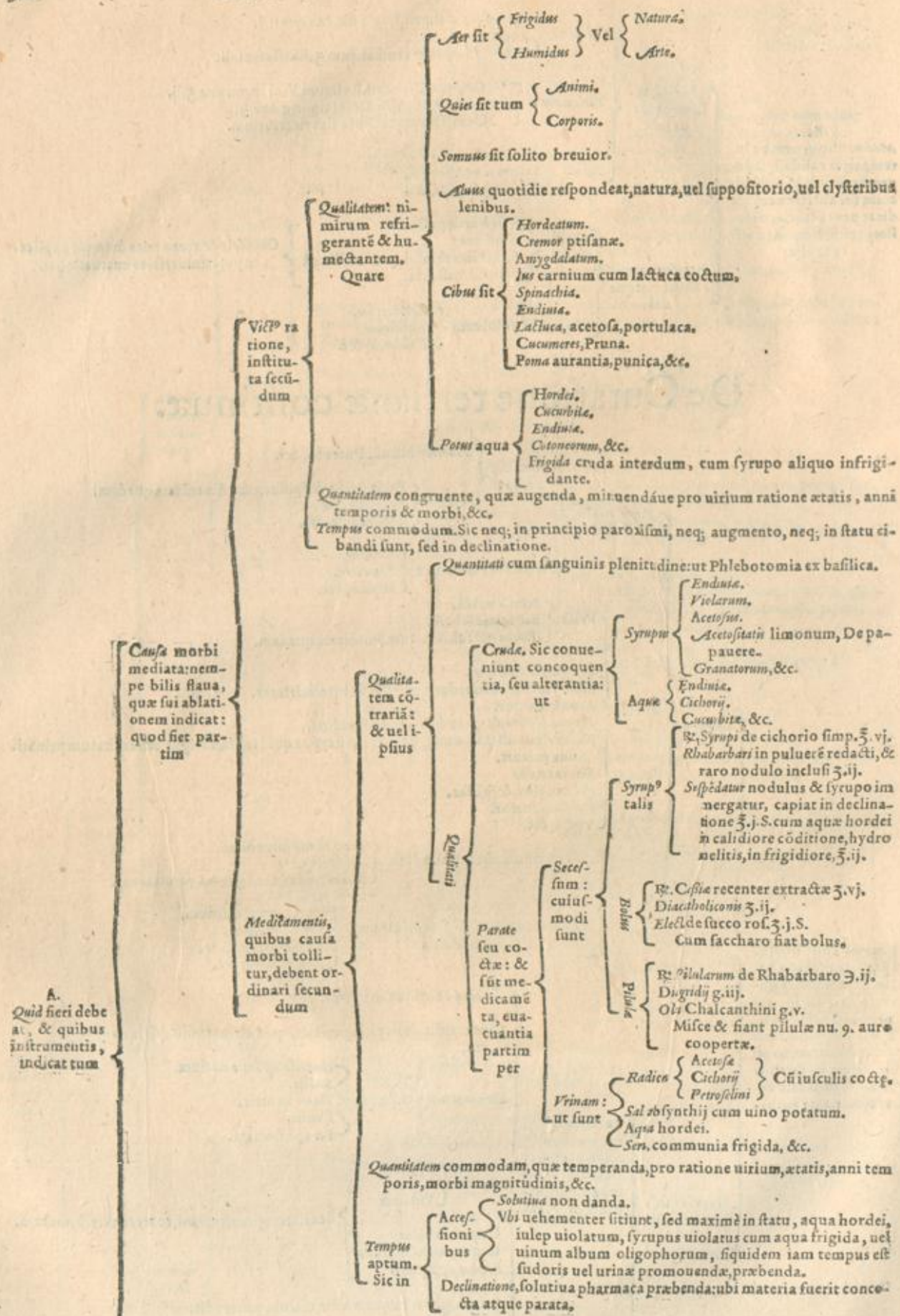

De Curatione tertianæ continuæ.

Tertiana continua, est febris, ex materia biliosa intra uenas putrescente, in locis à membris principalibus, & propriè à corde remotis: cuius est de tertio in vertium manifestâ facere exacerbentiam: cuius

E A. Quid

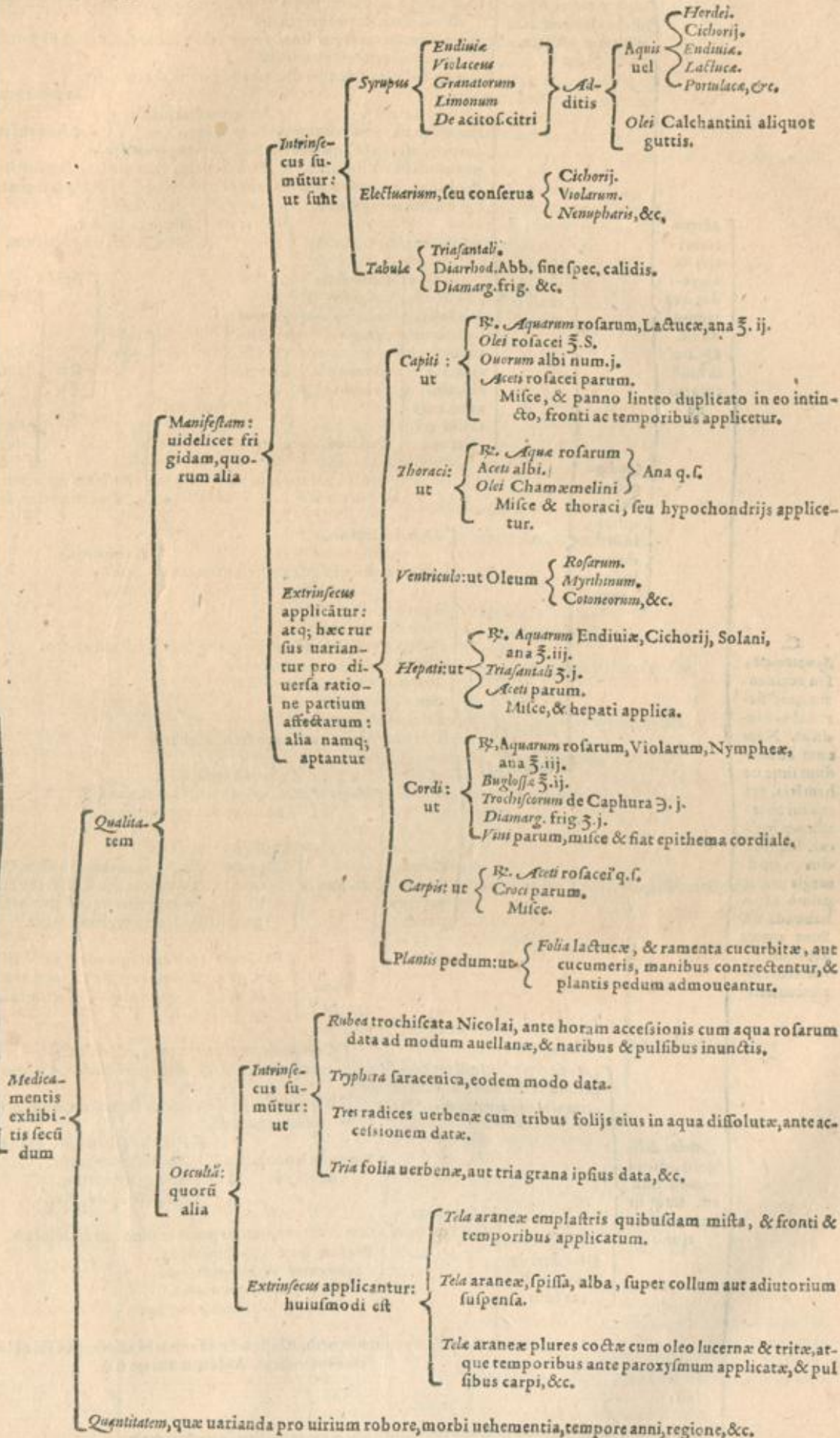
Morbis. Vide in sequentibus signum B.

Symptomata. Vide in sequentibus, signum C.

B. Morbis

Videtur ratione supra dicta, &c.

B. Morbus quoque, quid fieri debeat, indicat: videlicet intemperies calida & sicca, quæ sui ablatione indicat, quod fiet partim

An fieri possit, indicat ipsorum accidentium malitia. Nam
Denigratio linguae in morbis acutis, est signum malum. Cum lingua exiccatur in primis, deinde exasperatur cum statu, deinde de nigratur, est mortale, & proprie in 14. Quando exuperat super linguam in febre acuta sicut cicer nigrum, & sicut granum alchana, mors est proxima. Asperitas linguae & eius siccitas est signum phrenitidis.

Lingua scabrities & nigredo, quae remouenda est. Quare in huius curatio

Fumus seu uapor à reliquo corpore ascendens, qui sui prohibitionem indicat. Prohibebitur autem medicamentis partim
 Intrinsicis sumptis: ut
 Coriandris praeparatis.
 Saccharo rosaceo.
 Forinsecus collo appositis: ut
 Unguentum tale.
 R. Oles uiolati saepius loti in aqua uiolarum ꝑ. ij. Butyri recentis ex aqua rosae saepius loti ꝑ. s.
 Lingua canis, &c.
 Misce, & fiat unguentum.

Symptomatis causa: nimirum
 Adusta bilis, lingue inhaerens, quae sui ablationem indicat: id quod fiet aut
 Linteo satis aspero
 Spongia
 Caruleo panniculo
 Extremitate baculo alligato
 Imbuto, aut
 Cochleari argenteo
 Ad id parato instrumento
 Tepida.
 Ex Scheften.
 Lini.
 Citoniorum.
 Alibea.
 Malua.
 Portulacae.
 Psyllij.
 Ex rad. althaeae.
 Ex saccharo candido.
 Aqua amygdalino.
 Aqua prunellae, &c.

Quid agendum sit, & quibus instrumentis, indicatum

Symptomata: uidelicet scabrities, quae lenienda atque humectanda, uel
 Hydrelas tepido.
 Aqua tepida, in qua coxerint semina
 Cotoneorum.
 Alibea.
 Malua.
 Aqua frigida.
 Melle & oleo rosaceo.
 Butyro ex aqua rosacea abluto, atque cum saccharo mixto.
 Saccharo candi, in ore recente.
 Prunis aqua rosacea incoctis.
 Succo portulacae.
 Folijs portulacae.
 Oleo amygdalino cum modico saccharo.

C. Symptomata, seu accidentia, quid fieri debeat, indicat. Nam cum admodum sunt uehemetia, primo sui ablationem indicat. Siquid eius, quod magis urget, primo ratio habenda est. Sunt autem accidentia, hic febre superuenientia

Gargarismata, quorum
 Vnum
 R. Aquae hordei ꝑ. iv.
 Sacchari uiolati, Candi, ana ꝑ. s.
 Misce, & fiat gargarismus.
 Alterum
 R. Hordei mundati ꝑ. j.
 Tragacanthi, Sem. Citoniorum, maluae, Glycyrrhizae mundatae succi eiusdem, ana ꝑ. s. Fiat decoctio in aqua purissima. In expressione dissolue penidiorum ꝑ. ij. fiat gargarismus, quo tepido utatur.
 Tertium
 R. Gummi arabici, tragacanthi, sacchari candi, ana ꝑ. ij.
 Sem. psyllij citoniorum, portulacae, ana ꝑ. s. conferuae uiolearum ꝑ. s. coquantur, & cum iulapio uiolaceo fiat gargarismus.

Animi deliquium, quod remouendum est. Itaque in huius curatione

An fieri possit, indicat tum symptomatis diurnitas, tum accidentia alia superuenientia. Nam
 Cum prolongatur syncope, & color faciei mutatus est in liuorem aut uirorem aut nigredinem, expeditus est.
 Si syncopizato imponatur sternutatorium & non sternutat, consummatum est.
 Symptoma, seu syncope
 Futura, quae prohibenda est, aut
 Pane, infuso in uino granatorum.
 Mena cotoneorum.
 Uino granatorum.
 Aqua frigida, &c.
 Praesens, quae auferenda est aut
 Mica panis in uino cordiali infusa.
 Aspersioibus.
 Diuersioibus.
 Ligatioibus.
 Frictioibus, &c.
 Causa symptomatis, nempe bilis ad os stomachi effusa, quae sui ablationem indicat. Auferatur autem uel
 Vomitorio.
 Pharmaco.
 Clysteri, &c.

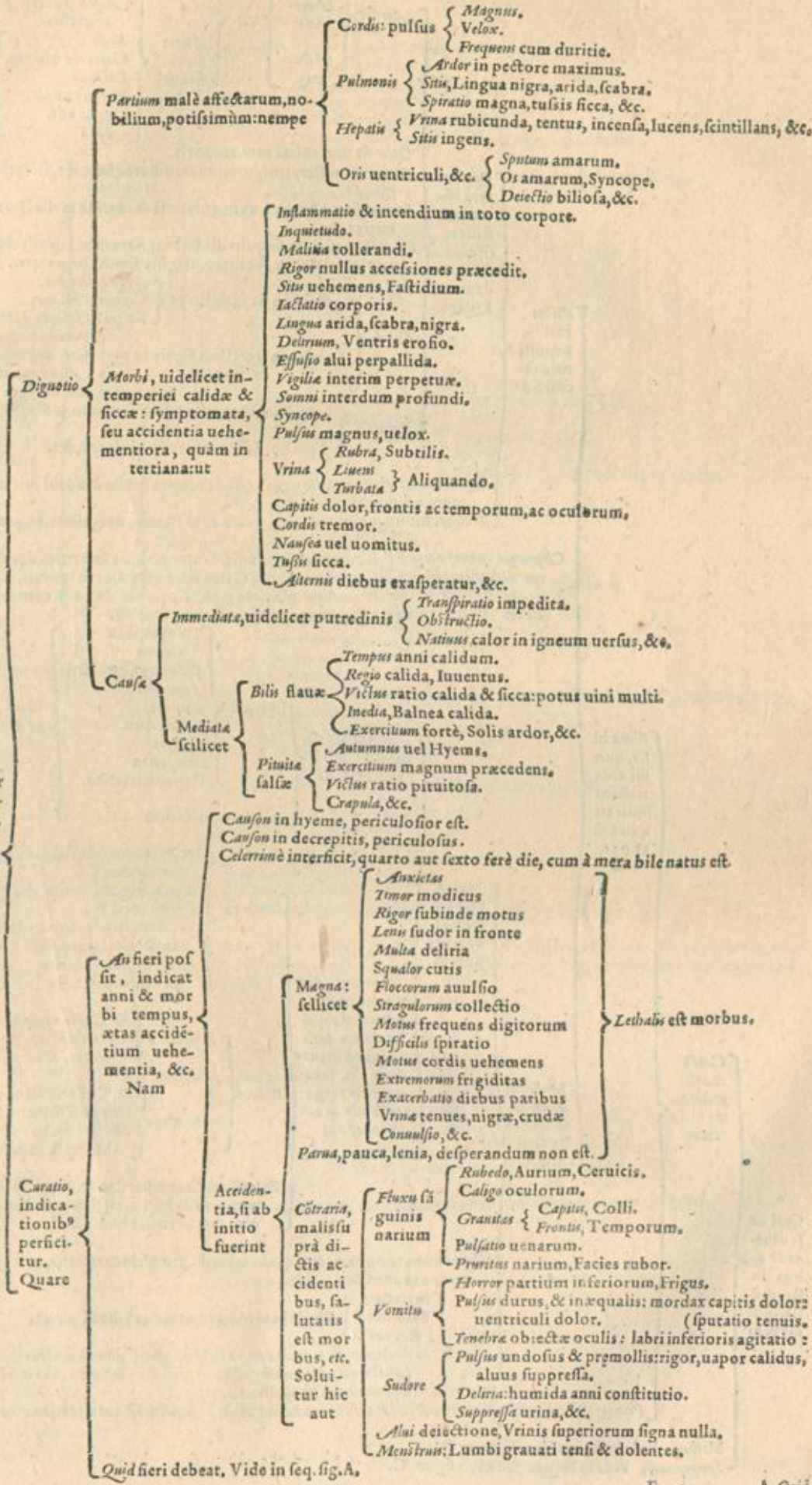
Vigilia
 Sitis
 Vomitus
 Fluor
 Dolor capitis

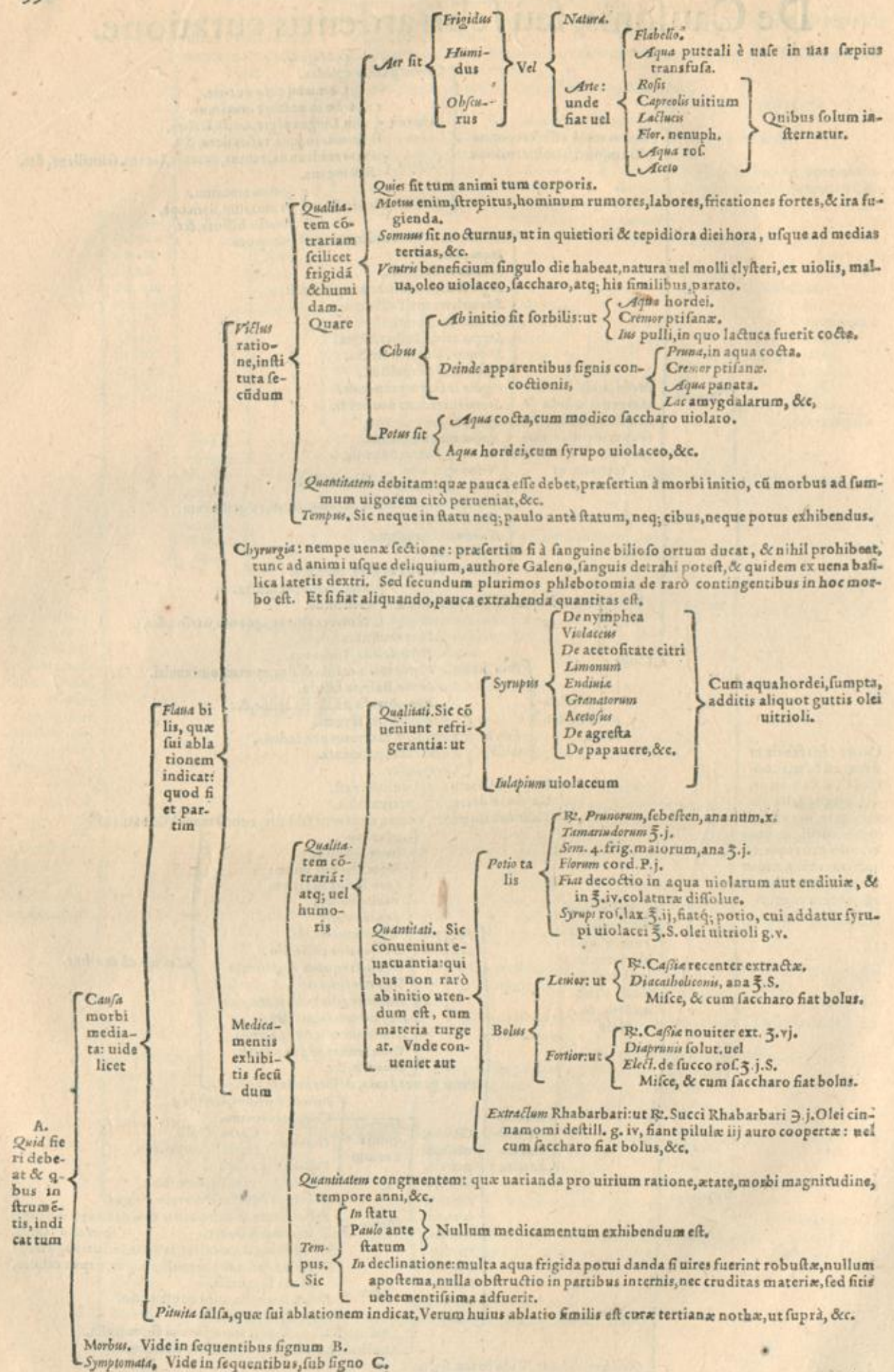
De his uide supra in curatione tertianae exquisitae intermittentis,

De Cau-

De Caufonis, feu febris ardentis curatione.

Caufon, feu febris ardens, est febris continua, à bile flava, uel pituita falſa putrefcente, in magnis uenis cordi, & uentriculo proximis, cū uehementia accidentium & incendio ut plurimūm contingens: cuius

B, Morbis

Vide ratione iam dicta,

B. Morbus quoque, scilicet intemperies calida, & sicca nimia, qd fieri debet, indicat: sui namq; ablationem indicat, partim

Medicamentis alterantibus, frigidis: quorum alia

- Syrupus talis: ut
 - Rz. Lentiginis aquae fontis,
 - Vngula cabalinae } Ana ℥. iij.
 - Portulaca
 - Ros. rub.
 - Santali albi. Spodij } Ana ℥. j.
 - Florum nenuph.
 - Aqua rosarum ℥. S.
 - Aqua fontis ℥. j. S.
 - Vini mal. granatorum ℥. ij.
 - Panis zucchari ℥. j. fiat syrupus clarificatus.
- Intrinsicus sumuntur: cuiusmodi est
 - Aqua hordei cum iulapio violaceo, vel syrupo aliquo supra dictorum.
 - Conserua { Violarum.
 - { Nenupharis.
 - { Cichorij, Acetosae, &c.
 - Tabulae { Triasantali.
 - { Diarhod. Abb. sine speciebus calidis.
 - { Diamarg. frig.
 - Saccharum uiolatum.
 - Rob { Acetosae.
 - { De sibes, &c.
- Capiti, fronti & temporibus: ut epithema huiusmodi:
 - Rz. Aquarum rosarum } Ana ℥. iij.
 - Lactuca
 - Ovorum alb. num. j.
 - Aceti ℥. j.
 - Olei col. ℥. j. S. Misce, & fiat epithema.
- Cordi: ut
 - Rz. Aquarum buglossae ℥. ij.
 - Rosarum
 - Violarum } Ana ℥. iij.
 - Nymphaea
 - Spec. diamarg. frig. ℥. j.
 - Trochiscorum de caphura ℥. j. Misce, & fiat epithema.
- Extrinsicus applicantur: & uel
 - Thoraci: ut
 - Rz. Decocti hordei ℥. iij.
 - Olei uiolacei q. s. Misce. Vel
 - Rz. Aqua uiolarum ℥. iij.
 - Olei uiolacei ℥. j. S.
 - Misce, & agitentur simul ualde, & intincti panni, thoraci admoventur.
 - Hepati: ut
 - Rz. Aquarum endiuiae
 - Solani, Cichorij } Ana ℥. j. S.
 - Lactuca
 - Spec. triasantali ℥. S.
 - Aceti parum. Misce, & fiat epithema hepaticum.
 - Ventriculo: ut oleum
 - Citoniorum.
 - Mirrhinum.
 - Rosaceum, &c.
 - Carpi: ut
 - Rz. Aceti rosacei q. s.
 - Crocii modicum.
 - Misce, & pulsibus carpi circum ligentur panni intincti.

Aqua stillatitia capi, ex decocto gallinae, uel pulu uel phasiani, additis conserua rosarum, nenupharis, uiolarum, buglossae, acetosae spec. diamarg. frig. diagemmae, &c, atq; in uase duplici simul destillatis.

Viribus nimia imbecillitas, corroboranda & restauranda est: aut

- Electuario huiusmodi: ut
 - Rz. Conserua buglossae ℥. ij.
 - Nenupharis } Ana ℥. S.
 - Violarum
 - Spec. diamarg. frig. ℥. iij.
 - Fol. auri num. iij.
 - Marg. prop. ℥. j.
 - Decocti capi perfectè cocti ℥. S.
 - Aqua rosarum } Ana ℥. iij.
 - Nymphaea
 - Olei uel spiritus nitrioli g. xij. Misce.

Manu Christi perlato. Aqua cinnamomi absq; uino, sed cum aqua rosarum uel citoniorum destillata.

- Tabulis { Diamarg. frig.
- { Diarhod. Abb.
- { Diagemmae, &c.

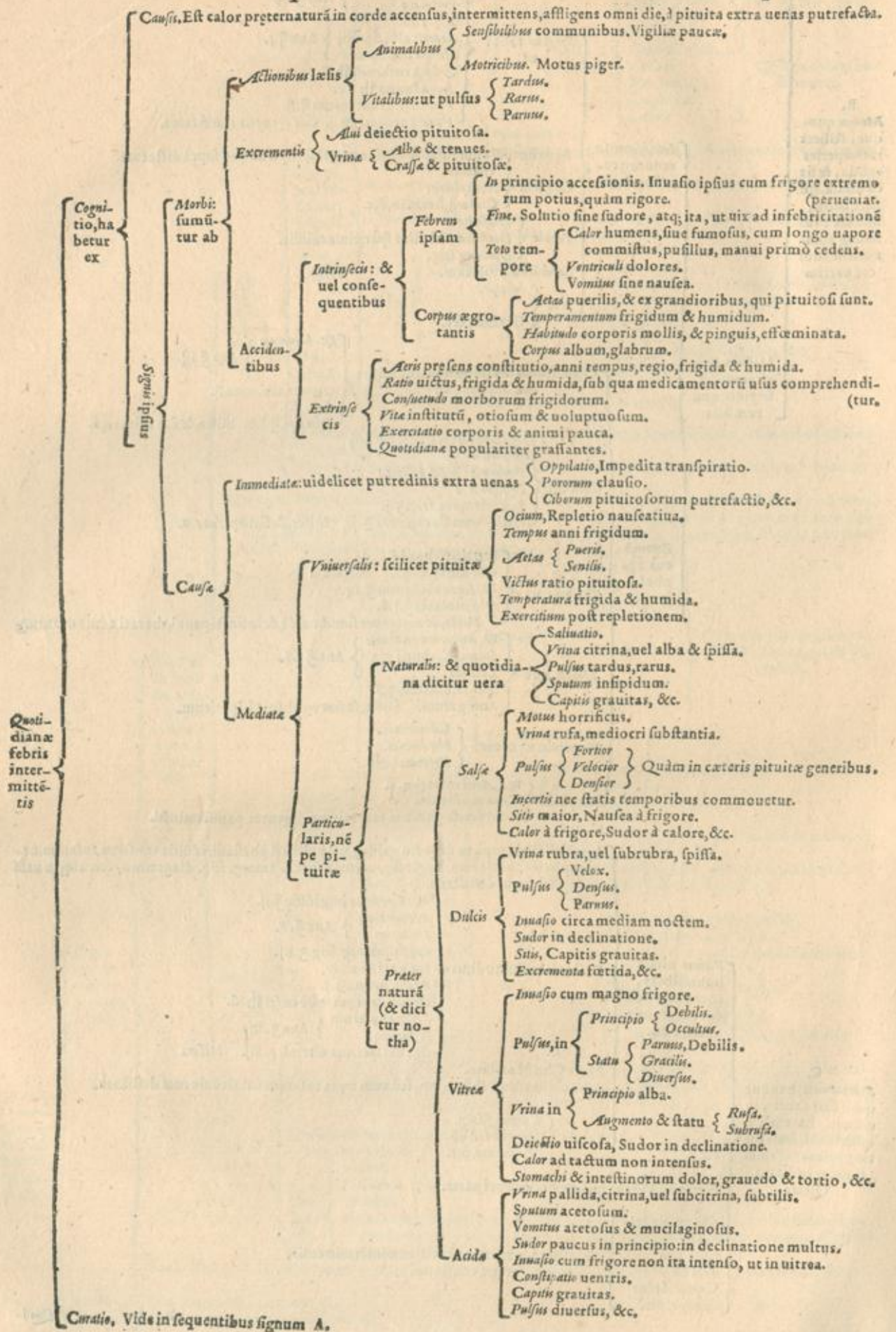
Phrenitis. Vide in quarta huius libri parte.

Sitis immodica
Vigiliae
Fluor alui
Vomitus
Capitis dolor
Syncope, &c.

Vide supra in curatione tertianae intermittens, atque continua.

Quasi-

De Curatione quotidiana intermittētis exquisitæ.

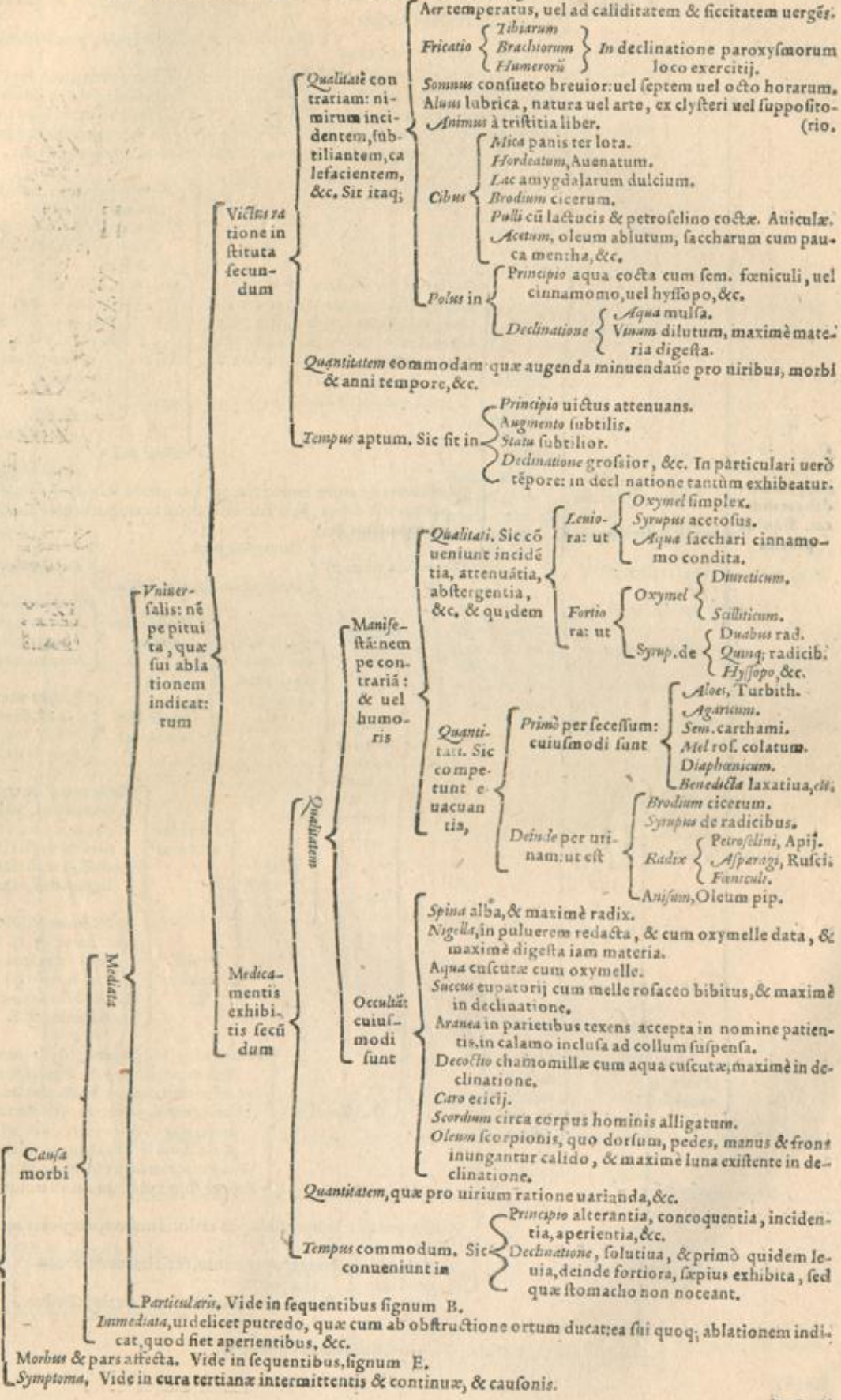
Curatio, Vide in sequentibus signum A.

A, Curatio

An fieri possit, indicat morbi causa, morbi longitudo, accidentium magnitudo, &c. Nam

Quotidiana cum prolongatur, in hydropem transit, & maximè quæ à pituita vitrea ortum ducit. Quotidiana difficulter eradicatur, propter humoris crassitiam & viscositatem. In principio paroxysmi spe uomitus spontaneus, & in fine sudor, sanitatem significat. Deiectio in hac febre mortem indicat. Quotidiana ceteris febribus deterior, quoniam ferè nunquam interponit. Si à principio morbi materia fuerit ualdè crassa & viscosa, tempus anni frigidum & humidum, ætas temperatura pituitosa, paroxysmus longus cum paucò sudore, stomachi debilitas, appetitus prostratus, somnus profundus, natura debilis, moriturum ægrum denunciat.

A. Curatio quotidianæ febris intermittens, suis perficatur indicationibus. Quare

B. Causa

Vitium ratione contraria. Cum itaq; naturalis pituita minorem obtineat crassitatem & uiscositatem, quam dulcis & vitrea, uictum quoque minus subtilitatem & incidentem esse conuenit, &c.

Naturalis sui ablationem indicat: & fiet partim

Medicamentis, exhibitis secū dum

- Qualitate contrariam, atq; uel humo-
 - Qualitati. Sic leuiter incidentia ac subtiliantia conueniunt: ut
 - Syrupus acetosus simplex.
 - Oxymel simplex.
 - Aqua sacchari cum cinnamomo, &c.
 - Quantitatem.
 - Secessum: ut sunt leuia solutiua.
 - Vinum: ut diuretica, &c.
- Tempus. Sic exhibenda sunt in
 - Principio, augmento, &c. alterantia, concoquentia, incidentia, &c.
 - Declinatione, euacuantia leuia, præsertim materia iam concocta.

Chirurgia ad ministrata secundum

- Qualitatem. Nam si sanguini multo pituita fuerit permixta, sanguis ex basilica dextra, si calida cœli constitutio fuerit: si frigida, ex sinistra, mittendus est.
- Quantitatem. Si parum sanguinis in hoc morbo detrahere conuenit.
- Tempus. Sic sanguis ab initio morbi non detrahendus, sed postquam materia iam præparata est: urinae crassæ ac rubentes apparuerint, &c.

B. Causa morbi particularis, quid fieri debeat indicat. Siquidem pituita

Vitium ratione, instituta secundum

- Qualitatem contrariam. Itaque cum pituita falsa minus frigiditate, & pluri caliditate quam dulcis participet, uictus quoq; plus ad frigidum, non multum tamen declinare debet. Quare sit
 - Aer temperatus, uel ad aliqualem frigiditatem declinans.
 - Fricatio crurum & brachiorum lenis & suavis ante paroxysmi aduentum.
 - Animus laxa.
 - Somnus mediocris.
 - Cibus
 - Pisana in brodio pulli cocta.
 - Panata cum lactuca, &c.
 - Brodium pulli cum lactuca & borragine coctum.
 - Floridatum.
 - Pulli.
 - Auicula, &c.
 - Potus aut
 - Aqua cocta cum saccharo.
 - Aqua hordei cum saccharo.
- Quantitatem: quæ pro morbi tempore augenda minuenda ue est. Nam ab initio cibi, paucus esse debet, cum citò ad statum suum perueniat morbus: in declinatione uero grossior, &c.
- Tempus. Sic cibus in
 - Paroxysmo, non
 - Declinatione uel remissione
 Exhibendus est.

Salsa, sui ablationem indicat, & fiet partim

Manifesta: nempe contraria: & uel humoris

- Qualitati. Sic conueniunt alterantia, concoquentia
 - Primo leuiora: ut
 - Oxyfaccara cum aqua endiuia.
 - Syrupus acetosus cum aqua fœniculi, & endiuia.
 - Aqua cocta cum saccharo, &c.
 - Deinde fortiora: ut
 - Syrupus acetosus. De duabus rad. cum decoctione sem. frig. maiorum.
 - Syrupus de bizantijs.
- Quantitati: sunt euacuantia
 - Primo leuiora: ut
 - Cassia extracta cum decoctione tamarindorum, passularum, liquiritia, rhabarbari, & pauco agarico cum suis correctiuis.
 - Lenituum ex maluis, uiolis, blito, passulis, hordeo, capill. Ven. ligritia, &c.
 - Deinde fortiora: ut
 - ℞. Violarum M.S. Passulorum ℥. S. Rad. fœnic. ℥. ij. fiat decoctio cum aqua, cum qua extrahat cassia ℥. j. Diaphœnic. ℥. j. Misce. ℞. tam dicta decoctionis q. l. Diaphœnicis ℥. S. Misce.

Præter naturam

Medicamentis exhibitis secū dum

- Qualitatem
 - Occultam: sunt
 - Pulsis unius folij pentaphilli cum uno grano piperis & uino potenti, ante accessionem per horam datus.
 - Sinapi tritum cum oxymelli datum.
 - Zibetaca cum aqua calida exhibitæ ante accessionem per horas duas: & hoc de quarto in quartum, maxime præcedentibus euacuationibus.
 - Vinum maluatium cū pipere, calidum, ante accessionem.
 - Reliqua, supra dicta, in causa uniuersali.
- Quantitatem: quæ temperanda pro ratione uirium, temporis anni, &c.
- Tempus. Sic in
 - Principio, augmento, &c. alterantia & concoquentia
 - Declinatione, & concocta materia solutiua
 Sunt exhibenda.

Dulcis, vitrea, & acida. Vide in sequentibus signum C.

C. Quid

Chirurgia, seu uenæ sectione: modò temperatura, ætas, tempus anni, & uirium robur, &c. non prohibeat. Fiat itaque sanguinis missio ex basilica dextra in uere uel ætate: in autumno uerò uel hyeme ex sinistra. Quantitas autem non excedat ʒ. vj.

Viciu ratione, inſtituta ſecundū

Qualitatem contrariam humori. Quare cum pituita dulcis propter sanguinem minus calida ſit, quàm falſa, minori refrigeratione, ſed maiori exiccatione indigebit, itaque

Aer ſit { Temperatus in caliditate & frigiditate, Ad ſiccum declinans.

Vites loca { Humida atque terranea, Noua.

Fricciones ſint leues cum panno linteo non aſpero per horam unam, ſed remiſſionis tempore, uel declinatione.

Somnus ſit mediocris.

Cibus ſit { Panis ſurfuraceus, Contuſum liquidum, uel ſpiſſum, Panata cum brodio pulli, Hordeatum, Auenatum, Pulli.

Potus: uel { Vinum album, tenue, ualdè dilutum, Aqua ſacchari cum pauco cinnamomo, &c.

Quantitatem: quæ augenda minuendaſue eſt pro tempore morbi & anni, pro ratione uirium, &c. Siquidem in morbi principio & declinatione pleniori uictu utendum: modò nulla ab initio repletio adfuerit: in augmento uerò & ſtatu tenuiore, &c.

Tempus commodum. Sic cibus in paroxiſmi { Principio, augmento & ſtatu, non Declinatione } Exhibendus eſt.

Dulcis, quæ ſui oblatione indicat: quæ fiet partim

Qualitati ſunt alteratia ſeu digeſtiua l. uiter caleſcacieta: ut eſt ſyrupus

Paulò calidior, atque in morbi principio magis conueniens { R. Syrupi acetofi ſimp. ʒ. j. Mellis roſ. ʒ. j. uel ʒ. ſ. Aqua endiuix ʒ. iij. uel iij. Miſce & fiat ſyrupus.

Minus calidus: atque magis in morbi augmento & ſtatu exhibendus { R. Syrupi acetofi ʒ. j. ſ. Aquarum endiuix Lupulorum } Ana ʒ. j. ſ. Miſce pro uno, & ſic pro alijs.

Maniſtam: nimirum contrariam: & uel humoris

Quantitati: ſunt euacuantia per

Alimentum { R. Agarici Turpiti Spica, ſalis genete, ana g. ij. Zingiberis ʒ. ſ. Infundantur in aqua mellis, deinde ſufficienter exprimantur: in qua aqua diſſolue calſiæ aut manna ʒ. j. ſ.

Pilule de { Agrico, Turpito, &c.

Vrinam: ut aqua { Apii, Feniculi, Lupulorum, Origani, Calamentibi, Raphani, &c.

Occultam. Vide in cura uniuerſali, & particulari, pituitæ falſæ

Quantitatem: quæ pro uiribus, tempore morbi & anni, complexionem, ætate, &c. ponderanda eſt.

Tempus commodum. Sic in morbi { Principio, augmento, &c. digeſtiua, & minoratiua Declinatione, ſolutiua } Sunt præbenda.

Vitrea. Vide in ſequentibus ſignum D.

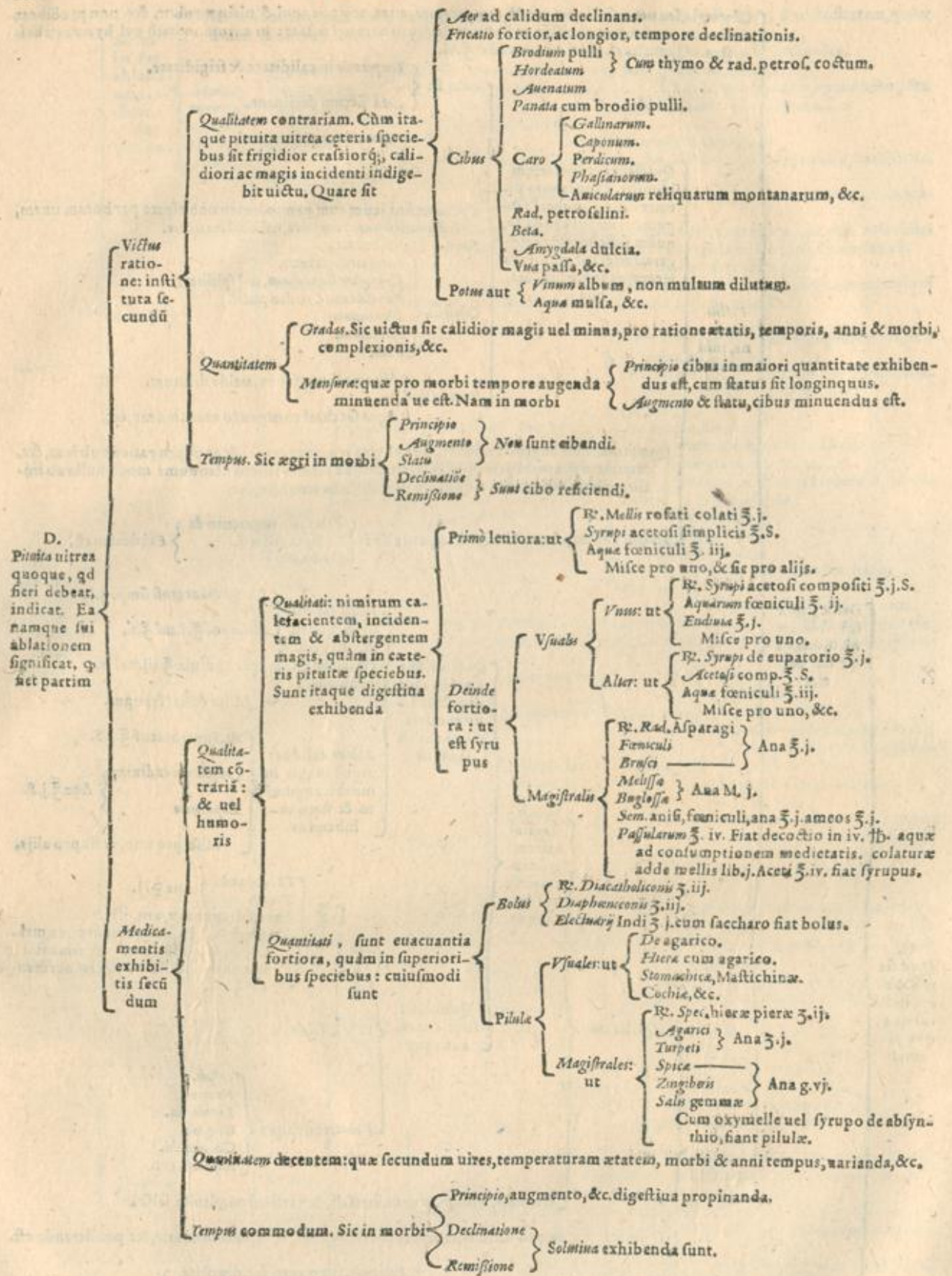
Acida, quæ ſui ablationem indicat, Vnde

Viciu ratio declinet ad calidum & ſiccum: non tamen tantùm, quantum in pituita uitrea.

Medicamenta: ſcilicet { Digeſtiua non tam incidentes & ſubtiliantes ſint Solutiua, non ita fortia ſint } Ut in pituita uitrea.

D, Pituita

C. Quid fieri debeat, indicat quoque pituita

D.
 Pituita vitrea quoque, qd fieri debeat, indicat. Ea namque sui ablationem significat, qd fiet partim

IN Quotidiana intermittente aliquando pituita sanguis, interdum atra bilis miscetur. In ea, que sanguini miscetur, confert phlebotomia si nihil impediatur. Victus ratio in caliditate & frigiditate temperata, sed sicca: & sic de medicamentis cæteris. Quod si atra bili permixta fuerit, debet uictus ratio tota ad calidum declinare, uerum propter bilem atram in siccitate debet moderari plus & minus, secundum maiorem aut minorem commixtionem: atq; sic quoq; cum medicamentis procedendum, continuo à debilioribus ad fortiora.

E. Morbus

Dulcis ordinata secundum

Qualitatem, temperatè calida sint, oportet, sed magis sicca, propter sanguinem. Horum autem alia

- Intrinsicus sumuntur:**
 - Electuarium:**
 - Rz. Sacchari buglossæ Boraginis Violarum } Ana ℥. iij.
 - Spec. anthos ℥. S.
 - Aromatici ros. ℥. ij.
 - Diarrhod Abb. ℥. S.
 - Diagemma g. xv. Misce, auroq; obducatur.
 - Morselli:**
 - Rz. Spec. arom. ros. ℥. j.
 - Diarrhod. Abb. ℥. S.
 - Diagemma. ℥. ij.
 - Sacchari albi in aqua absynthij dissoluti ℥. ij. fiant morselli.
 - Pulvis:**
 - Rz. Spec. diarrhod. Abb. } Ana ℥. ij.
 - Cinnamomi
 - Sacchari ℥. iij. Misce, & fiat tragema.
 - Trochisci de ros. &c.
 - Extrinsicus uentriculo apponuntur: ut**
 - Rz. Olei mastichini ℥. S. nardini ℥. ij. de absynthio ℥. S. pul. cariophyllum g. xv. Ligni aloes ℥. j.
 - Corall. rub. ℥. S. coriand. preparatorum g. xv. pul. ros. ℥. S.
 - aceti nigri parum, ceræ q. l.
 - Misce, & fiat unguentum molle.

Quantitatem: quæ in gradu & mensura augenda minuendæue est, pro anni & morbi tempore, ætate, cõplexione, & symptomatum uarietate, &c.
Tempus commodum. Sic confortantia per horam unam antè cibum exhibenda sunt, manè & uesperis, &c. atq; morbi declinatione.

E.
 Morbus quoq; & partes affectæ, scilicet uentri- culus & hepar, quid fieri debeat, indicant. Morbus namq; sui ablationem, partes uerò affectæ sui corroboracione indicant: quod fiet contraria tñ uictus ratione, tum medicamentis. Cum itaq; morbus sit intèperies calida propter putredinè, huicq; causa morbi oppugnet, nō multum frigidis, sed potius temperatè calidis magis uel minus, p causæ qualitate, medicamentis utendum erit. Si quidem confortantia medicamenta in pituitosa

Salsa ordinata secundum

Qualitatem, frigidiora sint, oportet, non multum tamen, propter bilem pituitæ mixtam: quorū alia

- Intrinsicus sumuntur: suntq; aut**
 - Tabulæ: ut**
 - Alie:**
 - Rz. Corall. rub. ℥. j. cinnamomi ℥. iij.
 - Marg. prop. ℥. S. santalorum rub. ℥. j.
 - Ligni aloes, macis, ana ℥. S.
 - Sacchari albi in aqua ros. diss. ℥. viij. fiant morselli.
 - Rz. Spec. diarrhod. Abb. } Ana ℥. j.
 - Alia:**
 - Diagemma
 - Sacchari albi in aqua ros. dissoluti ℥. ij. fiant tabulæ.
 - Electuarium: ut**
 - Rz. Conferuæ uiolarum } Ana ℥. j. ℥. ij.
 - Rosarum
 - Buglossa
 - Manus Christi perlati } Ana ℥. v.
 - Spec. diarrhod. Abb.
 - Diagemma ℥. ij. misceatur, auroq; cooperiatur.
 - Extrinsicus uentriculo applicatur, ut unguentum tale:**
 - Rz. Olei myrtini ℥. S.
 - Masticis } Ana ℥. j.
 - Rosarum
 - Ciperi
 - Aceti cotoneorum parum.
 - Ceræ q. l. fiat unguentum molle.

Quantitatem: quæ ut supra uarianda.

Vitrea, instituta secundum

Qualitatem, calidiora sint. quorum alia

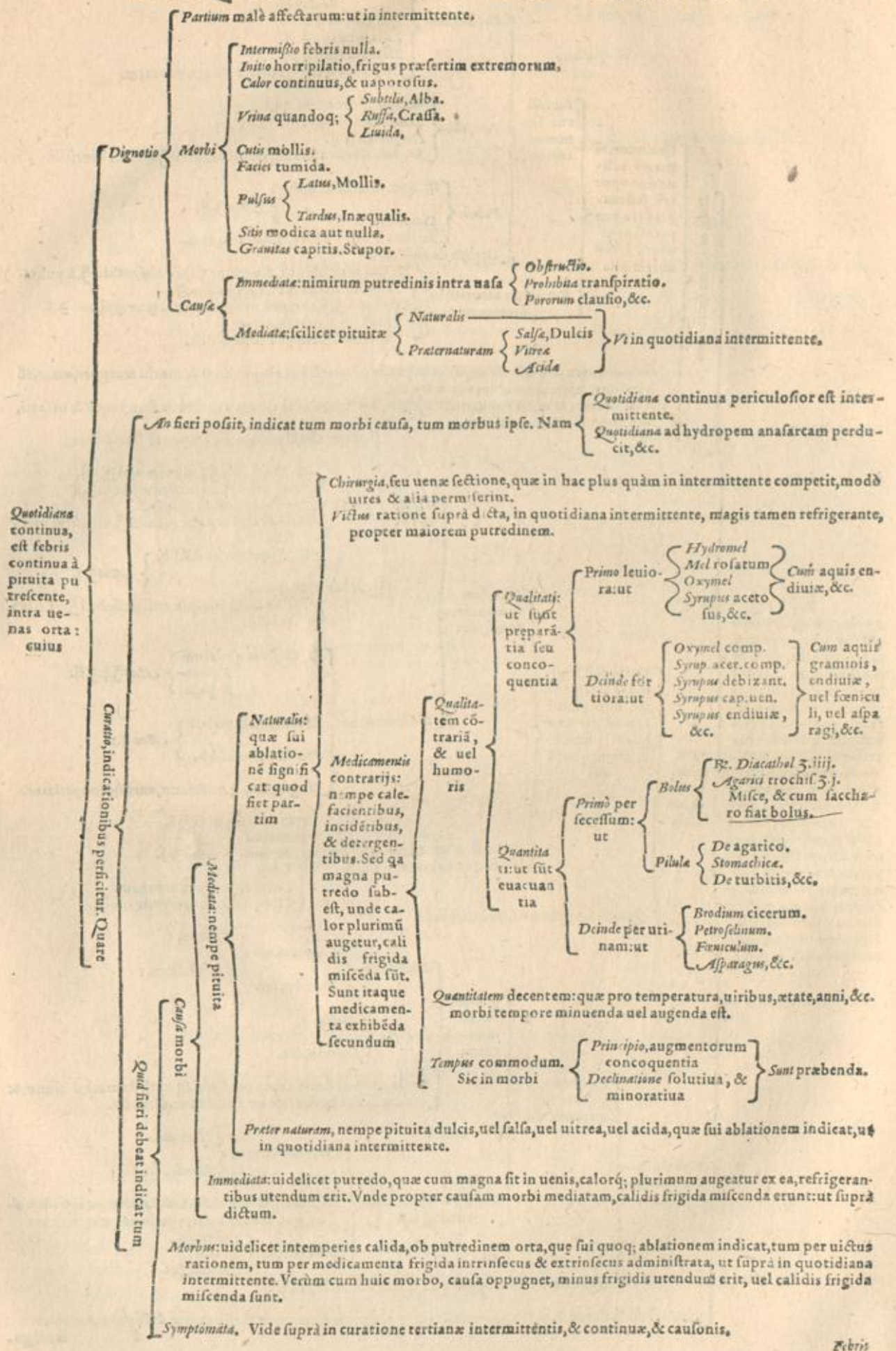
- Intrinsicus sumuntur: ut**
 - Electuarium**
 - Aromaticum } Rosatum.
 - Dianthos, &c. } Cartophylitatum.
 - Conferua**
 - Menta.
 - Dianthos, &c.
- Forinsecus apponuntur: atq; uel**
 - Ventriculo. Oleum**
 - Nartinum.
 - Mentha, &c.
 - Toti uentri, oleum chamomillæ cum pauco uino albo, quo diebus interpolatis ungatur.**
 - Spina, oleum**
 - Abrotani.
 - Irimum.
 - Anethi, &c.

Quantitatem: quæ augenda uel minuenda, ut supra, &c.

Acida, calida sint ac sicca, sed non tantum ut in pituitosa uitrea, quæ faciliè ex iam dictis componuntur.

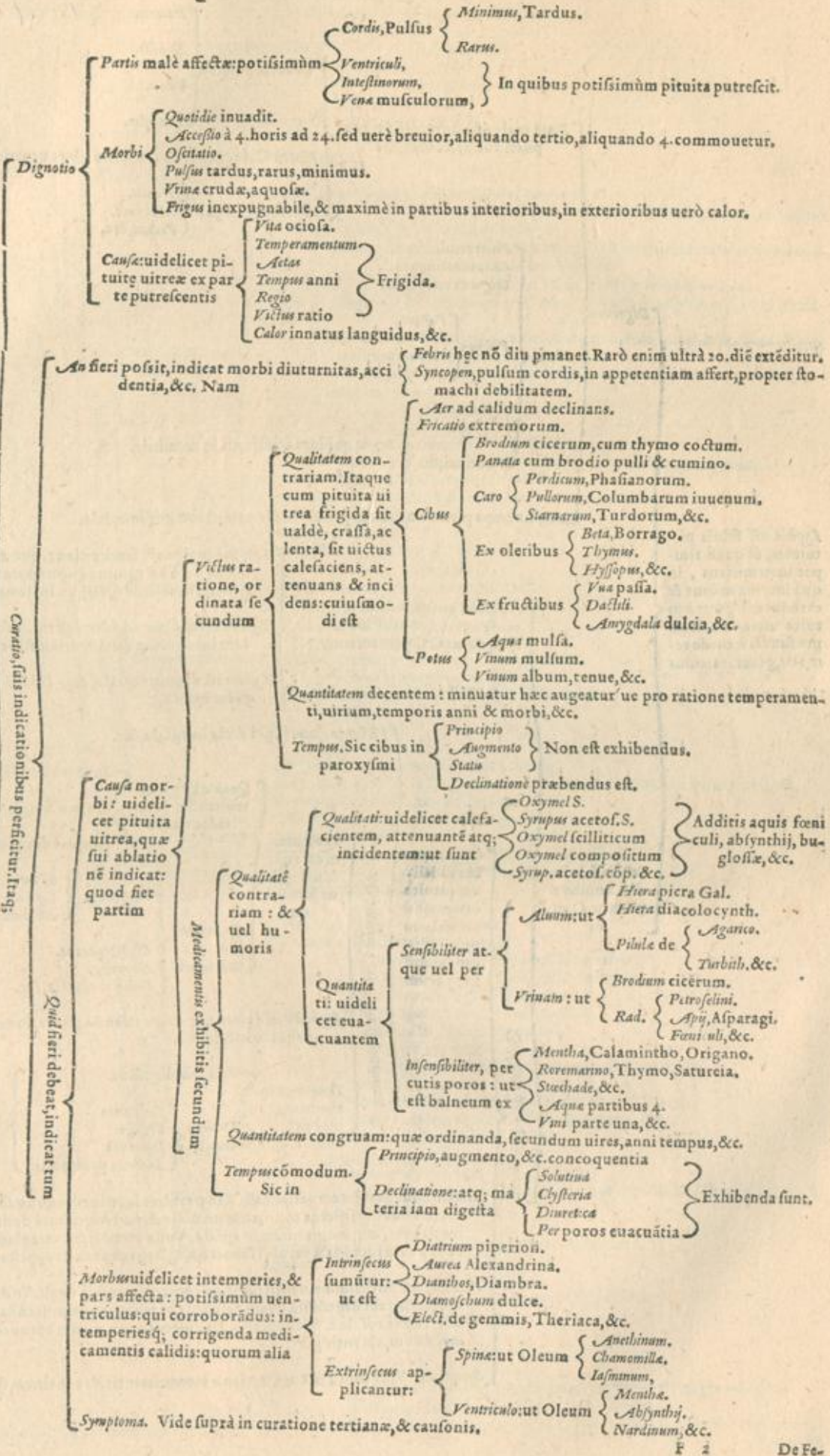
F De Quo-

De Quotidianæ continuæ curatione.

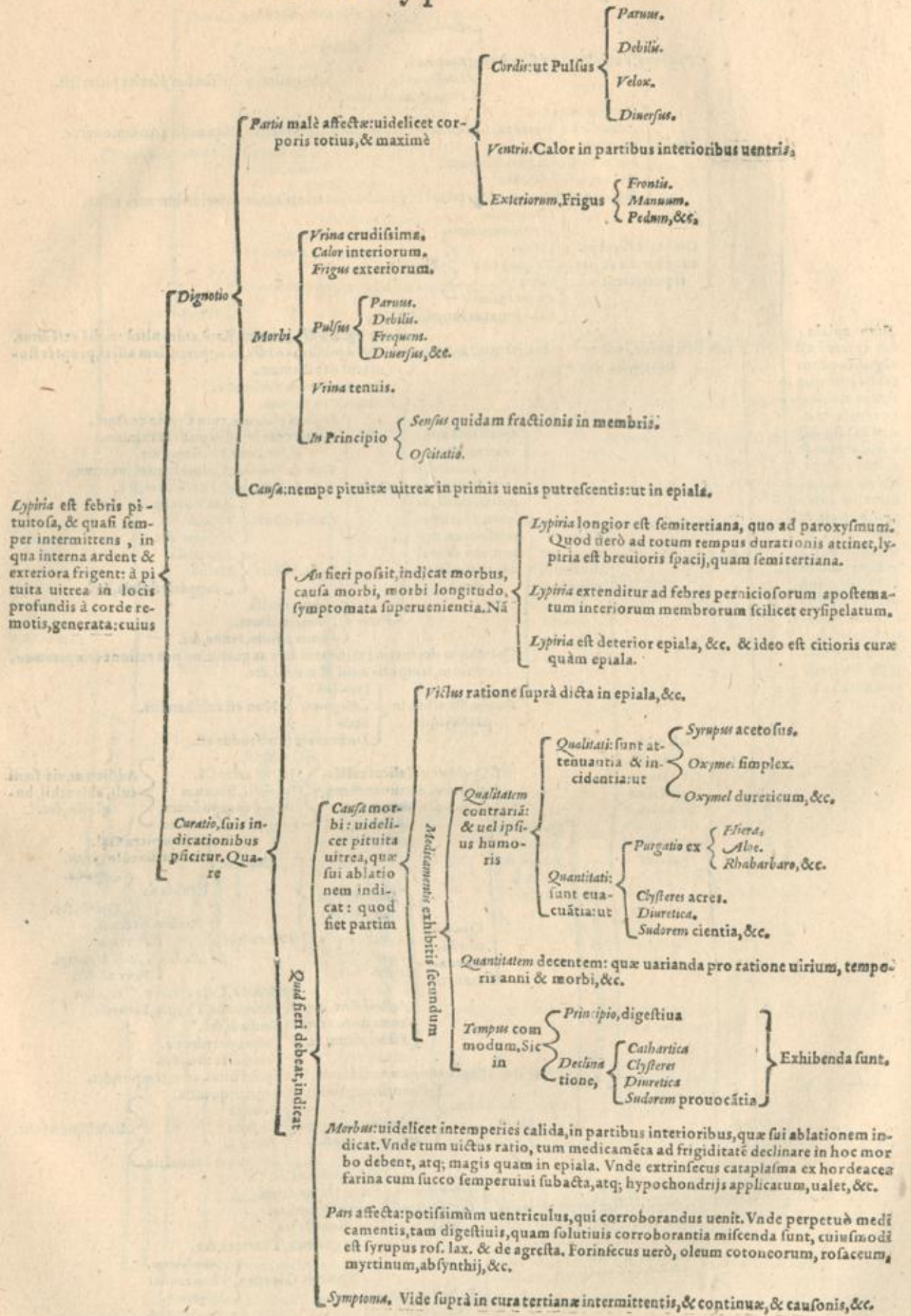

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ.
De Epialæ febris curatione.

Febris epiala, uel epialos, est albor, & genus febris, in quo sensus totius corporis inæqualis est. Nā simul alget & calent: albor quidem uehemens in interioribus est & calor mitis in exterioribus: à pituita uitrea in locis profundis & occultis à corde remotis putrefacta: atque ut plurimum intermit tens est: cuius

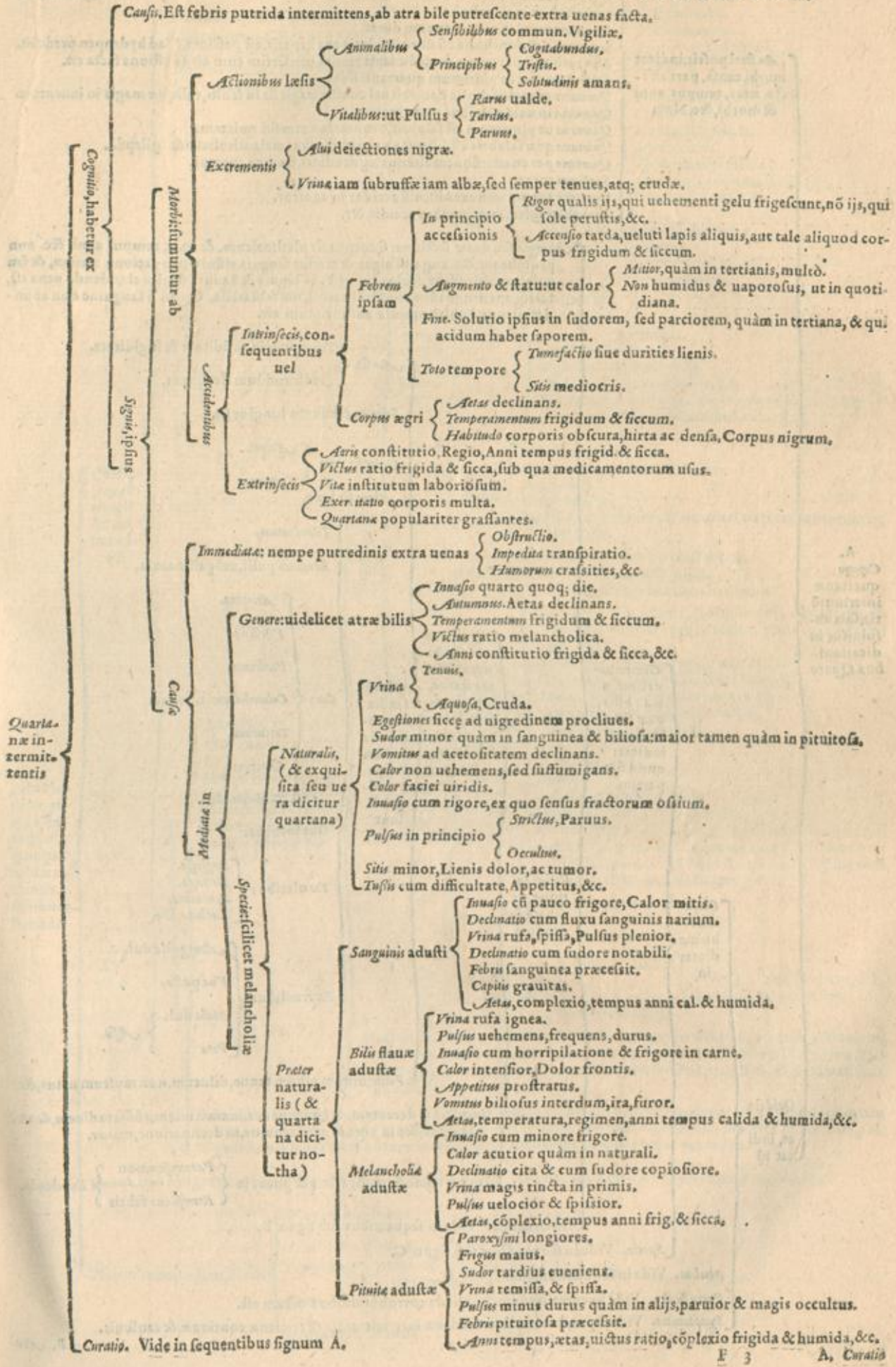

LIBRI II. PARS II. De Febris lypiriæ curatione.

De Curatione febrium melancholicarum.

Causa, Est febris putrida intermittens, ab atra bile putrescente extra uenas facta.

An fieri possit, indicat morbi causa, pars affecta, aetas, tempus anni & morbi, &c. Nam

Aestate quartana breues magna ex parte, quia humor tenuior est, cutis laxior, &c.
 Autumnales longae, maxime quae hyemem attingunt.
 Quartana ex sanguine salubrior & breuior est alijs, deinde ex cholera, deinde ex pituita, postremo ex melancholia.
 Quartana regulariter per annum durat.
 Quartana a melancholia cum duritie splenis aut hepatis, est pessima, & ad hydropem perducit.
 Non raro ad quartanam succedit lapis renum, praesertim cum ab adustione facta est.
 Febres erraticae ut plurimum quartanae fiunt.
 Quartana ex melancholia naturali uel adusta, magis fit in senio, reliquae magis in iuuentute.
 Quartana in ualde senibus non curatur.
 Quartana ut plurimum est salubris, propter longam sui quietem.
 Quartana quae salubris est, liberat ab aegritudinibus melancholicis & epilepsia.
 Quartana per conuersionem alterius aegritudinis, facilius curatur.
 Spasmodum curat.
 Quartana annum non excedit, nisi accidat in ea error.
 Raro absque splenis nocumento accidit, &c.

Chirurgia seu uenae sectione: si corpus sit plethoricum, & aetas, tempus anni, &c. non prohibeant, &c. atque ubi niger & crassus sanguis effluit, pro ratione uirium, & sanguinis multitudine deplendum est. Si tenuis & rarus, statim claudenda uena est, fereque aperitur basilica sinistri brachij, uel saluatella. Quod si sanguine non abundet corpus, a phlebotomia abstinendum est.

A. Curatio quartanae intermittētis, suis absoluitur in dicationibus. Quare

Generis: uidelicet atra bilis, quae sui ablatione indicat: quod fiet partim

Qualitatem contraria: nempe humectante, attenuante & leuiter calefaciente. Itaque;

Vitium ratione ordinatum

Causa morbi: mediata: in

Quid fieri debeat, indicat tamen

Aer fit { Temperatus in caliditate & frigiditate.
 Ad humidum declinans.
 Somnus consueto longior fit.
 Quies fit tum { Animi.
 Corporis.
 Aluus fit laxa.

Hordeatum.
 Brodium pulli, uel gallinarum.
 Cario { Arietina.
 Vitellina.
 Perdicum.
 Columbarum iuuenum.
 Turturum.
 Caporum.
 Turdorum, &c.

Qua torbilia.
 Ex oleribus { Buglossa.
 Borrago.
 Spinachia.
 Lactuca, &c.
 Ex fructibus { Amygdala dul.
 Uua passia.
 Mala dul. } Assa.
 Pira }

Potus: uinum album tenue, dilutum, non multum uetus, &c.

Quantitatem decentem. Sit itaque pauca, iuxta aetatem, consuetudinem, & anni tempus, &c. in uigore uero tenuior, in declinatione, maior.

Tempus comodum. Sic cibus & potus in { Paroxysmo, non } Exhibendus.
 Remissione febris }

Medicamentis. Vide in sequentibus sub signo B.

Specie. Vide in sequentibus, sub signo C.

Morbis. Vide in sequentibus, sub signo G.

Pars affecta. Vide in curatione morbi, ubi de corroborantibus actum est.

Symptomata. Vide supra, in curatione tertianae intermittētis, & tertianae continuae, & caufonis.

B. Arā

Qualitati, videlicet attenuantem, & aperientem. Cum itaque humor hic concoctus sit difficilis, pluribus diebus cum digestiuis procedere oportet, &

Primo leuioribus: ut est

- Mel rosatum cum syrupo acetoso, & aqua hordei.
- Syrupus de borragine.
- Syrupus de { Buglosse, Pomis. Fumo terræ. Violarum, &c.

Deinde fortioribus: ut est syropus

- Oxymel { Diureticum. Scilliticum.
- De bizantijs, de Lupulis.
- De Epithymo.
- De capill. Veneris.
- De Fumaria.
- De duabus radicibus.
- Cum aquis eiusdem facultatis.

Bolus

- R. Cassia recent extracta ℥. S. uel ℥. vj.
- Pul. fol. fenæ ℥. S.
- Misce, & cum saccharo fiat bolus.

Potio: ut

- R. Florum borraginis { Ana P. j. Buglosse }
- Endiuæ M. j.
- Rad. Apij } Ana ℥. ij.
- Cichorij }
- Passularum P. j. Senæ ℥. iij.
- Cinnamomi ℥. S. Zingiberis ℥. S.
- Fiat decoctio pro una dosi, in qua dissolue cassiæ recent. extracta, uel diacatholiconis ℥. S.

Pulsis

- R. Foliorum fenæ ℥. ij.
- Violarum purpurearum pul. ℥. j.
- Zingiberis ℥. S.
- Glycyrrhizæ ℥. j.
- Misce, & cum iure pisorum uel cicerum rubrorum potui dato.

Bolus: ut

- R. Cassia recent extracta ℥. vj.
- Confectionis Hamech ℥. ij. S.
- Misce, & cum saccharo fiat bolus.

Syrupus seu potio, & maxime in lienis noxa: ut

- R. Buglosse, borraginis, scolopendrij, adianti, capill. Ven. ana M. j. Cichorij, endiuæ, menthæ, absynthij ana M. S.
- Rad. petros. apij, asparagi, graminis ana ℥. ij.
- Cori. tamaricis, fraxini, sambuci ana ℥. ij.
- Sem. 4. maiorum frigidorum ana ℥. ij.
- Sem. apij, petroselin. anisi ana ℥. ij.
- Medulle sem. carthami ℥. j.
- Polypodij ℥. iij.
- Passularum ℥. iij.
- Senæ ℥. j. S.
- Aquæ trochiscati ℥. iij.
- Flor. cordialium, anthos ana P. j.
- Fiat decoctio ad lib. ij. in quibus dissolue sacchari q. s. & fiat syropus perfecte coctus cum ℥. S. cinnamomi ℥. iij. diarrhod. Abb. Huius syrapi dentur ℥. iij. cum decocto cicerum, quinto quoq; die.

Pillule de

- Lapide Armeno.
- Lapide Lazuli.

Succus seu extractum

- Hellebori nigri } Cuius ℥. j. cum saccharo, uel brodio cicerum detur.
- Confec. hamech }

Summ. atq;

Deinde fortioribus: cuiusmodi sunt

Sensibiliter. Cum itaq; cum quartana clemēter agendum sit, multam & subitam euacuationem facere nō oportet, sed per interualla: euacuatur autē materia partim per

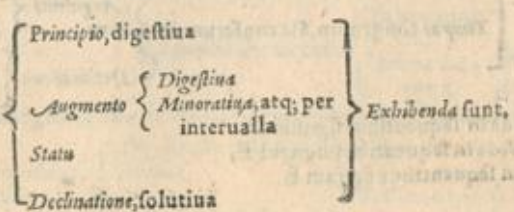
Quantitas nempe euacuante

Vomitum, præsertim si nauseat æger: & tunc apparentibus signis concoctionis manifestis, proderit initio accessiois uomitum inducere, penna illita oleo, & iam missa in gulam: uel decocto raphani, uel seminis atriplicis, digito immisso in gulam, &c.

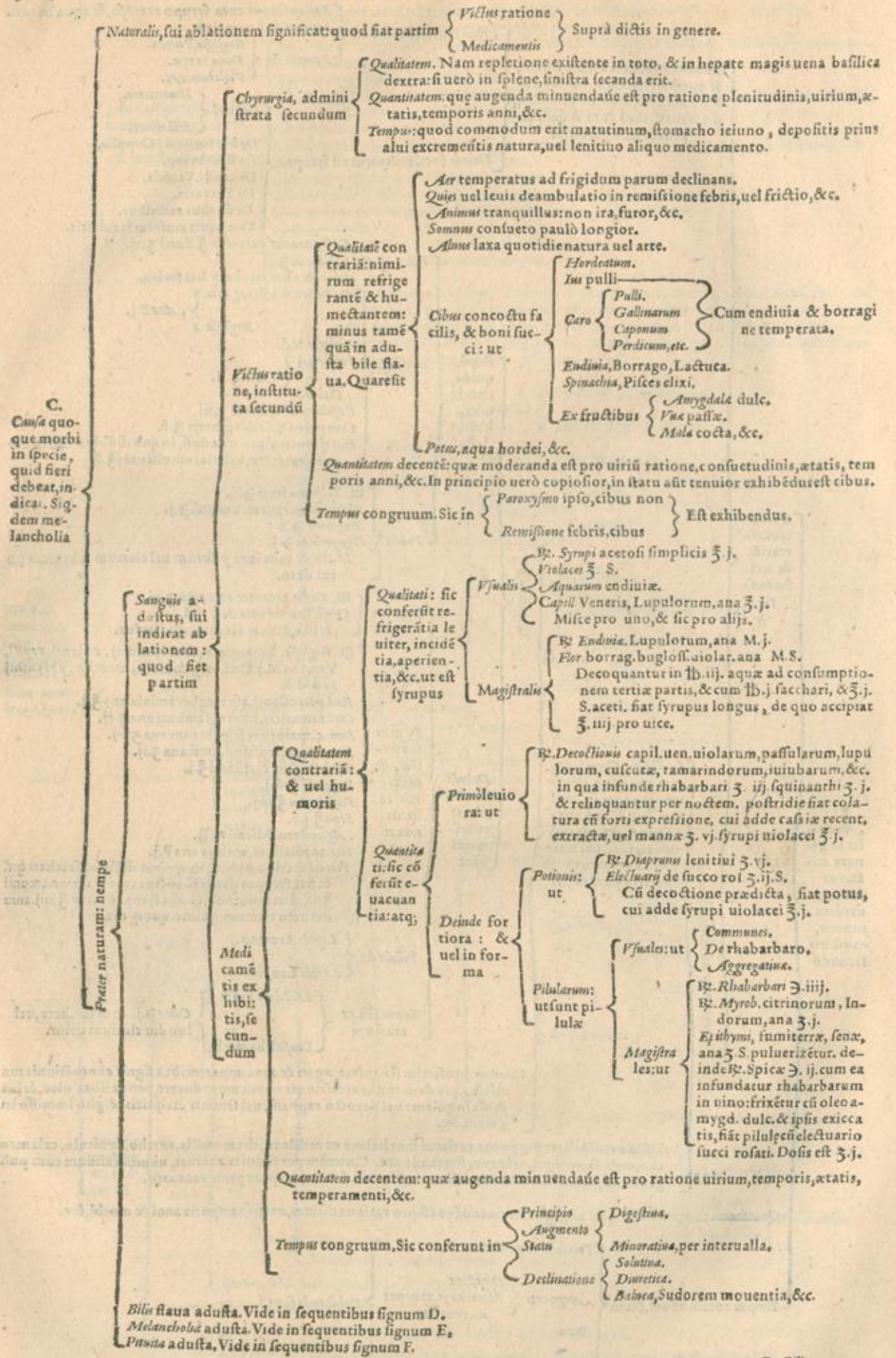
Insensibiliter: uidelicet per poros cutis: ut sunt balnea ex meliloto, chamomilla, anetho, fœniculo, calametho, melissa, pulegio, origano, stœchade, &c. Cæterum per sudores euacuat, uinum calidum cum pulgentianæ, per mediam horam ante accessioem datum, corpore prius euacuato.

Quantitatem congruentem: quæ augenda, minuendæue est pro ratione uirium, ætatis, temporis anni & morbi, &c.

Tempus commodum, Sic in

B. Attribilis in genere auferitur quoque medicamentis, exhibitis secundū

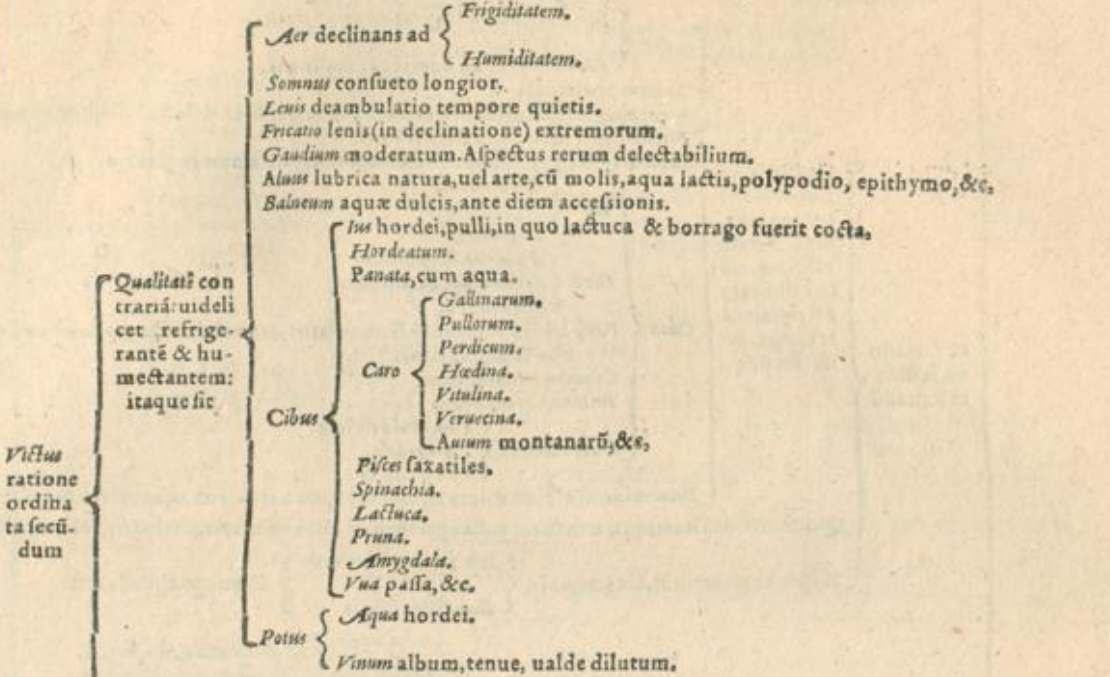
C. Causa quoque morbi in specie, quid fieri debeat, indicat. Sigdem melancholia

Sanguis adustus, sui indicat ablationem: quod fiet partim

Pretur naturam: nempe

D. Bilis

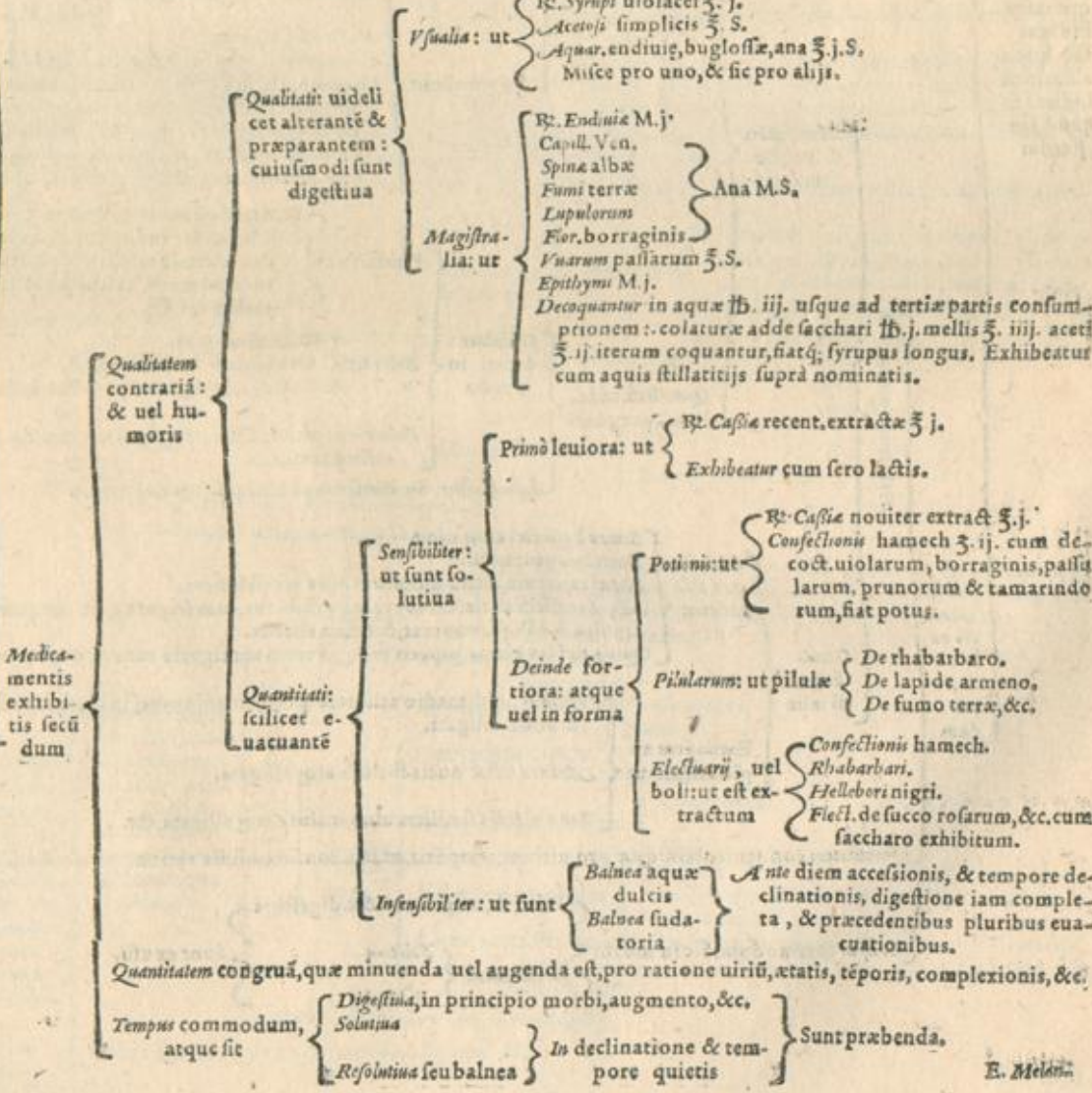
Chirurgia seu uenae sectione. Nam si copiosus sanguis tali melancholice fuerit commixtus, una basilica dextra uel faluatella erit incidenda, habita ratione aetatis, temperamenti, consuetudinis, &c.

Quantitatem convenientem, quae pro uirium, aetatis, consuetudinis, temporis ratione praescribenda est.

Tempus congruum. Sic in Paroxysmo ipso, cibandi non Sunt aegri. Remissione febris cibandi

D. Bilis quoque flaua adulta (ex qua sepe fit quarta) quid fieri debeat, in dicat. Ea namque cum preter naturam sit, sui quoque ablatione significat: quod fiet partim

E. Melanch.

Chirurgia, seu uenæ sectione, si plurimum sanguinis ei fuerit permixtum: id quod ex urina, crassitudine & rubedine deprehendi potest: & tunc uena basilica sinistra uel saluatella incidenda uenit, habita ratione uirium, ætatis & consuetudinis, &c.

Vicius ratio ne, instituta secundū

- Qualitate contraria: uidelicet humidā, & moderatē calidam, uel in caliditate & frigiditate temperatā. Sit itaq;*
 - Aer*
 - In caliditate & frigiditate temperatus.
 - Humidus*, uel ad humidum declinans.
 - Somnus* prolixus.
 - Exercitium* leue, cum suauis deambulatione per loca delectabilia, hora conuenienti.
 - Fricatio*, leuis tempore declinationis.
 - Animi* quies, gaudium: non timor, non tristitia, non cogitatio.
- Cibus*
 - Ins*
 - Gallarum*.
 - Pallorum*.
 - Caro*
 - Pallorum, Caponum.*
 - Gallarum, Perdicum.*
 - Vitulina, &c.*
 - Panis* triticeus, modicē fermentatus, atque in clibano probē coctus, cui inferior crusta fuerit ablata.
 - Columba* impinguata.
 - Turtures, Coturnices.*
 - Ex fructibus*
 - Vua, Mala dulcia.*
 - Amygdala.*
 - Vua passa, &c.*
- Potus*, uinum album dilutum, non multum uetus: aut aqua cocta cum saccharo, &c.
- Quantitatem* debitam: quæ minuatur uel augeatur pro ratione ætatis, temporis, consuetudinis, uirium, &c.
- Tempus* commodum, Sic itaque in
 - Ippo* paroxysmo, non
 - Remissione* febris
 Cibus præbendus est.

F.
Melancholia adusta, cū aliquando quartanā inducat, sui quoq; ablatione indicat: quod fiet partim

Qualitas contraria

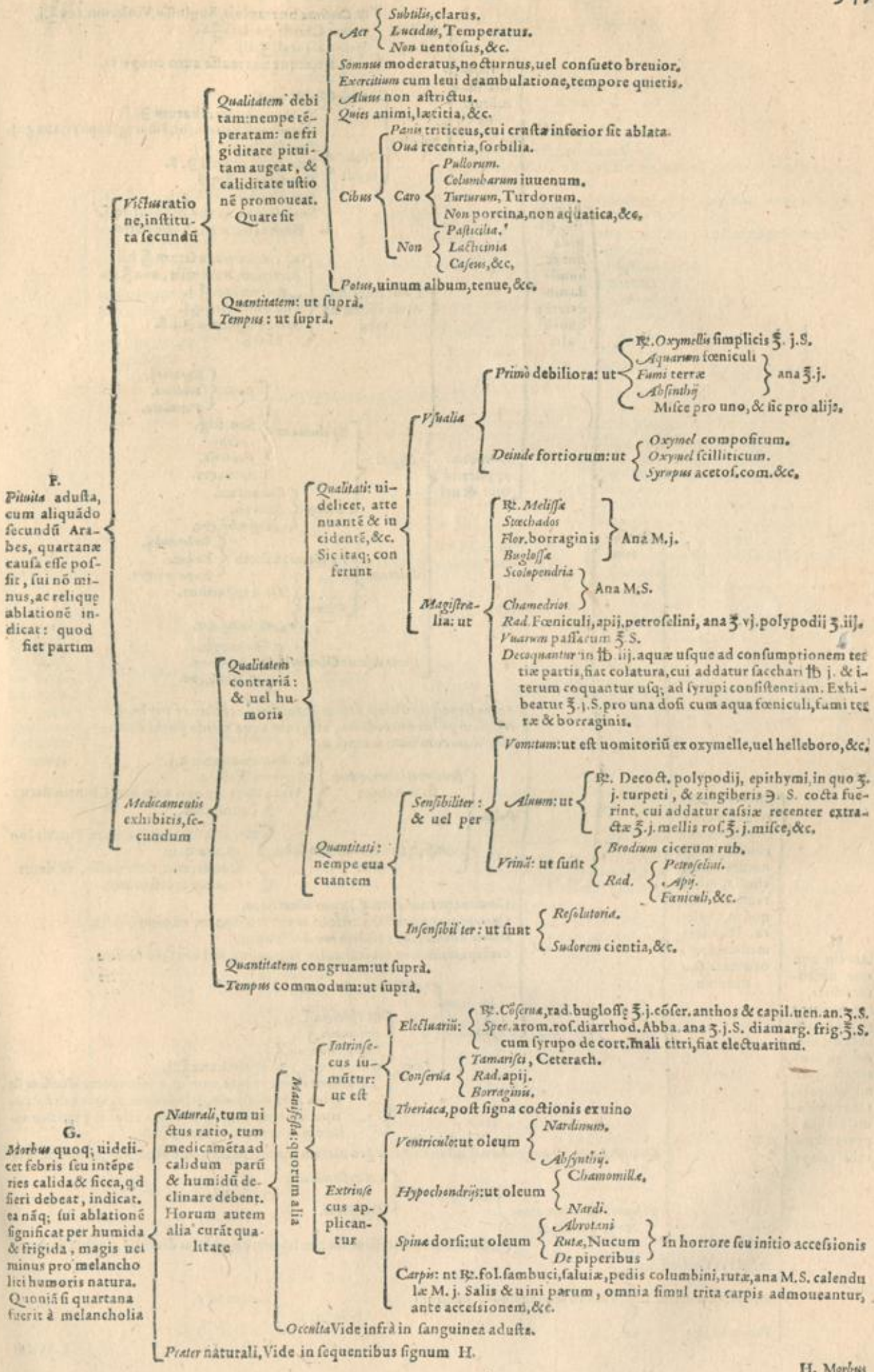
- Manifesta: & uel humoris*
 - Qualitate: uidelicet concoquentem seu præparantē. Sic itaq; conferunt digestiua*
 - Vsualia*
 - Leniora: ut*
 - R. Oxymellis simp. ℥. j. S.*
 - Aquarum buglossæ ℥. ij.*
 - Abynthij ℥. j. Misce pro nno, & sic pro alijs.*
 - Fortiora: ut*
 - Oximet. compositū*
 - Syrupus de epithimo.*
 - Magistralia: ut*
 - R. Flor. borraginis, buglossæ*
 - Rad. rusci, asparagi*
 - Chamadrios, scolopēdriæ, stechad. an. M.S. Epithimi M.S.*
 - Vuarum passerarum ℥. vj. Decoquantur in aqua ℥. iij. usq; ad consumptionem tertie partis, deinde fiat colatura, cui adde sacchari ℥. j. mellis ℥. v. aceti ℥. iij. iterum coquatur, fiat q; syrupus longus, exhibeatur cum aqua borraginis, buglossæ & abynthij.*
 - Quantitate: uidelicet purgantē*
 - Potionis: ut*
 - R. Myrobalanorum Indorum ℥. iij. citrinorū ℥. ij. infundantur in ℥. ij. aquæ lactis per horas decē, deinde calciant & fortiter exprimantur, addaturq; calsiæ nouiter extracta ℥. j. mellis ros. ℥. j.*
 - Sensibiliter: & uel in forma*
 - Boli: ut*
 - R. Diasenæ ℥. vj.*
 - Confectionis hamech ℥. ij. S.*
 - Misce, & cum saccharo fiat bolus.*
 - Pulueris: ut puluis senæ præparatæ, cum uino uel brodio ciccerum sumptus.*
 - Insensibiliter. Sic conferunt balnea aquæ dulcis, &c.*
- Medicamentis exhibitis, secundum*
 - Oculatā: quorū alia*
 - Intrinsicus sumitur: ut*
 - Semen hyperici cum uino.*
 - Decoctum pentaphilli.*
 - Hepar ranarum tertio sumptum ante accessionem.*
 - Aqua ros. stillatitia: cuius cyathus ebibitus, cum frigore quis torqueri ceperit, quo multa & biliosa euomat, & sanus euadet.*
 - Quinq; uel sex grana piperis integra tempore rigoris cum pauco uino ebibita.*
 - Extrinsicus applicantur: ut*
 - Vermiculi, qui medio echino dipsaci inueniuntur, in aluta clausi, ac collo uel brachio alligati.*
 - Aranæ testæ nucis inclusa atq; alligata.*
 - Rana uiridis similiter uiua inclusa atq; alligata, &c.*
 - Quantitatem* conuenientem: quæ pro uirium, temporis, ætatis, consuetudinis ratione præscribenda est.

Tempus commodum, Sic in morbi

- Principio, augmento, &c. digestiua*
- Declinatione*
 - Solutiua*
 - Resolutiua*

Sunt ex usu.

F. Pimica

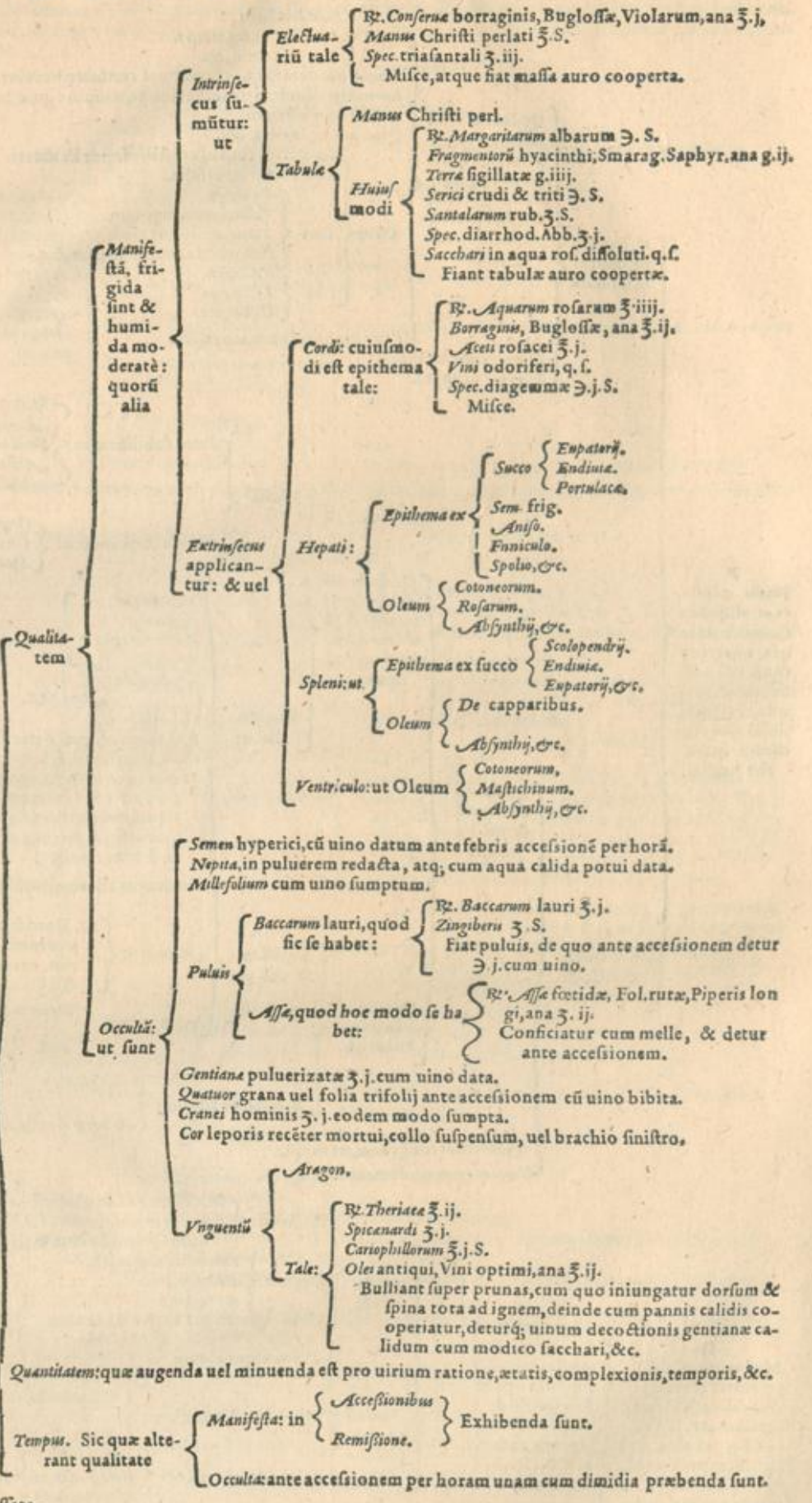
H. Morbus

H. Morbus quoque uidelicet febris, seu intemperies calida & sicca qd fieri debeat, indicat, etc. Quoniam si quartana fuerit à melancholia præternaturali: nempe

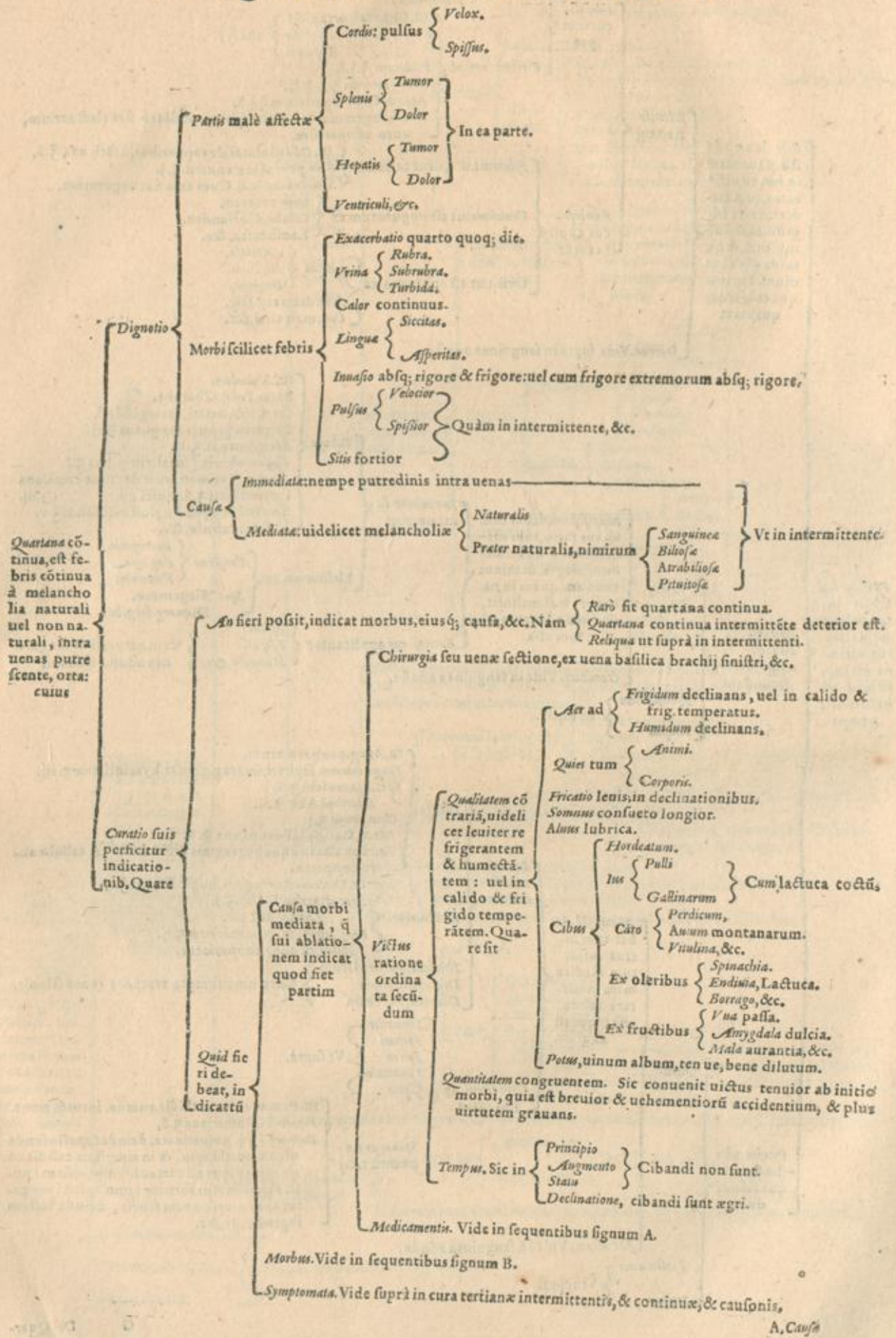
Sanguine adusto medicamenta frigidiora esse cõuenit, quã in naturali melancholia, minus tamẽ humida, quã in cholericã. Hęc itaq; medicamenta ordinata secundum

Bile flaua superaffata
Melancholia affata.
Pituita adusta.

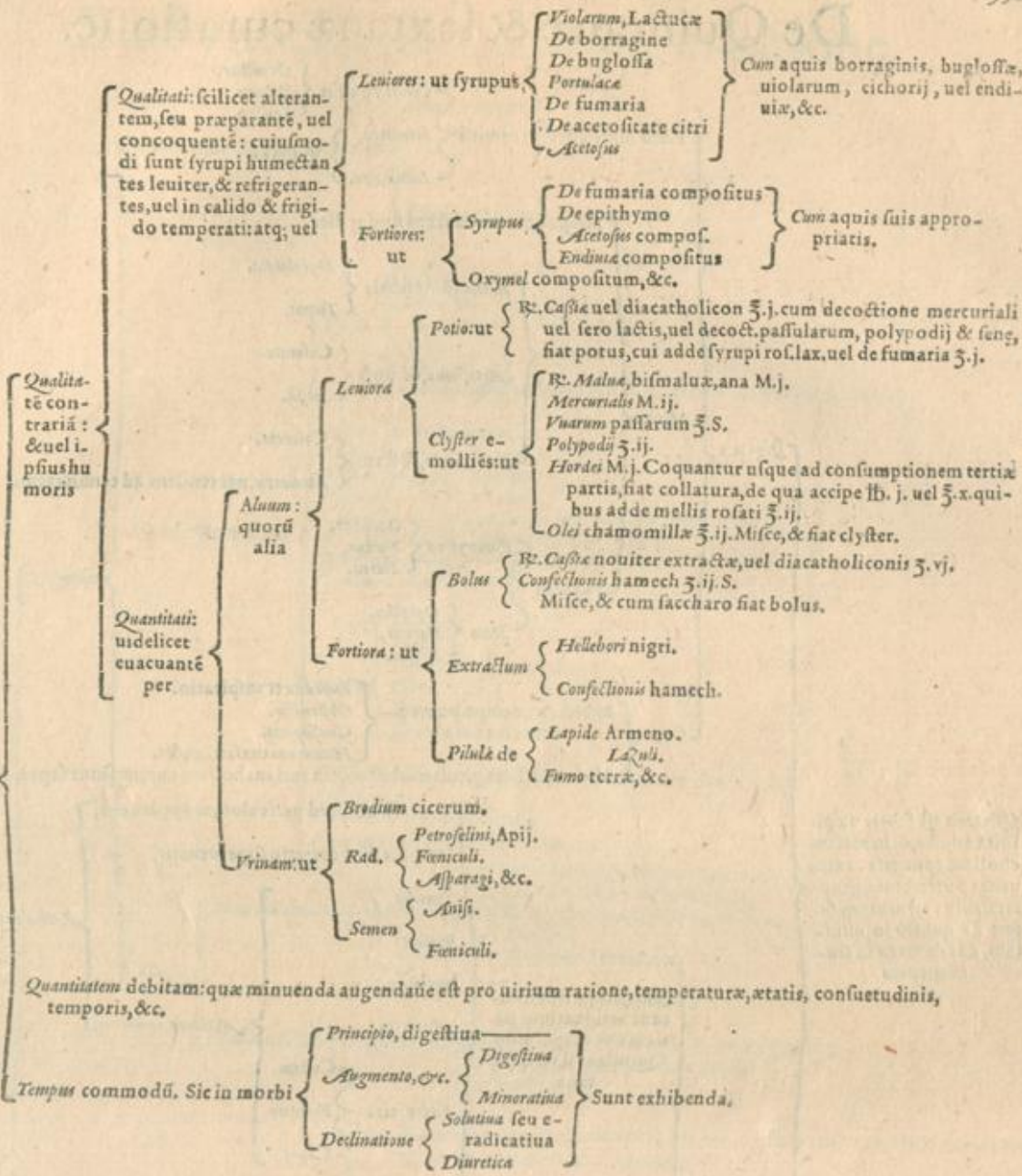
Vide in sequentibus, signum I.

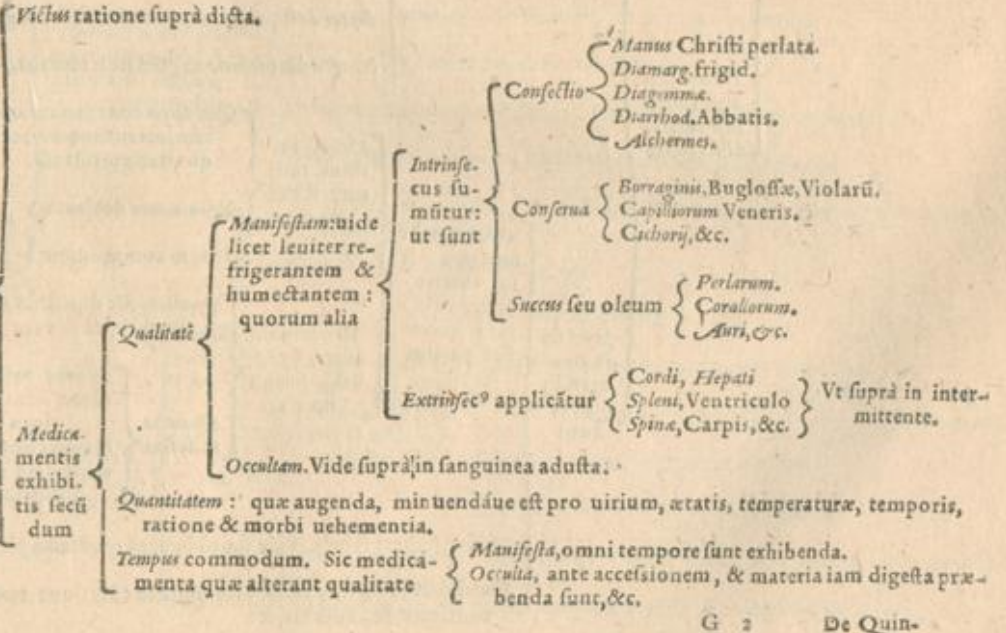
LIBRI II. PARS II. De Quartanæ continuæ curatione.

A. *Causa media* ta scilicet atra bilis, medicamentis, quoq; tollitur: atq; uel exhibitis secundum

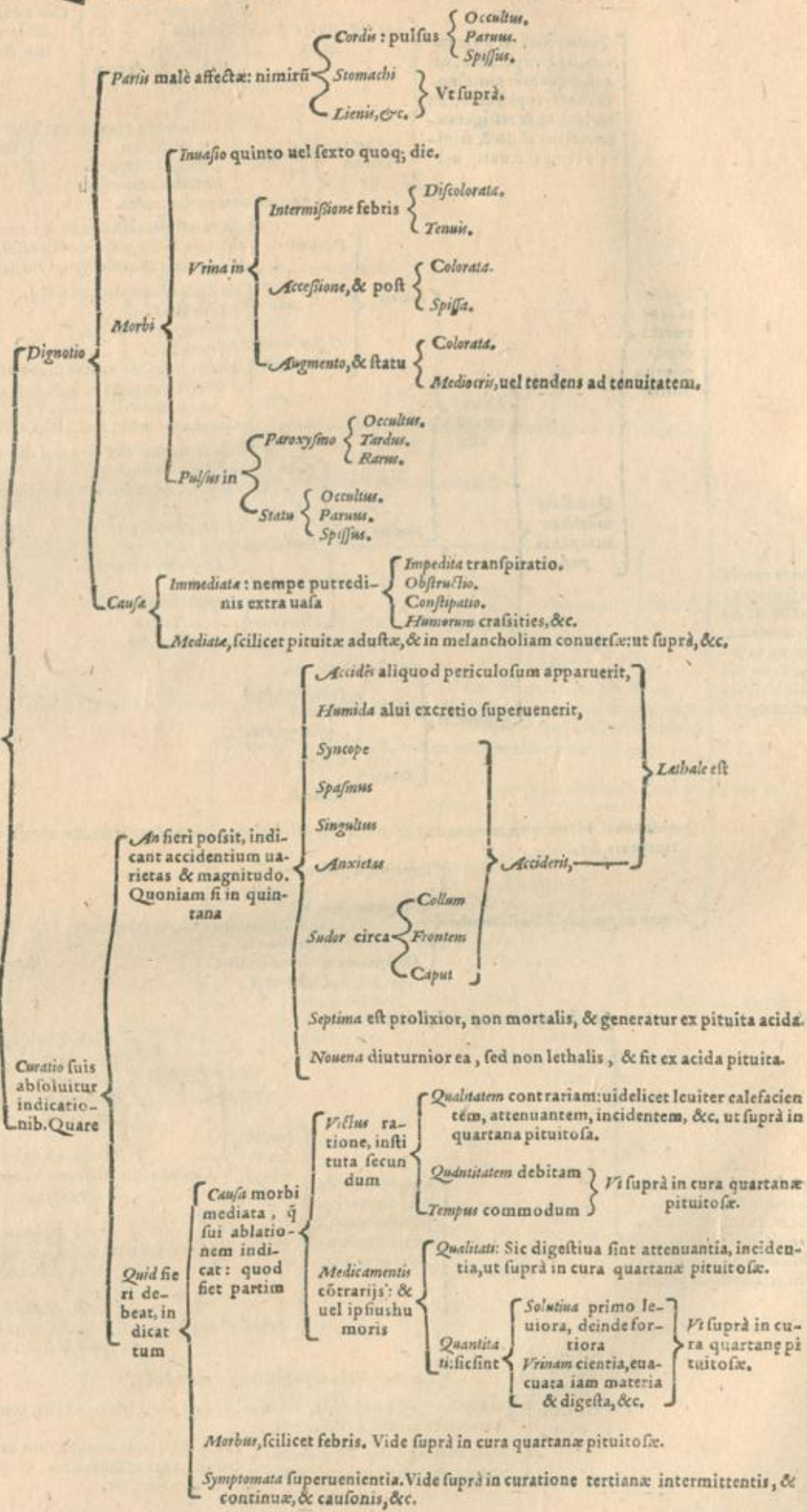

B. *Morbus quoq; nempè febris, quid fieri debeat, indicat. Is namq; cū sit interperies calida & sicca sui etiam ablatione significat: quod fiet partim*

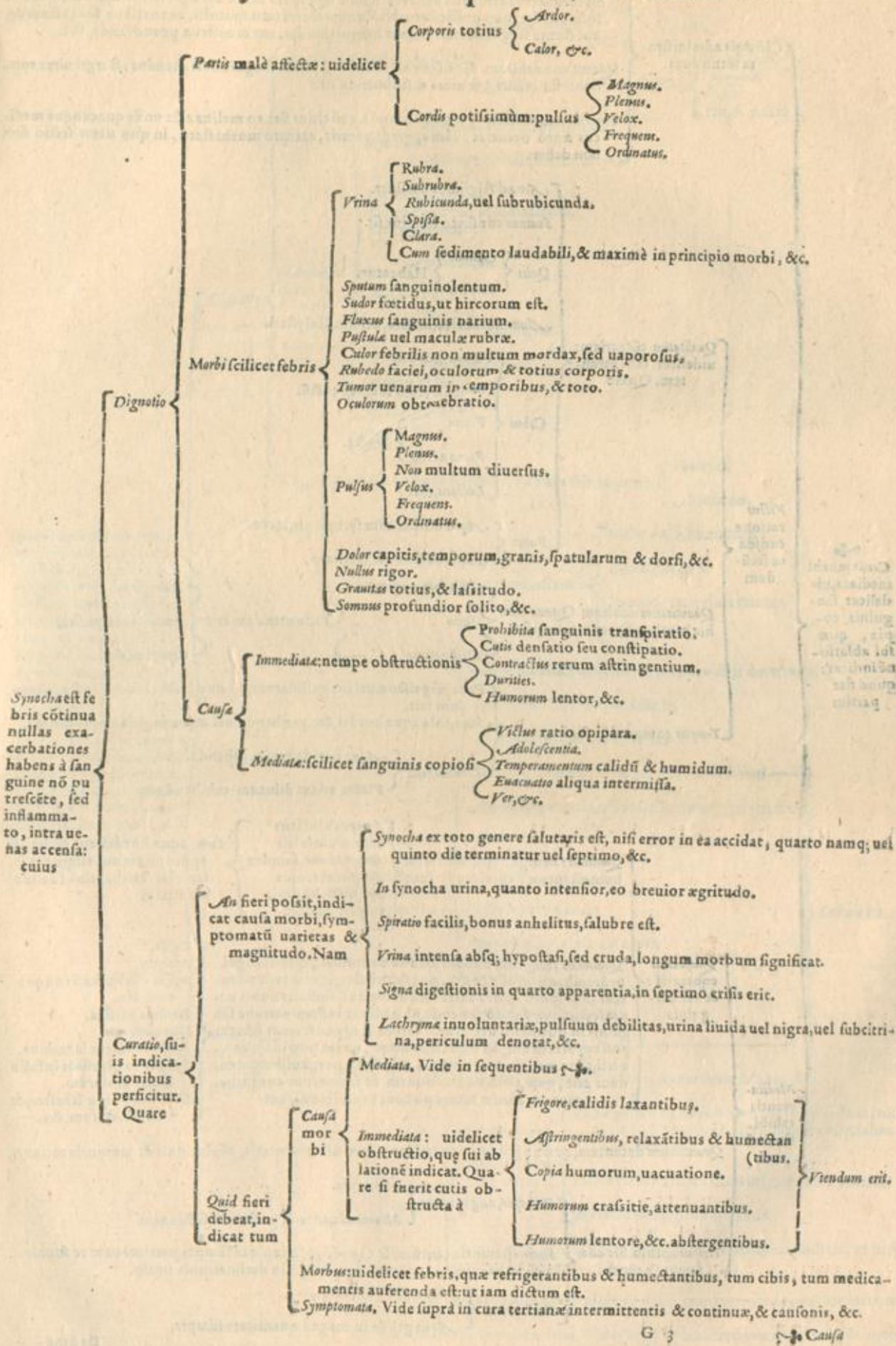
LIBRI II. PARS II.
De Quintanæ & sextanæ curatione.

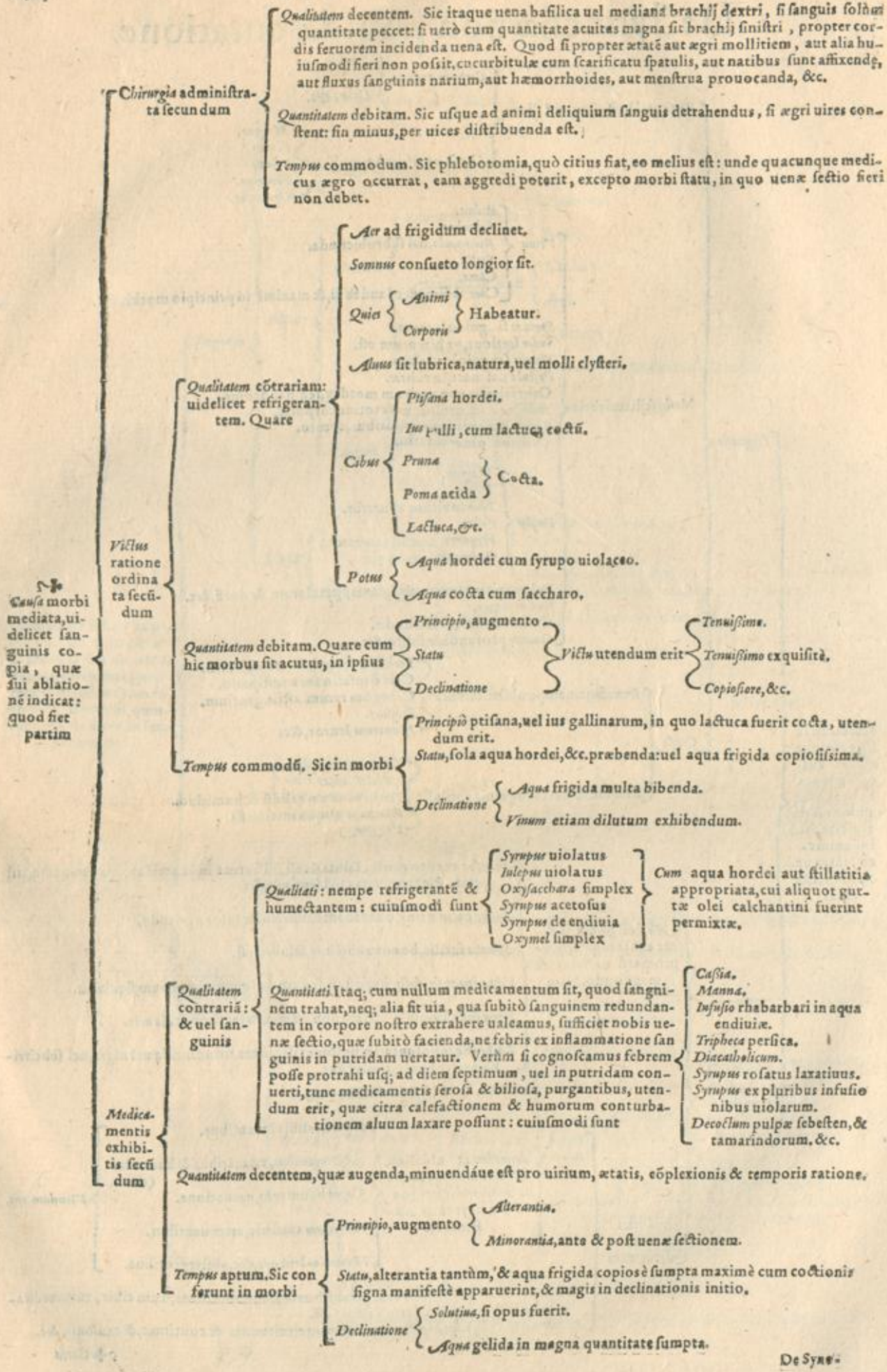
Quintana est febris ex pituita adusta, & in melancholiam conuersa, extruena putrescente, generata: cuius est motum facere de quinto in quintum, aut de sexto in sextum: cuius

De Syn-

De Synochæ non putridæ curatione.

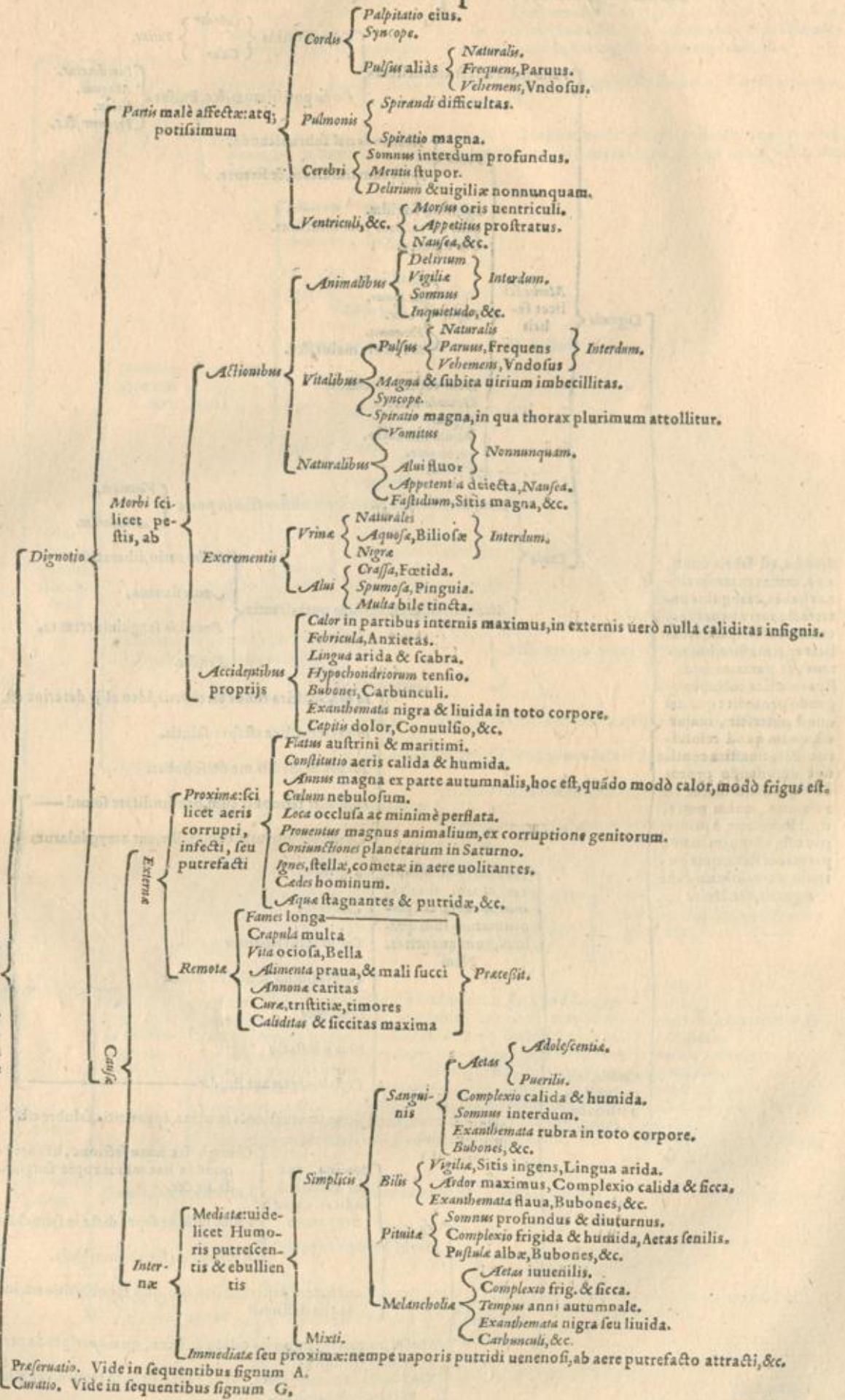

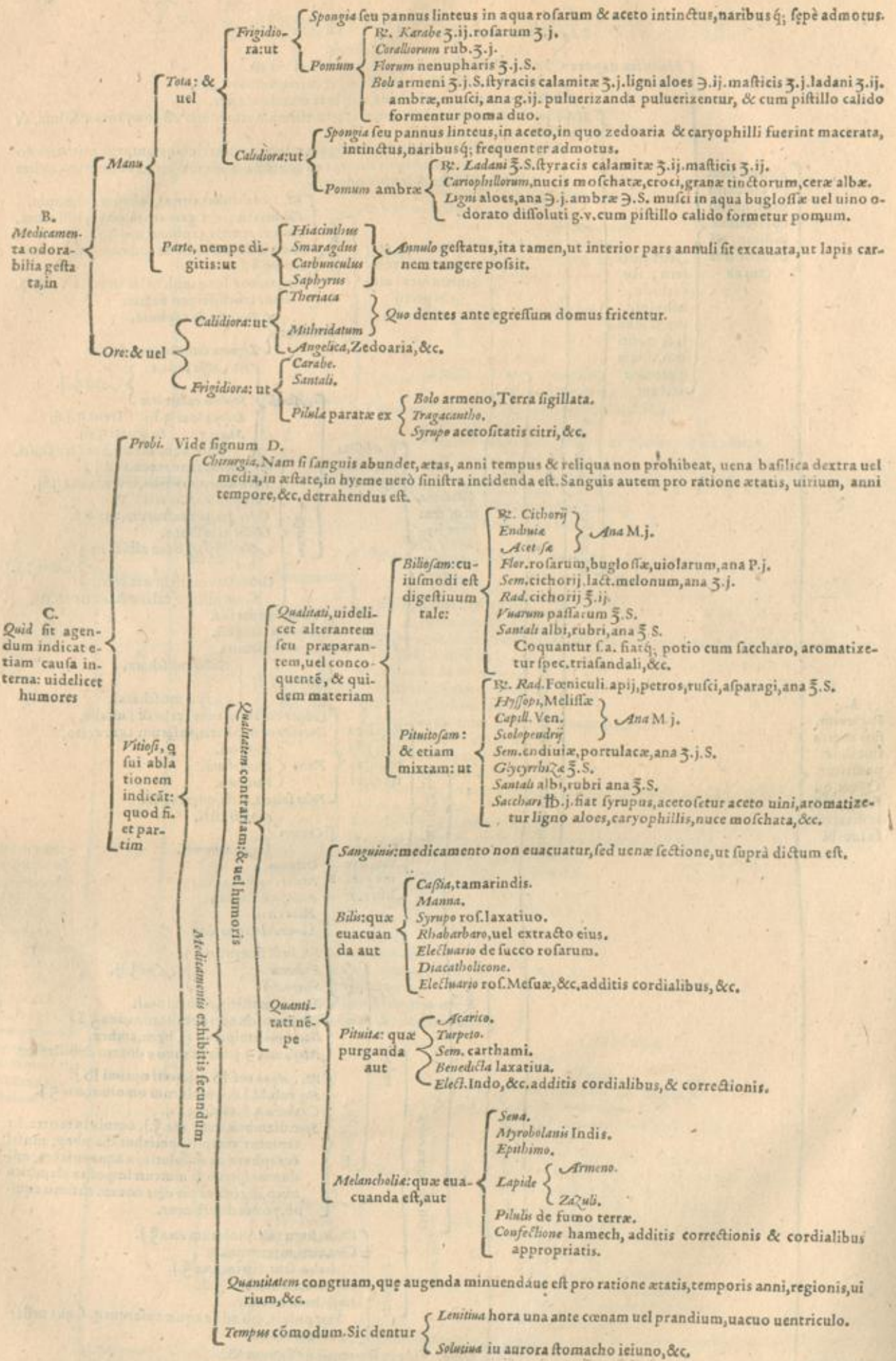
✦ *Causa morbi mediata, uidelicet sanguinis copia, quae sui ablatione indicat: quod fiet partim*

LIBRI II. PARS II.
De Curatione febris pestilentialis.

Febri pestilentialis est morbus epidemialis, perniciosus & cōtagiosus, ex humorib. putrescentibus & ebullientibus factus, cum catunculo externo, & cum inflammatione interna, &c. Huius.

A. Praeser-

Aer aquilonaris.
Non declivis.
Non uaporosus, aut palustris.
In sublimi positus.
Ad aquilonem spectans, & maximè fenestraz.
Somnus pro consuetudine mediocris.
Exercitatio domi sit pro cōsuetudine, uel in uicinis hortis, cœlo bene puro, tempore ma-
tutino, & longè à cibo, neq; suspectus sit exercitij locus, non declivis, non uaporosus
aut palustris, ut antea dictum, sed sublimis.

Decimanda plenitudo est.
Aluus quotidie reddenda est, natura, uel supposito, &c.
Inanis ac repletio medio-
cris. Vnde
Primæ uenæ singulis hebdomadis leui
pharmaco purgæ sunt: uidelicet aut
Manna.
Cassia.
Tamarindorum ac prunorum de-
cocto.
Puluis } Communibus siue pesti-
} lentialibus.
} Ruffi.
Venus raro exercenda est.

Animus tranquillus, lætus, &c.
Ex simila frumenti uel tritici electi, nō uetusti, non putridi, non ual-
losi, non nati tempore pestis, à puluere optimè mundificati, tritu
rati in molendino aquæ liberæ, non uallofæ, non lacunalis,
Collis
Fermentatus } Decenter ac debite.
Saluus
Vnius diei usq; ad quatuor ad plus.
Ex aqua fontana confectus, &c.

Qualitatem: hoc
est, quæ excre-
mentis uacet
putredinemq;
arceat. Quare
sit

Panis
Phasianorum
Perdium
Caporum
Pullorum
Turdorum
Coturnicium
Tarturum
Alaudarum
Vitulina
Vernicina, &c.
Conditæ
uel cū
Omphatio.
Acetosa.
Granatorum.
Succo
Limorum.
Aurantiorum,
Aceto, &c.

Cibus cō
coctū fa-
cilis, nō
excremē-
tosus, non
putredini
obno-
xius. Vn
de con-
uenient
Oua forbilia.
Ius } Cicorum. } Hordeo.
} Carnium cum } Oriza.
} Pisorum.
Pisces saxatilles, & squamosi, conditi cum
Aceto uel succo arantiorū tem-
pore æstiuo.
Pipere, cariophyllis cinnamomo
in hyeme,

Ex oletibus
Acetosa, Borrago
Buclossa
Eudimia
Lactuca
Spinachia
Petroelinum
Rorismarinum
Sauia
Maiorana
Satmeia
In æstate.
In hyeme;

Ex radicibus napi, petroselini, &c.
Mala granata, aurantia.
Citranguli.
Limones.
Cappares ex aceto.
Passule.
Vna, Ficus.
Cerasa, Pruna, &c.

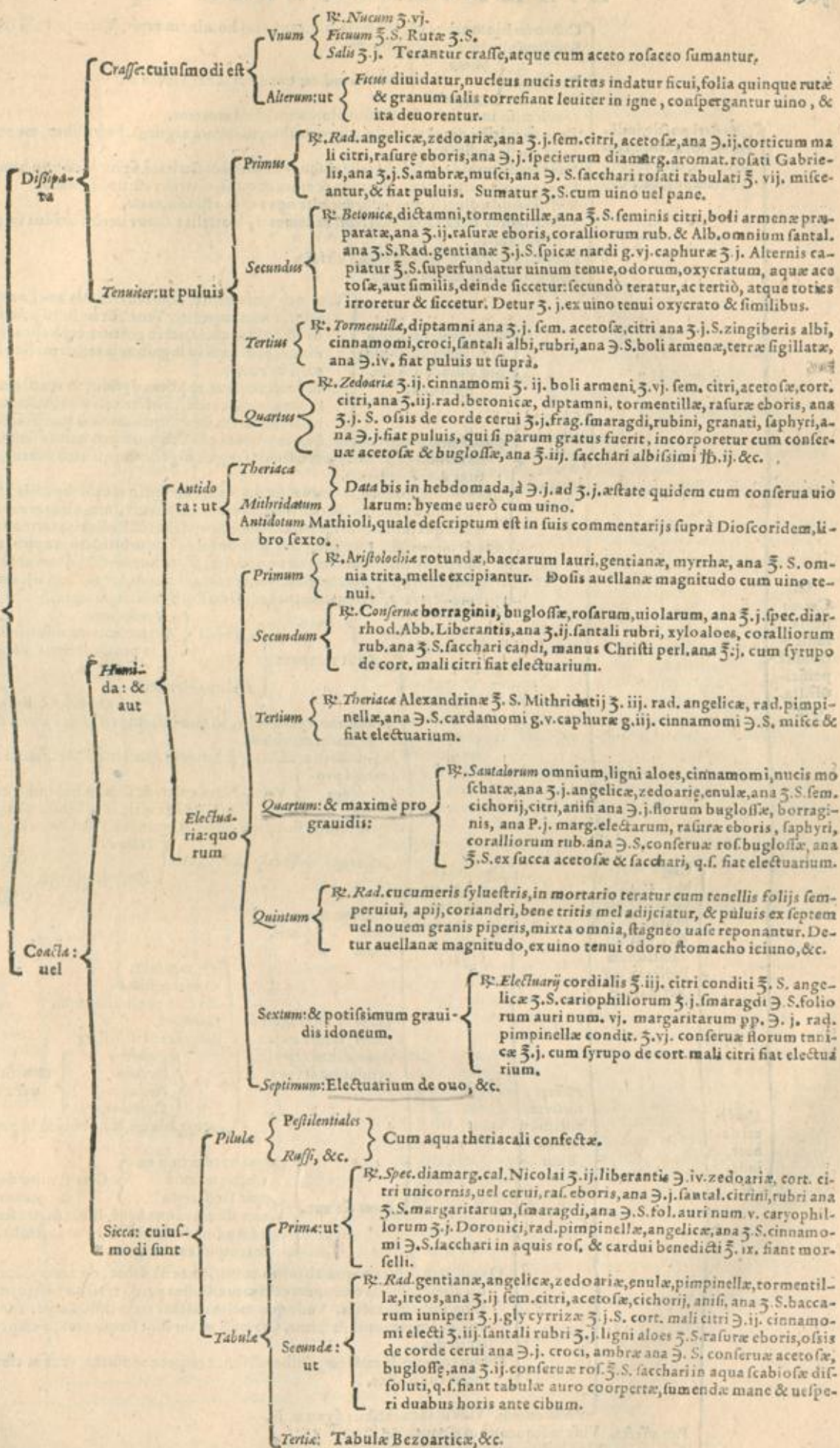
Potus
Album.
Tinnæ.
Non uetus, & potens.
Non nouum.
Non dulce, &c.
Aqua hordei, cum cinnamomo & cariophyllis cocta, præsertim tempore æsti-
uo, & natura biliosa, &c.

Quantitatem. Sit itaq; mediocris. Quoniam fames, sitis, omnisq; in continentia fugiendā est.
Medicamentis. Vide in sequentibus signum E.

Fictus ra-
tionē, in-
stituta se-
cundum
debitam
D.
Quid sit agen-
dum indicat
etiam causa
interna: ui-
delicet hu-
mores pro-
bi, tū in qua
litate, tum
quantitate,
qui sui con-
seruationē
indicant, ne
infiatū &
putrescant:
quod fiet
partim

E. Consi-

F. Intrinsicus sumuntur que medicamenta, in forma non fluida, & uel

medicam;

Colerimus hic morbus est, qui intra triginta horas hominem rapit, & maximè ubi latet febris: Secundum plurimum à sanguine fit.

Constantia { Mentis } Salutem indicant: contraria uerò malum. { Appetitus }

Omnis crisis in ea facta, secundum plurimum est ad mortem. Facies tornatilis, nigra uel fusca, cum maculis quibusdam nigris, uel uiridibus, mortem non longè abesse indicat.

Urina crassa turbida uel sabugalis absque residentia & claritate, signum est non bonum.

Urina aquosa perseverans, & foetida & nigra & crassa, mortalis est: liuida, mala.

Egestio foetida, dinerforum colorum ante signa concoctionis, mala.

Sudor frigidus circa caput cum febris uehementi, mortalis: sudor uerò foetidus in principio febris, malus.

Vomitus foetidus malus: & maximè uiridis.

Anhelitus foetidus, malus est, &c.

An fieri possit, indicat morbi natura, symptomata, morbi causa & tempus, &c. Nā

Vena incidenda est, si etas, uires, tempus anni, uomitus, aut alui fluor non impediatur. Vena aut buboni proxima aperienda est: ut si ad aures, uel in gutture, cephalica: si sub alis, media uel basilica: si in inguibus interior malleoli, uel exterior, si in coxis.

Cucurbitule natibus applicandæ sunt, ut reuellatur materia illa uenenata à corde, præsertim si ob tenellam ætatem, aut imbecillitatem sanguinem mittere non liceat.

Qualitatem contrariam plenitudini, Nam super abundante sanguine, aut

Quantitatem congruentem, quæ moderata esse debet, uel pro natura sanguinis, & ratione uirium & ætatis. Nam si fuerit sanguis niger, maior, si uerò rubeus, minor quantitas detrahenda est.

Tempus commodum. Si uenæ sectio statim ab initio morbi faciendâ est. Siquidem morbus est acutus, & citissimè ad statum mouetur, atq; ob eam causam intra uiginti quatuor horas sanguinem misisse oportet: nulla habita ratione motus lunæ.

Preparationem. Sic ante sanguinis missionem uel cucurbitularum applicationem corpus prius præparandum est: quod fiet, si per horam dimidiam ante dederis boli armeni, præp. 3. j. margaritas tres, corallium unum, unio. g. iij. omnia puluerizata & mixta, & cum uino, uel aqua cardui benedicti sumpta.

Chirurgia, ad ministrata secundum

Aquilonaris.

Arte paratus ex odoriferis frigidis, ut in præseruatione dictum.

Hyberno alteratus { Igne.

Odoriferis calidis.

Aer sit tempore

Remoueat aer à loco, in quo infectus est, & ad aliam ducatur, uel ad aliam cameram.

Odorabilia in manibus teneat: ut in præseruatione dictum est.

Somnum profundum } Vitent. Nam quiete & somno uenenum intro colligitur. Sed hic uirium habenda est ratio.

Quiescem } Vitent. Nam quiete & somno uenenum intro colligitur. Sed hic uirium habenda est ratio.

Vigilia somno sint prolixiores. Quoniâ his uenenum foras euocatur.

Aluus quotidie respondeat, uel } Natura, } Suppositoria, } Arte: atque uel } Clysteri molli.

Tristitiam } Vitent. } Irram } Curas }

Quare } Vitent. }

Cibus sit boni succi & multi, facilis concoctionis cum acetosis: cuiusmodi sunt

Ius carniū. Cremor ptisanæ. Brodium consummatum. Contusum.

Aqua capi distillata. Caro { Pullorum } Cum succo lemoni } Perdicum } uel aurantiorum. } Turdorum } Caponum, &c. }

Amygdalatum, &c. ut supra in præseruatione.

Potus sit aut { Aqua hordei cum extinctione auri } Cum syrupo de acetos, citri } Aqua saccharata } aut granatorum. } Vinum album, aqua benè dilutum, præsertim si uirtus admodum fuerit debilis, ætas senilis, complexio & tempus anni frigida.

Quantitatem debitam: quæ ab initio tenuissima esse debet, donec cruditas uentriculi, uel alimentorum corruptio castigetur. Postea paulò crassiore est utendum, ob uirium imbecillitatem. Vnde quo melius uictus ratio instituat, considerandum erit, quàm remotus sit status. Cibandi etiam sunt frequenter, nempe ter aut quater in die.

Tempus commodum. Sic ægri cibandi sunt tempore consueto, & cum cibus præcedens fuerit concoctus.

Medicamentis. Vide in sequentibus signum H.

Pars affecta. Vide in sequentibus signum I.

Symptomata. Vide in sequentibus signum K.

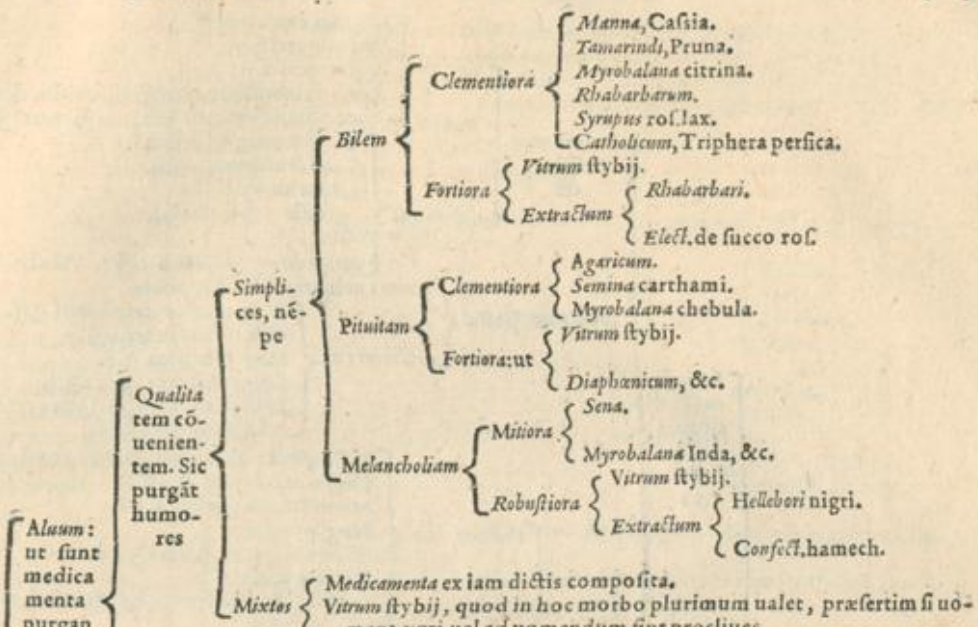
G. Curatio pestis indicationibus perficitur. Itaque

Causa morbi mediata, uidelicet humores infecti, qui sui ablationem indicant, quod fiet partim

Qualitatem contrariam, uidelicet refrigerantem & liccantem. Quare

Victus ratione instituta, secundum

Quid fieri debeat, indicat

Quantitatem debitam: quae pro ratione uirium, aetatis, temporis anni, &c. augenda minuendaue est.

Tempus commodum. Sic medicamenta purgantia statim ab initio morbi praebenda sunt, antequam uiginti quatuor horae fuerint transgressae: & si sanguinis missio antecesserit, facienda purgatio erit, transactis quinque aut sex horis post uenae sectionem, intra tamen uiginti quatuor horas, uel mane, uel uespere ante coenam.

Primo quantitati humoris: uidelicet euacuante tum per

Quantitatem congruentem. Sic detur ab ℥. j. usque ad ℥. ij.

Tempus commodum. Sic sudorifera potiones statim ab initio morbi propinanda sunt, uel transactis horis sex post purgationem, intra tamen uiginti quatuor horas, stomacho uacuo.

Preparationem. Sic aegri pannis cooperiendi sunt. Quod si sudare nequeant, iumentur tegulis calefactis, ad pedes positus, uel ampullis uitreis, uel uesica, aqua calida repletis, atque sub axillis positus, &c.

Qualitatem contrariam, atque

Cutim: ut sunt sudorifera ordinata secundum

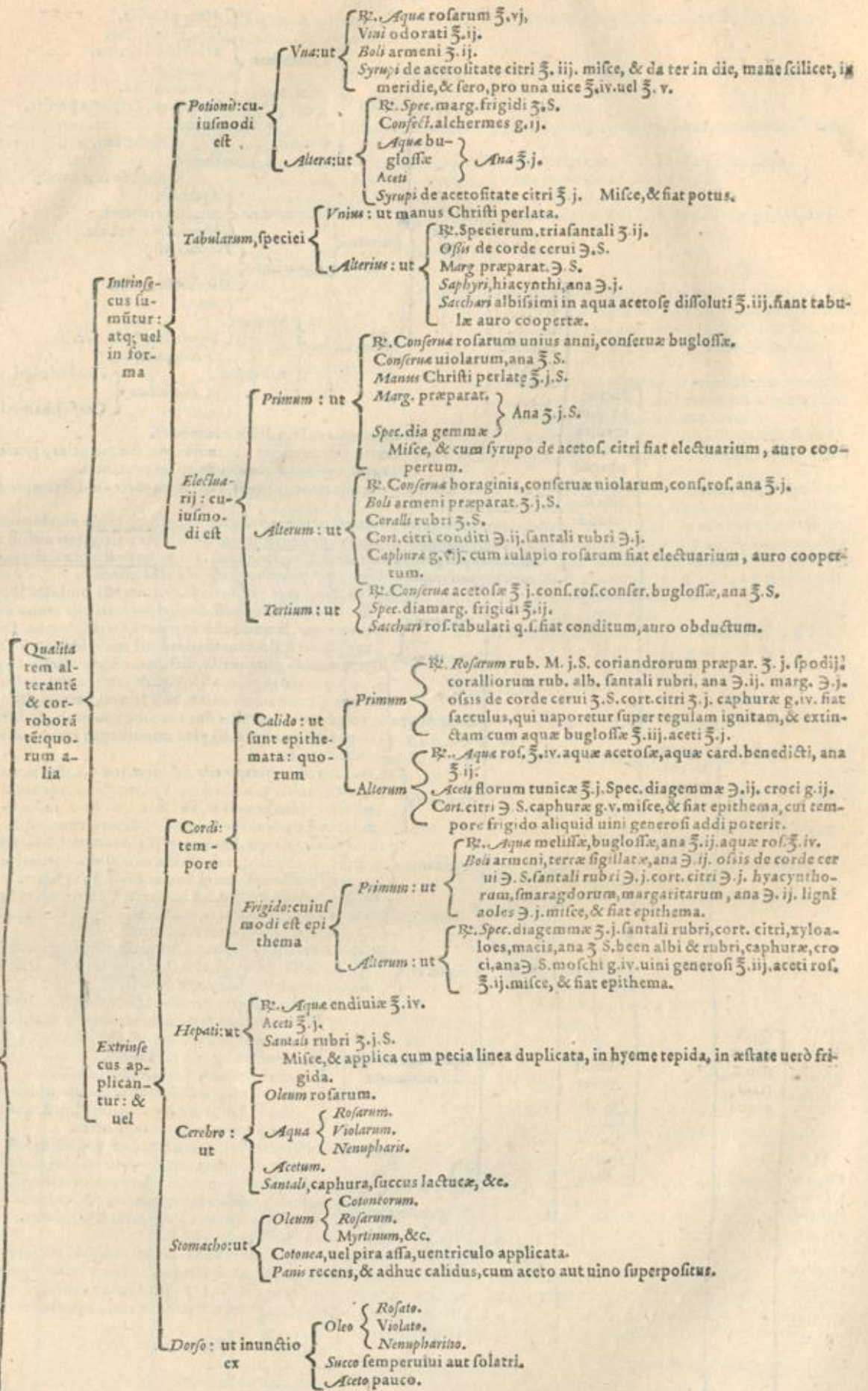
Quantitatem, quae augenda uel minuenda est pro ratione aetatis, uirium, temporis anni, complexionis, &c.

Tempus. Sic tam solutiuā quam sudoriferā manē uel uespere stomacho uacuo exhibenda sunt, &c.

Sudorifera.

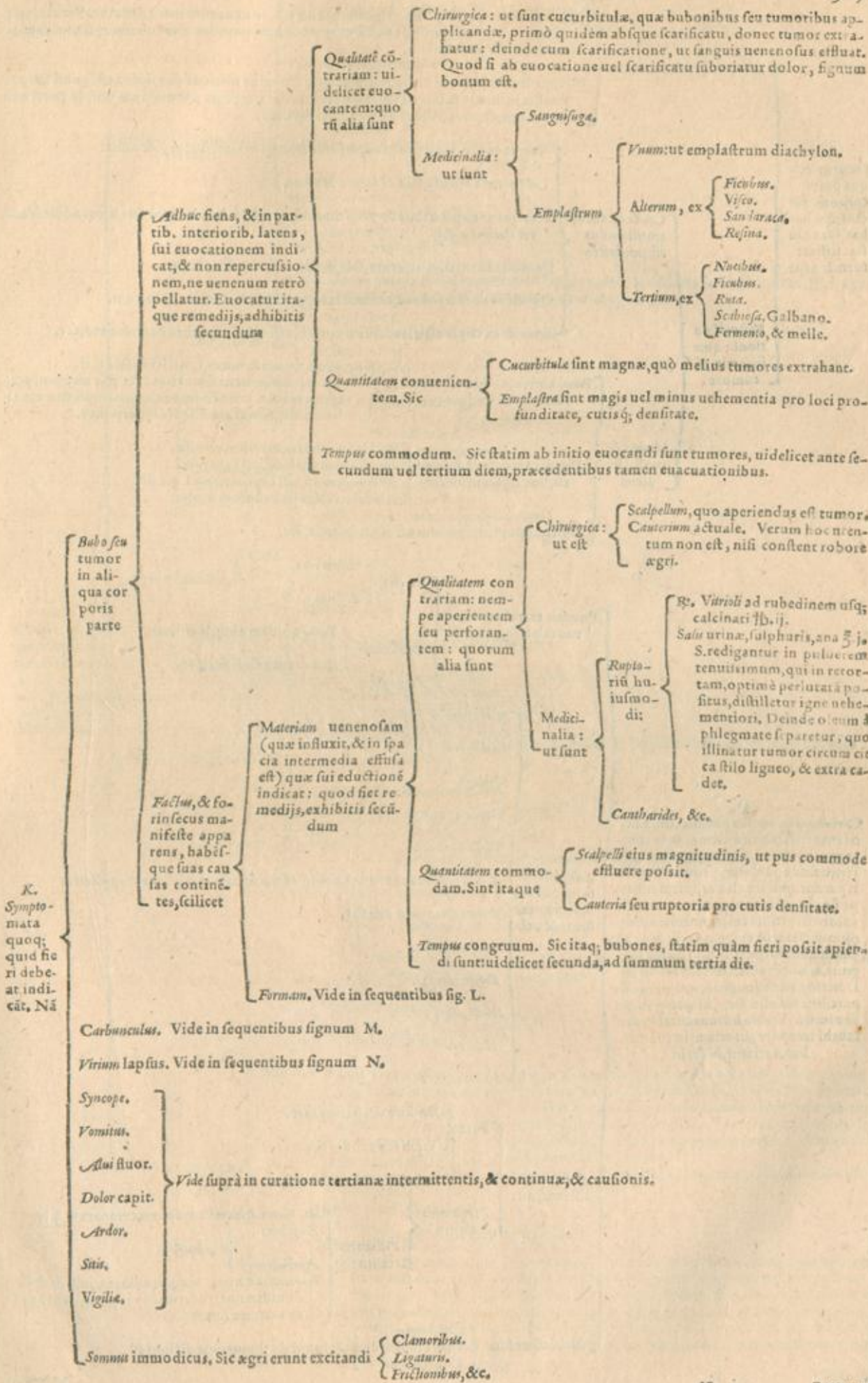
H. Causa etiā morbi mediata, auferatur medicamentis exhibitis secundum

I. Per quoque affecta (uide licet cor, cerebrum, hepar, stomachus, &c.) quid fieri debeat, indicat. Hæ nãq; sui corroboratiõne indicant medicamentis, exhibitis secundum

Quantitatem gradus & mensuram, quæ pro ratione complexionis, ætatis, temporis, uirium, &c. uarianda est.

Tempus commodum, Sic corroborantia omni tempore exhibenda sunt, & potissimum medijs temporibus, uidelicet inter sanguinis missionem & purgationes, inter sudorifera medicamenta & purgationes, inter cibum & potum, &c. X. Sym.

L.
Tumor in aliqua parte corporis factus, &c. habet suas causas: scilicet formam: nempe

Intemperiam calidam, hæc

Ante tumoris apertionem refrigeranda non est. ne uenenum intro pellatur. Verum locis uicinis defensiva applicari possunt, ut uel oleum populeon, uel oleum rosatum cum aceto ros. & bolo armeno.

Post apertionem, refrigeranda, se potius mitigandus dolor est, quod fiet penicillis intinctis in unguento, facto ex duabus partibus albuminum oui, & parte una uitelli oui, & pauco oleo rosaceo, atq; impositis.

Vno: ut ex farina triticea, farina seminis lini, oleo uel butyro, & aqua.

Altero: ut ex melle, sale & farina fabacea.

Tertio: ut ex capis tribus & alijs duobus, contusis & in butyro scixis, cui addita fuerit theriacæ 3. j.

Quarto: ut ex uitellis ouorum, sale, melle, & farina hordeacea.

Quinto: ut ex diachylone, ammoniaco, galbano, & oleo scorpionum.

Sexto: ut ex capis asis, rad. liliorum alb. asis, malua, althea & fermento, &c.

Vitalis solutione: quæ si fuerit cum tumore

Primo abstergendum & mundandum est tali unguento: ut

℞. Vitell. ouorum num. j. mellis rosati 3. ij. Farina 3. j. misceantur simul bene, & fiat unguentum, quo penicilli intincti imponantur, emplastro emoliente atq; simul attrahente superposito.

Matura, & molli: sic ulcus

Deinde carne implendum est, hoc linimento: ut

℞. Mastice, thuris, myrrhæ, cerussæ. Tutæ, farinæ triticeæ, uel fabarum. Adipi ceruini uel capri, ceræ, ana q. s. est. Misce, & fiat linimentum molle.

Postremo conglutinandum est croco martis, &c.

Principio extrahendi seu cuocandi sunt, uel

- Stercore { Columbino, Passerum.
- Cucurbitulis { Primo quidem absq; scarificatu. Deinde cum scarificatione.
- Sanguisugis.

Pane cibario } Collis in aqua, & appositis.
Lente
Plantagine

Scabiosa.

Cauda equina.

Tasso barbato.

Assento, soluendi & maturandi sunt: & uel

Lauagine coroneorum, ex uino cocta, & cum modica cera applicata.

Stercore humano calido.

Oleo ouorum.

Butyro recenti.

Diachylone.

Dialthea.

Theriaca, &c.

Stato, aperiendi sunt, aut

Ferro { Incidente seu perforante.
Vrenti seu candenti.

Medicamentis: ut

- Ruptorio supra dicto.
- Vesicatorio tali: ut { ℞. Cantharidum in aceto maceratorum 3. j. Zingibera Ana 3. s. Piperis longi Fermentum, ad nucis magnitudinem, misce, & cum dimidia nucis cortice super pons, donec uescica excitata fuerit, &c.

Declinatione sunt

{ Abstergendi
Carne replendi
Consolidandi } Vt supra de tumoribus dictum est.

M.
Carbunculi etiam, seu pustulae, sæpe excitantur, alijs parte uicina, alijs toto corpore. Pustula initio pruritus infert, deinde paulatim prominet, ueluti paruus quidam clauus, initio ruber, postea uirescit, ac nigrescit, aut uersicolor est. Vicinia liuet, pustulae admodum excitantur exiguae, perinde ac cum exustus est locus aliquis: dolor magnus, ardor grauis, crustam relinquit. Deterior est & longior, qui neruosis partibus infedit. Itaq; hi quoq; curandi ueniunt. Verum horum curatio pro morbi tempore, ut etiam in tumoribus, uariatur, Nam in

℞. Pulpa caponis iuuenis, in ℥b. j. aqua decocti,
 Amygdalarum dulcium } Ana ℥.ij.
 Pinearum mundatarum }
 Phyticorum ℥.j.
 Conferna acetosæ } Ana ℥. S.
 Boraginis }
 Rosarum }
 Spec. diamargaritonis frigidi } Ana ℥.j.
 Diagemma }
 Marg. preparat. } Ana ℥.iv.
 Oles coralliorum }
 Margaritarum }
 Ossis de corde cerui ℥.j.S.
 Unicorni ℥.j.
 Contundantur omnia simul in mortario lapideo, deinde addatur sacchari ros. tab. ℥b. S. aquæ
 buglossæ q. s. Misce, & fiat electuarium, auro coopertum,

Electuaris: cuiusmodi est tale.

Syrupis {
Simplicibus: ut

E' nuce Indica.
 De acitofitate citri.
 De limonibus.
 Granatorum, &c.

Compositis: ut

℞. Oles margaritarum } Ana ℥.j.S.
 Coralliorum }
 Chalcantini g. xvj.
 Syrupi de acitofitate citri ℥.j.S.
 Aqua acetosæ, buglossæ, ana ℥.j.
 Cinnamomi stillatitiæ ℥.S.
 Misce, capiat cochlearia duo uel tria pro dosi.

Aquis stillatitijs {
Capi.
Cinnamomi.
Acetosæ.
Buglossæ, &c.

N.
Virium quoque lapsus sapissimè in yeste accidit, proinde reparanda sunt, & ut

Tabellis: cuiusmodi sunt

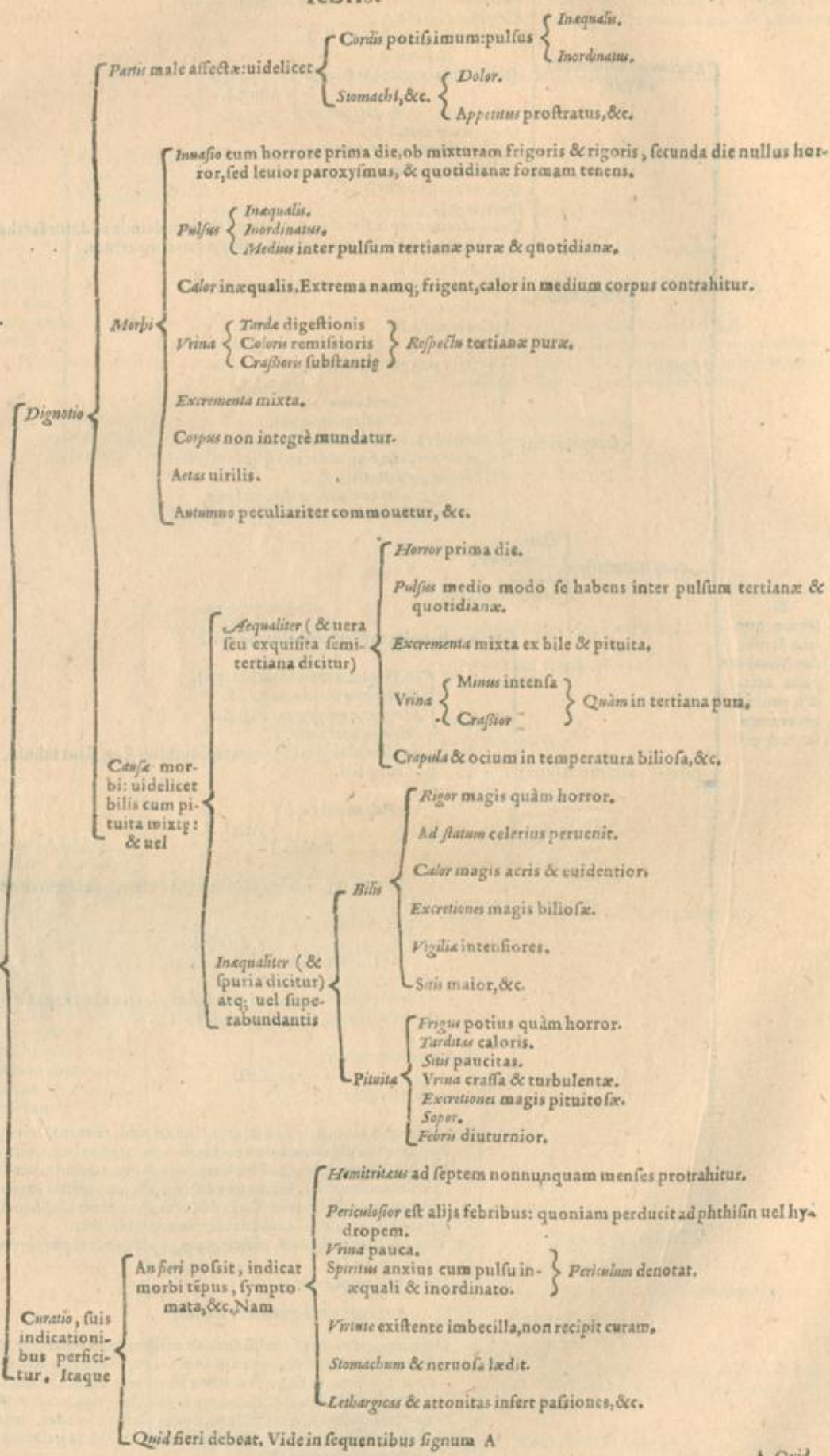
Prima: Pannis mariscus, seu marzapanis.
 Altera {
 ℞. Pinearum mundatarum ℥.ij.
 Phyticorum uiridium ℥.ij.S.
 Margaritarum preparat. ℥.S.
 Folorum auri num. v.
 Sacchari albisissimi, in aqua ros. dissoluti ℥.ij. fiant tabulae, seu morselli, auro cooperti.
 Tertia {
 ℞. Pulpamenti capi } Ana ℥.ij.
 Perdici }
 Pinearum mundatarum, & in aqua rosarum maceratarum ℥.j.
 Spec. diamarg. frig. } Ana ℥.j.
 Diarhod, Abb. }
 Sacchari rosati tabulati q. s. est, fiat placenta instar panis marisci, uel in tabellas diuidatur, quæ auro obducantur.

Gelatinis: quarum

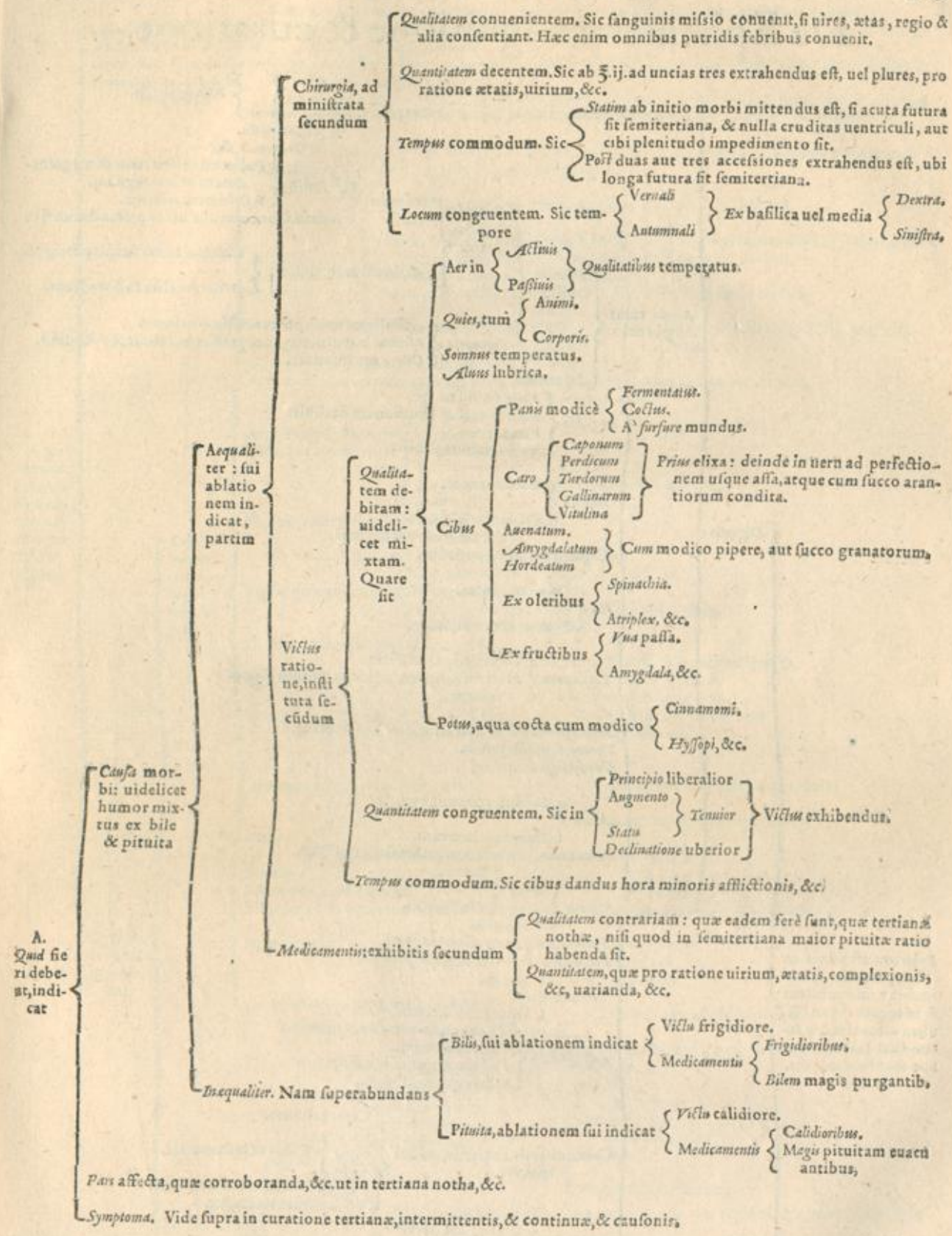
Prima {
 ℞. Carnis caponis } Ana q. s. est.
 Carnis uitellinæ }
 Incidantur minutim, deinde addatur cinnamomi, cort. mali citri, ana ℥.j salis parum.
 Ponantur in phialam, seu cucurbitam uitream optimè uesica obstructam, & in balneo Mariæ per quinq; uel sex horas coquantur: deinde cum serè frigidum fuerit, aperiatur cucurbita, succus que coletur, atq; in patellas argenteas fundatur, cui aliquot guttæ olei chalcantini addantur, ut a corem aliqualem acquirat, demum con gelato utantur ægri cum cochleario argenteo, &c.
 Altera {
 ℞. Caponem deplumatum, euisceratum, à pinguedine purgatum, atq; minutum incisura, num. j.
 Pedum uituli, num. iv.
 Vini } Ana part. j. uel quantum sufficit.
 Aquæ }
 Misce, & coquantur simul, donec ab ossibus caro separetur. Deinde ius per cribrum setaceum coletur, & cum frigidum fuerit, pinguedo desuper auferatur: postea iterum coquatur, & singulis duabus libris bro dij, sacchari ℥b. j. addatur, clarificetur ouorum albo, demum aliquoties per manicâ Hippocratis, in qua cinnamomi ℥.ij. uel ℥.ij. positæ fuerint ad ignē, donec clarum euadat, atq; uin cinnamomi extrahat: postea in patinis argenteis seruetur. De hac gelatina interdum sumant ægri cochlearium unum, &c.

De Curatione hemitritæ seu semitertianæ febris.

Hemitritæ seu febris semitertiana, est febris cōposita ex duabus febribus, nempe ex tertiana intermittente & quotidiana cuius

A. Quid

FEBRES duplices, uel triplices, ut spuria uel extensa sui generis curantur. Quartanae duplices uel triplices, ut quartana contumaces, curantur: nisi quod mitius cum illis est agendum: quia ex duplici fit triplex, & ex triplici fit continua, quae lethalis est, uel admodum periculosa.

FEBRES confusa uel commixta difficiliter curantur, quam duplices uel triplices, propterea quod sint ex diuersis humoribus, multum a se inuicem differentibus, & purentibus eodem tempore, diuersis in locis, non uno medicamento curari possunt, uel alterante uel concoquente, sed unusquisque suum medicamentum determinatum desiderat, &c.

De Ephe-

An fieri possit, indicat natura morbi complexio aegrotantis, & malicia regiminis, causa morbi, &c. Nam

Ephemera de sua natura non durat, nisi per diem unam naturalem: unde facilis est curationis. Propter maliciam regiminis extendit se aliquando ad quatuor dies: & si ultra, tunc tranfit uel in putridam uel hepticam. Si complexio fuerit apta, hoc est, cholericam & macram, facile in hepticam tranfit: si uero calida & humida, facile in synocham, &c. Cum ephemera declinat absq; sudore: aut cum sudore absq; mundificatione, tranfit ad aliud genus febrium, & maxime cum declinatio est longa, & cum perseverantia accidentium.

Curatio ephemere, indicationibus perficitur. Quare

Causa morbi primitia: uidelicet

- Solis caliditas, quæ remouenda tum
 - Mutatione loci, si ad locum seu aerem frigidum & humidum ducatur.
 - Cibo & potu refrigerante.
 - Medicamentis refrigerantibus { Capiti, Cordi, Pectori } Admotis.
- Frigiditas, quæ alteranda partim
 - Loci seu aeris commutatione, si ad calidum seu temperatum ducantur ægri, deinde cooperiantur, & calefiant pannis, ut sudor prouocetur.
 - Cibo & potu temperato & aperiente.
 - Balneo ex decoctione chamomillæ, feniculi, &c. in declinatione.
 - Medicamentis adhibitis { Capiti calidis, Cordi, Pectori } Temperatis, aperientibus, & ad frig. magis declinant.
- Constipatio cutis, quæ laxanda balneo aquæ dulcis est, &c.
- Satietas cibi seu crapula, quæ euacuatione uel per uomitum, uel aluum curanda est.
- Angustia, tristitia, cogitatio, quæ remouenda
 - Cibo refrigerante & humectante.
 - Vino ualde diluto.
 - Gaudio, Lætitia.
 - Balneo aquæ dulcis.
 - Inunctione ex oleo uiolaceo.
 - Ephemeratibus humectantibus odoriferis, &c.
- Ira, quæ auferenda
 - Balneo aquæ tepidæ.
 - Inunctione ex frig. & hum.
 - Gaudio, lætitia, &c.
- Vigilia, quæ curandæ
 - Cibo bono, refriger. & humectante.
 - Vino diluto, somno, ocio.
 - Balneo aquæ dulcis.
 - Fricatione leui extremorum, & maxime pedum.
 - Embrochis frig. & humidis.
- Timor, qui remouendus, ut in angustia.
- Labor seu motus superfluus, qui curandus
 - Cibo humectanti & multi & boni nutrimenti.
 - Vino diluto, quiete, somno prolixi.
 - Balneo aquæ dulcis, in declinatione.
 - Inunctione iuncturarum ex oleo uiolarum.
- Euacuatio nimia, quæ inhibenda
 - Victu { Refrig. & humectanti, Confortanti. }
 - Medicamentis { Astringentibus, stomacho appositis, Refrigerantibus, cordi applicatis. }
- Dolor { Remotione causæ curatur. }
- Syncope { Remotione causæ curatur. }
- Fames, quæ cibo curatur.
- Sitis, quæ potu aquæ frigidæ, uel succo granatorum, & balneo aquæ dulcis remouetur.
- Oppilatio, quæ remouenda
 - Fricatione.
 - Sudore ex aere calido, Cibo aperiente.
 - Phlebotomia, si magna oppilatio est, &c.
- Apostema, &c. quod curandum est
 - Abstinencia cibi & potus.
 - Phlebotomia { Debito modo administratis, &c. }
 - Pharmacis { Aer declinet ad frigiditatem, si à calida causa ortum ducat. }

Quid fieri debeat, indicat

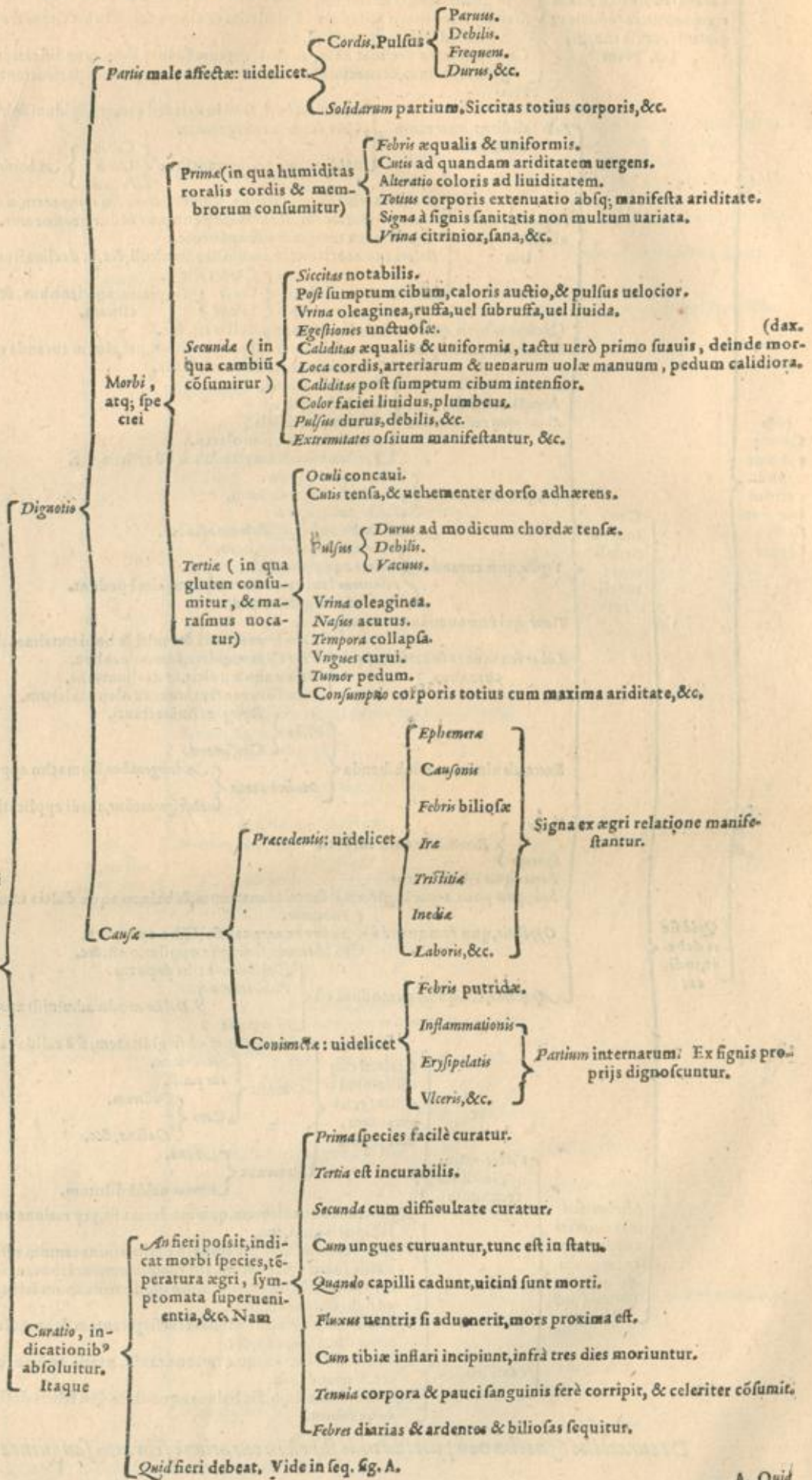
Morbus seu intemperies calida & sicca, quæ sui ablationem indicat, quod fiet tum

- Qualitate contrariam: uidelicet refrigerantem, &c. Quare
 - Cibus sit { Hordeatam, Ius pulli, Caro { Pullorum, Gallina, &c. } } Potus aut { Aqua, Vinum ualde dilutum. }
- Victus ratione, instituta secundum
 - Quantitatem conuenientem, quæ moderata sit, pro ratione ætatis: consuetudinis, temporis anni, &c.
 - Tempus commodum. Sic cibus in declinatione tantum offerendus, nisi corpus ualde fuerit extenuatum, aut cholericum, aut laborauerit multum, aut in sole fuerit uersatus: & tunc nullo modo triduanum ieiunium est imponendū, ne in hepticam incurrat.
- Medicamentis exhibitis, secundum
 - Qualitatem contrariam: uidelicet refrigerantem & humectantem: ut est balneū aquæ dulcis, tepidæ, &c.
 - Quantitatem decentem: quæ ratione causæ, ætatis, temporis anni, complexionis, &c. uarianda est.
 - Tempus commodum. Sic balnea aquæ dulcis, in febris declinatione, in omnibus conueniunt.

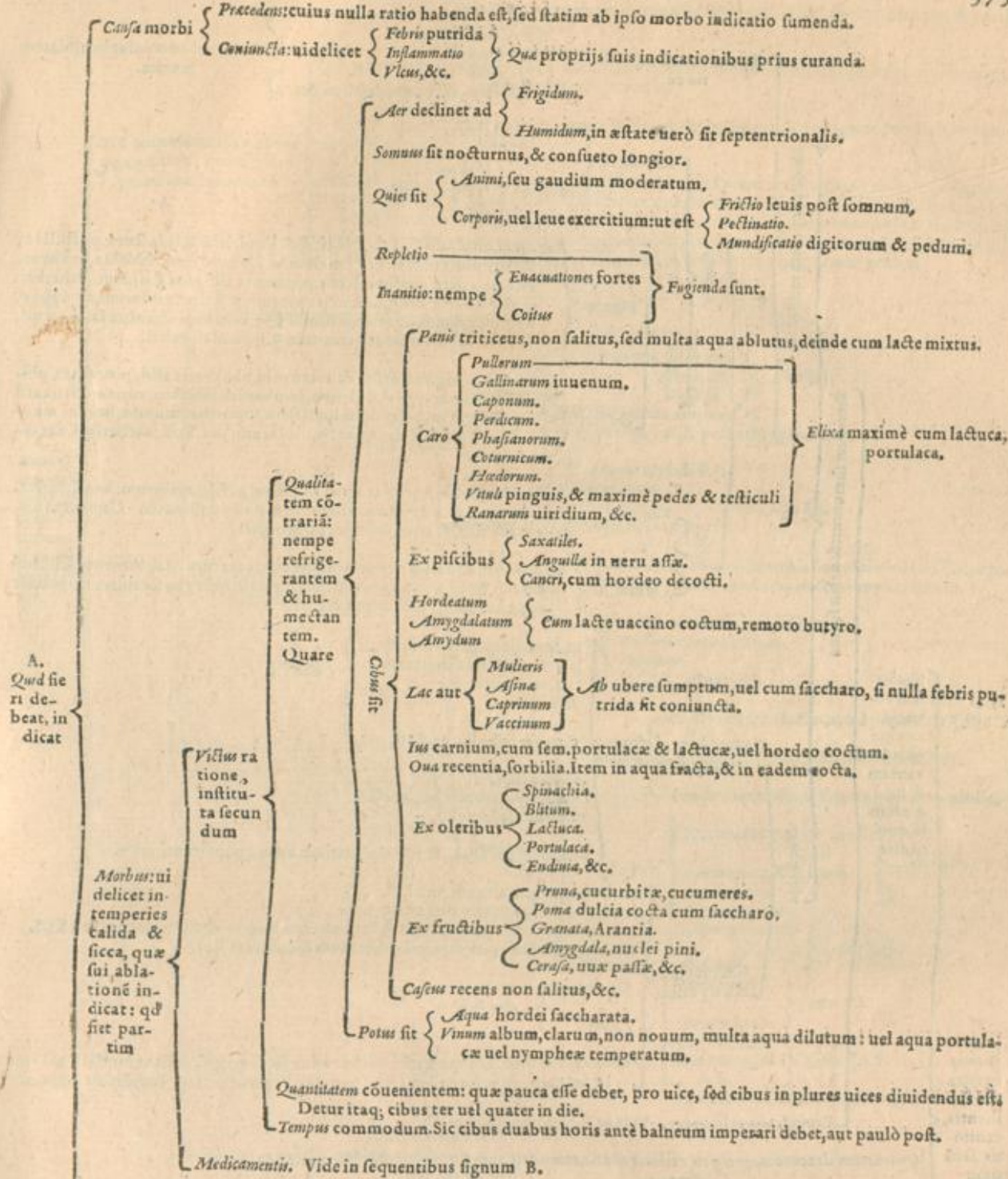
De curatione Synocha non putridæ uide supra in curatione febrium sanguinearum. De Curatione

LIBRI II. PARS II.
De Curatione febris hecticæ.

Febris hectica, est caliditas extranea immaterialis, in corde principaliter, & in membris omnib. fixa, nullam habens periodicam excreſcentiam, ſed quaſi ſemper in eodem ſtatu permanens: cuius

A. Quid

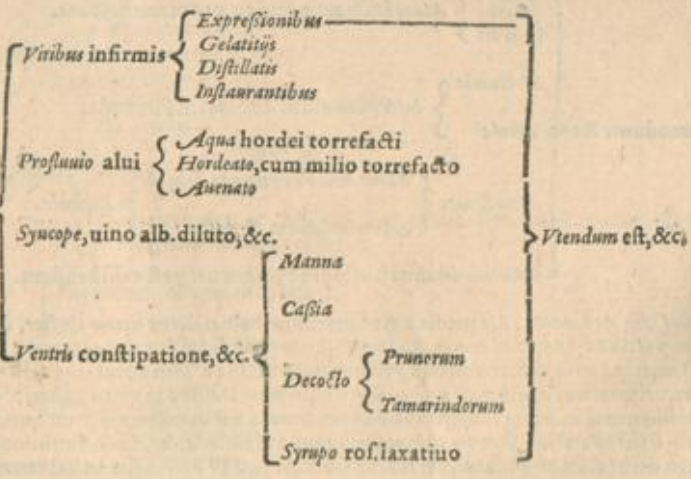

A. Quid fieri debeat, indicat

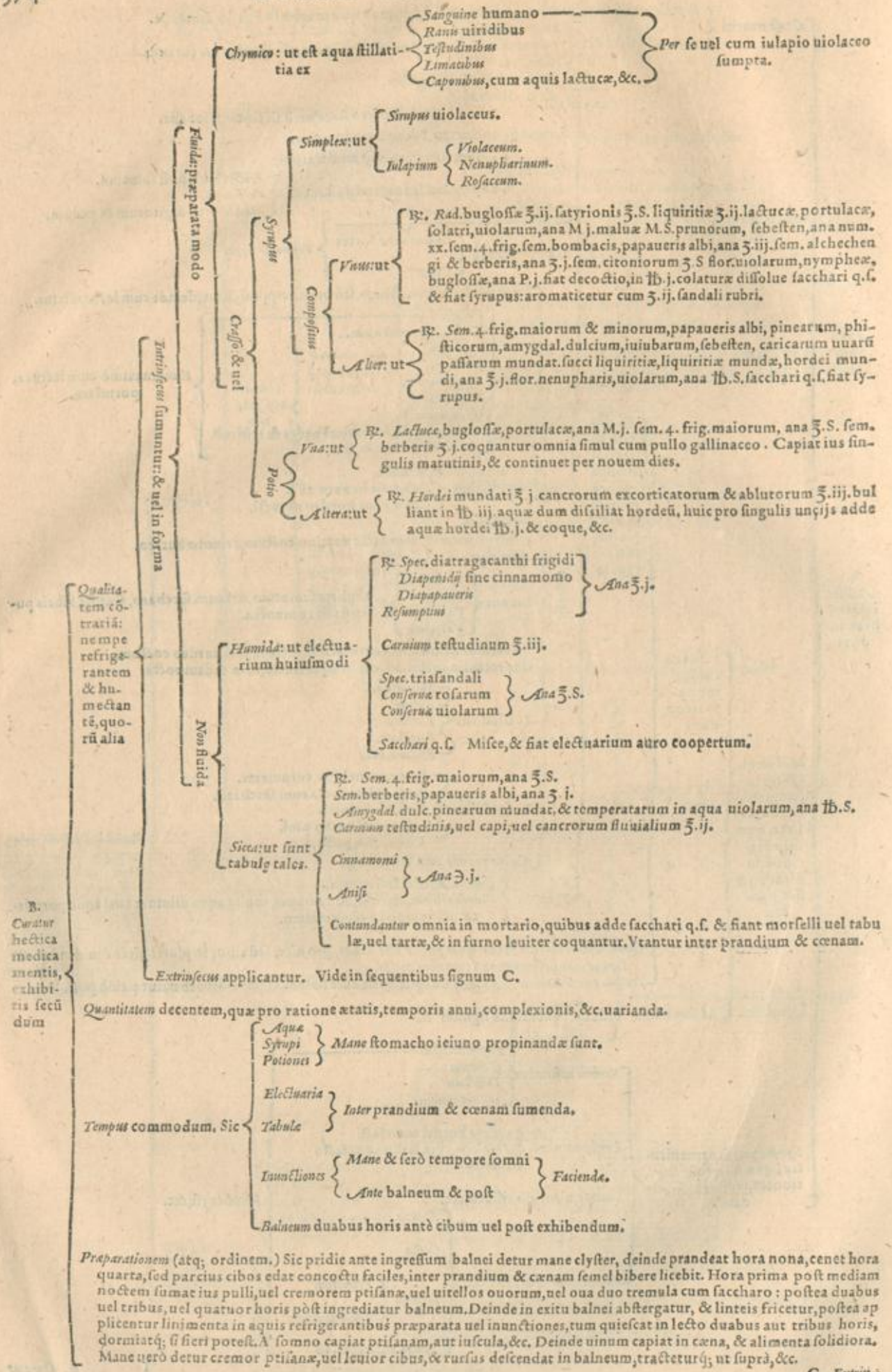
Morbus: uidelicet intemperies calida & sicca, quæ sui ablatione indicat: quod fiet partim

Vlcus ratione, instituta secundum

Symptomata superuenientia, quæ sui quoq; ablationem, indicant. Siquidem in

i B. Curatio

Primum sit ex aqua dulci, modicè tamen calida, ut pori aperiantur, & partes laxentur.
 Secundum sit ex aqua tepida, ut partes humectentur, quia aqua post relaxationem partium penetrat.
 Tertium sit ex aqua frigida, ut cutim denset & refrigeret, ut illa humiditas maneat.

Toti corpori: ut est balneum aquæ dulcis, quod debet parari aut in lauacris

Vno: quod primò paretur ex aqua modicè calida, plusquam tepida, paulò deinde refrigeretur per se, uel addita frigida, tanta quantitate, quanta est necessaria, ut tepida fiat. Postremò in ultima parte apponatur plus aquæ frigidæ, ut balnei aqua refrigeretur, uel tantisper in balneo maneat, dum aqua refrigeretur per se. In calido non diu morentur ægri, in tepido medio critter, in tertio minus quàm in secundo, in secundo magis quàm in primo.

C. Extrinsecus etiã hecicis applicatur medicamēta, & uel

Collo: ut est inunctio ex oleo

- Violaceo.
- Cucurbitino.
- Nempharino, &c.

Cordi & pectori: cuiusmodi est

Epithema
 Primum: ut
 ℞. Aquarum uiolearum
 Borrageinis } Ana ℥.ij.
 Buglossæ }
 Vini albi guttas aliquot.
 Intingantur panni, & pectori applicentur.
 Alterum: ut
 ℞. Hordei mundi P. j.
 Cucurbitarum. } Ana ℥.j.
 Peponum, uel cucumeris }
 Decoquantur. In fine decoctionis adde olei uiolacei ℥.iij. agitentur fortiter, fiat epithema pectori applicandum.

Vnguentum

Simplex: ut oleum
 Violarum, in aqua hordei lotum.
 Ex sem. cucurbitarum.
 Papaueris.
 Ex sem. lactuæ, &c.
 ℞. Olei ex sem. lactuæ, uel papaueris ℥.iij.
 Primum: ut
 Olei amygdalarum dulcium recent. ℥.ij.
 Cere parum, misce, & fiat unguentum molle.
 Compositum
 ℞. Medulle crurum uituli } Ana ℥.s.
 Cerui }
 Axungie gallinarum }
 Sapi hyrcini }
 Butyri recentis. }
 Axungie anatis } Ana ℥.ij.
 Alterum: ut
 Coriandri } Ana ℥.j.
 Tragacanthi }
 Gummi Arab. }
 Olei uiolacei } Ana ℥.j.s.
 Olei amygdal. }
 dulc. }
 Cere albæ q. l. misce, & fiat unguentum.

Partibus corporis: uidelicet

Hepati: ut inunctio ex oleo

- Cotoneorum.
- Rosarum.
- Myrbino, &c.

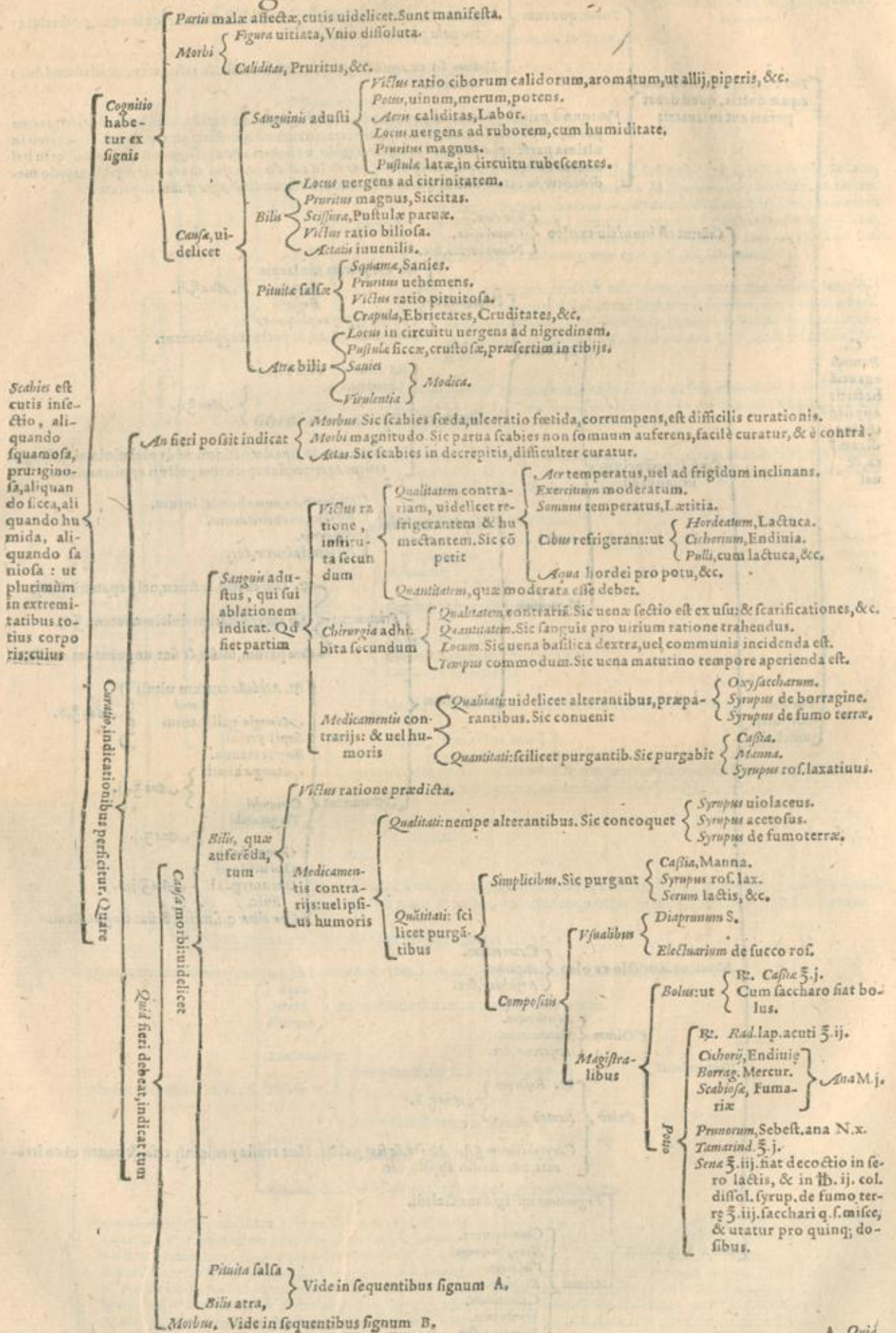
Ventriculo: ut

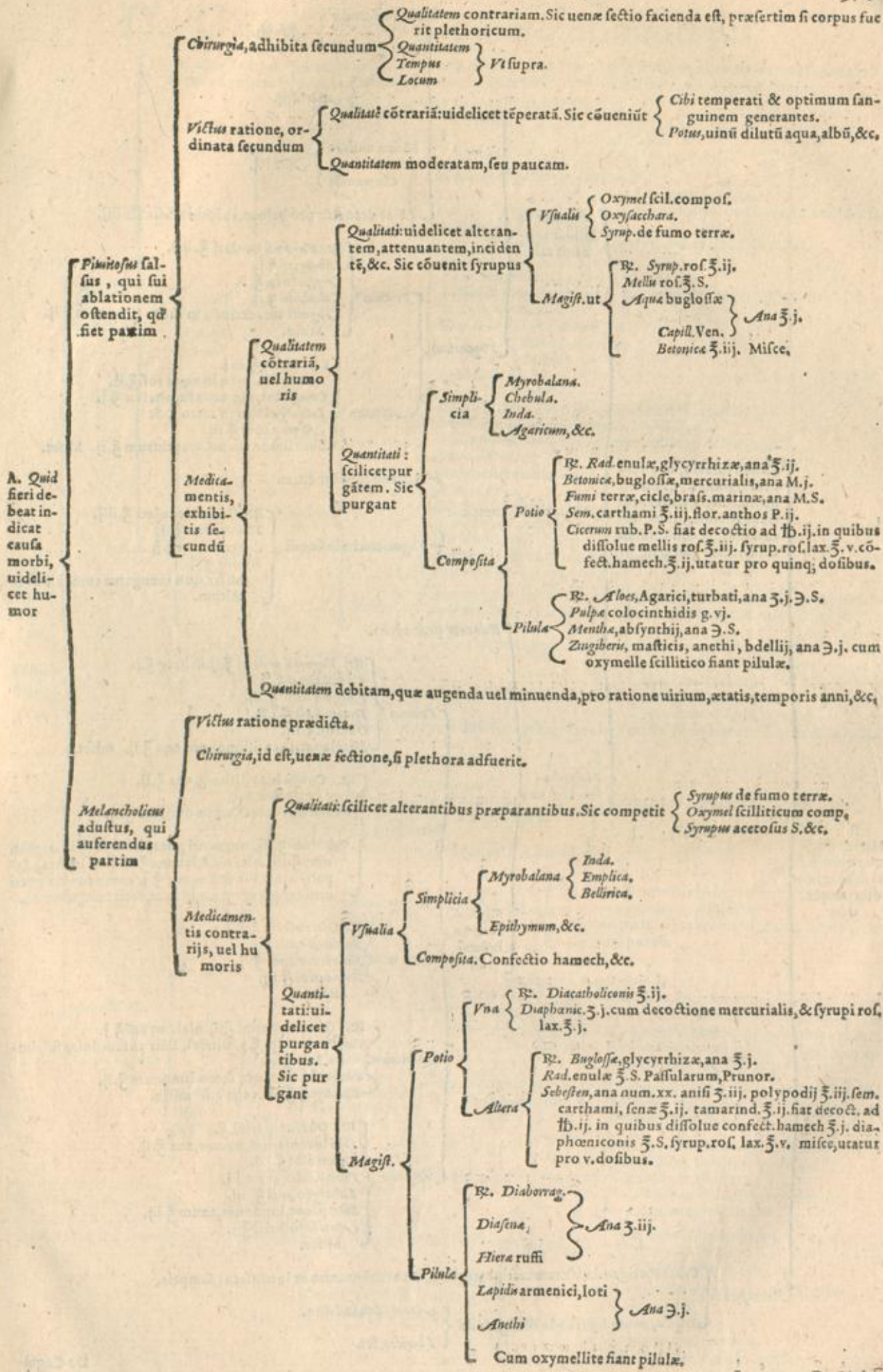
Oleum
 Myrbinum.
 Cotoneorum.
 Rosaceum, &c.
 Puluis
 ℞. Rosarum } Ana ℥.s.
 Santali }
 Caryophyllorum ℥.j. Misce, & fiat puluis. Hæc crusta panis inspersa, & pauco uino irrorata, uentriculo applicetur.

Dorso & spinæ: ut

Vnguentum infrigidans Galeni.
 Oleum
 Cucurbitarum.
 Nempharinum.
 Violarum.
 Rosarum.
 Cotoneorum.
 Myrbinum.
 Nympha, &c.

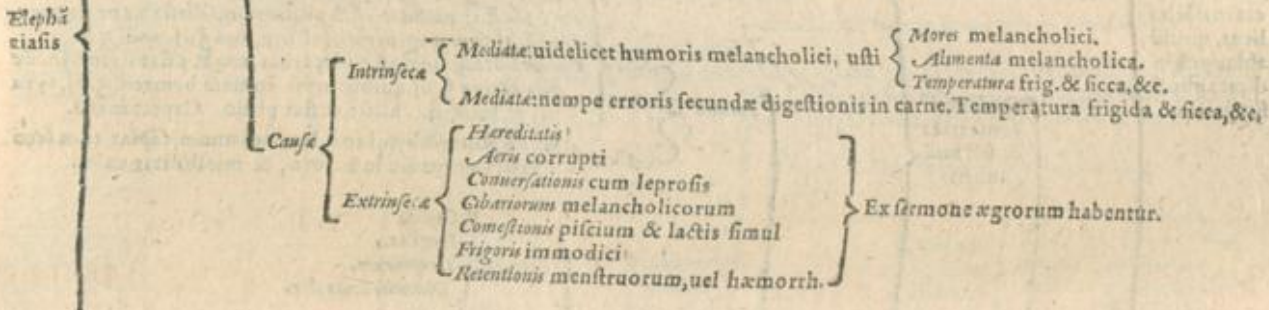
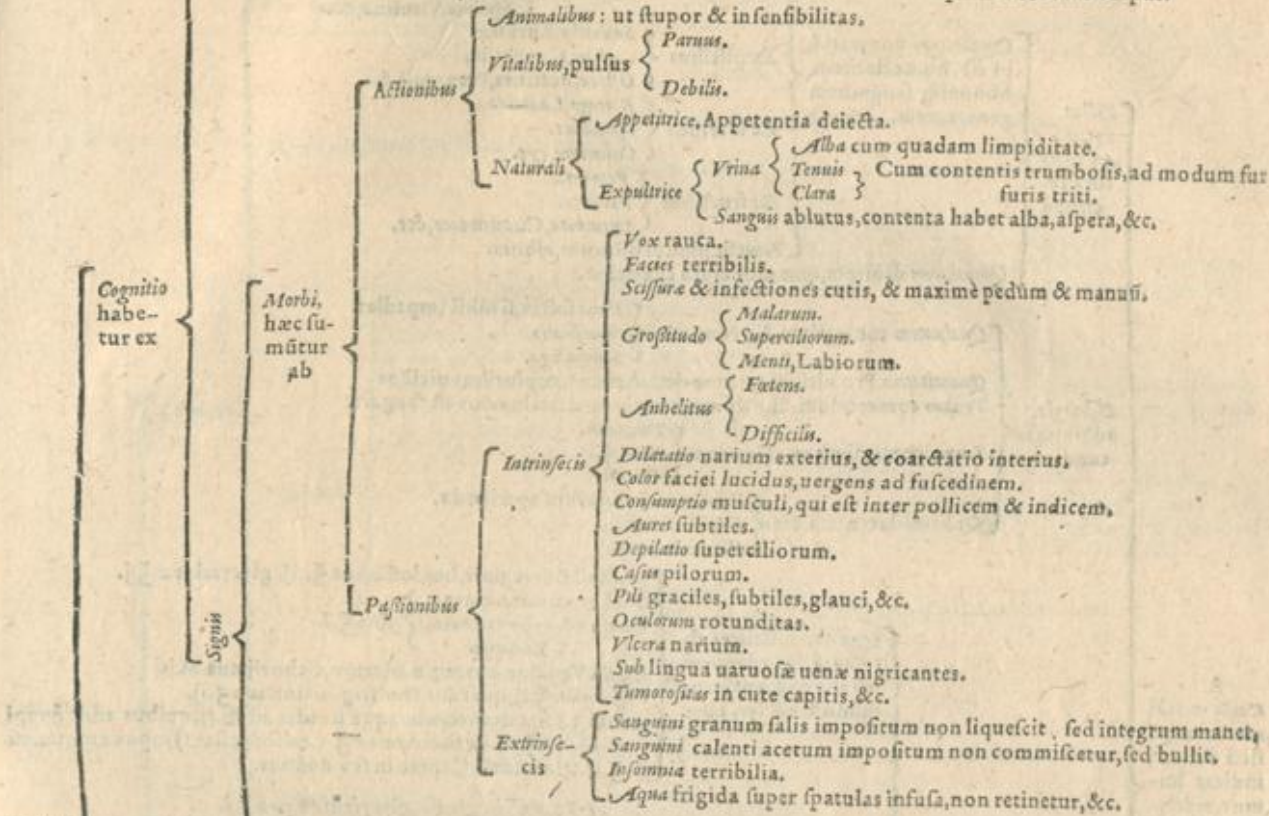
LIBRI II. PARS II. De Cognitione & curatione scabiei.

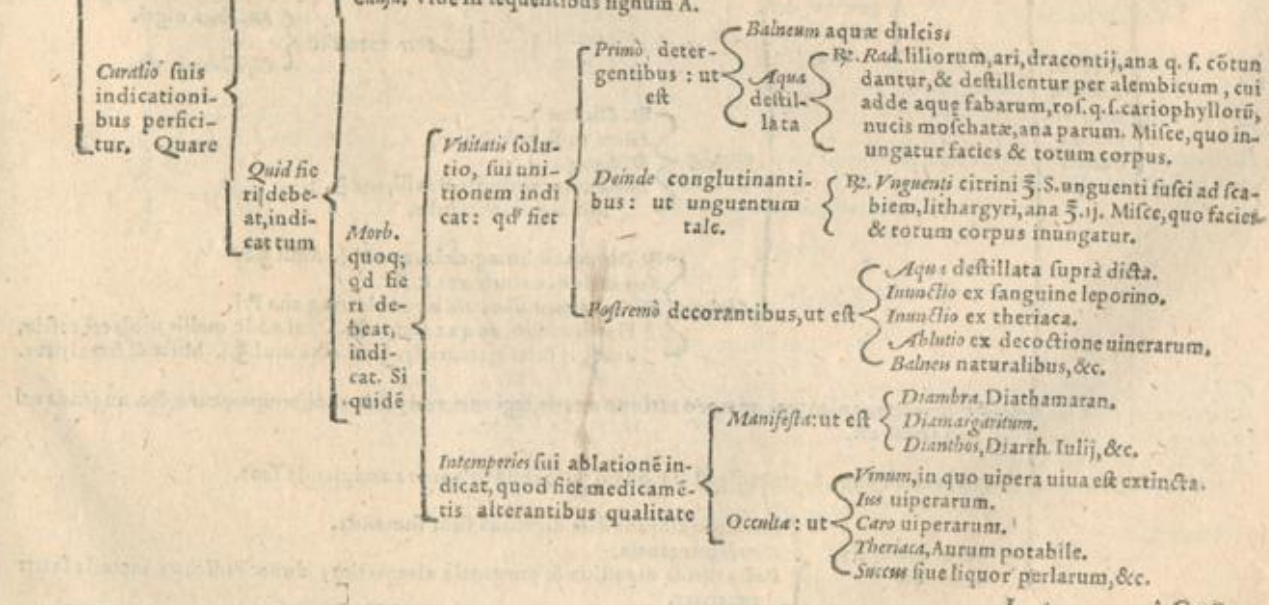

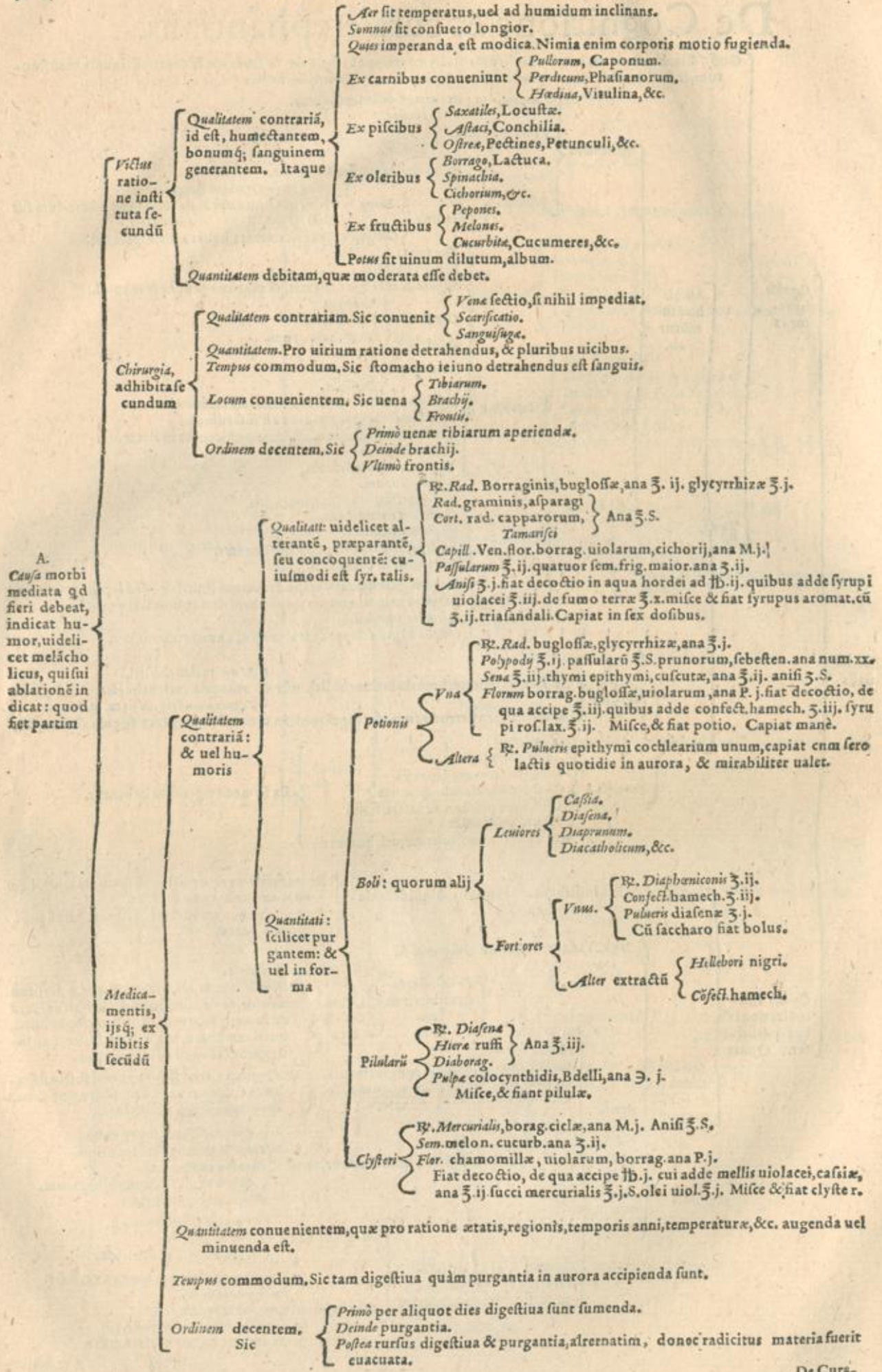
De Cognitione & cura elephantiasis.

Causis. Elephantiasis est morbus instrumentalis, corrumpens figuram, & formam, & compositionem membrorum, & finaliter solvens, continuum, proueniens ex materia melancholica sparsa ad totum corpus.

As fieri possit, indicat morbi tempus. Siquidem elephantiasis Recens, facile curatur uel prohibetur tantum, hoc est, quæ annum non superat. Inueterata, nunquam curatur. Sed uita tantum prolongari potest.

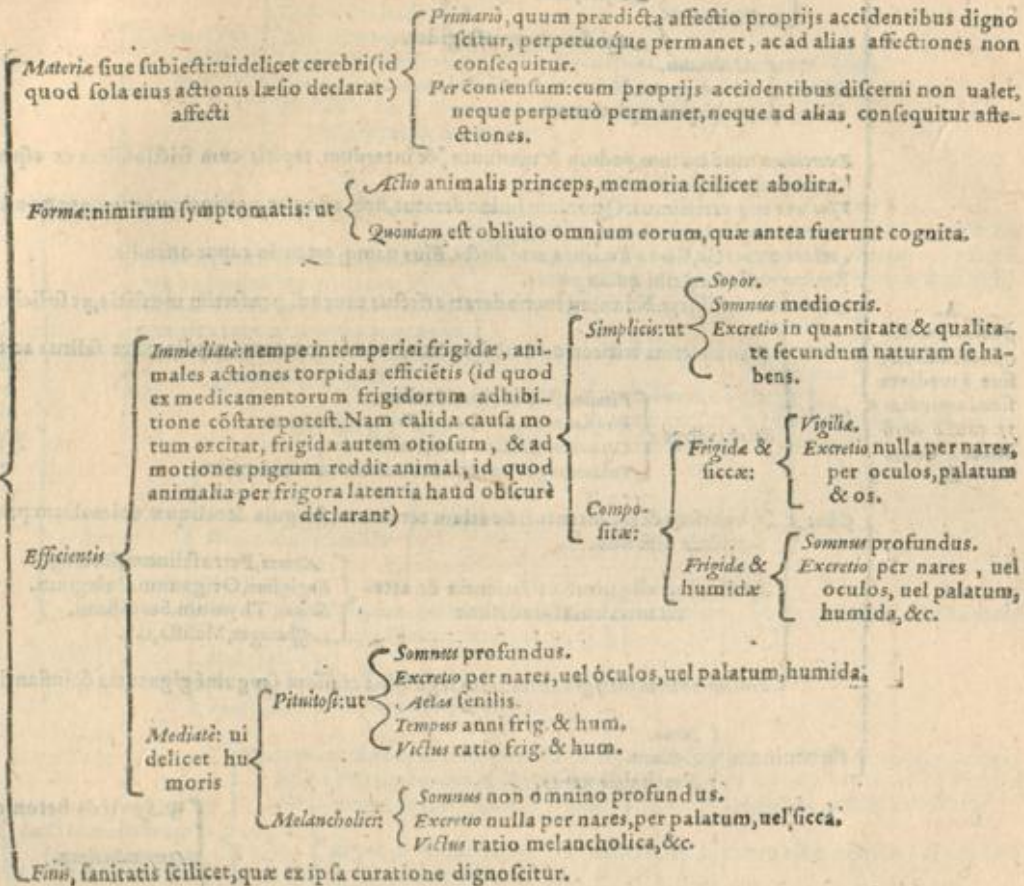
*Victus ratio-
ne insti-
tuta se-
cundū*

*Chirurgia,
adhibita se-
cundum*

*A.
Causa morbi
mediata qd
fieri debeat,
indicat hu-
mor, uideli-
cet melicho-
licus, qui sui
ablatione in-
dicat: quod
fiet partim*

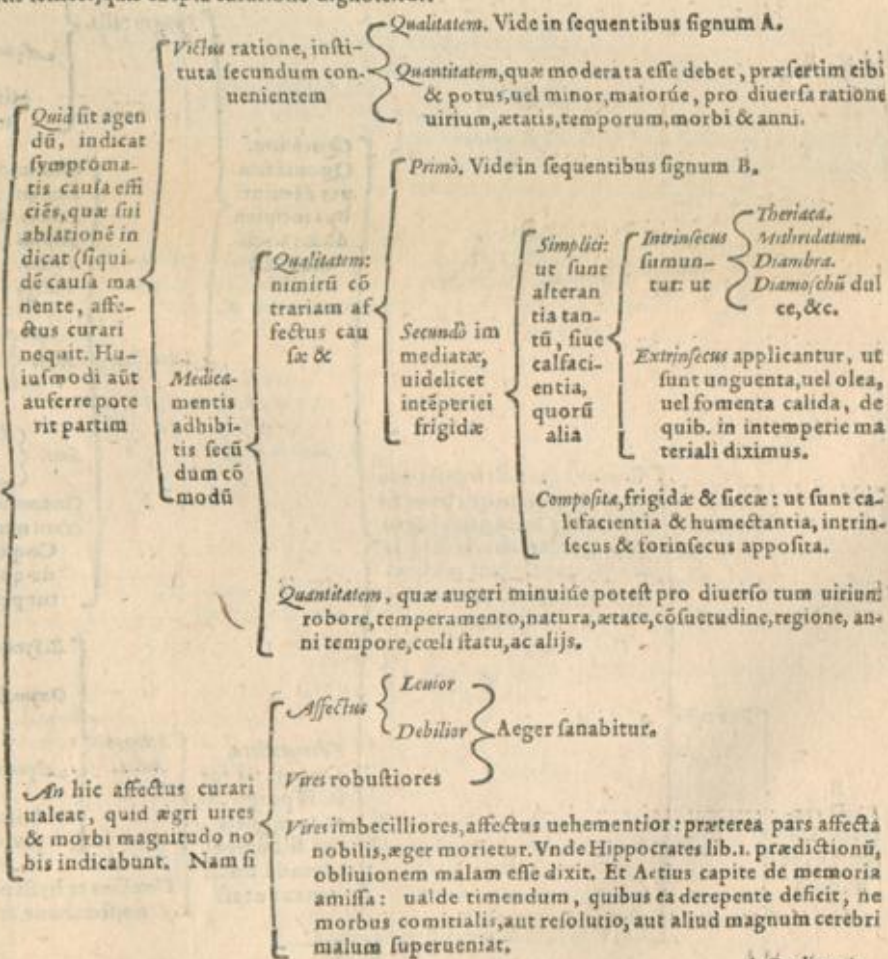
*Medica-
mentis,
ijsq; ex-
hibitis
secundū*

De Curatione memoriae deperditae.

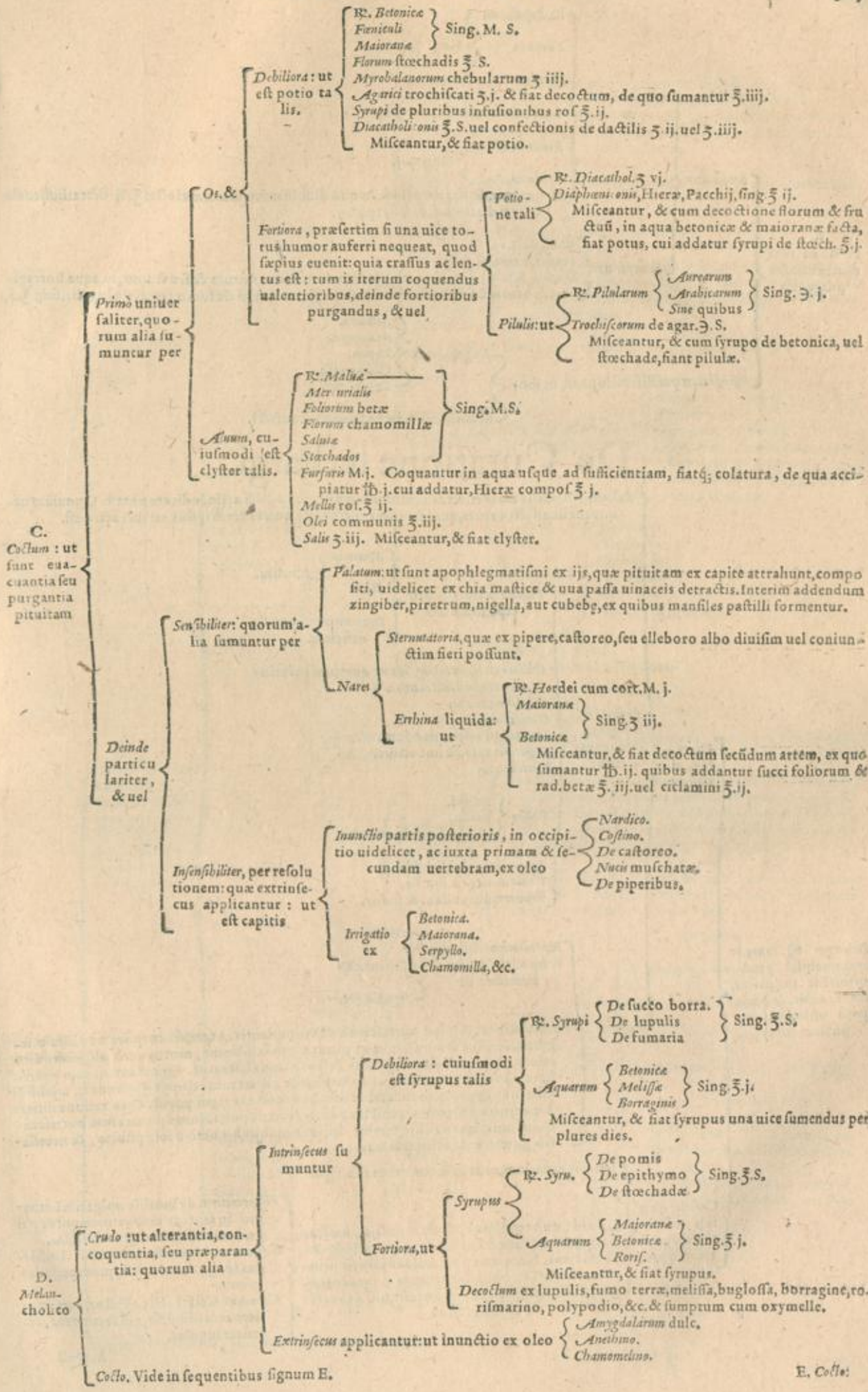
Absolutis curationibus morborum uniuersalium, ad particularem internorum curationes transgrediendum erit, sumptio initio a memoria deperdita: quae est obliuio omnium eorum, quae antea fuerunt cognita: cuius

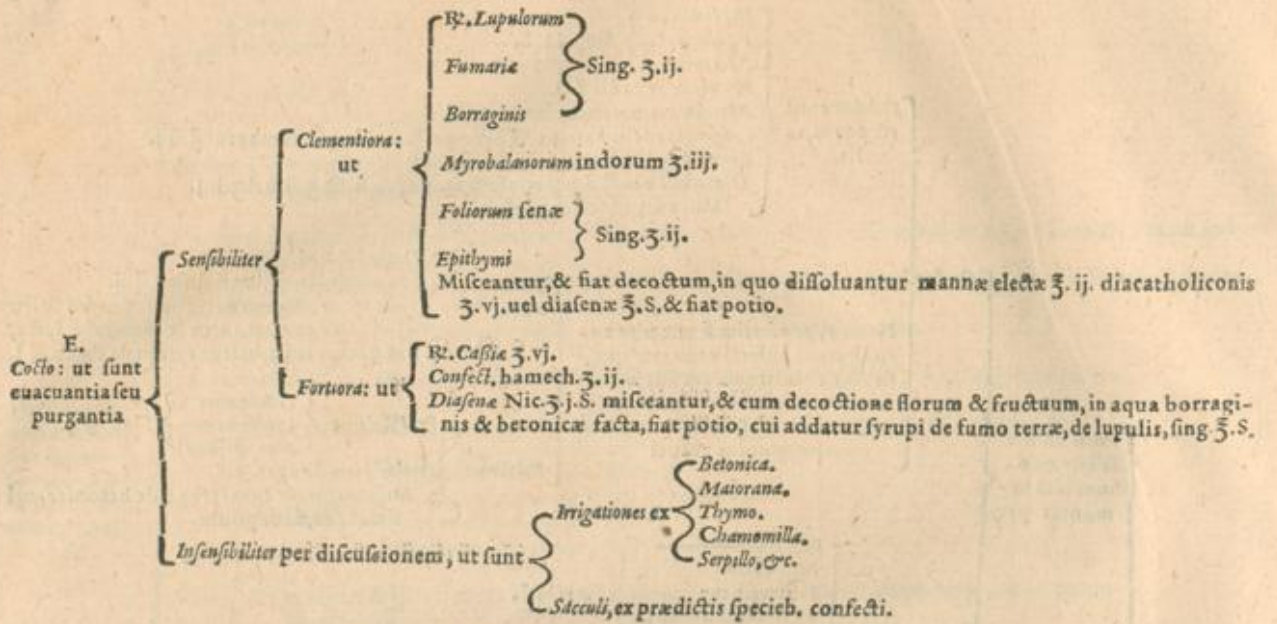
Curatio, quae & finis est, & a principijs oritur. Haec sua curatione & indicationibus ex rei natura sumptis perficitur. Huius tres sunt simplices: quarum prima, quid agendum sit, insinuat: secunda, an id, quo tendimus, sperari possit: tertia remedia inuenit: quare

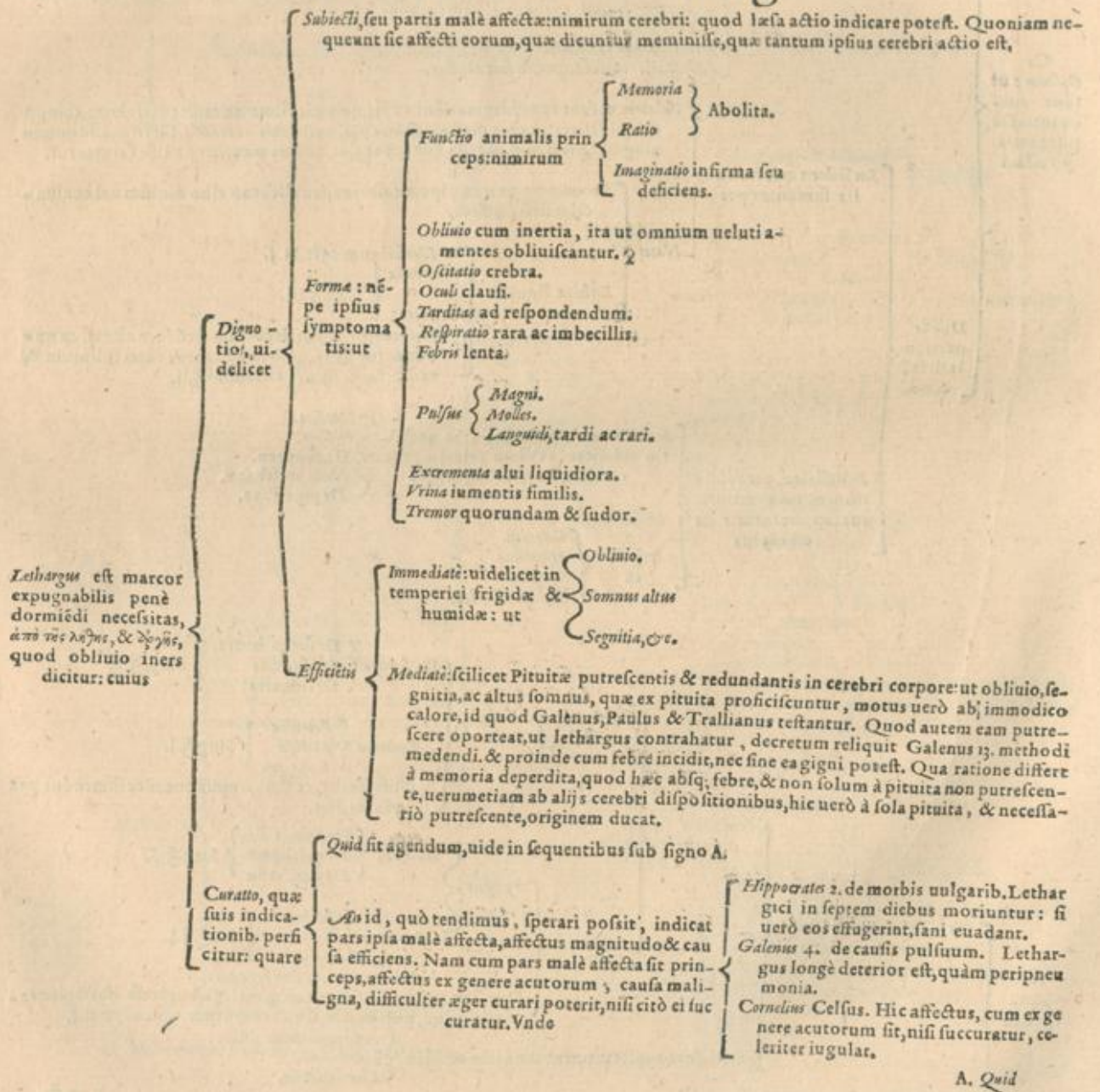
An hic affectus curari ualeat, quid aegri vires & morbi magnitudo nobis indicabunt. Nam si

A. Qualitatem

De Curatione lethargi.

Aer { Calidus pauld & siccor.
Lucidus.
Splendidus.

Somnus brevis. Quia nullo modo prouocandus est, sed potius ab eo excitandi sunt ægri uel odoramentis excitatorijs, ut Castoreo, Funiculo lucernario extincto, Galbano, Sagapeno, Sulphure, Pice liquida, Bitumine, &c. uel extremorum crurum punctione, uel pilorum euulsione uehementi, quod excitentur.

Aluus subducta acriori clystero, uidelicet ex hiera, agarico, aut ex eisdem formatae glandes.

Friclio aspera, & ligatura manuum & pedum.

Cremor ptisanæ, uel ptisana ipsa, interdum sola, interdum cum oxymelite permixta: aut in qua coma hyssopi, uel pulegij, uel thymi fuerit cocta, præsertim febre non existente ualida.

Panis mica ex oxymellite uel hydromellite.

Cibus extenuans: ut

Caro (si ægri uires requirant)

Pullorum, gallinarum.
Caponum, perdicum.
Phasianorum.
Sturnorum, turdorum.
Merularum, ac cæterarum montanarum auicularum, quæ cinnamomo, uel cariophyllis condiantur.

Ex oleribus

Asparagus.
Oreoselinum.
Feniculum.
Maiorana.
Hyssopum.
Thymum, Betonica, &c.

Potus: uel

Vinum { Album.
Aquosum.
Tense ac astringens.
Aqua mellis.

Quantitatem, quæ augenda minuendaue pro uiribus, ætate, tempore anni & morbi, &c.

Primò mediata: uidelicet pituita putrescens (proprie morbi causa dicitur) quæ primò remouenda est, partim

Primò quantitati pituitæ, cum sanguine mixtæ, ut

Pene sectione, quæ statim ab initio faciendâ, modò nihil prohibeat, uidelicet mediæ uel internæ. Quantitas uerò sanguinis pro uiribus euacuetur. Quod si uires, ætas, missionem sanguinis prohibeant, aut tale quippiam, acribus clysterijs aluus ducendus erit.

Occubitibus cū multa flamma, occipitio affixis, circa primam & secundam uertebream: interimque sanguis ex his detrahendus, si opus fuerit.

Qualitatem uidelicet cōtrariam

B. Syrupi { Betonica
Borraginis } Sin. ʒ. S.
De Roëchade
Syrupo tali: ut { Maiorana
Aquarum { Hyssopi } Sing. ʒ. j.
Betonica

Crude: ut alterantibus cōcoquentib⁹: & uel

Misceantur, & fiat syrupus una uice sumendus per aliquot dies.

Decocto ex hyssopo, pulegio, thymo, maiorana, betonica, saluia, cum mellē rosato, uel oxymellite sumptum.

Cocta. Vide in sequentibus signum B.

Quantitatem: quæ pro morbi magnitudine, uiribus, temperamento totius, & partis conditione, ætate, anni tempore, &c. uarianda,

Secundò immediata. Vide in sequentibus signum C.

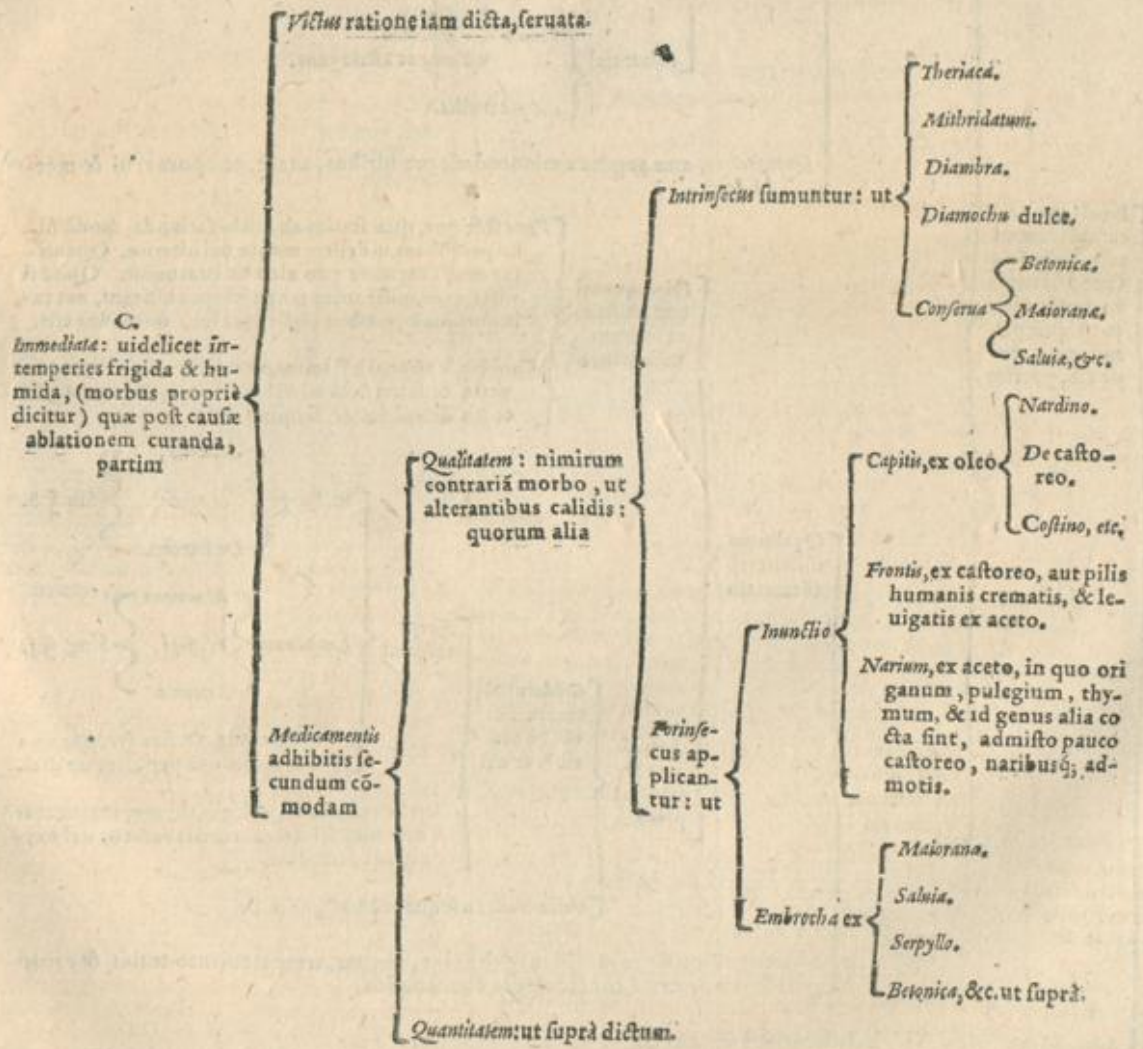
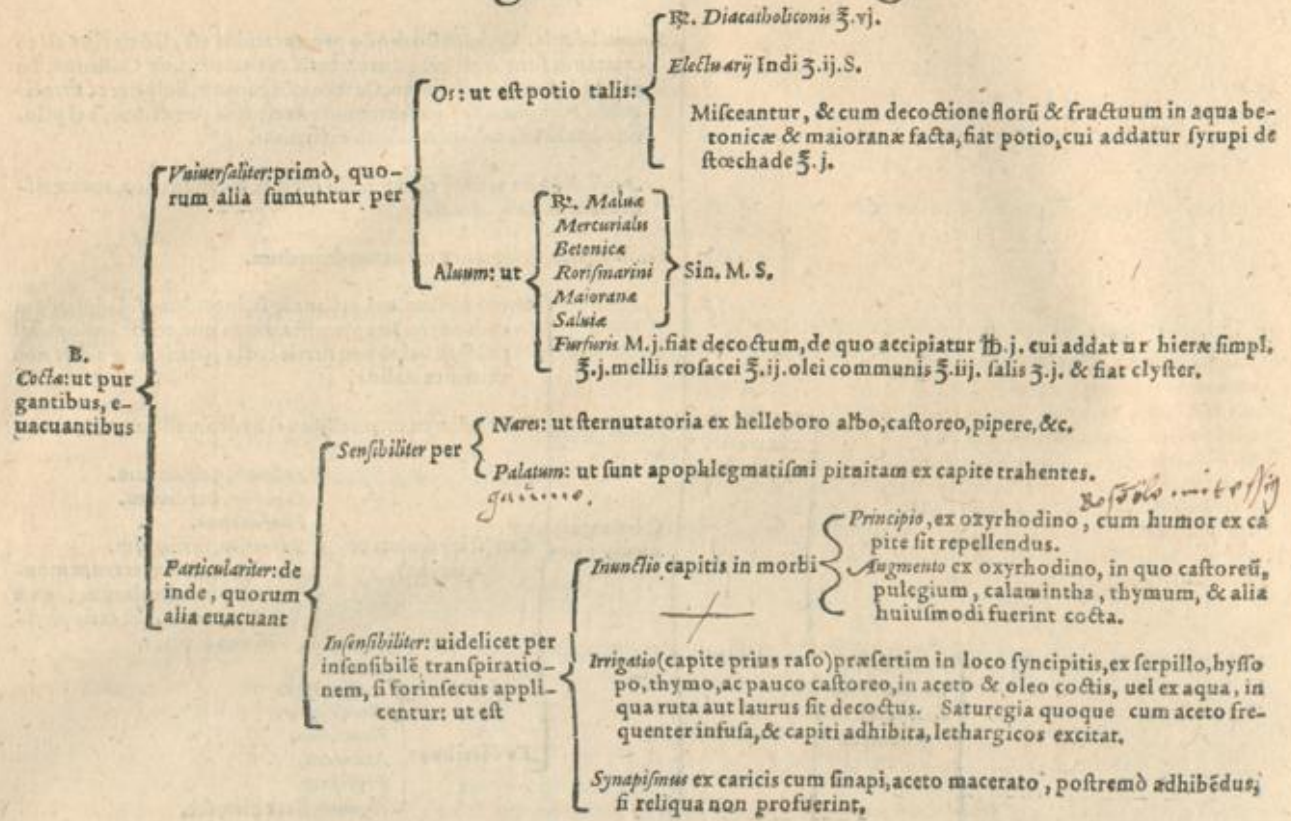
A. Quid sit agendum, indicat symptomatica causa

Medicamentis adhibitis secundū decentem

K

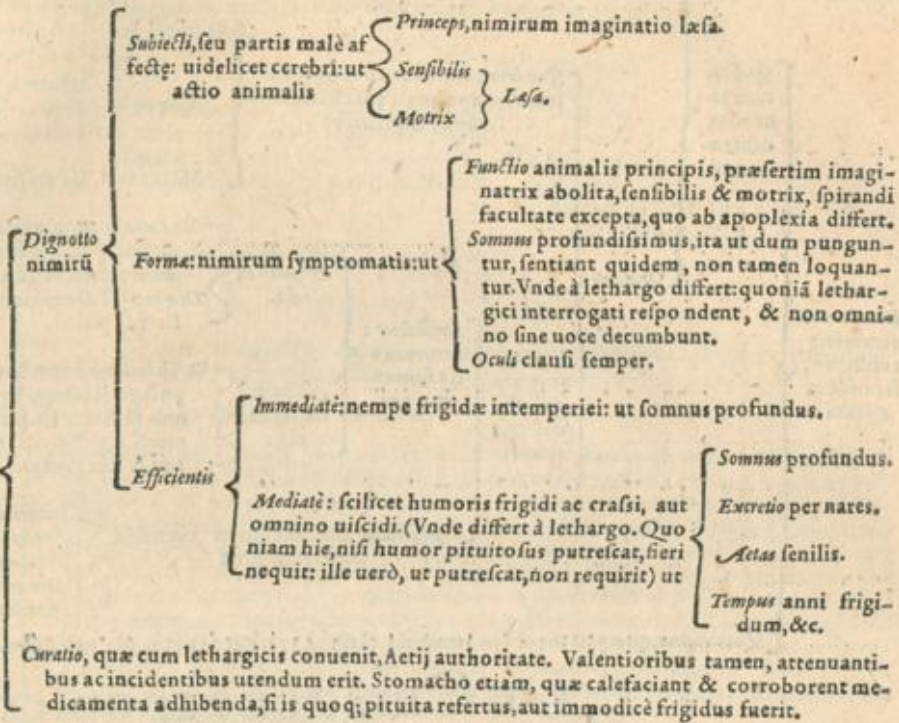
B. Cocta

LIBRI II. PARS II. De Cognitione lethargi.

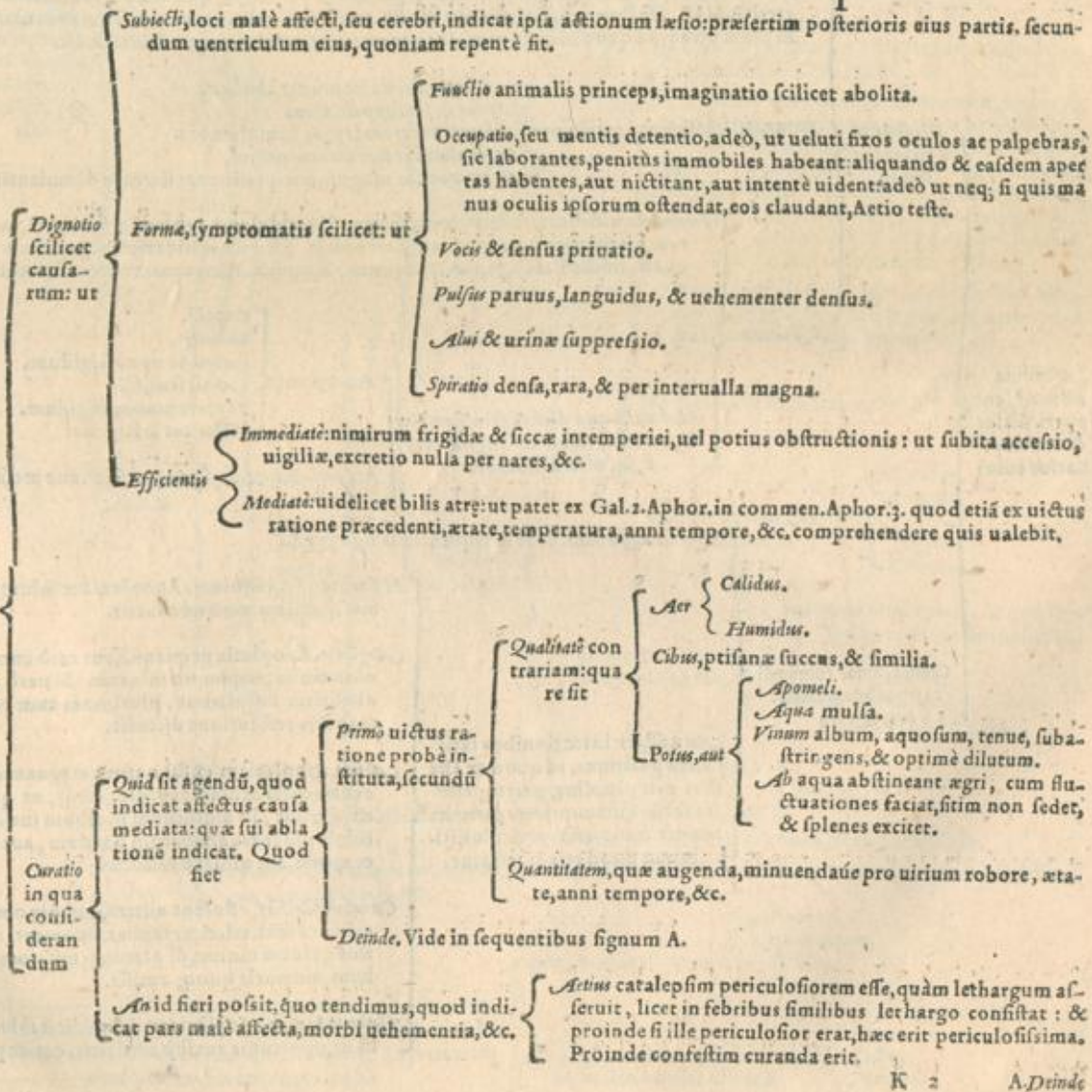
De Cura.

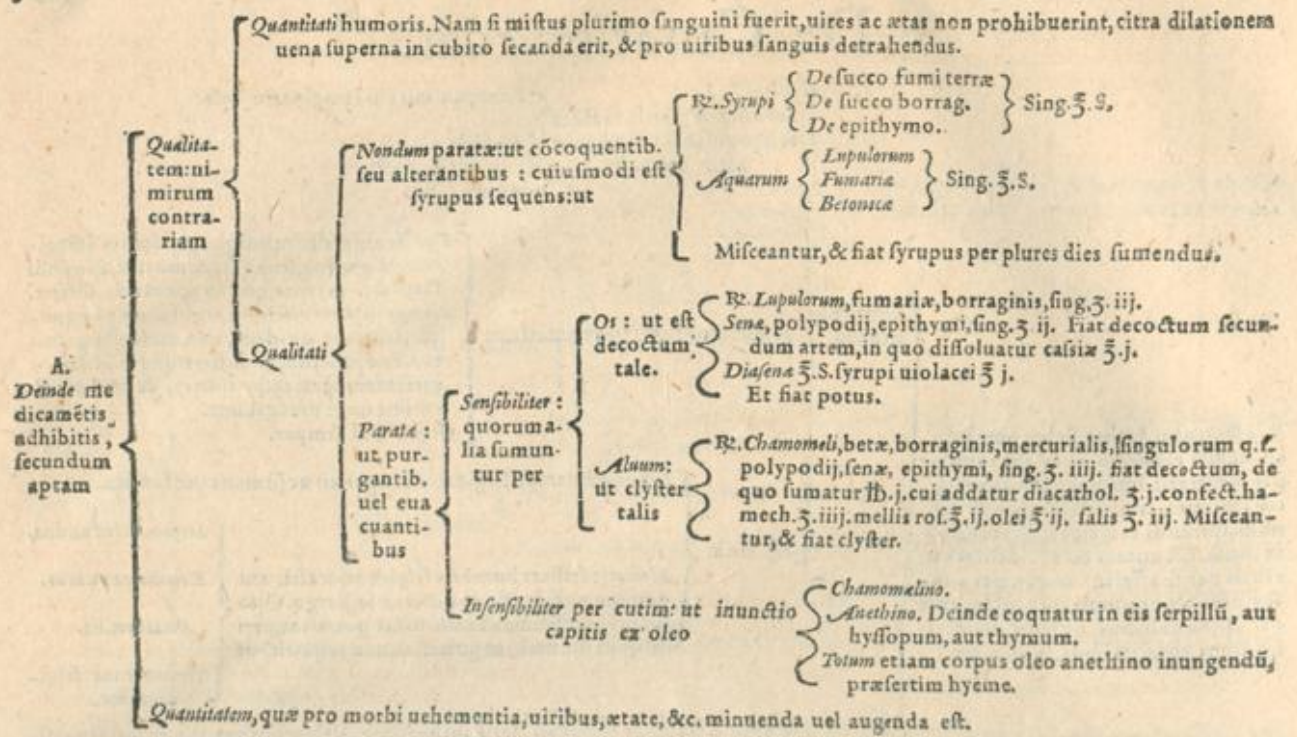
Κατά, quem Arabes Subet nominat, est ueluti resolutio quaedam principis facultatis imaginatricis, ac priuatio sensuum, uniuersarumque motio num, spirandi tamen facultate manente illaesa. Est autem eius (uidelicet cerebro per se affecto, & non per consensum. Nonnunquam enim superuenit alijs affectibus, ut febrium accessionibus, comitialibus, & alijs, &c.)

De Curatione catochi uel catalepsi.

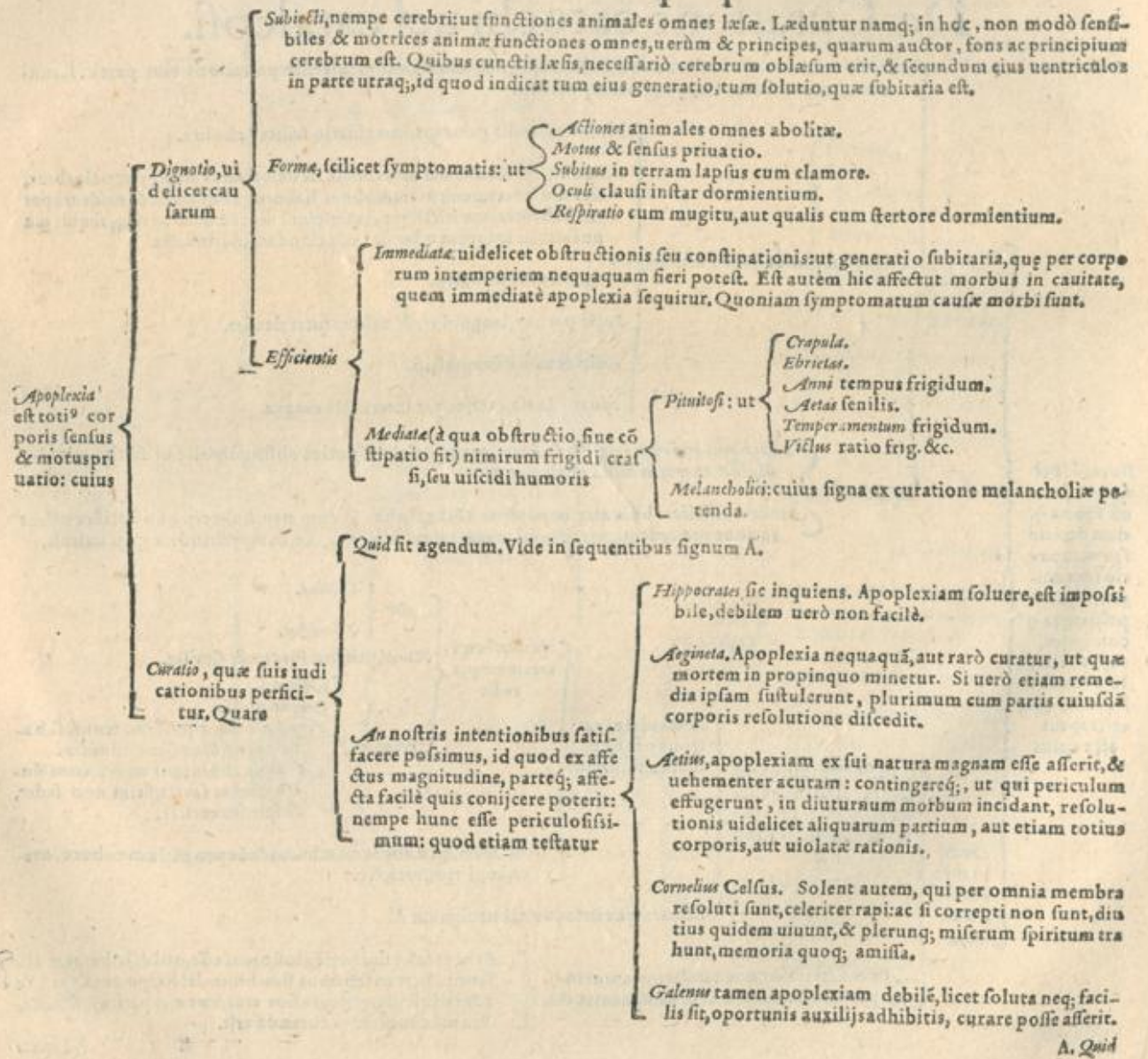
Κατά, uel κατάληψις, est subita quædam detentio seu occupatio tum animæ, tum corporis: quæ corripitur, repente in illo permanet habitu, quo correptus est: cuius

A.
 Deinde me dicamentis adhibitis, secundum aptam

De Curatione apoplexiæ.

Primo symptoma, quod prius mitigandum est. Quoniam eius, quod magis urget, prius ratio habenda est. Vnde statim ab initio odoramenta excitatoria adhibenda sunt ex castoreo, opopanace, aut galbano, seu sagapeno: & aperto eorum ore, acetum mulsum instillandum erit, & pennæ oleo imbutæ immittendæ sunt, & uomitus prouocandus.

Aer calidus.

Obi leues, calidi, & deterforia vi prædicti, facilisq; distributionis, & plerunq; cum melle edulcati: ut gallinarum, caponum, uel pulloꝝ ius, in quo decoctum sit

- Elysiopum.*
- Serpillum.*
- Saturegia.*
- Thymum.*
- Calamintha.*
- Maiorana.*
- Salua folia, quo iure panis optimus quoq; macerari poterit.*

Qualitate: quare sit

Viclus ratione, instituta secundum commodam

Potus { *Aqua mulsa.*
Apameli.
A uino abstinetur.

Friccio uehemens, & uincula in extremis corporis partibus adijcienda, humerisq; plures cucurbitulæ affigendæ.

Quantitatem: quæ omnino pauca esse debet.

Quantitati, ut uenæ sectione, quæ statim facienda, prædicto tamen eorum periculo, ut Aetius ait. Quoniam sanguinis detractio aut occidit, aut liberat, Celso authore: aded, ut post sanguinis missionem, ut ipse refert, si non redit & motus & mens, nihil spei superest. Detractio autem sanguinis à dextra manu fiat, humerali aut media incisa uena, ubi uires, ætas, & alia non dehortantur: affectus namq; magnitudo id præcipit, tanquam princeps scopus uenæ sectionis, Hippocratis & Galeni decretis. Verum copia sanguinis, quæ detrahitur, diuidenda erit, cum commouere tantum oporteat, & non exoluere uires, & calorem extinguere. Quapropter in euacuatione, pulsus, faciei color, ac inspiratio inspiciantur, & si nihil mali consequatur, etiam repetenda est detractio: quoniam aliud curationis genus uix unquam sanitatem restituit. Verum si ægri ad uenæ sectionem fuerint inepti, aut in prædictis malum quoq; perseuerauit, alienum non erit, medicamentum purgans eis præbere, ut sequitur.

Secundo symptomatis causa media: nempe frigidus, crassus, seu uiscidus humor, qui sui ablatione significat, præsertim si prima non profuerint. Hoc quidem fiet partim

A. Quid sit agendum indicat

Quantitatem: minimum contrariam

Medicamentis adhibitis secundum debitam

Qualitate: ut medicamento purgante

Purgantia

Vniuersaliter primo: quorum alia sumuntur per

Orut { *R. Pilularum* { *Cochiarum*
Arabicarum } Sing. ʒ. j. S.
Trochiscorum de agarico ʒ. j. Misceantur, & cum aqua maioranæ formentur pilulæ.

Aluum: & uel { *Clysteres*: ut *R. Elysiopi, pulegij, saluiæ, rutæ, mercurialis, centaurij minoris, calaminthæ, furfuris, sing. M. S. polypodij ʒ. S. Sem. feniculi, anisi, sing. ʒ. ij. & fiat decoctum, de quo sumatur ʒ. j. cui addatur hinc ræpicre comp. ʒ. S. electuarij indi ʒ. S. mellis ros. ʒ. ij. salis ʒ. ij. olei rutacei ʒ. iij. Misceantur, & fiat clyster.*

Glandes, quæ ex Hiera S. seu hieralogodio colocynthide, agatico, & sale gemmæ cum despumato melle formari poterunt.

Particulariter deinde

Nares: ut sunt sternutamenta ex { *Castoreo.*
Helleboro.
Pipere, &c.

Palatum: ut sunt apophlegmatismi ex { *Pyrethro.*
Organo.
Pipere.
Thymo.
Castoreo.

Insensibiliter: ut inunctio capitis prius abrasa, ex { *Rosaceo eum aceto, in quo serpyllum, aut calamintha fuerint cocta.*
Oleo { *Nardino.*
Costino.
De castoreo, &c.

Melancholiam: ut { *R. Pil.* { *De fumo terræ*
De lapide lazuli } Sing. ʒ. j. S.
Misceantur, & cum aqua fumi terræ fiant pilulæ.

Quantitatem, quæ augeri uel minui poterit, pro morbi uehementia, uiribus, ætate, partis conditione, anni tempore, &c.

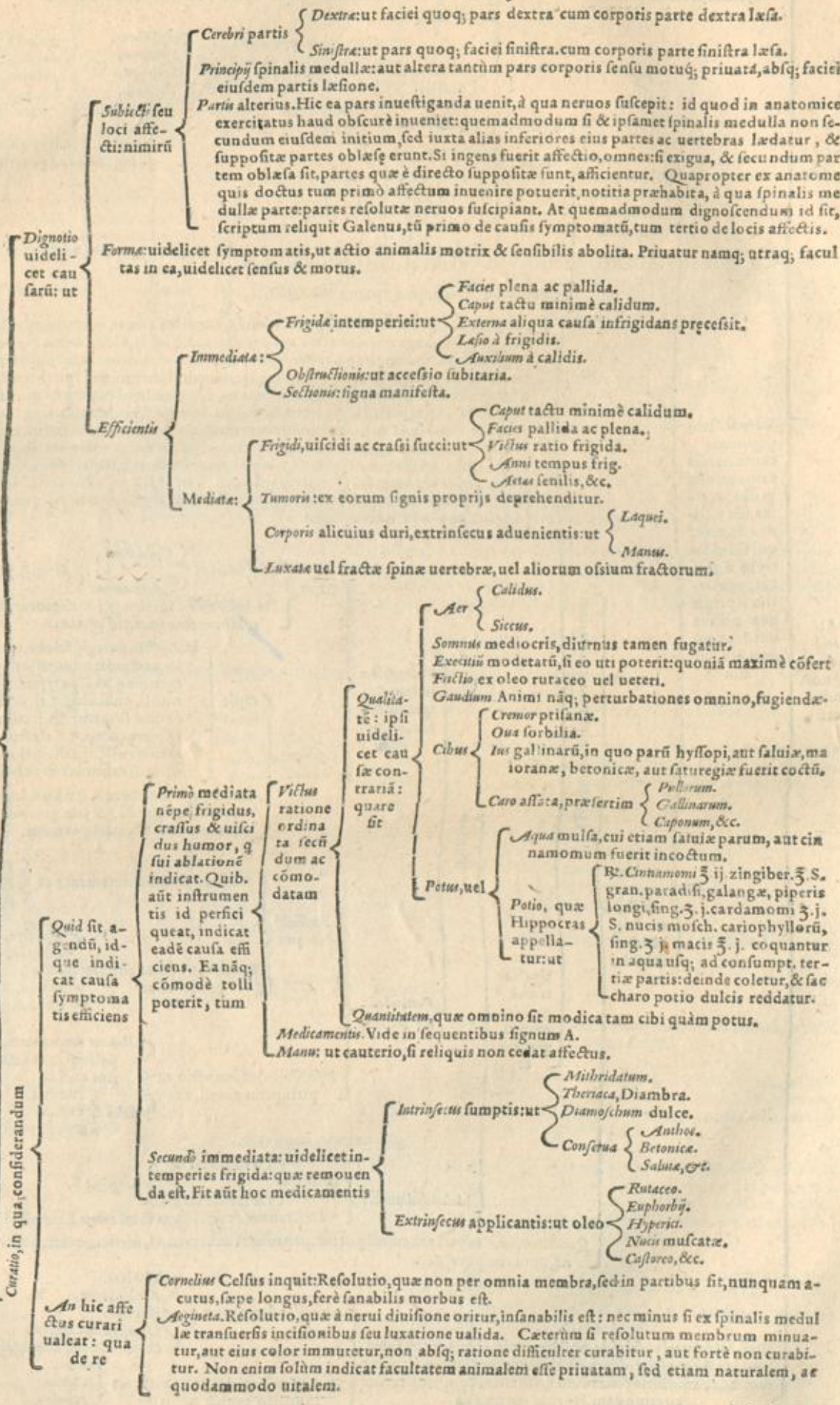
Tertio intemperies frigida, post humoris ablationem remansens, quæ curanda: idq; perfici poterit medicamentis alterantibus, adhibitis secundum qualitatem & quantitatem commodam. Horum autem alia

Intrinsicis sumuntur: ut { *Theriacæ.*
Mithridatæ.
Diambra.
Diamoschum dulce.
Conserua betonicæ, maioranæ.

Extrinsicis capitis applicantur: ut { *Iriuo.*
Costino.
Nardino.
De castoreo, &c.

LIBRI II. PARS II. De curatione Paralyfis.

Uapadveit
seu resolutio est tum motus, tum sensus priuatio: nō quidem neruorū omnium totius corporis, ut in apoplexia: sed ubi alterū laetus, aut dextrum, aut sinistrum sensum aut motum amiserit, aut in aliquo particulari membro id acciderit: cuius

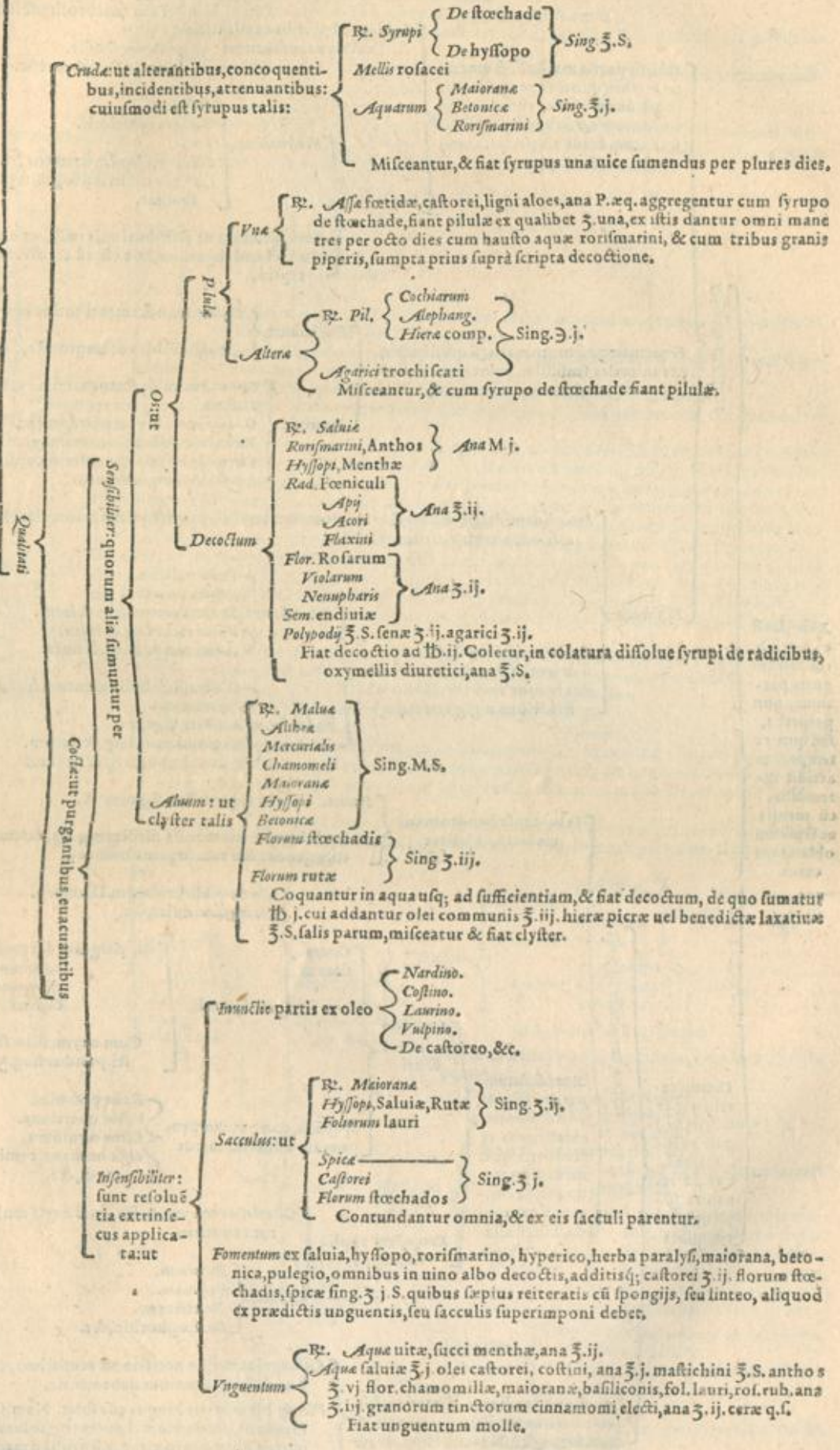

A. Causa

Quantitati Nam si humor sanguini permixtus est, uenæ scilicet sectione ab initio faciēda, modò ætas, habitus, tempus anni, & similia non prohibuerint. Fiat autē à partibus sanioribus, & moderatè, ne corpus refrigeretur. Interpositis autem diebus quibusdā à uenæ sectione, alius clysteribus subducenda, ut inferius describētur.

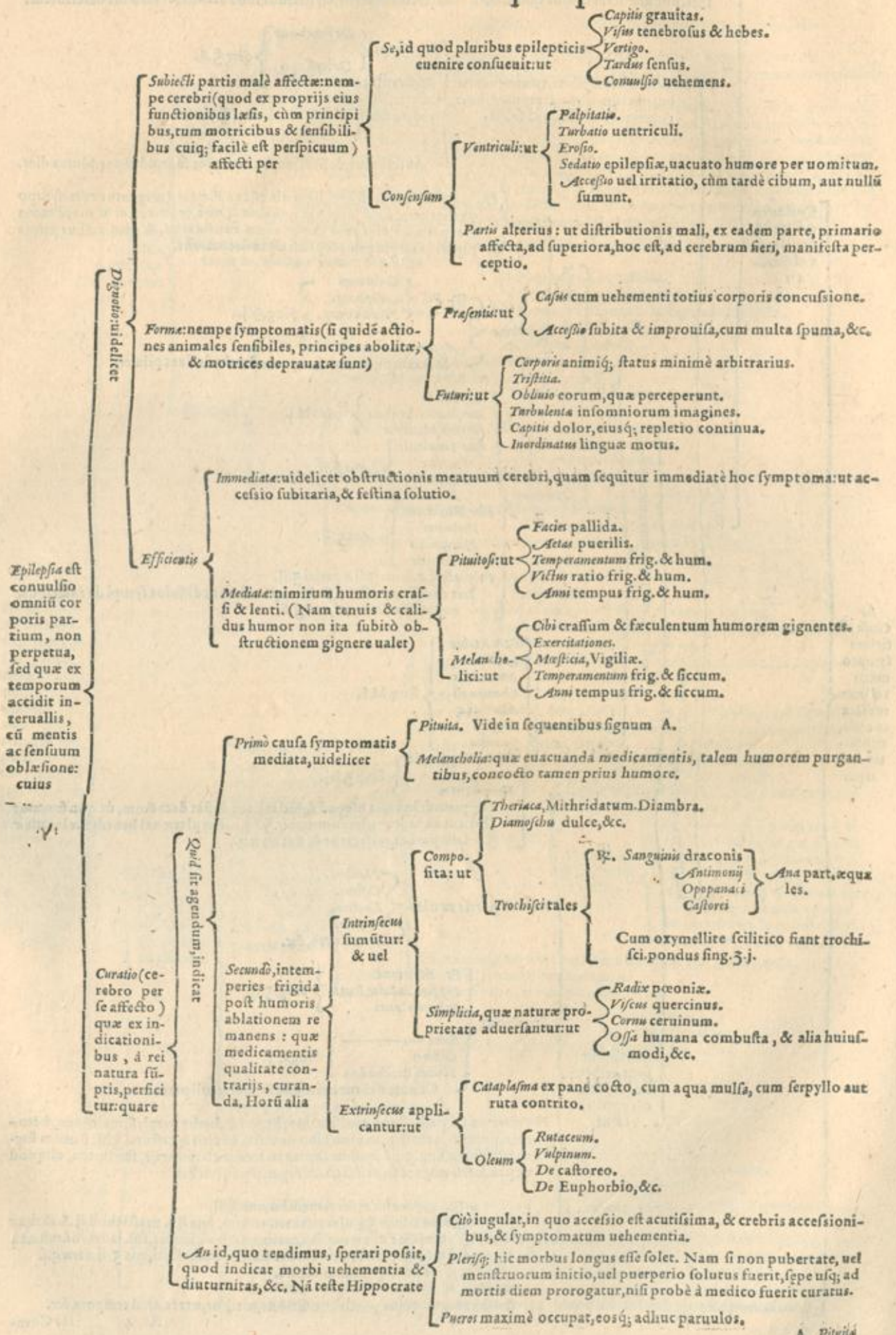
Qualitatem contrariā, & uel ipsius humoris

A. Causa efficiens symptomatis tollitur medica mentis, exhibitis secundum

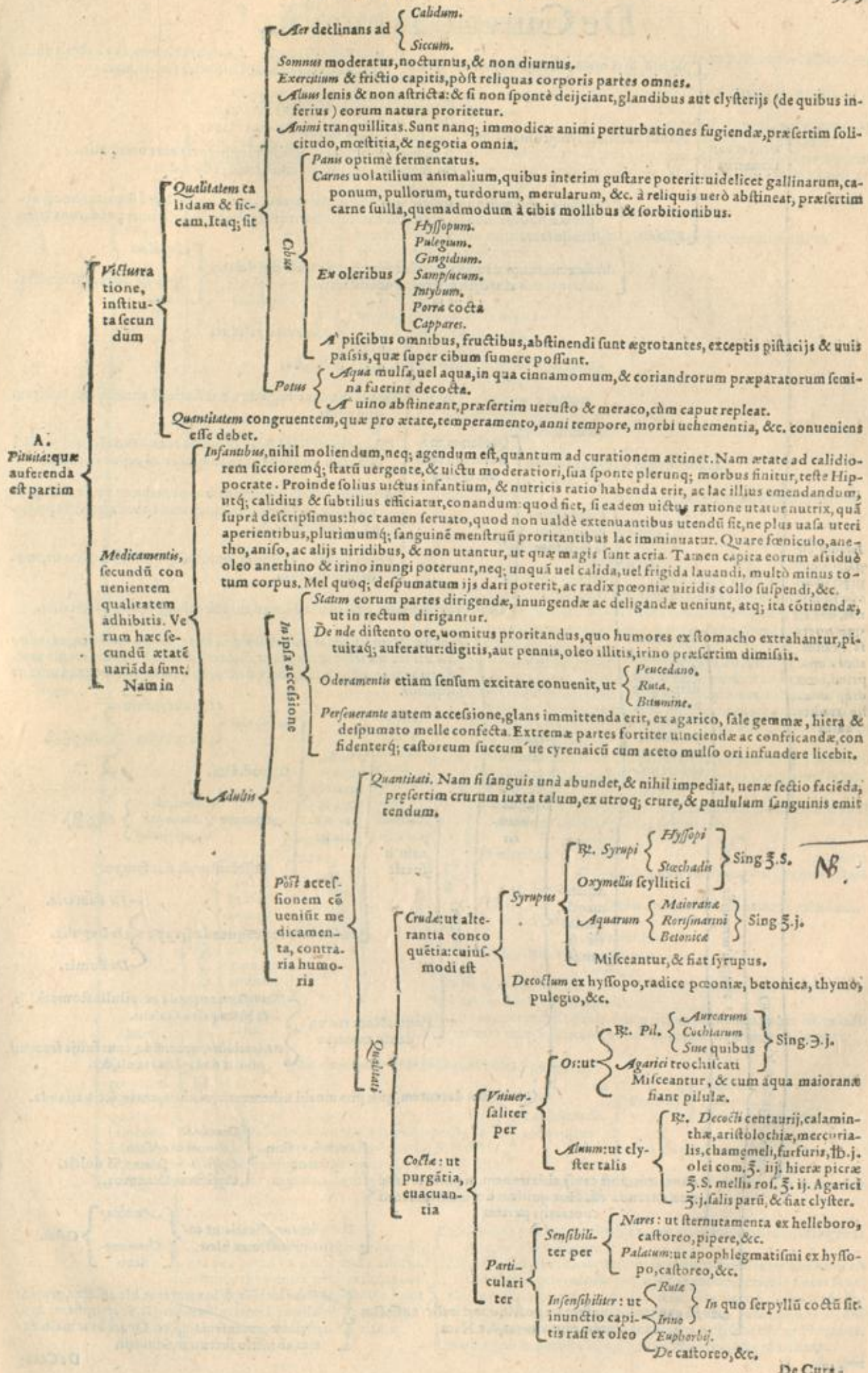

Quantitatem: quæ augeri uel minui poterit, pro morbi magnitudine, partis conditione, uiribus, ætate, anni tempore, &c.

LIBRI II. PARS II. De Curatione epilepsiæ.

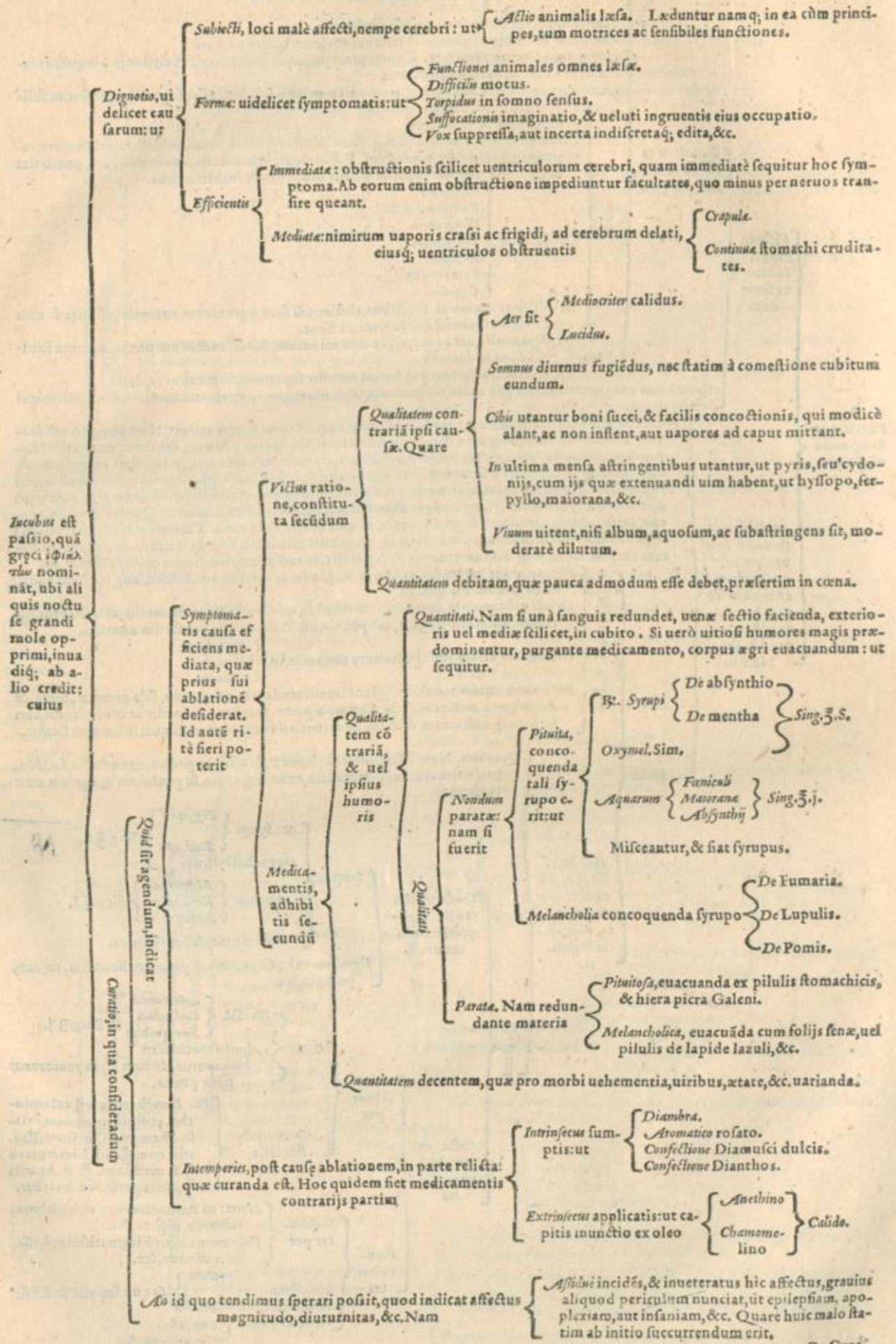

A. Pituita

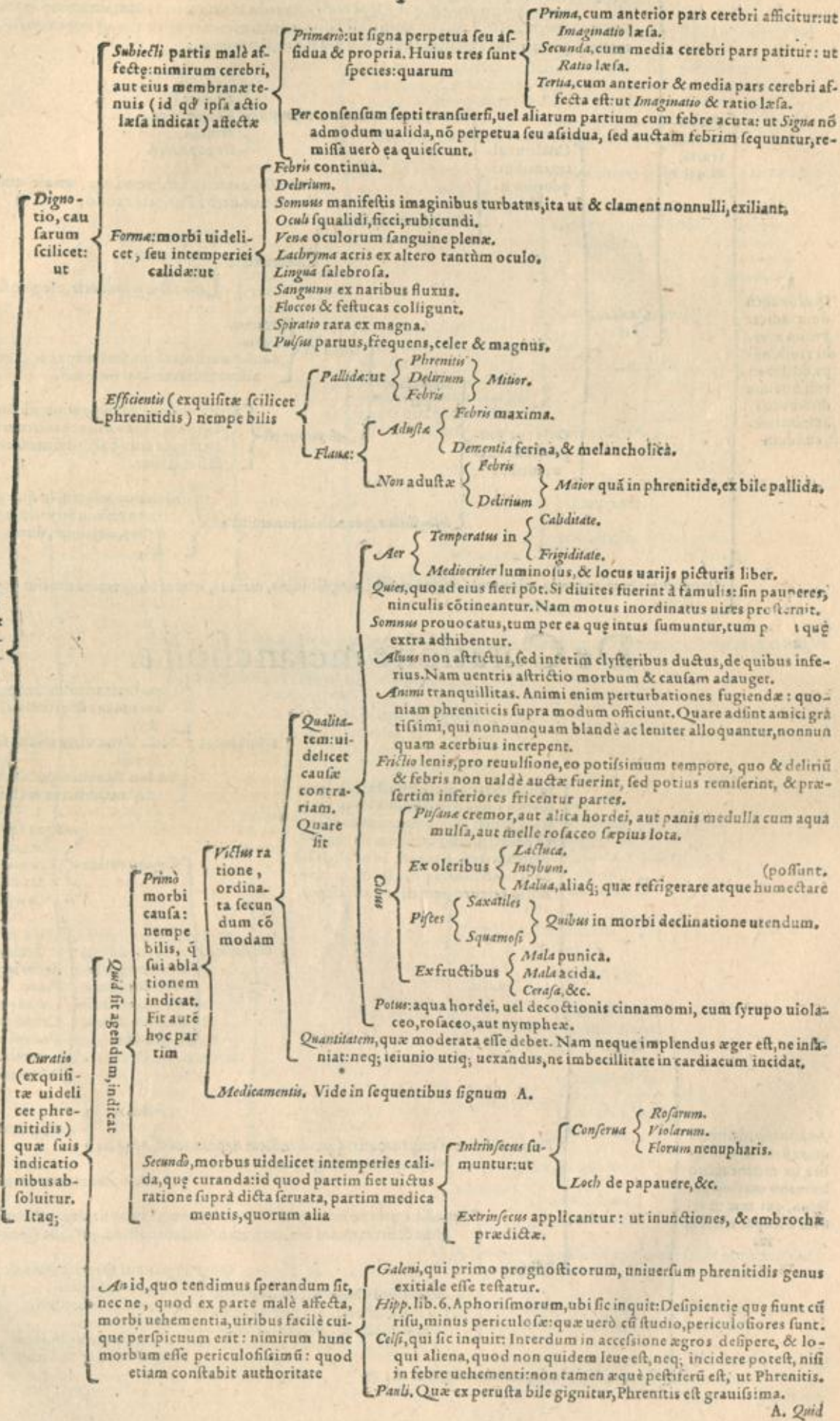
De Cura

LIBRI II. PARS II. De Curatione incubi.

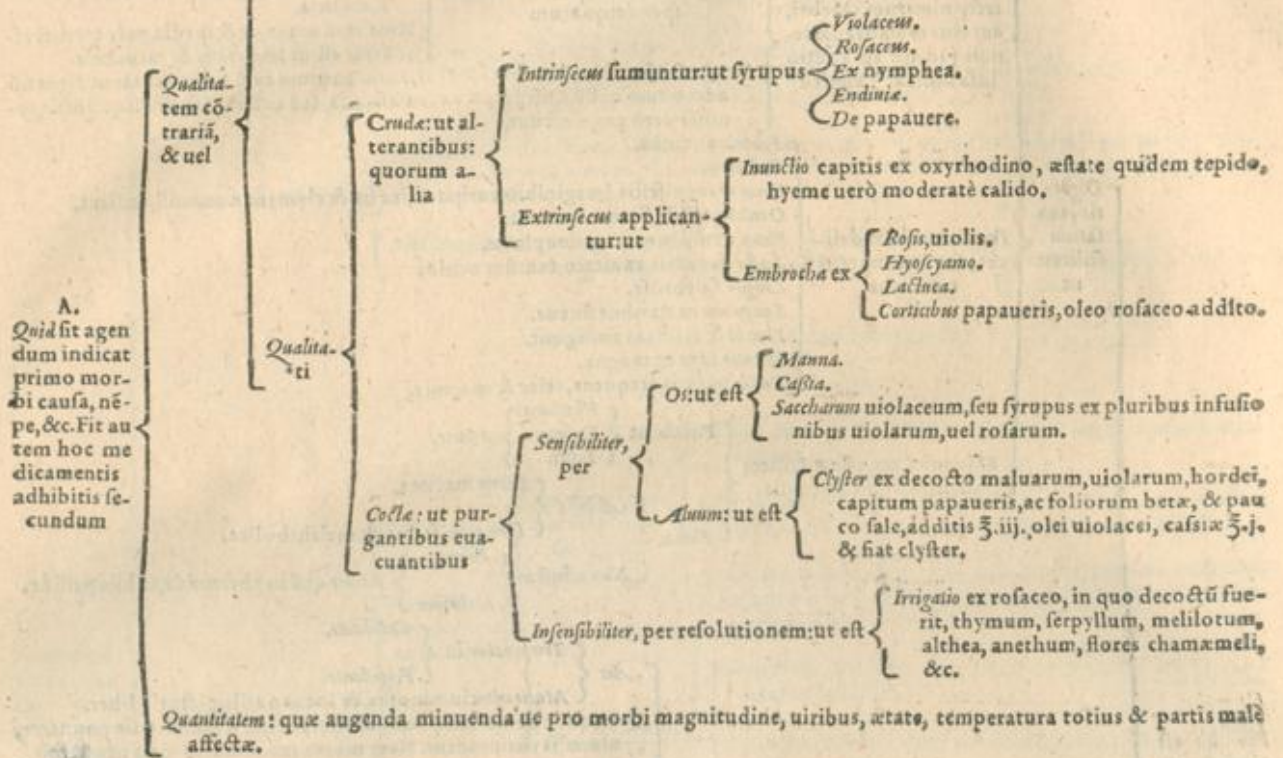
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ.
De Curatione phrenitidis.

Phrenitis est cerebri, aut membranarum eius inflammatio. Huius

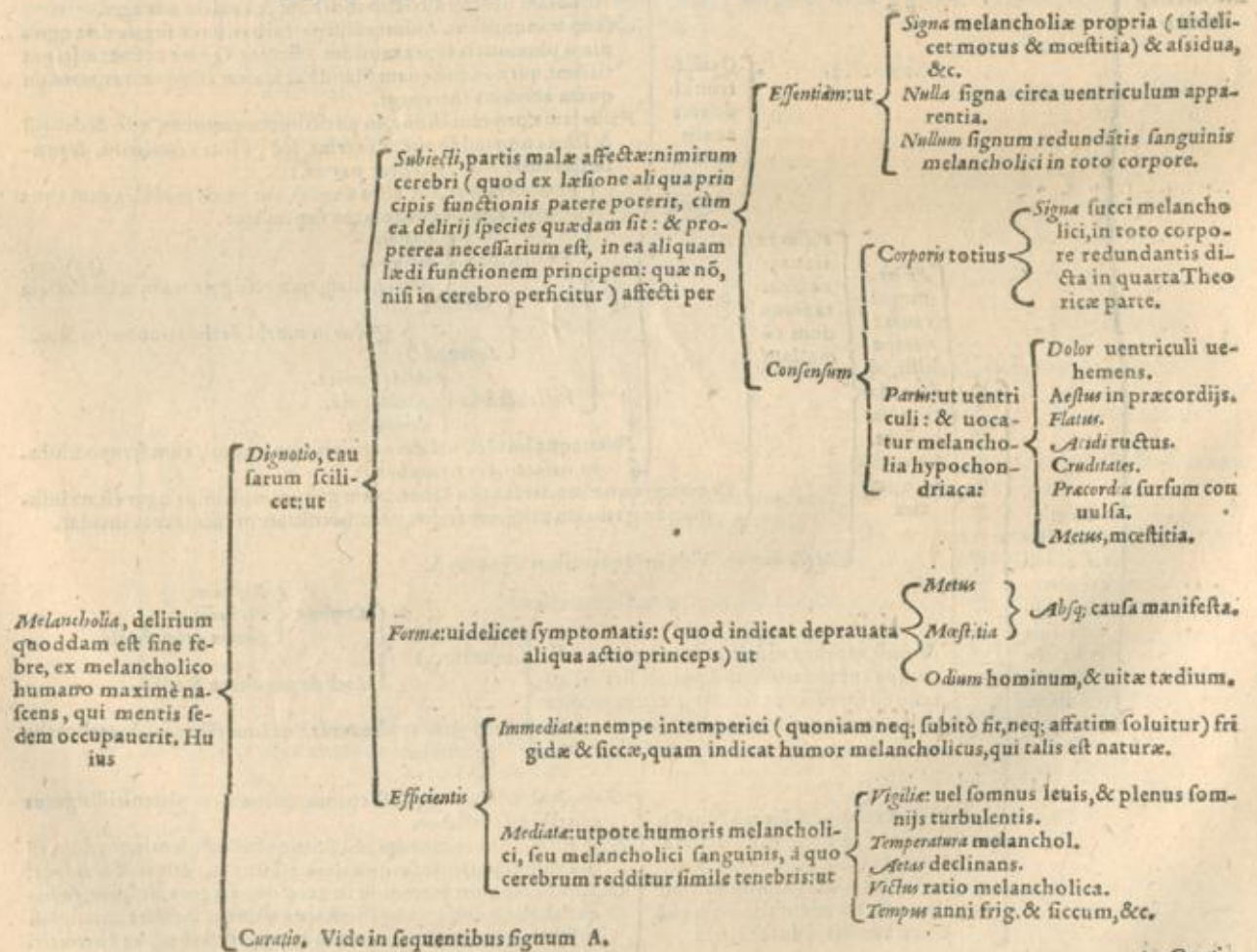

A. Quid

Quantitati bilis. Nam si una cum sanguine abundet, ab initio statim uene sectio facienda, modò uires ualidae fuerint, nihilq; prohibuerit. Vena autem incidenda cubiti media erit, si sanguis admodum redundet. Si uerò nõ ad eam fuerit sanguinis redundancia cum bile, externa cubiti uena incidenda erit. Quòd si phreneticus manum non porrigat, quod sepe accidit, ex recta in fronte uena sanguinis missio molienda erit. Facies autem id recte, si collum artificiose fascia lanæ, seu linea constringas, ut uena attollatur. Quantitas uerò pro uiribus extrahenda erit: & si uidebitur, iteranda erit.

De Curatione melancholiæ.

Aer { Calidus & humidus.
Non tenebrosus, sed lucidus.
Non grauer olens, sed suaueolens.
Somnus paulo longior consueto.
Excretum mediocre per loca uiridia & amœna, conuenienti tempo-
re, excretis prius alui excrementis, natura uel arte.
Balneum aquæ dulcis, quo se uno præsidio, cum uictu humido, Gale-
nus morbum hunc (ubi non diurnus factus fuerit) curasse dixit.
Animus hilaris. Affectus enim animi, qui metum aut mœsticiam af-
ferre possunt, cauendi, sed quæ his sunt contraria conferunt: ut
gaudium, hilaritas, bona spes, animi constantia, & securitas.

Qualitatem: nimirum cõtrariã. Quare cuiuslibet melancholię speciei, sic

Cibus boni succi, medio-
criter humidus, conco-
ctu facilis, & status ex-
pers. Nam cibus melan-
cholicum humorem gi-
gens uitandus: quare
confert

Panis clibano coctus, probè præparatus,

Carnes non uirosæ nec pingues, sed

- Pullorum.*
- Gallarum.*
- Caponum.*
- Perdicum.*
- Sturnorum.*
- Merularum.*
- Esadina, &c.*

Oua gallinarum mollia.

Pisces { *Petrosi.*

Carne molles.

Ex oleribus { *Borrago.*
Buglossa.
Lactuca.
Endiua.
Malua.
Spinachia, &c.

Pisana cum aliquo prædictarum car-
nium iure.

Ex fructibus { *Vua.*
Vua passa.
Mala dulcia.

Potus, uinum { *Album.*
Tenu.
Dilutum.
Non ualde uetus.

Quantitatem: quæ pro affectus uehementia, uirium robore, temperamento, &c. augen-
da minuenda erit.

Medicamentis. Vide in sequentibus signum B.

Primò medi-
ata: quæ
sui ablatio-
nẽ indicat.
Fiet autem
hoc partim

Victura
tione p-
bè insti-
tuta, se-
cundũ

Quid sit
agendũ,
indicat
sympto-
matis
causa

A.
Curatio
melan-
cholię
suis in-
dicatio-
nib. per-
ficitur:
quare

Secundò immediata: nem-
pe intemperies frigida &
ficca, quæ remouenda est.
Huiusmodi autem remo-
uebitur, partim seruata
uictus ratione suprã di-
cta, partim medicamen-
tis contrarijs: quorum
alia

Electuarium de gemmis.
Diambra.
Dianthos.
Electuarium lætitię Gal.
Confectio citri.
Confectio musci.

Intrinse-
cus tu-
muntur:
ut

Electuarium ta-
le

- Ri. Conserue* { *Borragina*
Buglossa
Violarum
Rosarum
Fumi terræ } *Sing. ʒ. ij.*
 - Syrupi* { *De pomis*
De corticibus
mali citri } *Sing. ʒ. ij.*
 - Specierum* { *Dianthos ʒ. iij.*
Diambra ʒ. ij.
 - Foliorum auri*, num. v.
- Misceantur, & fiat electuarium.

Extrinsicus applicantur: ut

- Embrochæ* ex { *Malua, Althea.*
Viols, Chamomilla.
Stachade, Nymphaea.
Lactuca.
- Oleum* { *Amygdalarum dulcium.*
Violaceum.
Chamomelinum.
Anethinum, &c.

Id quo tendimus sperari possit, quod indicat morbi cau-
sa, pars affecta, morbi duratio. Nam cum pars affecta sit nobi-
lis, morbi causa eradicatu difficilis, morbusq; diu durauerit, e-
rit hic affectus periculosus ualde. Quoniam uel apoplexiam,
uel morbum comitiale, uel furorẽ, uel cæcitatem signifi-
cat: id quod testatur

Hippocrates 6. de Morbis uulgaribus, sic inquit: inter-
rim uerò in morbum comitiale permutatur.
Idem sexto Aphorismorum: Melancholia uel apoplexi-
am, uel epilepsiam, uel furorẽ significat.
Trallianus: Melancholia inueterata, & ueluti in naturam
conuersa, incurabilis propemodum euadit.

L. B. Medicis

Quantitati: ut phlebotomia, à qua statim ordiendum erit (uiribus ægri & alijs consentientibus) & media uena præcipuè incidenda erit, tantumq; sanguinis extrahendum, quantum pro laborantis corporis habitu satis esse uidebitur. Si autem uires multam prima uice euacuationem non tolerant, necesse est, tunc non modò semel, sed etiam bis, & sæpius, quantum licet, paulatim auferre. Et si à brachio euacuatio fieri nequeat, tentandum est à poplite, idque potissimum in mulieribus, quibus menstruæ purgationes: aut in uiris, quibus hæmorrhoides detentæ fuerint. Nam pro curatione prædicti affectus, sanguinis euacuatio est necessaria. Quare cum cubiti uena non fuerit manifesta, non minus iuuabitur æger, si ex prædicta uena, uel quacunq; alia parte sanguis detractus fuerit.

Qualitatem contrariam & uel humoris

Nondum parata: ut medicamentis alteratibus, concoquentibus: cuiusmodi est

Syrupus

Clementior: ut

Rz. Syrupi { De pomis } Sing. ʒ. S.
 { Violarum }
 { Fumi terræ }

Aquarum { Buglossæ } Sing. ʒ. j.
 { Melissæ }
 { Lupulorum }

Misceantur, & fiat syrupus, per plures dies exhibendus.

Rz. Syrupi { Epithymi } Sing. ʒ. j.
 { De succo fumarie }

Aquarum { Buglossæ } Sing. ʒ. ij.
 { Fumarie }

Misceantur, & fiat syrupus una uice per plures dies assumendus.

Decoctum: ut

Rz. Scolopendria M. j.
Fumi terræ M. S.
Florum { Borraginis } Sing. M. j.
 { Buglossæ }
 { Violarum }

Passulavum ʒ. j.
Cort. rad. capparorum } Sing. ʒ. ij.
Tamariacis }

Rad. { Feniculi } Sing. ʒ. j.
 { Petroselini }
 { Glycyrrhizæ }

Thymi } Sing. ʒ. S.
Epithymi }

Coquantur omnia usq; ad consumptionem tertie partis, deinde coletur, atque dulcis reddatur potio, cui addantur syrupi de fumo terræ, epithymi, sing. ʒ. ij. & fiat potio.

Qualitati

B. Medicamentis adhibitis (in ea scilicet melancholice specie, quæ per consensum totius corporis genita est) secundum

Parata: ut purgantibus, quorum alia sumuntur per

Debiliora: ut

Rz. Borraginis } Sing. ʒ. ij.
Fumarie }
Lupulorum }
Violarum }

Hordei mundi ʒ. iij.
Sena } Sing. ʒ. ij. S.

Epithymi }
Myrobalanorum indorum ʒ. j. S.
Vuarum passiarum ʒ. S.
Prunorum, num. iij.

Coquantur, & fiat colatura, cui addatur cassiæ nouiter tractæ ʒ. j. & fiat potio.

Os

Fortiora: præsertim si debiliori nõ cedat affectus: prius tamen præparato humore: ut

Rz. Cassiæ recent. tractæ ʒ. v.
Confectionis hamech ʒ. iij.
Diasenæ ʒ. S.

Misceantur, & cum decoctione florum & fructuum, in aqua borraginis & fumi terræ facta, fiat potio: cui deniq; addatur syrupi de fumo terræ, epithymi, sing. ʒ. S.

Aluum: ut est clyster huiusmodi:

Rz. Maluæ mercurialis, fumi terræ, borraginis, thymi, epithymi, sing. M. S.

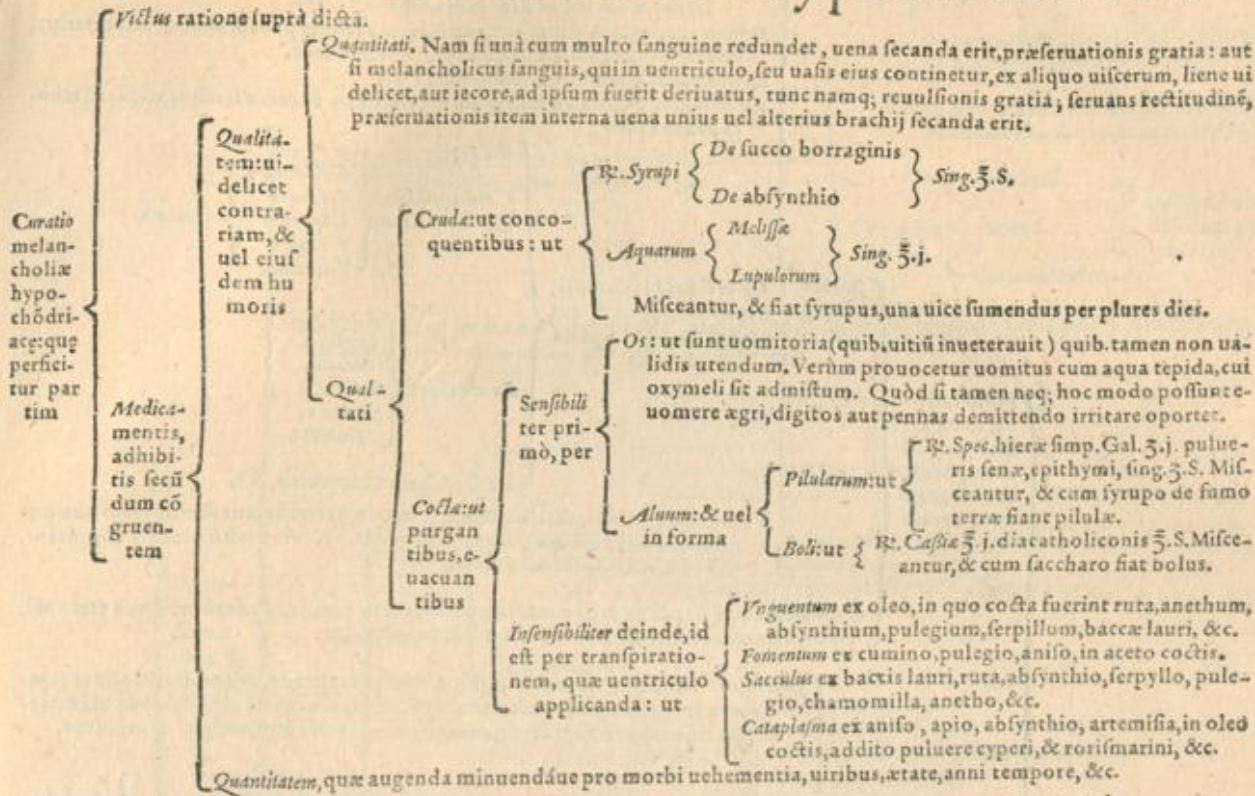
Sena } Sing. ʒ. vj.
Polypodij }

Sem. { Anisi } Sing. ʒ. ij.
 { Feniculi }

Coquantur usque ad tertie partis consumptionem, & fiat colatura, de qua accipiatur ʒ. j. cui addatur cassiæ ʒ. j. diasenæ ʒ. S. olei uiolacæ, chamomillæ, sing. ʒ. j. S. salis ʒ. j. Misce, & fiat clyster.

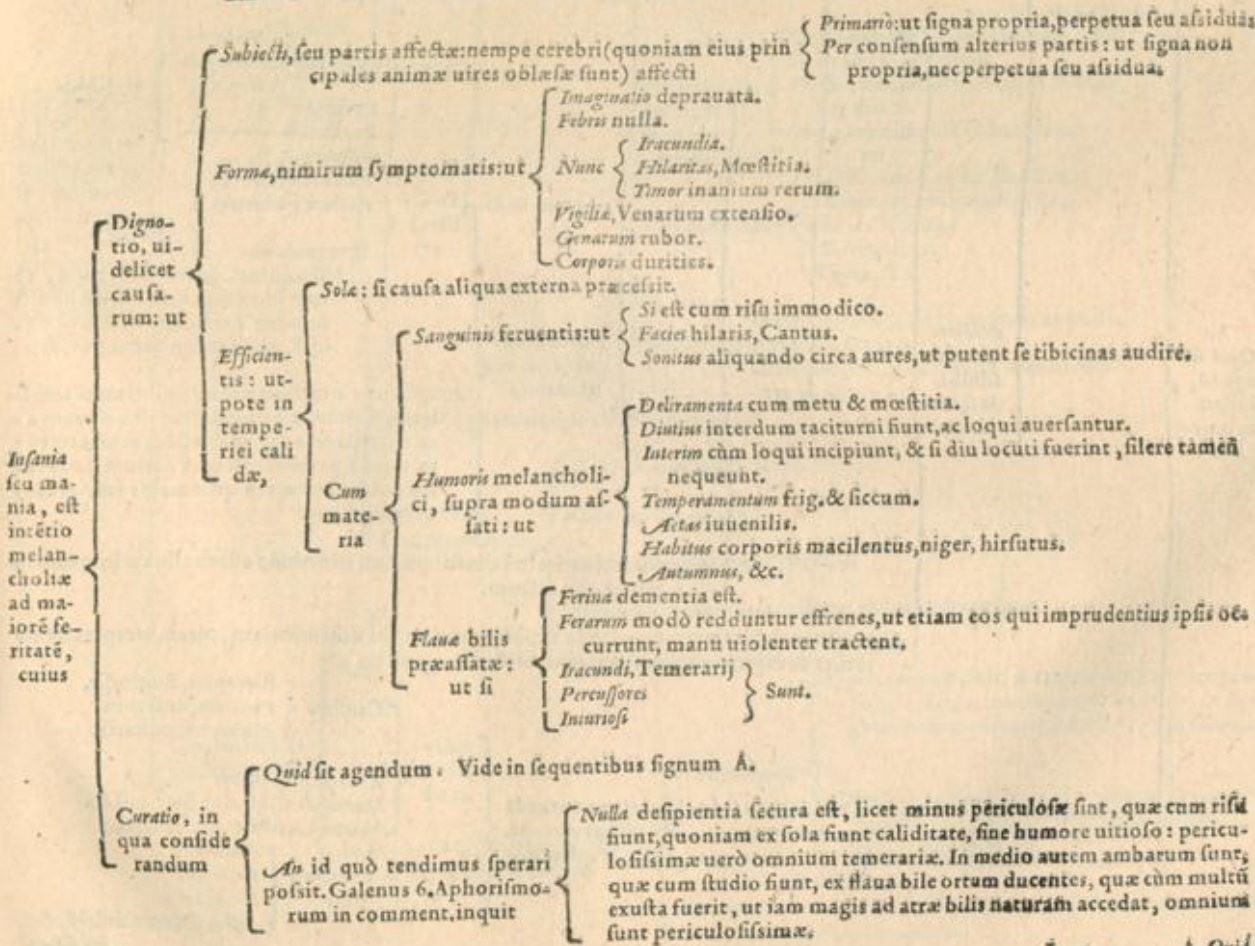
Quantitatem: quæ pro diuersa ratione, magnitudinis morbi, naturæ corporis, uirium, partis affectæ, uarianda. De Cura

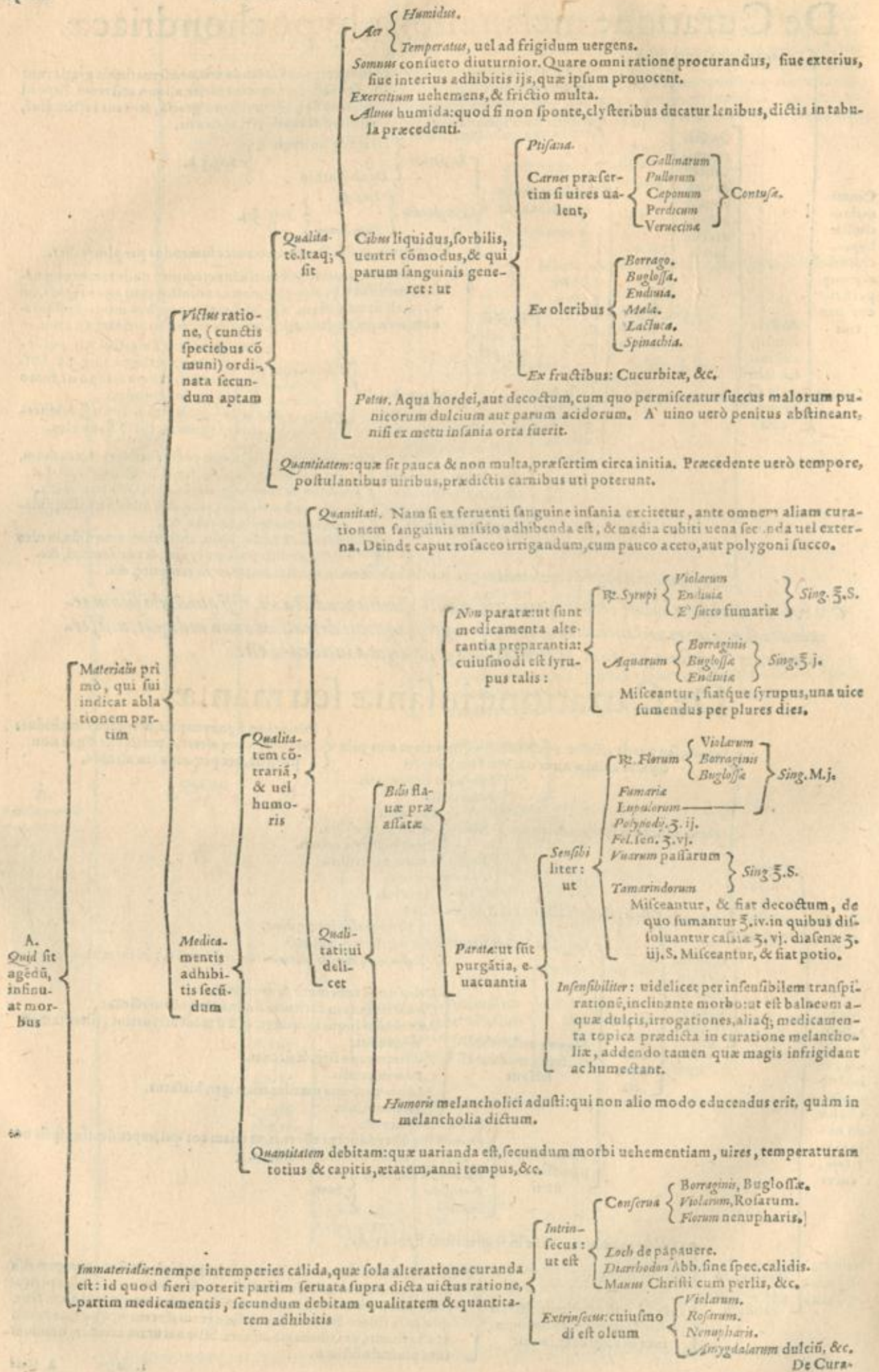
De Curatione melancholix hypochondriacæ.

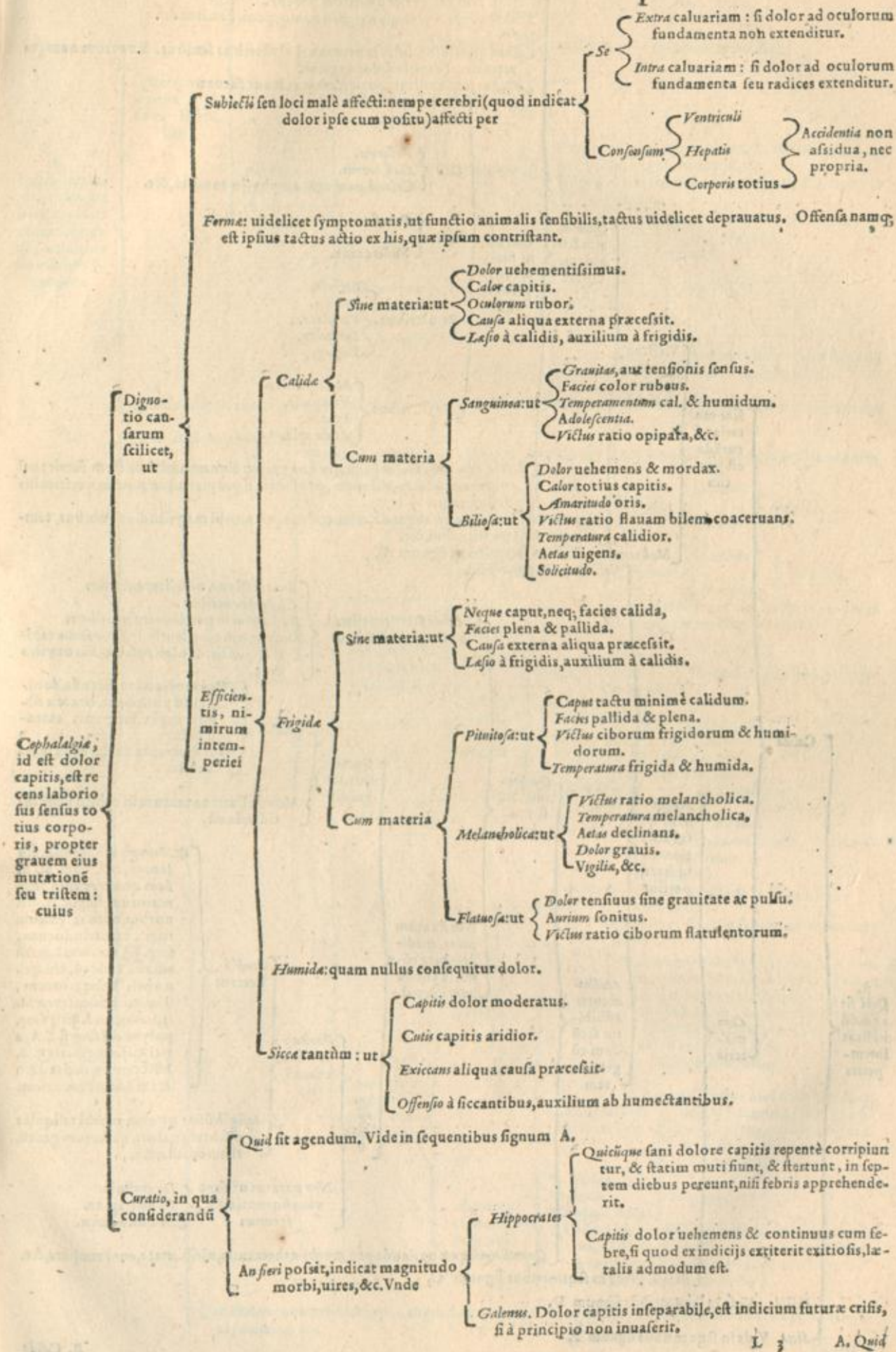
CURATIO melancholix (cerebro primario affecto) similis prædicta est, nisi quod, ubi solum cerebrum sanguinem melancholicum continet, æger sanguinis detractio non indigeat, nisi forte multum sanguinis sit, tunc præseruationis gratia uena incidenda est.

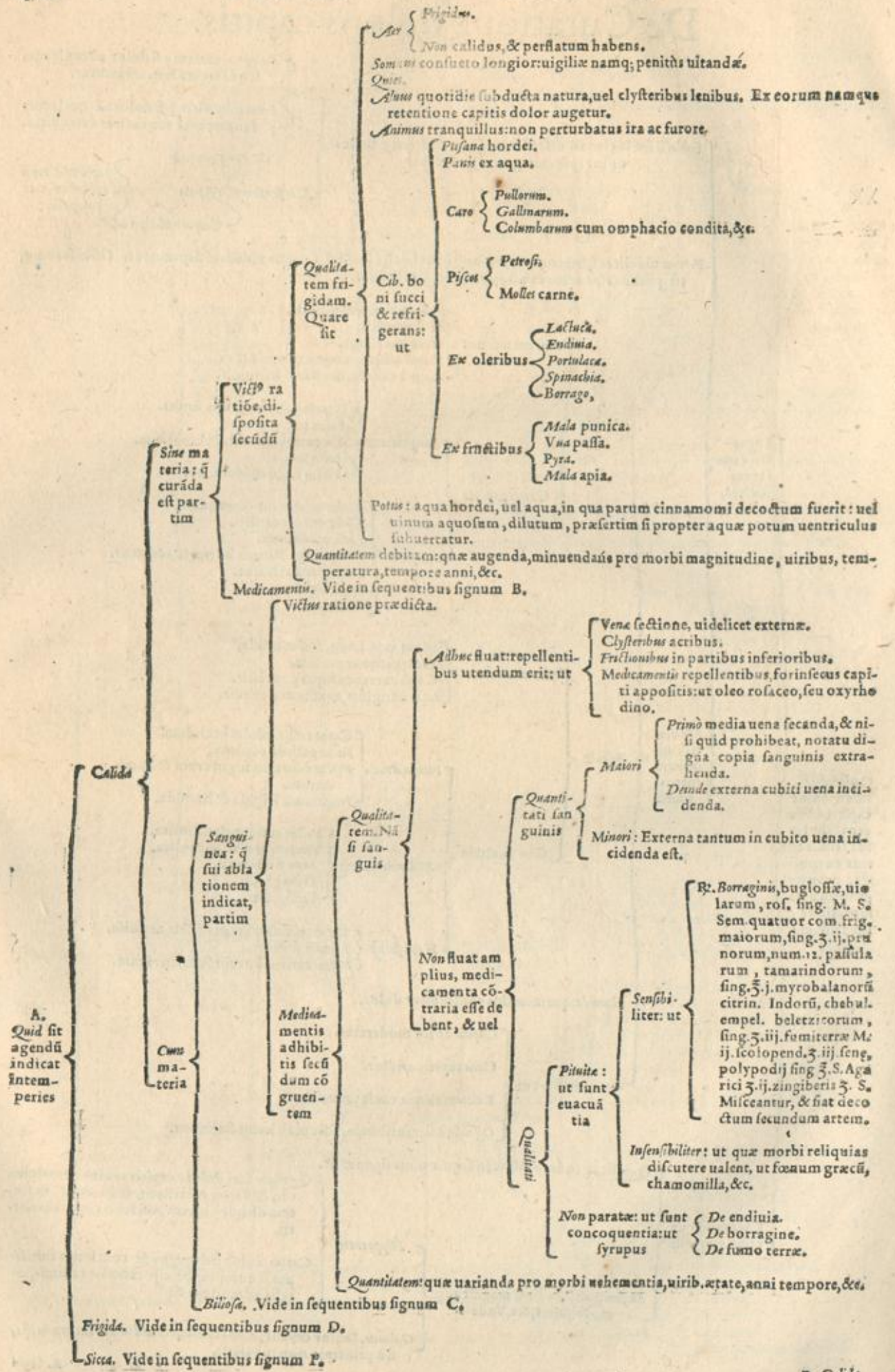
De Curatione insanix seu manix.

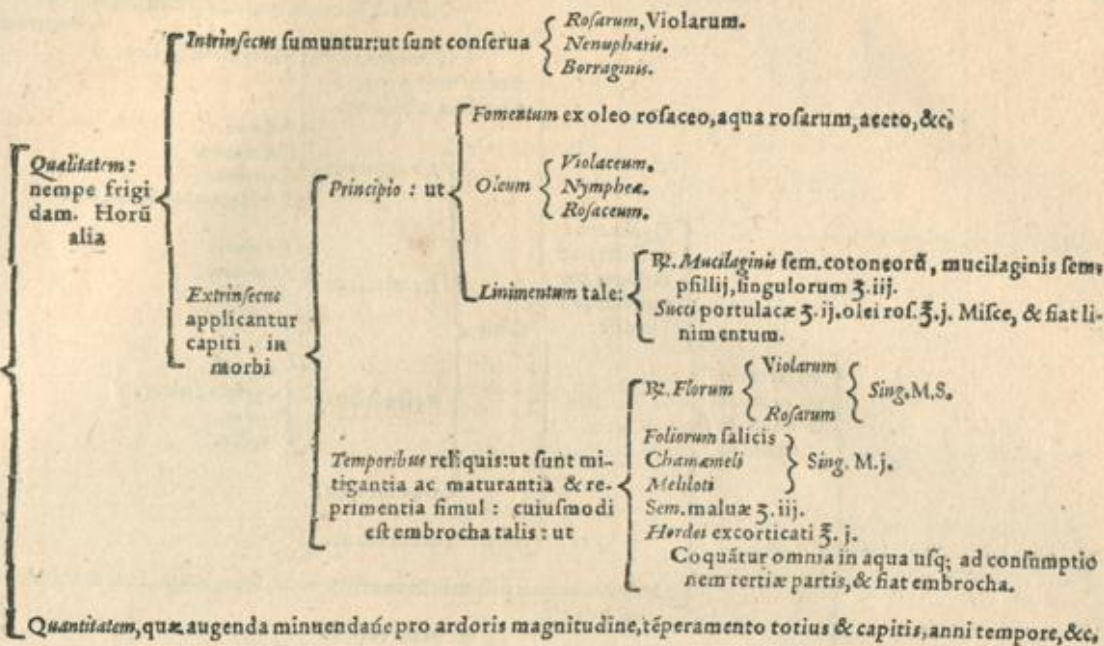
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
De Curatione doloris capitis.

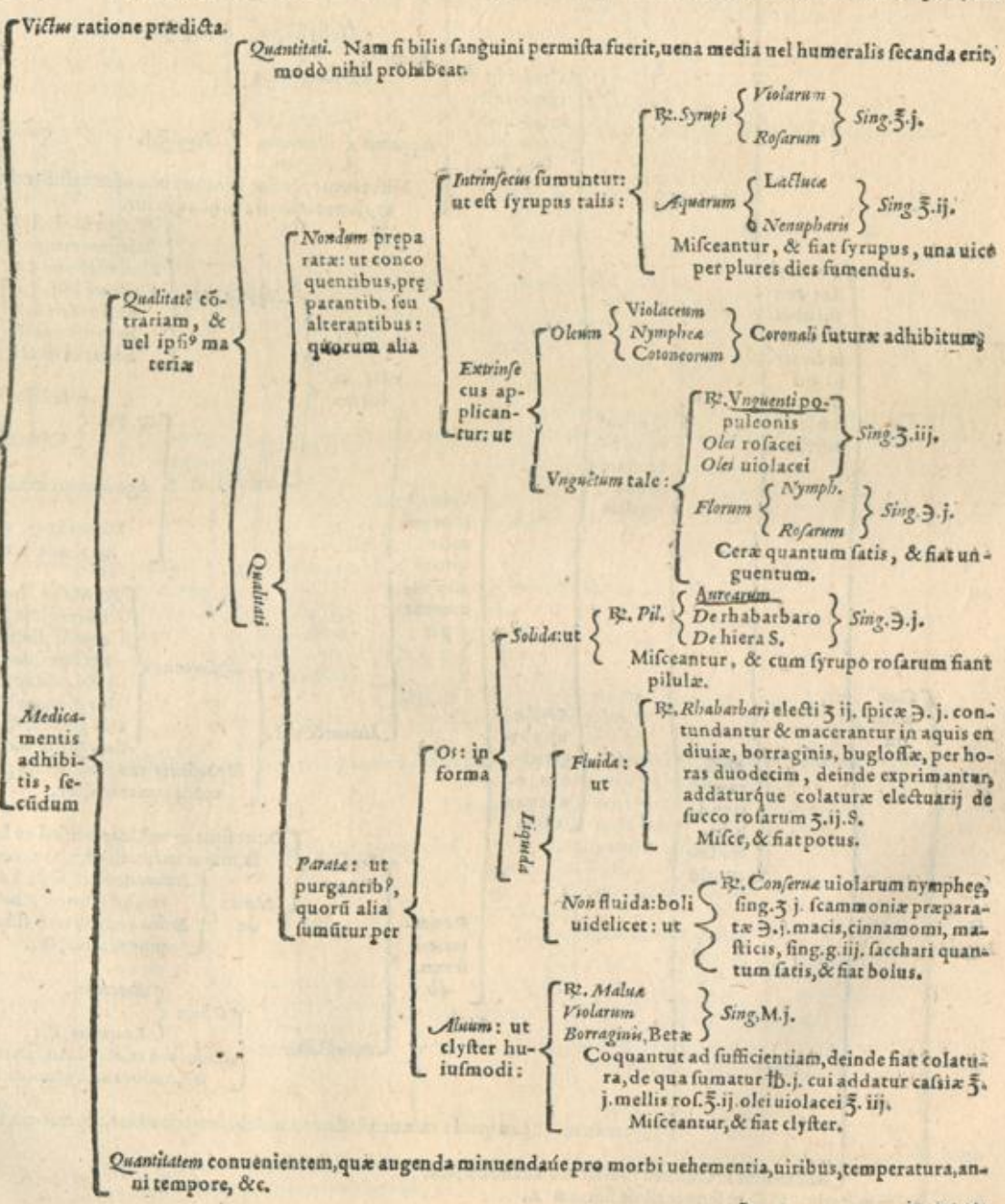
B. Calida

B. Calida intemperies sine materia curanda est medicamentis, adhibitis secundum commodam

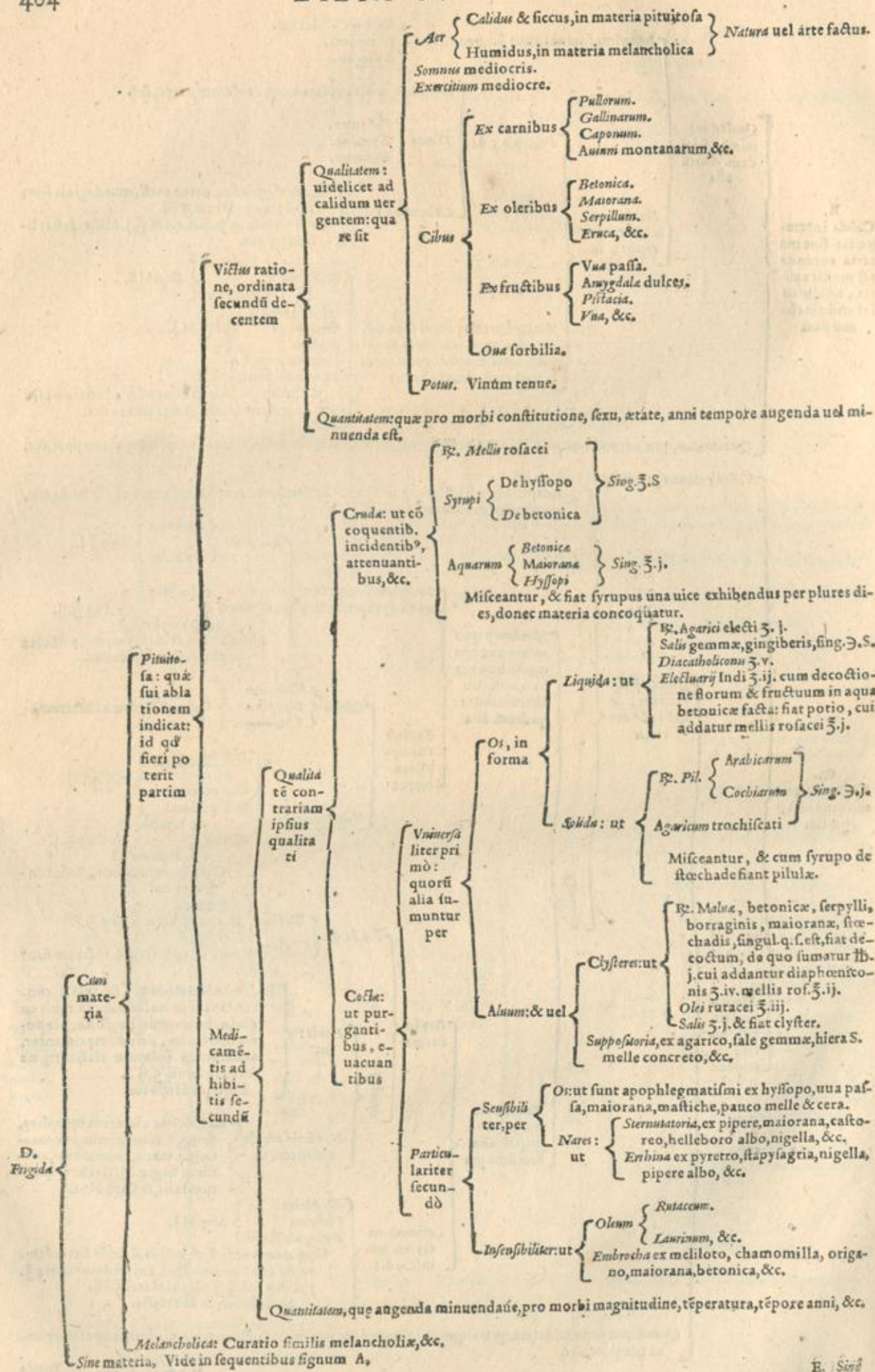

Quantitatem, quæ augenda minuendaue pro ardoris magnitudine, temperamento totius & capitis, anni tempore, &c.

C. Biliosa quæ remouenda est, partim

Quantitatem convenientem, quæ augenda minuendaue pro morbi uehementia, uiribus, temperatura, anni tempore, &c.

Vicinis ratione predicta in curatione doloris capitis, à pituita originem habentisy

E
Sive materia, quæ curanda est Humiditas autem curatur partim

Medicamentis, adhibitis secundum convenientiam

Qualitatem: videlicet calidam: siquidem contrariorum contraria sunt remedia: quorum alia

Extrinsicus applicantur, iuxta coronalem futuram: ut

Intrinsicus sumuntur: cuiusmodi est

- Electuarium: ut
 - Rz. Conserua { Salvia } Sing. ʒ. S.
 - { Betonica } Sing. ʒ. S.
 - { Rori/marini } Sing. ʒ. S.
 - Specierum { Diambra } Sing. ʒ. j.
 - { Diamuca } Sing. ʒ. j.
 - { Dianthos } Sing. ʒ. j.
 - Mastichez
 - Cort. mali citri } Sing. ʒ. S.
 - Cinnamomi ʒ. j.
 - Misce, & cum syrupo de betonica fiat electuariū.
- Puluis: ut
 - Rz. Specierum { Diambra } Sing. ʒ. j. S.
 - { Diamusi } Sing. ʒ. j. S.
 - Nucis muschatæ ʒ. j. S.
 - Macez ʒ. S.
 - Carophyllorum } Sing. ʒ. j.
 - Piperis longi } Sing. ʒ. j.
 - Cinnamomi ʒ. ij.
 - Sacchari albitissimi ʒ. iv. Misce, & fiat puluis subtilissimus.
- Oleum
 - Clementius { Rutaceis. } Sing. ʒ. S.
 - { Irimu. } Sing. ʒ. S.
 - Valentus { Oleum, cui piper aut euphorbium admistum sit, } Sing. ʒ. S.
 - { aut aliquid olei de piperibus. } Sing. ʒ. S.
 - { Oleum rutaceum, cui aliquid euphorbij sit admistum. } Sing. ʒ. S.
- Unguentum:
 - Rz. Olei { Rutacei } Sing. ʒ. S.
 - { Irimi } Sing. ʒ. S.
 - Masticez
 - Betonica } Sing. ʒ. j.
 - Piperis } Sing. ʒ. j.
 - Euphorbij gr. v.
 - Cere quantum satis est. Misce, & fiat unguentum,
- Sacculus
 - Rz. Foliorum lauri } Sing. M. S.
 - Ser. ylli } Sing. M. S.
 - Majurana } Sing. M. S.
 - Ruta } Sing. M. S.
 - Rori/marini } Sing. M. S.
 - Salvia } Sing. M. S.
 - Carophyllorum } Sing. M. S.
 - Stachada Arab. } Sing. ʒ. j.
 - Pulegij } Sing. ʒ. j.
 - Calamentis } Sing. ʒ. j. S.
 - Terantur singula, & fiat sacculus capiti adhibendus.

Quantitatem, quæ pro intemperiei magnitudine, temperatura, anni tempore, etate, &c. augenda uel minuenda.

Vicinis ratione, instituta secundum debeatam

Qualitatem: nimirum humidam. Itaque sit

- Aer humidus.
- Somnus consueto longior.
- Quies. Nam motus corporis vitandus.
- Balneum aquæ dulcis calidæ.
- Animus tranquillitas.
- Cibus boni succi, humectans, & multi nutrienti: ut sunt
 - Vitelli ouorum recentium.
 - Testes gallorem.
 - Caro { Caponum. } Sing. ʒ. j.
 - { Gallinarum. } Sing. ʒ. j.
 - { Pullorum, &c. } Sing. ʒ. j.
 - Insula carniū prædictarum.
- Potus, Vinum tenue, aquosum, optimè dilutum.

Quantitatem: quæ semper augenda uel minuenda, pro morbi constitutione, etate, anni tempore, &c.

F.
Sicca: quæ curanda est, partim

Medicamentis, exhibitis secundum

Qualitatem humidam: quorum alia

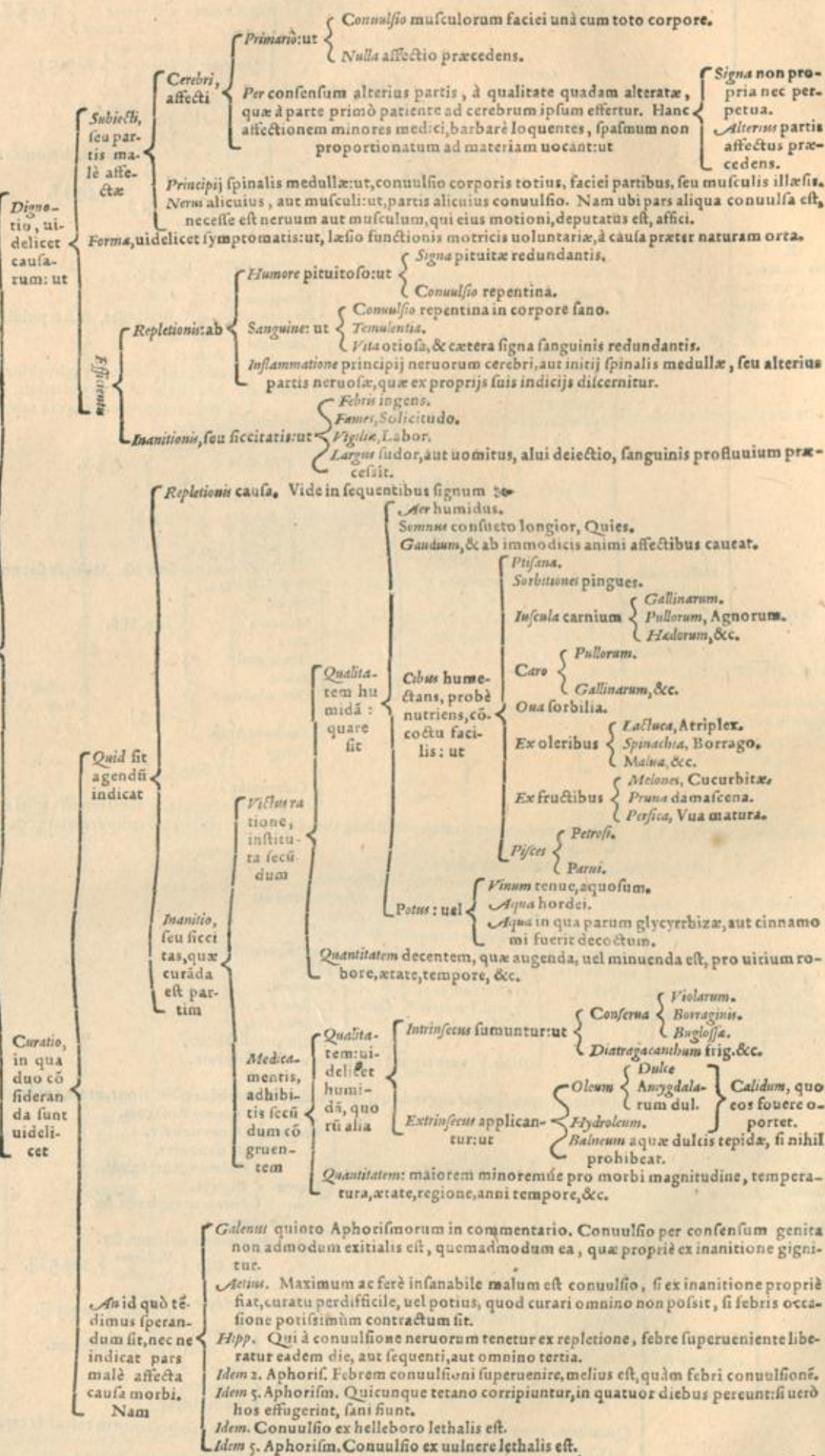
- Intrinsicus sumuntur: ut est
 - Syrupus { Violarum, Rosarum. } Sing. ʒ. j.
 - { De nenuphare. } Sing. ʒ. j.
 - { De papauere. } Sing. ʒ. j.
 - Conserua { Violarum, Borraginis. } Sing. ʒ. j.
 - { Buglossæ. } Sing. ʒ. j.
 - { Florum nenupharis, &c. } Sing. ʒ. j.
- Extrinsicus applicantur capiti iuxta coronalem futuram: ut est
 - Oleum { Violarum. } Sing. ʒ. j.
 - { Amygdalarum dulcium, &c. } Sing. ʒ. j.
 - Linimentum: { Rz. Olei { Violarum } Sing. ʒ. iij. } Sing. ʒ. iij.
 - { Nymphae } Sing. ʒ. iij.
 - { Adipi { Vauline } Sing. ʒ. ij. } Sing. ʒ. ij.
 - { Gallina } Sing. ʒ. ij.
 - Butyri recentis
 - Misce, & fiat linimentum,
 - Embrocha ex { Violis. } Sing. ʒ. j.
 - { Nymphae. } Sing. ʒ. j.
 - { Lactuca, &c. } Sing. ʒ. j.

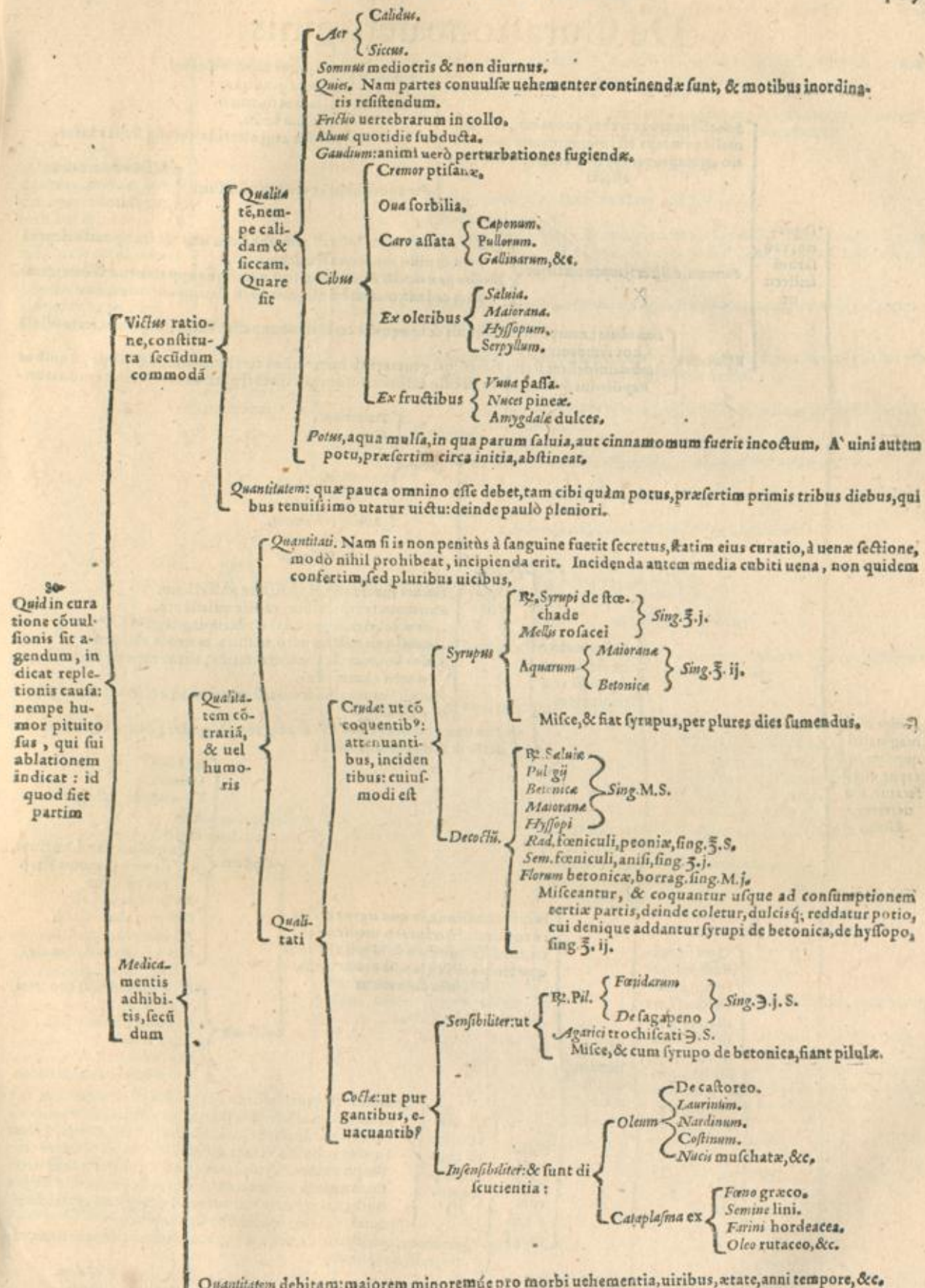
Quantitatem commodam: quæ pro intemperiei magnitudine, temperamento totius & capitis, anni tempore, etate, &c. augenda uel minuenda est.

De Cura-

LIBRI II. PARS II. De Curatione conuulsionis.

Conuulsio est, q̄
nervos muscu-
losq; ad eun-
dem cogit affe-
ctum, in quem
ab animali fa-
cultate, quum
naturalem ha-
bitū seruarēt,
ducebatur. Hu-
ius tres sūt spe-
cies v̄t̄at̄, eū
cū reliquo corpo-
re immobilis
manet, & in
neutram partē
flectitur, sed e-
qualiter in al-
terutram par-
tem, antē & re-
trō uidelicet
tenditur. Ex-
m̄p̄os̄, cum
corpus unā cū
cervice ac capi-
te in anteriora
tenditur. Ori-
goris̄, cum
corpus unā cū
uervice ac capi-
te in postero-
ra conuelli-
tur. Horum, af-
fectuum com-
munis

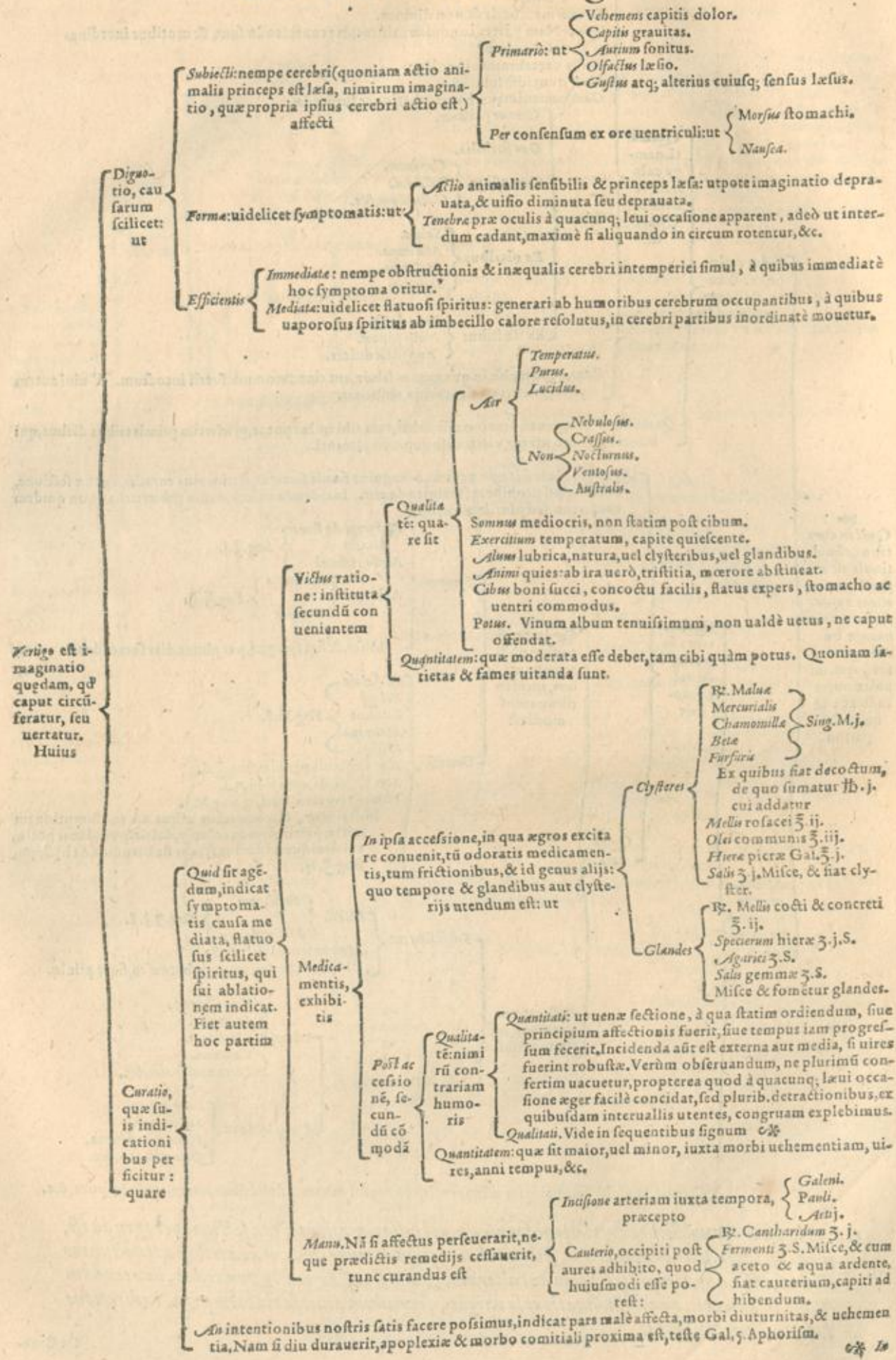
30
 Quid in curatione convulsionis sit agendum, in dicat repletionis causa: nempe humor pituitosus, qui sui ablationem indicat: id quod fiet partim

Medicamentis adhibitis, secundum

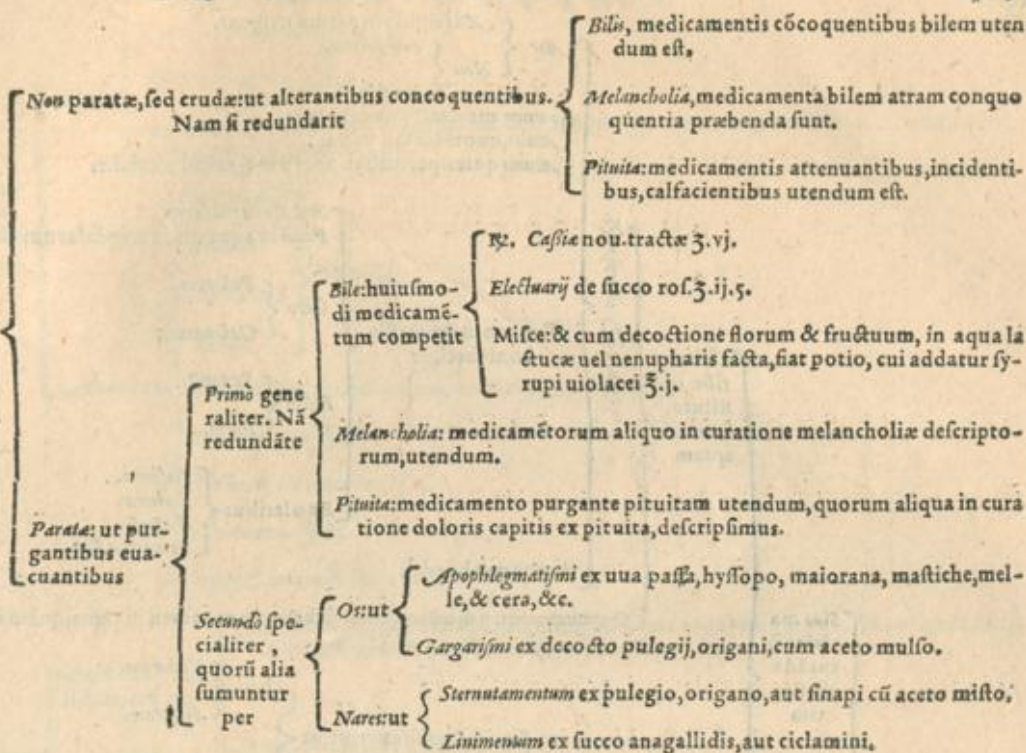
CURATIO convulsionis ex repletione sanguinis, uel inflammatione, uenæ sectione peragenda est, media scilicet, sed non confertim, sed pluribus uicibus. Deinde clysteribus acerbis utendum: modò non adsit, quod impediatur unum aut alterum. Quòd si inflammatio non cedit, ijs utendum est medicamentis, quæ inflammatio ipsa exigat, secundum diuersa eius tempora, indicatione sumpta à parte affecta.

De Cura-

LIBRI II. PARS II.
De Curatione uertiginis.

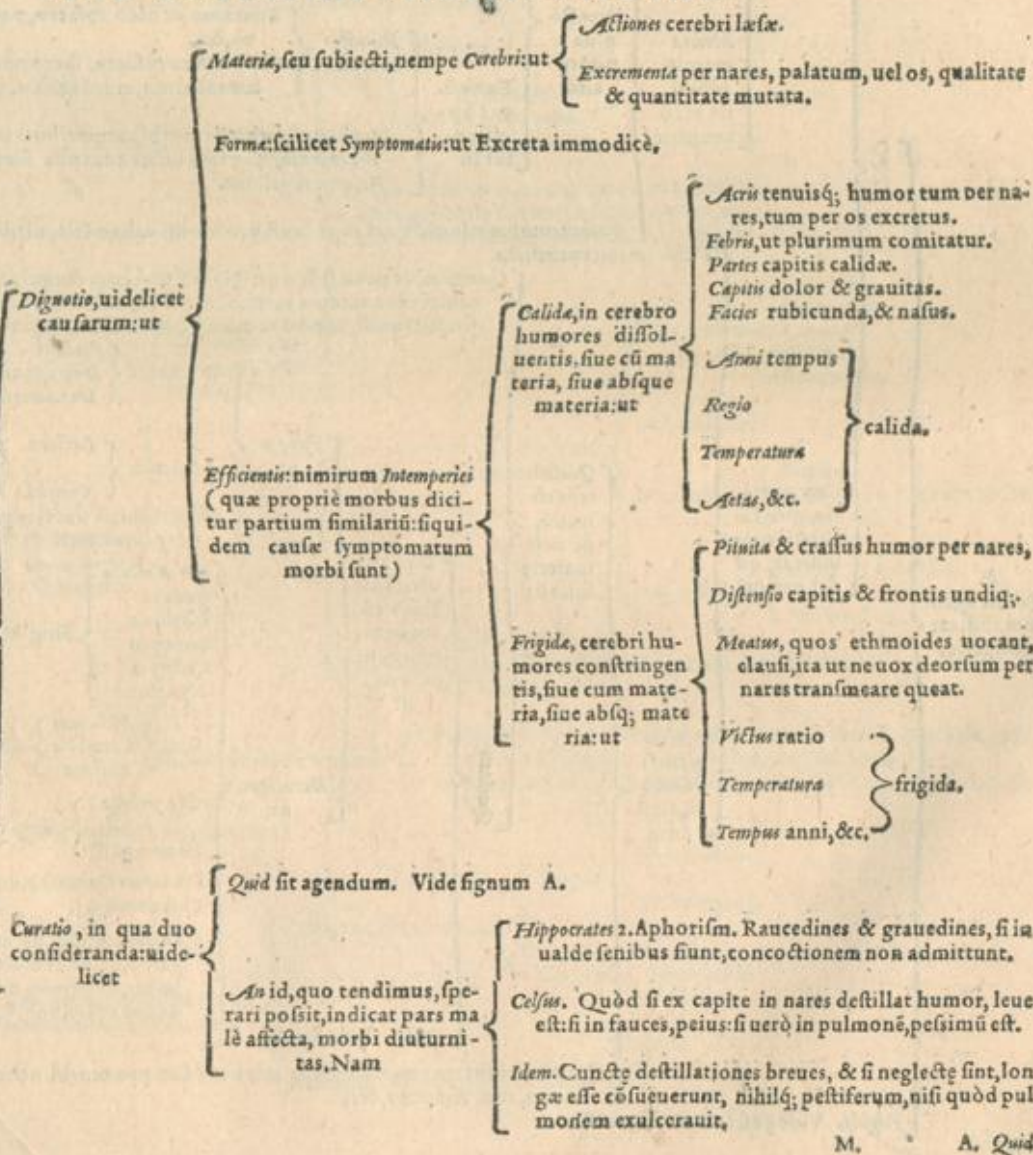

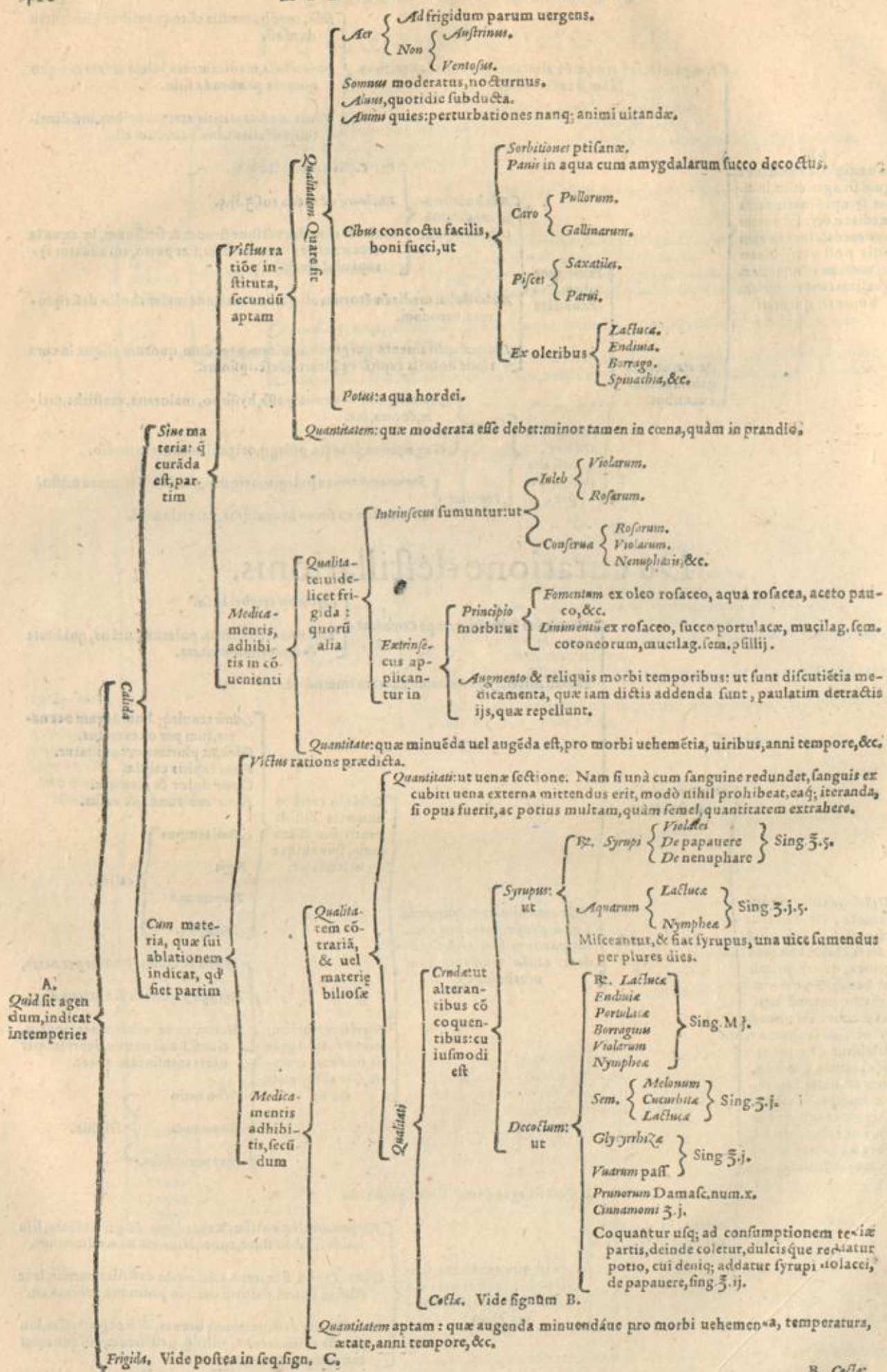
In uertiginis curatione quid sit agendum, indicat symptomatis causa mediata, &c. Fit autem hoc medicamentis exhibitis post accessionem secundum commodam qualitatem, contrariam humoris qualitati

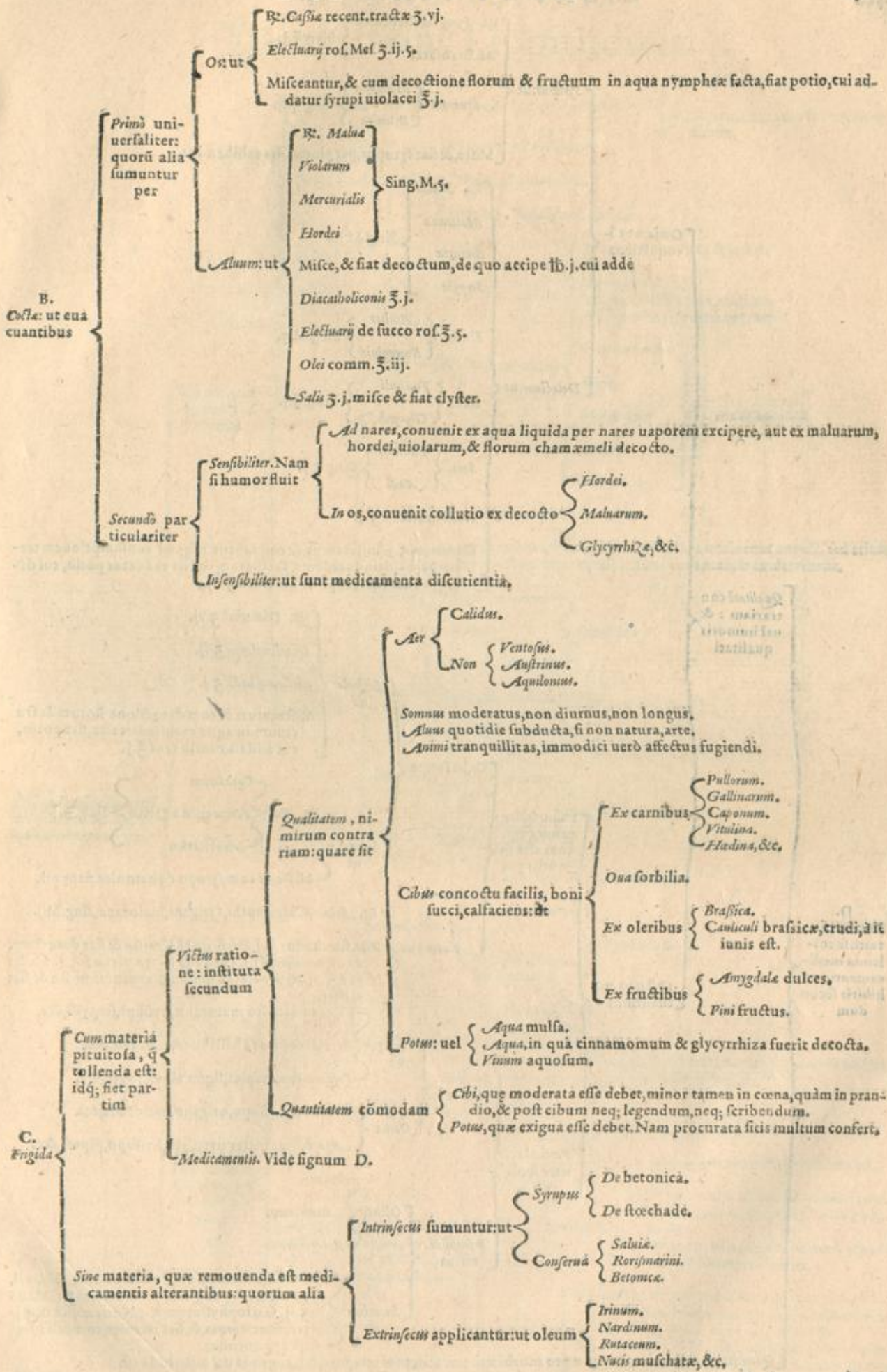

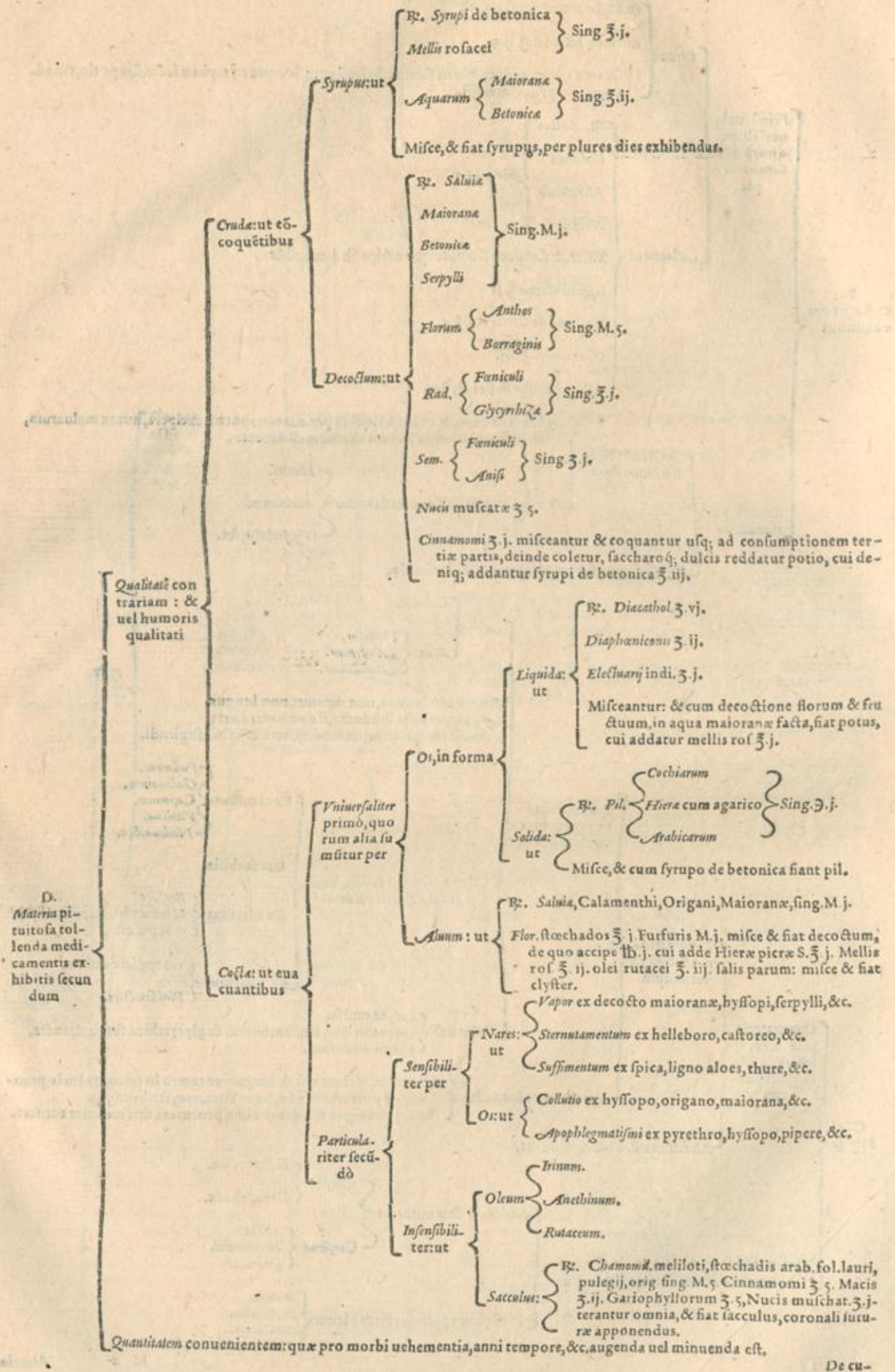
De curatione destillationis.

Destillatio communiter sumpta, est defluxus ex capite in subiectas partes. Huius tria sunt genera, quorū primū est *raucedo*, qui destillatio proprie latinis dicitur. Fit ubi ad os ac fauces humor delabitur. Alterum *grauedo*, latinis *grauedo*, cum ad nares decumbit humor. Tertium *raucedo* Latinis uocatur, accidit, ubi ad asperam arteriam humor destillat, Huius

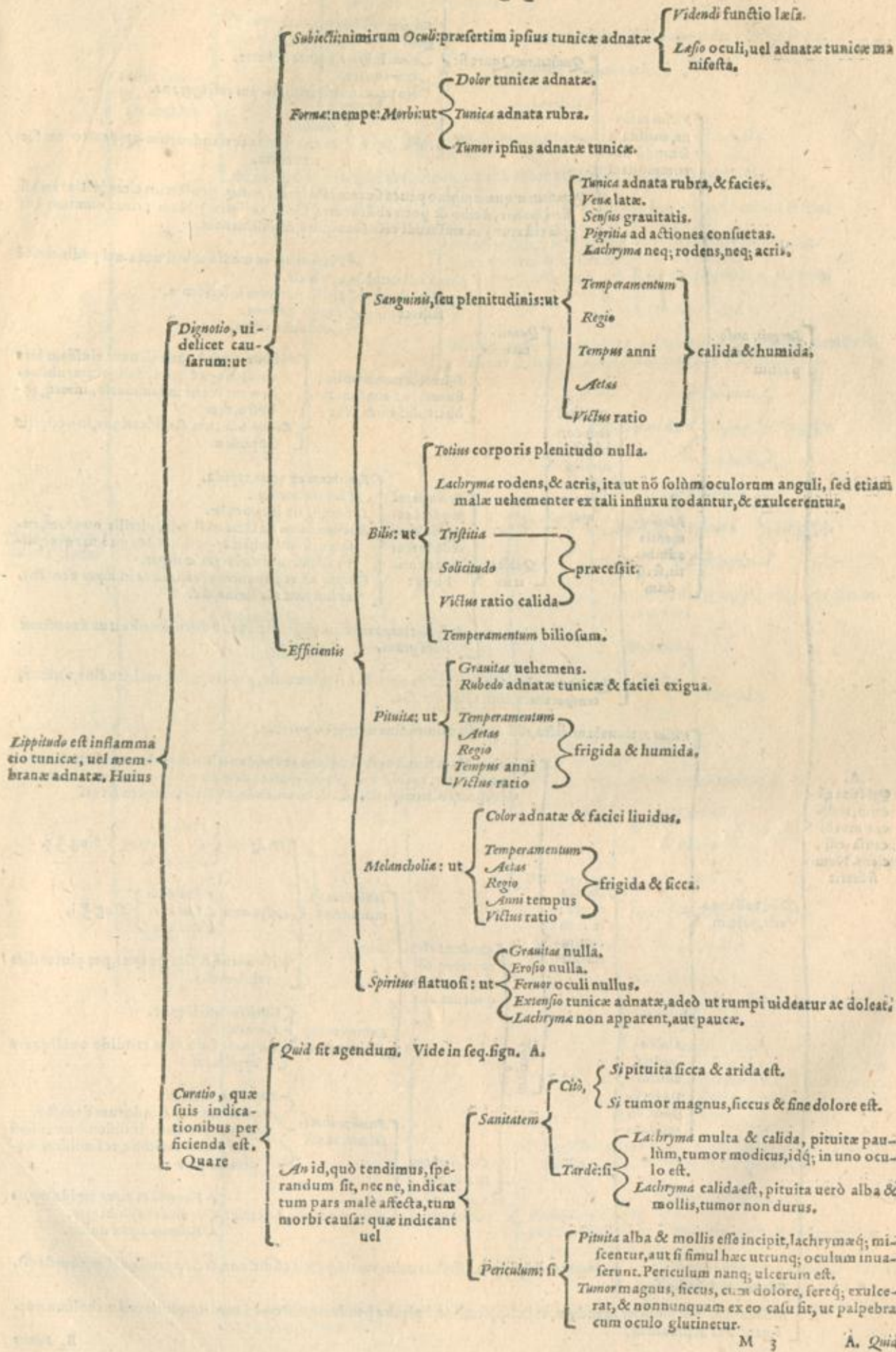

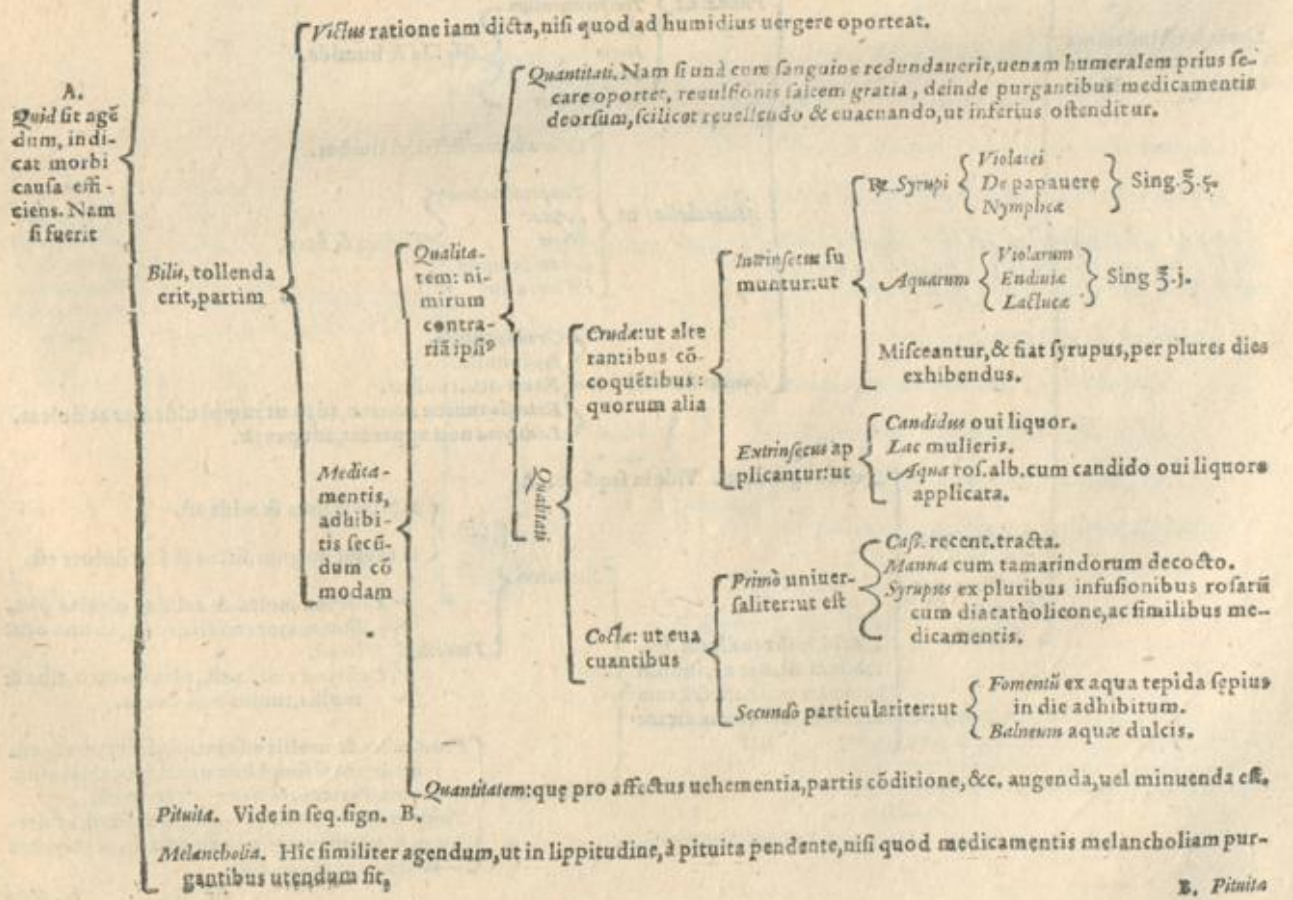
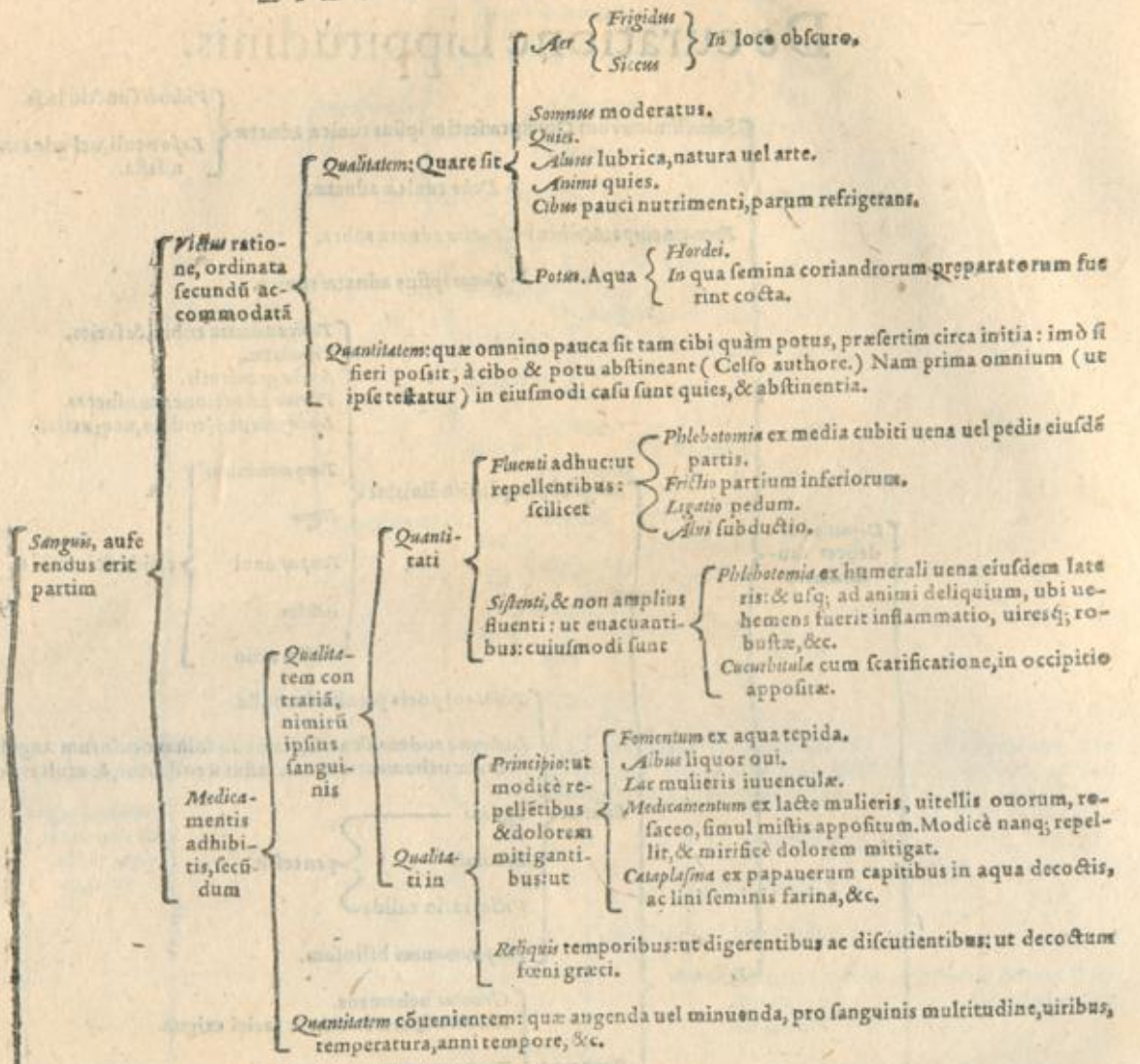

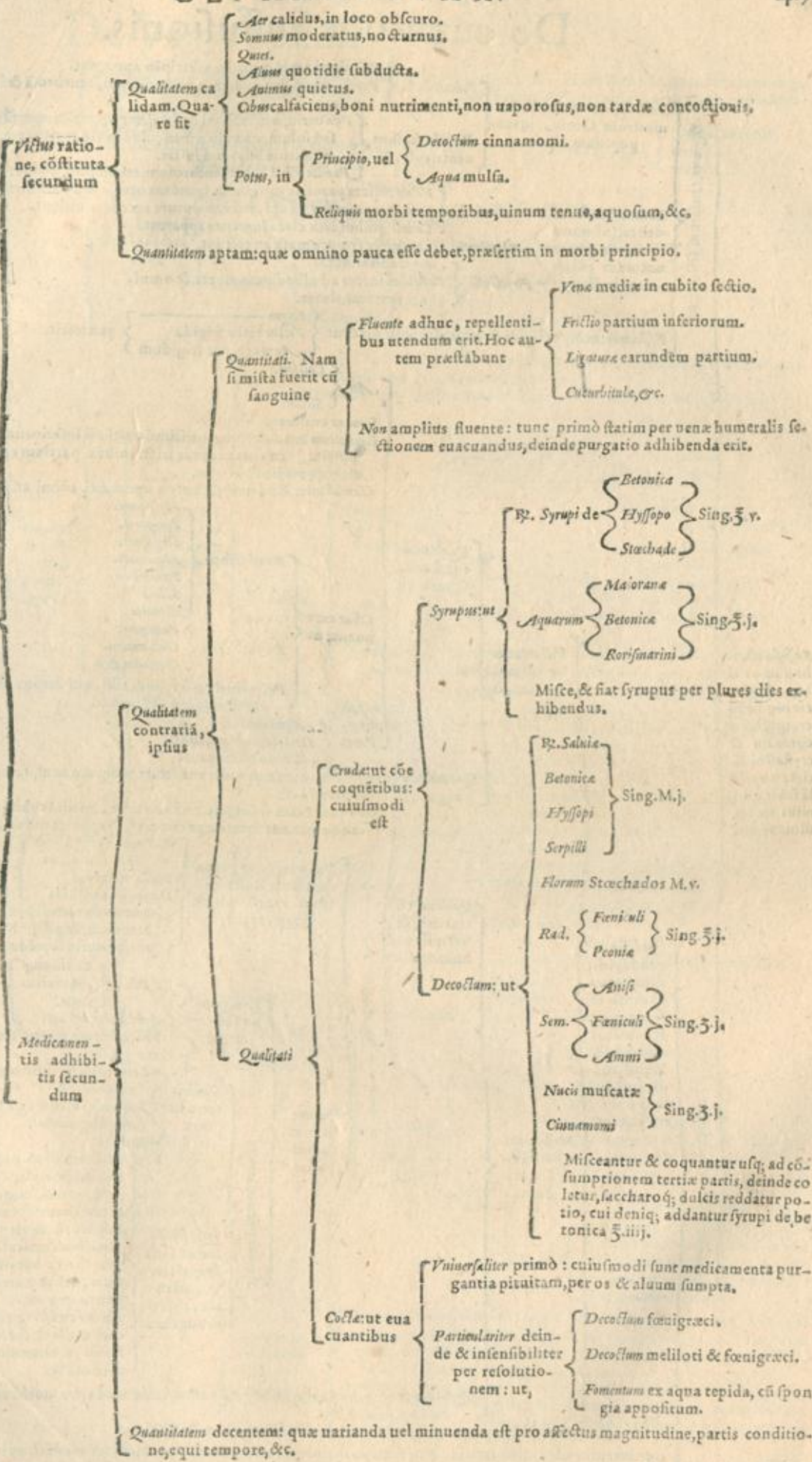

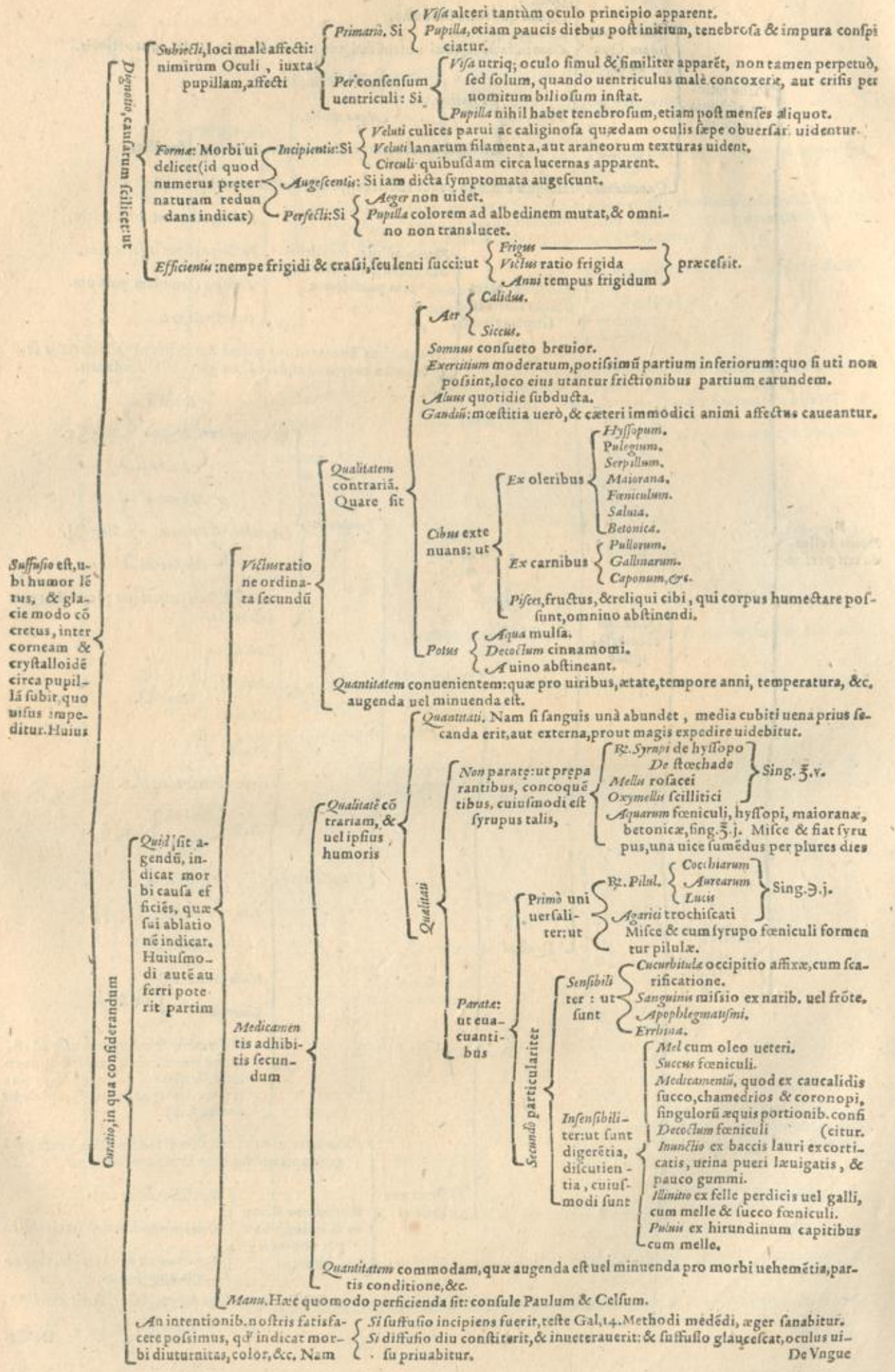
De curatione Lippitudinis.

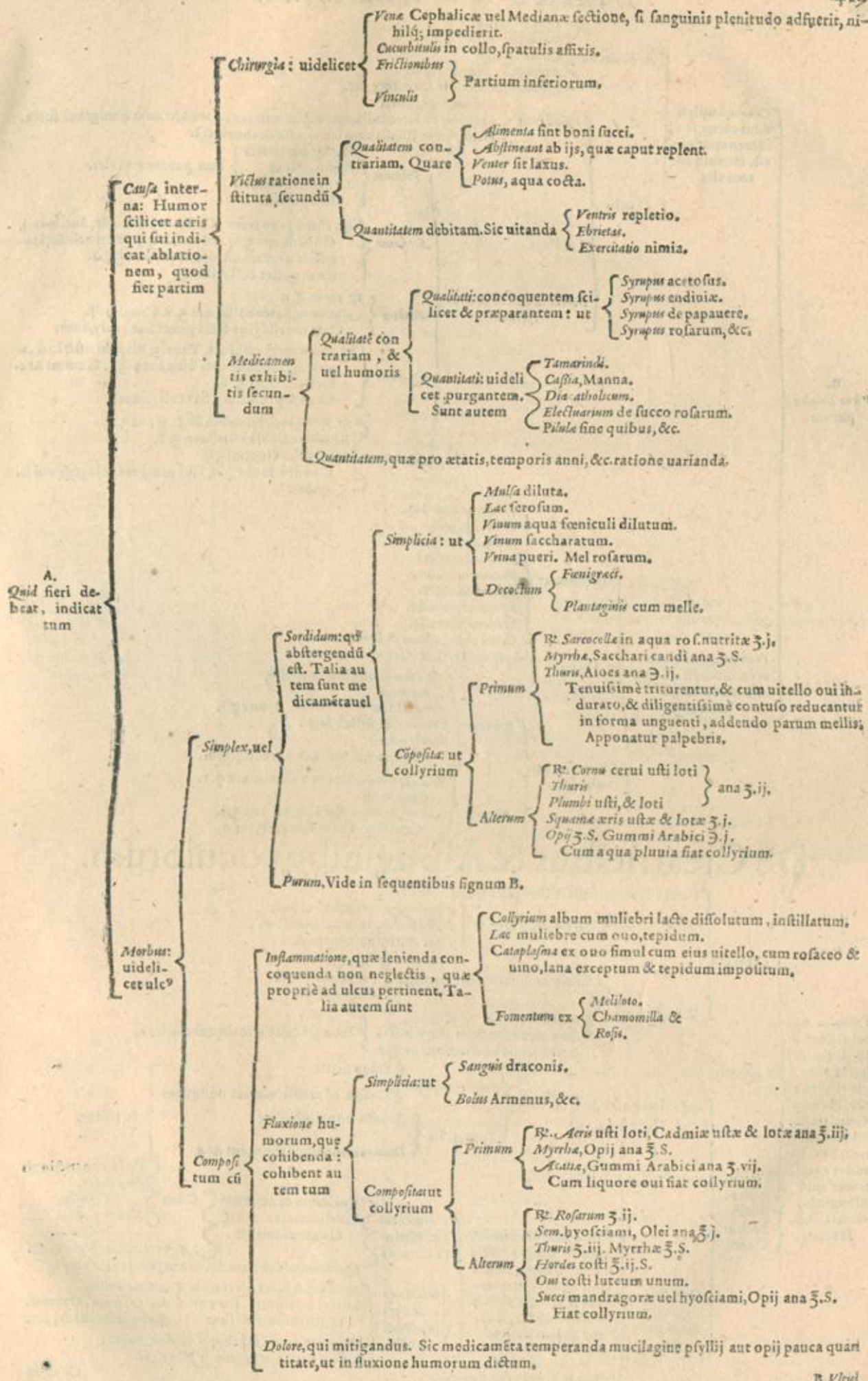

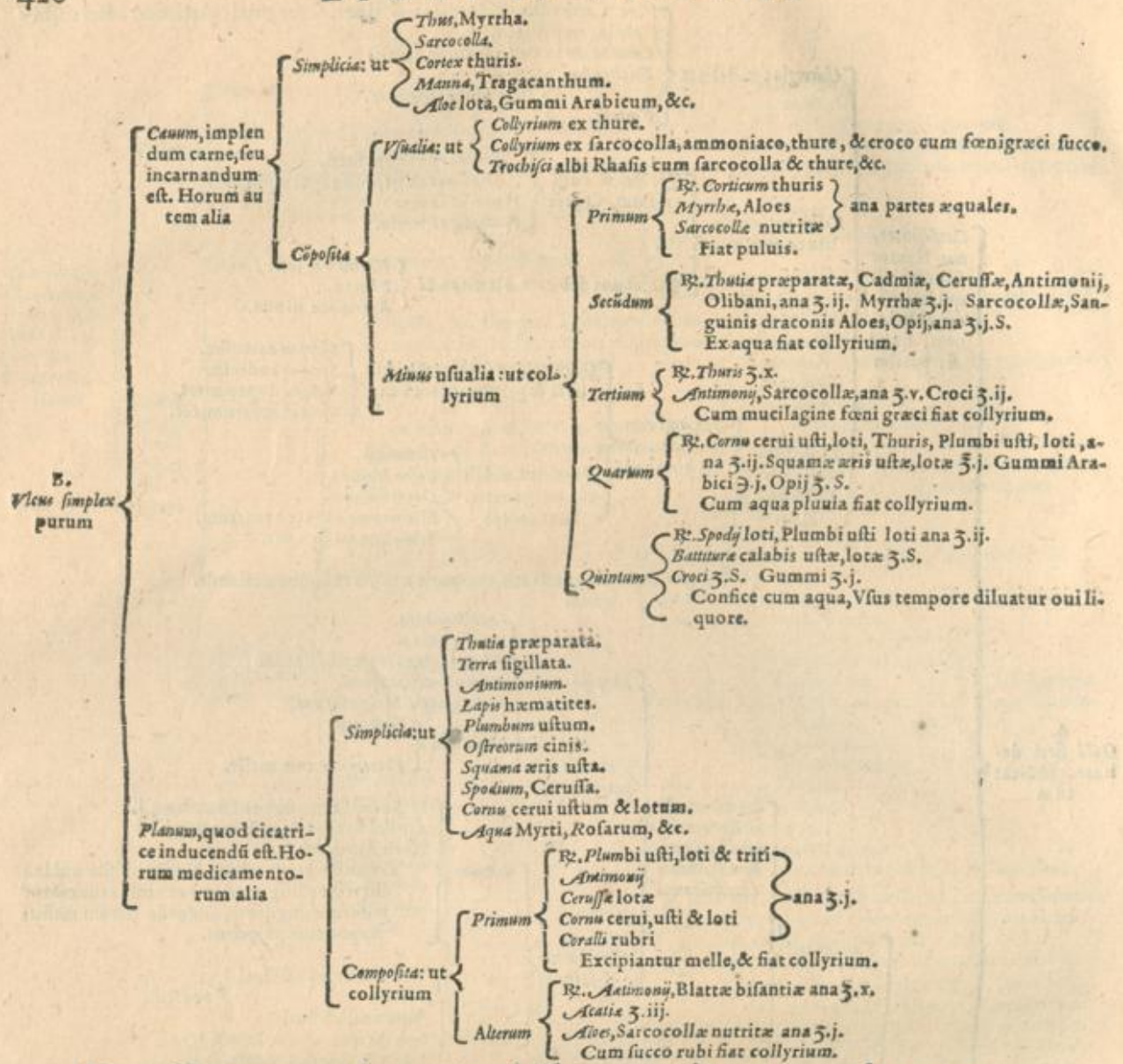

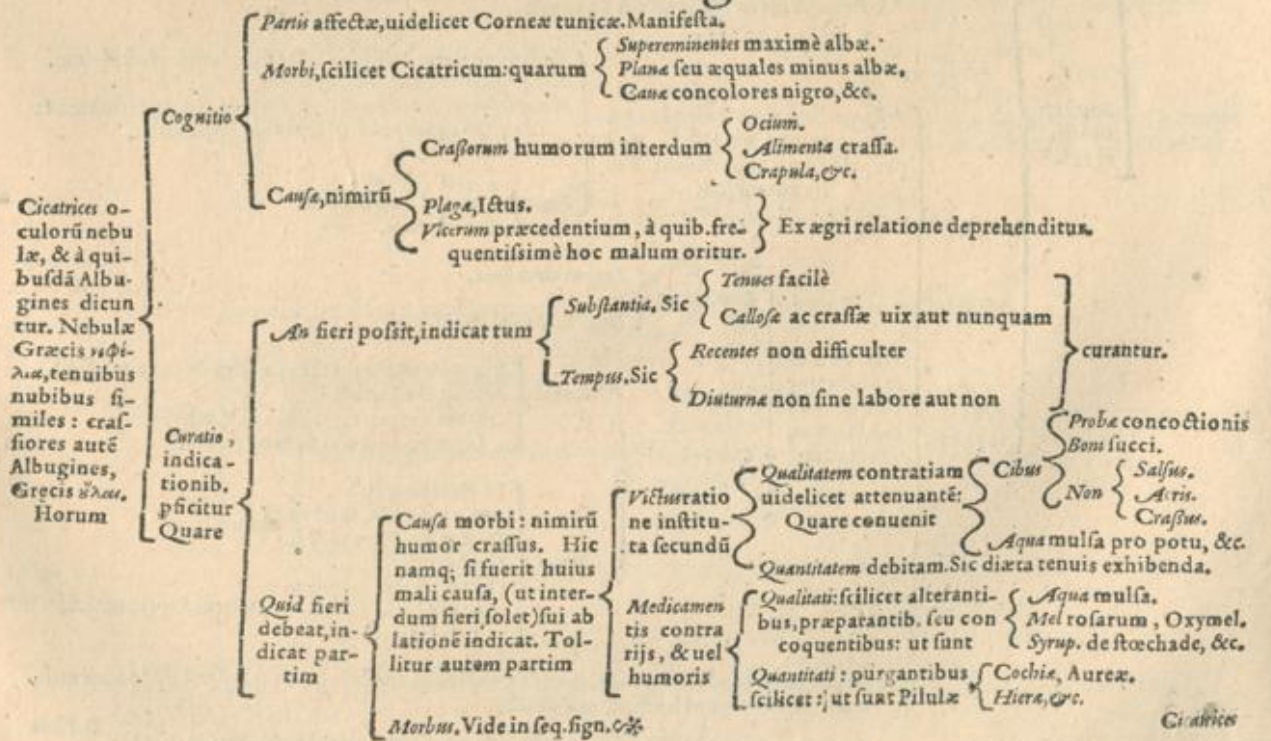
LIBRI II. PARS II. De curatione Suffusionis.

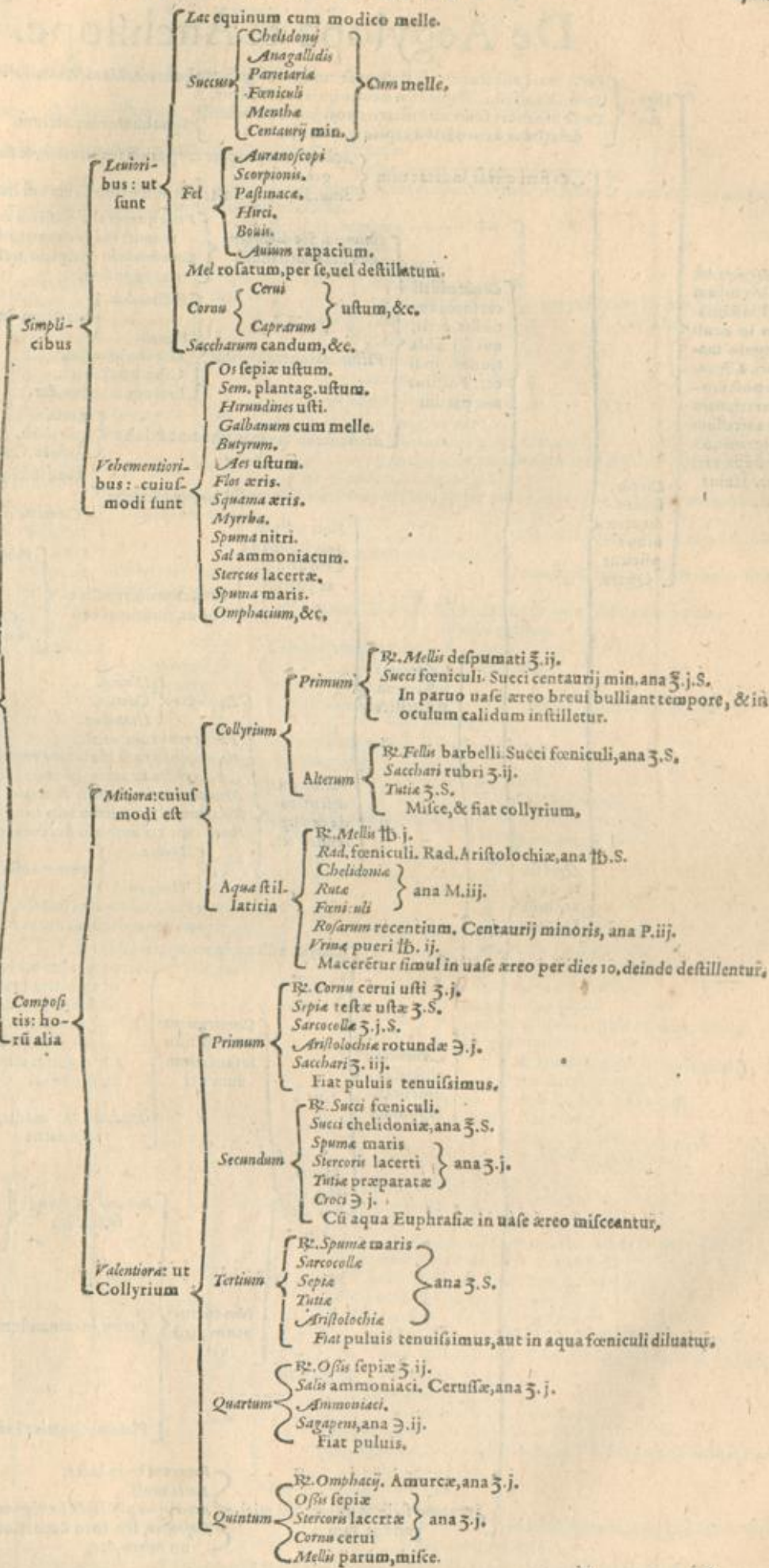

De Cicatricibus & Albuginibus oculorum:

Cicatrice oculorum ut curentur, indicatio Morbus: videlicet Cicatrice, quæ ex tergendæ, extenuandæ & dissoluendæ sunt, tum

LIBRI II. PARS II. De Aeglyope & Anchilope.

Aeglyops est subserculum vel inflammatio in oculi angulo maiori. Cuius uero post supurationem in abscessum migravit, Anchilops dicitur. Huius

Dignitas
Partis male affectæ: Oculi scilicet secundum angulum maiorem. Manifesta uisui. Morbi. Manifesta. Siquidem oculis ipsis conspicitur. Causa uidelicet succi uitiosi, acris potissimum ad oculum delati: aut à roto, uel à capite transmissi. } Signa humorum acrim.

As fieri queat, indicat tum
Materia. Sic propter corporum tenuitatem, & subiecti ossis putredinem ægrè curatur.
Situs. Sic ob uicinitatem ipsi oculo damnum infert.

Chirurgia. Sic diuertendus uel euacuandus
Vena humeralis eiusdem cubiti sectione, præsertim si sanguis redundauerit, nihilq; impediuerit.
Cucurbitulis in occipitio, uel etiam supra iugulares uenas appositis.

Frictionibus } partium inferiorum.
Vinulis.

Causa: uidelicet succus uitiosus acris, qui sui ablationem indicat. Tollitur aut partim

Vitius ratione: uidelicet
Deambulationibus.
Cibo boni succi.
Potu aquæ coctæ, &c.

Medicamentis purgantibus: ut Pilulis
Lucis.
Arabici.
Aurei, Cochij, &c.

Curatio, suis indicationibus pñficatur Quare

Chirurgia: nempe
Vena sectione } ut supra dictum,
Cucurbitulis

Fieri adhuc, que inhibenda: quod fiet partim

Medicamentis repellentibus, cuiusmodi est
Primum } R. Succo solani ꝑ. vj.
Thuris ꝑ. ij.
Misce, & supponatur.

Alterum } R. Succo semperuui. Succo parietariæ, ana ꝑ. iij.
Glaucoj, Croci, ana ꝑ. s.
Misce.

Aeglyops: inflammatio scilicet

Emplastro
Diuino.
Coroneo.
Diapalma.

Facta, que discutienda & digerenda est, uel

Farina erui cum melle.
Parietaria elixa & malaxata cum pauca myrrha.
Alica cocta in aceto, & probè trita
Medicamento ex glaucio & croco cum parietariæ succo.
Ruta cum lixiuo primario trita & cocta,
Thure cum columbino stercore imposito.
Folij } Malua } commansis & cum sale impositis.
Chamemeli }
Cinere nucis combustæ iniectæ.
Arundinis membrana cum melle imposita, &c.

Quid fieri debeat, indicatum

Morbus, id est

Anchilops: abscessus uidelicet suppurat⁹

Clauus adhuc, ferro aperiendus est.
Incisione. Sic diuidendus angulus in triangulum, ut apex trianguli uersus radicem nasi, linea uersus & basis ad oculum uergant.
Visione, præsertim si os cariolum est. Sic auro uel ferro candenti acuto ac in cuspidem abeunte, adurendum est, spongia frigida madente, oculo imposita.

Corruptum putridum fistulosum curandum uel

Erodentibus medicamentis: ut
Aqua forti.
Caletide.
Flore æris.
Alumine.

Apertus, atq; ulcus uel

Immundum mundificandum
Farina erui cum melle.
Radice ixeos elixa & trita.
Alumine & terebinthina.
Melle rosaceo, &c.

Nos corruptum, sed uel

Carnum, incarnandum
Aristolochia.
Manna.
Thure.
Aloe.
Myrrha.
Sarcocolla.
Resina, &c.

Planum: cicatrice inducendum
Tutia.
Plumbo usto.
Antimonio, &c.

Symptoma. scilicet dolor, qui mitigandus tum

Panno cocto in lacte.
Lacte mulso.
Mucilage pſyllij & scenigræci cum aqua uiolarū extracta.
Defensiuo, seu fotu decoctionis rosarum chamemeli in uino rubro, &c.

Ozæna sunt
ulcera circa
nares, plu-
resq; crustas
& odorem
foetidum ha-
bentia. Harū

Partis affectæ: Narium scilicet. Manifesta.

Cognitio

Morbi: uidelicet Ulcerum. Visu deprehenduntur.

Causæ: nimirum Humorū acrimū putridorum

Odor grauis.
Dolor.
Signa humorū putridorum, &c.

An fieri possit, indicat causa morbi potissimum. Nam cum ex fluxione acrimū & putridorum humo-
rum ortum ducant, agrè admodum curantur.

Partis affecta: uidelicet
nares & caput potissi-
mum, quod primum
corroborandū, ne a-
liunde ascendentiā ex-
crementa suscipiat.
Corroboratur autem
siccantibus & repel-
lentibus

Simpli-
bus: ut

Oleo { Myrbino
Rosaceo
Corallorum
Santalorum
Ros. rub. sicc.
Gallarum
Acacie
Myrbis, Mastice
Manna, thuris, &c.

Synipiti & capiti toti, prius raso
exhibito.

Compositi: ut
emplastro
tali

℞ Myrrha, Thuris, ana ℥.j.
Cochleas integras num. v.
Album. ouorum num. ij. Cera q. s.
Misce & fiat emplastrum. Capiti cum linteo diebus nouem
continuis inducito.

Curatio
indica-
tionib.
pfitur
Quare

Causa mor-
bi, acris
scilicet &
putridus
humor
tollendus
partim

Vena sectione humeralis, si nihil impediatur, & sanguine redundet caput: & cucurbitulis
occipitio affixis.

Vitius ratione ordi-
nata secundum

Qualitatem contrariā. Sititāq;

Cibus boni succi, non acer, nō salus.
Potus, aqua cocta, uel uinum dilutū.

Quantitatem debitam. Sic modicus sit tum cibus, tum potus.

Medicamentis pur-
gantibus

Vniuersaliter: ut Pilulis

Sina quibus.
Aurea.
Cochys, &c.

Particulariter: ut Masticatoijs ex mastice & scammonio, &c.

Quid fieri debeat, indicatum

Crustosa, quæ emollienda, ut
crustæ decidant, uel

Melle & resina.
Acungia gallinæ.
Butyro.
Oleo uiolato, &c.

Sordida, purganda & abstergenda, uel

Melle despumato.
Melle rosato colato.
Vnguento aegyptiaco.

Recentia

Pura, imple-
da & con-
glutinan-
da uel

Simpli-
bus: ut

Thure.
Myrrha.
Aloe, &c.

Vsu-
alibus: unguento

De Tutia.
De Lythargio.

Minus
usu-
alibus: ut

Lycio cum uino diluto.
Menthe succus cum melle.
Omphacium cum melle.
Vnguento ex cerussa, argenti spuma, uino & o-
leo myrbino.

Vnguen-
to tali

℞ Spuma argenti. Cerussa, ana ℥. vj.
Plumbi usti, loci ℥. iij.
Myrrha, Aloes, ana ℥. ij.
Gallarum ℥. j.
Vini. Olei myrb. ana. q. s.
Fiat unguentum.

Morbus,
uideli-
cet ulce-
ra

Vetera & pu-
trida: quæ
excedēda &
expurganda

Simpli-
bus: ut

Alumine. Chalcitide.
Sole ammoniaco.
Flore artis, &c.

Vnguento

℞ Omphacij ℥. s. Malicorij. Balanstorum, ana ℥. iij.
Myrrha, Aluminis, Ladani, ana ℥. ij.
Chalcidis, Aloes Cort. thuris, ana ℥. j.
Olei rosati, Olei myrb. ana ℥. ij.
Cera rubra q. s. Fiat unguentum.

Suffragio

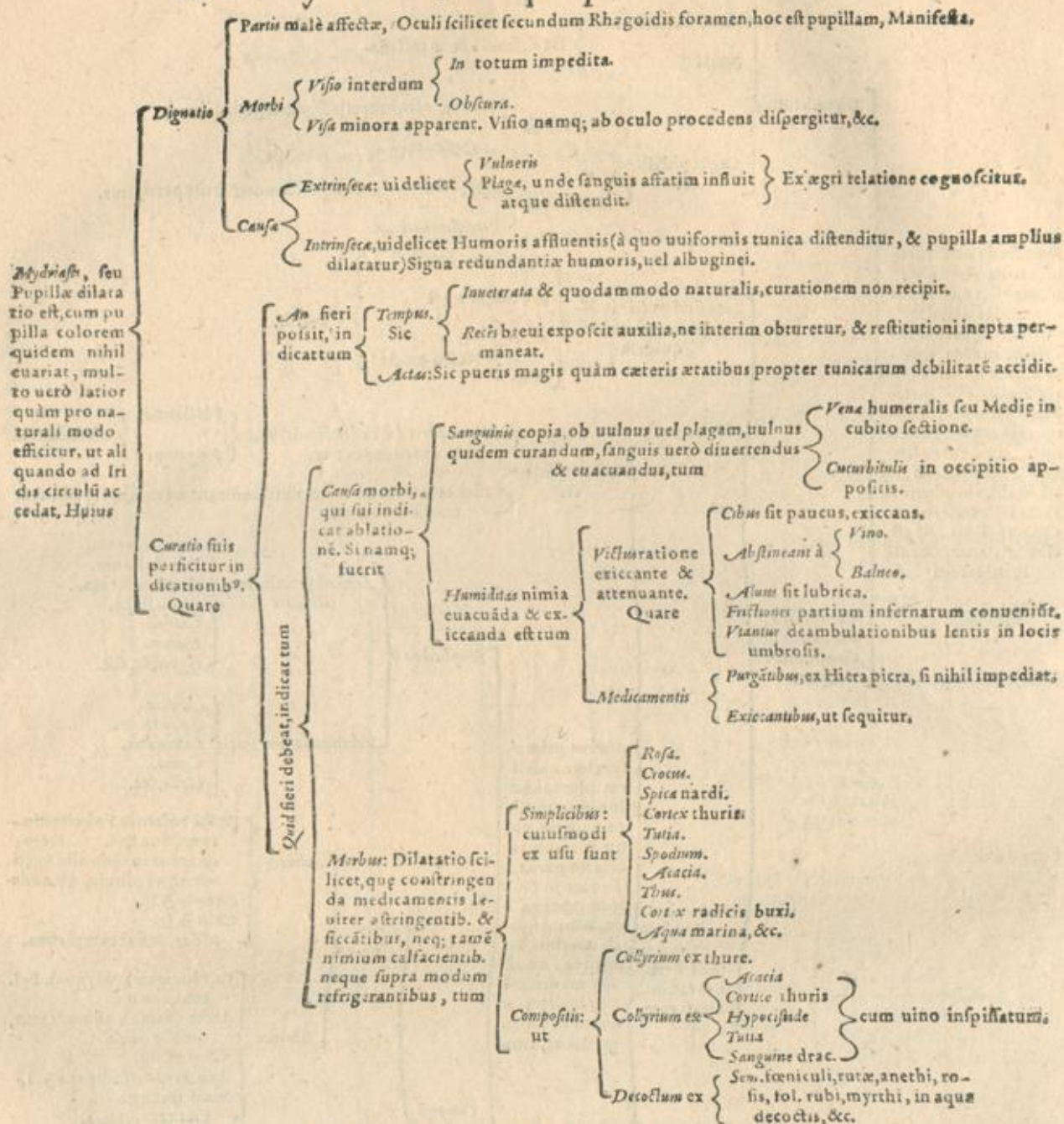
℞ Laudani, Hypocistidis, Mastice, Myrrha, Sycracis ru-
bra, Calamintha, Cort. thuris, Sandaraca, Auripig,
rubri, ana ℥. iij.
Terebinthina q. s.
Fiant trochisci pro fumo.

Aqua

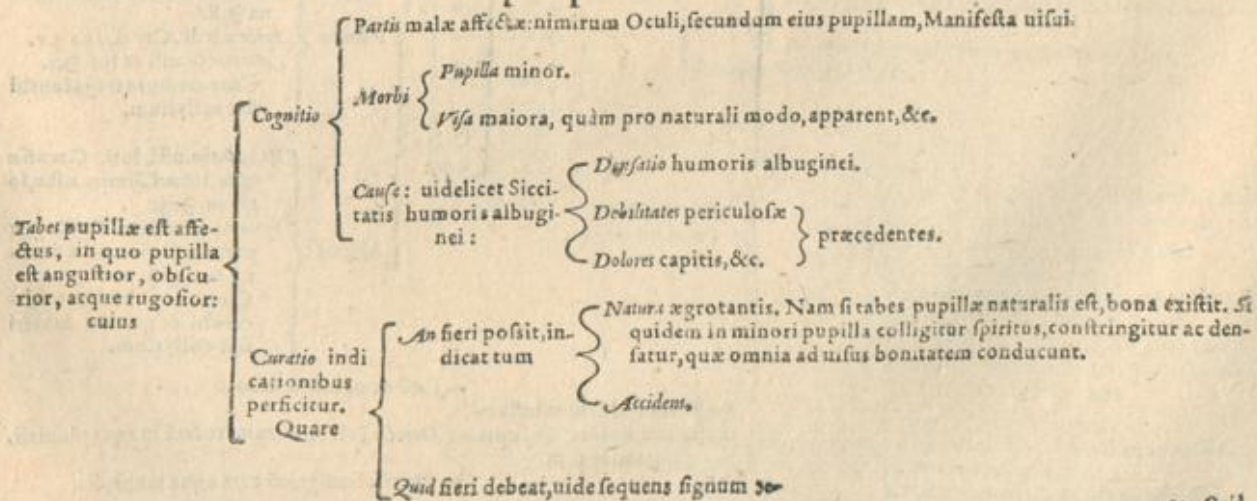
℞ Balanstorum, Malicorij, ana ℥. iij.
Plantaginis, Caudæ equinæ, Filosellæ, Lingæ passerinæ, Her-
nariæ, ana M. ij.
Rad. bistorta ℥. s.
Foliorum myrthi M. j.
Contundantur & simul destillentur. Aquæ adde aluminis
℥. iij. Hac nares lauentur.

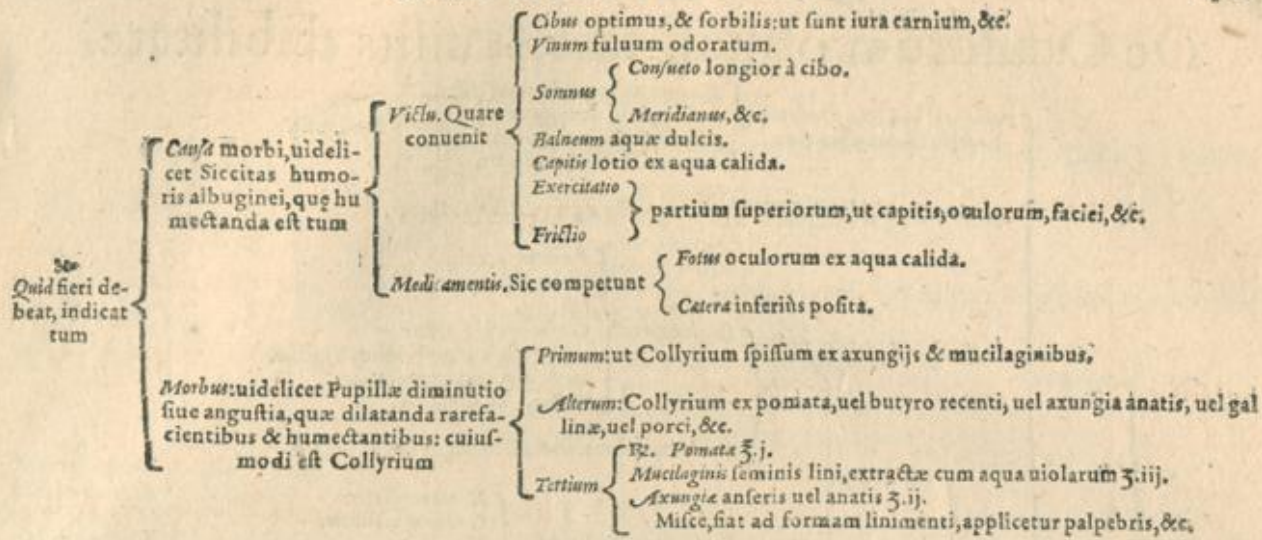
Symptomata: uidelicet Dolor: qui mitigandus Axungia gallinæ cum oleo uiolaceo & pauca cera,

LIBRI II. PARS II. De Mydriasi, seu pupillæ dilatatione.

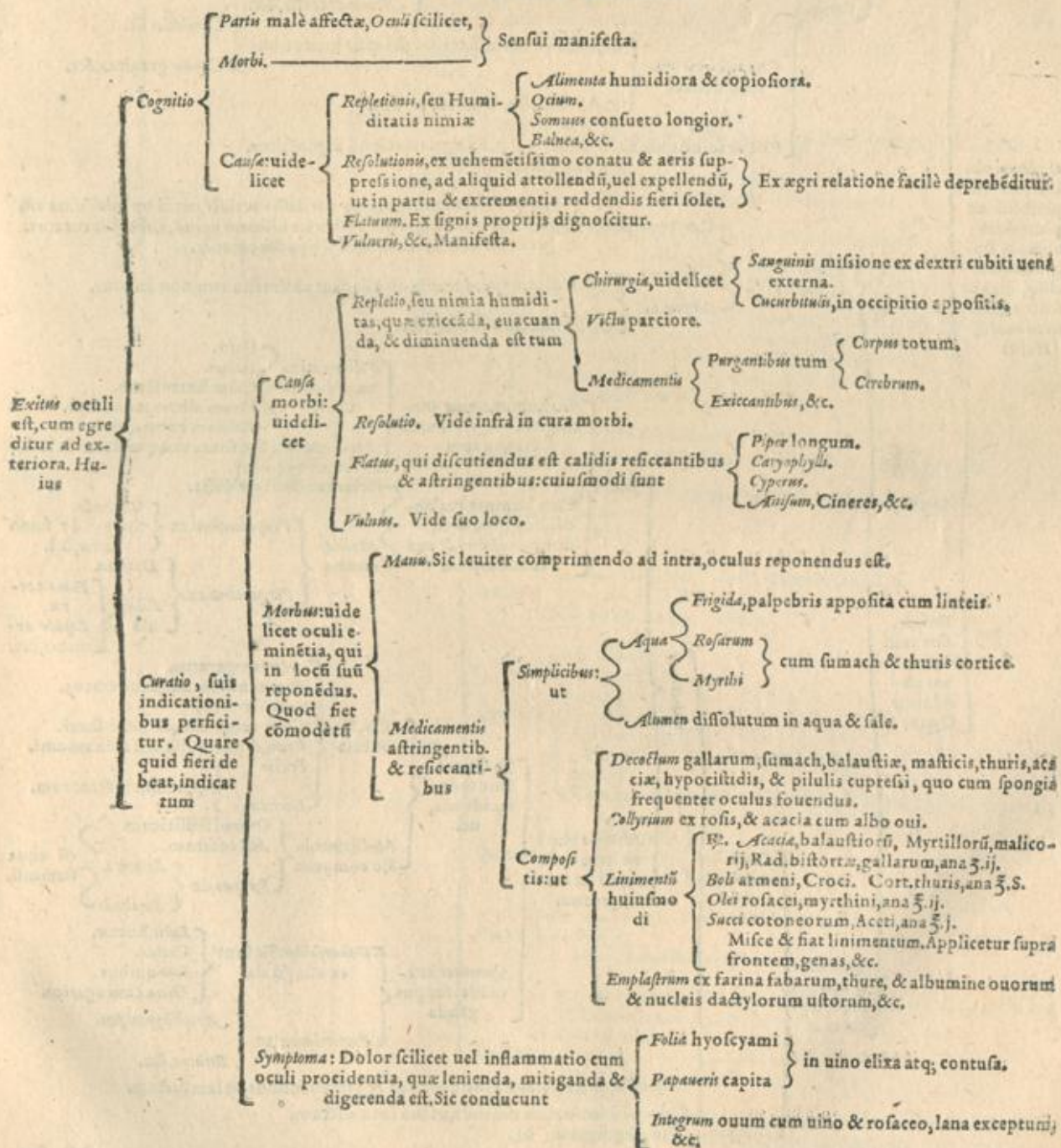

De Tabæ pupillæ *πὸρὶ φθίσεως.*

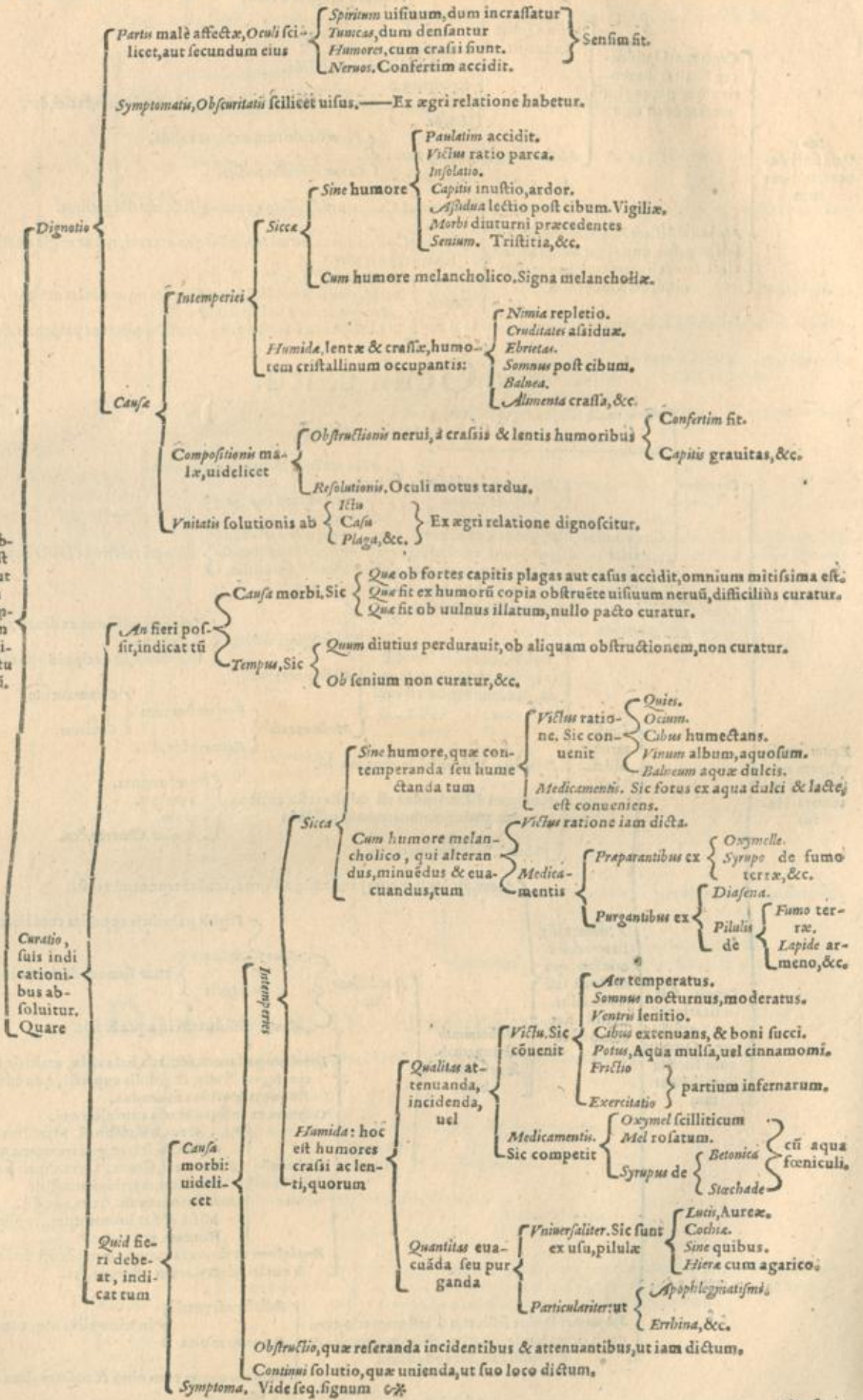

De Oculi exitu.

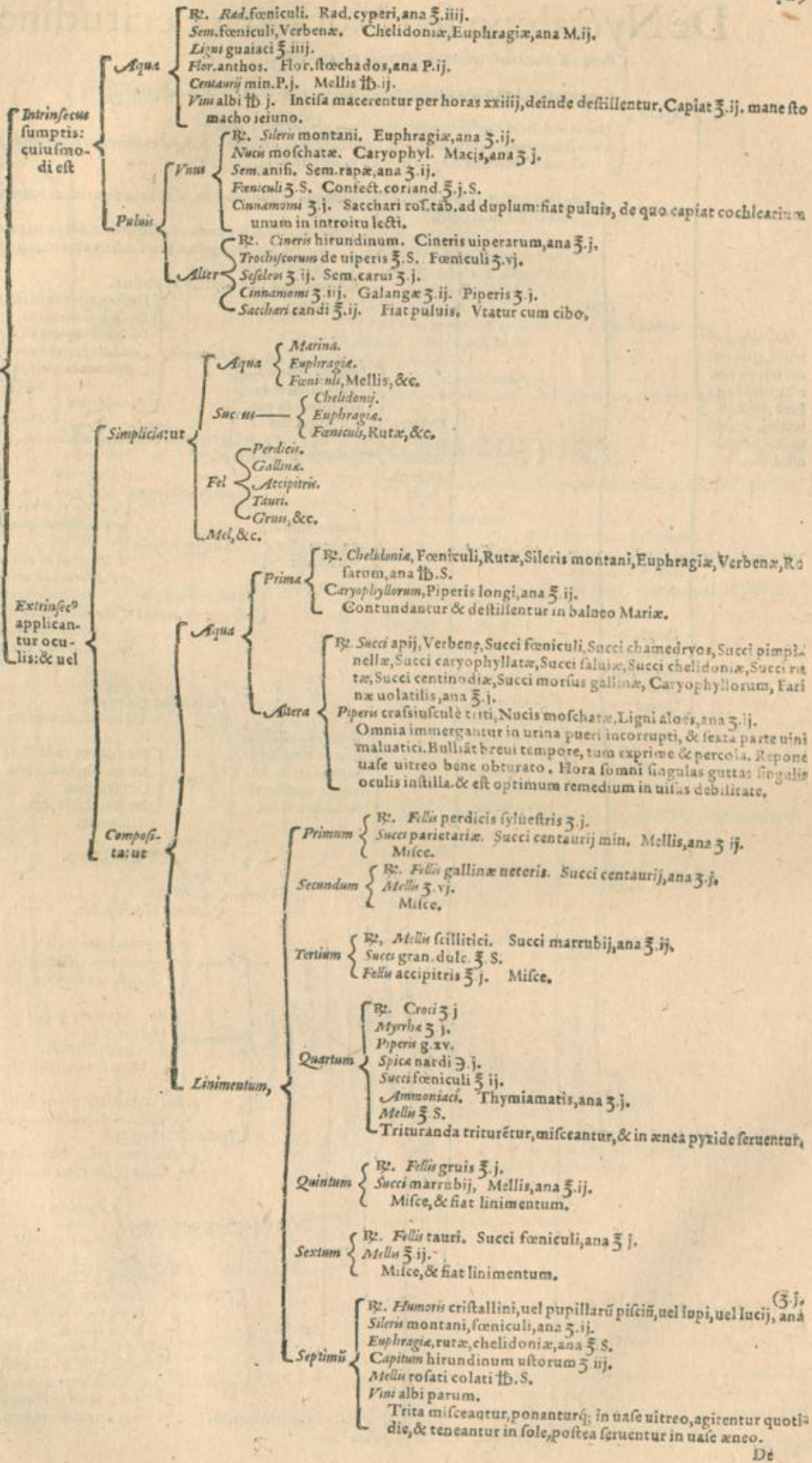
De Oculorum obscuritate, & uisus debilitate.

Oculorum obscuritas est perfecti ut plurimum uidendi impedimentum absq; manifesto affectu circa oculu. Huius

☞ Sym

*
Symptoma quo-
que seu oculo-
rum obscuritas
clarificanda cum
medicamentis

De Nyctalope, seu Nocturna cæcitudine.

Partis affecta: Oculi scilicet. Cernendi functio laesa.

Symptomatis, id est: Visus debilis post occasum solis. Ex ægri relatu dignoscitur.

Cognitio

Causa: uidelicet Crassi humoris, pupillam obstruentis, & albi humoris in crassantis, atq; uisoriū spiritū offuscantis, ita ut non sine magna luce ad opus sufficiant. } Signa crassorum humorum redundantium.

An fieri possit, indicat sexus potissimum. Quoniam hæc affectio in foeminam bene respondentibus menstruis non cadit.

Nyctalopes est malū, quo per diē homo cernit, occidente uerò Sole obscurius, deinde noctu penitus nihil. Huius

Chirurgia: scilicet

Phlebotomia, si redundantia sanguinis, uel in toto, uel capite apparuerit: & tunc primò uena cubiti externa, postea angulorum oculi secanda est. Cucurbitulis in occipitio appositis.

Visu ratione, ordinata secundum

Qualitatem contrariam: uidelicet extenuantem & exiccantem. Sic

Conuenit } Frictio partium infernarum. Deambulationes. Sculptura capitis cū pectine retrorsū. Ablutio faciei cum uino. Alimenta extenuantia & exiccantia. } Mulsa. Cinnamomi. Nocent omnia crassefacientia.

Quantitatem modicam.

Tempus commodum. Sic conuenit

Prima mensa, aut } Origani. Hyssopi. Cortices citri melle condita. Coriandrum præparatum. } Ad finem mensæ } Tragema ex aniso & foeniculo. Vitellus ouorū tremuli cum coriandro præparato. Summo mane pluribus diebus, aut } Ferculum ex auellanis tostis, pane tosta coriandro & foeniculo cum iure carnis confectum.

Curatio, indicationibus absoluitur. Quare

Causa: uidelicet Humor crassus, qui sui indicat ablationem. Tollitur autem partim

Qualitatem: uidelicet alterantem, cōcoquantem, attenuantem & incidentem: cuiusmodi est

Decochum } Hyssopi. Origani. Foeniculi, Rutæ, &c. } Symplicium } De duabus radicibus De quinq; radicibus De Hyssopo. De Stoechade, &c. Scillitium. } Oxymel } Compositum. } Cū aquis foeniculi, euphrasie, &c.

Quid fieri debeat, indicat cum

Qualitatem contrariam & uel humoris Medicamentis exhibitis secundum

Visuales

Lucis. Arabica. Aurea, Cochia, &c.

Alimentum ut Pilulae

Prima } R. Pilularum lucis ʒ. ij. Agarici trochiscati ʒ. ij. Cum succo foeniculi fiant pilulae, num. x. } Secunda } R. Scammonij ʒ. s. Castorei ʒ. j. Sals gemmæ ʒ. s. Cum succo foeniculi fiant pilulae. } Tertia } R. Spec hieræ picæ ʒ. ij. Spe. diacolocynchidis ʒ. s. Castorei ʒ. s. Sem. foeniculi. Nucis moschatæ, ana g. vj. Cum succo rutæ fiant pilulae.

Or: ut Apoplegmatismi ex

Pyrethro. Cubebs. Sem. foeniculi.

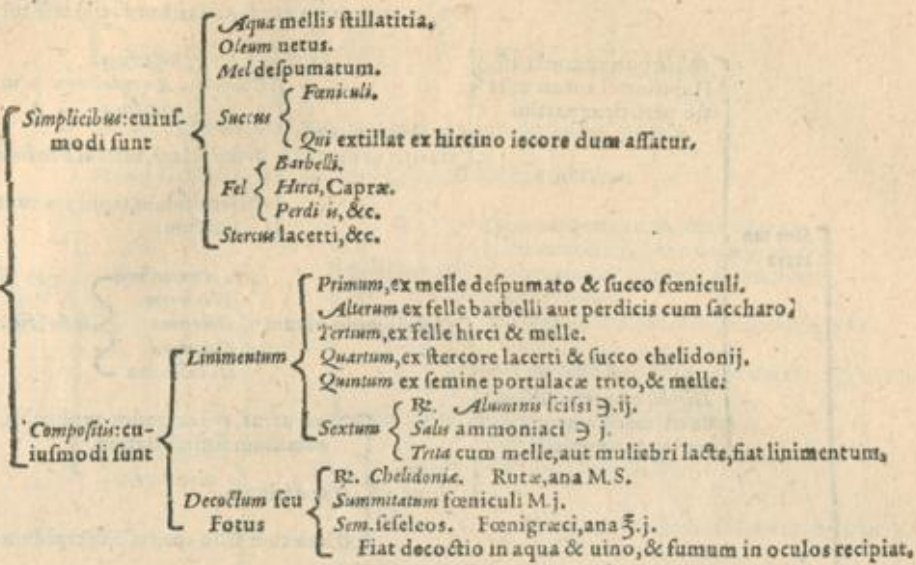
Erbina: quorū

Primum } R. Piperis. Staphisagriae, ana ʒ. ij. Sinapsis ʒ. j. Tundito ac cribrato & radicum betæ succū adijcito. Naribus infundito, hocq; ad dies quinq; uel septem facito. } Alterum } R. Scaphidis agræ. Piperis, ana ʒ. j. Sinapsis ʒ. s. Fol. samplici P. ʒ. In aqua decoquito, cui quartā partem succi radicem betæ adijcito, & per nares attrahere iubeto.

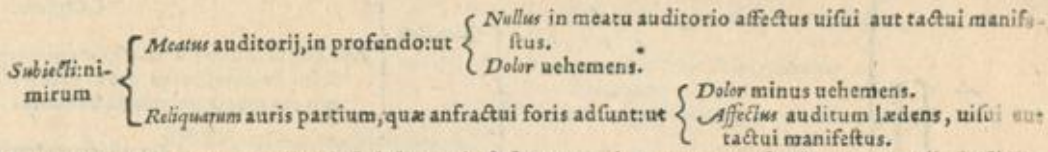
Quantitatem conuenientem.

Symptoma. Vide seq. signum de

In Nyctalopis curatione, &c. quid fieri debeat, &c. indicat symptoma, siue nocturna cæcitas, quæ curanda est medicamentis visum restaurantibus & clarificantibus, tum

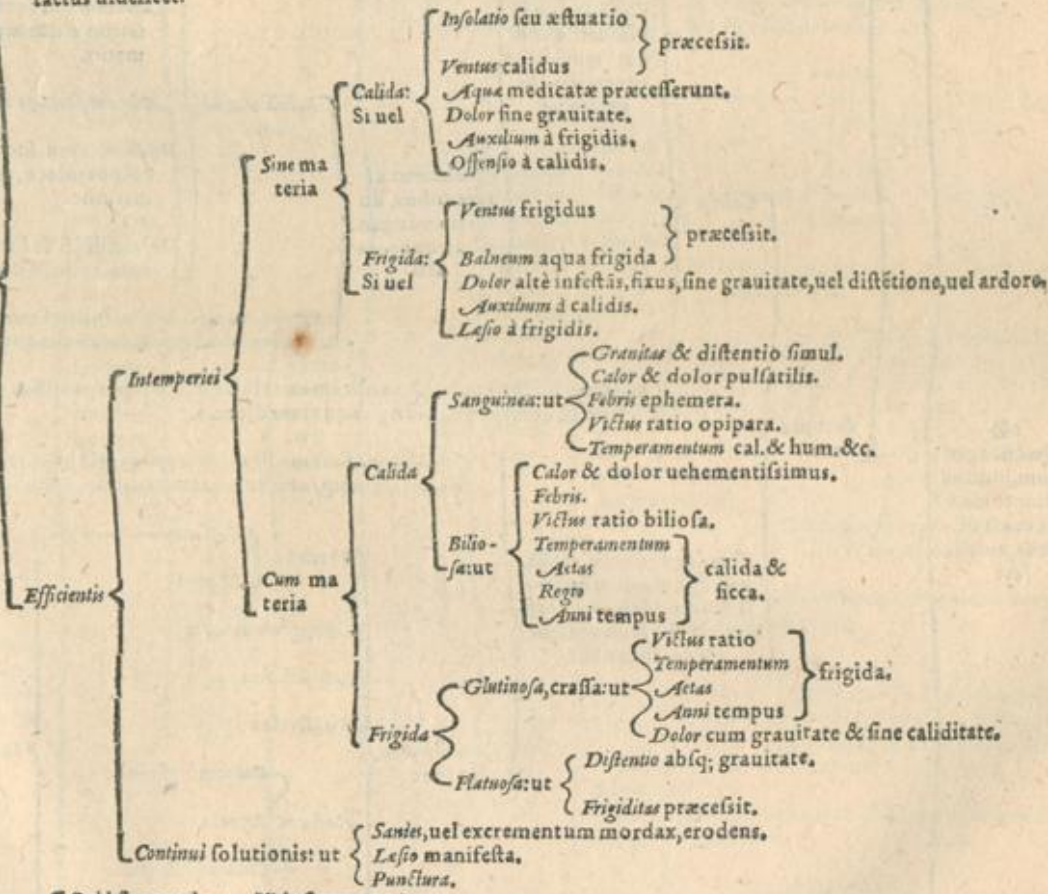
De Curatione doloris aurium.

Forma: nempe Symptomatis: indicat ipse dolor, qui est symptoma in genere noxæ functionis animalis sensibilis, tactus uidelicet.

Dignotio, uidelicet & causarum

Aurium doloris

Quid sit agendum. Vide signum ☞

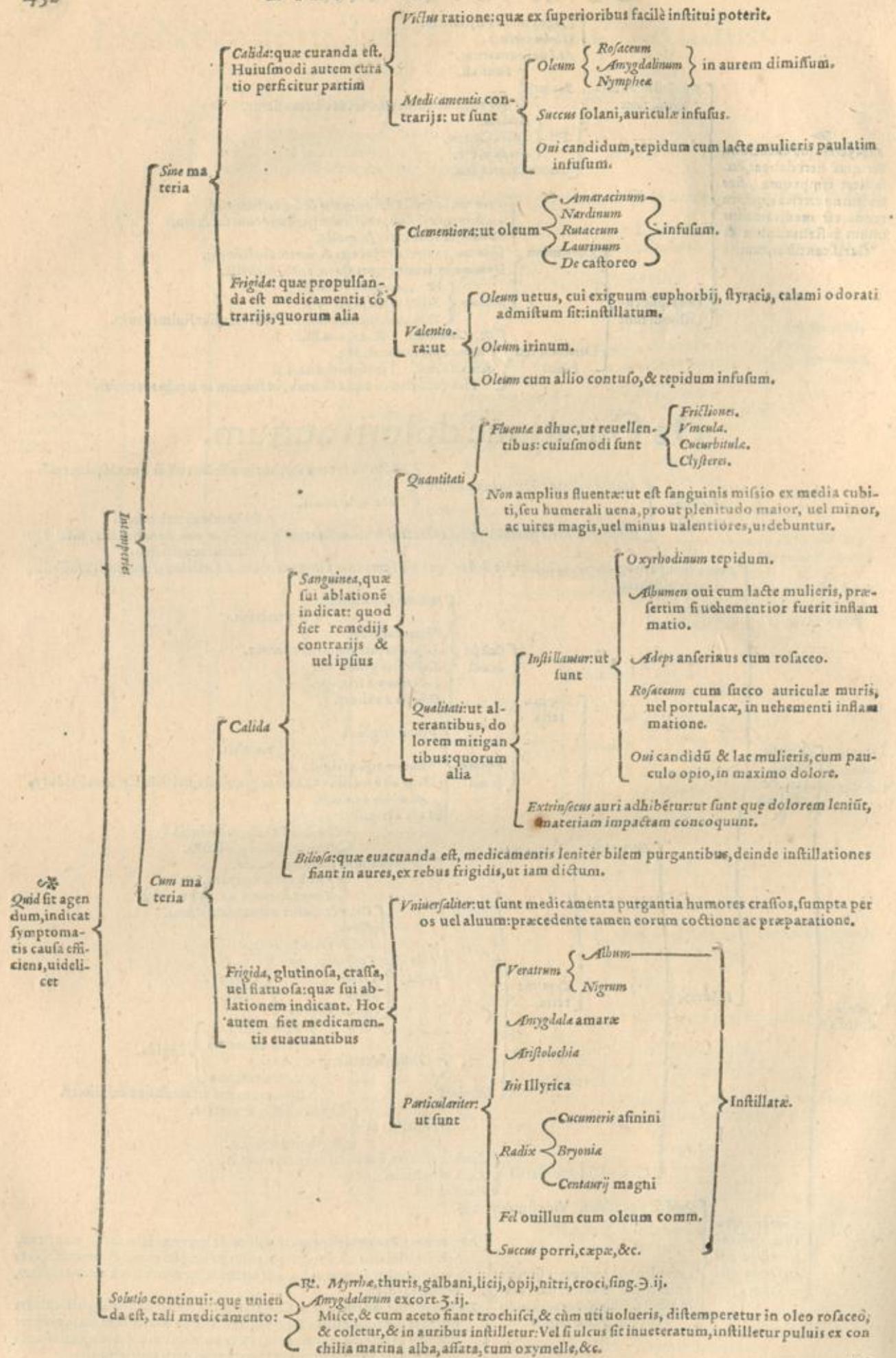
Curatio, quæ suis indicationibus persicienda est. Itaq;

An id, quod tendimus, sperari possit, nec ne, indicat pars male affecta, affectus magnitudo & causa. Nam inquit

Hippocrates 7. Prognosticorum: Aurium dolor cum febre continua ac uehemēti, difficilis est. Periculum enim delirij & mortis imminet. Nam natiu minores septimo die, aut citius intereunt: nati uerò maiores, multò tardius.

Trallianus: Siue meatus auris, siue alia ipsius quæpiã interna particula frequenter inflammatione laboret, acutissima pericula inducit, propter dolores maximos, qui cerebrum per consensum afficiunt, ita ut febres & deliria sic affectis oboriantur: interim uerò moriantur.

☞ Quid

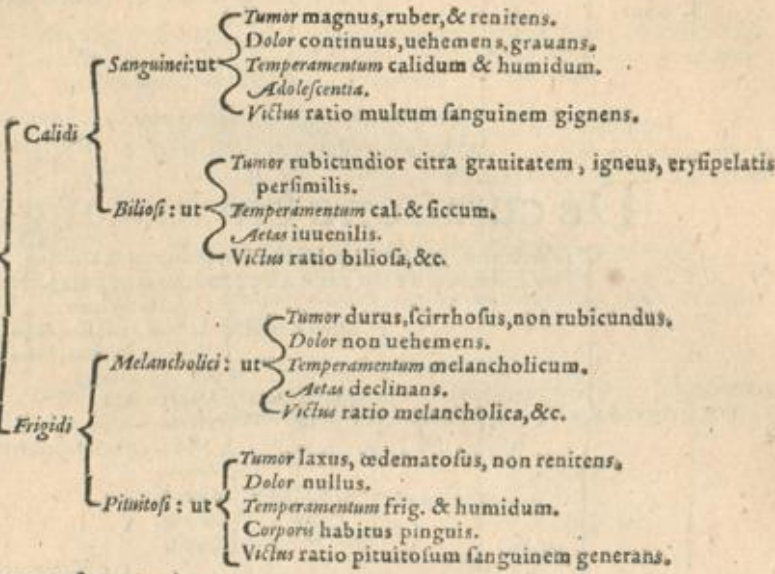
De curatione Parotidum.

Subiecti: nimirum ADENVM iuxta aures, quæ ad sensum patent.

Forma: uidelicet MORBI, qui oculorum iudicio subiacet.

Dignatio, cau-
sarum scili-
cet: ut

Efficiens: nem-
pe humoris

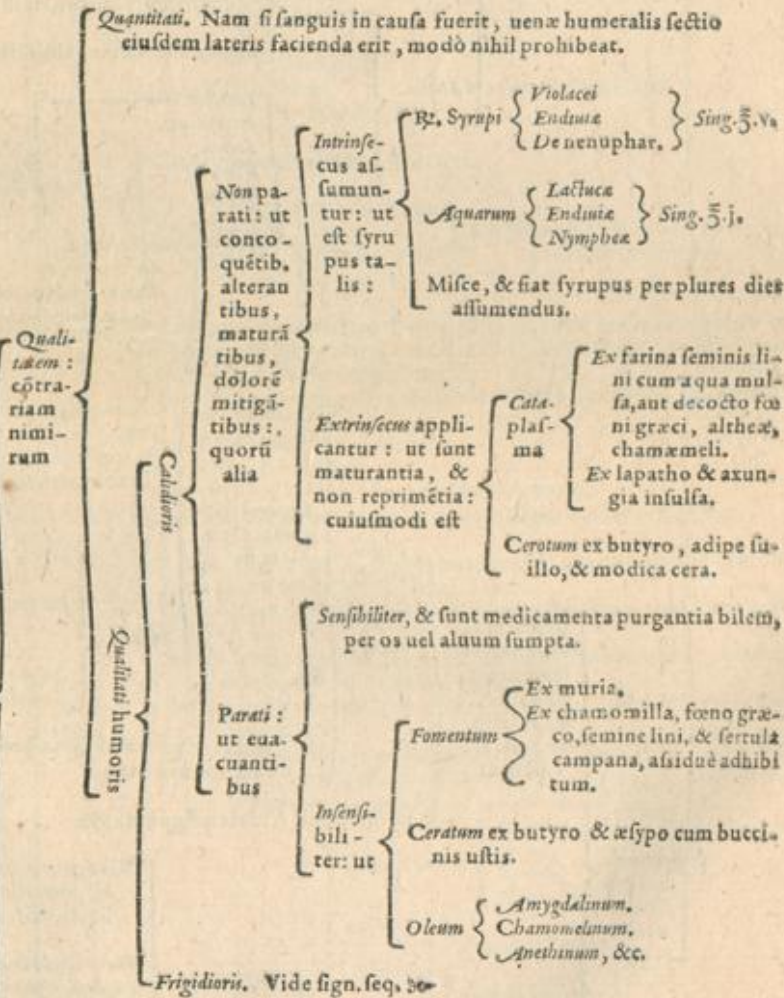
Vicius ratione, cause contraria.

Parotides sunt
inflammatio-
nes, quæ in glâ-
dulis auribus
adiacentibus,
sunt: quarum

Quid sit
agendū,
indicat
morbi
causa, q̄
sui abla-
tionem
indicat.
Fit autē
hoc par-
tim

Curatio,
in qua
confide-
randū:

Medica-
mentis
exhibi-
tis secū-
dum cō-
uenien-
tem

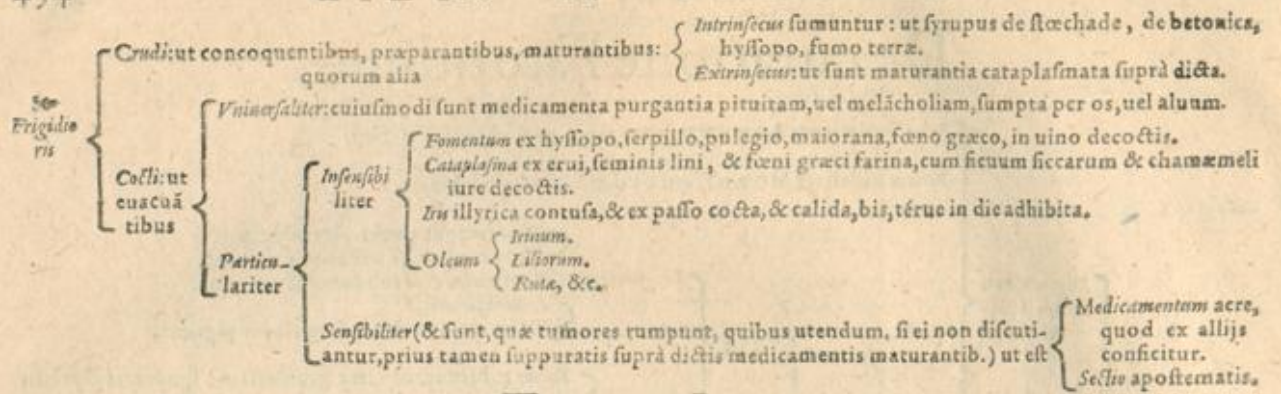

Quantitatem: quæ augenda uel minuenda est, pro morbi uehementia, humoris natura, partis conditione, &c.

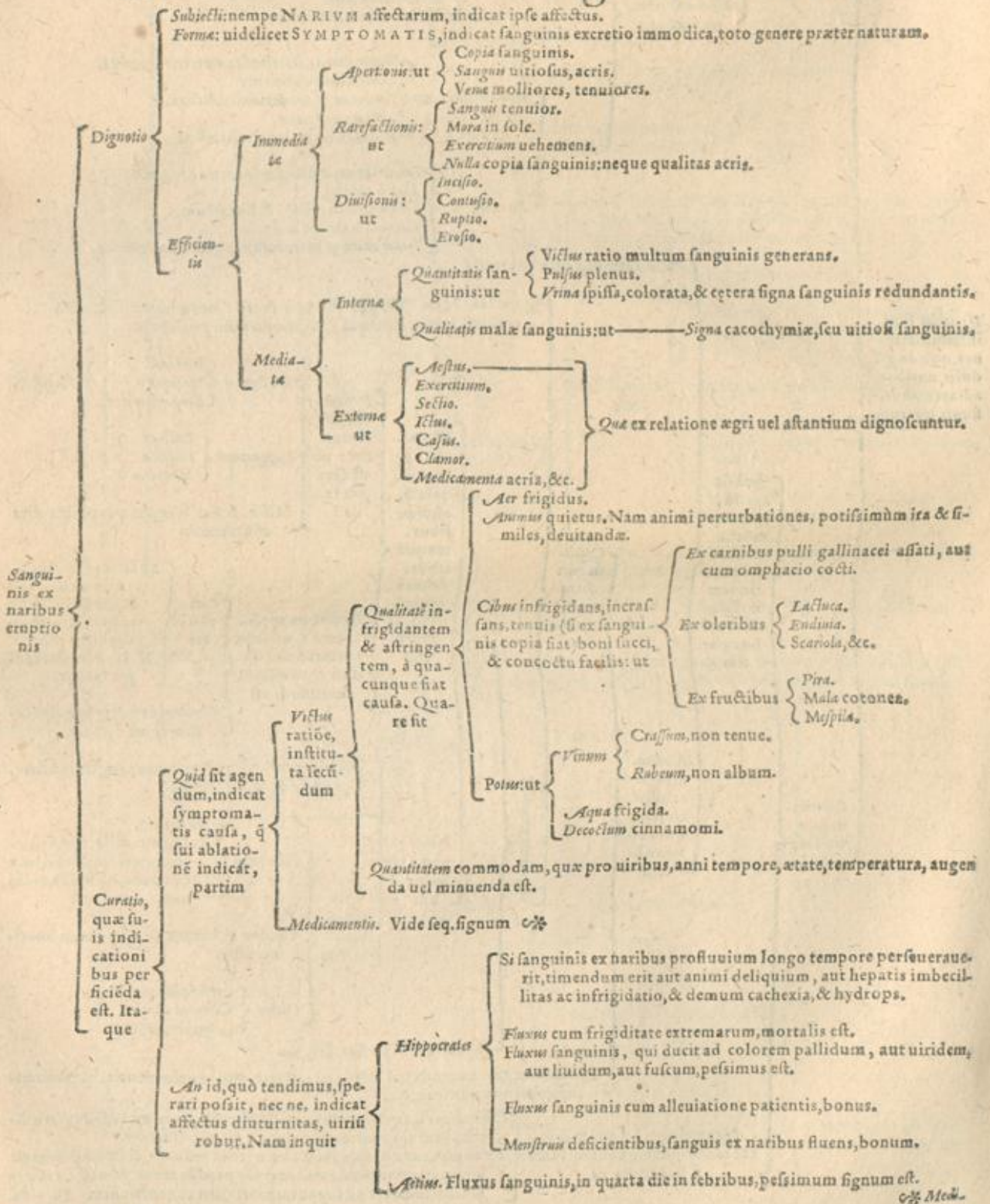
An curatio perfici queat, indicat cause morbi qualitas. Nam si parotides ex

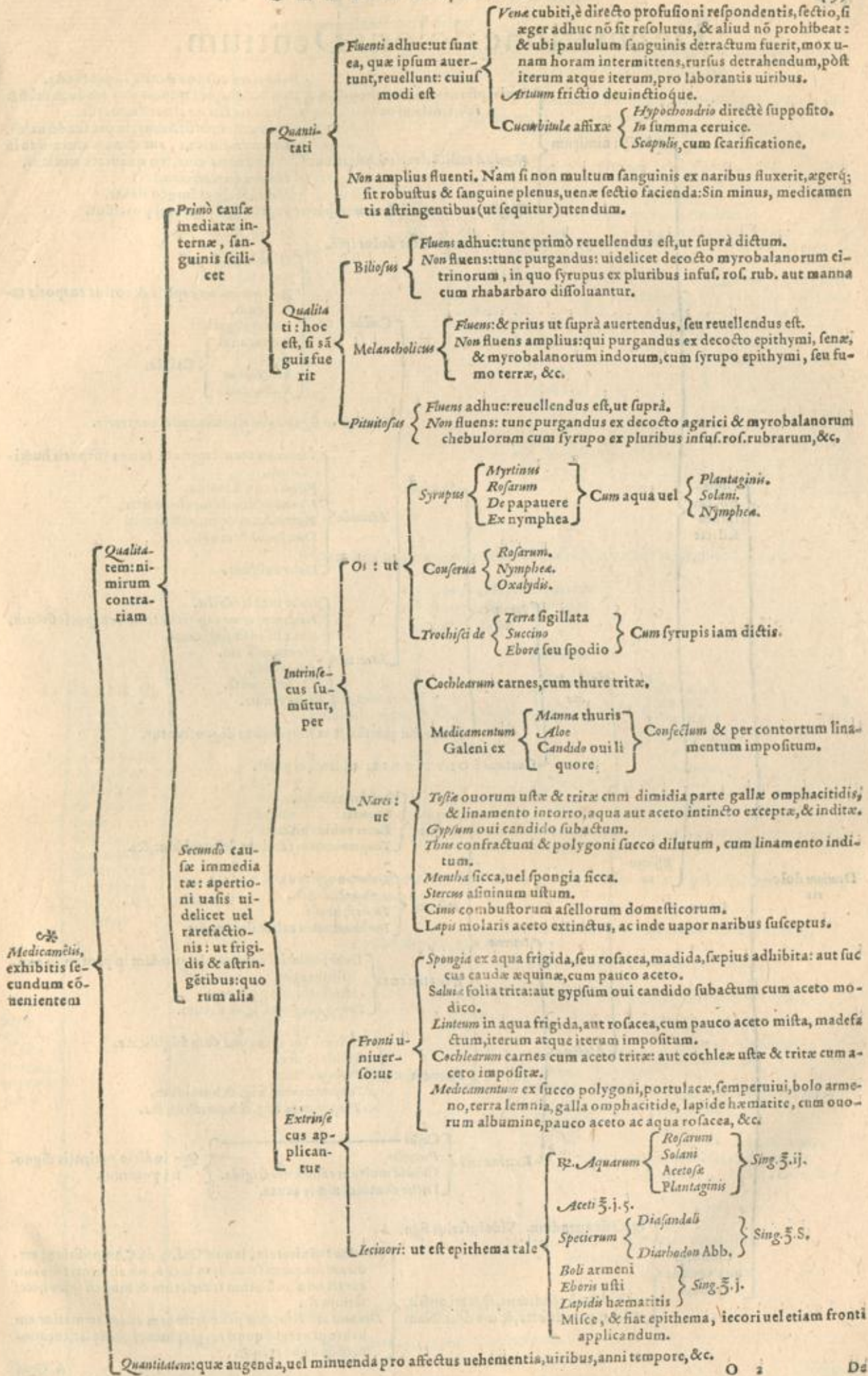
Concoctione ipsarum ratione crisis apparent, non mala, sed curatu faciles existunt, multos q̄ magnis periculis liberant. Ex copia cruda contingunt, quæ naturā grauant, & nõnihil irritant: quare etiam procedente tempore periclitantur, & medicis multa tentantibus, uix ad suppurationem, aut concoctionem perueniunt.

Q 30 Frig.

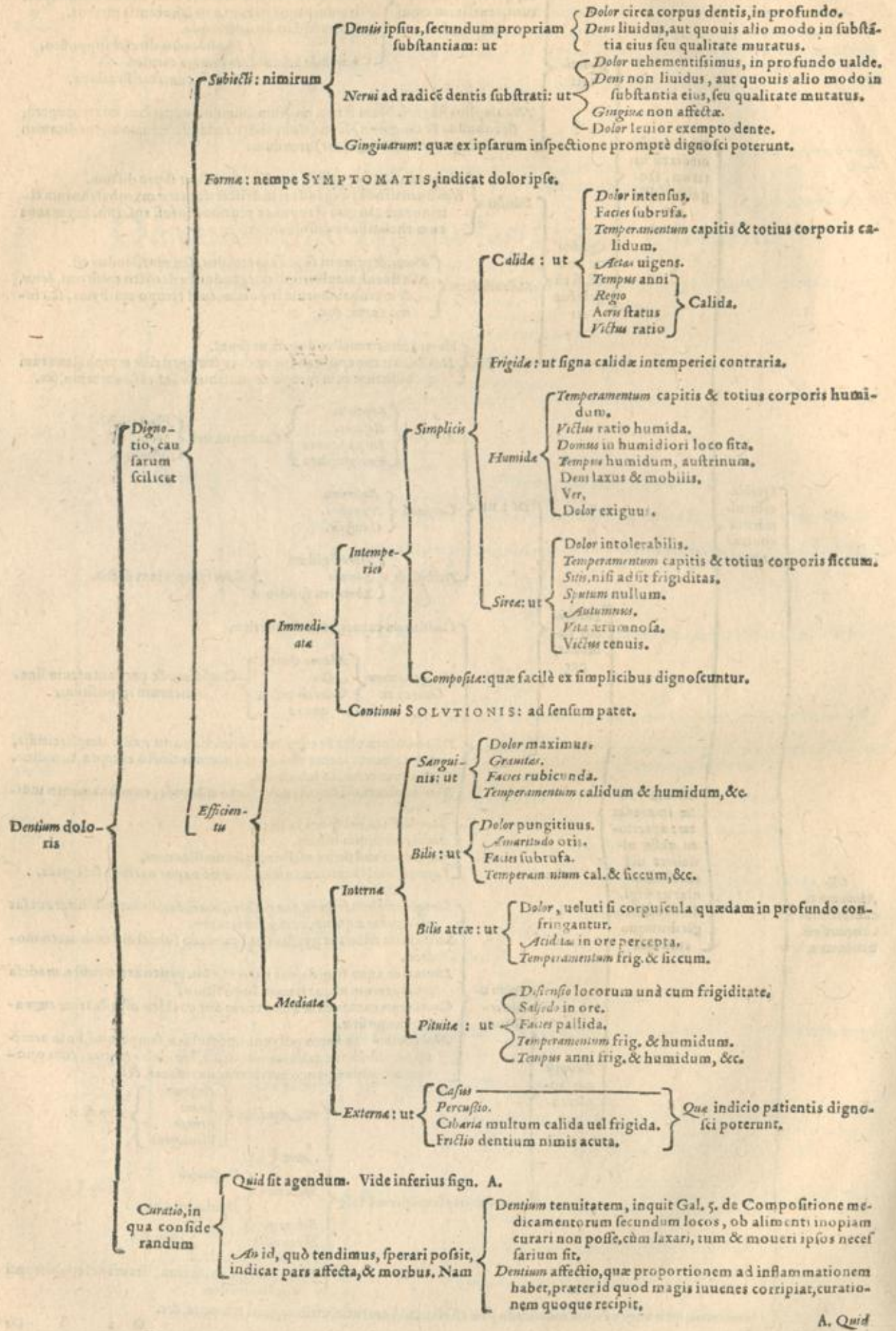

De curatione Fluxus sanguinis narium.

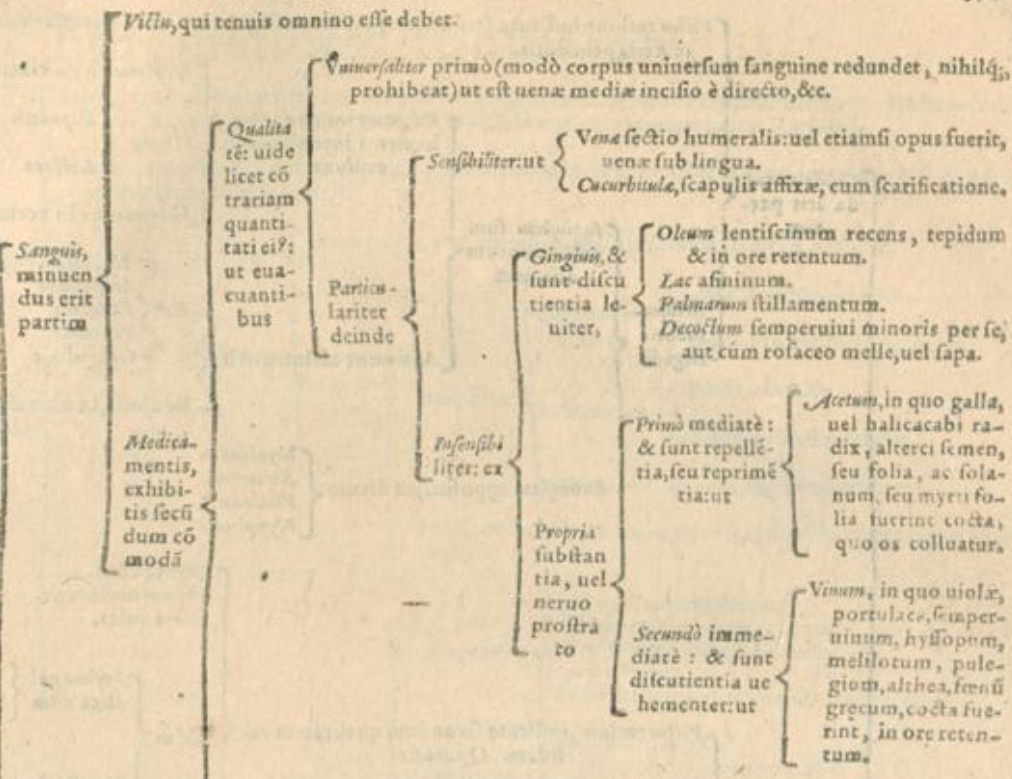

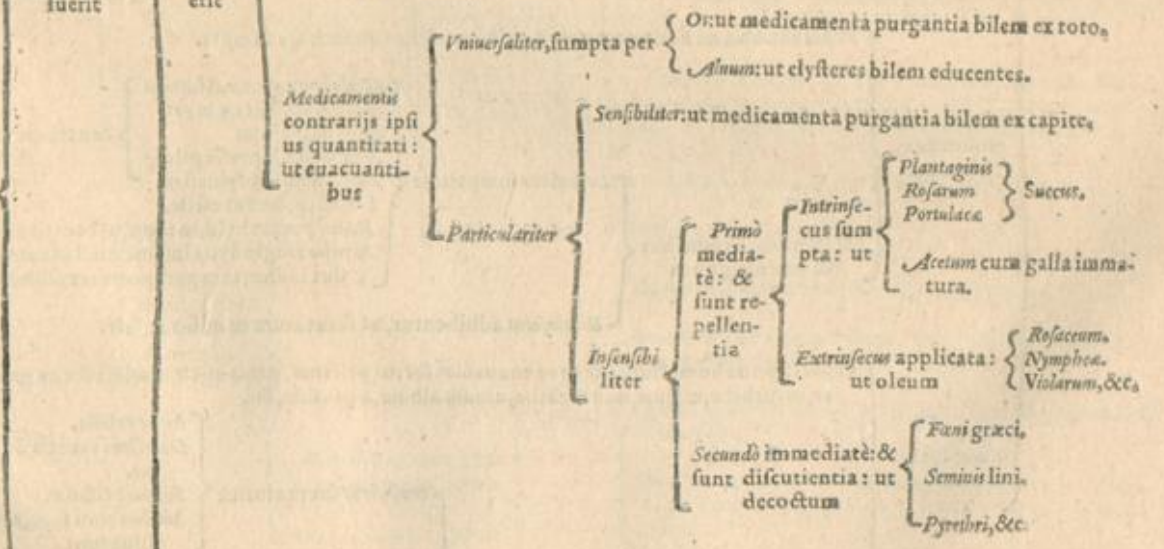
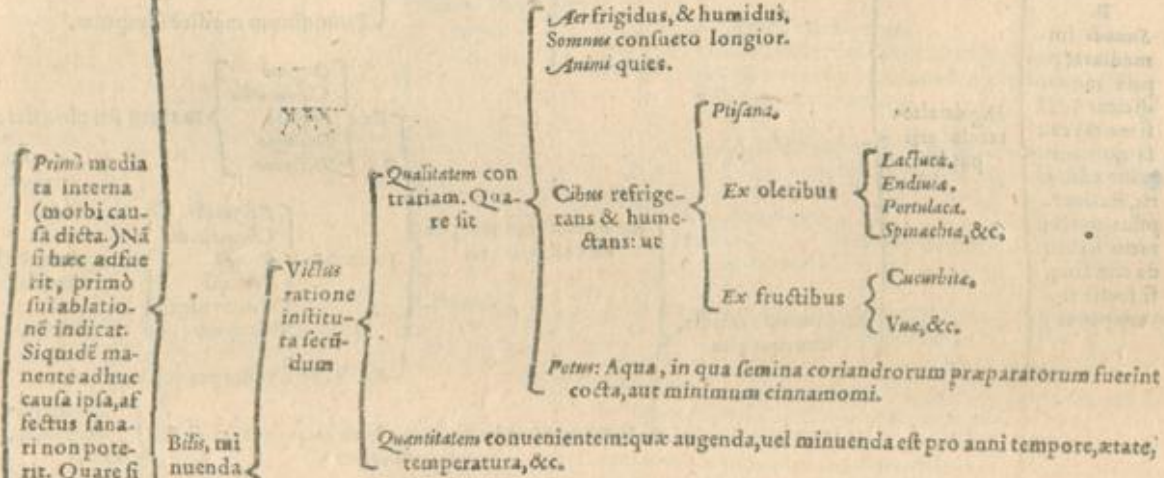
LIBRI II. PARS II.
De curatione doloris Dentium.

A. Quid

Quantitatem: quae augenda uel minuenda est, pro affectus magnitudine, &c.

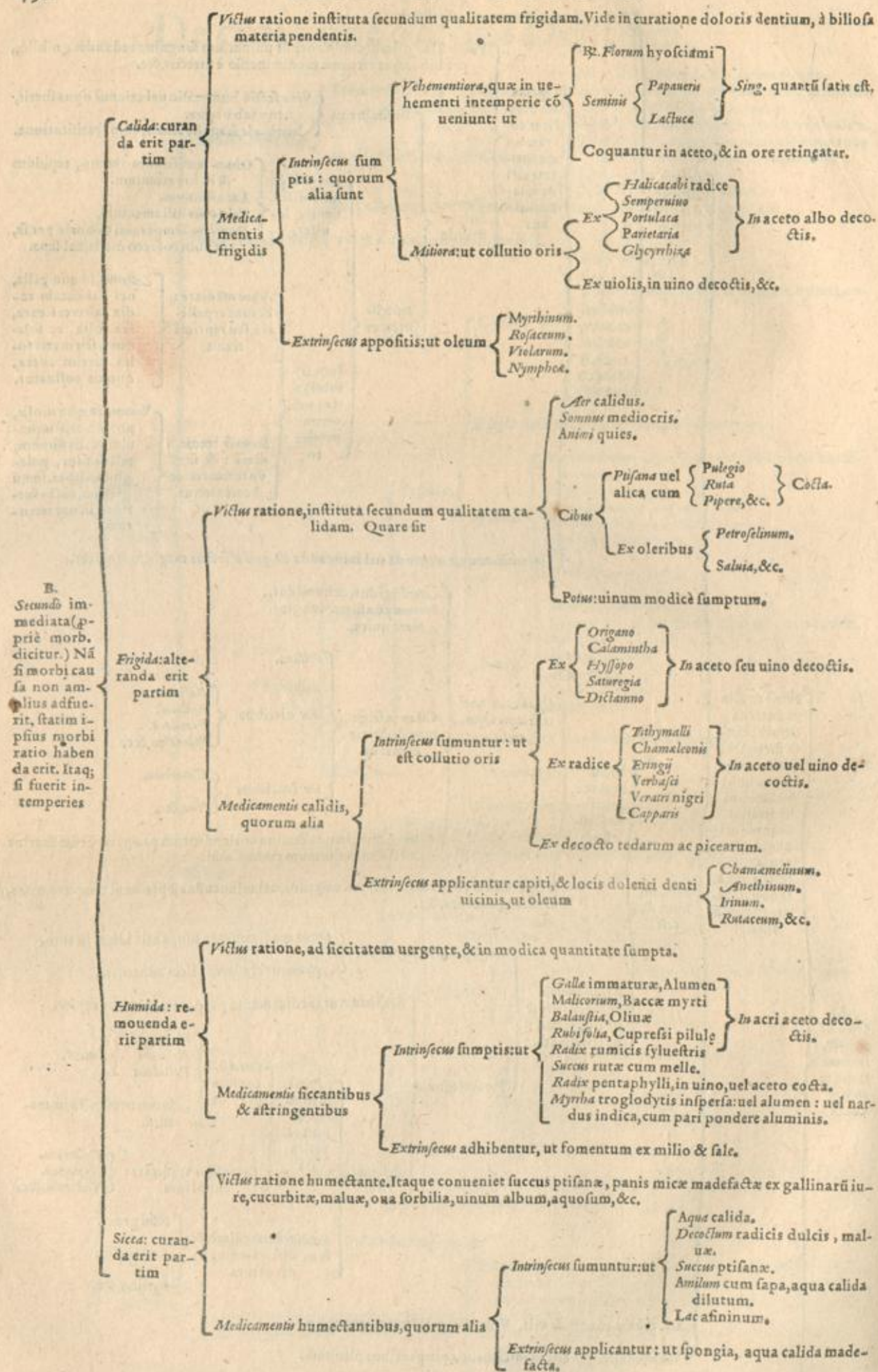
Melancholia, educenda erit. Vide in curatione melancholiae.

Pituita, euacuanda erit medicamentis purgantibus pituitam.

A
Quid sit agendum, indicat symptomatica causa

Secundo de in seq. sign. B.

O 3 B. Secus

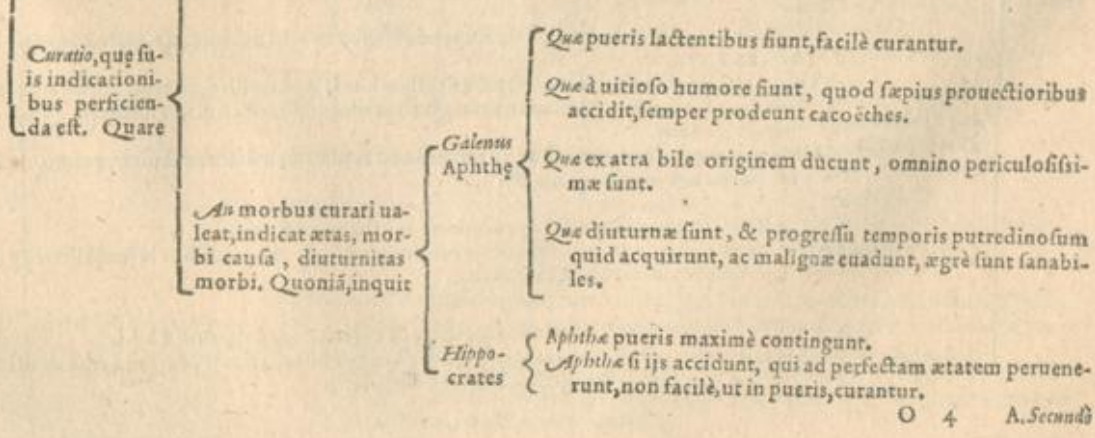
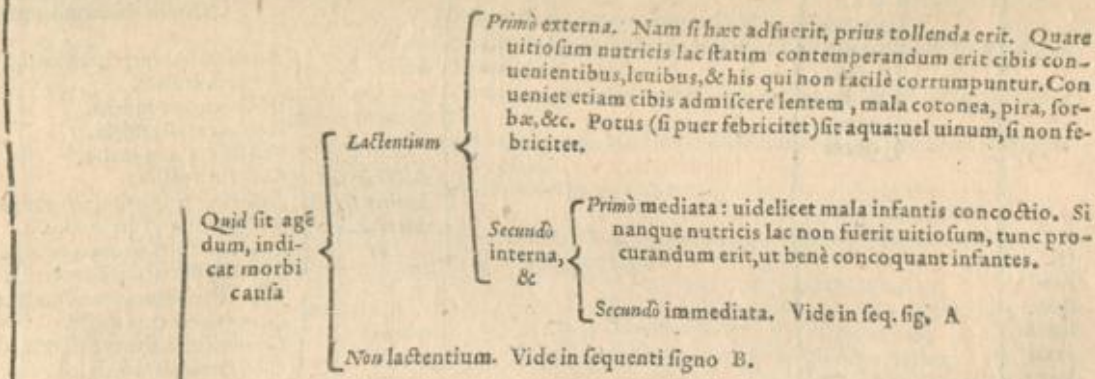
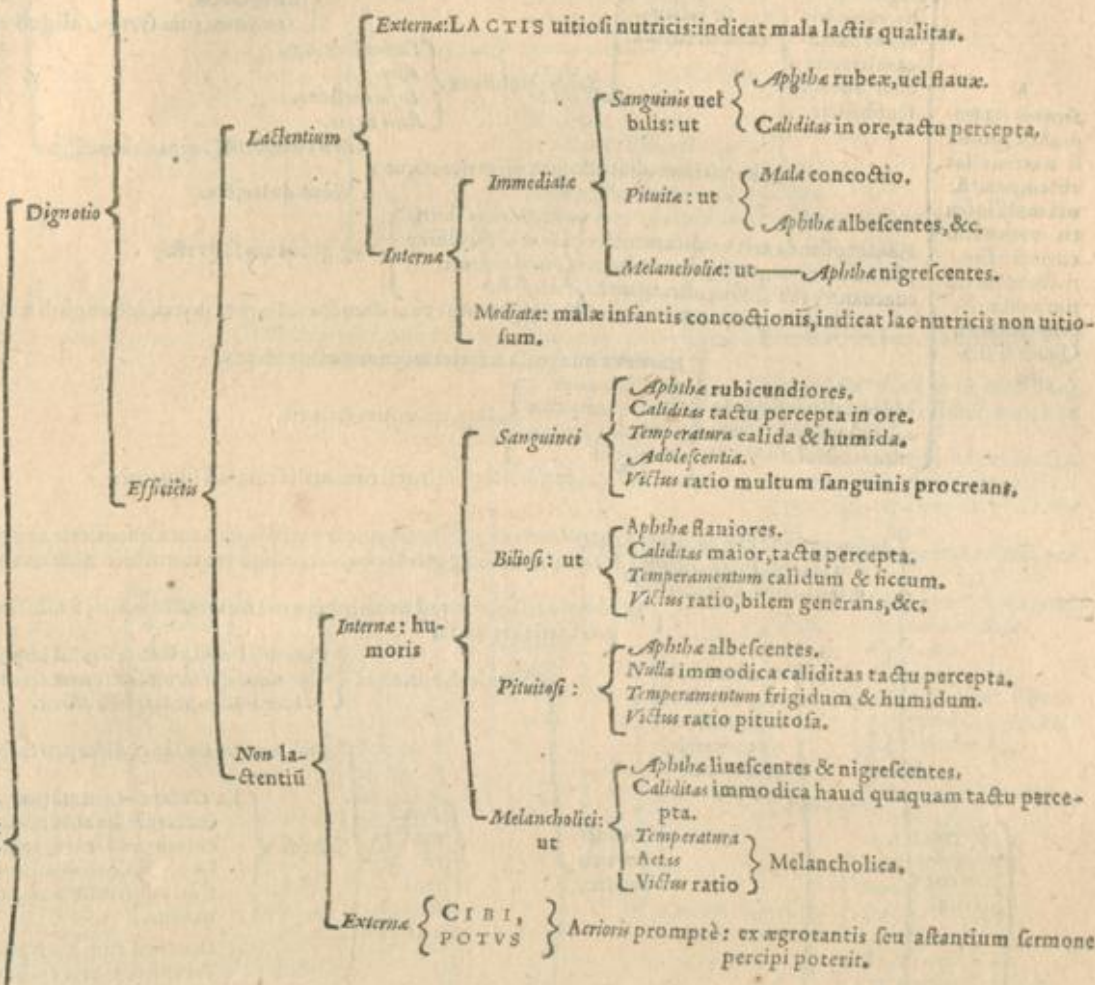
De cu-

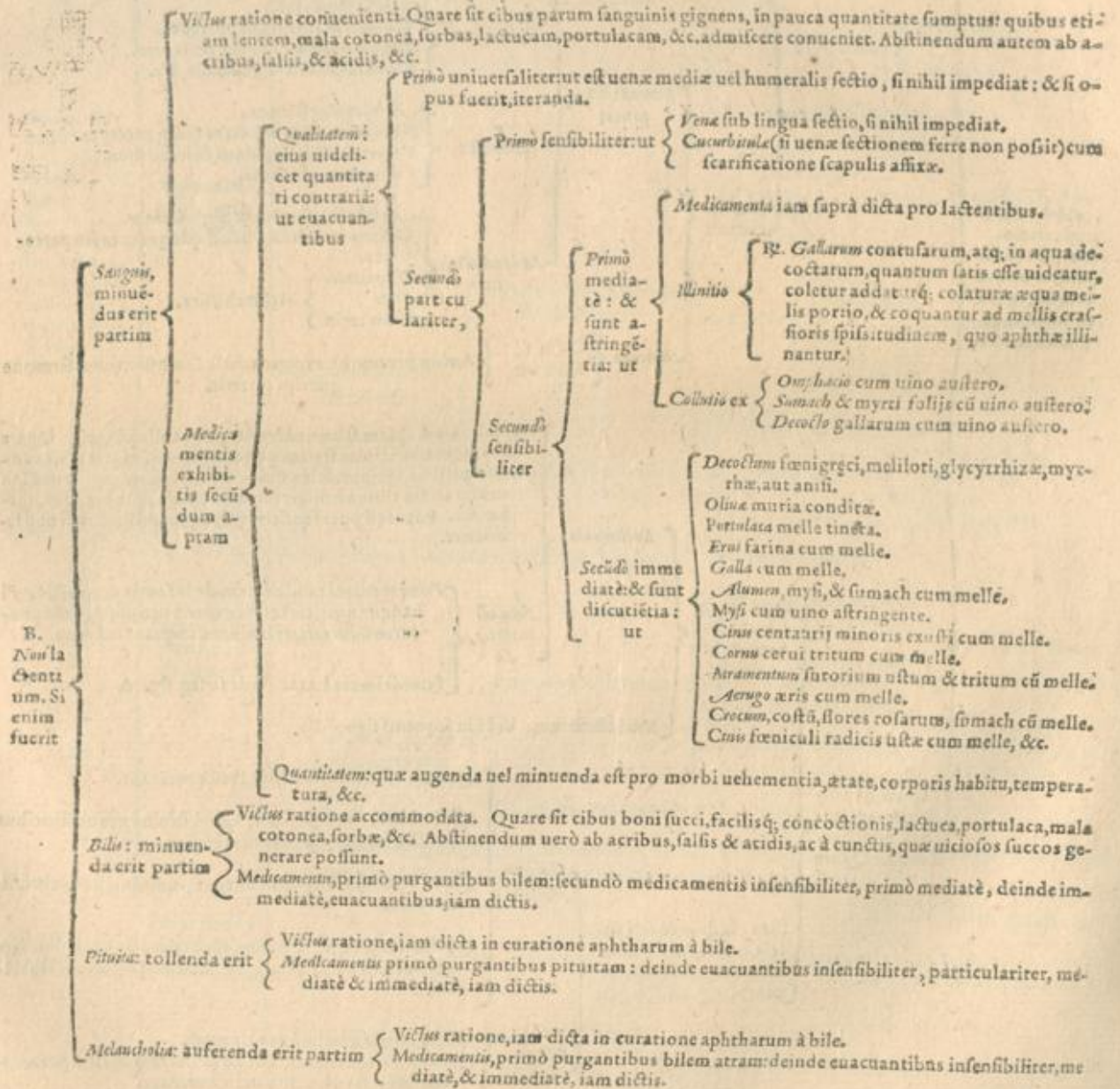
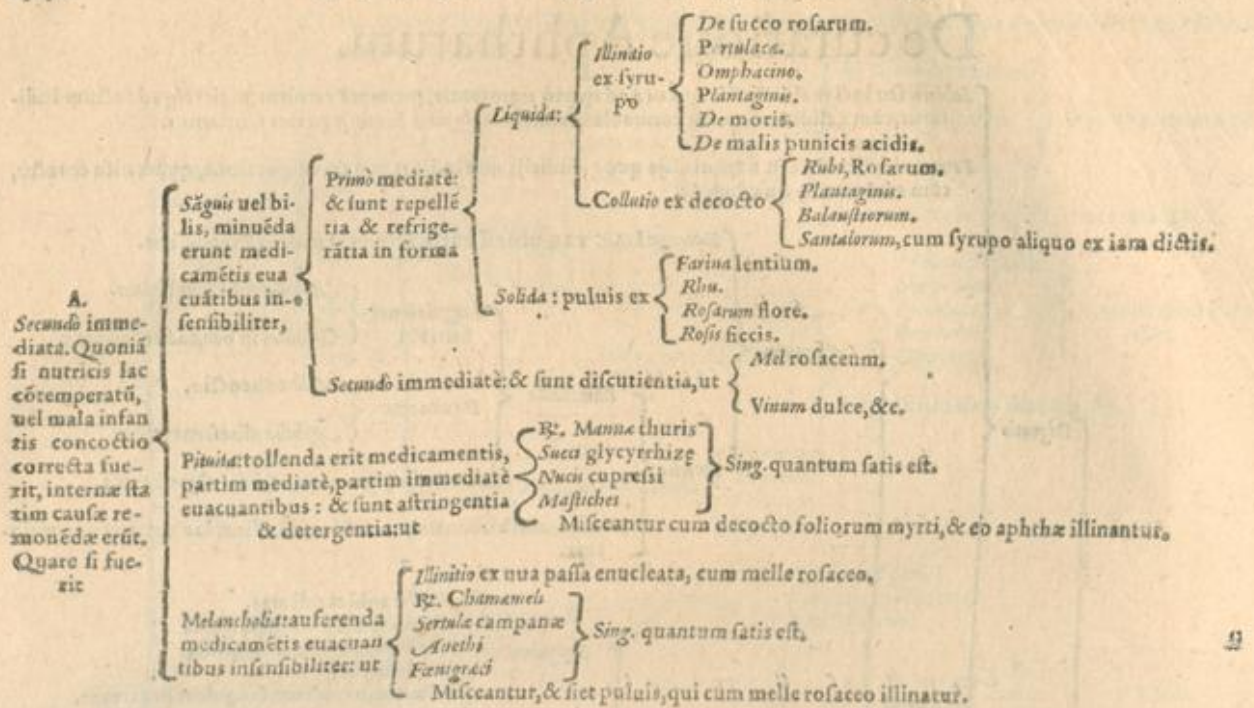
De curatione Aphtharum.

Subiecti seu loci malè affecti: qui ore adaperto ægrotantis, promptè cernitur: pariterq; ad tactum iudicatur, cùm calidiores quàm conueniat, tumidioreq; oris summæ partes sentiantur.

Forma: uidelicet MORBI: qui alijs quoq; indicijs non indiget pro eius dignotione, quàm uisu & tactu, cùm exulceratio quædam sit.

Aphthæ sunt exulcerationes, quæ in superficie oris exoriuntur, igneæ caliditatis quæpiam habentes:

De curatione Inflammationis columellæ.

Subiecti seu partis malæ affectæ, quam uisus, ore plurimum aperto, linguaq; depressa, dijudicat.

Formæ: nimirum MORBI: ut
Dolor & Tumor partis patientis,
Febris nonnunquam.
Difficultas in deglutendo.

Dignitas: causarum scilicet: ut

Efficientiæ: nempe HUMORIS

- CALIDI: ut**
 - Calor uehement.
 - Rubedo faciei, Febris.
 - Vicius ratio
 - Temperamentum
 - Ætas
 - Annus tempus
 - Regio, &c.
- FRIGIDI: ut**
 - Gravitas & distentio capitis.
 - Neq; calor, neque faciei rubedo.
 - Febris nulla, aut perquam exigua.
 - Nimta repletio ciborum frigidorum & potuum.
 - Cruditates.
 - Temperamentum
 - Ætas, Regio.
 - Annus tempus, &c.

Calida.

Frigida.

Vicius ratione, quæ talis esse debet, qualis in reliquis inflammationibus, potissimum autem in principio continet quies & inedia.

Columellæ inflammatio

Calidus, minuendus erit partim

Quid sit agendum, indicat morbi causa, quæ sui ablationem indicat. Si nãq; humor fuerit

Medicamentis exhibitis secundum convenientiam

- Quantitas**
 - Sanguinis, & sunt euacuantia**
 - Vniuersaliter: ut est uenæ mediæ seu externæ cubiti sectio, modo nihil prohibeat.*
 - Particulariter: ut*
 - Vene sub lingua sectio.
 - Cucurbitula cum scarificatione ceruicis affixa.
 - Bilis: et sunt euacuantia**
 - Vniuersaliter: ut medicamenta purgantia bilem, per os uel aluum sumpta.*
 - Particulariter*
 - Primò mediâtè: & sunt astringentia: ut**
 - Collationes ex decocto
 - Palmularum, Rosarum, Pampinorum uitis, Cytinorum, Radicum mori, Myrti, Baccarum myrti, Glandium, Gallarum, Balsastiarum, &c.
 - Puluis ex**
 - Rosis.
 - Floribus rosarum.
 - Hypocistide.
 - Balsastij, &c.
 - Secundò immediâtè: & sunt discutientia: ut**
 - Flores chamæmeli, Fœnum græcum, Sertula campana, Anethum, Althea, Radix iridis, Mel, Erui farina, Thus, &c.

Qualitati bilis, ut sunt concoquentia ipsam.

Quantitatem: quæ pro morbi uisum, ætate, anni tempore & morbi, augenda uel minuenda est.

Vicius ratione, quam ad calidum uergere oportet. Quantitas uerò fit omnino pauca, præsertim in principio.

Frigidus, minuendus erit partim

Curatio, in qua considerandum

Medicamentis contrariis

- Qualitati**
 - Pituitæ: ut concoquentibus, alterantibus & incidentibus ipsam pituitam.*
 - Melancholiæ: ut medicamentis concoquentibus bilem atram.*
- Quantitas: ut euacuantibus**
 - Vniuersaliter: ut sunt medicamenta purgantia*
 - Pituitam, si ea redundet.*
 - Melancholiam, si atra bilis redundet.*
 - Aloe, Cyperus.
 - Flos ianci odorati rotundi.
 - Rheon ponticum.
 - Rhus obsoniorum.
 - Balsastium, Cytinum, Malcorium, Galla.
 - Hypocistis, Vuæ acerbe, &c.
 - Particulariter, insensibiliter*
 - Primò mediâtè, & sunt astringentia, ut**
 - Radix & folia altheæ.
 - Semen lini.
 - Fœnumgræcum.
 - Hysopum.
 - Glycyrrhizæ radix.
 - Aqua hordei cum aqua mulsa.
 - Folus lauri, Gingiber.
 - Pyrebrum, Piper, &c.
 - Secundò immediâtè: & sunt digerentia, ut**

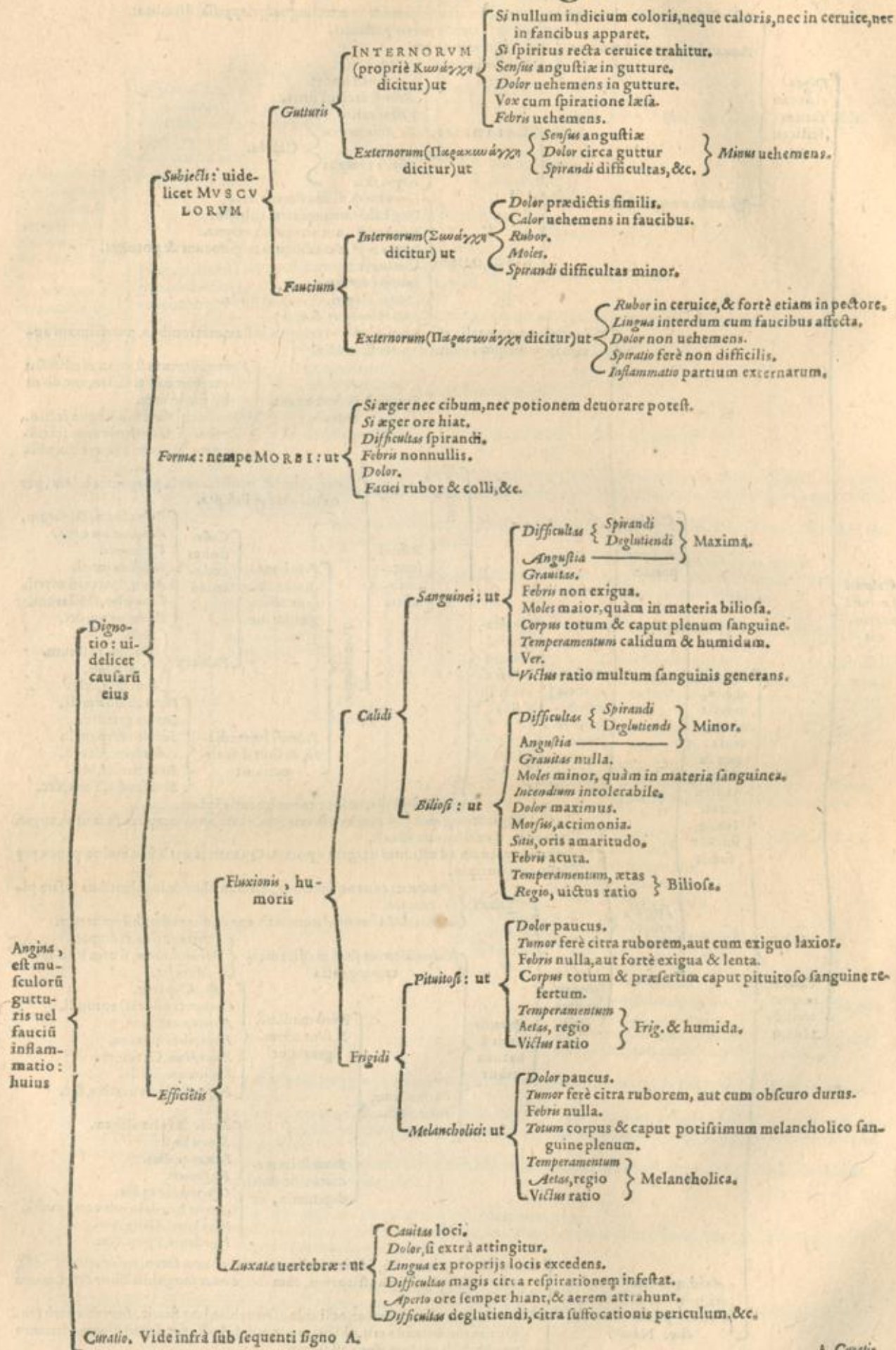
Asid, quod tendimus, sperari possit, indicat tumor & color partis malè affectæ. Nam si

Columella rubra magnaq; fuerit, medicamentis, & non ferro, ipsam curari posse, testatur Hipp. 3. Prognosticorum, cum sectionem sanguinis siuor & inflammatio comitetur.

Columella pars summa maior, ac liuida, seu orbiculata fuerit, superior uerò tenuior, manu curanda erit, ubi prius alius subdudæ fuerit, alijsq; medicamentis adhibitis malum non cessauerit.

De curâ

LIBRI II. PARS II.
De curatione Anginæ.

A. Curatio

Qualitatem. Quare in omni angina, sic

Quantitatem. Itaq; in omni angina, sic uictus in

Qualitatem. Quare in omni angina, sic

Quantitatem. Itaq; in omni angina, sic uictus in

Quies. Cibi sint humidi, molles ac liquidi: ut

Somnus. ut in omnibus alijs inflammationibus, sic in angina omnium maximè fugiendus. Nam, teste Hipp. sanguis in somno intrò magis repit.

Primo tenuissimus. Nam

Declinatione plenior ut liquida ouorum lutea, ptisana cum iure pulli: ius gallinarum cum optimo panis pullorum contusorum, &c.

Primo tribus diebus, sola aqua mulsa utendum erit: uel aqua hordei per se, uel cum saccharo.

Tertio die cremore ptisana cum dulci quadam portione utendum.

Fluenti adhuc: talia autem sunt, quae reuellere possunt: ut

Vena saphenæ eiusdem lateris uel cubiti, lateris oppositi sectio.

Frictiones partium extremarum.

Ligatura partium extremarum.

Pedes in aqua calida detenti.

Universaliter. Nam si abundauerit

Sanguis in toto corpore, uena cubiti media eiusdem lateris incidenda erit, pluribus etiam uicibus, si opus fuerit, & nihil prohibeat.

Bilis, euacuanda erit medicamentis, quæ leniendo uacuant, ut Calsia, Manna, Syrupus ex pluribus infus. rosar. uel uiolarum, &c.

Primo sensibilibiter: ut

Vena humeralis sectio è directo, si nihil impediatur, & pluribus etiam uicibus, si opus fuerit.

Vena sub lingua sectio.

Cucurbitæ affixæ cum scarificatione

Retò in collo, si extrinsecus nullus tumor appareat. In ipsum tumore, si tumor circa maxillas, aut sub mento persistat.

Primo mediatur: & sunt repellentia leuiter: ut gargarismi ex

Decollo

Rosarum rub.
Lentium.
Dyscarum.
Palmatarum.

Floribus rosarum cum hydromelle.
Mori, &c.

Intrinsecus sumuntur: ut gargarisma ex decocto

Fenigræci.
Ficuum.
Passularum.
Glycyrrhizæ.

Secundo immediatur: & sunt discutientia, quorum alia

Oleum

Chamælinum.
Anethinum.

Extrinsecus applicantur: ut

Farina

Seminis lini.
Fenigræci.
Hordeacea.

Florum chamomilla, meliloti.

Seminis althææ, maluæ, cum oleo chamæmelino, &c.

Frigida. Vide in sequentibus sub signo B.

Quantitatem commodam: quæ pro morbi uehementia, ætate, anni tempore & morbi, &c. augenda, uel minuenda est.

An id, quod tendimus, sperari possit, nec ne, indicat pars affecta, color. Nam si

In musculus internis inflammatio consistit, eodem die, uel secundo, uel tertio, uel quarto iugulat. Vnde Hippocr. Si febrem habenti suffocatio repente superuenierit, nullo tumore in faucibus existente, lethale est. Ac quæcumque dolo rem similem prædictæ anginae infert, artollitur uerò, ac roborem in faucibus, efficit, admodum quoque exitiosa est, sed paulo longior, quam prædicta.

Fauces rubent, & ceruix, diuturnior, Hipp. teste.

Ceruix & pectus roborem, eodem auctore, traxerit, neque ad interna reuertatur erysipelas, gutture siquidem nequaquam patiente, sed aut in fauces fluxione, aut in ceruicem, aut in hæc utraque decumbente, maximè salubris est.

B. Frigida.

Victus ratione, instituta secundum convenientem

Quid sit agendum, indicat morbi causa, quæ sui ablationem indicat. Hoc autem fieri poterit partium

A Curatio, in qua considerandum

Medicamentis, exhibitis secundum

Qualitatem contrariam, & uel fluxioni

Cilide

Sistenti: cuiusmodi sunt euacuantia

Particulariter

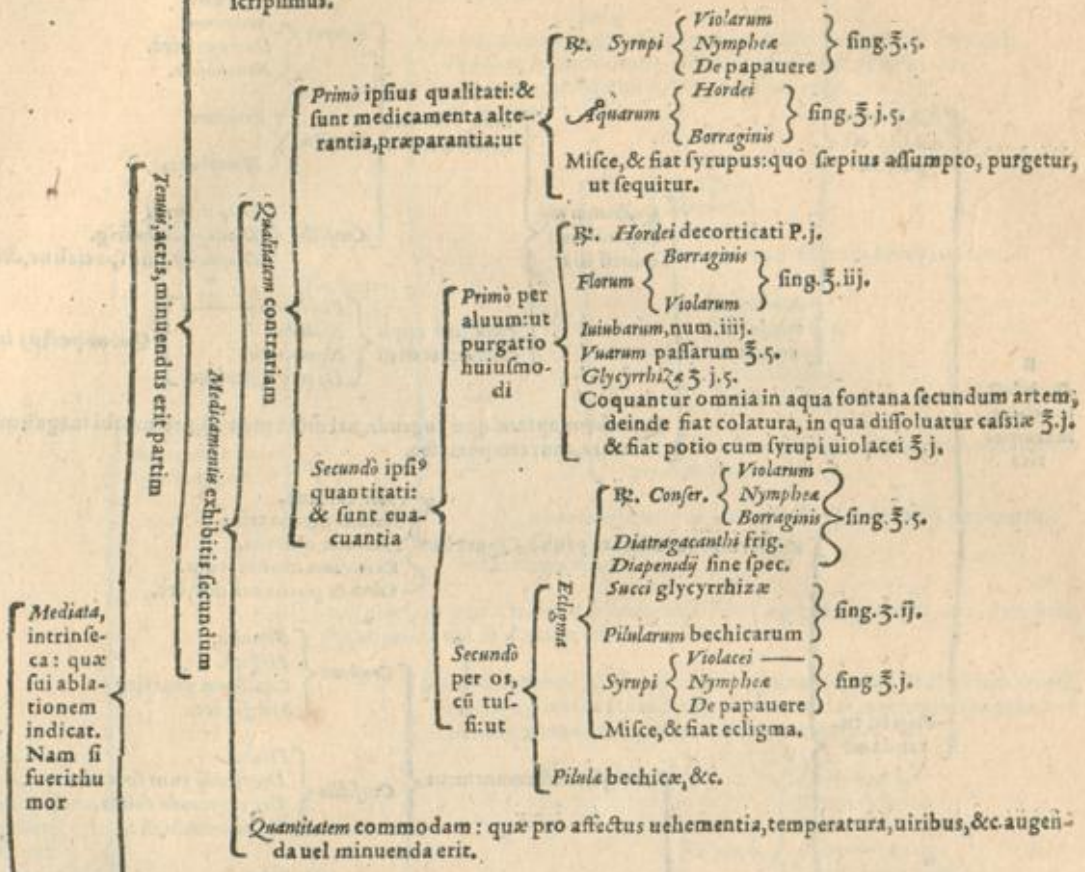
Secundo insensibiliter:

Secundo immediatur: & sunt discutientia, quorum alia

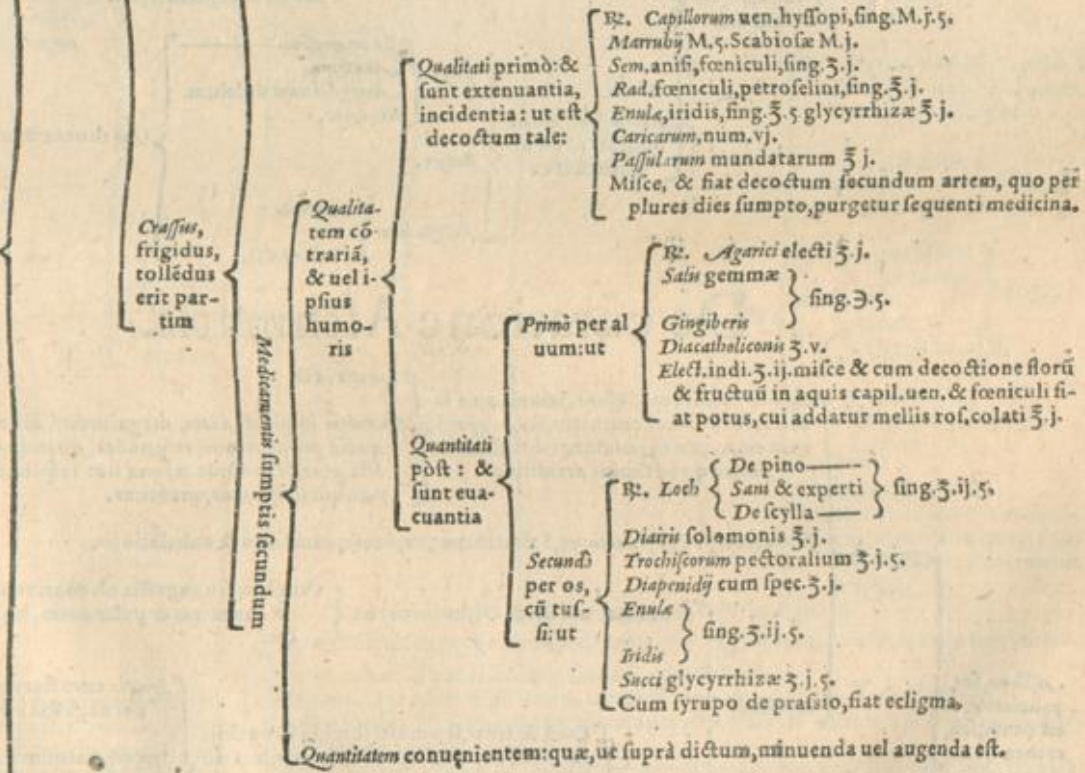
Extrinsecus applicantur: ut

Cathartica ex

Vitium ratione probe instituta: cuiusmodi in tabula de catarrho, a calido humore orto, conscripsimus.

Vitium, quem in curatione catarrhi à frigida generati causa, instituimus.

Immediata. Vide in seq. sign. B.

An id, quod tendimus, sperari possit, indicat pars male affecta, morbus, morbi causa, uehementia, & diurnitas, Nam

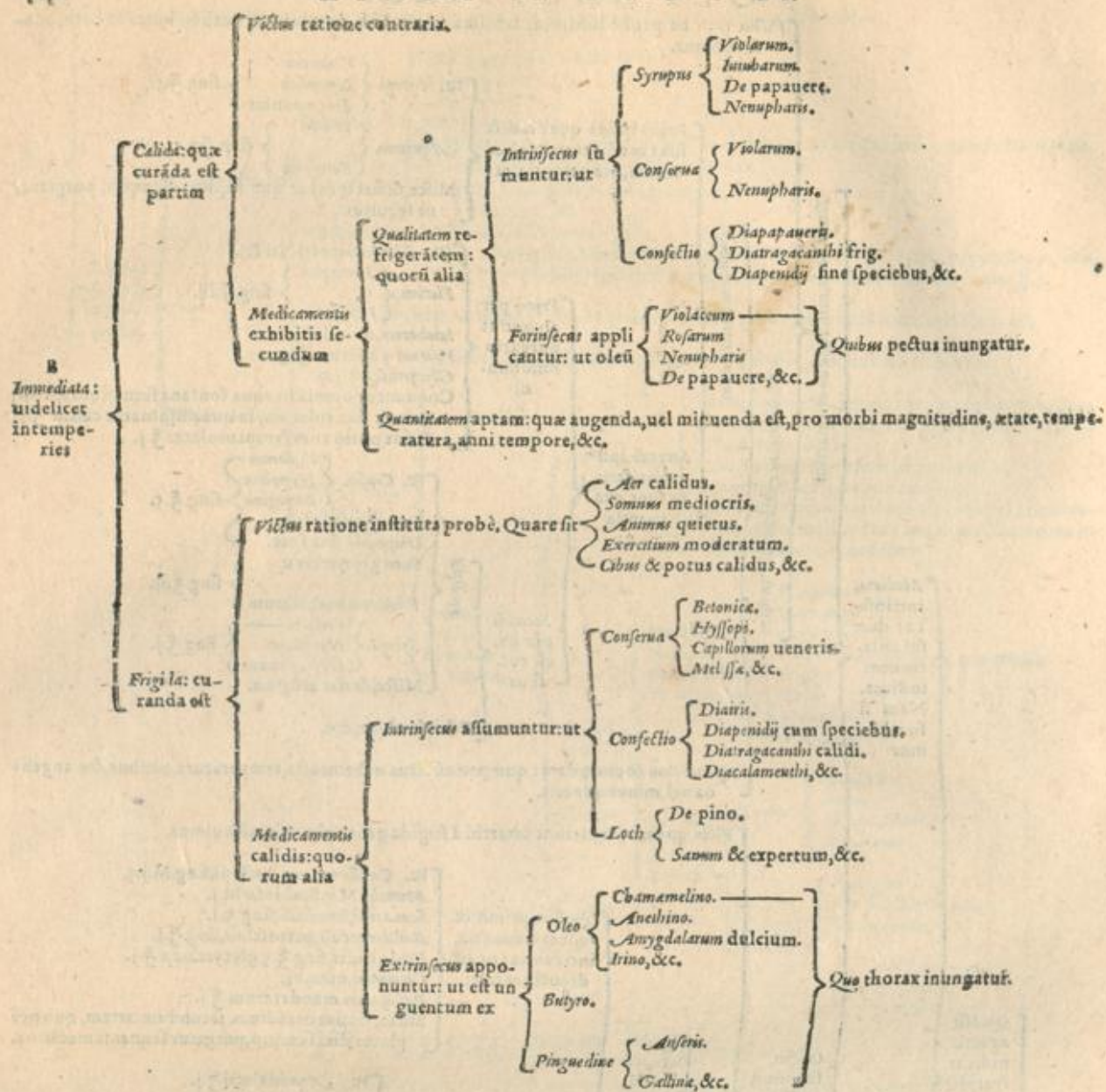
Quæcumq; tussis ex destillate humore à capite oritur, siue ex alicuius spiritaliū uiscerū ulcerē; aut ex aliquo in iisdem orto abscessū, siue ob ea quæ uocantur empyemata, quæ ab Hipp. ferinæ appellantur, malignæ sunt, maleficæ, ac contumaces.

Quæ exigua est tussis, maligna non est, estq; curatu facilis.

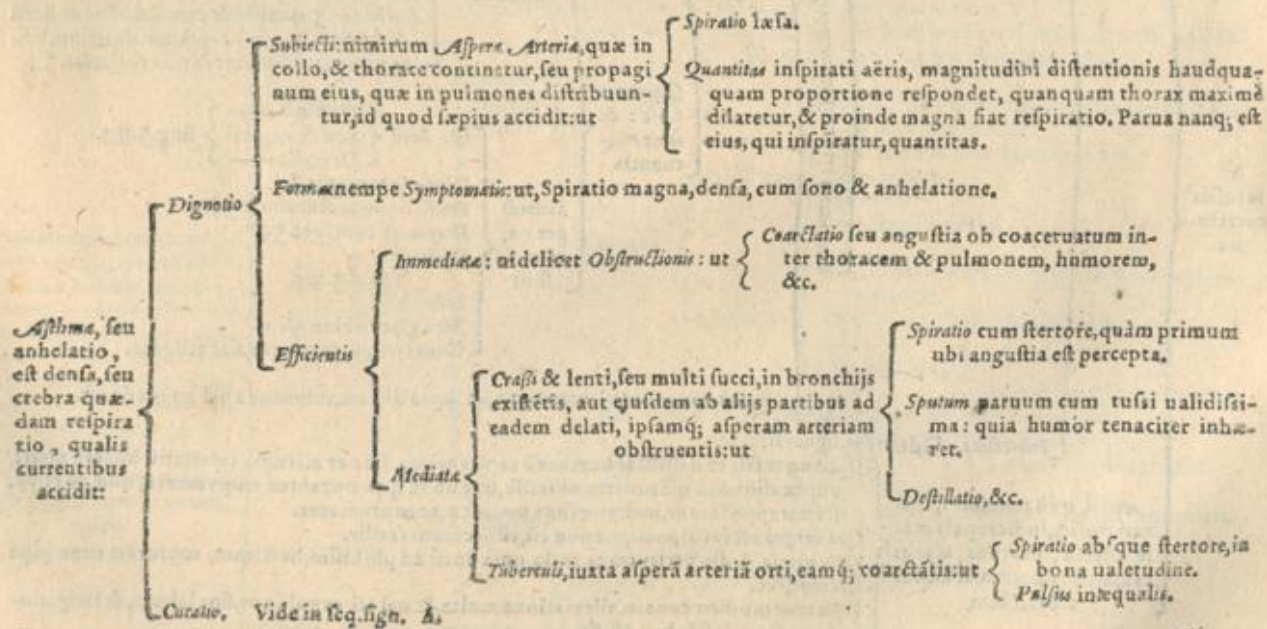
Tussis nimia, & diu perseverans, mala, quia ducit ad phthisim, hecticam, rupturam uenæ in pectore, &c.

Tussis cum modico conatu, alleviatione multa, & ueloci expulsionē, sine labore, & fatigatione, optima & salubris est, &c.

P. Immi-

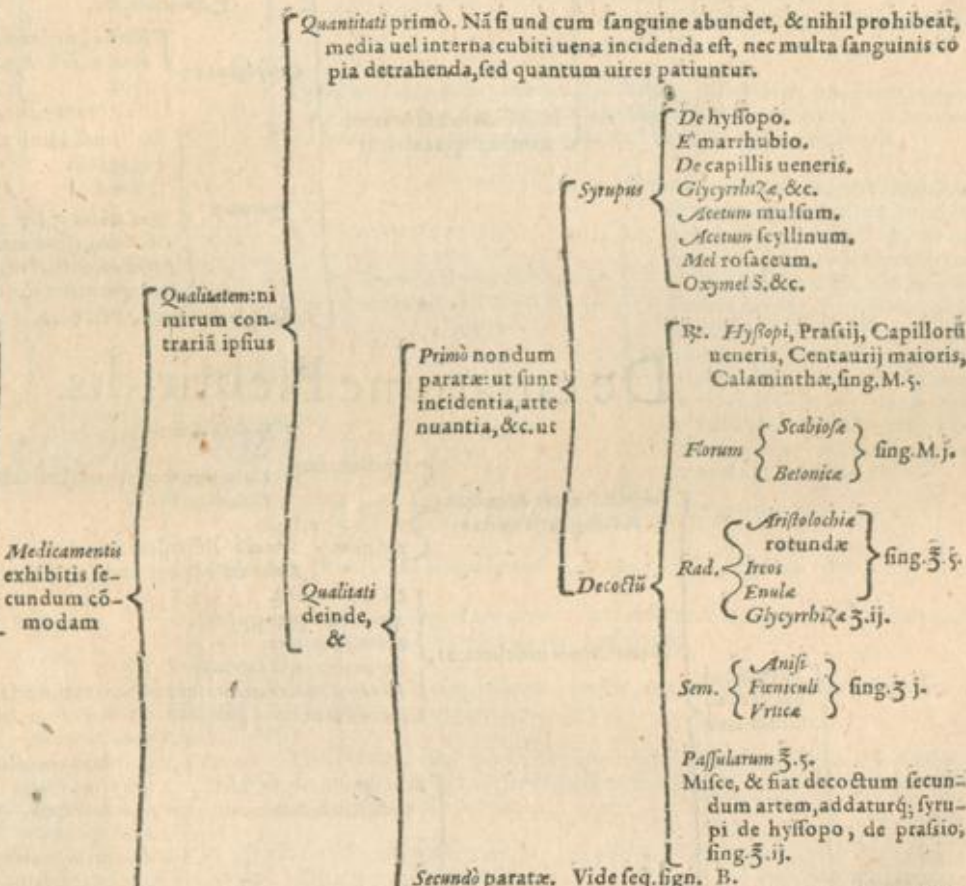
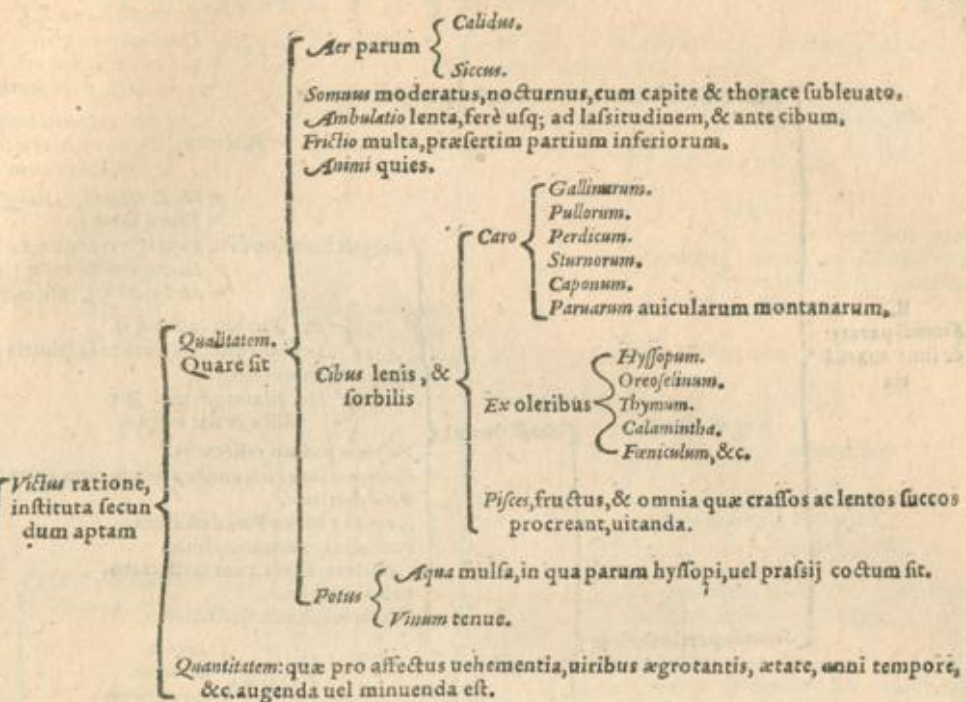

De curatione Asthmatis.

A, Asthma.

A
Asthmaticu
ratio suis in
dicationib⁹
perficienda
est. Quare

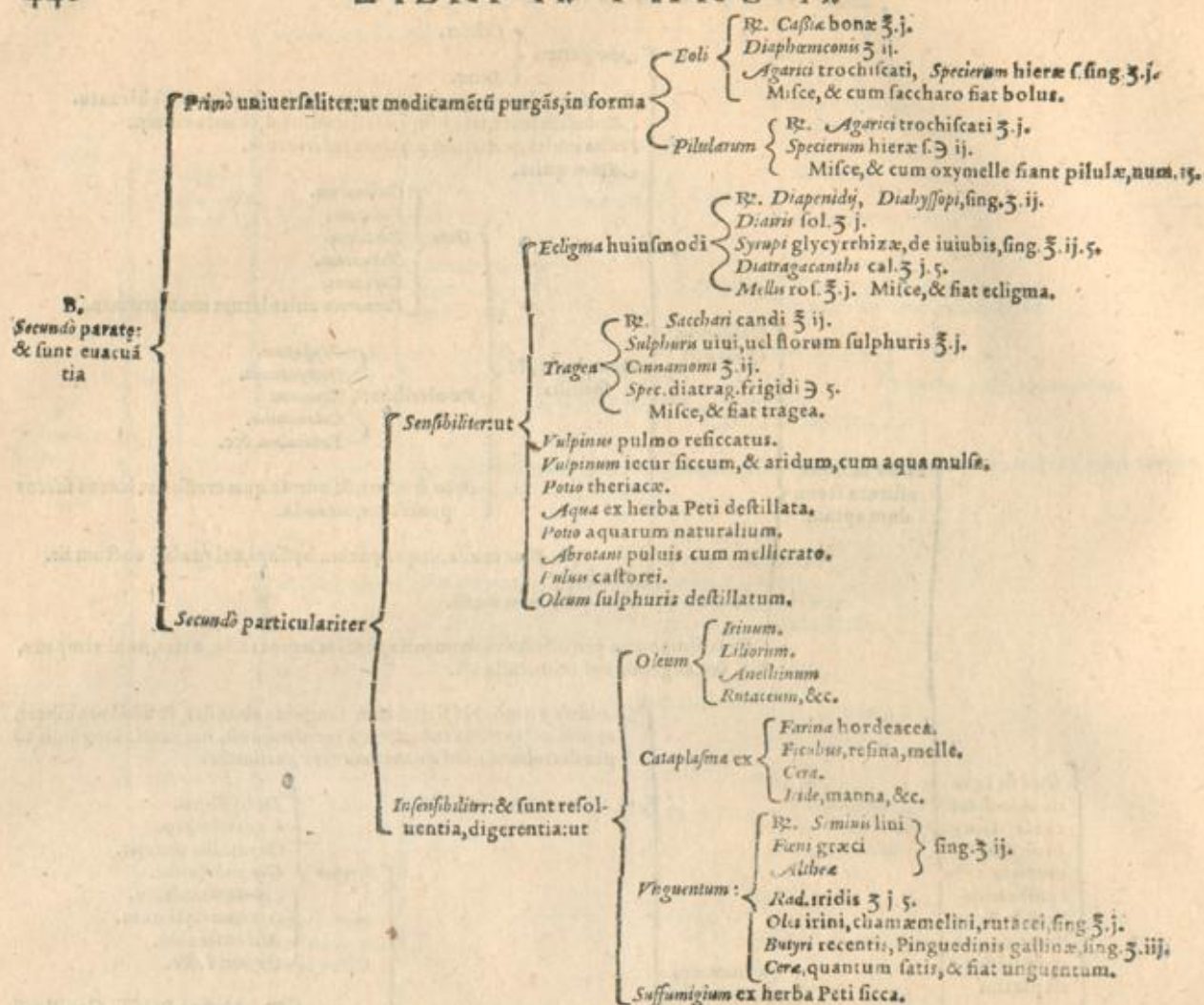

An id, quò tendimus, sperari possit, nec ne, indicat affectus uehementia, ætas, tempus anni, &c. Nam inqt

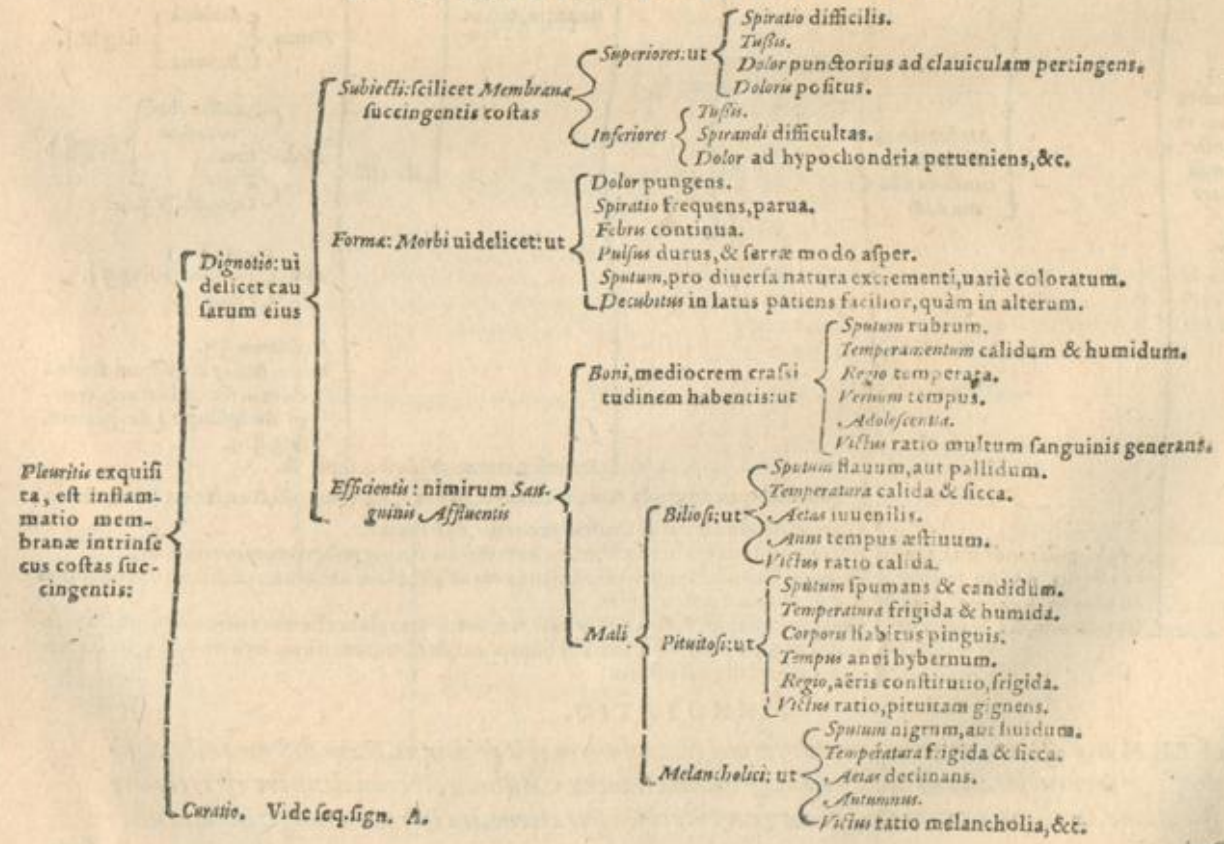
Galenus. Asthma si ualdè senibus excitetur, moriuntur.
Hippocrates. Qui gibbi ex asthma, aut tussi sunt, ante pubertatem moriuntur.
Cornelius Celsus. Huiusmodi affectus acutus est. Nam ob uehementissimas accessiones ægros interim strangulat.
Celsus Aurelianus. Palsio hæc grauaturq; premit magis mulieribus uiros, & iuuenibus senes atq; pueros, & durioribus natura corporibus, teneriora, hyberno, atq; nocte magis, quàm die, uel æstate.

ANNOTATIO.

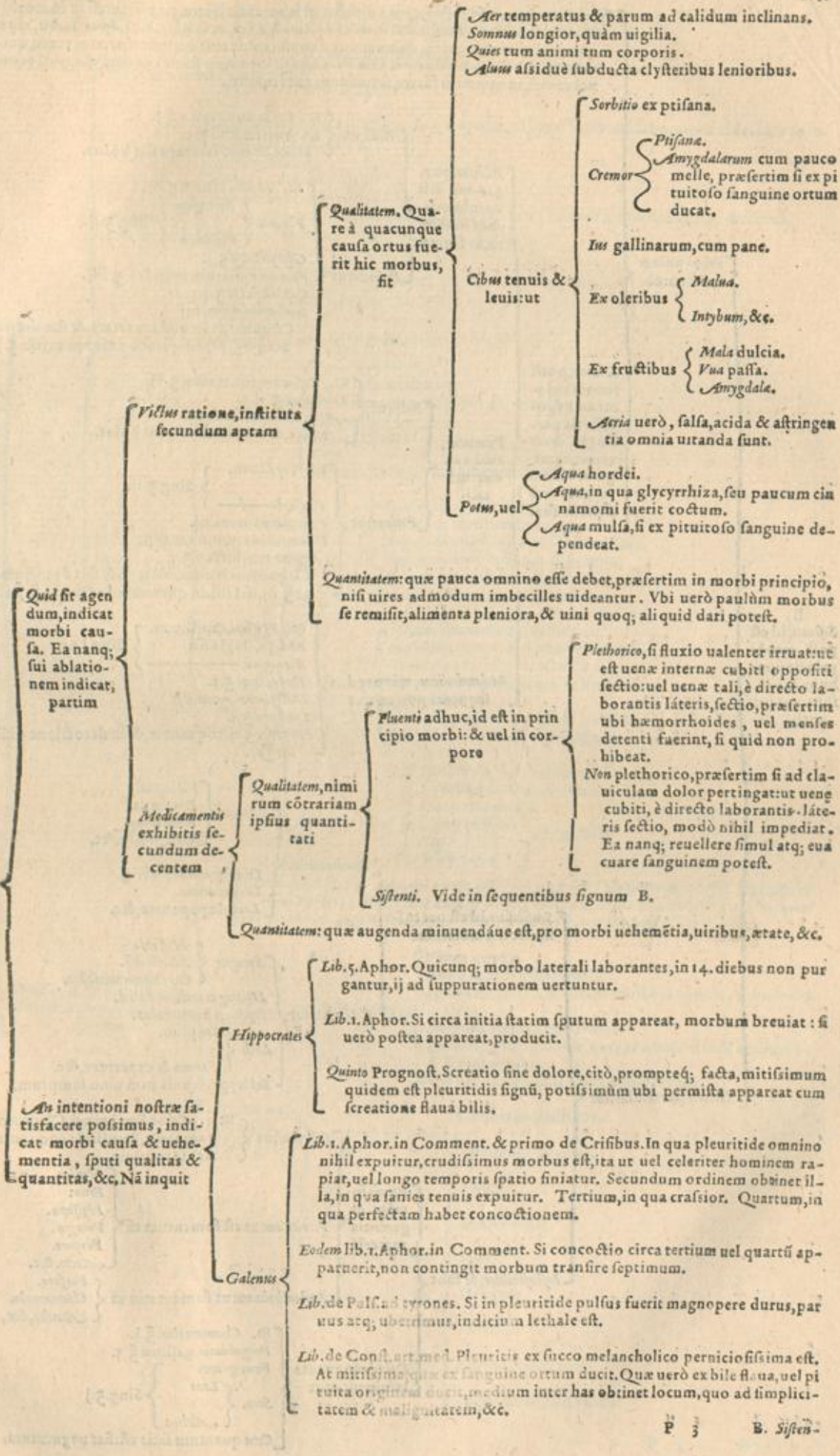
ASTHMA, dispnœa, & orthopnœa differunt secundum magis & minus. Nam dispnœa est exiguè densa & crebra spiratio & citra sonum & anhelationem. Asthma est cum densiore & crebriore spiratione. Orthopnœa cum densissima & creberrima spiratione, ita ut iacentes ægri suffocentur.

De curatione Pleuritidis.

A. In Pleuritidis curatione considerandum,

Primo, uenæ in cubito sectio, quæ è directo est laborantis lateræ, præsertim si ea in morbi principio facta non fuerit: caq; non semel incidenda, imò bis, ter, ac sæpius, ubi opus fuerit, repetenda, si quid non prohibeat: sanguisq; euacuandus, quousq; color eius permutetur, atq; totus, qui obfessa phlegmone parte continebatur, per eam euacuetur. Hoc autem statim eodem die, post primam uenæ tali, uel cubiti, ex opposito lateræ, faciendum, aut sequenti.

Primo uniuersaliter: ut

Deinde, potissimum si dolor ad hypochondria pertingat, medicamentum purgans. Nam si sanguis redundans fuerit

B. Siftenti, id est post morbi principium: huiusmodi sunt euacuantia

- Boli: ut**
 - R. Cassia non tracta ʒj.
 - Diapruni lenitiui ʒ ʒ.
 - Misce, & cum saccharo fiat bolus.
- Potionis: ut**
 - R. Hordei mundi ʒ.iiij.
 - Florum { Borraginis } Sing ʒ.ij.
 - { Violarum }
 - Glycyrrhizæ ʒ. j.
 - Vinarum passiarum mundat. ʒ.iiij.
 - Cap. ueneris ʒ j. ʒ.
 - Iubarum, num. iiij.
 - Coquantur secundum artem, & fiat decoctum, de quo accipe ʒ.iiij. in quibus dissolue cassia ʒ. j.
- Boli: ut**
 - R. Cassia recent. tracta ʒ. vj.
 - Diacathol. ʒ. ij. ʒ.
 - Agarici trochiscati ʒ j.
 - Misce, & cum saccharo fiat bolus.
- Potionis: ut**
 - R. Capill. uen. } Sing ʒ.ij.
 - Hyssopi } Sing ʒ.ij.
 - Palmularum, num. iiij.
 - Ficum aridarum, num. iiij.
 - Agarici trochiscati ʒ j.
 - Coquantur leuiter, coletur, & fiat decoctum, de quo accipe ʒ.iiij. uel iiij. in quib. dissolue cassia ʒ. j. aut manne ʒ. ij.
- Melancholicus, minuendus sequenti potionis: ut**
 - R. Hyssopi, capill. uen. } Sing. j ʒ.
 - Melissa, buglossæ } Sing. j ʒ.
 - Borraginis } Sing. j ʒ.
 - Rad. acori ʒ. j.
 - Dactylorum, num. iiij.
 - Ephedri ʒ. j.
 - Fol. fenæ ʒ ij. coquantur, & in decoctione dissoluantur cassia ʒ. j.

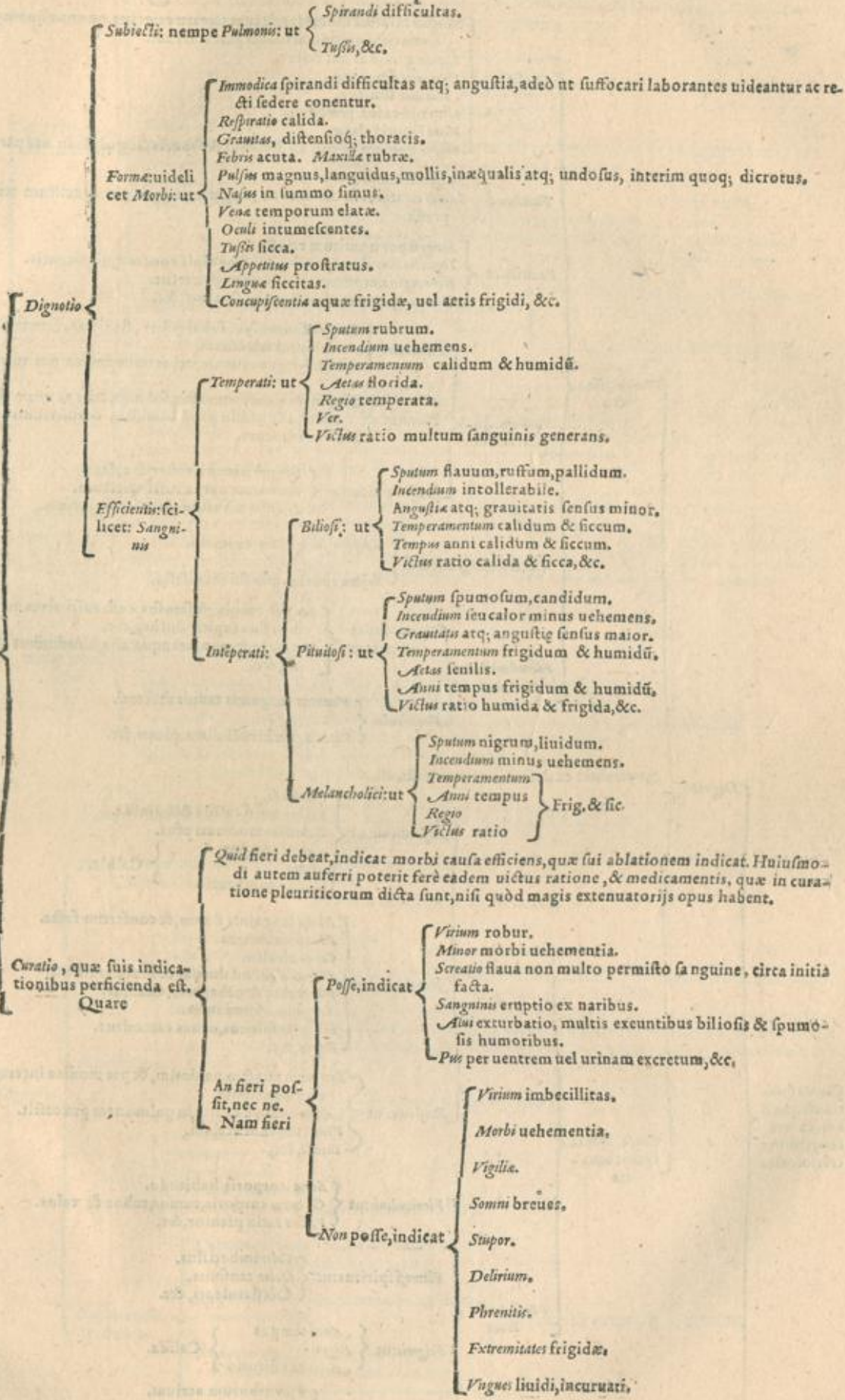
Deinde particulariter

- Sensibiliter, id est per tussim: & uel materiam**
 - Tenuiorem: ut**
 - Syrupus { Violaceus.
 - { E cannis.
 - { Iubarum.
 - { Glycyrrhizæ, &c.
 - Craffiorem: ut**
 - Syrupus { Hyssopi.
 - { Marshmaly.
 - { Capillorum uen. &c.
 - Diatragacanthum calid.
 - Trochisca pectorales.
 - Loch { De pino.
 - { Sanum & expertum, &c.
 - Sal hypericonis cum uino sumptum.
- Insensibiliter: & sunt**
 - Biliosam: ut**
 - R. Altheæ, Fœni græci, Chamæmeli, Sertuæ campanæ, Sem. lini: coquantur in aqua, & fiat fomentum.
 - Pituitosam: ut est fomentum ex**
 - Hordeo.
 - Erno.
 - Hyssopo.
 - Pulegio.
 - Forsure.
 - Aceto, &c.
 - Fursure.
 - Melancholicam: ut fomentatio ex**
 - Chamæmelis.
 - Aneibo, &c.
 - Deinde unguenta resoluentia: ut**
 - R. Chamæmelini ʒ. j.
 - Pinguedinis gallinæ ʒ ʒ.
 - Fans græci
 - Sem. { Lini } Sing. ʒ. j
 - { Altheæ }
 - Cera quantum satis est: fiat unguentum.

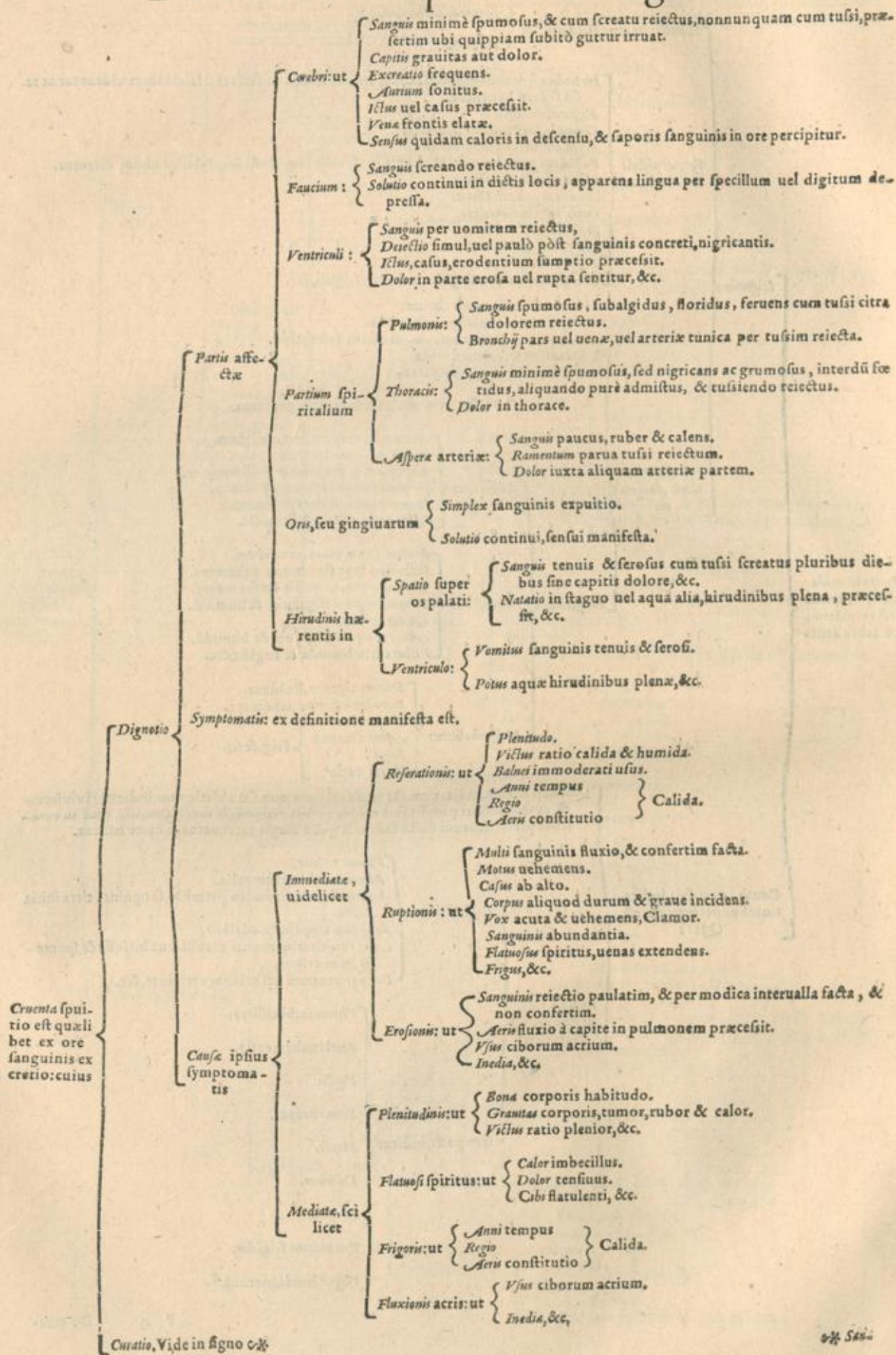
De cit.

De curatione Peripneumonix.

Peripneumonia est pulmonis inflammatio, cum febre acuta

LIBRI II. PARS II. De curatione Spuitionis sanguinis.

97. 545

Primò morbi causa, seu symptomatis causa mediata. Ea namq; adhuc manente, primò sui ablatio- nem indicat, ne uas magis rumpatur aut referetur. Quare si fuerit plenitudo uel flatuosi spiri- tus, uel acris fluxio, uel alia causa, ea quidem primò tollenda erit, abhinc sanguis supprimendus: mox ulcus ipsum, uel uasis apertio curanda, ut sequitur.

Quid sit agen- du, indicat

Secundò sympto- ma: uidelicet san- guis erumpens. Is namq; à quacun- que parte fluat)

Primò reuellendus uel { Vena sectione. Cucurbitula. Frictionibus. Ligaturis.

Secundò repellendus medicamentis refrigerantibus & astringentibus, tam in- trinsecus sumptis, quàm forinsecus applicatis.

Tertio, si quid sanguinis in uiscere concretum fuerit. { Pesse tepida. Aceto. Coagulo leporino. Thyrio cum aceto.

Postremò morbus, seu symptomatis causa immediata: uidelicet ulcus, uel apertio, quæ sui curationem in- dicant per contraria. Itaq; utendum erit { Vitis refrigerato, siccante, & astringente, tenuiterq; nutriente. Medicamentis glutinantibus atque consisten- gentibus, &c.

Sanguis spui- tionis curatio- nibus perfici- tur. Quare

An id, quò tendim⁹, spe- randum sit, nec ne, indi- cat affectus utementia & diuturni- tas, parsq; male affecta. Nam

Quando sanguis supra fertur, qualiscunq; sit, malum. Quicunq; euomunt sanguinem, si sine febre, salutare: si uerò cum fe- bre, malum. Si mulier sanguinè euomet, mensuris erumpentibus, solutio fiet. A sanguinis sputo, puris sputum malum est.

Hippocr. { Aphorismo 25. lib. 4. Aph. 37. lib. 7. Aphor. 32. lib. 5. Aph. 15. lib. 7.

Si cum tussi ex pulmone emittatur sanguis, & si quàm maximè ab- que febre fuerit, periculum imminet, ne curari possit: & si dura- rit, omnino postea febres succedent. Sanguis spuitio, si ex erosione ortum ducat, incurabilis est. Si ex thorace sanguis fluat, minoris est periculi, quàm si ex pulmone.

Gal. { Aphor. 37. lib. 4. in comment. Lib. 5. Methodus. Lib. 4. de Locis ma- le affectis.

Si sanguis copiosè euacuatus fuerit, quemadmodum in his qui iu- gulantur, moriemur inferi presentaneam. Si affectus remanet, in tabem facillè transit.

Paulus.

Sanguis ex ore, gingiuis & faucibus profluens, absq; periculo est. Sanguis fluor ex capite ueniens, curatione facilis est: ex stoma- cho, uel uentre, aut faucibus, curabiles fluores approbamus, ul- ceratione facti, difficiles curationes ab ijs, qui eruptione fuerint affecti, iudicantur: omnium uerò difficilis, atq; grauior curatio- ne ex pulmone fluens sanguis accipitur.

Cornelius Celsus.

De curatione Empyematis.

Partis affectæ: uidelicet Thoracis, secundum eius cavitatem: { Angustia. Anhelitus difficultas. Tussis. Granitas quædam in imo thoracis.

Morbi: ut

Granitas in profundo thoracis. Tussis ualida cum dolore. Febris per initia languida, inordinata, & ad iudicandum difficilis. Postquam uerò ruptura ab- scessus iam appetit, uehementius cum quodam horrore febricitant. Rupto abscessu, aliquid in profundo thoracis transfluere apparet, iuxta multiplices reclinatio- nis permutationes, & maximè cum ab uno latere in alterum decumbunt, tunc sanè multitu- do puris manifestatur, & fluctuationis cuiusdam sonitus sepe sensibilibiter in reclinationibus ipsorum auditur. Pulsus heceticus. Pus nunc purum, nunc fœculentum, cum tussi eieciunt. Copia sudoris. Oculi caui. Genæ rubræ. Tumores pedum. Appetitus prostratus. Pusilla circa corpus, tempore procedente, &c.

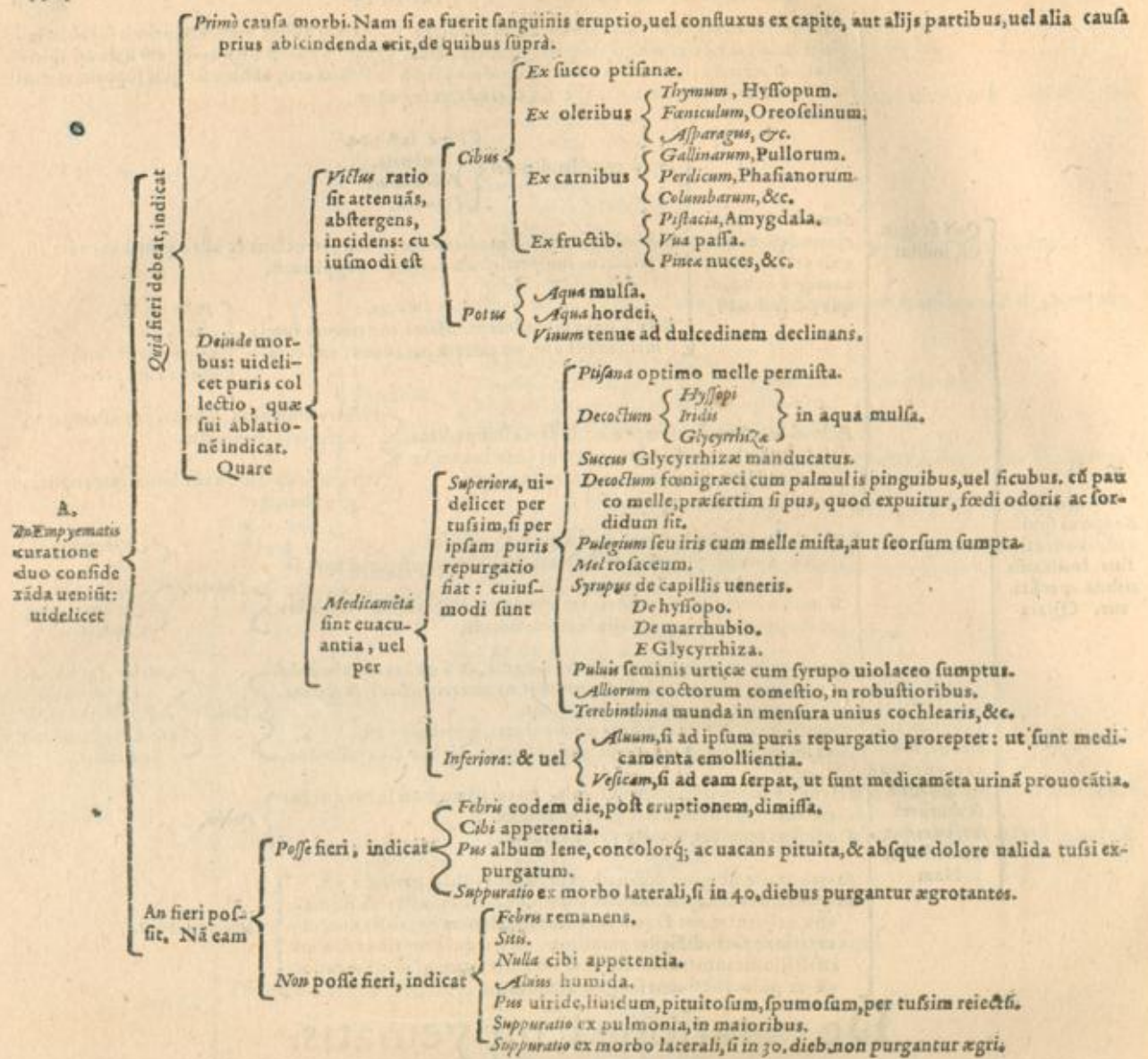
Empyema est purulenta ex- spuitio (La- tinis suppu- ratio dici- tur)

Causæ morbi: uidelicet

Disrupta inflammationis membranæ suc- cingentis, uel alterius thoracis. Sanguinis eruptionis, ulcere ad cicatricem non perducto. Confluxus ex capite & alijs partibus supe- rioribus illuc manantis, ut in angina, &c. Ex proprijs eorum signis habetur.

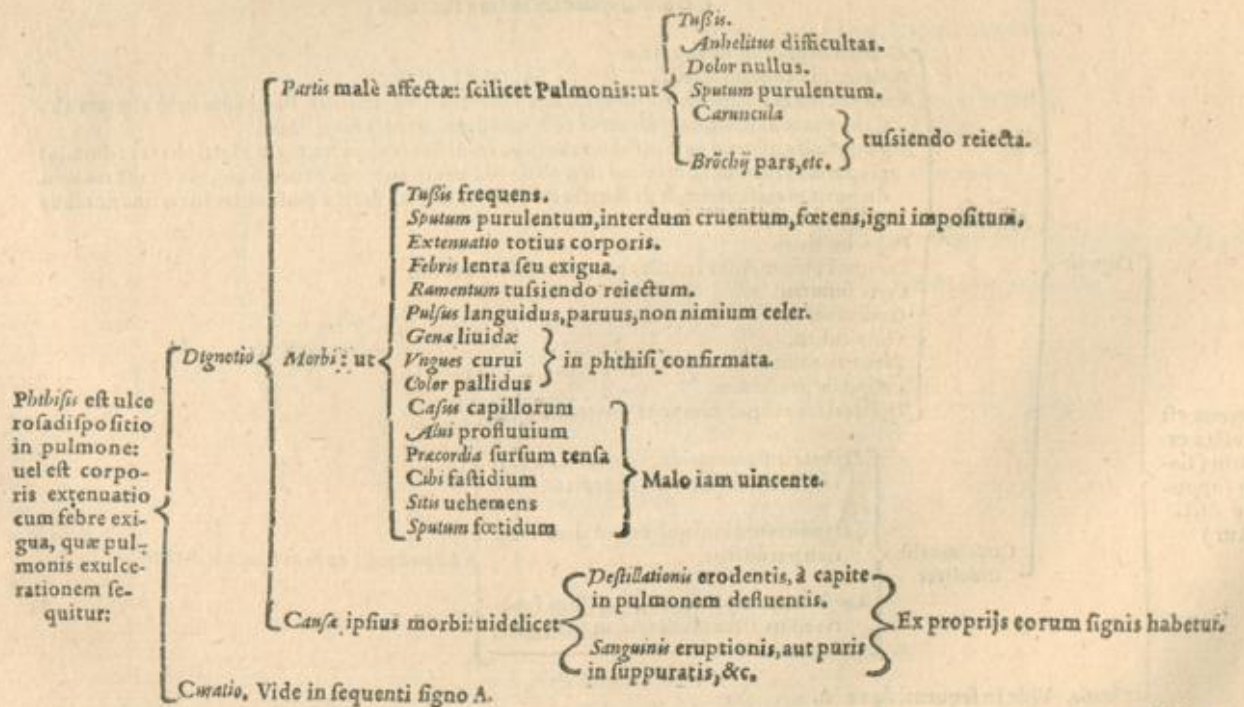
Curatio. Vide in sequenti signo A.

In Empyemate

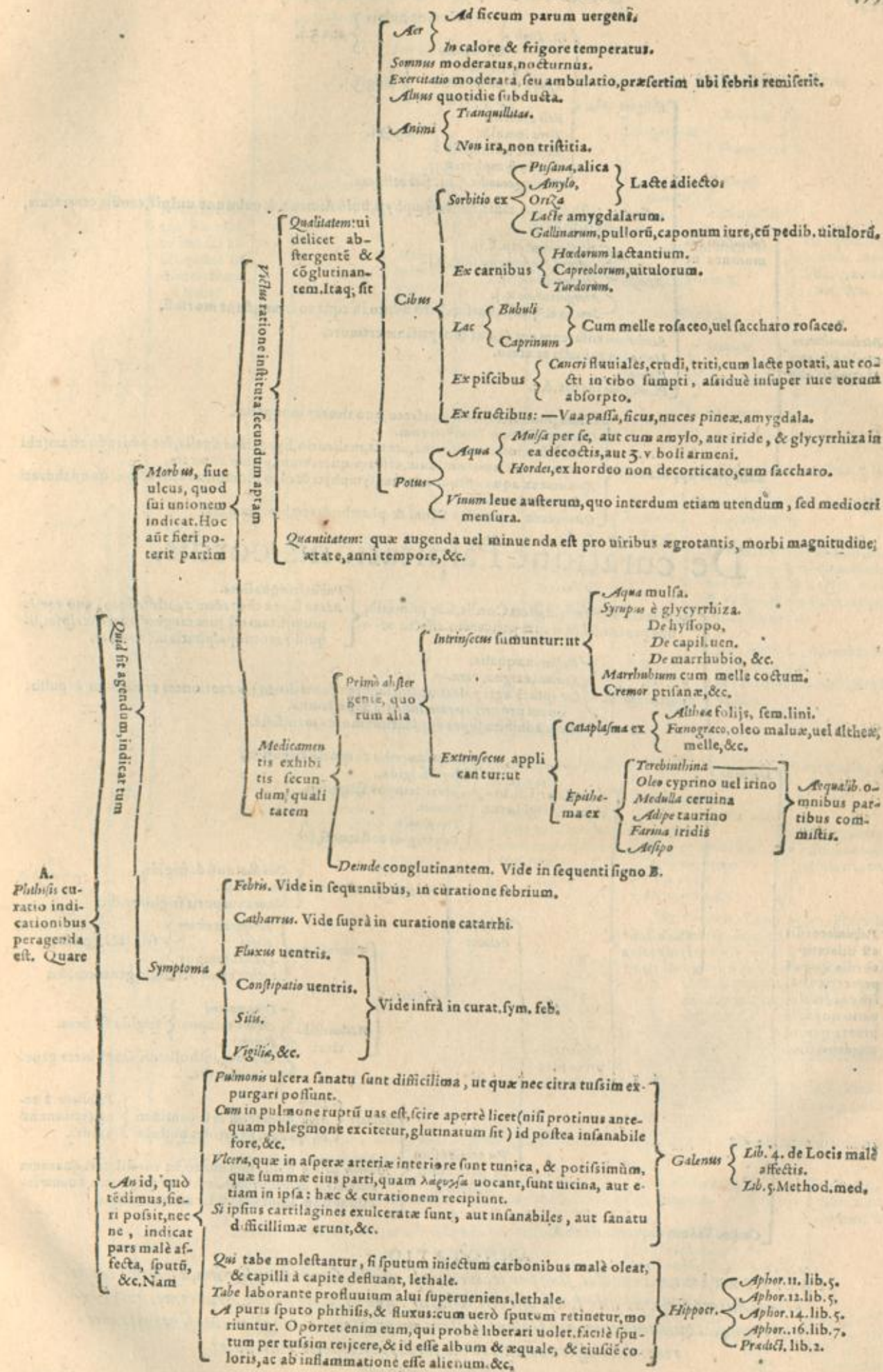

A.
 De Empyematis
 curatione
 duo conside
 rãda ueniũt:
 uidelicet

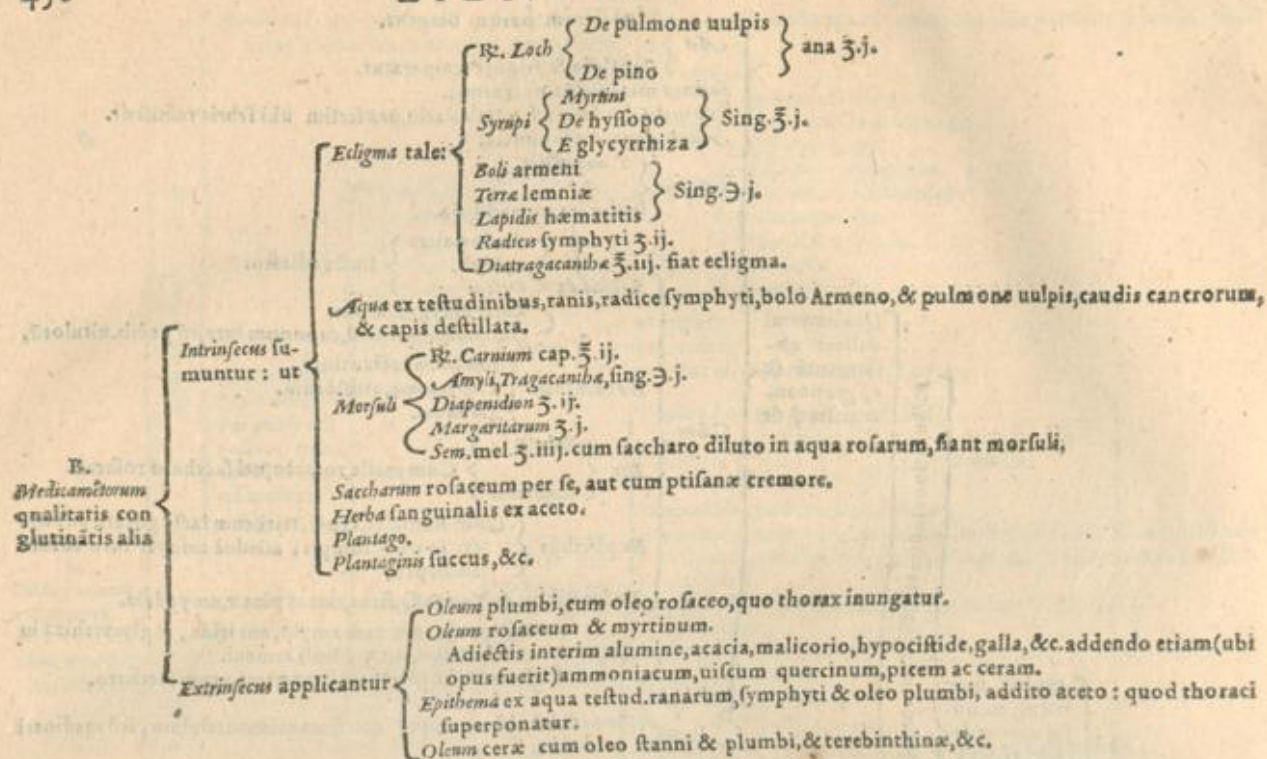
De curatione Phthisis.

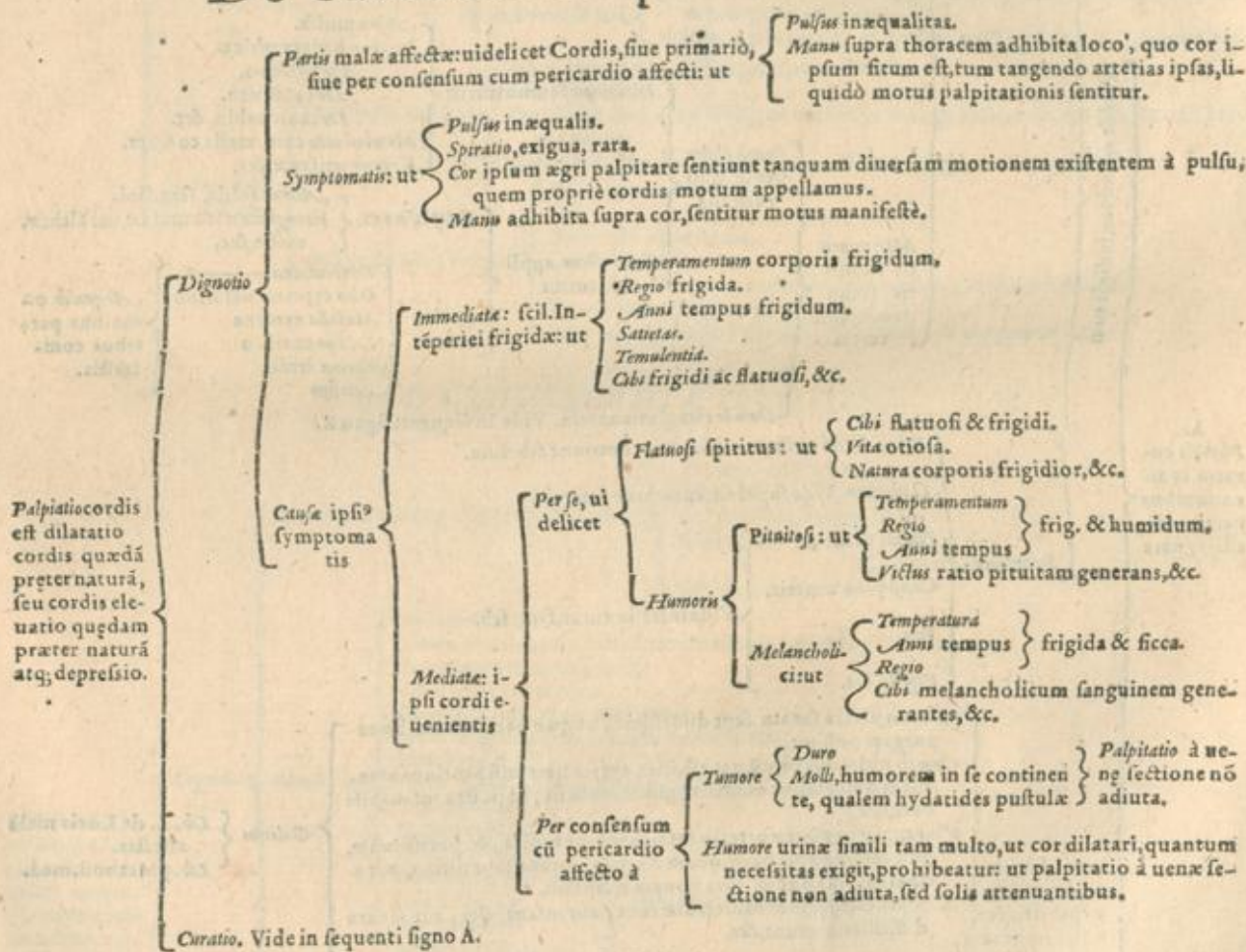
A. Phthisis

• B. 114

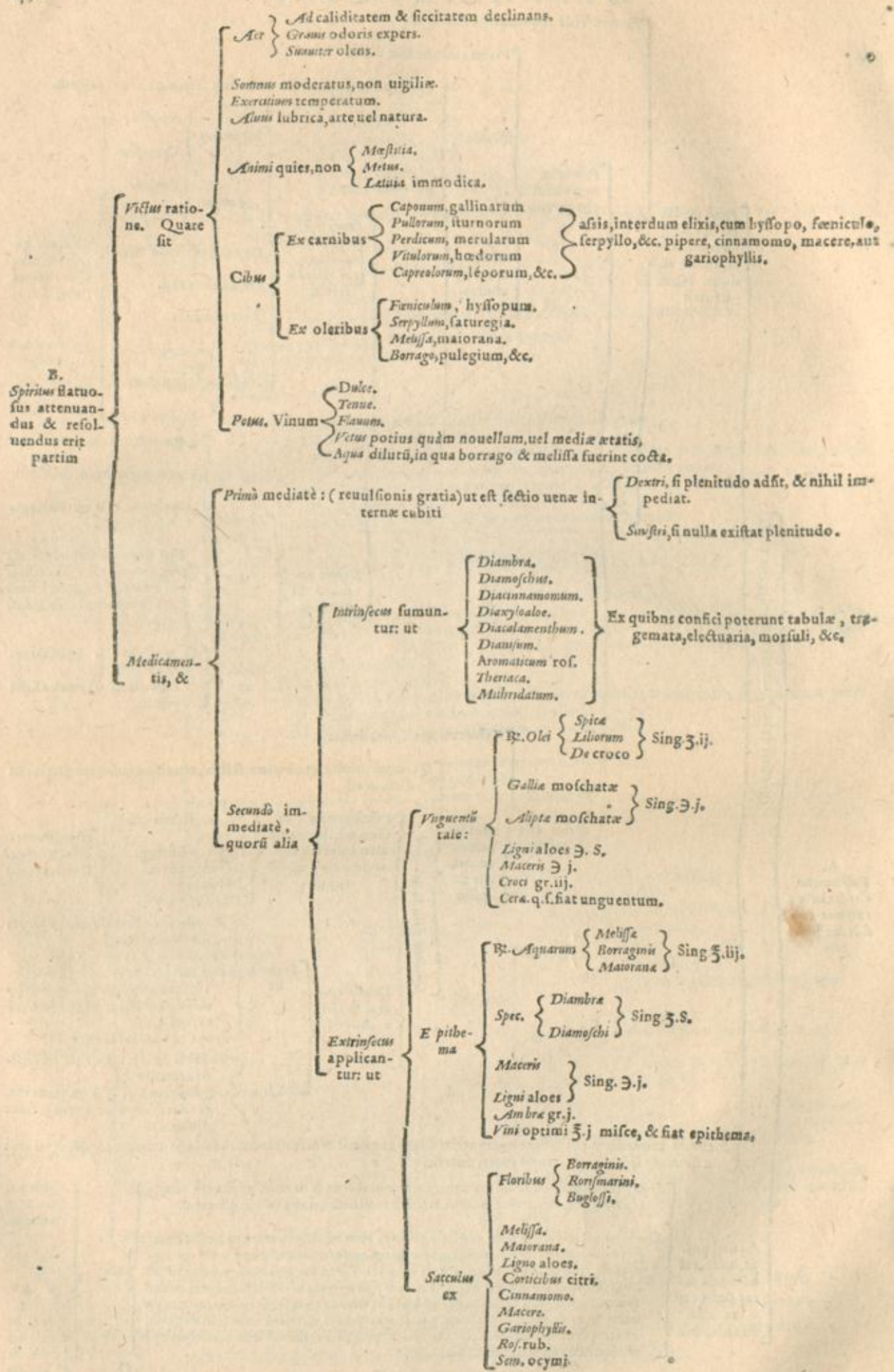
De curatione Palpitationis cordis.

ANNOTATIO.

PALPITATIO uera cunctis, siue per se, corde ipso affecto, siue per consensum, à frigidis causis ortum ducere, Galenus s. de Locis affectis, testatur: quo fit, ut ne dum Arabes, uerum & iuniores medici quidam, etiam qui Galeni doctrinam profitentur, longè ab eius sententia aberrant: dum asserunt, ex calida cordis intemperie, eius palpitationem oriri posse.

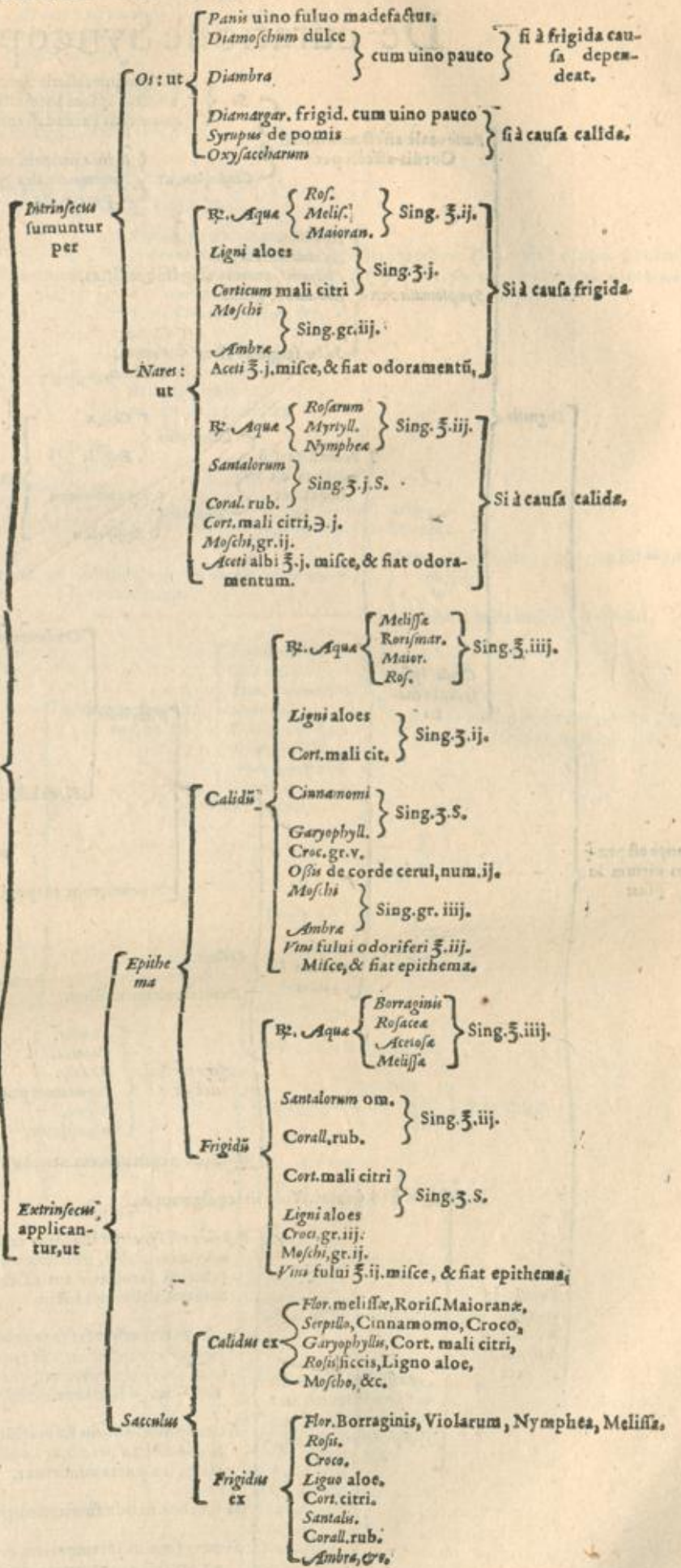
A, Pal-

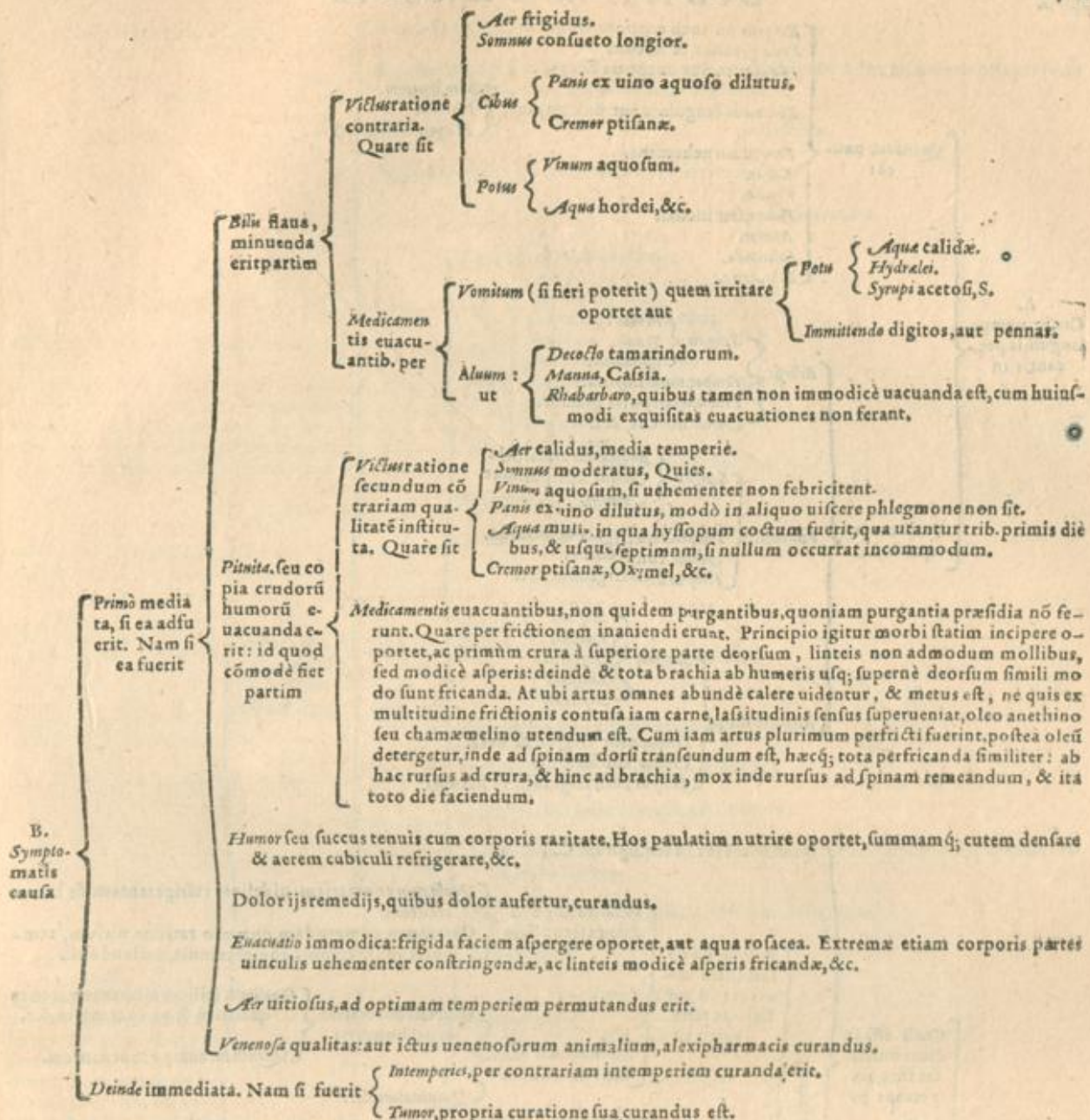
A.
Quid fieri debeat, indicat

Primo symptoma; quod primo sui indicat ablationem seu mitigationem per ea, quae vim corroborandi uel restaurandi habent: quorum alia

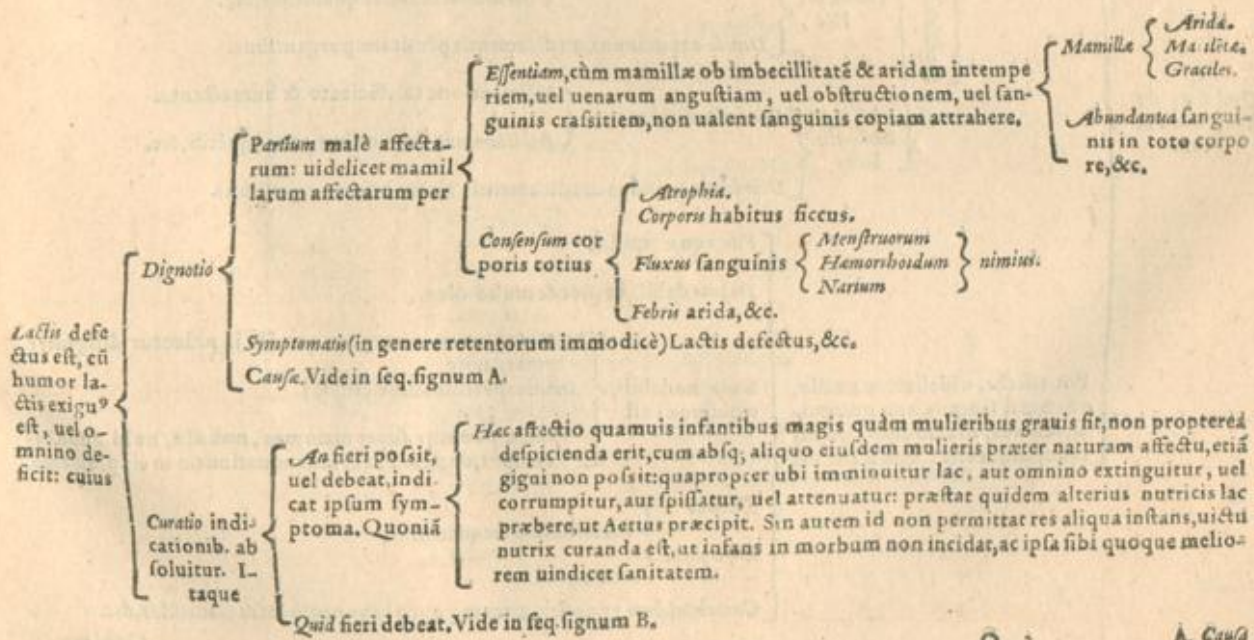
Deinde symptomatis causa. Vide in seq. signum B.

B. Sym.

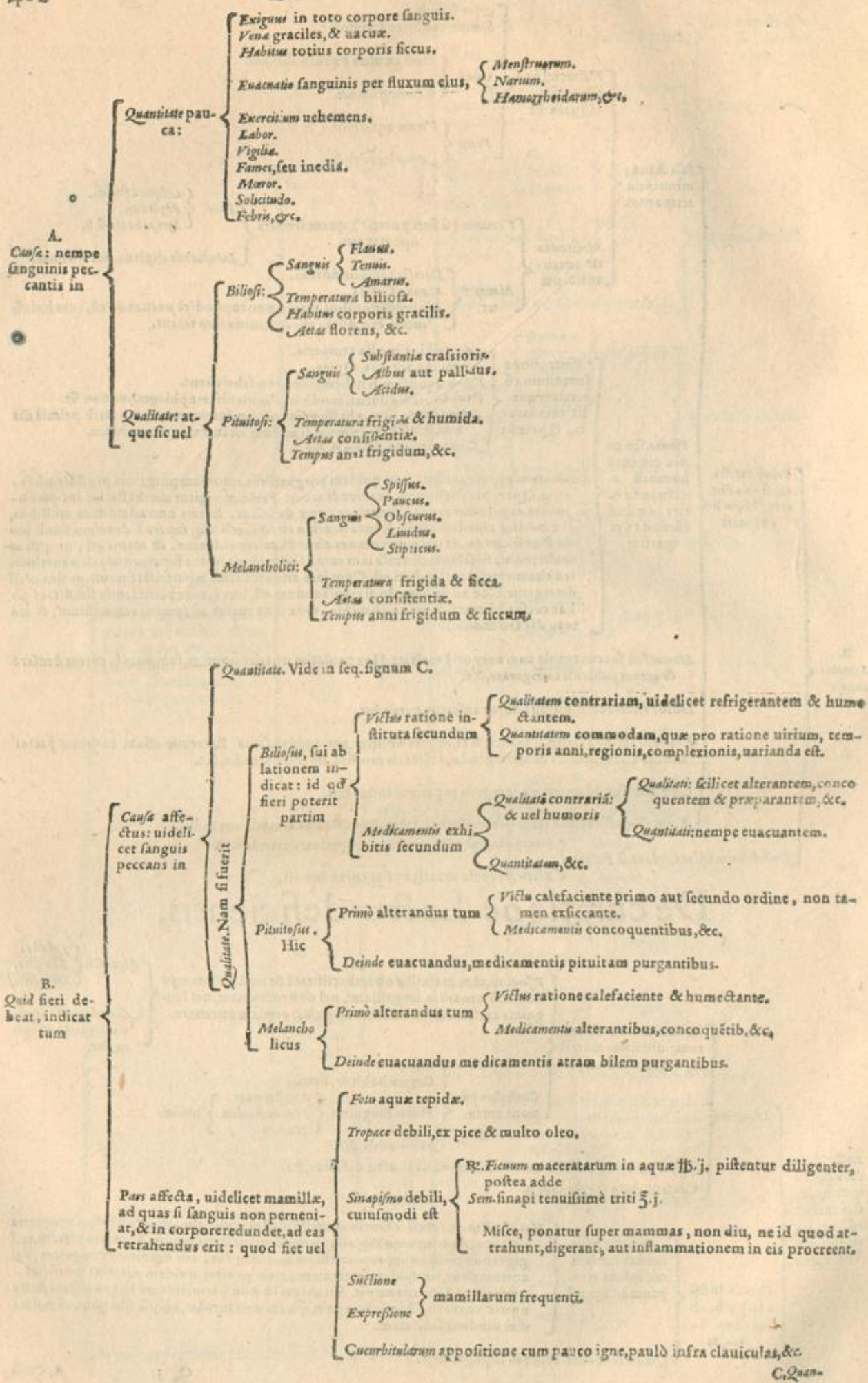

De curatione Lactis deficientis.

Q 3

A. Causa

Somnus sit consueto longior.

Exercitij partium superiorum utantur: uberumque frictione moderata, ac fomentis per spon-
gias: immoderatum uero exercitium caueant.

Affectus animi immodicos uideat, praesertim } Tristitiam.
Curas.
Solicitudines, &c.

Panis optimus: & Mariscus.

Caro { Gallinarum.
Pulorum gallinaceorum.
Perdicum.
Columbarum iuuenum.
Phasianorum, pauonum Indorum.
Hædorum.
Vitulorum.
Castratorum.
Vera ouium, & caprarum, &c.

Oua recentia, & rrbilia.

Succum carnis.

Ex pi- { Barbelli.
scibus Trocha.
Murena.
Laurax.
Belsuccus.
Salmo, &c.

Lac elixum cum uitellis ouorum & saccharo.

Oriza prius in aqua, deinde in lacte elixa.

Amylum cum lacte & melle, uel saccharo.

Album: uidelicet ex gallinarum pectoribus elixis, cum farina orizæ, lacte, & sac-
charo confectus.

Placenta ex sesamo cum melle, post coenam sumpta.

Amygdalatum.

Ex oleribus { Eruca recens.
Pastinaca assa.

Ex fructibus { Amygdala dulces.
Pistachia.
Nuclei pini.
Vua passa.
Carica.

Potus sit uinum, aut { Nigrum, non austum, sed potius dulce.
Album aquosum.

Medicamentis:
ut est

Eruca uiridis.
Foeniculum uiride.
Succus feniculi.
Nasturtium cum uino.
Succus betæ.
Viuuæ fructus cum uino.
Cytisi folia ex uino nigro, aut pitifana.
Radix pastinacæ.
Semen lini cum melle.
Sesamum crudum cum uino dulci.
Intestina terræ puluer: zata, atq; cum uino potata.
Laps galactites alligatus, uel aqua dissolutus ac potatus.

Oleum { Coralliorum.
Margaritarum.

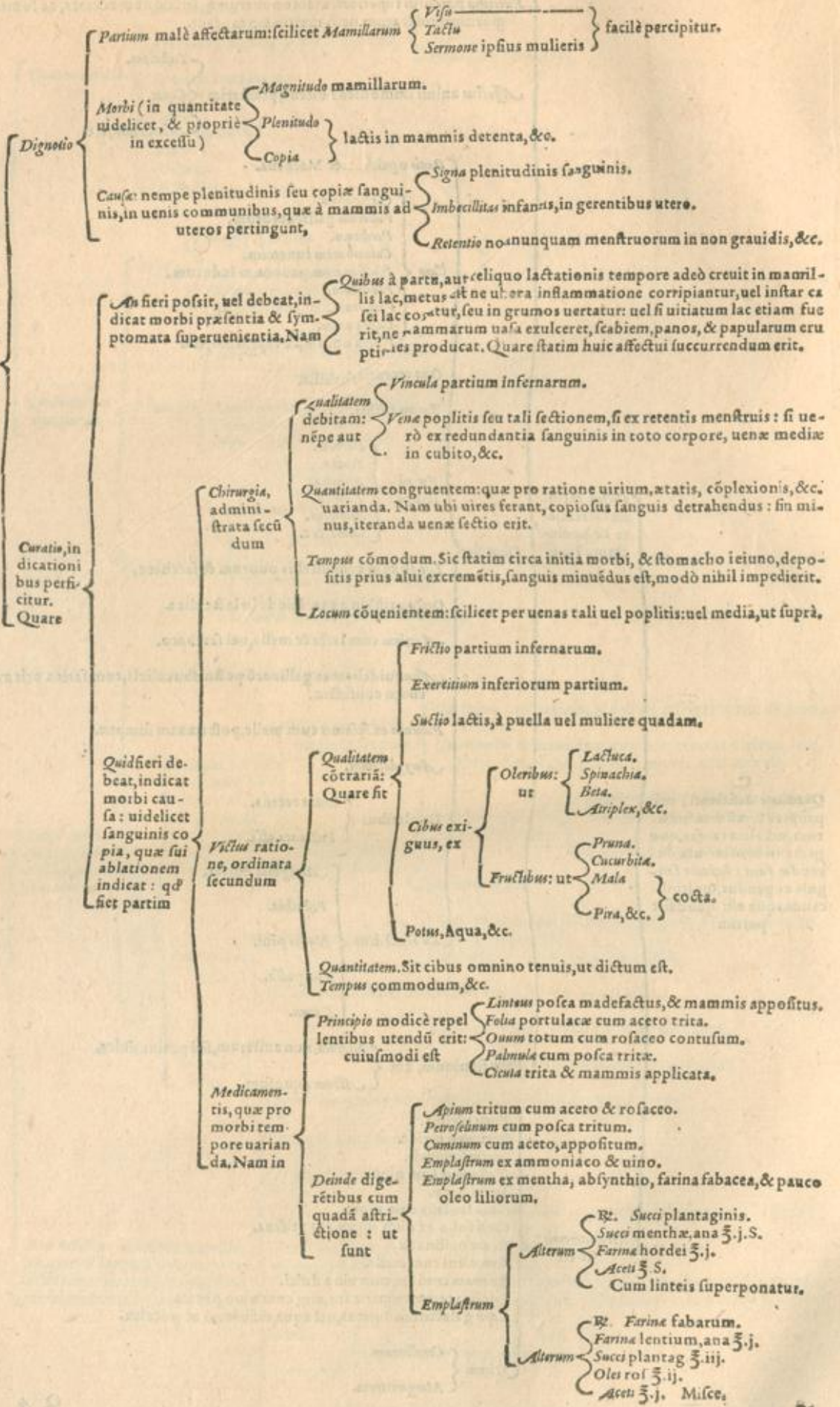
Victus ratio-
ne calefaci-
te & hume-
ctante Itaq;

Cibus sit

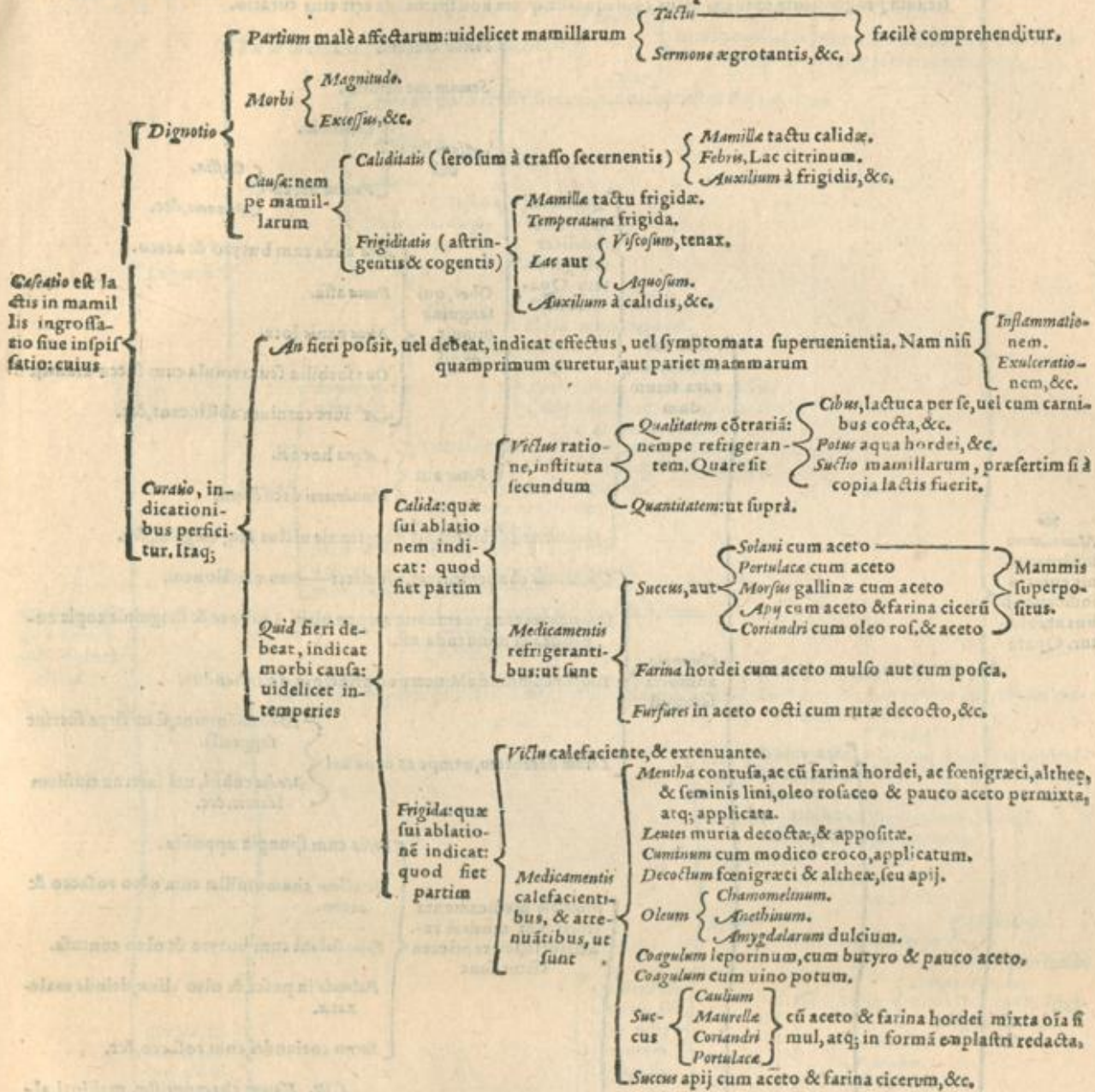
C.
Quantitate deficiente, uel
propter fluxum menstruo-
rum, uel alias causas, que
prius in contrarium du-
cendæ sunt: deinde san-
guis augendus, multipli-
candusque est: quod fiet
partim

LIBRI II. PARS II.
De curatione Lactis redundantis.

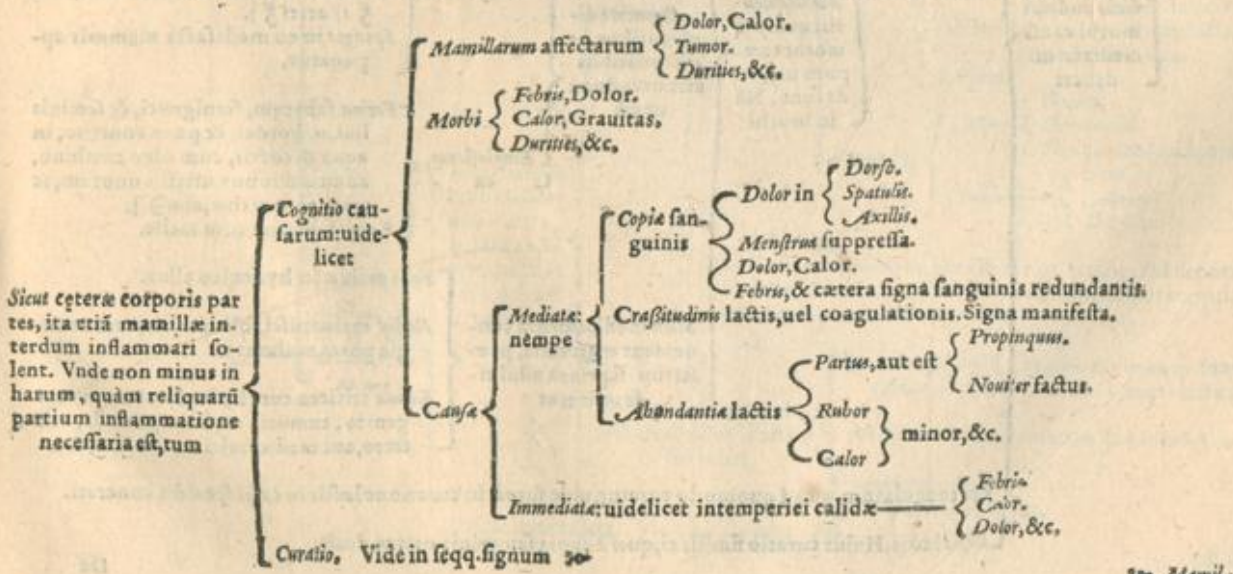
Lactis redun-
dantis curationis
multiplicatio in qua
tate, qua
corpus mu-
lieris laedi-
tur: cuius

De curatione Lactis in casei speciem concreti.

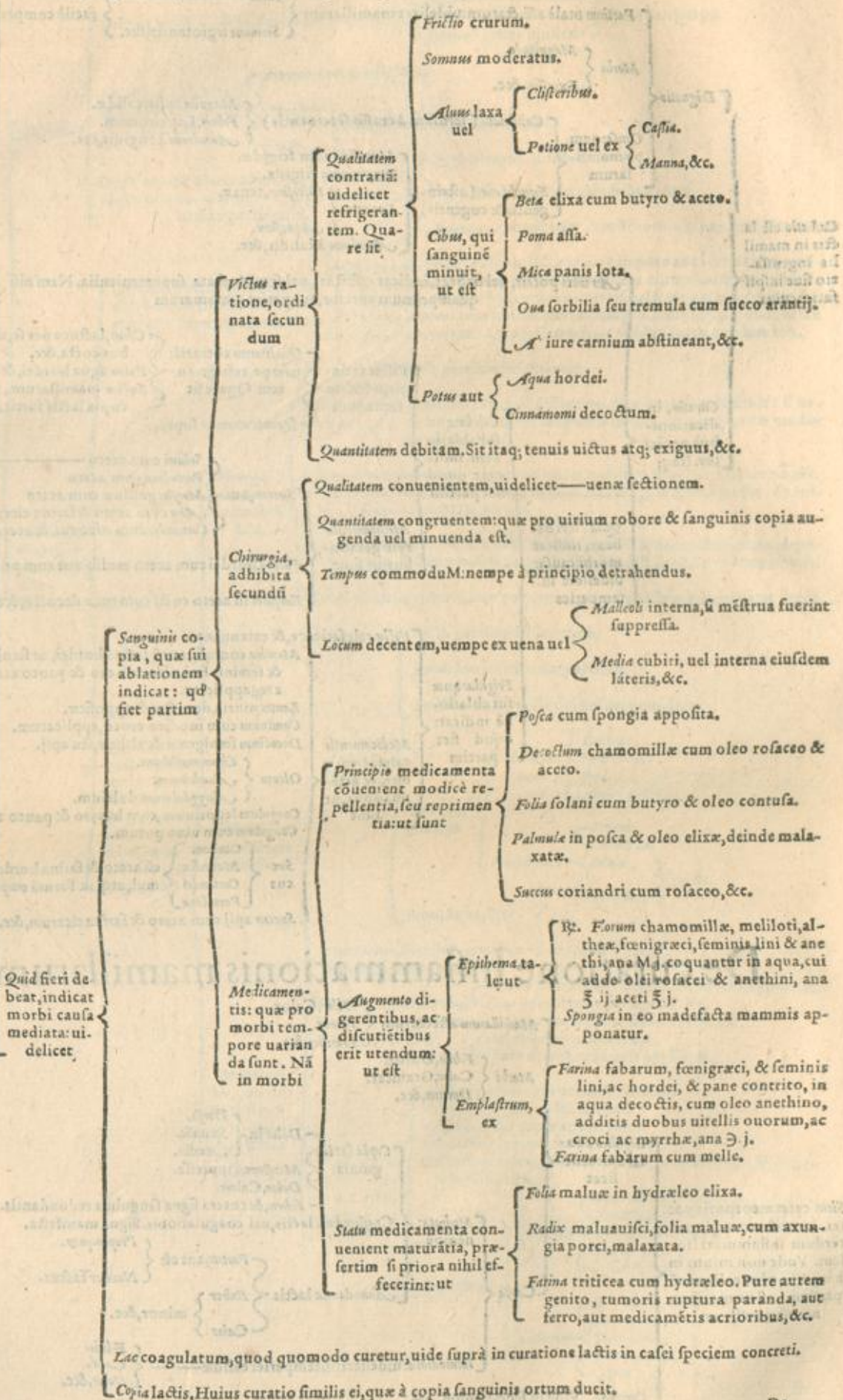

De curatione Inflammationis mamillarum.

As fieri debeat, indicant symptomata superuenientia. Nam cum latio, ac ad epofa eorum substantia fit, nec multum obtineant innatum calidum, metus erit, ne in scirrhum, & demum in cancerum uergat, aut ea suppurata, ac ad abscessum progrediente, excedens ulcus consequatur. quare non spernenda erit eius curatio.

Mamillarum inflammatio curatio indicationibus absoluitur. Quare

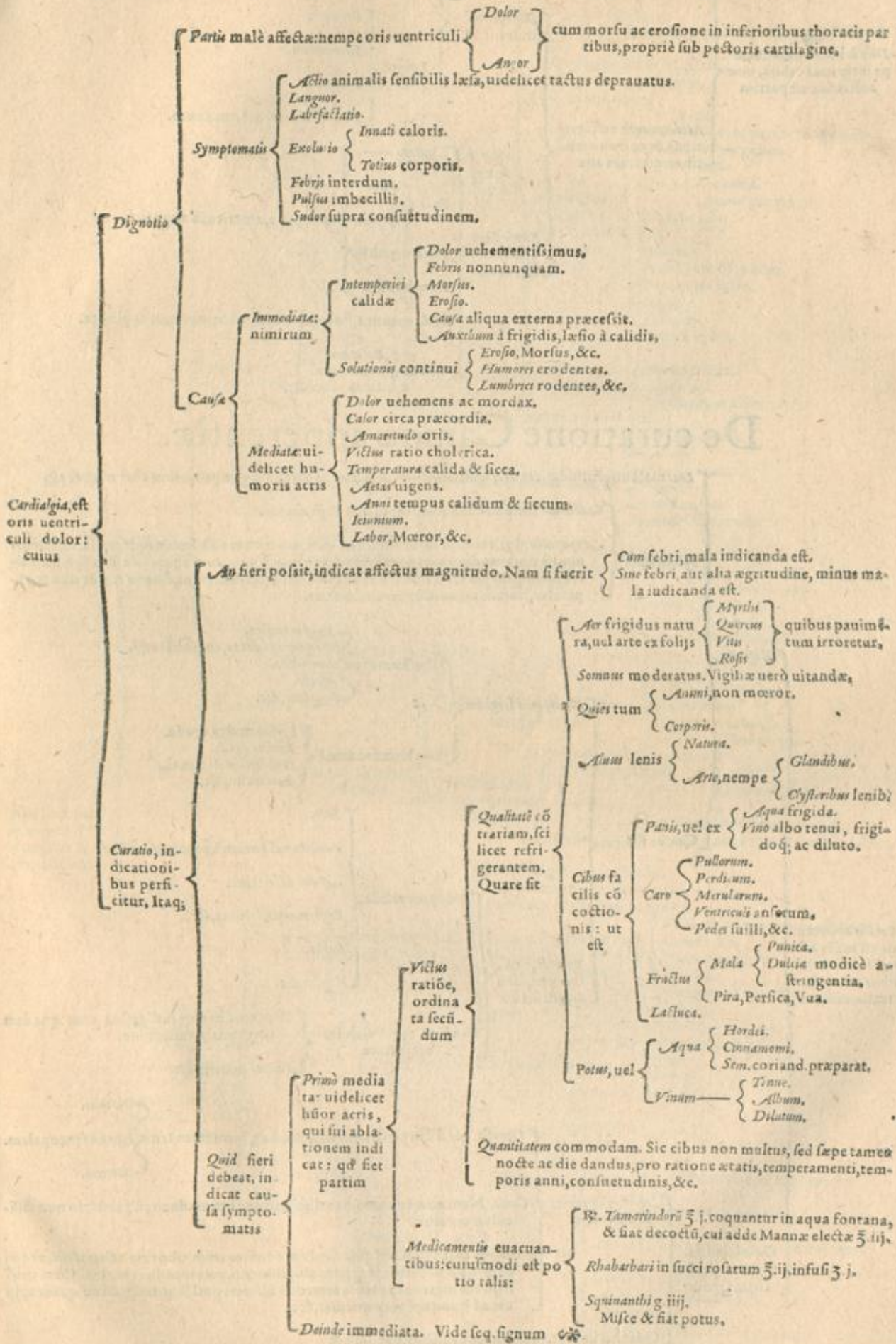

Lac coagulatum, quod quomodo curetur, uide supra in curatione lactis in casei speciem concreti.

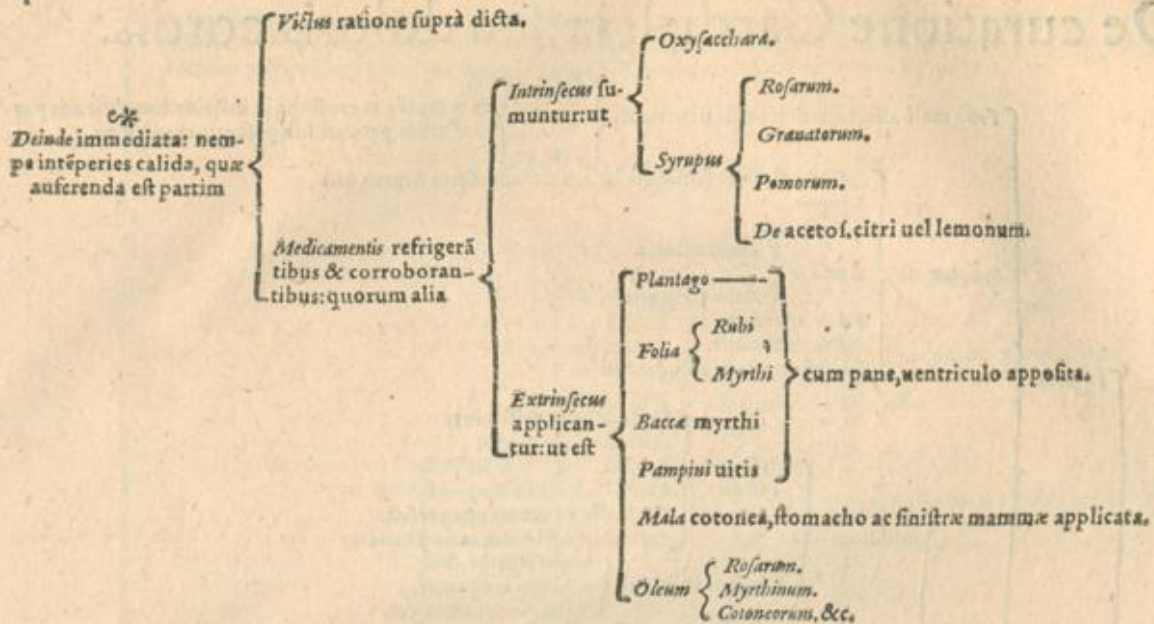
Copia lactis, Huius curatio similis ei, quæ à copia sanguinis ortum ducit.

De

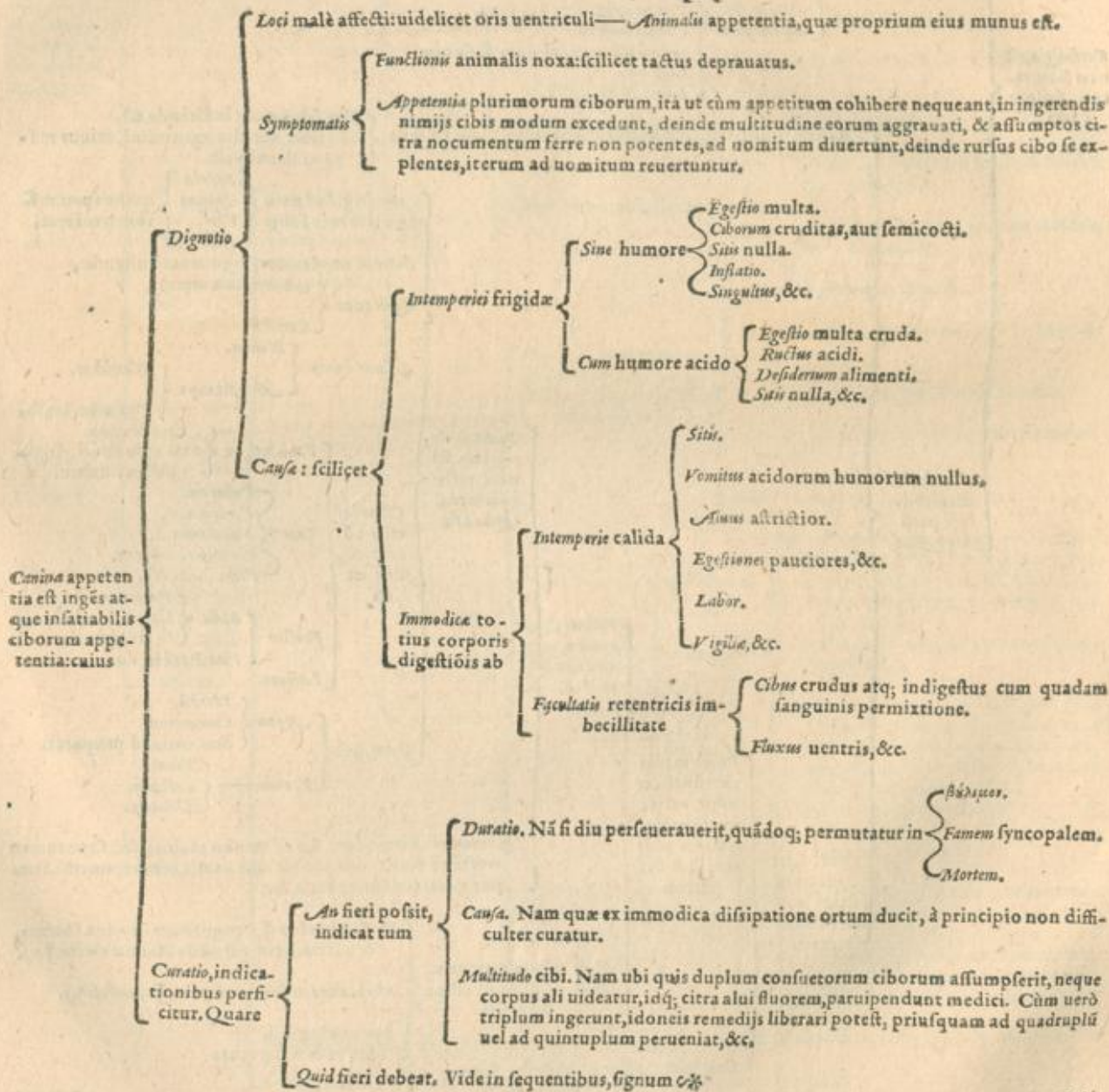
De curatione Cardialgiæ, seu doloris cordis.

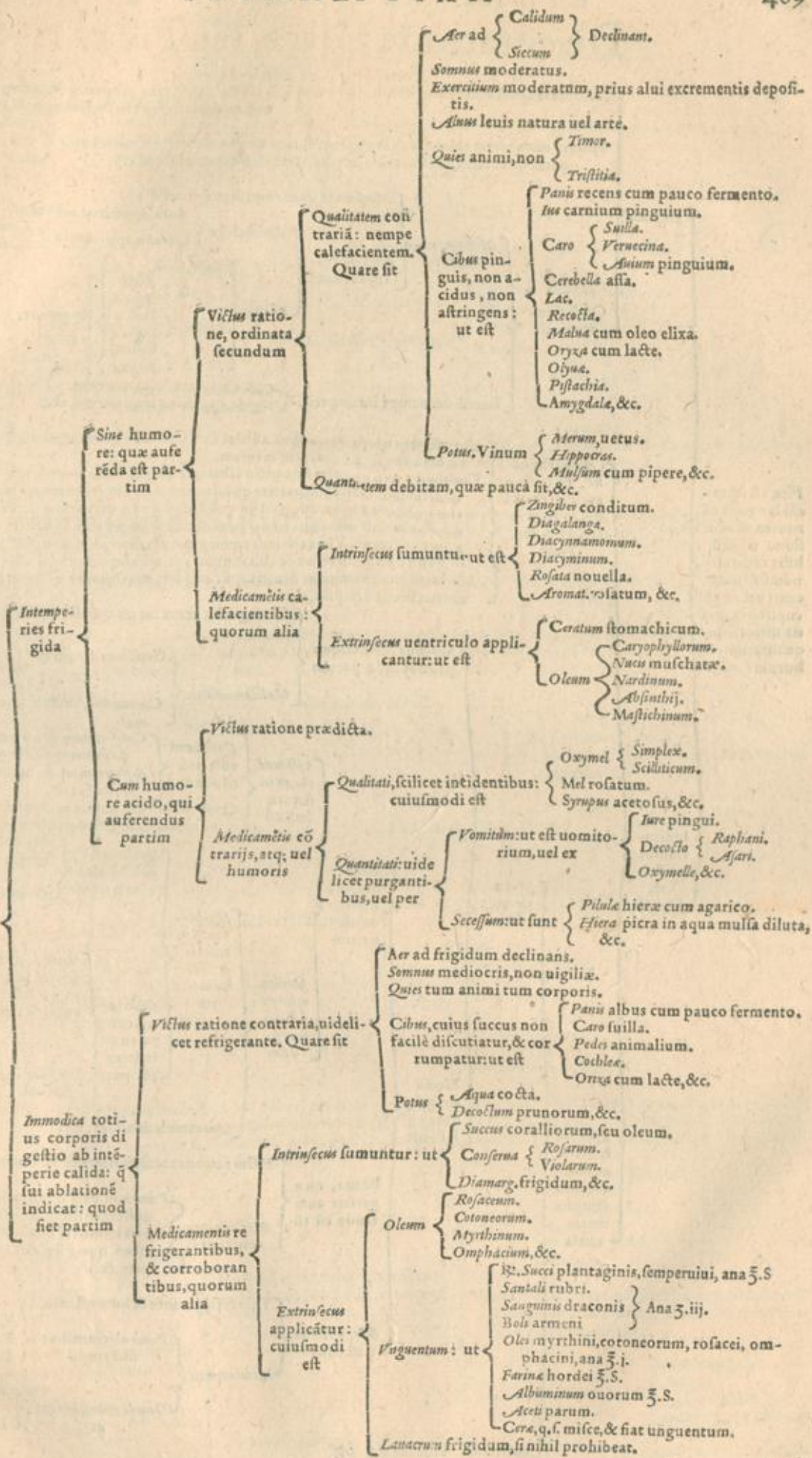
Deinde

De curatione Caninae appetentiae.

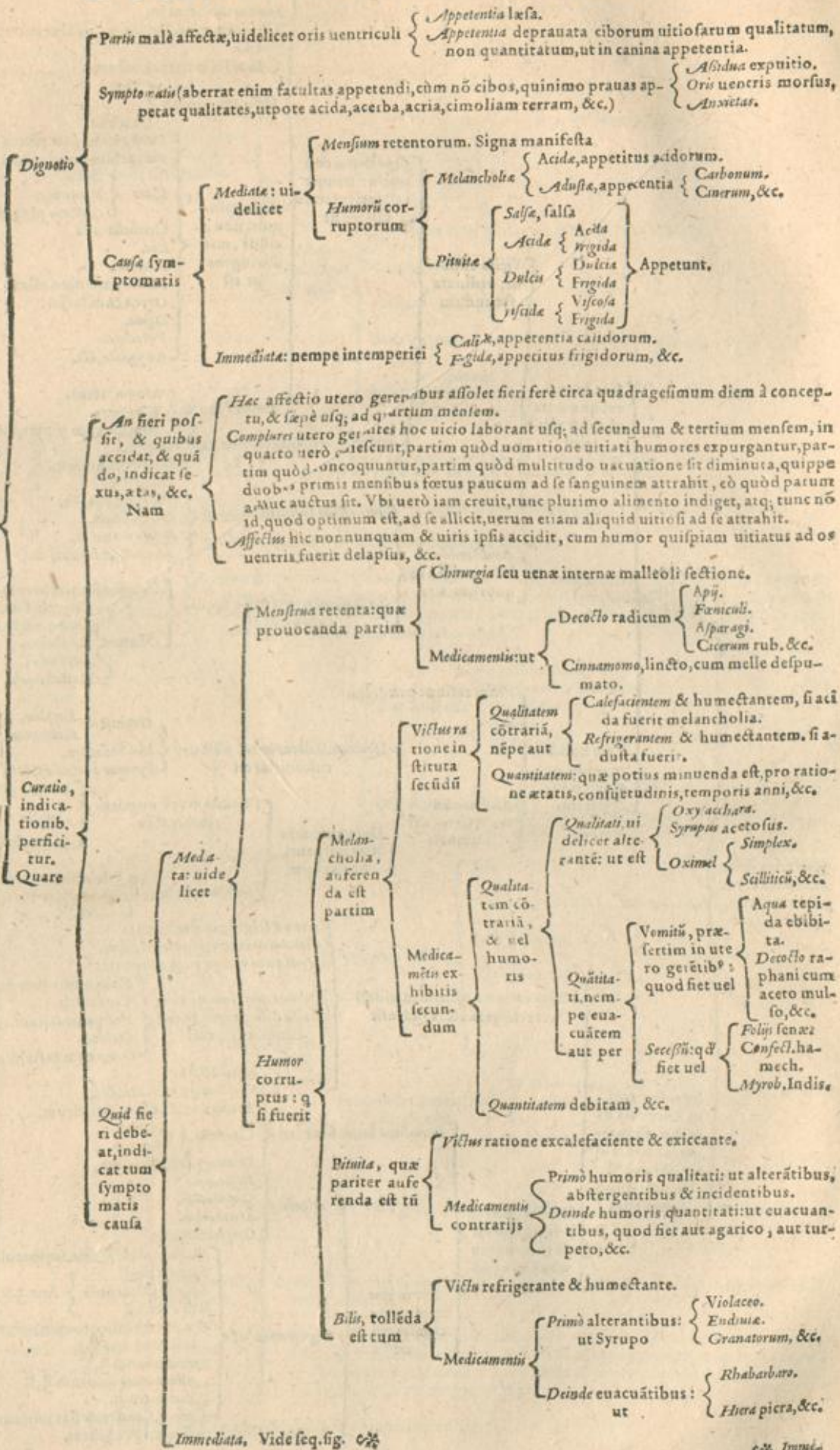

❁
Quid fieri debeat, indicat symptomatis causa: uidelicet

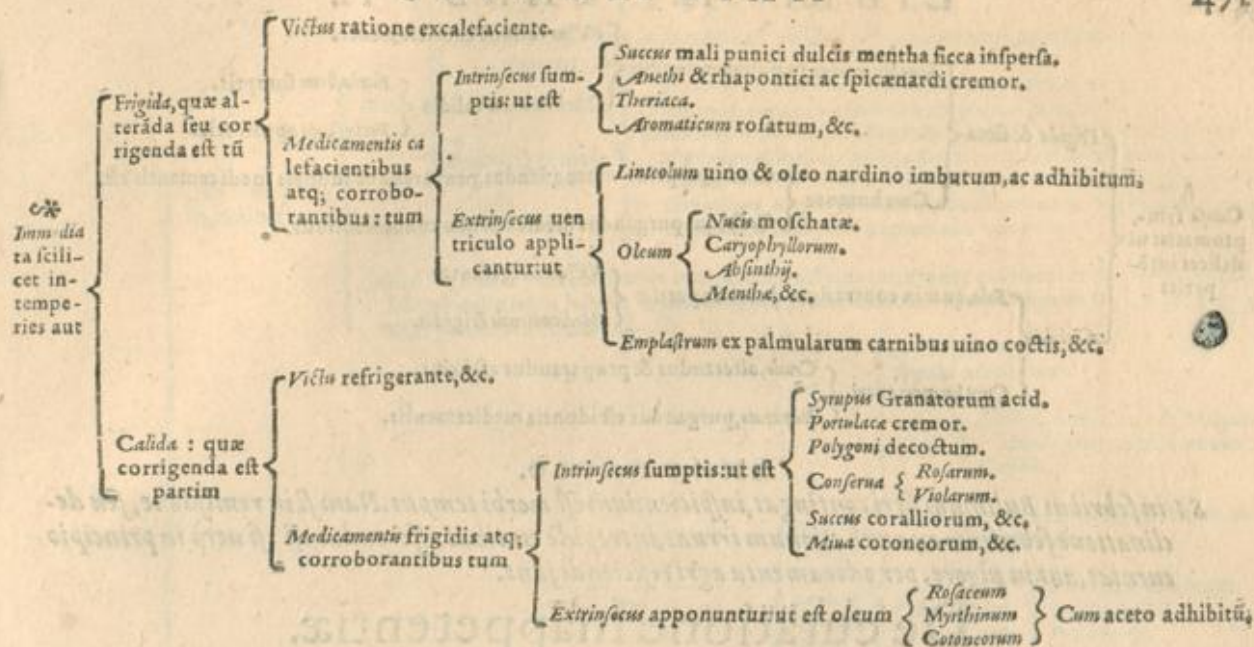

LIBRI II. PARS II. De curatione Citta, seu Pica.

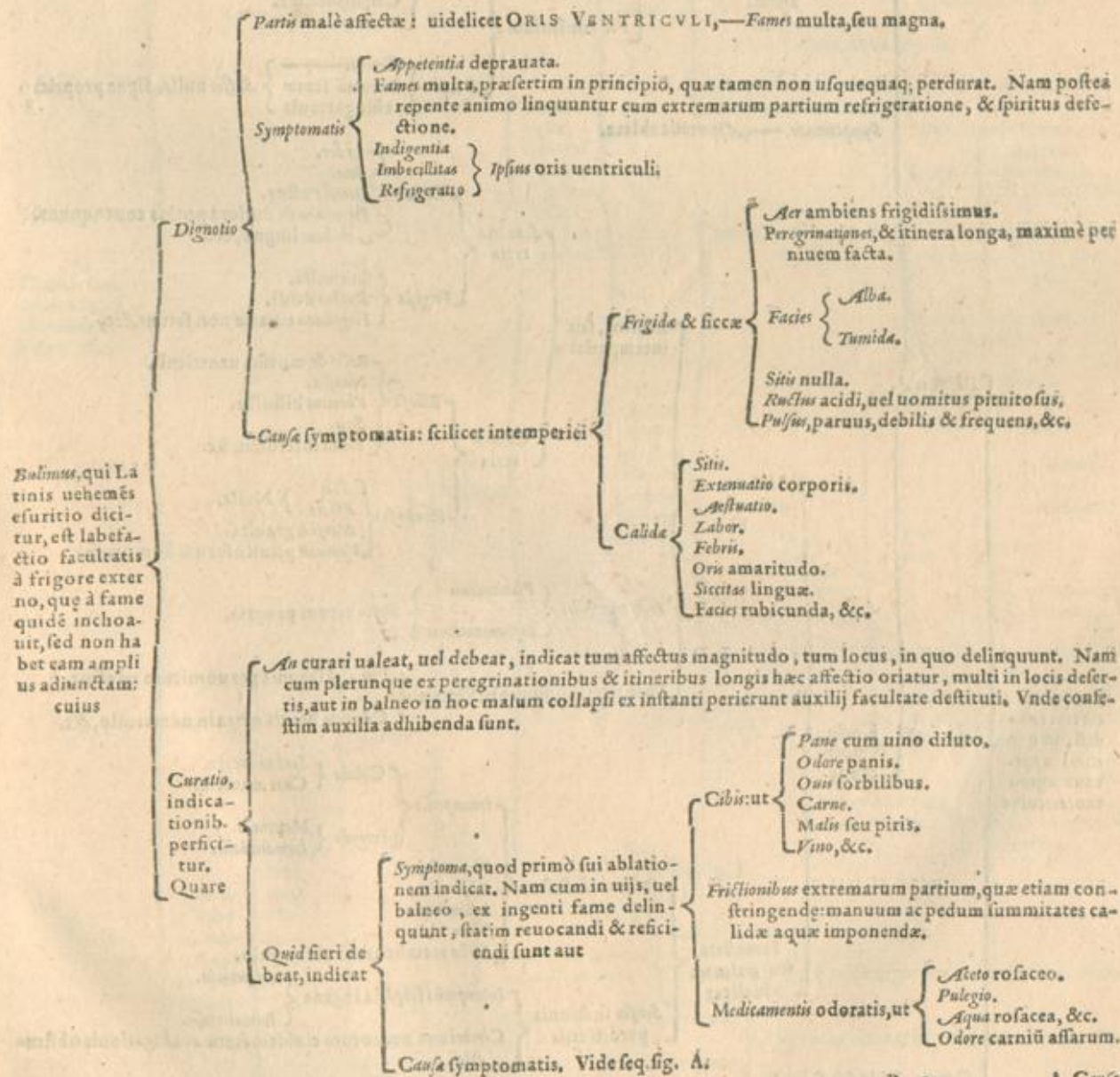
*Pica, est stoma-
chi languor cū
nausea, & aver-
sione ciborū,
bilis ac pituitę
uomitū indu-
cens: uel est cō-
cupiscētia que
dā uitiosarum
qualitatum ci-
borum: cuius*

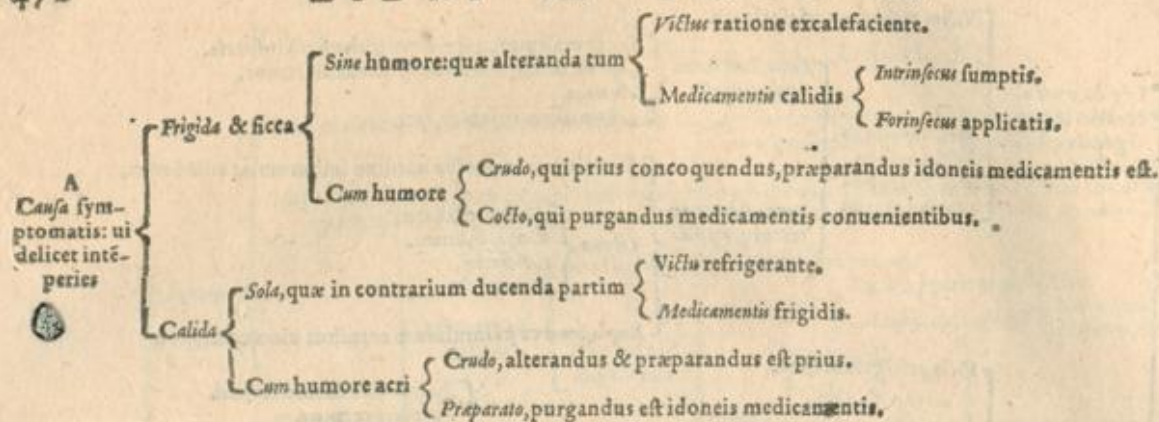
☉ Immediata

De curatione Bulimi, seu Esuritionis ingentis.

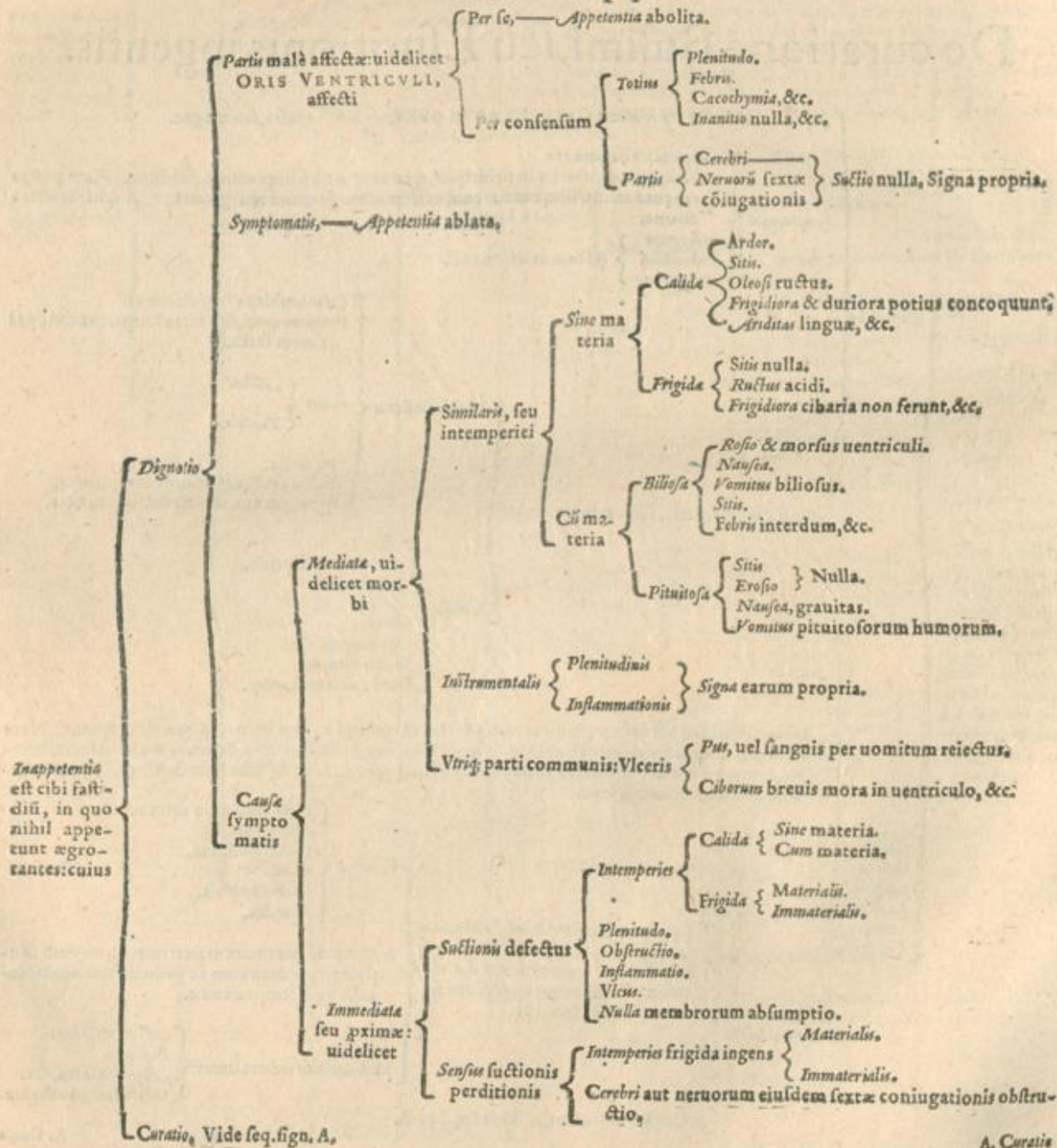
Bulimus, qui Latinis uehemens esuritio dicitur, est labefactio facultatis à frigore externo, quæ à fame quidè inchoauit, sed non habet eam ampliùs adiuuentam: cuius

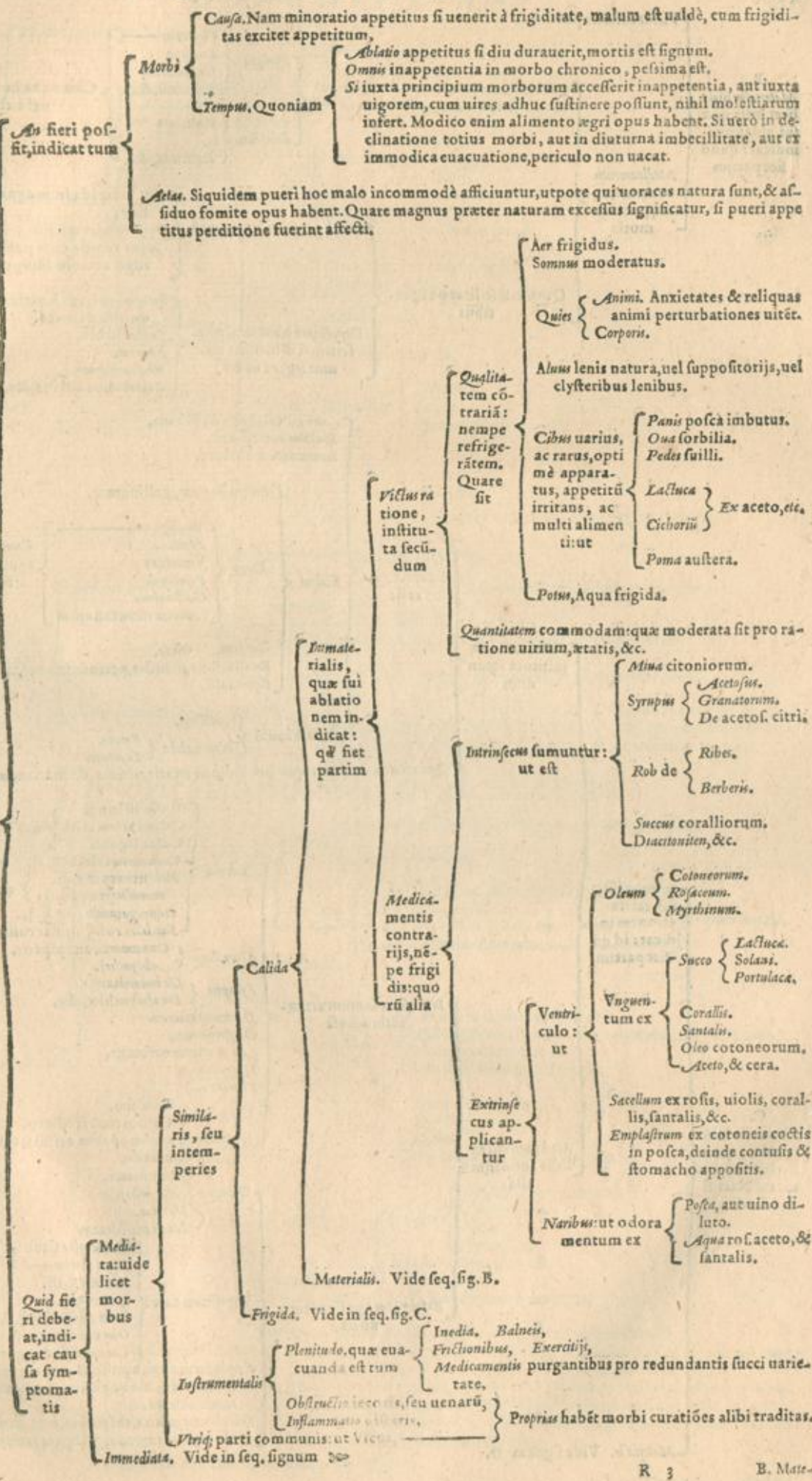
ANNOTATIO.

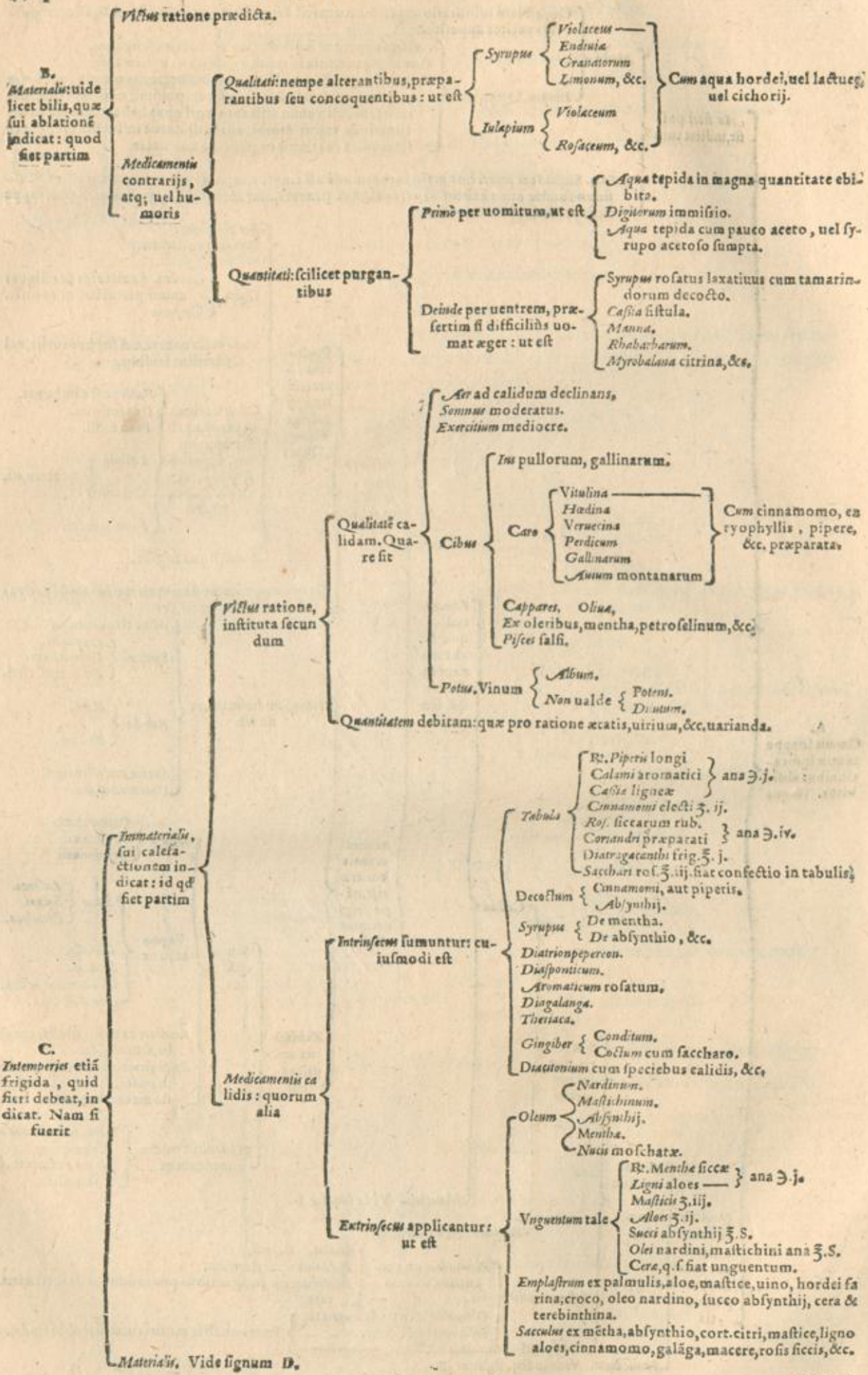
SI in febris Bulimum fieri contingat, inspiciendum est morbi tempus. Nam si in remissione, seu declinatione febrilium exacerbationum irruat, intrepidè eis cibus offerendus est: si uero in principio eueniat, aut in uigore, per odora menta ægri reficiendi sunt.

De curatione Inappetentiæ.

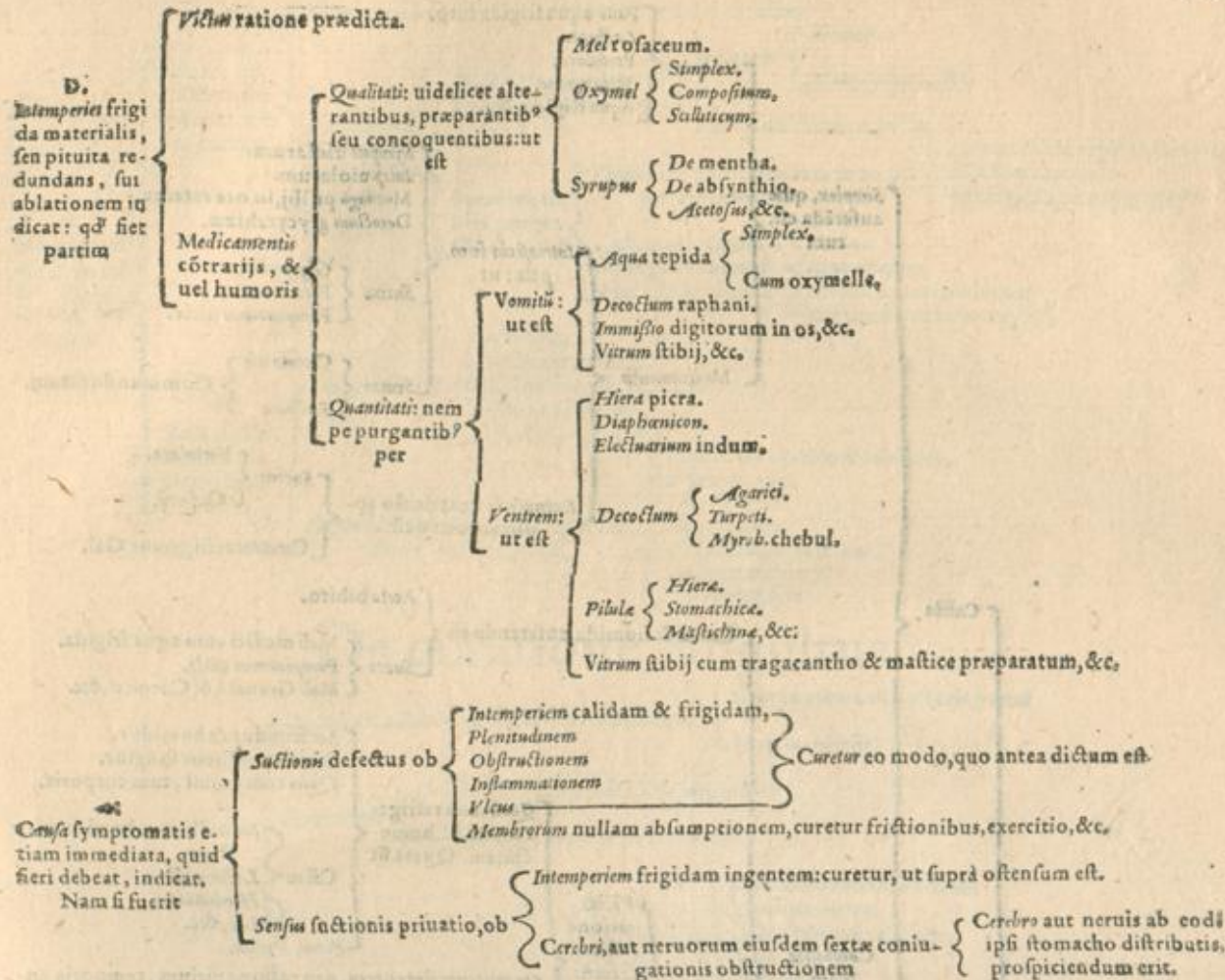

A. Curatis

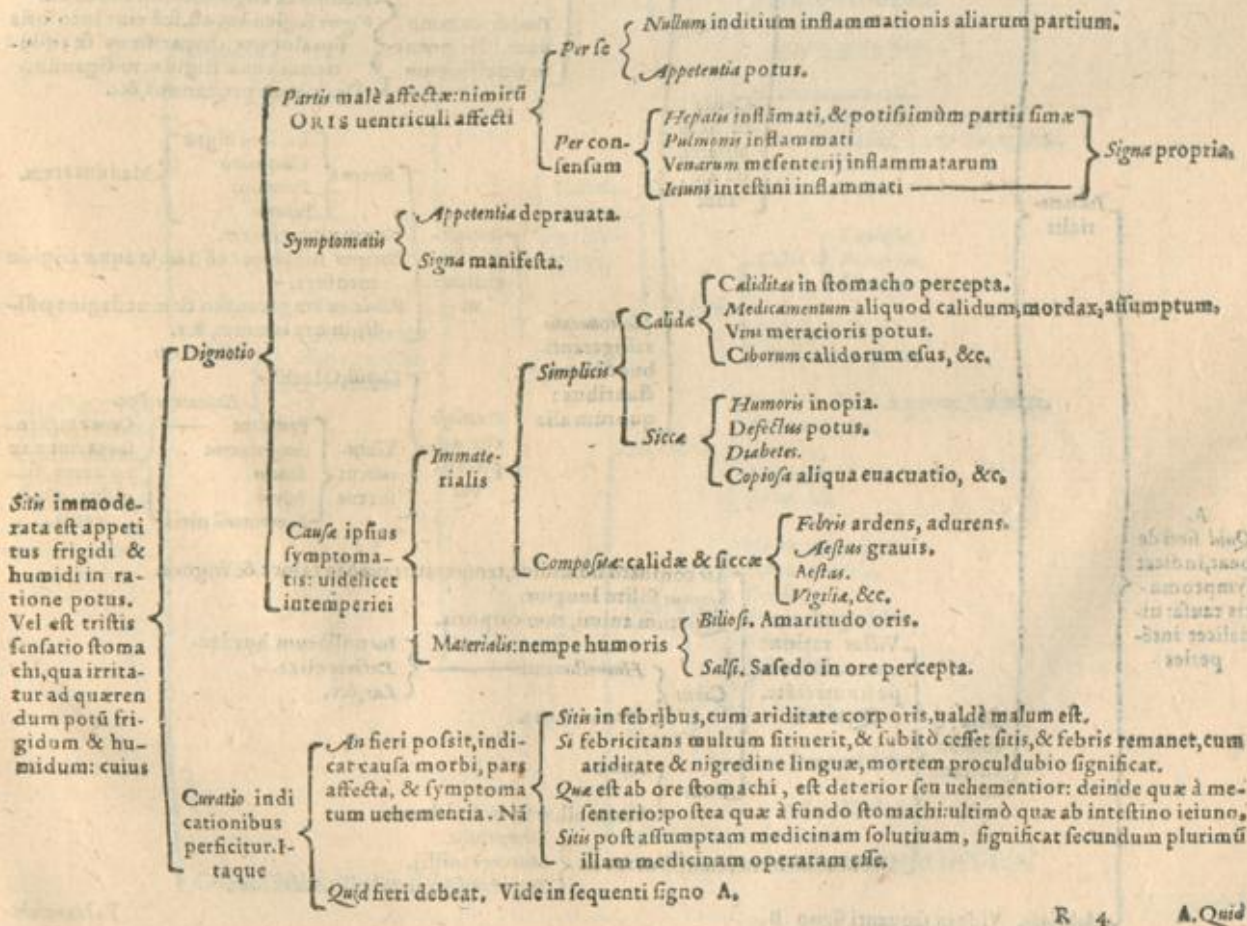

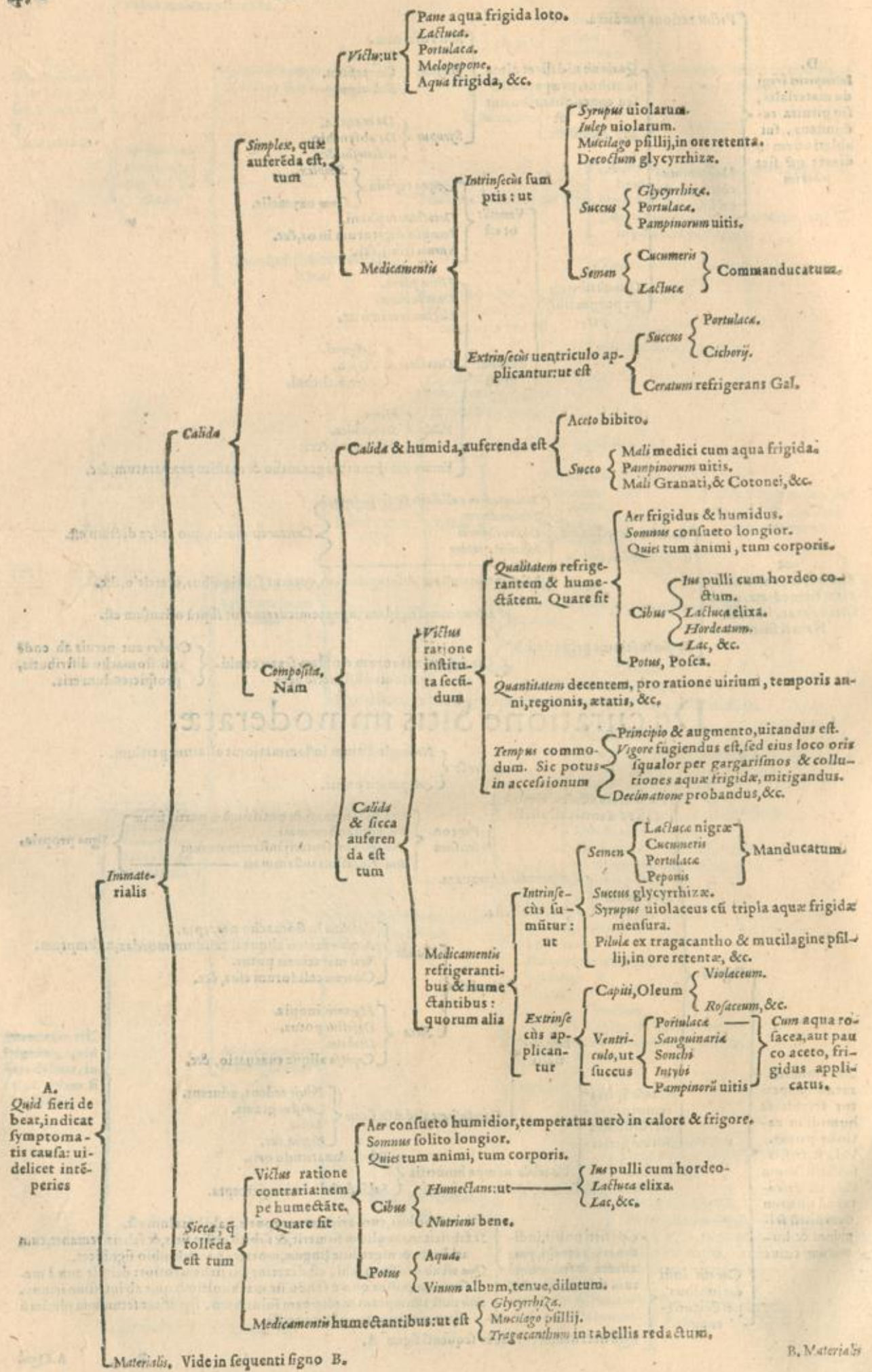

D. Intem-

De curatione Sitis immoderatae.

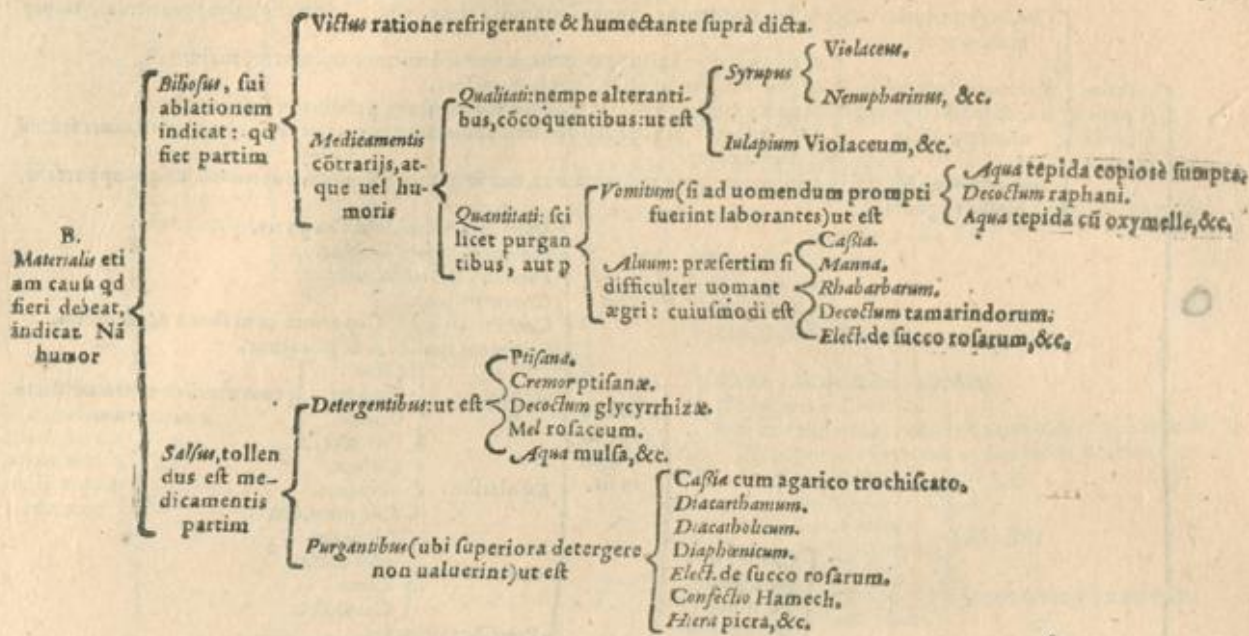

A.
Quid fieri debeat, indicat symptomatica causa: uidelicet interperies

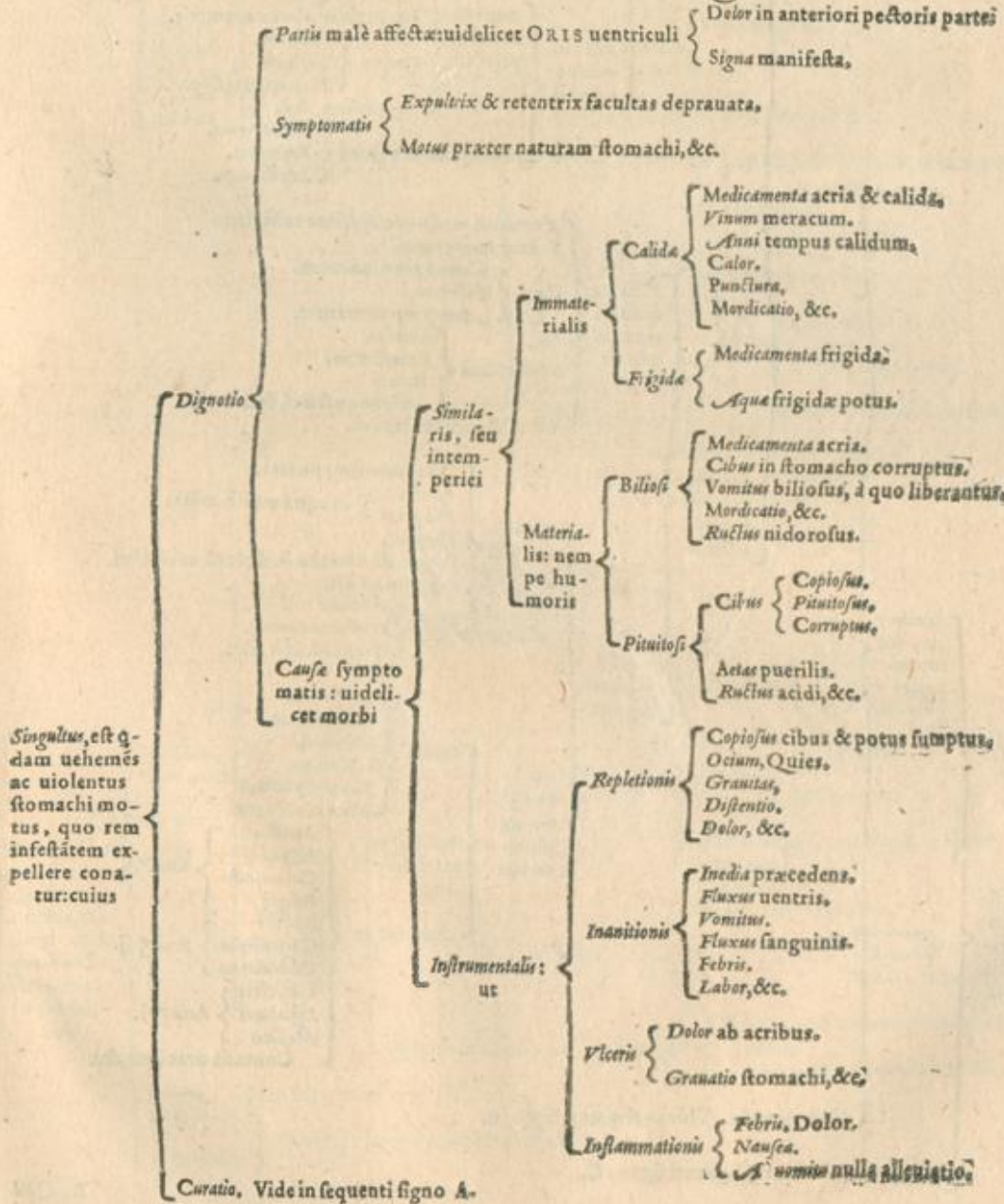
Sicca, quae tollenda est tum

- Vitium ratione contraria nempe humiditate. Quare fit**
 - Cibus
 - Humectans: ut
 - Ins pulli cum hordeo.
 - Lactuca elixa.
 - Lac, &c.
 - Nutritius bene.
 - Potus
 - Aqua.
 - Vinum album, tenue, dilutum.
 - Medicamentis humiditatis: ut est
 - Glycyrrhiza.
 - Mucilago psyllij.
 - Tragacanthum in tabellis redactum.

B. Materialis

De curatione Singultus.

De Singultu

Causa symptomatis. Nam si ex inanitione, siue ex immodica aliqua euacuatione singultus proueniat, semper malum est.

Symptomatis magnitudo, & morbi superuenientes. Nam

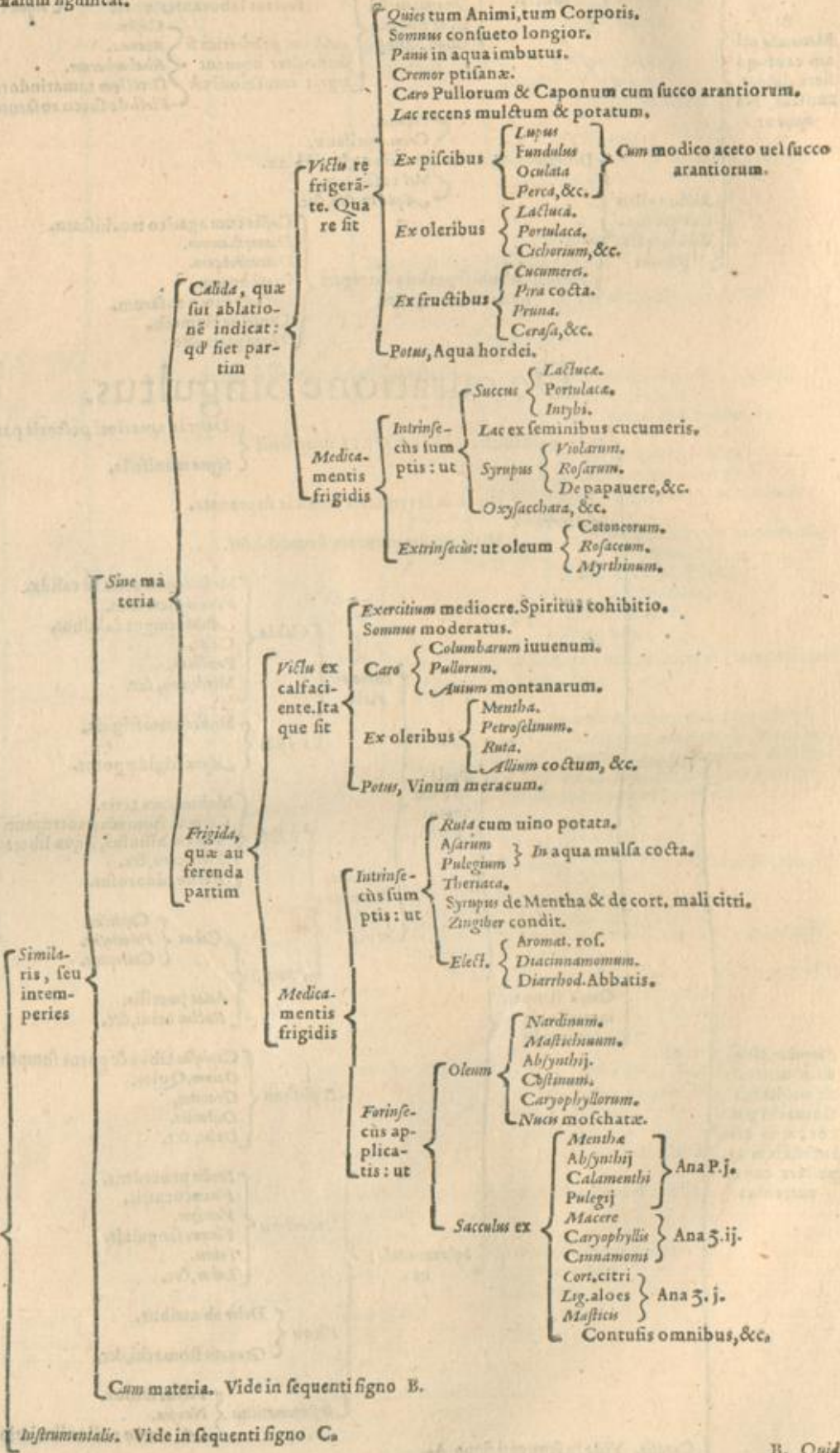
- Si à uomitu singultus excitetur, & non sedetur, nec minuatur, malum est.
- In plaga & percussione, singultus, malum.
- Si post singultum ueniat spasmus aut alienatio, pessimum signum est.
- Si post singultum uenerit apostema in latere dextro, aut super humerum, mors festina significatur.

Tempus morbi. Nam si in crisi, bonis signis apparentibus, fiat singultus, bonum. Si autem mala signa appareant, malum significat.

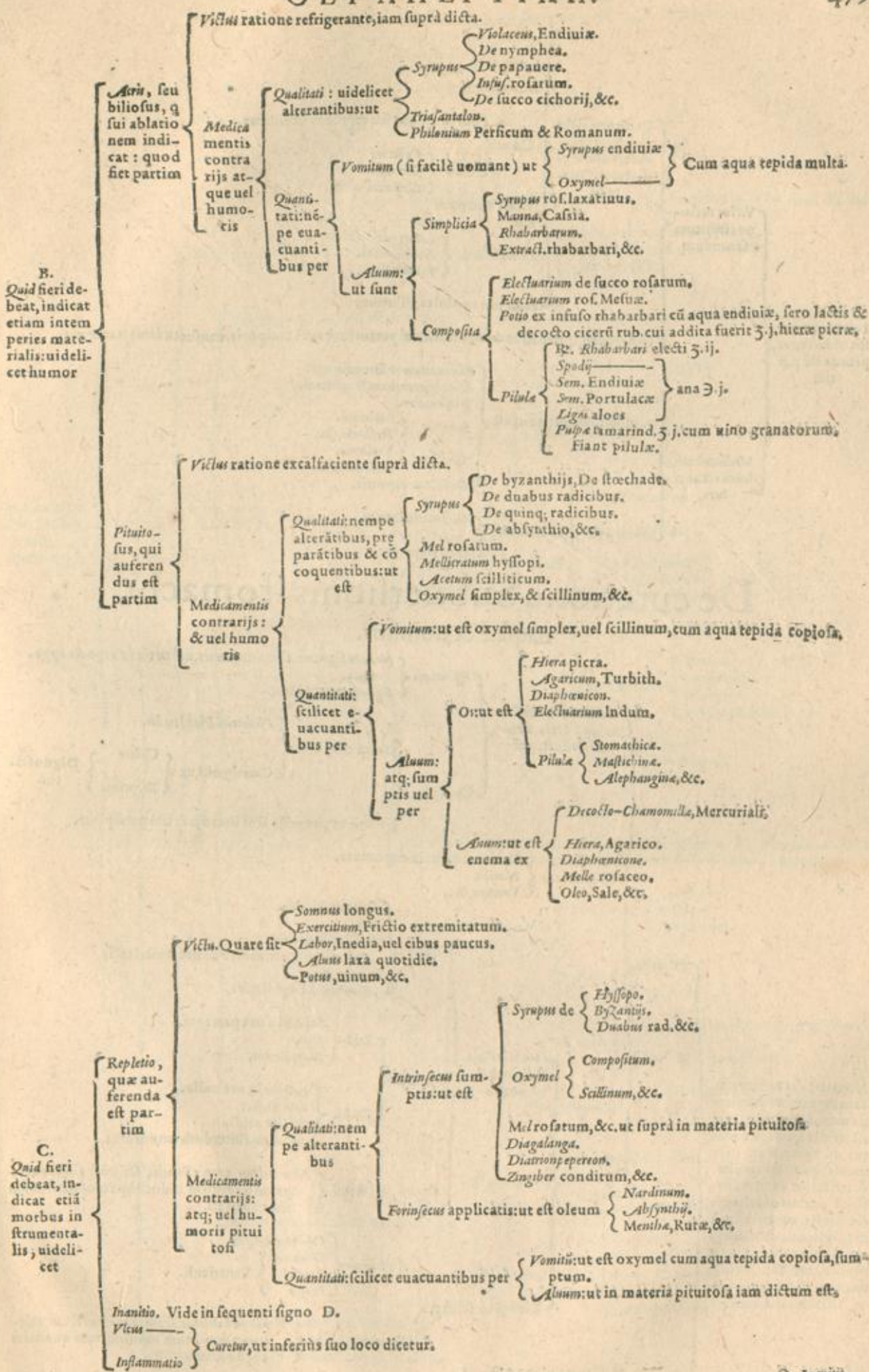
An fieri possit, indicatum

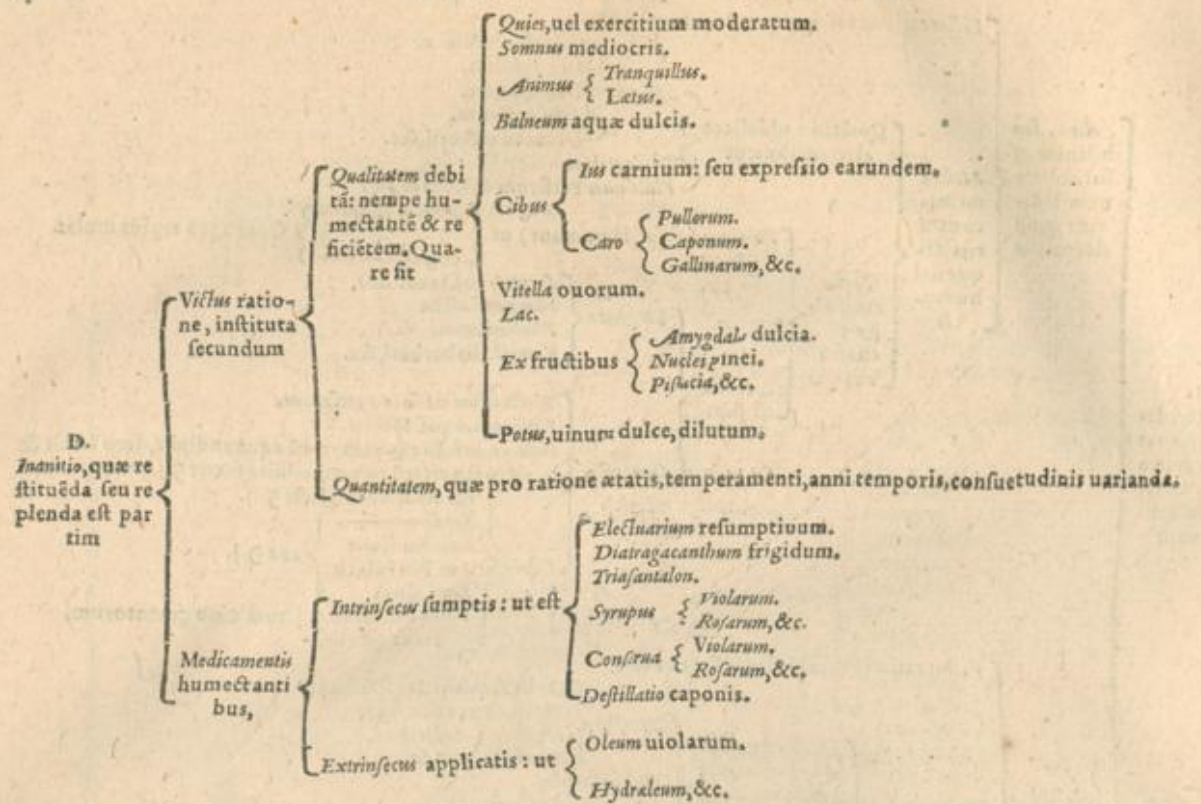
A. Singultus curatio in dicationibus proficitur. Quare

Quid fieri debeat, indicat symptomatis causa: nempe morbus

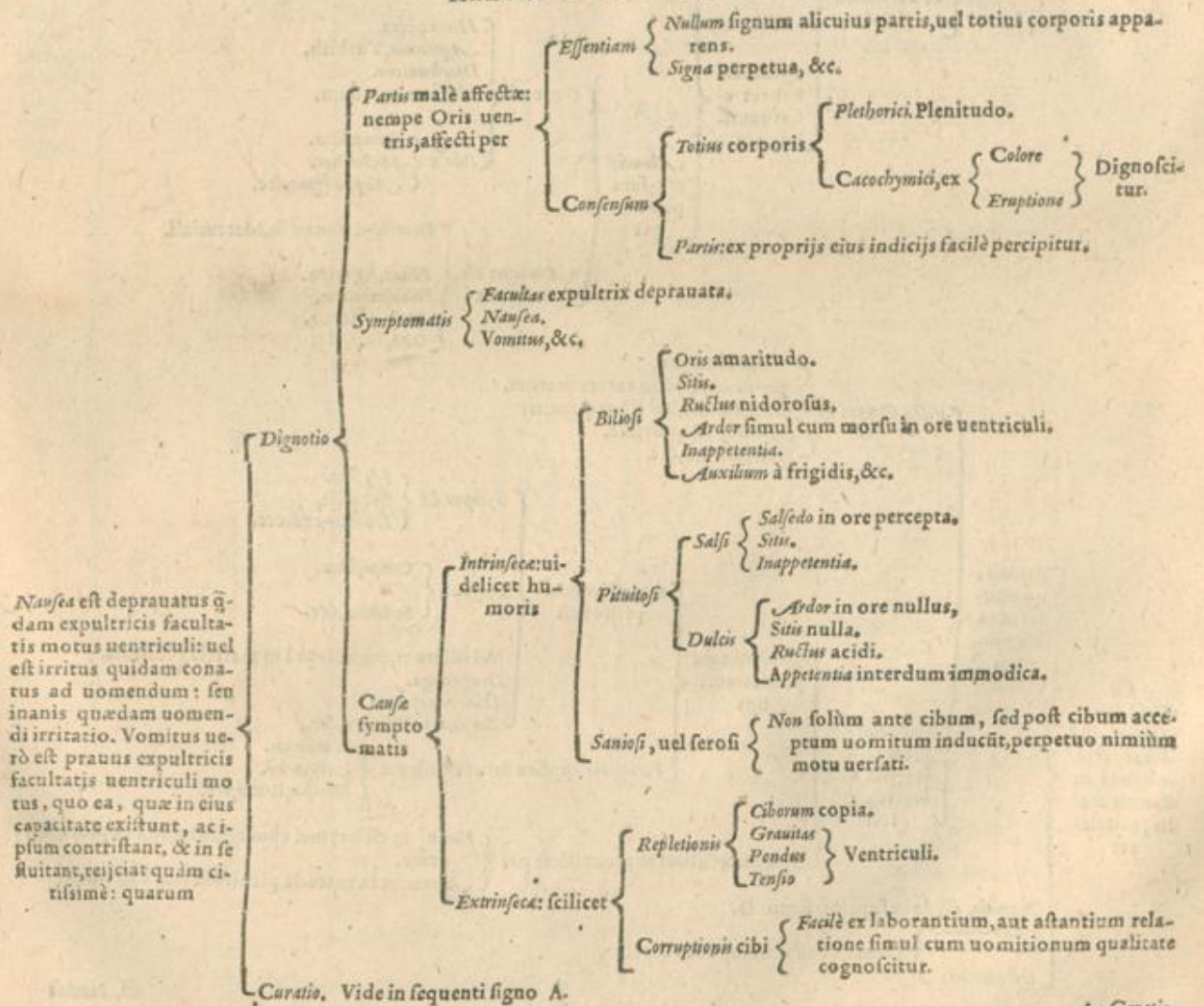

B. Quid

De curatione Subuersionis stomachi, nauſeæ & uomitus.

An fieri possit, indicant
accidentium tum quali-
tas, tum quantitas. Nam

Nausæa, titillatio labri inferioris, siue tremor, tenebratio oculorum, frigiditas extremorū,
signa sunt uomitus futuri.
A uomitu singultus, malum.
Tubercula uomitione excretæ, malum.
Nausæa in febribus pestilentialibus, mala.
Pituita bili quammaximè commixta, utilissima.
Si idem homo omnes uomit colores, exitiale.
Vomitio liuida, fœtida, mortem indicat.
Omni subputris & fœtidus odor in omni uomitione, malus.
Vomitus melancholicus, pessimus.
Vomitus simpliciter, semper malus.
Vomitus maximè & mirabiliter confert in passionibus membrorum, quæ sunt sub dia-
phragmate, &c.

Extrinfeca, repletio, uel cibi corruptio, quæ sui ablatio-
nem indicat, uomitu prouocato aut

Digitis, uel pennis immisis.
Aqua tepida plurima ebibita.
Aqua mulsa.
Oxymelle, &c.

Biliofus, qui cum in uentriculo non oriatur, sed potius in hepate, aut uesica bilis, atq; ad ipsum sto-
machum transmittatur, de huius curatione suo dicetur loco, &c.

Aer ad caliditatem uergens.
Somnus moderatus.
Animus tranquillus.
Quies temperata.
Aluus lubrica.

Uua {
Pullorum.
Gallarum.

Carnes contusæ.

Caro {
Pullorum.
Gallarum.
Columbarum.
Perdicum.
Turdorum, &c.

Ex oleribus {
Thymus.
Petroselinum.
Maiorana.
Hyssopus, &c.

Uinum {
Rufum.
Substringens.
Vetus, &c.
Aqua mulsa, &c.

Qualitatem con-
trariam: nempe
calefacientem.
Quare sit

Cibus

Potus

Quantitatem: quæ moderata esse debet, imò pauca. Nam inedia moderatâ,
pituita non solum alteratur, sed etiam in alimentum conuertitur.

Vicius ra-
tione in-
stituta se-
cundum

Pituitosus,
qui aufe-
redus est
partim

Medicamentis
contrarijs: &
uel humoris

Qualitati: nempe alte-
rantibus, præpara-
tibus: ut est

Syrupus de {
Abfynthio.
Hyssopo.
Menba, &c.

Oxymel {
Simplex.
Scallinum.

Quantitati: nimi-
rum euacuan-
tibus: & uel per

Vomitum, ut est {
Aqua tepida cum oxymelle.
Pennis immisissæ, &c.

Aluum, ut est {
Hiera picra.
Aloe.
Agaricum trochisc.

Serosus, qui expellendus est aut per

Vomitum {
Aqua tepida copiosa.
Pisana succo.
Aqua mulsa.
Digitis, aut pennis immisissis.

Aluum, ut est {
Hiera picra.
Aloe lota.
Pulule ex aloë lota.
Diacatholicon.
Syrupus ros. laxatiuus.

Symptoma. Vide in sequentibus signum B.

Pars affecta. Vide in sequentibus signum C.

Curatio Nau-
sæe indica-
tionibus per-
ficitur. Qua-
re

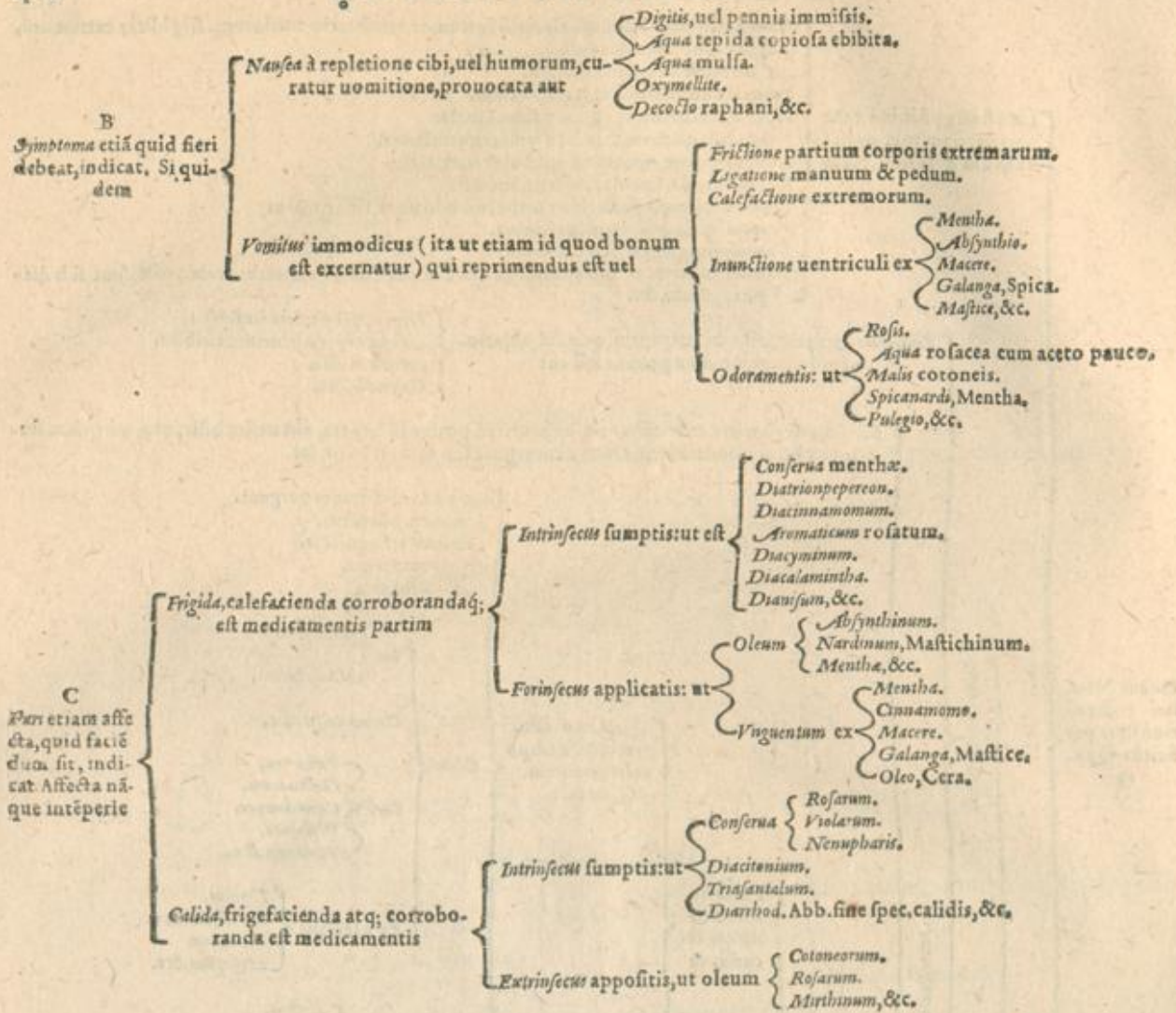
Symptomatis causa

Intrinsicæ: uidelicet humor

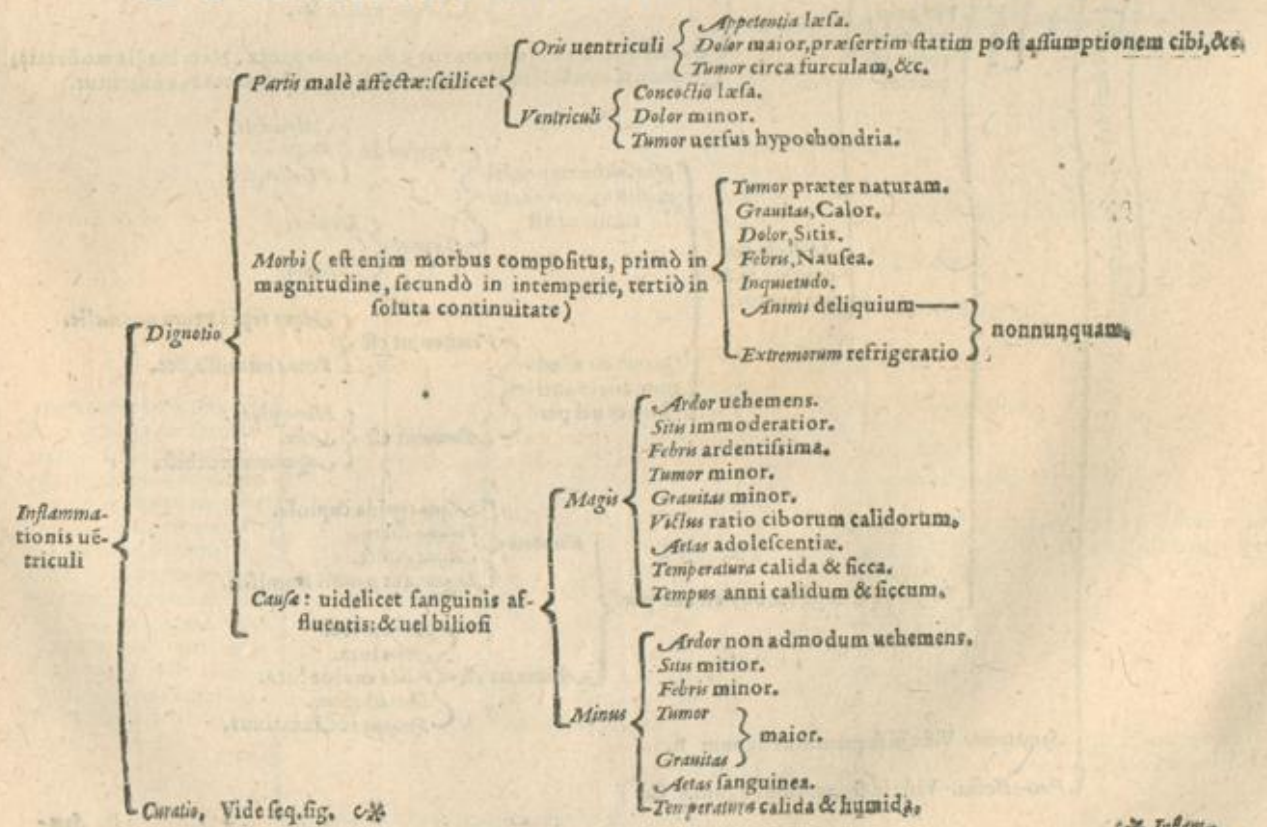
Quid fieri debeat, indicat tum

§

B, Sym-

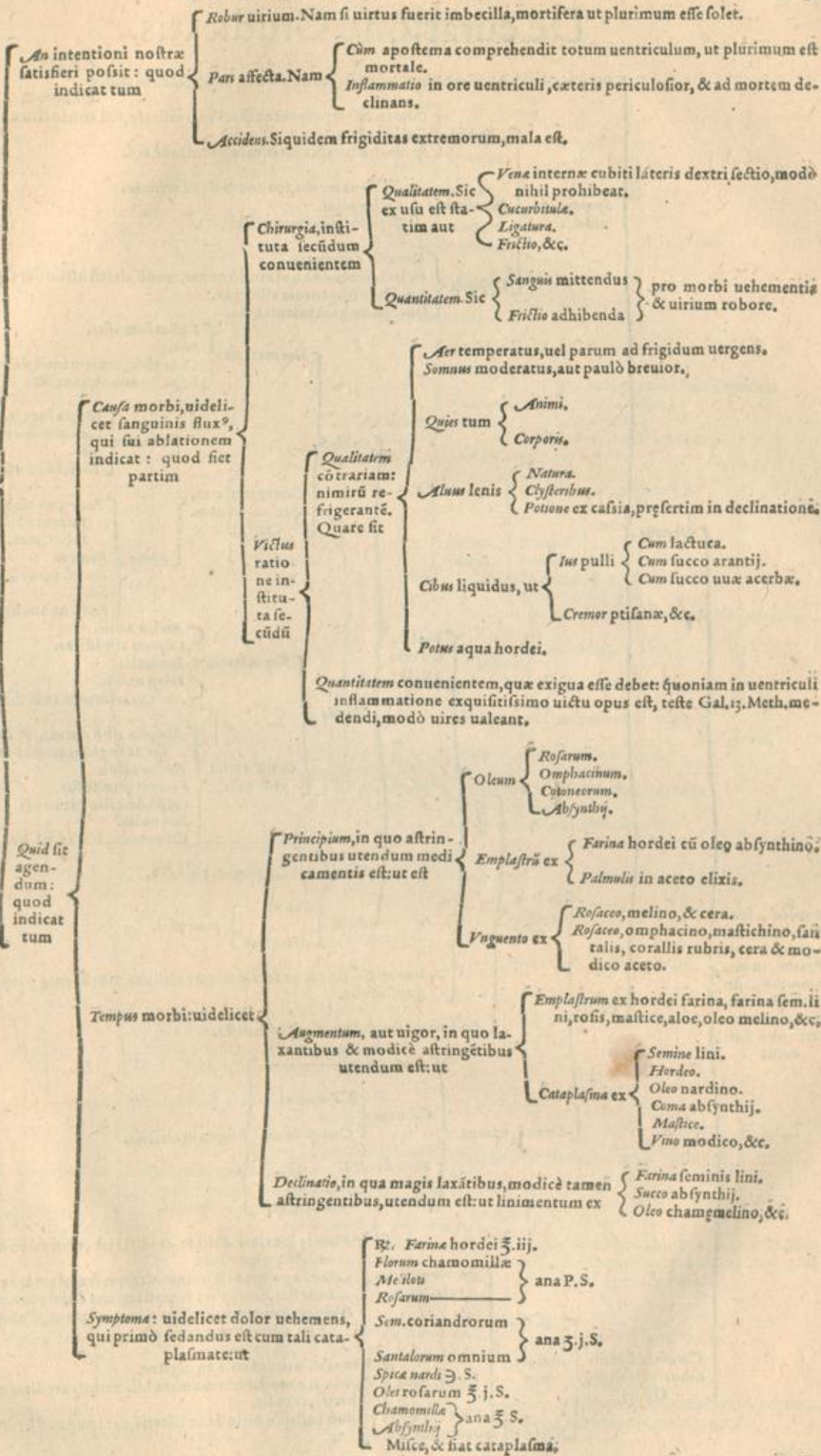

De curatione Inflammationis uentriculi.

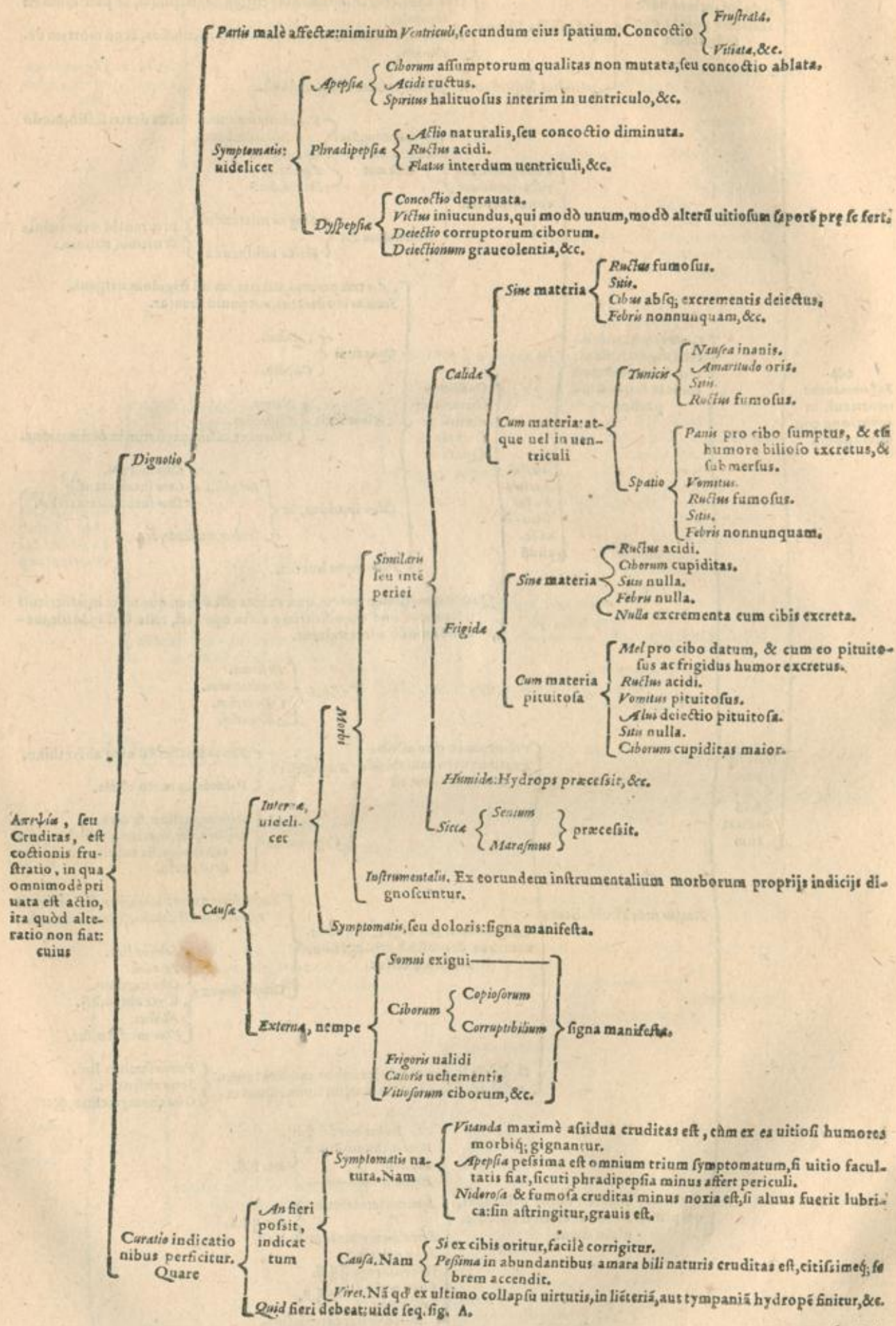

☞ Inflan-

Inflammationis
ventriculi in
curatione con-
siderandum

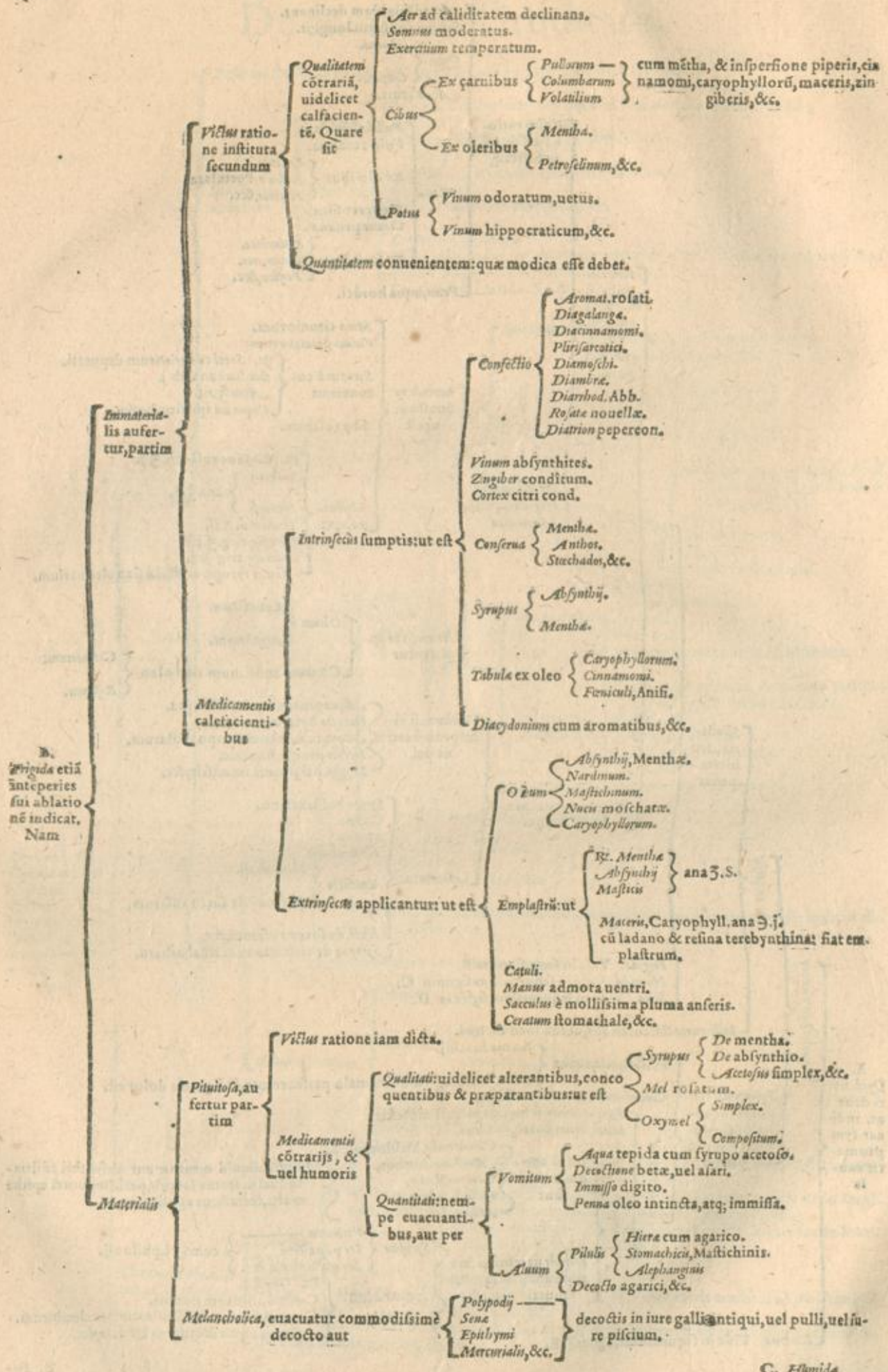

LIBRI II. PARS II. De curatione Cruditatis.

Aprisia, seu Cruditatis, est coctionis frustratio, in qua omnimodè priuata est actio, ita quòd alteratio non fiat: cuius

A, Quid

C.
Humida etiā in temperies uentriculi sui ablationē indicat: quod fiet partim

Qualitatem contrariam, nempe exiccantē. Quare fit

Uictu ratione instituta secundum

Aer ad siccum declinans.
Somnus paucus, atque sine cœna.
Exercitium mediocre, uel uehementius.

Cibus {
Panis biscoctus, bene salicus.
Caro assata, sale, ac cinnamomo, uel caryophyllis aspersa. A' iusculis abstineant,
Pisces saliti, &c.

Potus aut {
Vinum generosum, meracum.
Vinum hippocrat, uel Clarea uocatum.
Posca.
Hydromel, &c.

Quantitatem convenientē, quæ pauca omnino esse debet. Vnde inedia aut uictus admodū tenuis ex usu est.

Medicamentis siccantibus

Intrinsicis sumptis: ut sunt

Puluis {
℞. Cineris intestinorum gallinæ ℥. iij.
Cornu cerui, Coral. rub. ust. ana ℥. j.
Cineris hirundinum uel uiperarum ℥. S.
Galange, Cinnamomi, Piperis, ana ℥. j.
Sacchari candi, ad medium omnium. Misce, & fiat puluis, de quo sumat ante pastum tribus horis patiens cochlear unum, nihil superbibendo. Vel absq; saccharo confecto utatur pro condimento, addito sale aslo.

Electuariū {
℞. Cort. citri conditi in forma sicca ℥. j.
Conferue acori, Anthos, ana ℥. S.
Spec. aromat. rosati, Diamarg. frig. ana ℥. ij.
Cineris intestinorum gallinæ ℥. j. Cum syrupo de mentha fiat electuariū, de quo capiat manū ad quantitatem fabæ, superbibendo parum uini atiqui, cum aqua absynthij diluti.

Pilule, aut {
Ex { Corticibus arantiorum, &
Caryophyllis.
Ex { Aloe, &
Caryophyllis.

Extrinsicis uentriculo appositis: ut est

Emplastrum {
De mastiche.
Diuinum.
De palma cum oleo aut Nardino, aut Absynthij.

Ceratum stomachale Galeni, &c.

D.
Sicca etiā in temperies uentriculi sui ablationem indicat: quod fiet partim

Qualitatem contrariam, uidelicet humectantem. Itaq; sic

Uictu ratione instituta secundum

Aer ad humidum frigidumque declinans.
Somnus longus.
Exercitium paucum.

Aluus lenis {
Natura.
Arte: aut { Potus Cassiæ
Manna } Praesertim cum propter humidorū usum
Chysteri } multa gignantur excrementa.

Balneum aquæ tepidæ.

Iuscula pinguia aut ex {
Capris
Gallinis
Carne - } Vituli
Hædi, etc. } cum fol. lactucæ, borraginis, uiolarum, &c.

Crema ptisanæ.
Amygdalatum.
Vitellu ouorum recentes & tremuli.
Succus carnis testiculi gallorum.

Cibus {
Cerebella { Porri.
Anum.
Piscium.
Lac { Muliebre.
Ouille.
Vaccinum elixum, aut cum } Amyla.
Capra. } Vitellu ouorum.
Farina triticea.

Testudines {
Aquaticæ.
Nemorales.

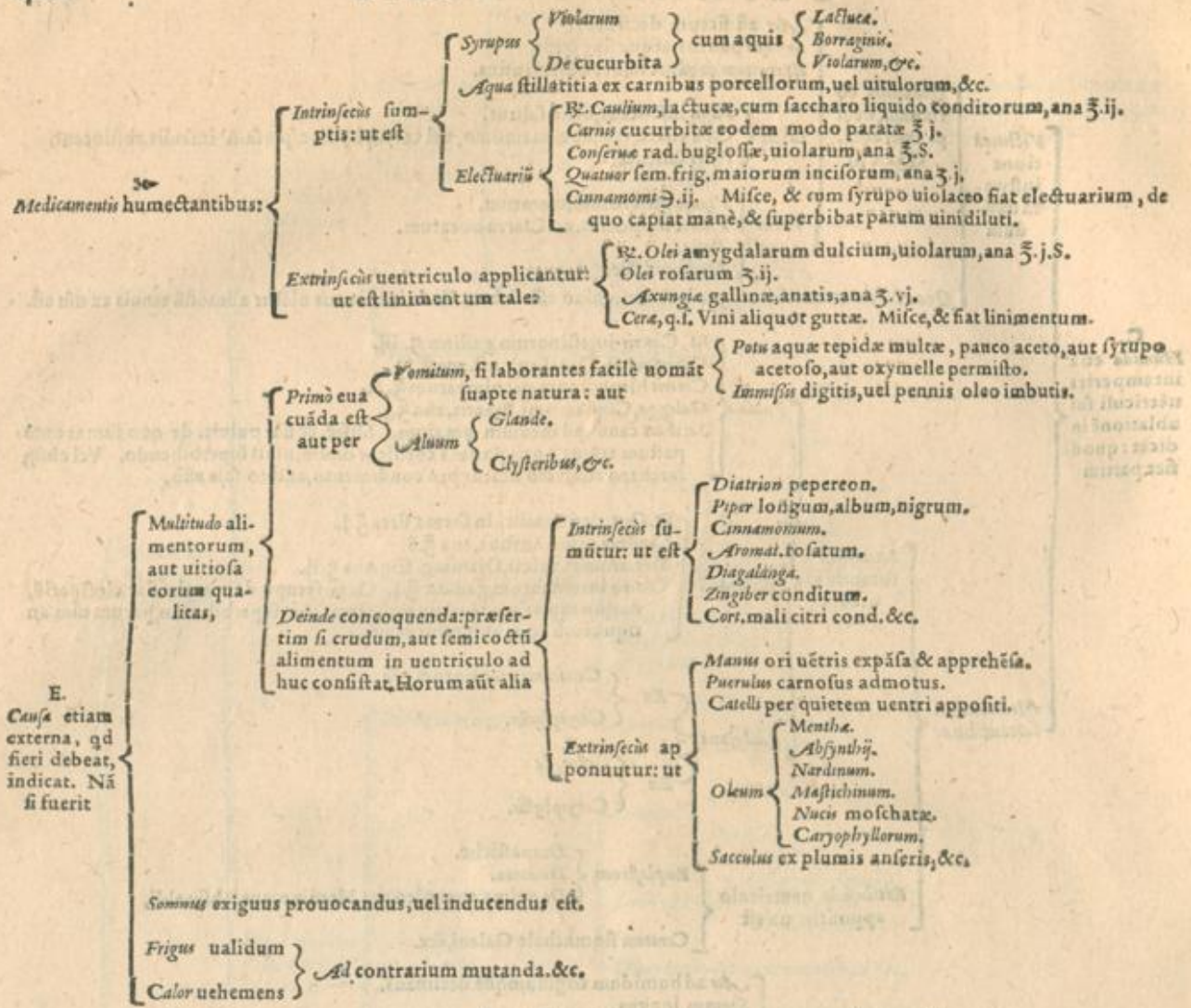
Pisces saxatiles.

Exfructib. {
Nuclei pini in lacte macerati.
Amygdale recentes.
Vua recentes & suspensæ, & passæ.
Ficus recentes, &c.

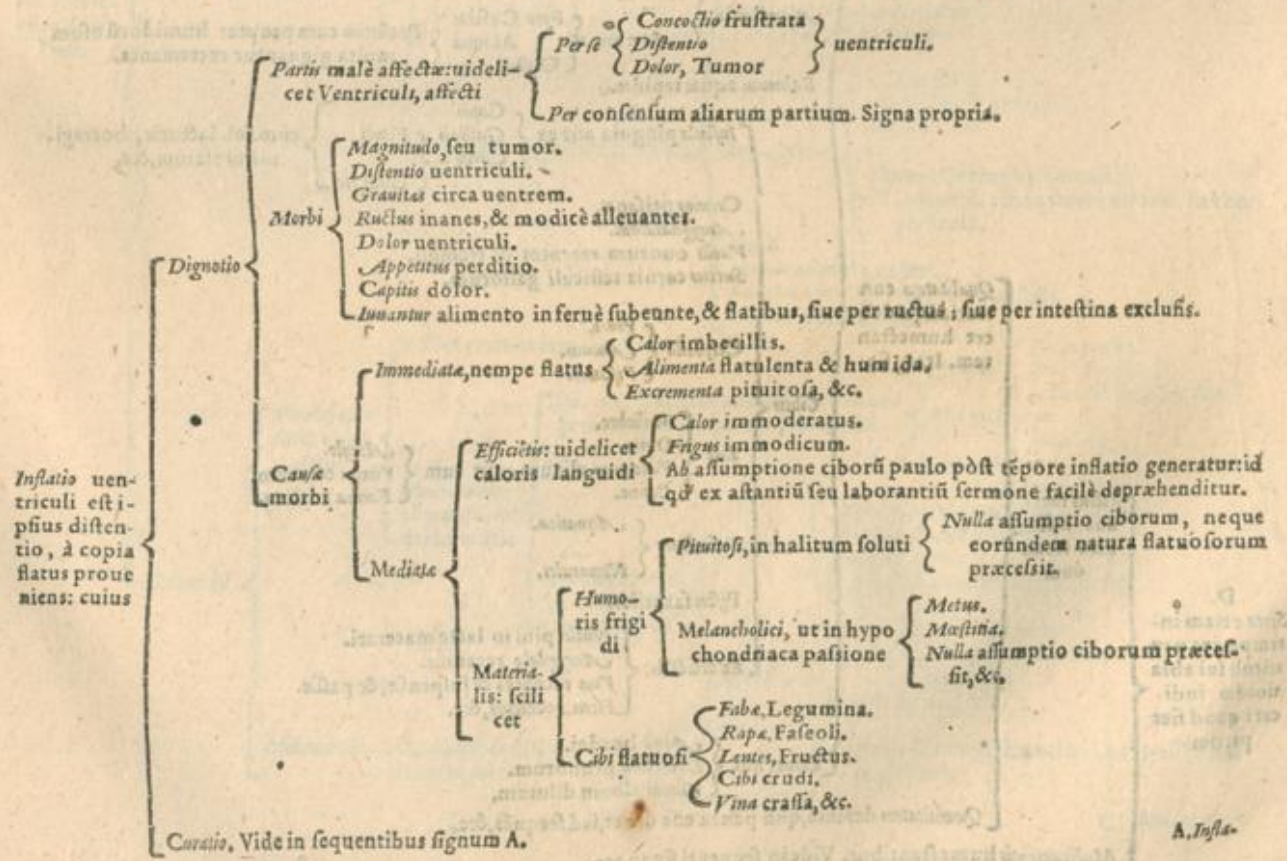
Potus: aut {
Aqua hordei.
Decoctum prunorum.
Vinum album dilutum,

Quantitatem decentē, quæ pauca esse debet, sed frequēs, &c.

Medicamentis humectantibus, Vide in sequenti signo 30

De curatione Inflationis uentriculi.

Diuturnitas. Nam ubi diu perduraverit, metus est, ne in hydropem siccam terminetur: & si multiplicetur uentriculi inflatio, in conualescentibus recidivam significat.

Magnitudo. Nam uentositas magna, significat corruptionem digestionis. Magna perducit ad syncopem.

Locus. Nam si uenit ad cerebrum, dolorem in eo causat, aut tinnitum, aut uertiginem, & diuersa alia, secundum quod ad diuersa loca peruenit.

Causa. Nam inflatio ex cibo proueniens, non diu durat, sed citò transit, & sine periculo est.

Symptoma superueniens. Nam si inflationi superuenierit fluxus uentris, bonum: quòd si cum constipatione, augmentabitur, &c.

As fieri possit, indicatum

Qualitatem contraria: scilicet calefacientem, exiccantem & resolutivam. Quare

Abstineant à

- Asculis multis.*
- Leguminibus.*
- Oleribus dulcibus.*
- Fructibus uiridibus.*
- Potù uini dulcis, &c.*

Potus, sit uinum { *Meracum*, *Antiquum*, *Oloratum*, *Album* } *Et potus cibum non interpellat.*

Quantitatem congruentem: quæ modica esse debet tam cibi quàm potus. Nam inedia actioni huic necessaria existit. Item multum potum, tanquam infestissimum hostem, euitent.

Ordinem conuenientem. Itaque, cibus nimium calidus, in medio mensæ, aut post sumendum non est.

Vicinerione instituta secundum

A. Inflationis uentriculi curatio in dicationibus, perficatur. Quare

Immediata, nempe spiritus flatulosus, qui sui ablationem indicat: quod fiet partim

Sensibiliter: atque uel per

- Vomitum, præsertim si cibus flatulentus fuerit præsumptus: & uel* { *Aqua tepida multa potu.*, *Digitis, uel pennis immisisis.* }
- Aluum: & uel* { *Glandibus ex rebus flatum discutientibus formatis: ut ex semibus rutæ, & cumino cum melle, &c.* }
- Clysteribus: ut* { *R. Ruta, Chamomilla, Palegij, Calamint. an. M.S., Sem. anisi, fœniculi, dauci, cumini, ana ʒ. iij.*, *Furfuris ʒ. j.*, *Caricaru n. iij. Fiat decoctum f. a. de quo accipe ʒ. j. cui adde olei anethini, rutæ, ana ʒ. ij. melis rosarum ʒ. ij. diaphœniconis ʒ. iij. diacatholiconis ʒ. vij. salis parum: misce, & fiat clyster.* }

Medicamentis contrariis, nempe euacuantibus, resolutiuis

Intrinsicis sumuntur: ut

- Aristolochia longa, sine rotunda ʒ. pondere potata.*
- Calamintha decoctum.*
- Polium cum melle & modico pipere.*
- Talus ouillus, aut suis ustus & potatus.*
- Castorei ʒ. j. bibita ex posca.*
- Acetum scillinum.*
- Diacinnamomum.*
- Dianisum.*
- Diacuminum.*
- Diatrisperaxon.*
- Diagalanga, &c.*

Insensibiliter: quorum alia

- Mittis* { *Rutaceum*, *Anethinum*, *Laurinum, &c.* } *Deinde puluis cumini & apij inspergendus.*
- Fortius: Oleum, in quo decoctum sit* { *Daucus.*, *Bacca lauri.*, *Nigella.*, *Semen rutæ, &c.* }

Extrinsicis apponuntur: ut sunt

Fomentum ex milio & furfure.

Cataplasma ex { *Farina* { *Sem. lini.*, *Hordeacea.*, *Lolacea.* }, *Cumino.*, *Sem. anethi, aut apij, aut fœnic.*, *Oleo rutæ, &c.* }

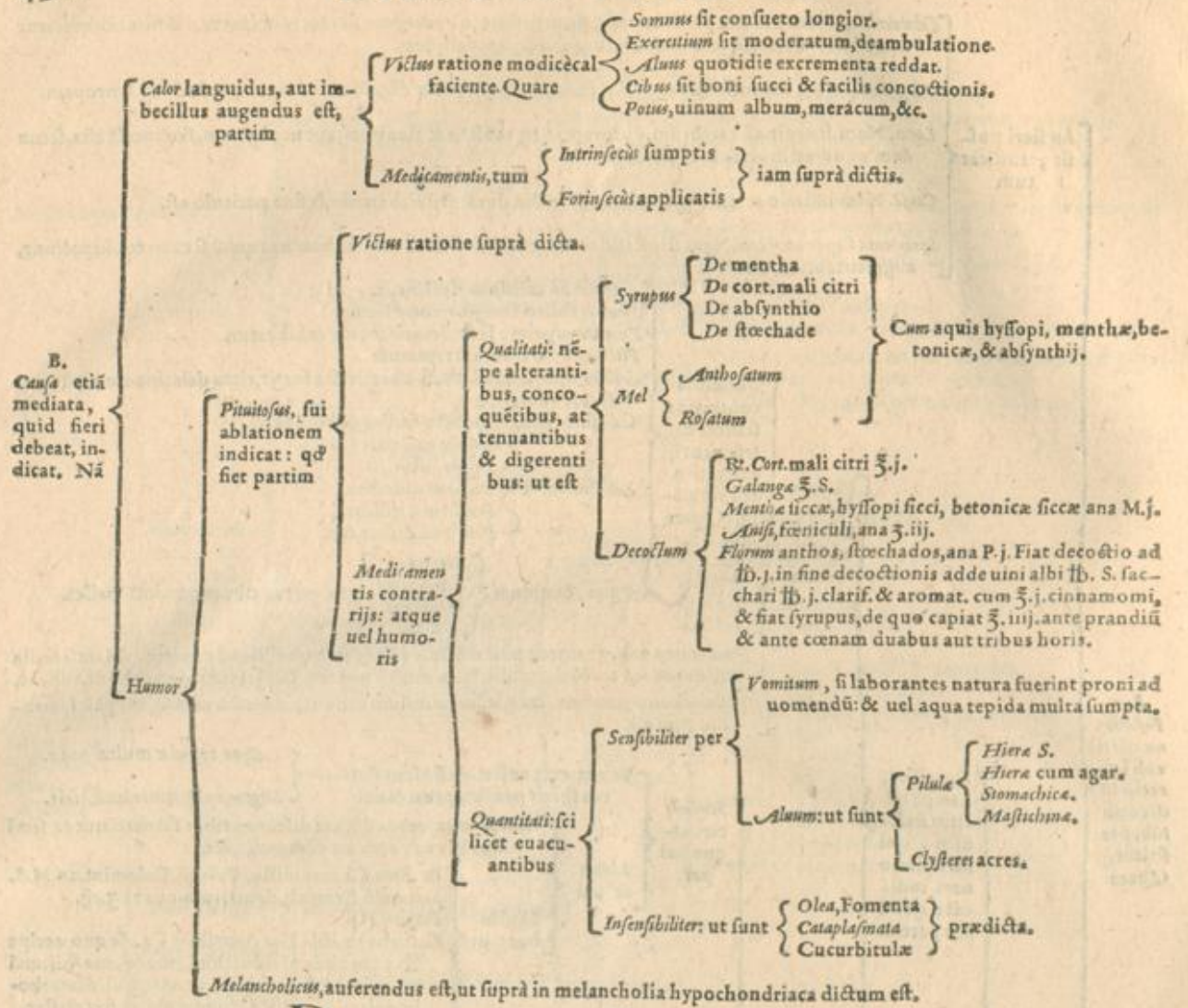
Cucurbitule cum stamma copiosa absque scarificatu, bonæ magnitudinis, umbilicum undique comprehedentes, ad matæ bis uel ter, præsertim dolore perscuerante.

Emplastrum de baccis lauri.

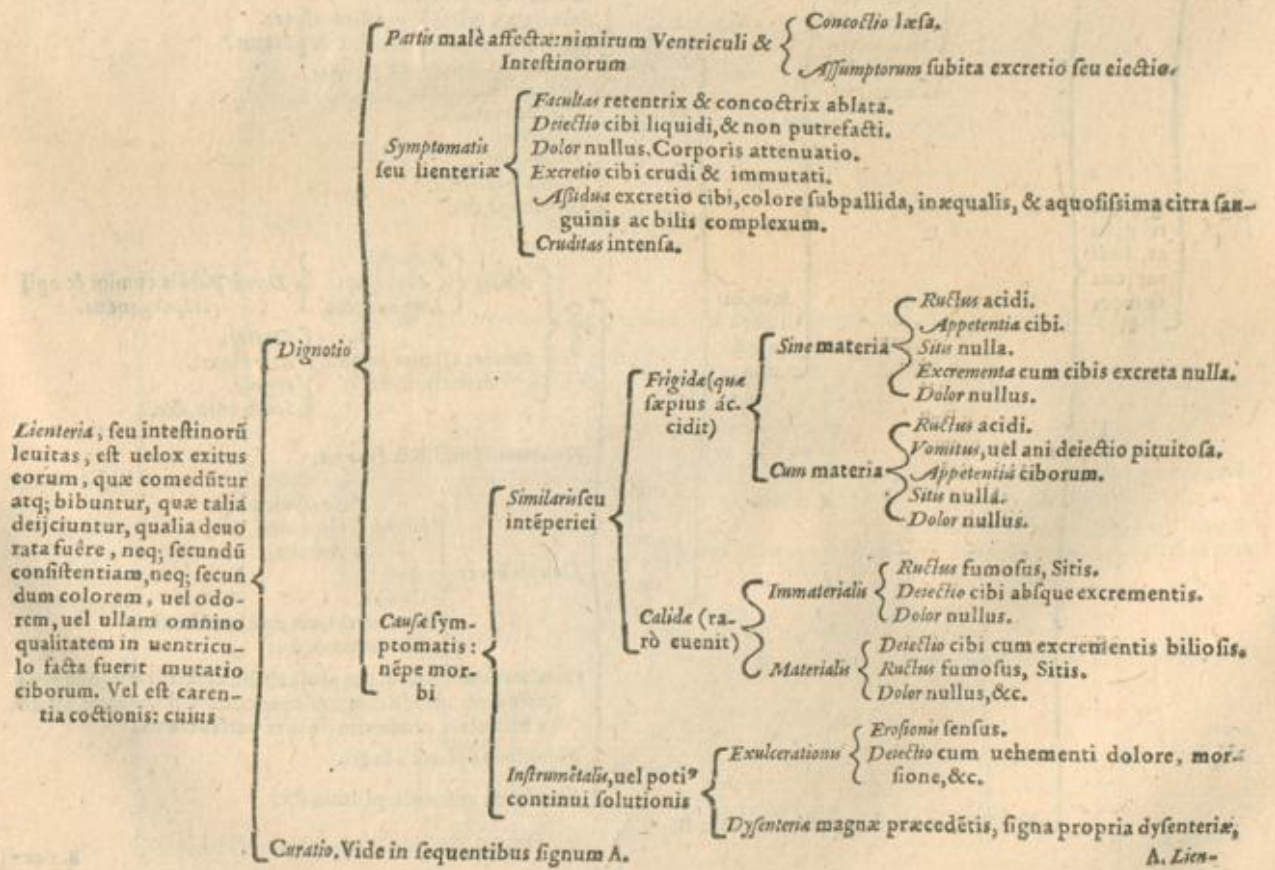
Sacculus ex anserinis plumis, &c.

Medicatu. Vide in sequentibus signum B.

B. Cas-

De curatione Lienteriæ.

An intentio
nibus nostris
satisfacere
possimus, in
dicat

- Causa affectus.** Nam { *Qua* fit ab humorum acredine, abrasa superficie, cessante humorum malignitate statim sanatur cibus ac potibus, quæ uim defendendi habent. Quæ si longiori tē- pore perseveret, in dysenteriam transmutatur.
- Symptomata super- uenientia.** Nam { *Intestinorum* leuitas cum spirandi difficultate, & lateris punctura, in tabem desinunt. *Eruclatio* superueniens, bonum. *Quæ* fit ex dysenteria præcedenti, incurabilis est. *Vomitus* in lienteria, malus est.
- Longitudo morbi.** Nam in longis leuitatibus intestinorum, si ructus acidi superuenerint, qui prius non e- rant, signum bonum.

A.
Liente-
ria cu-
ratio in
dicatio
nib. per
ficitur.
Quare

Inmaterialis
quæ sui ab-
lacione in-
dicat, qd
fiet partim

Medicamen-
tis contra-
rijs: scilicet
astringen-
tibus & re-
frigeranti-
bus: quo-
rum alia

Calida

Similaris
seu in-
tempe-
ries

Materialis, q̄
auferenda est
medicamen-
tis cōtrarijs:
& uel humo-
ris

Qualitati: nempe alte-
rantibus & præpa-
rantibus: ut est

Quantitati: scilicet euacu-
antibus, uel
per

- Qualitatem cō- trariam, ne- pe refrigerā- tem.** Quare
 - Cibus sit modi- cè a- strin- gēs: ut**
 - Panis* bene elaboratus.
 - Gallarum.
 - Columbarum.
 - Perdicum.
 - Caro*
 - Phasianorum.
 - Leporum.
 - Capreolorum.
 - Vitella* ouorū assa & aceto intincta
 - Ex oleis*
 - Cuborum.
 - Endiuia.
 - Ex fructibus*
 - Malis cotonea.
 - Pira.
 - Sorba.
 - Mespila.
 - Cornia.
 - Vua, &c.
 - Potus**
 - Aquosum.*
 - Vinum*
 - Tense.
 - Subastringens.
 - Aqua ferrata.*
 - Lac* calidum multum

Quantitatem decentem: quæ modica sit pro temperatura, ui- rium robore, &c.

- Intrinsa- cūs su- mūtur:** ut
 - Semen* plantaginis sicum, tritum, ac potatum.
 - Teste* cancorū fluuiatum usta & trita, cochlea- ri mensura cum aqua potata.
 - Semen* capitis papaueris.
 - Croci Martis* ʒ.ʒ. cum conferua rosarum.
 - Mora* immatura.
 - Radix* rubi.
 - Syrupus* de Ribes, uel Rosis.
 - Trochiscis* de spodio, de terra lemnia,
 - Gallarum* uentriculi desiccati, &c.

Extrinsa- cūs ap- plican- tur: ut

- Oleum**
 - Rosaceum.
 - Myrrinum.
 - Cotoneorum.
- Vnguentum**
 - ʒ. Olei de absinthio ʒ.ʒ.
 - Santalorum, coral. rub. ana ʒ. ij.
 - Hypocistidis, balaust. acacix, ana ʒ. j.
 - Masticis ʒ.ʒ. cum pauca cera & uino: fiat unguentum.
- Sacculus** ex rosis, santalis, corallijs, balaustio, hy- pocystide, cort. citri, mastice, &c.
- Malum** cotoneorum in uino astringenti coctū, atq; uentriculo applicatum.

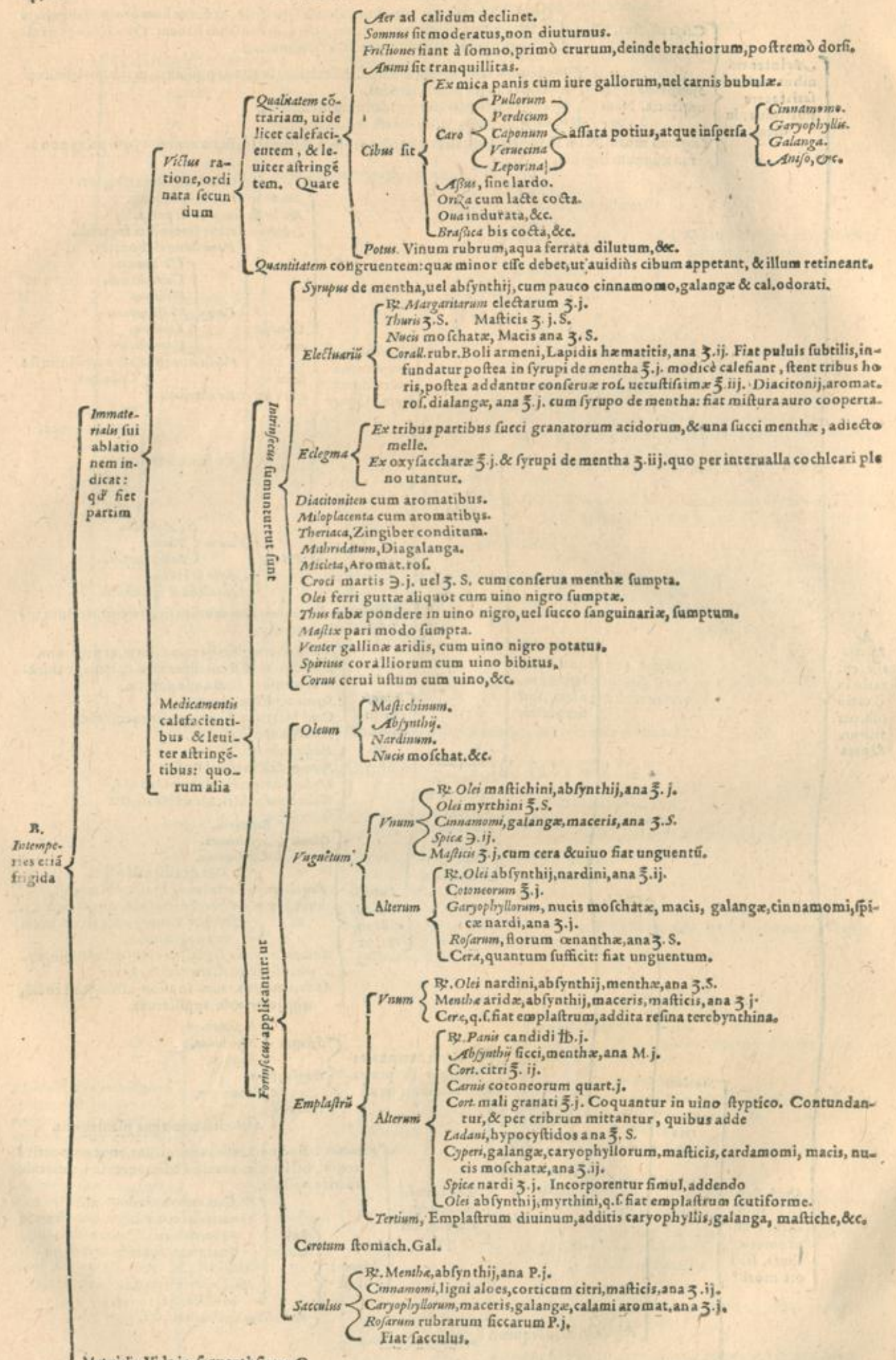
- Syrupus**
 - Rosarum.
 - Myrrinus.
 - Endiuia.
- Oxyfacchara.**
- Succus**
 - Citiorum.

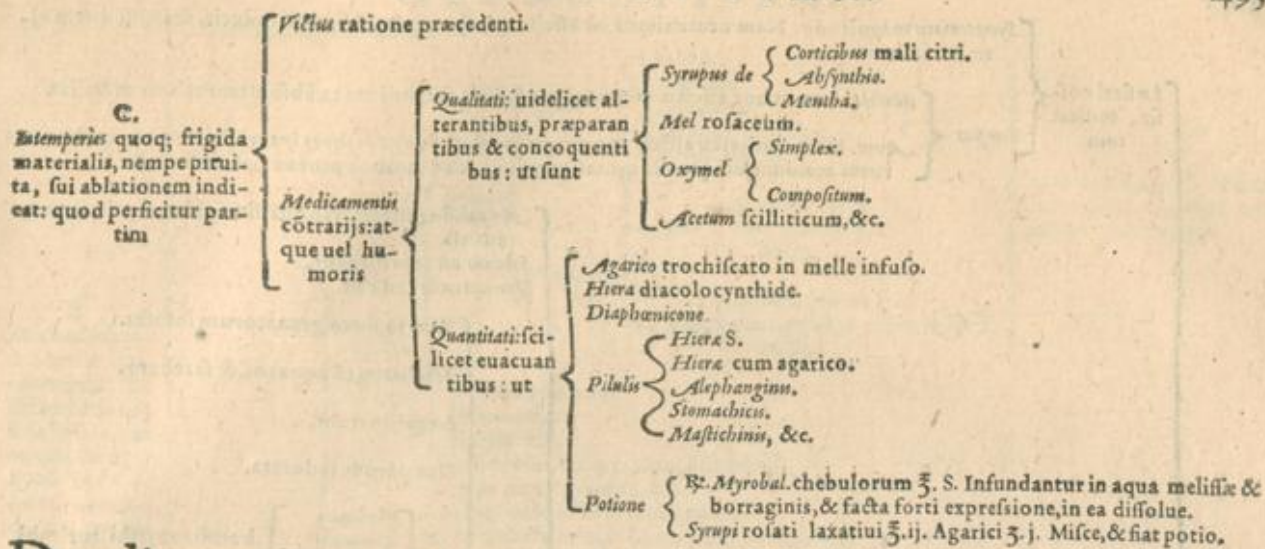
Malis citri cum aqua plantaginis.

- Vomitum:** si ad uomendum proxi sunt, tunc competit à coena, uel ieiuno, maxime si humores in uentriculo fuerint collecti.
 - ʒ. Cort. citrob. citrin. ʒ. iij.
 - Tamarindorum ʒ. vii. Fiat decoctum in aqua cichorij & acetosæ, in cuius quantitate sufficiente dissolue
- Potio- talis:**
 - Manna ʒ. j.ʒ.
 - Rhabarbari electi ʒ. j.
 - Misce, & fiat potus.
- Aluum:** ut est
 - Extractum rhabarbari, &c.

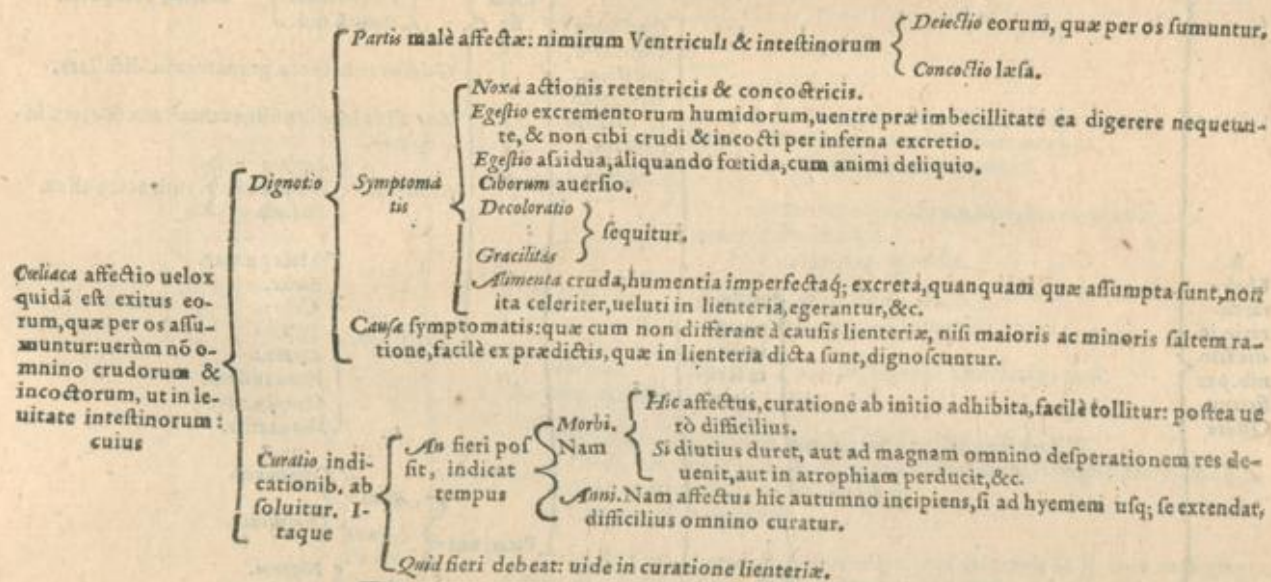
Frigida. Vide in sequenti signo B.

Comunis tum similari, tum instrumentali, seu exulceratio, cuius modūs curationis in cura dysenterie patebit, B. lo.

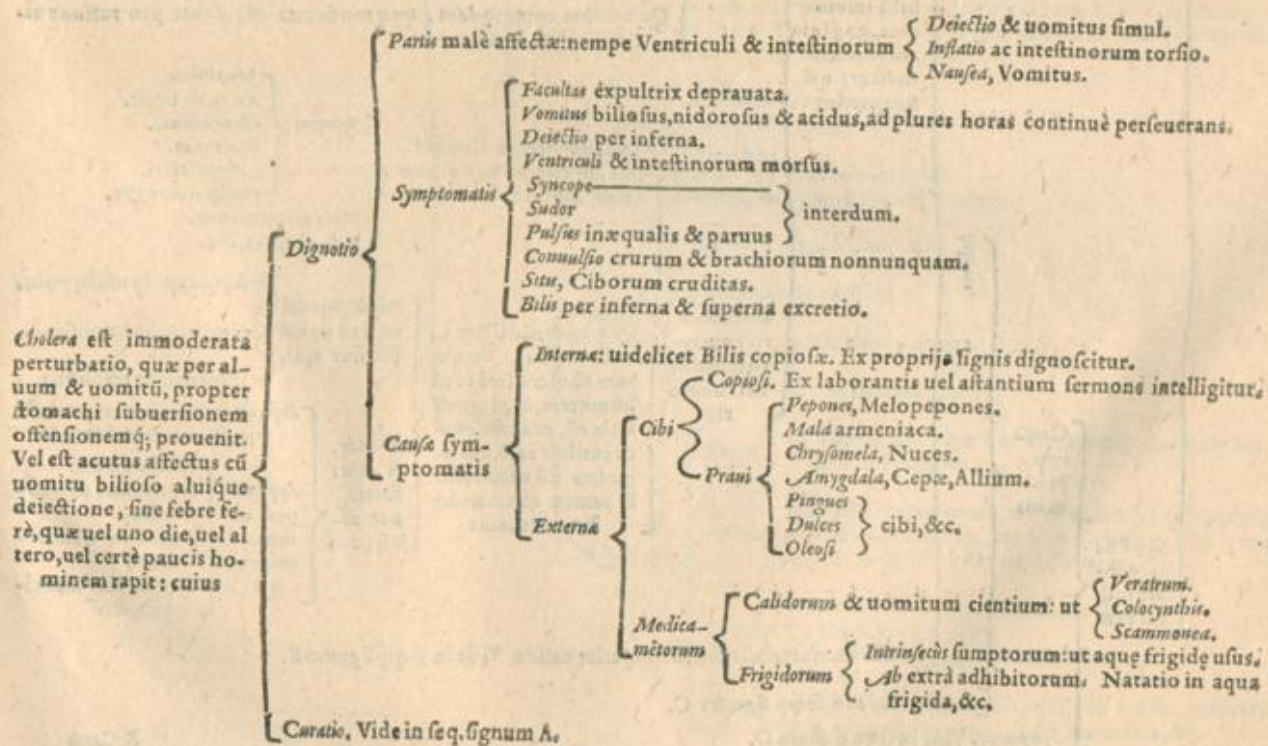

De dignotione & curatione Cœliacæ affectionis.

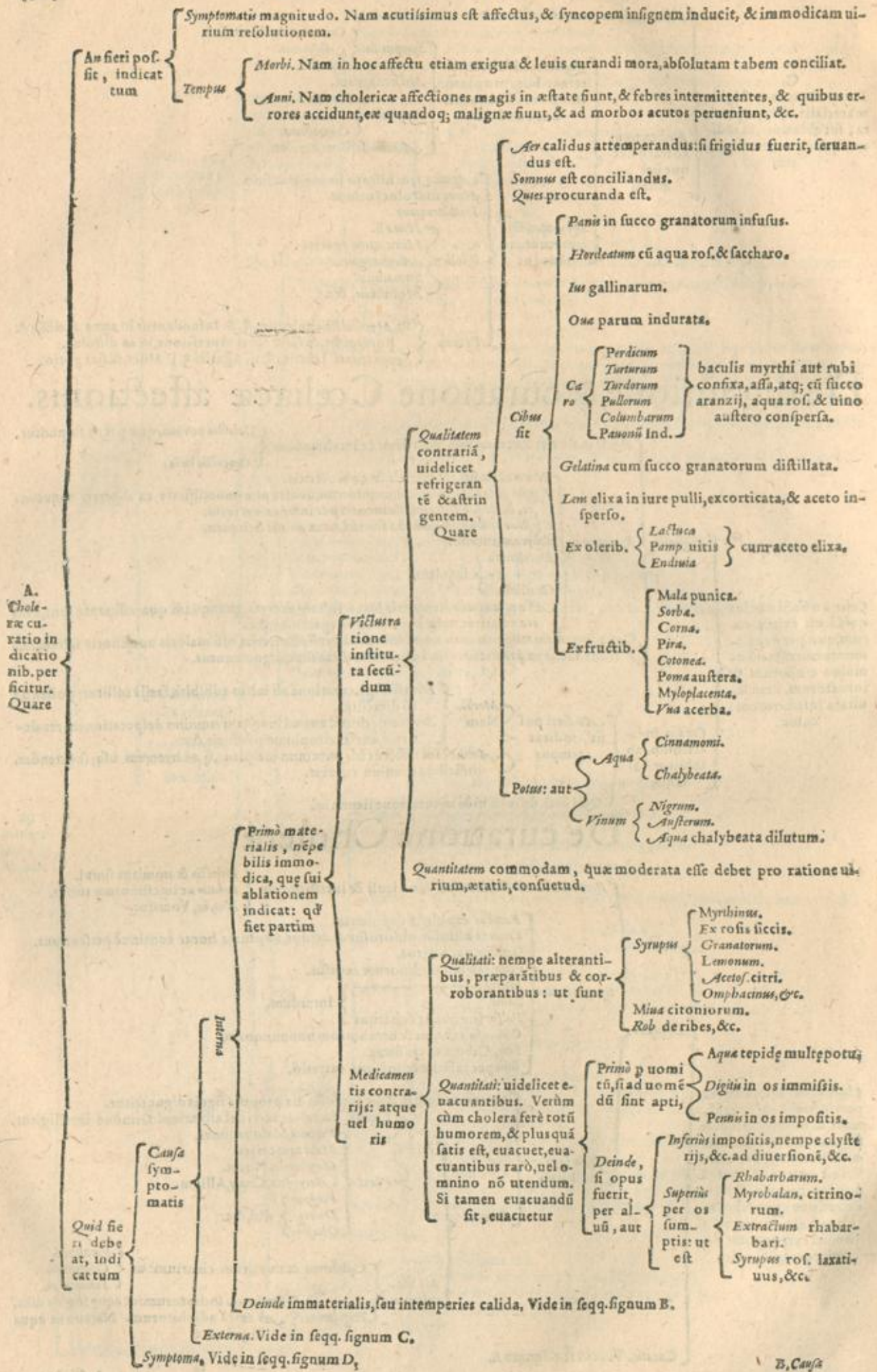

De curatione Cholerae.

T

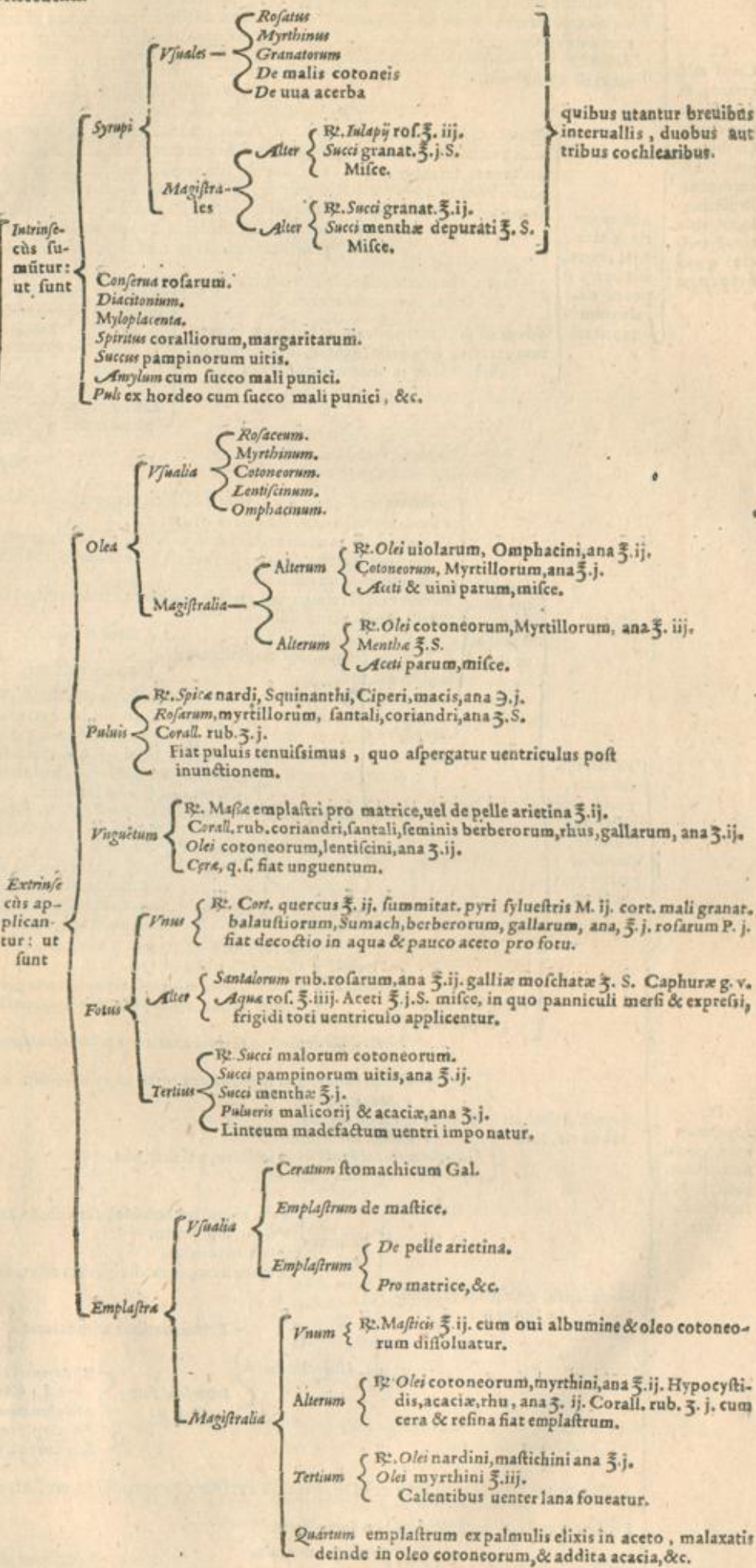
A. Cholera

Vicina ratione præcedenti.

B.
Causa etiã sym-
ptomatis im-
materialis, seu
intemperies ca-
lida ipsius uen-
triculi, sui abla-
tionẽ indicat:
quod commo-
dè fieri pote-
rit partim

Medicamentis
cõtrarijs: ui-
delicet refri-
gerantibus,
astringenti-
bus, ac cor-
roborantib.
quorũ alia

C. *Causa etiā externa, ui delictet ci- bus copio- sus sum- ptus, uel corruptus in uētricu- lo, sui abla- tionē indi- cat: quod fiet partim*

Vicium ratione instituta secundum convenientem qualitatem & quantitatem, quæ ferè eadem est cū ea, quam in tabula de leuitate intestinorum descripsimus, nisi quòd leuiter astringentia, nedum in cibis ipsis permisceri debent, aut par- tium antè assumi, sed etiam post eos, cum simul ingruat uomitus, & alui fluor, quanquam & ea quoq; moderata esse debent, nec à principio. Nam si quis in principio, aut coaceruatum ea quæ efferuntur cohibere aggrediatur, is maio- ris mali author erit.

Fluenti. Quare inutilia cum sint, & non omni- no sponte ferantur, tunc ab initio ad excre- tionem iuuanda sunt, aut per

Medicamen- tis contra- rii: atque uel corru- ptorū ali- mētorum quantitati

Sistenti: ut sunt corroborantia. Nam ubi humo- rum excretio quieuerit, uenter corroborandus est: quod fiet medicamentis partim

Vomitum { *Aqua tepidæ copiosæ potu.*
Digiti immisisis.
Pennis oleo intinētis, atque in os impositis.
Aluum. Nam ubi procliuora fuerint alimenta corrupta, ut per aluū excernan- tur, eademq; uia natura expellere tenter, cōuenit iuuare excretionem per se- dem, purgantibus tamen medicamentis leuioribus utendo, diuersis pro na- tura corruptorum alimentorū, præsertim eis, quorum mentionem fecimus in tabula de lienteria, quæ iterum in pauca exhibeantur quantitate, ne in grauiora pericula agri ex immo- dica uacuatione ducantur.

Intrinsicus sumptis: ut { *Cotoneis, Mespilis, Sorbis.*
Malis punicis, Piris astringentibus.
Bolo armeno.
Thure, Berberis, Corallijs.
Vniouibus, Coriandro, Rosis conditis, &c.
Extrinsicus ap- plicatis: ut { *Oleo* { *Mastichino.*
Absynthino, Nardino.
De mentha, &c.
Vnguento { *suprà dictis.*
Emplastris

Extrinsicus ad- mini- stratis: ut sunt { *Frictiones mediocres per manus adhibitæ, crurum & brachiorum,*
Vincula articularum, seu extremorum.
Cucurbitula inter uentriculum & umbilicum affixa. Ab ea namq; cibus retinetur, & humor di- uertitur. Interim dum ea fixa est, cibum exhibebis. Breuibus interuallis cucurbitulâ figes, & resiges, & ita nutries.
Dropax ex quatuor partib. picis & olei, una cotoneorū, unâ liquatis, deinde extensis in aluta,
Tabella eboris uentri admota.

Vomitu im- modico, primò sui ablationē indicat: quod fiet partim qui- busdam

Emplastra { *Officinalia, emplastrum de* { *Ranis Mesuræ.*
Mica panis, &c.
Vnum { *R. Mica panis assæ ℥b. S. decoquatur in aceto & uino au- stero, cui adde menthæ M. j. galliæ moschatae, caryo- phyl. macis, ana ℥. s. Sandali, coriandri, myrtillorū, su- mach, ana ℥. ij. extendatur supra pannū, & applicetur.*
Alterum: R. Masticis ℥. j. puluerizetur & incorporetur cum albu mine oui, & admoueat.
Tertium: R. Acaciæ ℥. iij. Dissoluatur in aceto, & applicetur.
Quartum { *R. Ladani, hypocyttidis, ana ℥. iij.*
Acaciæ ℥. j.
Dissoluatur in uino astringenti, uel oleo mastichino.
Quintum { *R. Farne lentium quart. j.*
Sumach, Berberorum, coriandri, thuris, ana ℥. ij.
Succi plantag. aut coton. aut forbor. aut rubi q. s. misce
Trochisci { *R. Masticis, Boli armeni, Thuris, ana ℥. ij. s.*
Rhazæ { *Carabe, Cardamomi, ana ℥. ij.*
Caphure, Gall. mosch. Caryophyl. ana g. v. cum succo granatorū, fiant tro- chisci pondere ℥. iij. Detur unās, superbibatur ℥. j. succi granator. &c.
Trochisci de electro Galeni cum aqua plantaginis, aut succo mali punici, sumpti, &c.

D. *Symptoma quoq; quid fieri debeat, indicat. Nā superueni- ente*

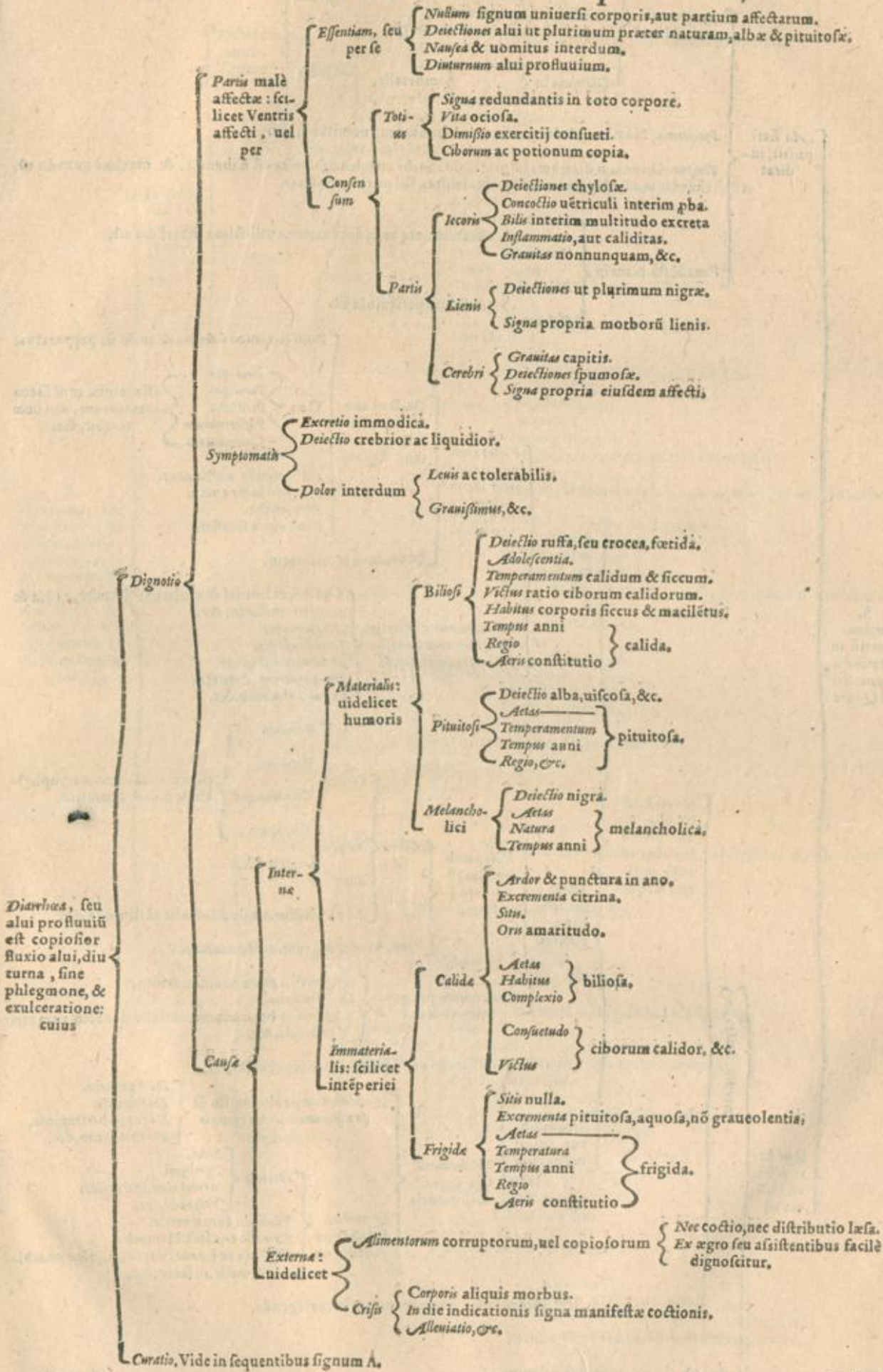
Syncope, primò cu- randa est, tum { *Aspersione faciei cum aqua frigida, aqua rosarum, adiecto uini odoriferi momento,*
Odoratu { *Mali granati.*
Aceti rosacei.
Panis uino imbuti.
Comestione micæ panis uino imbutæ, uel suctione.
Suprà dictis exterius admotis, &c.

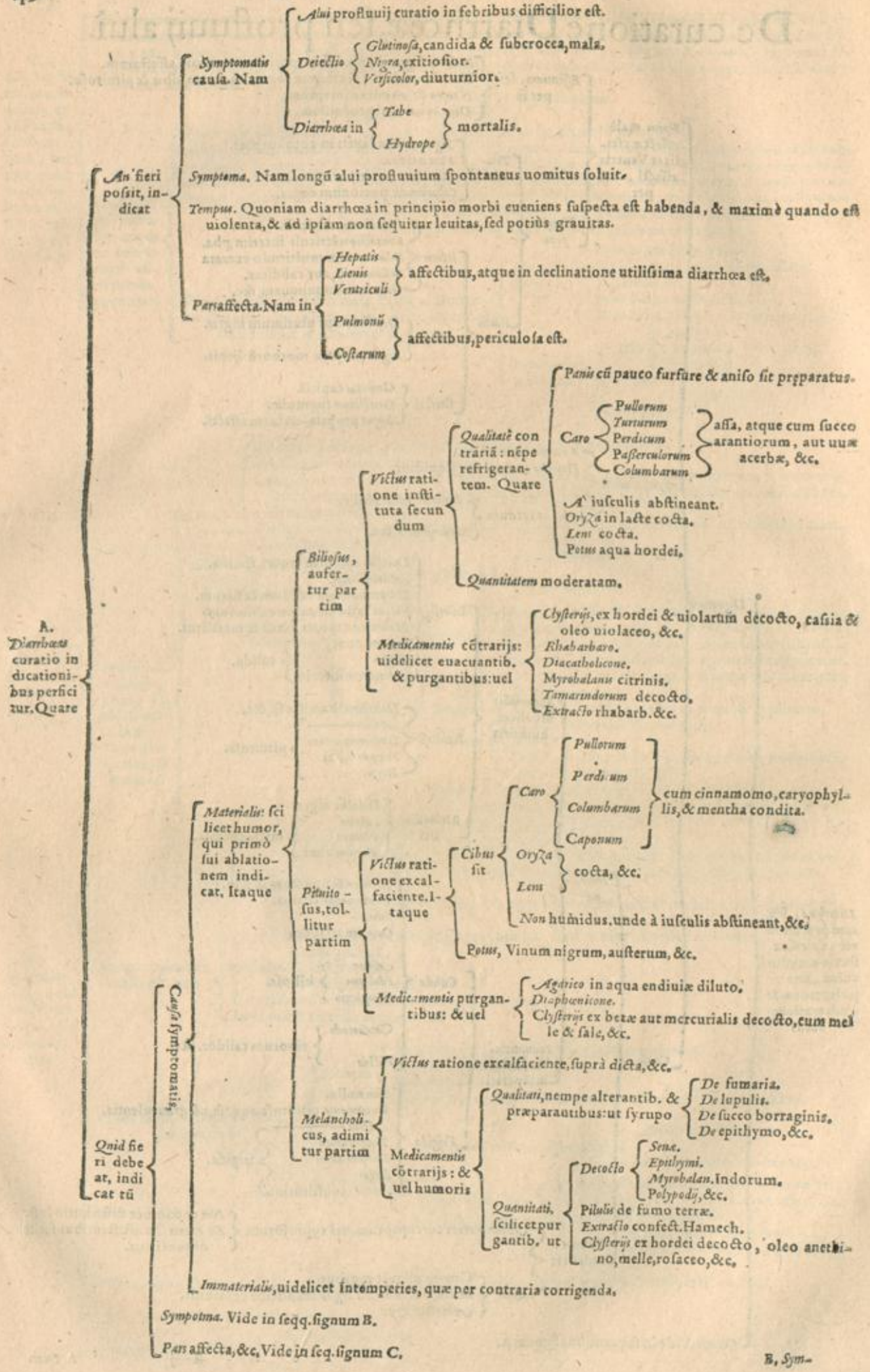
Virium lapsu, quæ prius reficien- dæ sunt, tum

Viclu: ut { *Pullo minutim conciso, cum succo arantiorum*
Perdice, Hordeato.
Malis cotoneis.
Vino austero, aqua chalybeata dilutum, & modicè sumptum, &c.
Medicamentis { *Exterius naribus admotis: ut* { *Acetum rosaceum.*
Mica panis uino imbuta, &c.
Intrinsicus sum- ptis: ut { *R. Myrobal. conditarū num. j. Conferuz ros. uet. ℥. j. Carnis coton. ℥. ij. Coral. rub. ℥. iij.*
Margaritarum præparatarum ℥. s.
Frag. lap. precios. ana ℥. j. Boli armeni ℥. j.
Sacchari ros. tab. q. s. fiat cōditū auro obductū

Spasmo, primò curandus est fetu ex oleo anethino aut irino. Fouetur spina, musculi conuulsi, articuli, &c.
Vigilia, curanda prius est illitionibus somniferis.
Si, extinguenda est, tum { *Syrupis refrigerantibus.*
Hordeato, &c.

De curatione Diarrhoeæ, seu profluuij alui.

*Frictiones extremarum partium faciendæ,
Vincula extremis partibus adhibenda.*

Vicium ratione. Quare

Cibus sic

- Caro* { Pullorum, Perdicum, Turdorum } assa, atq; cum succo arantiorum præparata.
- Lac coctum atq; chalybeatum.*
- Oryza cum lacte cocta, &c.*

Potus, aqua chalybeata.

Frigidioribus. (ut in diarrhoea biliosa)

Medicamentis

Intrinsicis sumptis: cuiusmodi est

- Syrupus granatorum, myrthinus, de rosis ficcis.
- Inlep rosarum.
- Mina citoniorum.
- Rob de ribes.
- Conserua rosarum.
- Crocum martis.
- Oleum ferri.
- Corallium
- Cornu cerui } *ustum.*

Opiata

- R. Carnis cotoneorum condit. ʒ. j.
- Cort. citri ʒ. s.
- Corall. rub ʒ. iij.
- Acacia ʒ. j.
- Diamarg. frig. ʒ. ij.

Cum syrupo cotoneorum fiat opiata.

B.
Symptoma, seu alui fluor, sui etiam ablationem indicat. Is namque post purgationem sufficienter factam, constringendus est, atque uel astringentibus

Extrinsicis applicatis: ut sunt

Epithemata, seu fotus

- Alter, ex decocto rosarum & myrthi, quo anus foueatur.*
- Alter ex* { Cort. mali granati, Balaustris, Resi, Sem. myrthi. } *Aceto, & aqua, &c. quo uenter & anus foueatur.*

Vnguenta ex

- Oleo { Cotoneorum, Myrthino, } Acacia, Malicorio, Hypocistide, &c.

Emplastrum Clidium Mnafei, &c.

Vicium. Quare conuenit

Frictiones.

Vincula.

Caro { Pullorum, Perdicum, Caponum, Turdorum } assa, atq; cinnamomo, caryophyllis & mentha aspersa.

Vinum rubrum, chalybeatum, &c.

Calidioribus (ut in diarrhoea pituitosa)

Medicamentis

Intrinsicis sumptis: ut sunt

- Syrupus de { Absynthio, Mentha, Cort. mali citri. }
- Pulsis cort. cancrorum, sing. diebus bis sumptus.
- Theraca.
- Mulbridatum.
- Pastilli de succino, cum uino austero sumpti.
- Aromaticum rosatum.
- Trochisci diacorallorum.
- Mora immatura cum uino austero bibita.
- Diaconium cum spec. calidis, &c.

Extrinsicis appositis: ut est

- Oleum { Absynthij, Mentha, Mastichinum, Nardium, &c. }
- Emplastrum de baccis lauri.
- Sacculus ex { Absynthio, Mentha, Cinnamomo, Acacia, Malicorio, Hypocistide } uino odorato irroratus, calidusq; uentri applicatus.

Per essentiam, seu per se, alterandus, corroborandus, astringendus est, tum uictus ratione, tum medicamentis intrinsecus sumptis & forinsecus applicatis, ut antea dictum est.

C. Pars quoque affecta, quid fieri debeat, indicat. Nam uenter affectus

Cerebri, seu capitis, sui ratio habenda erit. Quare si a capite defluat,

Primo euacuandum est

- Pilulis { Cochlyis, Aureis, Lucis, &c. } cum mastiche.
- Masticatorijs.
- Errhinis, &c.

Euitent insolationem, & radios Lunæ.

Fricetur corpus, non caput.

Vicistractione. Itaq;

- Cibus fit { Panis bis coctus, Caro assa, abstineant à iusculis, pinguibus, acribus, Orixa torrefacta, Ventriculus gallinæ elixus, uel assus, &c. }
- Potus, uel { Aqua chalybeata, Vinum crassum, astringens, non meracum, &c. }

Deinde alterandum, exiccandū, corroborandū, quod partim fiet

Per consensum

Medicamentis

- Intrinssecus sumptis: ut est { Theriaca, Mithridatum, Syrupus de { Stoechade, Betonica, &c. } Conserua { Anthos, Betonica, Maiorana, Rosarum, &c. } Electuarium: { ℞. Conserua acori ℥. ij. Carnis cotoneorum ℥. j. Conserua anthos ℥. s. Aromat. ros. ℥. vj. Diagalanga ℥. j. Pul. intest. gallinæ ℥. j. Corall. rub. ust. ℥. j. Rad. bistortæ ℥. s. Cum syrupo de mentha, uel Citoniorum fiat electuarium. Capiat ℥. ij. duabus aut tribus horis ante pastum. } Sacculus { ℞. Florum stoechados, anthos, ana P. iij. Furfuris M. j. Frigantur in sartagine, irrorando uino generoso: & applicetur capiti. } Extrinsicus applicatur: ut sunt { Emplastrum { ℞. Gummi ammoniaci, bdellij, opopanacis, ana ℥. s. Mastice ℥. j. extendatur super alutā pistillo calido, & supra cōmissurā coronalē & sagittalem applicetur. } Alteri, ex pice liquefacta & remolita oleo nardino, addendo pul. caryophyl. nucis moschata, &c. } Lixiuū ex cineribus quercus, sale, flor. anthos, ros. saluæ, chamomillæ, &c. Fungum, &c. ex ladano, hypocyfide, mastice, thure, nuce moschata, rosis, coriandris, &c. }

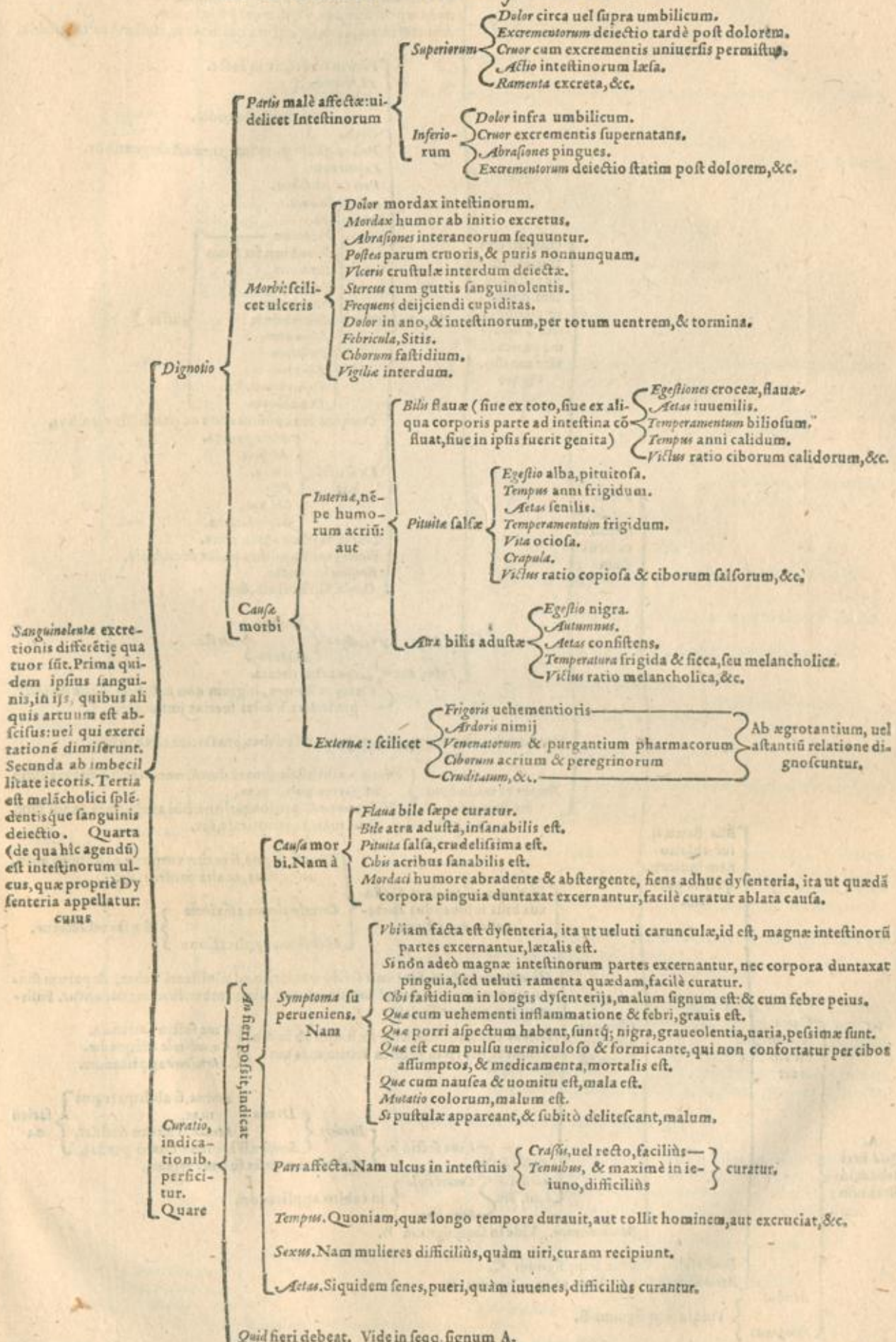
Hepatis (ut in diarrhoea biliosa) cui succurrendum erit primo. Quare aut

Cucurbitula super illam partem apposita post sufficientem euacuationem, fluxum humoris poterit cohibere, & erit interea uenter cohibendus astringentibus, &c.

Lienis.

Totius. Venæ mediæ sectione cohibetur, &c. Item frictionibus, uinculis, & cibus & medicamentis astringentibus, &c.

De curatione Dysenteria.

A. Quid

Aer sit ad siccum & modicè ad frigidum declinans
Animus sit tranquillus.
Quies sit corporis. Motus namq; uitandus.
Somnus procurandus. Vigiliæ uerò fugiendæ.
Alui excremēta, si præter naturâ detineantur, clysteribus exornēda.

Panis madefactus in lacte.
Hordeatum.
Amylum } cum lacte cocta.
Oryza }
Puls ex gallinarum iure, cum astringentibus.
Lac elixum.
Puls ex lentibus.
Amygdalatum.
Ona allata.

Qualitatē con-
trariā: nem-
pe refrigerā-
tem, & modi-
cè astringen-
tem, maxi-
mè perseue-
rante morbo.
Quare

Cibus sit

Caro } affa.
Volucrum }
Syluestrium ferarum }
Perdicum }
Turdorum }
Merularum }
Columbarum }
Starnarum }
Pullorum }
Leporum }
Capreolorum, &c. }
Cuniculorum }

Contusum seu consumatum ex prædictis carnibus.

Ex fructi-
bus }
Mala punica. }
Mespila. }
Sorba. }
Pira. }
Cotonea. }
Myoplasenta. }

Lens cum plantagine elixa.
Plantago elixa, addita posca & endiuia.
Brassica bis cocta.
Oxalis, Cichorium, &c.

Potus, aut

Aqua } cocta.
Pluuialis }
Fontana }

Aqua chalybeata.
Vinum austerum, nigrum non ualidum, aqua dilutū,
præsertim si uires fuerint imbecilles.

Quantitatem conuenientem, quæ pauca esse debet, præsertim circa initia.

Tempus commodum.
Sic in morbi

Principio cibi astringentes dandi non sunt, ne fiat transitio
ad partes nobiliores.
Perseuerantia & prolongatione, cibi astringentes dandi sunt,
& in maiori quantitate, &c.

Bilis flaua, q̄
sui ablatio-
nem indicat:
q̄ fiet par-
tim

Qualitatem cōtrariam. Sic flu-
xus bilis inhibendus seu re-
uellendus est, aut

Vena sectione, si totius corporis plenitudo adsit,
uires, ætas, ac alia consentiant.
Cucurbitularum affixione }
Hirudinum applicatione } si ætas reluctetur.

Quantitatem iustam. Sic uenæ sectio paulatim administrari debet, & parum san-
guinis pro una uice detrahendum, ne acri uires imbecilliores reddantur. Fissu-
ra autem parua esse debet.

Tempus commodum. Atq; sic statim ab initio
morbi, uel circa primos statim dies aut

Venæ sectio faciendâ.
Cucurbitula affigendâ.
Hirudines applicandæ.

Locū cō-
uenien-
tem, Sic

Vena sectio in }
Brachio } Interna, si ab hepate pue-
niat, }
Malleolis, si menses fuerint retenti, }
Sinistro, si à splene fluxio pcedat, } facien-
da

Cucurbitula }
Hirudines } in cubito applicandæ.

Medicamentis. Vide in seqq. signum B.

A.
Quid fieri
debeat, in-
dicatum

Causa
morbi:
uidelicet

Chirurgia,
adhibita
secundū

Pituita falsa. Vide in seqq. signum C.
Melancholia adusta. Vide in seqq. signum D.

Morbis }
Symptoma } Vide in seqq. signum E.

B. Medica-

Qualitati: scilicet refrigeran-
tem, preparantem & conco-
quentem, cuiusmodi sunt

Syrupus {
Endivia.
Granatorum.
De succo rosarum.
Myribinus.
Rosatus laxatiuus, &c.
Mina citoniorum, &c.

Qualitatem
contrariā:
atq; uel hu-
moris

Quantitati:
uidelicet
diuerrentō
& euacuan-
tē, aut per

Vomitum, si in inferioribus intestinis ulcera contineantur, ægerq; ad uomendum sit aptus.

Prima: ut
Rz. Tamarindorum ℥. j.
Cort. myrobalanorum citrinorum ℥. ij.
Fiat decoctum in aqua plantaginis & cichorij,
in quo dissolue
Manna ℥. j.
Rhabarbari ℥. j.
Syrupi ros. lax ℥. ij. misce.

Altera: ut
Rz. Rhabarbari electi ℥. iij.
Myrobalanorum citrinorum ℥. j.
Aqua hordei ℥. ij.
Syrupi capil. uen. ℥. j.
Misce, & fiat potus.

Tertia: ut
Rz. Rhabarbari ℥. iij. infundantur in aqua endiuie
per noctem, expressioni adde
Syrupi de rosis siccis ℥. j. s.
Vnicornis gr. iij.
Cornu cerui uiti ℥. j. misce, & fiat potus.

Quarta: ut
Rz. Cort. myrobal.
citrin.
Rhabarbari electi } parum combust. super tegu-
lana, ana ℥. j.
Carabe }
Boli armeni } parum torrefacti, ana ℥. j.
Tragacanthi }
Gummi arabici }
Fiat puluis, sumatur cum aqua arnoglossæ, &c.

Quantitatem debitam: quæ augenda, minuendæue est, pro ratione uirium, ætatis, consuetudinis, temporis anni, &c.

B.
Medicamentis,
exhibitis se-
cundum

In principio, seu circa primos morbi dies, aut

Diuertendus & euacuandus }
Renellendus } ut supra dictum est.

Intrinfecus sumptis. Vide in seqq. signum ☞

Postea, præser-
tim cum per a-
liquot dies p̄se
uerauerit, cor-
pusq; purga-
tum, uel natu-
ra, uel pharma-
cis fuerit, a-
stringendus est,
tum medica-
mentis

Linimen-
tum
Vnum {
Rz. Olei rosacei, myrtillorum, coroneorum, ana ℥. ij.
Aceti ℥. j.
Misce, ungantur uenter & renes.
Alteri {
Rz. Gallarum, myrtillorū, nucis cupressi, ros. rubrarū,
sem. berberorū, ana ℥. j. cort. thuris, coriandri, ana
℥. s. coralli rubri ℥. ij. Olei ros. omphacini, myrtil-
lorū, cotoneorū, ana ℥. ij. ceræ, q. l. fiat linimentū.

Empla-
strum
Vnum {
Rz. Carnes cotoneorū malaxatas in aceto, quibus adde
Trochiscorum de carabe ℥. j.
Masticis ℥. j. s. Fiat emplastrum.
Alterum ex pul. rosarum, balaustiorum, symphyti, boli armeni,
terræ sigillatæ, cort. glandium, cum palmulis, aut cum rosæ-
ceo & myrthino, aut eisdem oleis liniantur, & inspergatur
puluis rosarum, acaciæ & hypocyttidos, &c.
Terriū, ex malis cotoneis elixis: deinde cū bolo armeno, puluere
symphyti & gallarū, addito succo plantaginis malaxatis, &c.

Vnguentum de corticibus castanearum, &c.

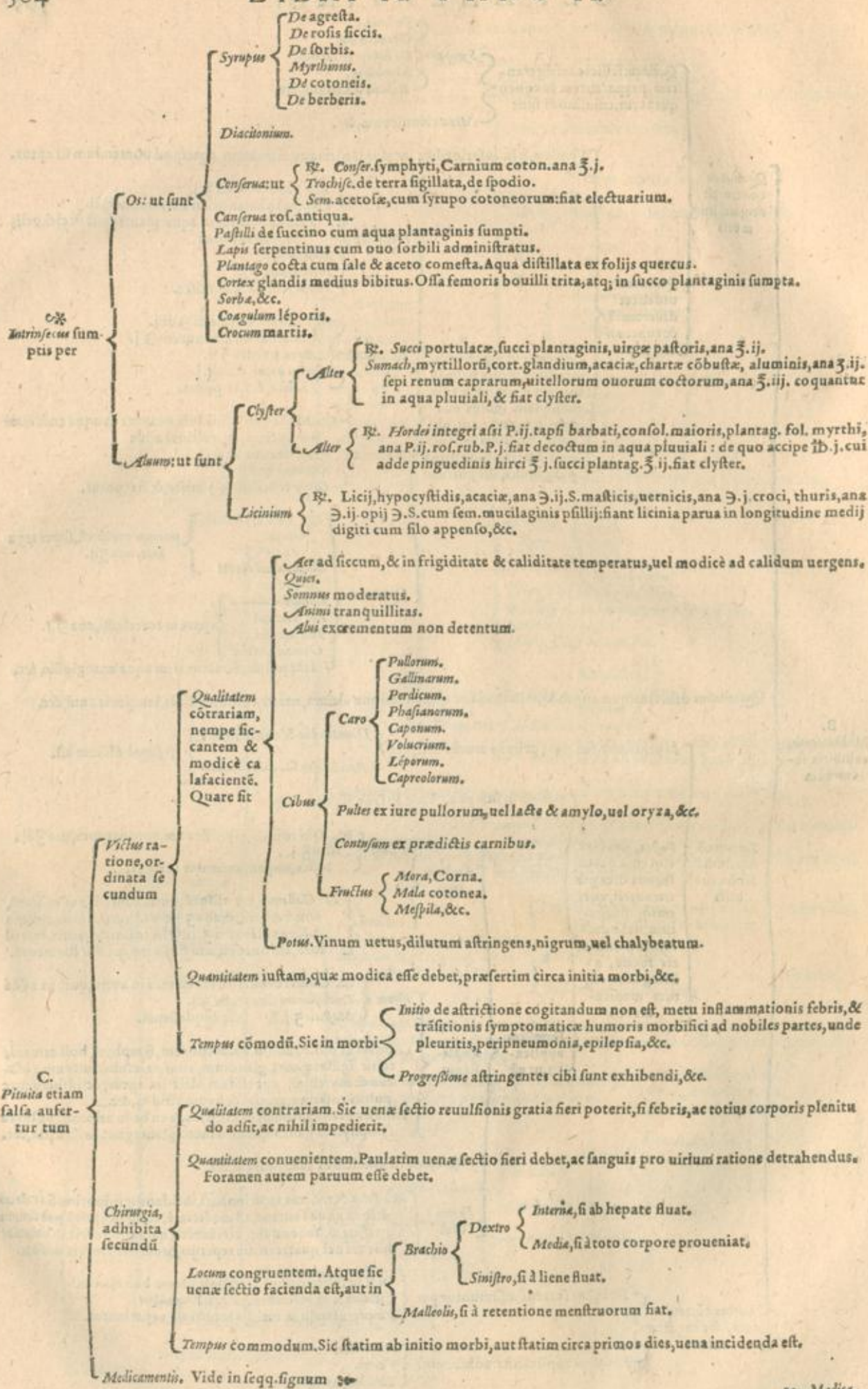
Fomen-
tum
Rz. Folia & radices tapfi barbati, incidantur minutim: fiat deco-
ctio in aqua fontana, ad medietatē, recipe uaporē per sedem
perforatā, sede undiq; circumiecta, ne aliunde fiat exhalatio:
hoc ter uel quater in die repetito, breui incolumis euades.

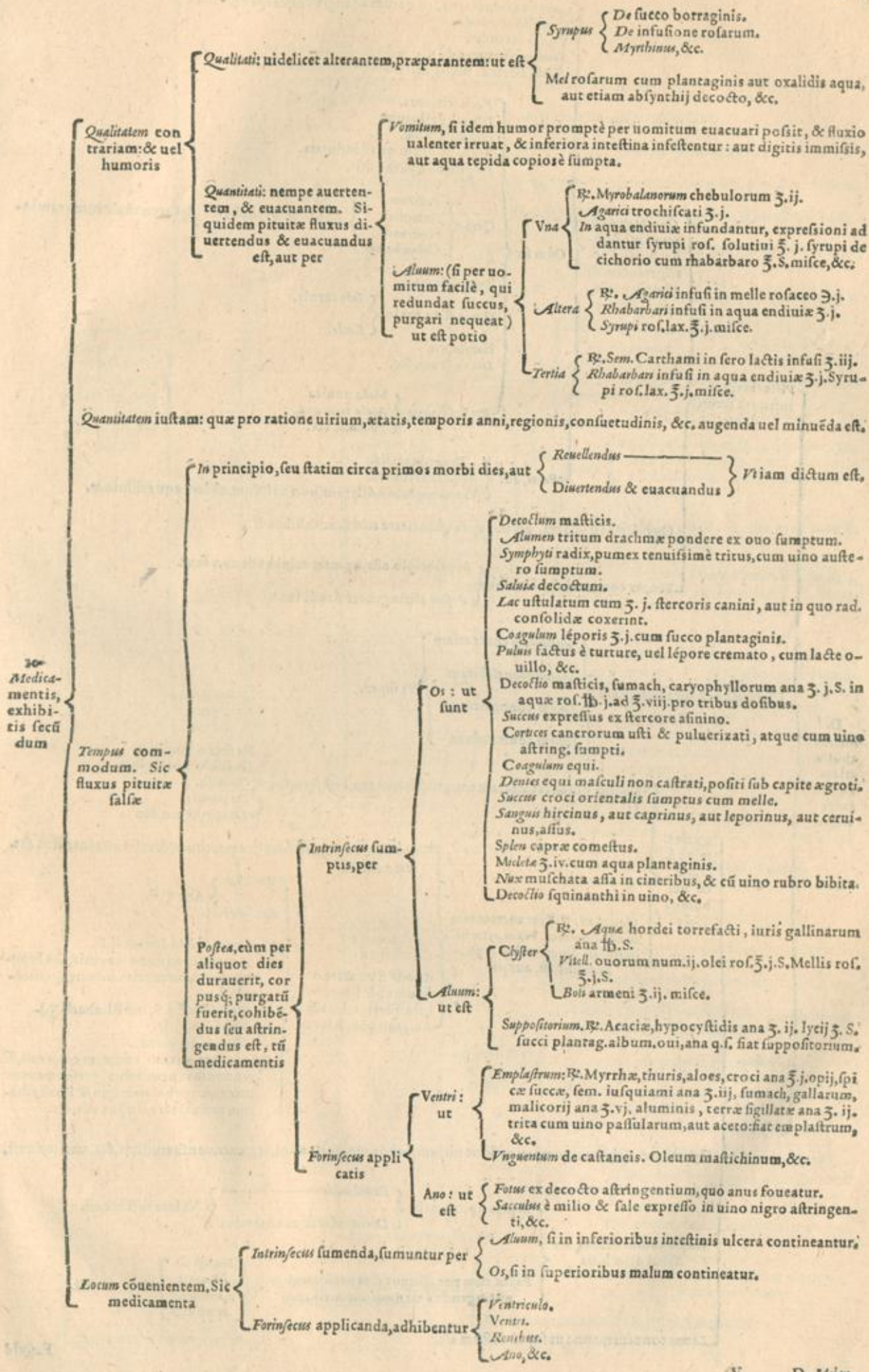
Locum cōuenien-
tem. Sic medica-
menta

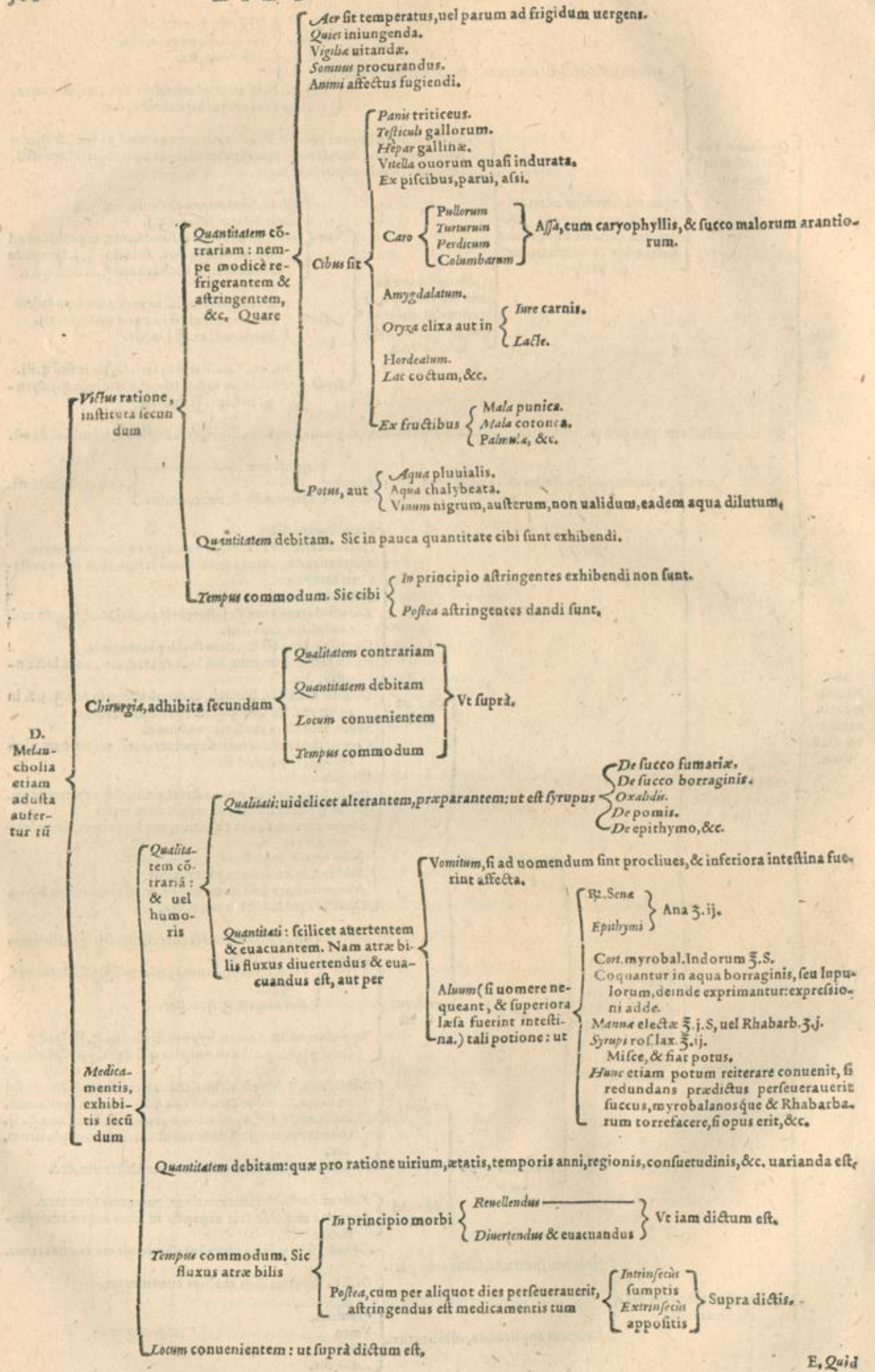
Intrinfecus sumenda: sumuntur per
Anum, si in inferioribus contineantur.
Vtramq; uiam, si in medijs intestinis reperiantur.

Forinfecus applicanda: adhibentur
Ventriculo.
Ventri.
Renibus, Ano, &c.

☞ Intrin-

Videtur supra dicto:

Qualitatem contrariam: uidelicet detergentem, consolidantem, &c. Nam ulcera intestinorum

Sordida, abstergenda
Cava, carne implenda
Pura, consolidanda } Sunt, ut sequitur.

Serpentia, crusta inducenda sunt.

Cancrofa } Superiorum, immedicabilia sunt.
Inferiorum, difficile admodum curantur.

Quantitatem debitam, quæ pro ratione morbi, ætatis, temperaturæ, temporis anni, &c. augenda vel minuenda est.

Os sumptis: ut sunt } Aqua mulsa, cuius ℥. x. manè, & rursus serò assumenda sunt.
Aqua hordei cum saccharo rubeo, eadem quantitate sumpta, &c.

Primus } ℞. Aqua hordei, feri lactis ana ℥. S.
Mellis rosacei } ana ℥. j. S.
Sacchari rubri } ana ℥. j. S.
Miscæ.

Secundus } ℞. Decocti cicerum, parietaria, & farsurum ℥. j.
Mellis rosacei ℥. iij. Miscæ.

Tertius } ℞. Hordei integri P. ij. fiat decoctio, de qua accipe ℥. j. cui adde mellis ros. col. ℥. j. vitell. ouorū num. ij. Miscæ.

Quartus } ℞. Aqua mulsa ℥. j. Succi betæ ℥. iij. salis ℥. S. Miscæ.

Quintus } ℞. Decocti betæ & mercurialis ℥. j. mellis rosati colati ℥. ij. Miscæ, &c.

Fortiores, ex } Vrina
Lixiuo
Muria
Salsugine
Aqua salstarū
oliuarū, &c. } Quibus utendum, ubi leuiores nihil effectum est.

Morbus: uide licet Vlcus, quod post ablatam causam sui curationem indicat: qd fiet partim

Principio detergentibus utendum est, tum per

Aluum impositis: ut sunt clysteres

Medicamentis exhibitis secundum

Tempus commodum. Sic in morbi

Os sumptis: ut sunt } Aqua hordei cum saccharo.
Lac cum saccharo.
Lac cum melle rosaceo.
Amylum cum lacte.
Lac cum aqua plantaginis & saccharo.
Lac elixum ferro candenti imposito, atq; sepius extincto, addito melle.
Amylum cum lacte, & adipe gallinaceo.
Conserua rosarum antiqua cum aqua plantaginis.
Pessilli de succino cum aqua plantaginis.

Augmento, de detergentibus & consolidantibus simul utendum est, tum per

Vnus } ℞. Rosarum M. j. fiat decoctio in lacte recens multo, ad ℥. j. S.
Colatura fundatur tepida, diu retineatur.
Alter: ℞. Lactis recenter multo ℥. j. Mellis aut sacchari ros. ℥. iij. miscæ, & infundatur tepidum.

Tertius } ℞. Hordei integri P. j. Ros. rub. P. S.
Fiat decoctio, de qua accipe ℥. j. cui adde succi plantaginis, mellis rosacei, uel sacchari rubri ana ℥. j. vitellos ouorum num. ij. fiat clyster.

Quartus } ℞. Hordei integri M. ij. Ros. rub. M. j.
Fiat decoctio, de qua accipe ℥. j. cui adde mellis rosati, succi plantaginis ana ℥. j. olei ros. ℥. S. vitellos ouorum num. ij. miscæ & fiat clyster.

Statu. Vide seqq. fig. aa.

Locum conuenientem. Siquidem ulcera intestinorum

Superiorum, curantur tum } Vilius ratione supra dicta.
Medicamentis per os sumptis,
supra nominatis,
Inferiorum, curantur clysterijs prædictis, &c.

¶. Quid fieri debeat, indicat quoque tū

Symptoma. Vide seq. fig. bb.

Lac cum aqua plantaginis & saccharo.
Cassia sycophyti.
Lac cum conserua rosarū, uel saccharo ros. tab.

Tbus
Mastix, Melela Nicolai,
Myrrha
Aloe
Gentiana

Os sumptis: ut sunt

Coagulum { Hædi
Leporis } In frigidioribus.
Cascus inueteratus, in aqua coctus,
siccatus & puluerizatus.

Plantago, Arnoglossum
Myrris, sanguis draconis
Bolis armena, hæmatites
Terra sigillata, cornu cerui } In calidioribus.

22.
In morbi statu
& declinatione,
consolidationibus
utendū est, tum per

Aluum impositis: ut sunt
clystees, quorum

- Primus { R. Lactis recenter mulcti ℥. j.
Thuris ℥. j. S.
Sanguinis draconis ℥. j, mellis ℥. ij. Misce.
- Alter { R. Hordei integri P. j. ros. rub. P. S. fiat decoctio, de qua accipe ℥. j, cui adde mellis rosati, sacchari rubri ana ℥. j.
Vitell. ouorum num. ij, succi plantag. ℥. j.
- Tertius { R. Hordei integri ass. P. j, taphi barbati, plantag. foliorum myrthi ana P. ij, ros. rub. P. j. fiat decoctio, de qua accipe ℥. j, cui adde pinguedinis hirci ℥. j, succi plantaginis ℥. ij, Misce.
- Quartus { R. Rad. Consolidæ maioris, bistortæ, ana ℥. ij, gallarum, nucis eupresii ana ℥. S. ros. rub. flor. chamæleontis ana P. S. fiat decoctio, de qua accipe ℥. j, cui adde succi plantag. & sanguinariz ana ℥. j, pinguedinis hirci ℥. ij, fiat clyster.
- Quintus { R. Succo plantag. & polygoni ana ℥. vj, olei ros. ℥. j.
Semi hircini ℥. iv.
Sanguinis draconis, Boli armeni ana ℥. j, Misce.
- Sextus { R. Hyper. plantaginis, fol. myrthi, sumach, taphi barbati cum rad. ana M. j, Sem. lebororum, plantaginis, portulacæ, coriandri ana ℥. ij, flor. ros. chamomillæ ana P. S. fiat decoctio, de qua accipe ℥. j, cui adde acaciæ, hypocytidis ana ℥. ij, mellis rosati ℥. j, uitell. ouorum assatorum dum, ij, semi hircini ℥. ij, misce, & fiat clyster.

- Primus ex decocto hordei & violarum cum saccharo.
- Secundus, ex decocto hordei, uiolarum saccharo & oleo rosaceo.
- Tertius. R. Olei rosati ℥. j, tepidum iniiciatur, diuq; retineatur.
- Quartus { R. Olei amygdal. dulc. ℥. j, mucilaginis sem. citoniorum extractæ in lacte ℥. iv. Misce.
- Aluum impositis: ut clyster
Quintus { R. Rosarum P. ij, uiolarum M. j, althææ, anethi ana M. j, Hordei integri P. j, Sem. althææ, pillij, cydoniorum ana ℥. ij, rad althææ ℥. j, fiat decoctio, de qua accipe ℥. j, cui adde butyri recentis uel olei amygdal. dulcium ℥. ij, mellis rosati, & sacchari rubri ℥. j, S, nitell. ouorum num. ij, misce, & fiat clyster.

Dolor, ardor, qui primò leniendus, mitigandus, contemperandus est medicamentis, partim per

- Sextus { R. Decocti hordei, lactis ana ℥. S.
Olei rosarum ℥. ij, succi plantag. ℥. j, sacchari rubi ℥. j, S.
Adipi hircini ℥. S, philonij persici ℥. ij, uel ℥. j. Misce.
- Os sumptis: ut est
Syrupus de papauere.
Aqua rosina qua coxerint sem. papaueris albi,
Philonij ℥. j. aut ℥. S. cum decoctione masticis.

b b.
Symptoma: uel delictæ

Vigilia, quæ auferenda primò est tum medicamentis per

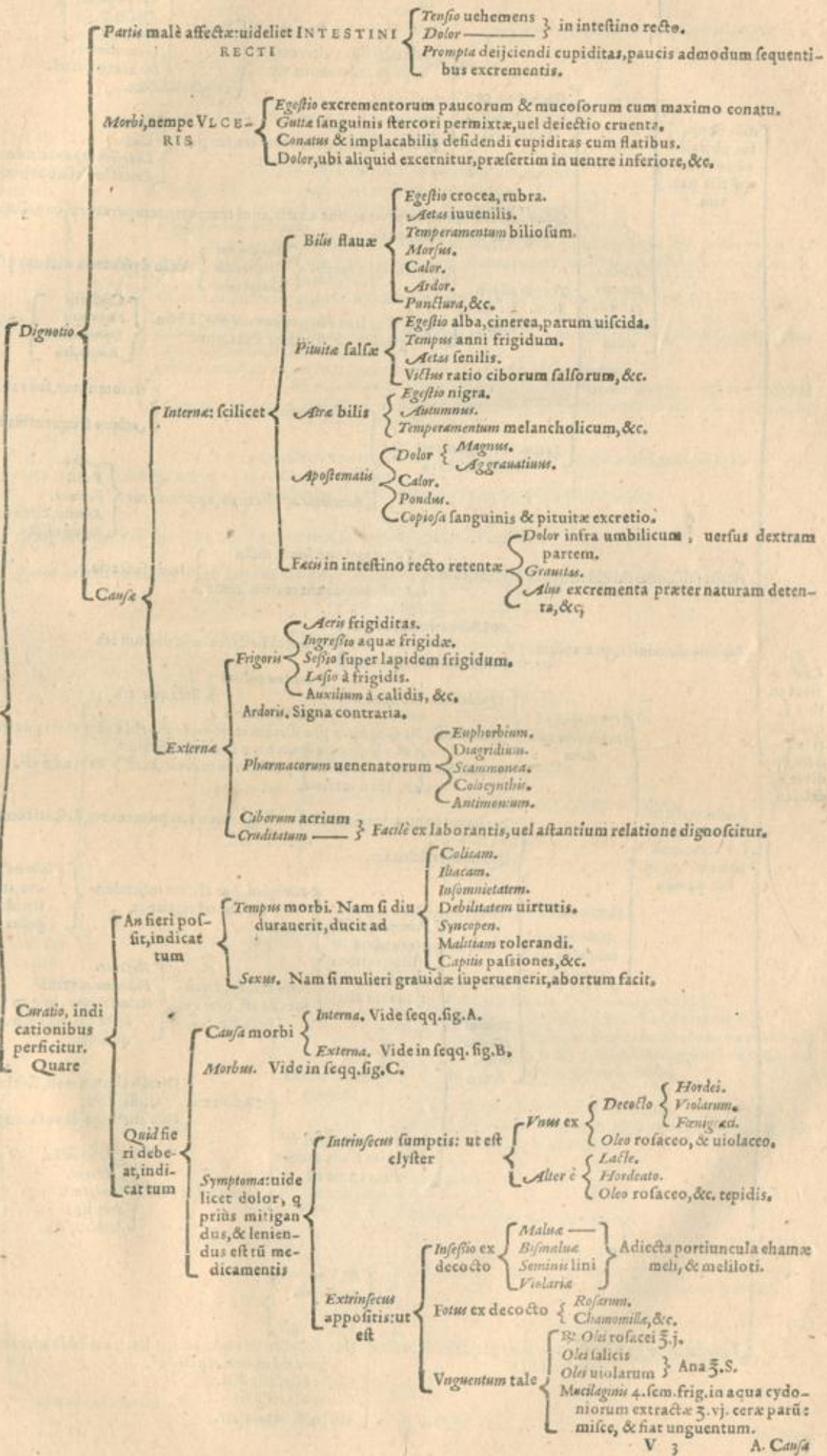
- Aluum impositis
Clysteri: ut { R. Decocti hordei & sem. iusquiami ℥. S.
S. lactis ℥. S.
Olei rosarum ℥. ij.
Philonij persici ℥. ij. uel ℥. j, &c.
- Suppositoris, ex myrrha, styrace calamita, croco, opio & succo plantaginis, & ouorum albumine.
- Os sumptis: ut est syrupus. R. Syrupi de papauere ℥. j. S. Syrupi de rosis siccis ℥. j. diamarg. lig. ℥. S. boli armeni ℥. S. aquarum plantag. & caudæ equinæ ana ℥. ij, misce, & fiat syrupus.
Vel: R. Coaguli leporis ℥. S, opij gr. vij. gallarum ℥. vij. thuris ℥. S. fiat pilulæ: dosis est ℥. j. S.

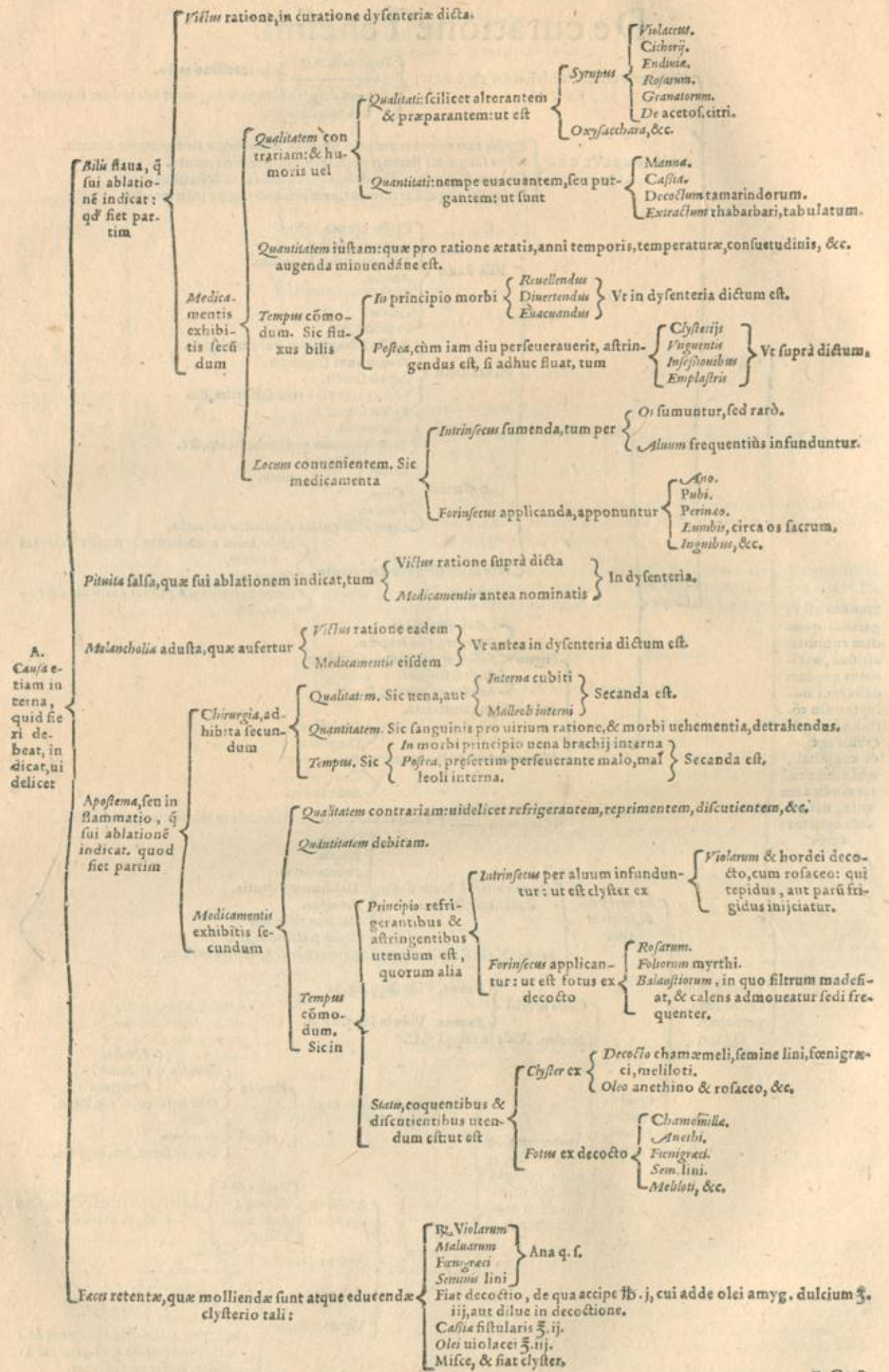
Vitium lapsus, quæ corroborandæ, instaurandæ, tum uictu, tum medicamentis corroborantibus, &c.

De eu-

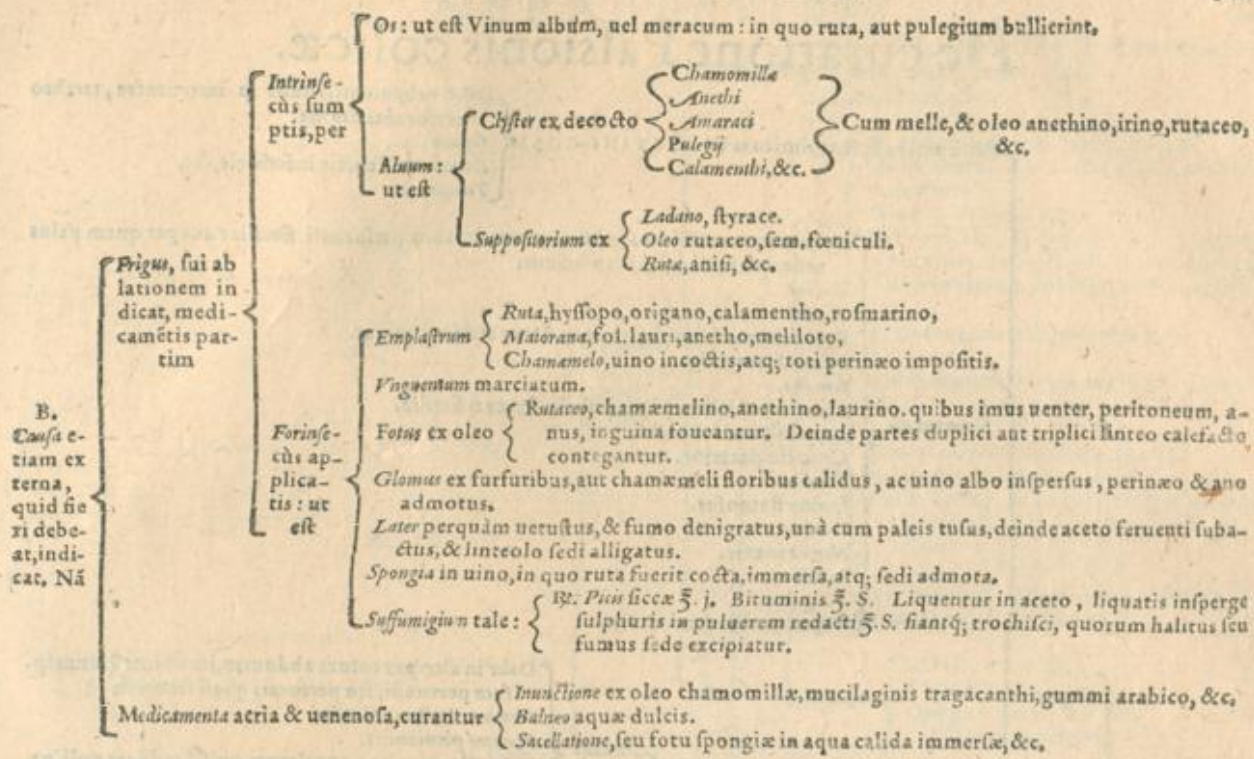
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
De curatione Tenesmi.

Tenesmus est egerendi quædam cupiditas assidua, aut inanis quædam desidendi uoluptas: seu continua & implacabilis egerendi cupiditas, qua nihil præter modica cruenta, uel mucosa egeritur: cuius

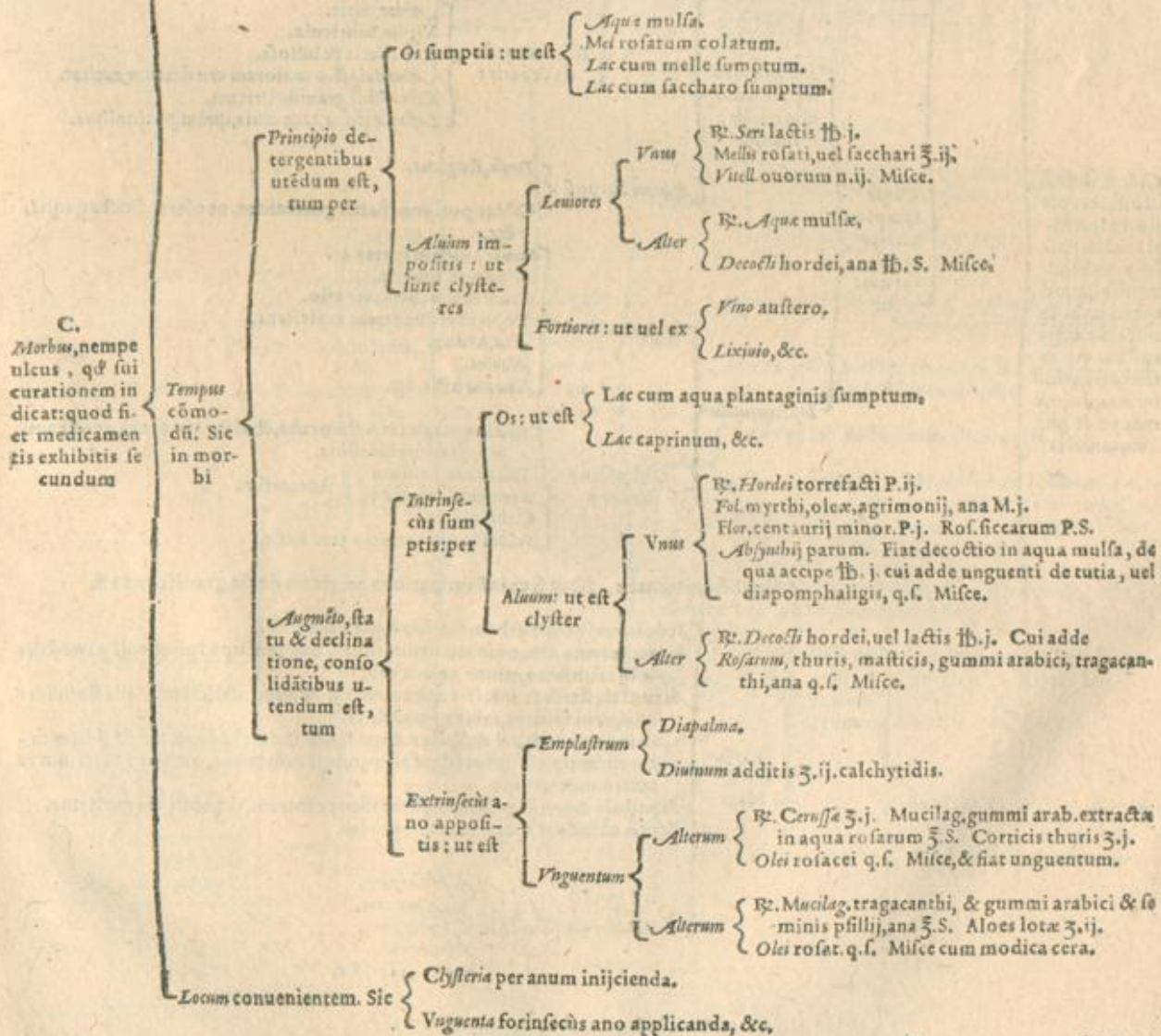

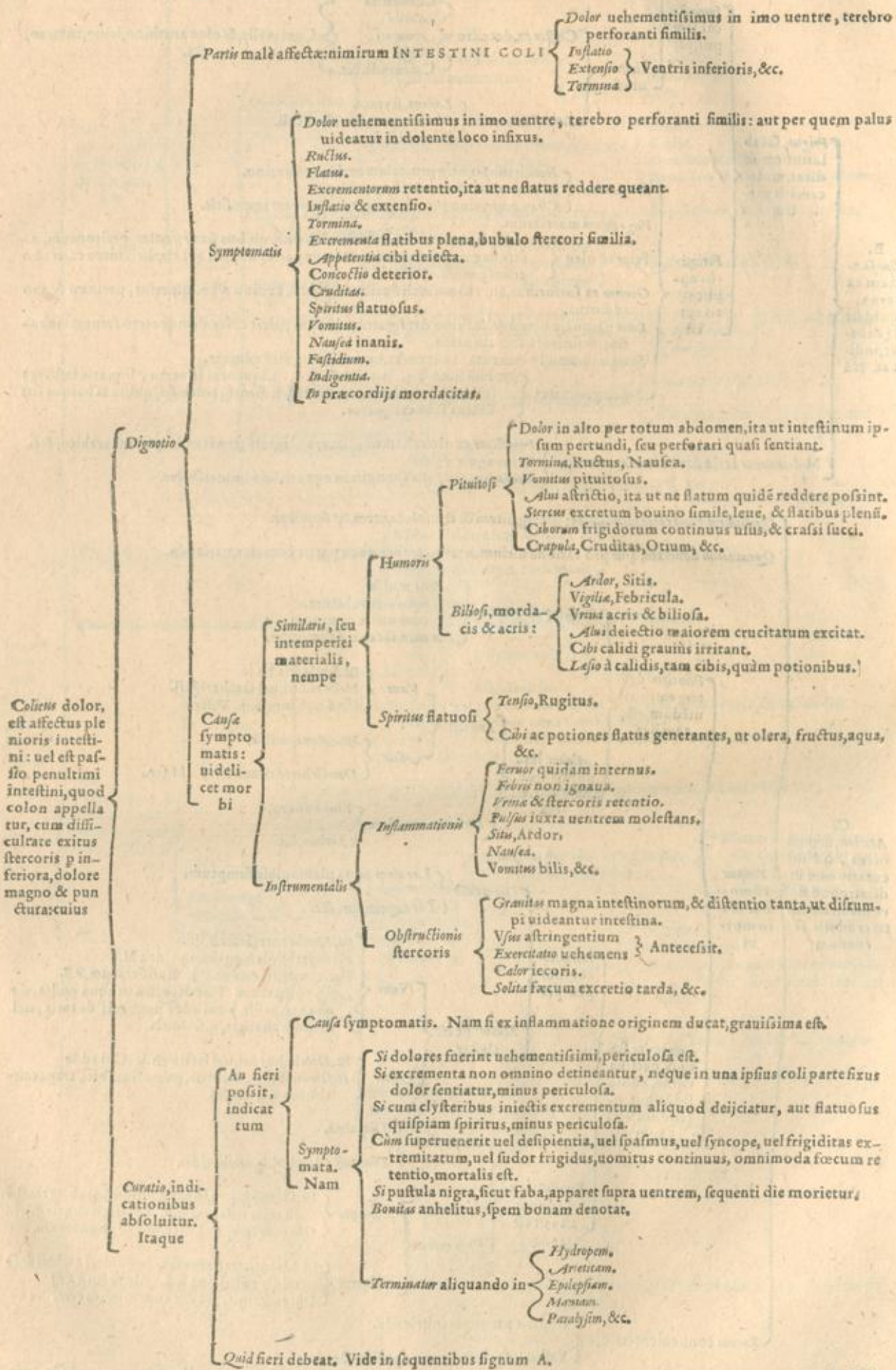
B. Causa

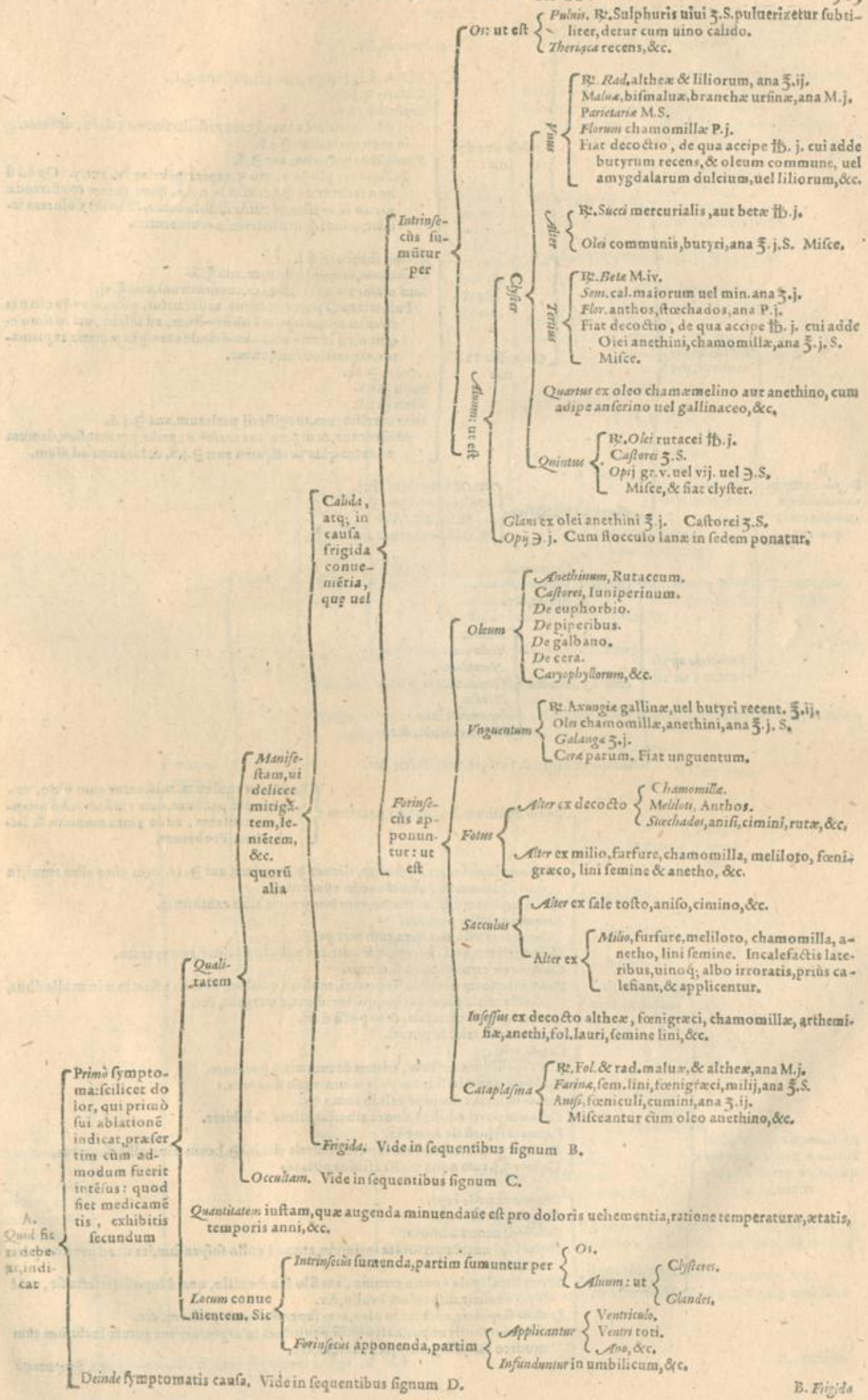

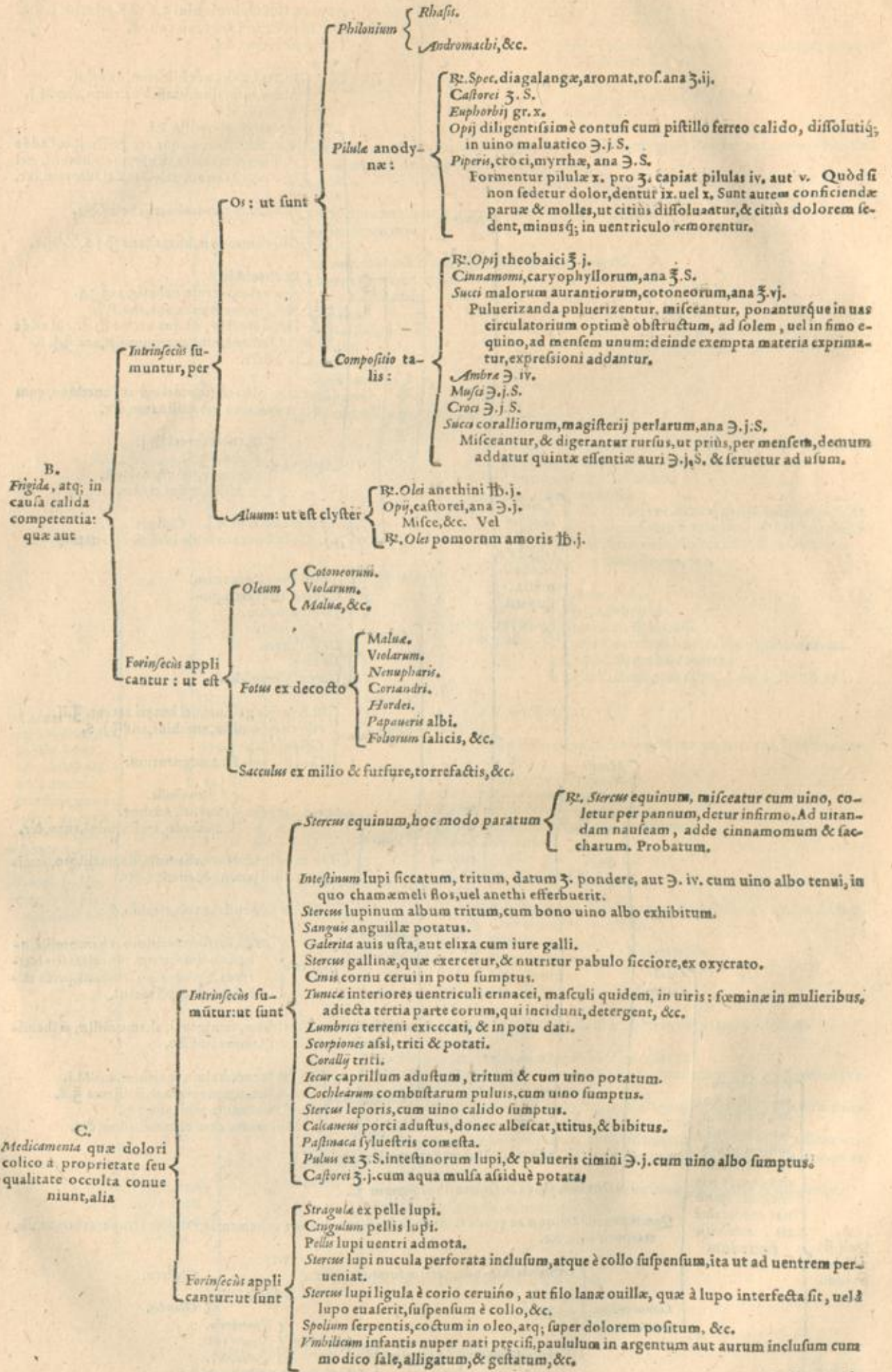
Qualitatem contrariam: uidelicet detergentem & consolidantem, ut sequitur.
 Quantitatem debitam, quae pro ratione uisum, aetatis, temperaturae partis & totius, uarianda.

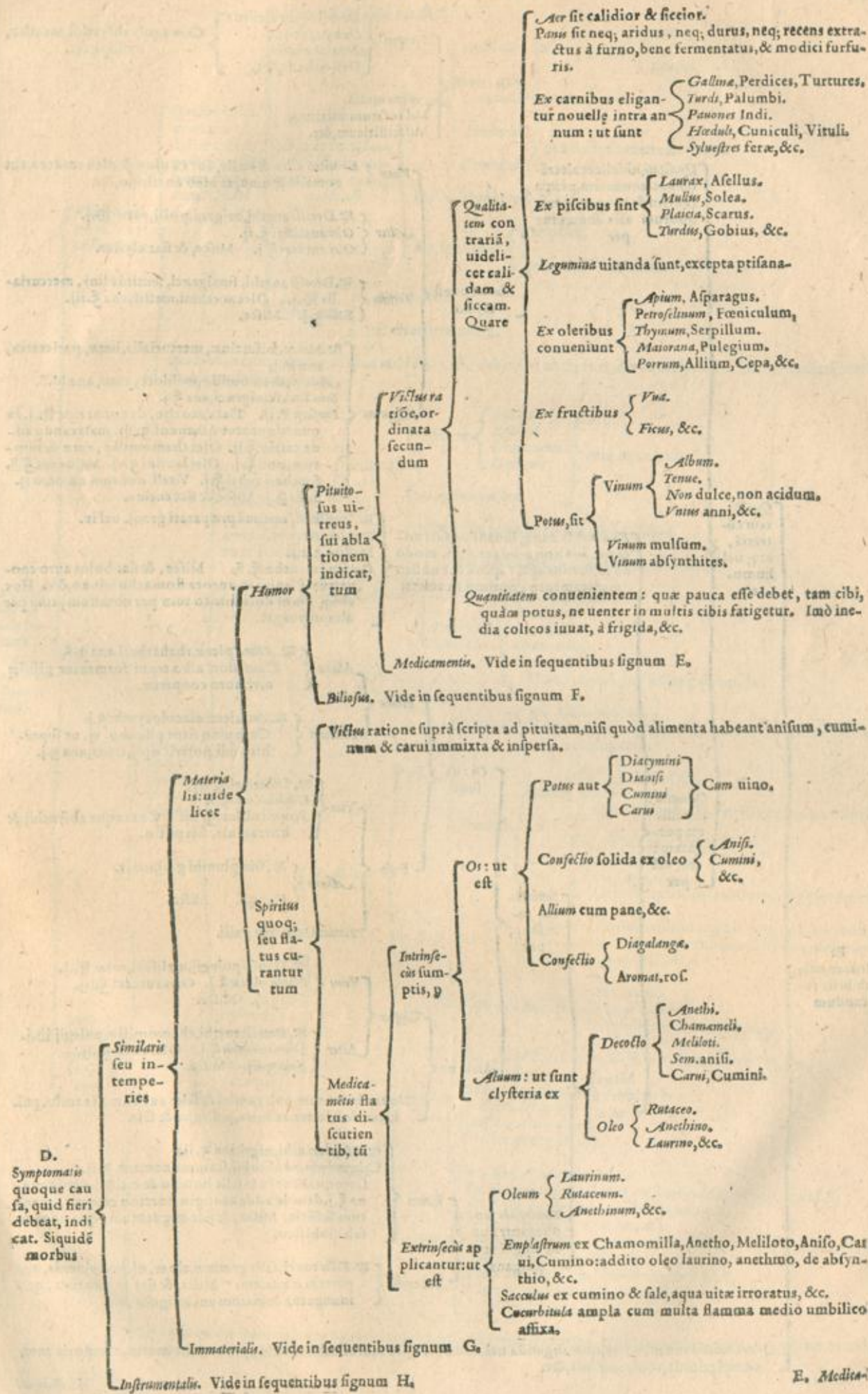

LIBRI II. PARS II.
De curatione Passionis colicæ.

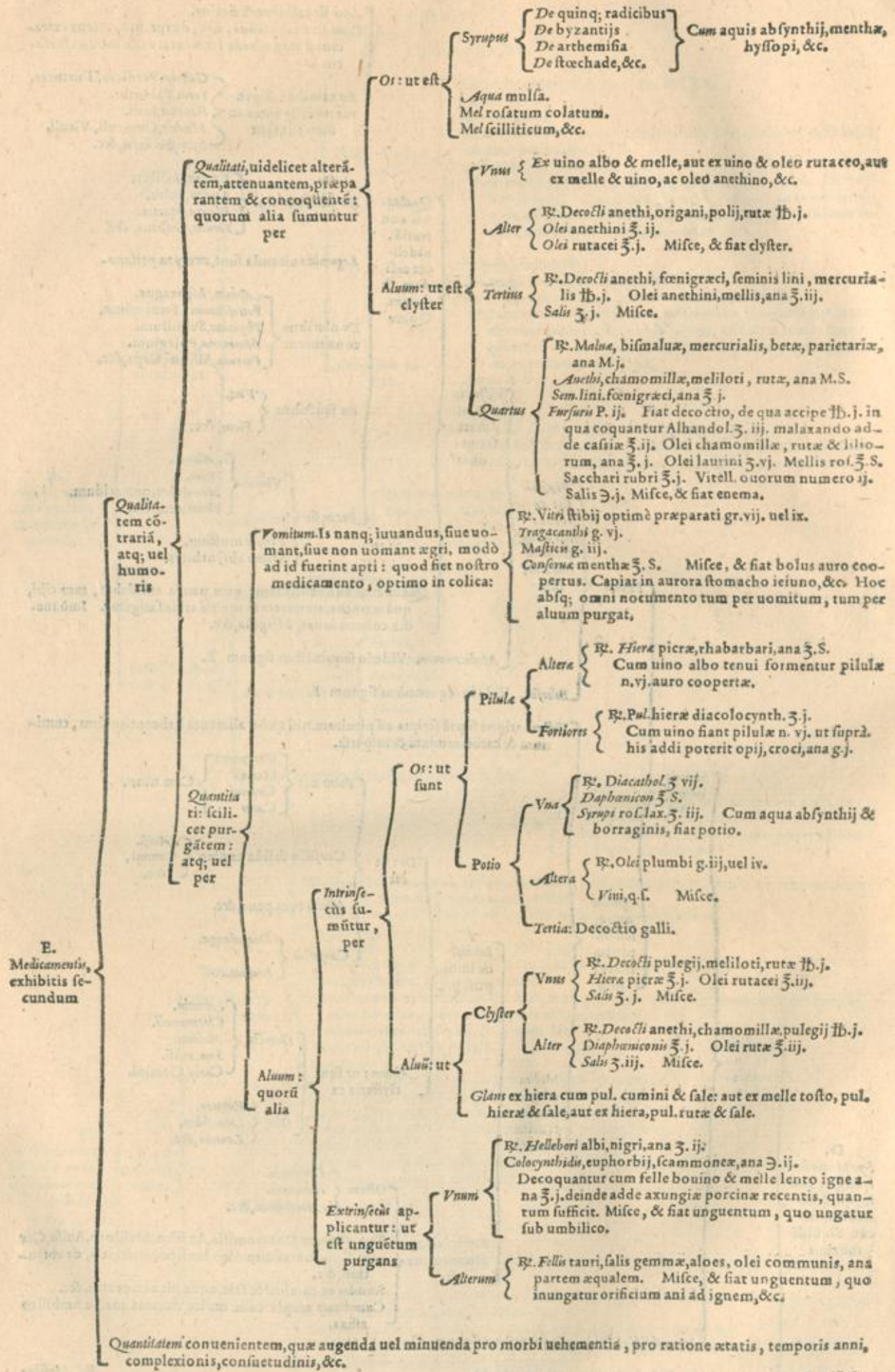

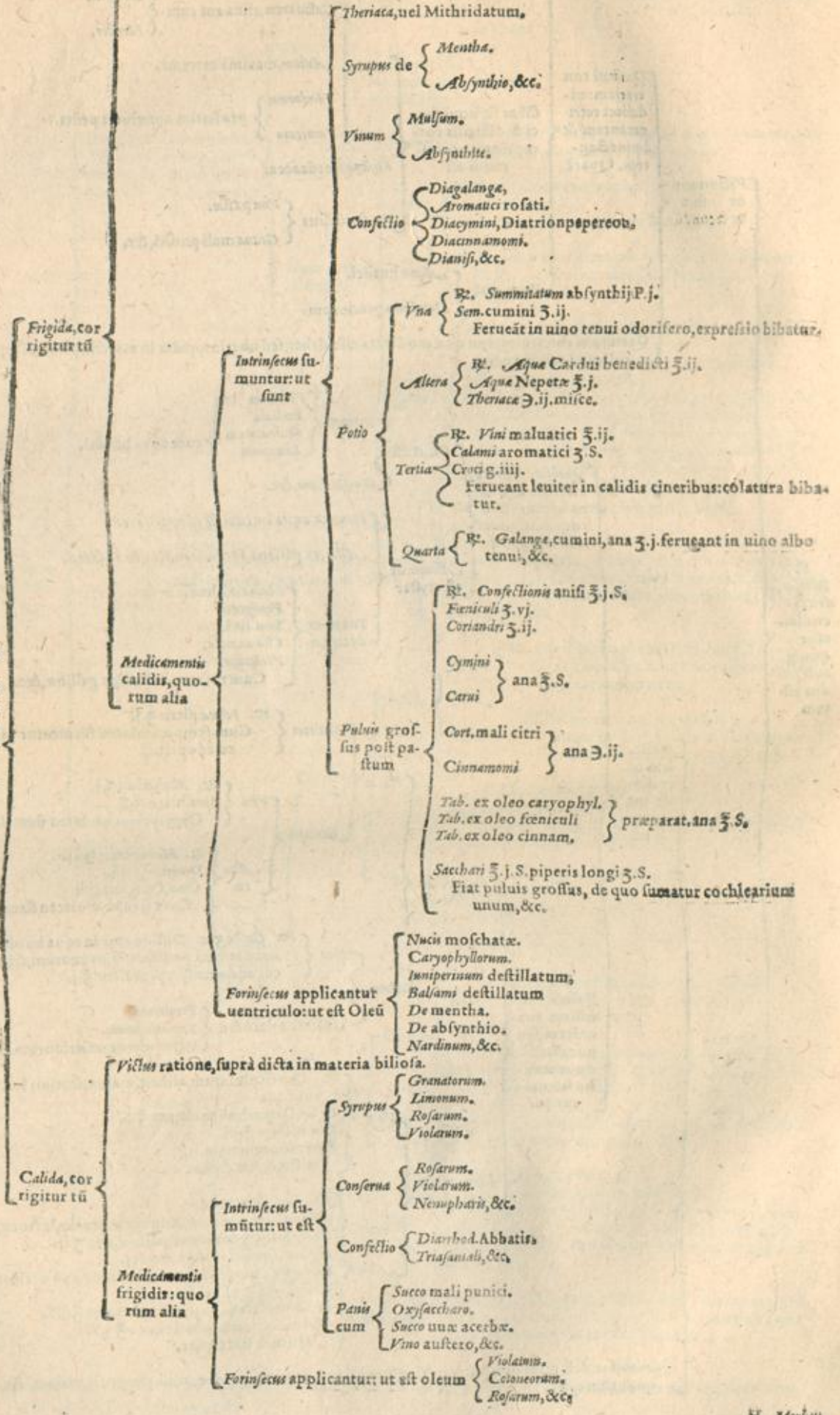
E. Medicam-

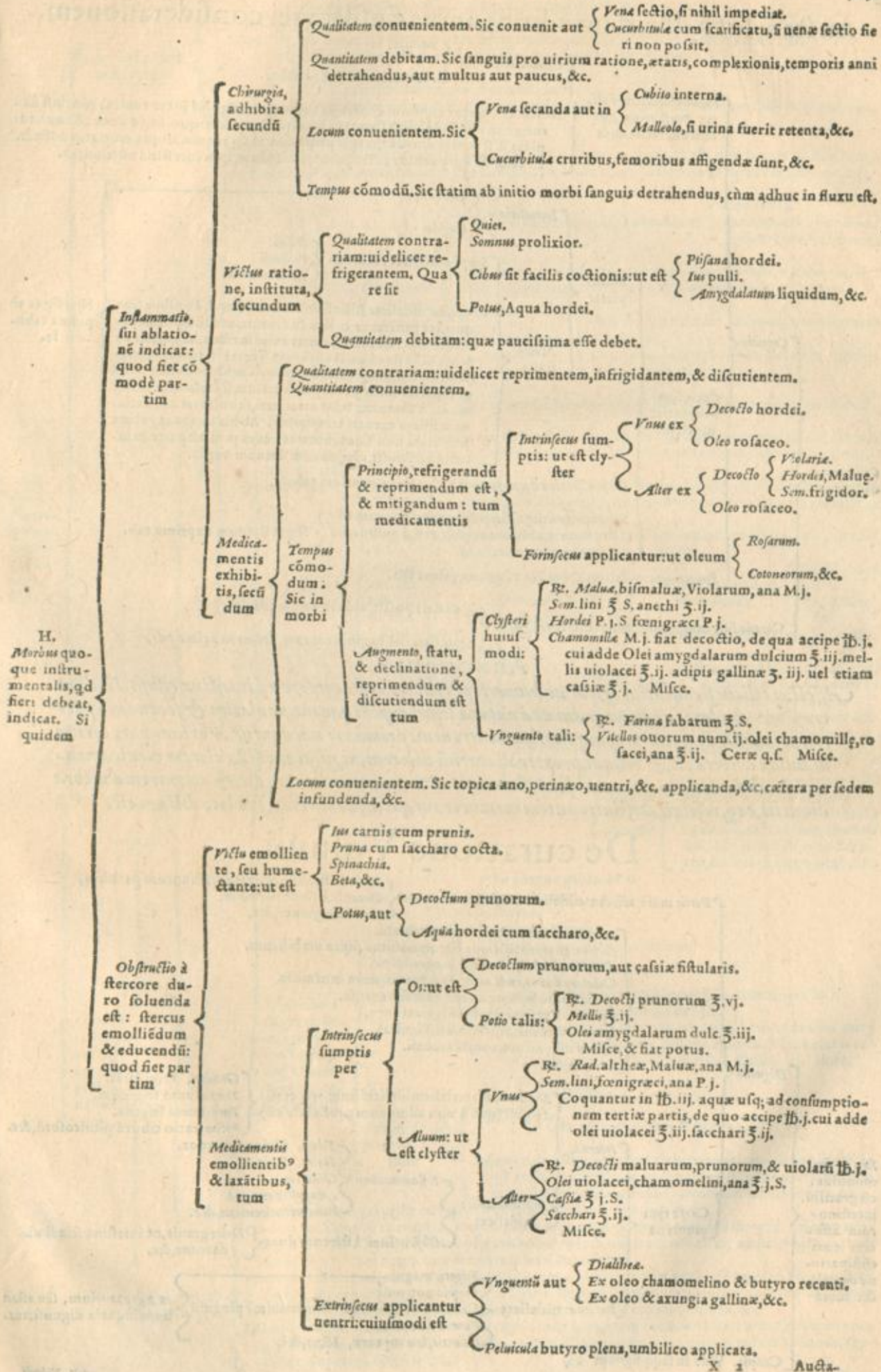

F. Biliosus

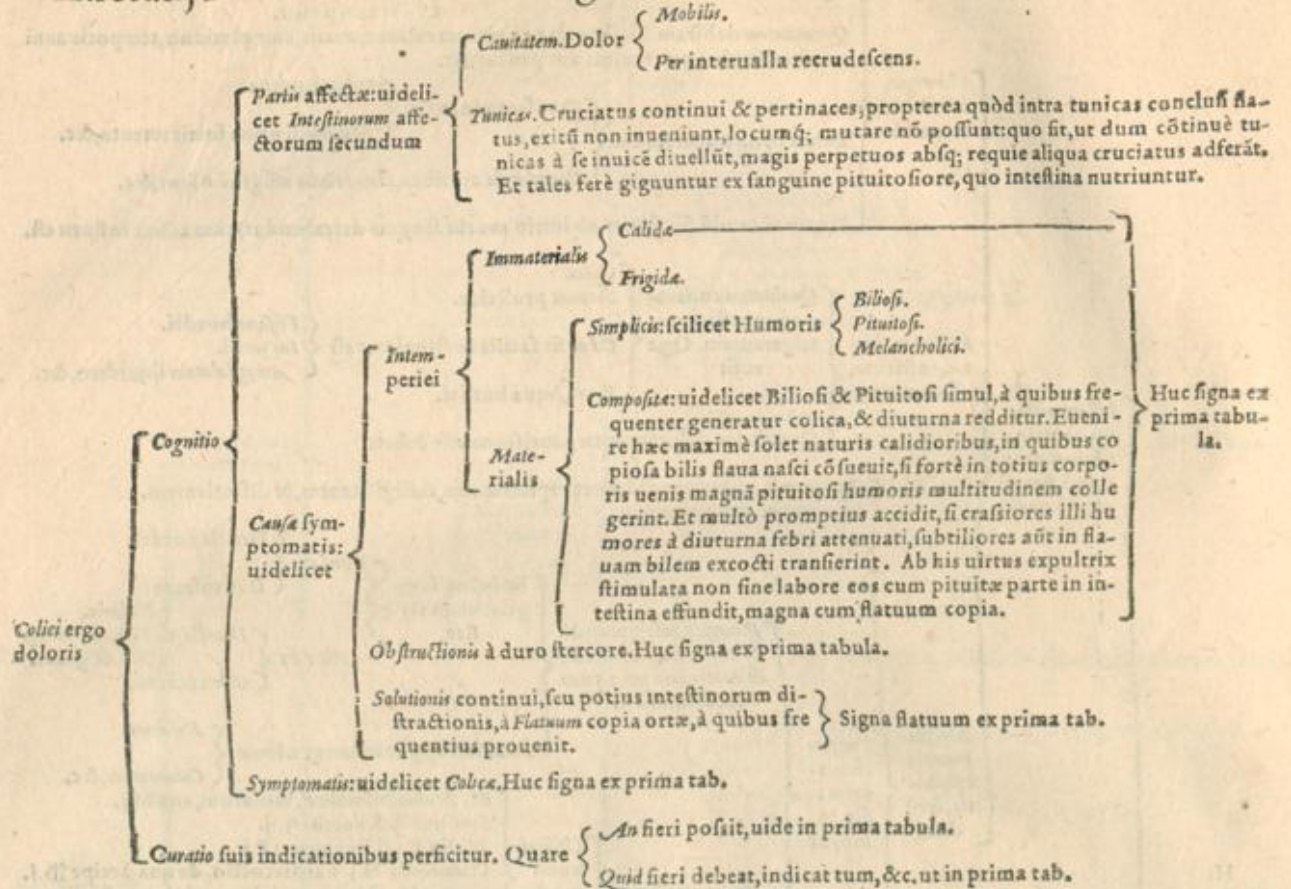
Villus ratione, supra dicta in materia pituitosa.

G.
Intemperies etiā
materialis,
post ablationē
materiæ dereli-
cta, sui indicat
ablationē. Ea
namq; in con-
tractū mutan-
da. Quare

Auctarij loco diuersam adiungamus eiusdem rei considerationem.

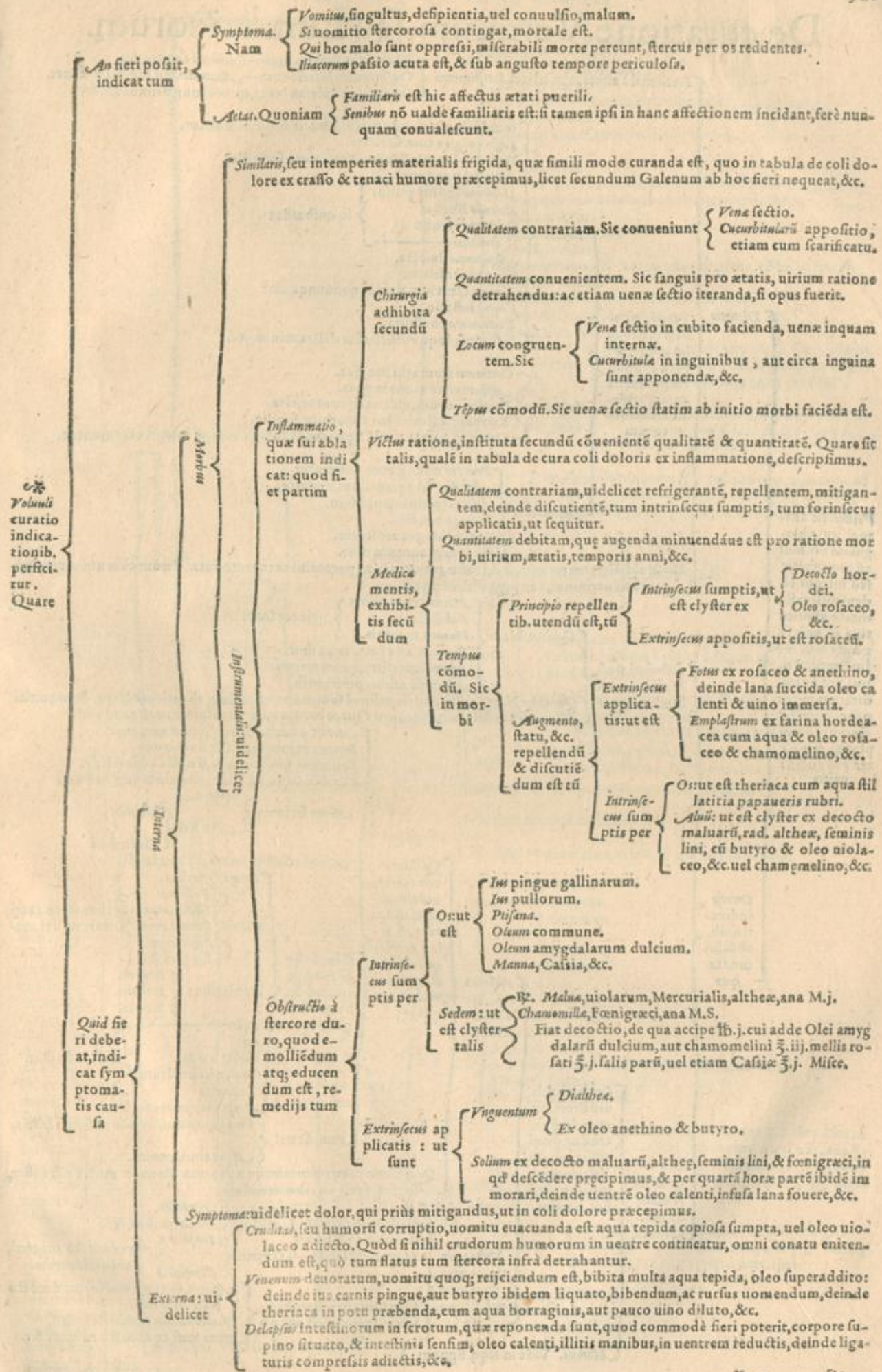
ANNOTATIO.

Affectus colicus frequentius oritur ab humoribus crudis ex toto corpore ad intestina effusis. Hi dum crassiores & plures existunt quam ut à natura semel expelli queant, paulatim & secundum partes, ex magnis atq; etiā propinquioribus uentri uenis primū euacuantur. Vbi iam pars eorum maxima excreta est, & reliqui, propter diuturnū dolorem, uigilias, inedia, calorem medicamentorūq; calidorū usum attenuati sunt, summo conatu eos ex uenis extrudit, & ad extrema mēbra dimittit, eaq; resoluit. Resolutio autem membrorum quomodo curetur, suo loco dictum est.

De curatione Voluuli.

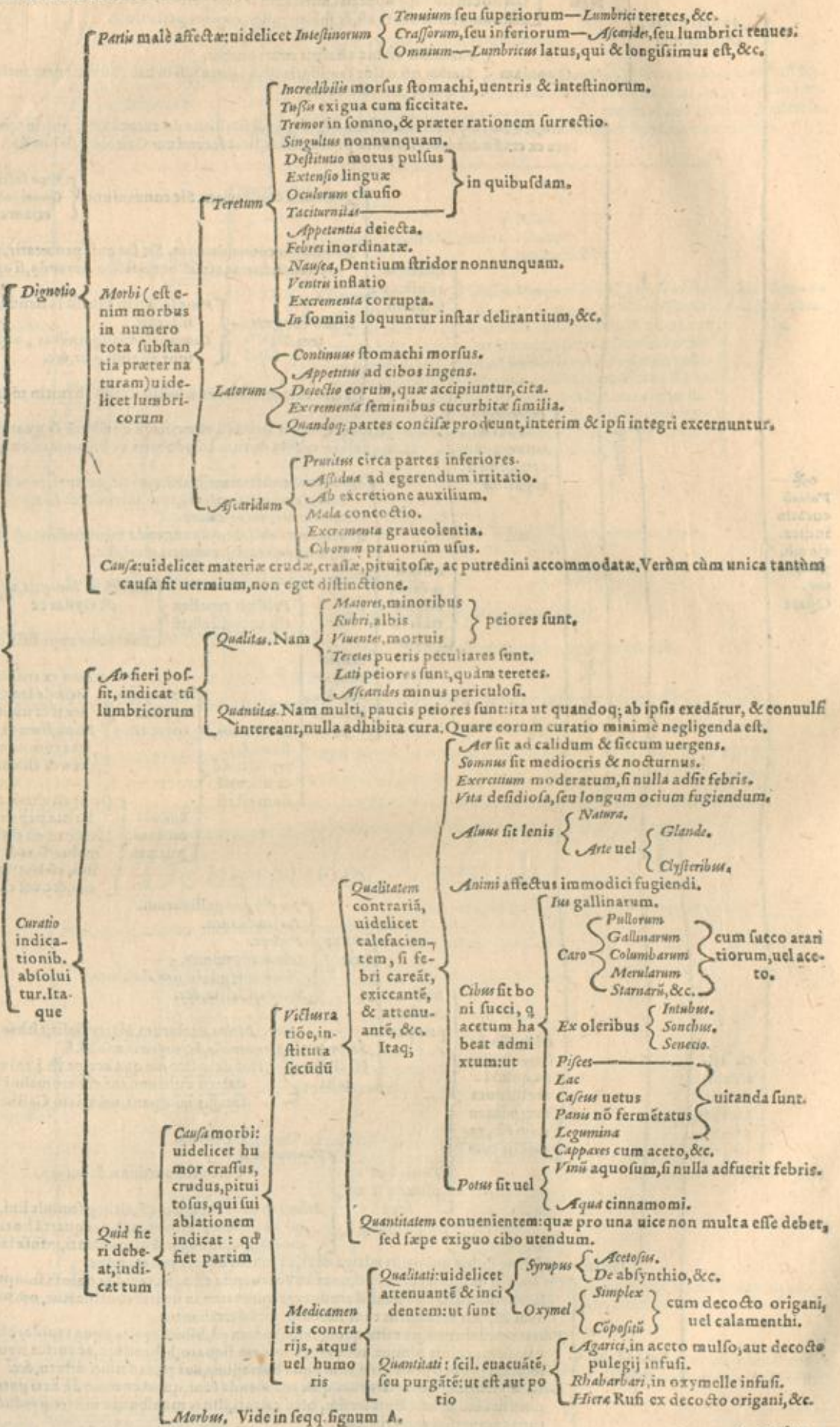

☞ Voluuli

LIBRI II. PARS II.
De curatione Vermium, seu Lumbricorum.

Vermis est animal ex phlegmate nō, mulzū putrefacto, sed uiscoso, cōdensabili caliditate uiuificata in uentre genitum in melius naturæ opus, aut humidatum in corpore putrefactarum cōsumptione finaliter productū: cuius

A. Morbus

Vide ratione precedenti.

Occidendi cum

Medicamentis amaris aut

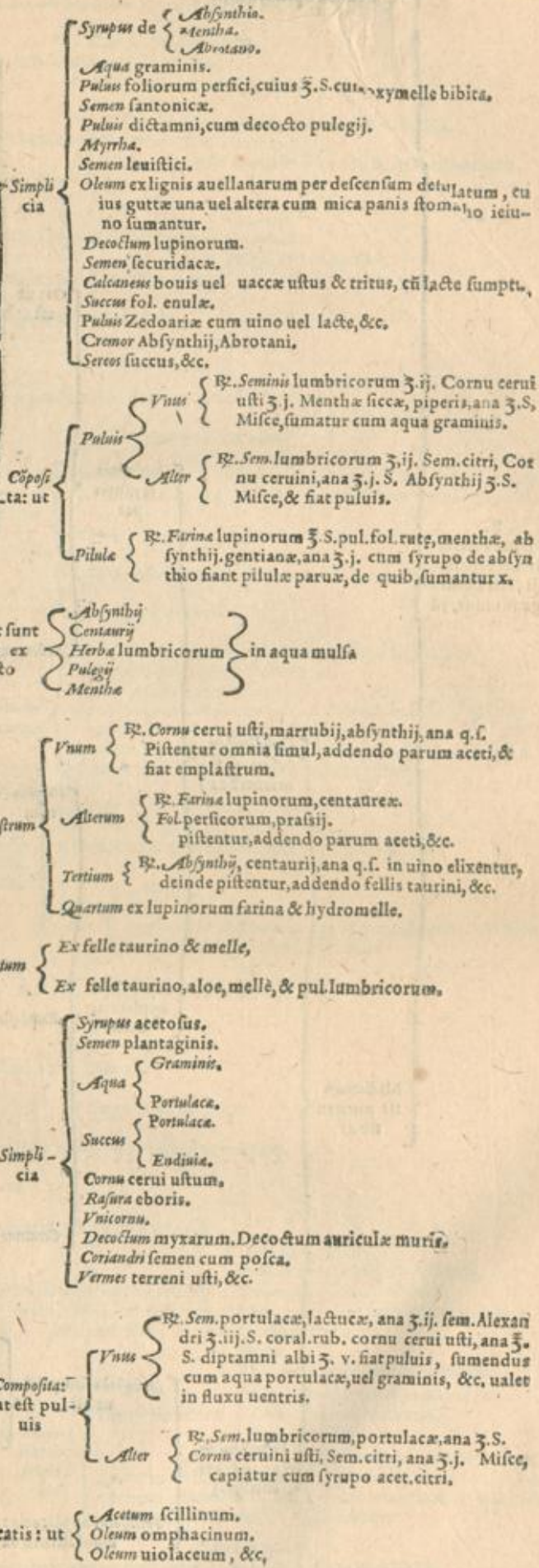
Tardis sunt

A. Morbus quoque, videlicet vermes quid fieri debeat, indicant. ij nāq; si per expurgantia nō fuerit educti, occidendi, & ex corpore expellendi sunt. Verū medicamenta pro varijs lumbricorū differentijs, & varijs corporū passionib. mutanda & varianda sunt. Itaq; lumbrici

Lati
Parvi

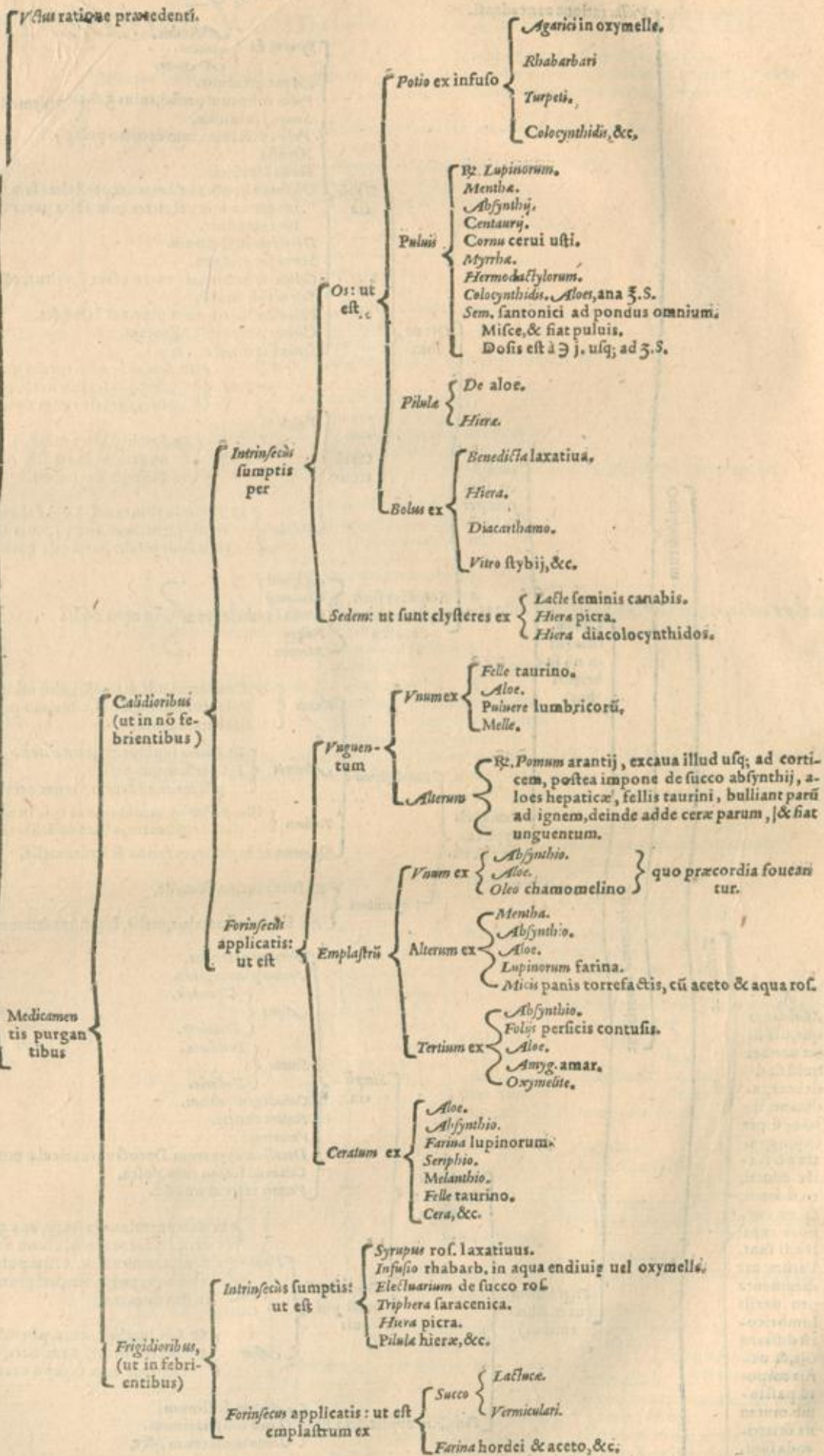
Expellendi. Vide in seq. signum B.

Vide in seq. signum C.

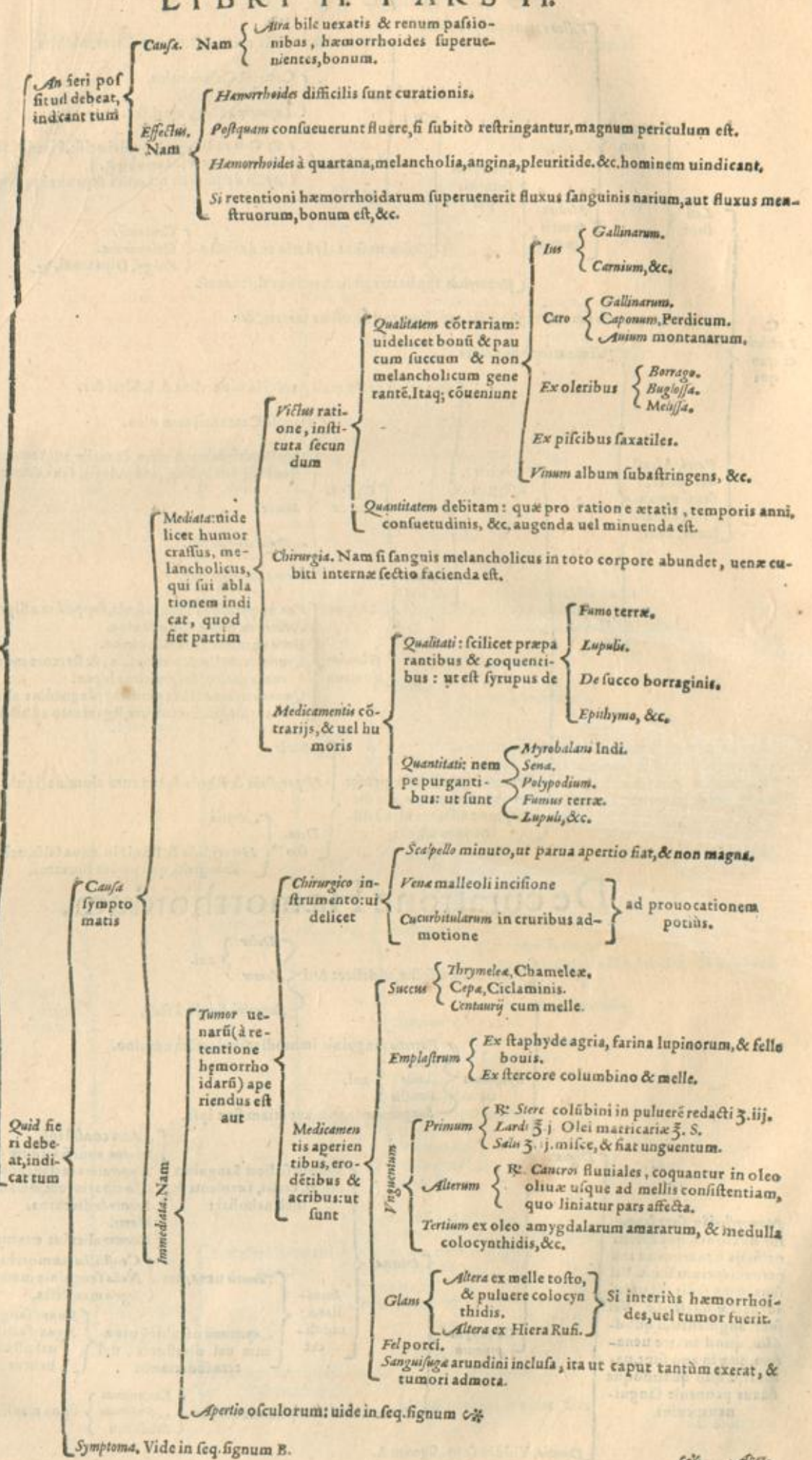

℞.
Vermes teretes
etiam expellē-
di, seu expur-
gandi sunt, tū

¶ *Ut ratioe præcedenti.*

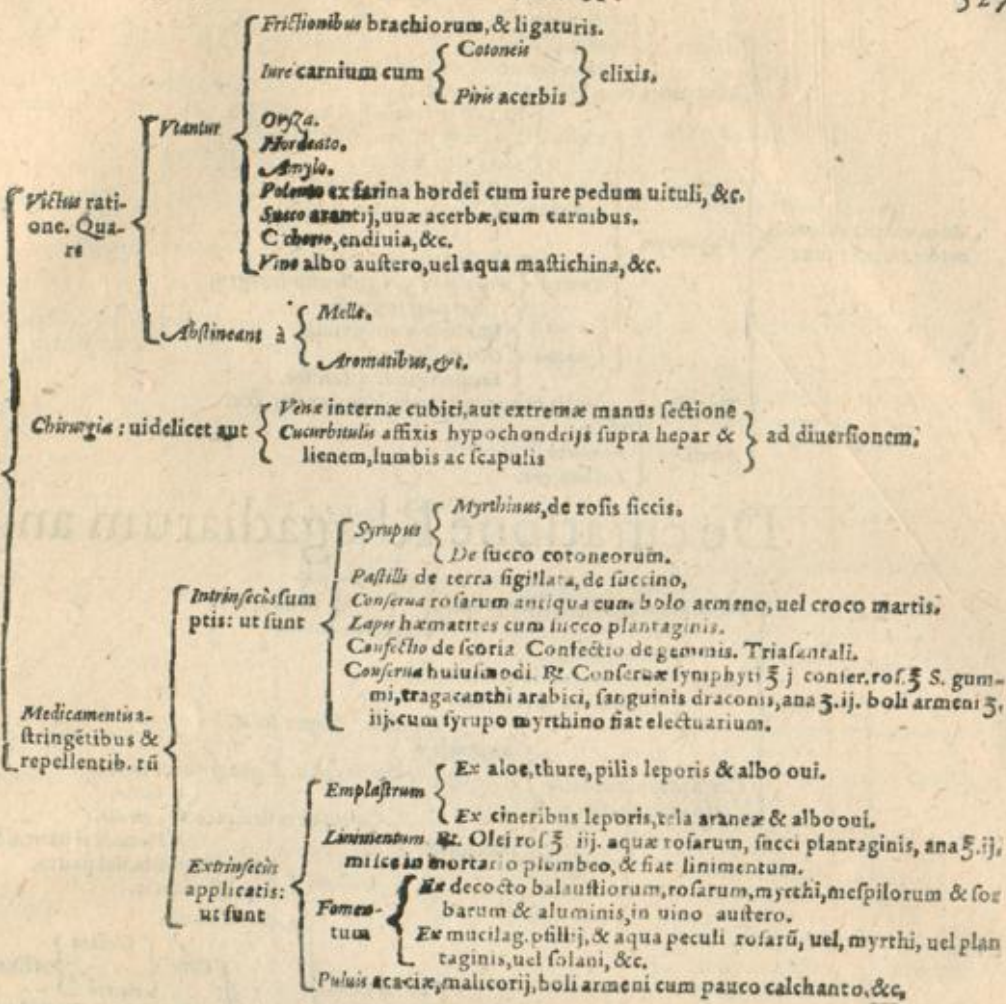

A.
Hæmorrhoidum
curatio indica-
tionibus absol-
uitur Quare

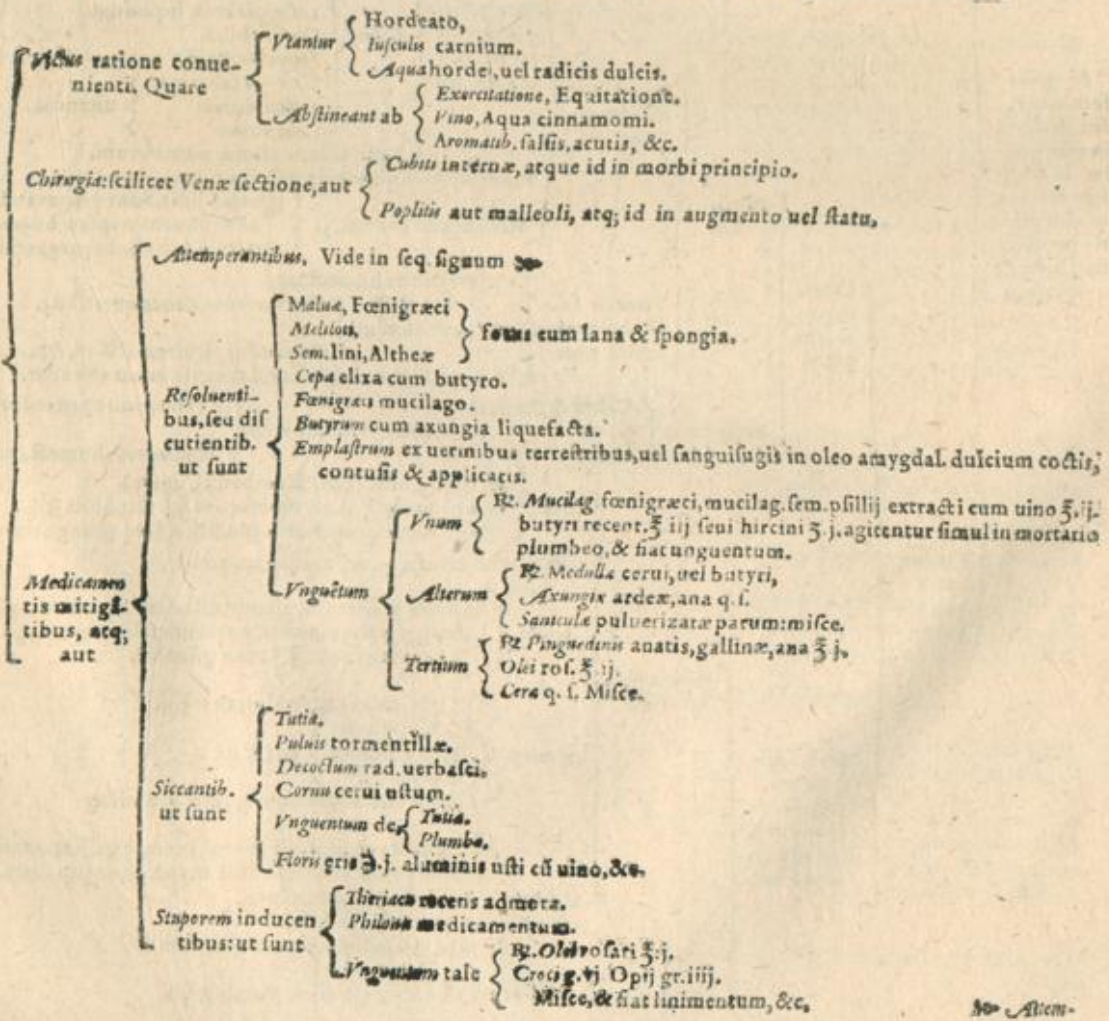

cõ Apert.

Apetio oculorum uisum, referenda, claudenda & astingenda est: perfectum si diu perseverauerit, & immodicè hæmorrhoides mahauerint: quod fiet partim

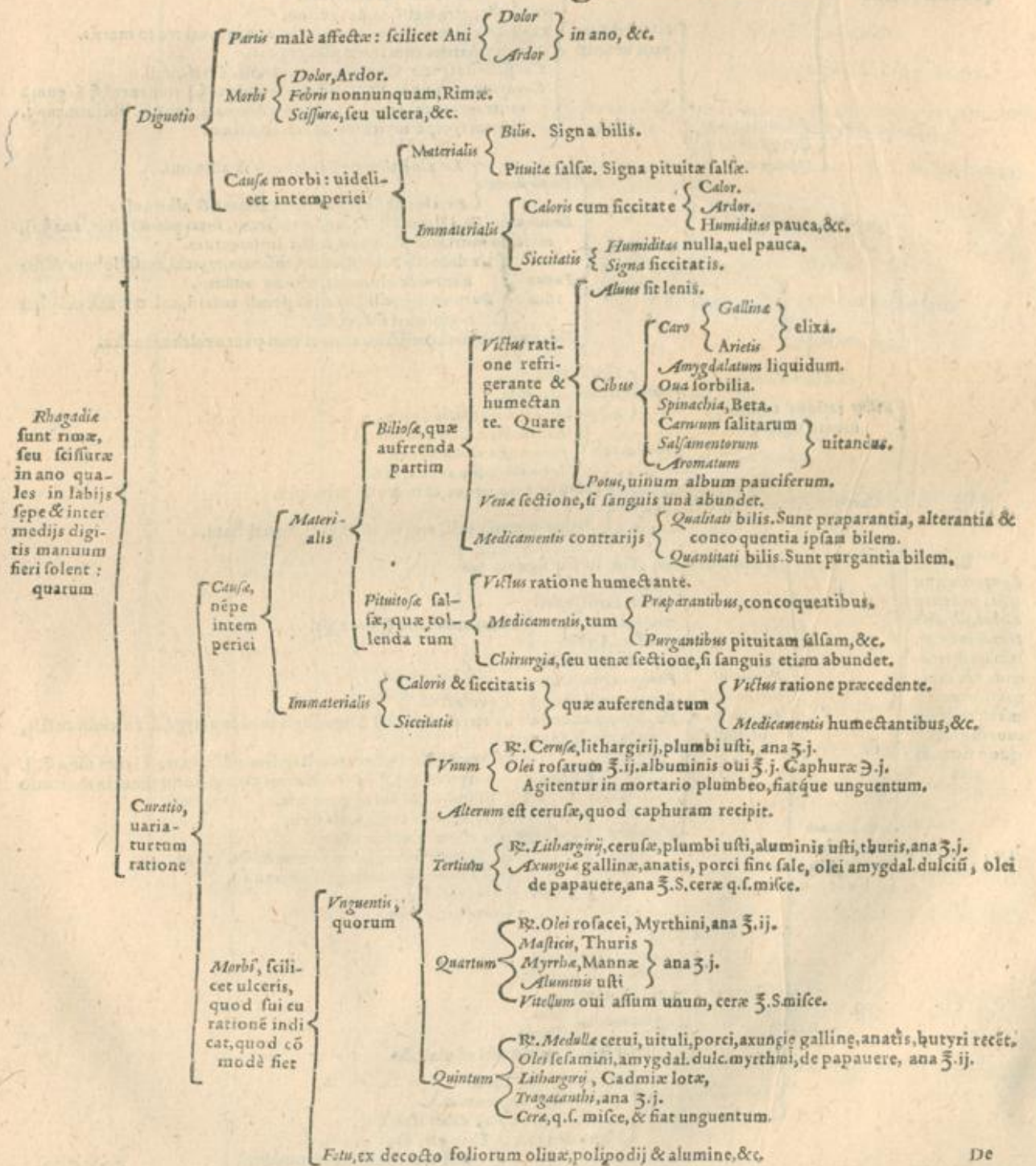
B. Symptoma quoque, uidelicet dolor, sui ablatione indicat. Is namq; leniendus & mitigandus, maxime in cœcis hæmorrhoidib; quod fiet partim

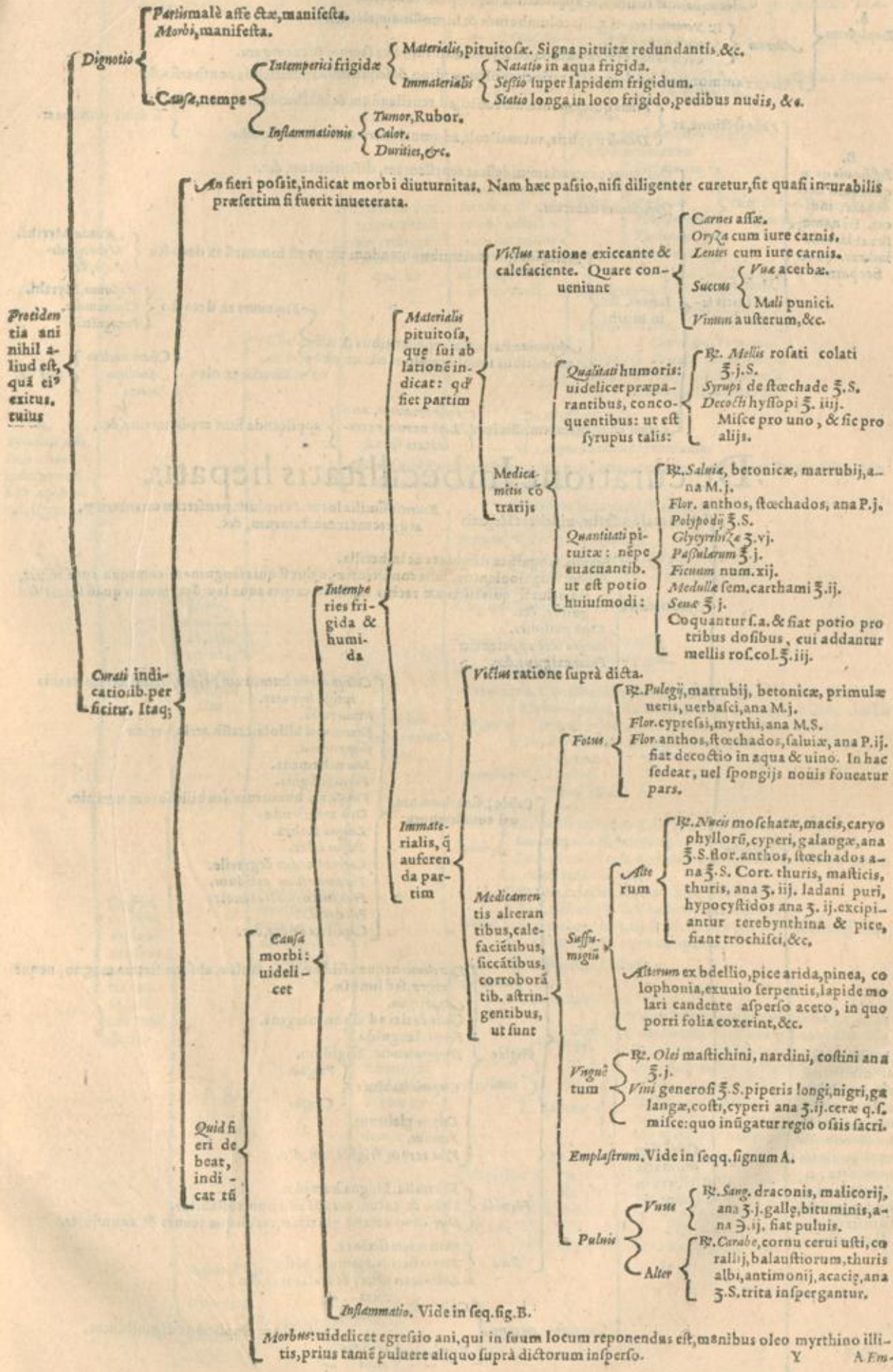
30. Attem-

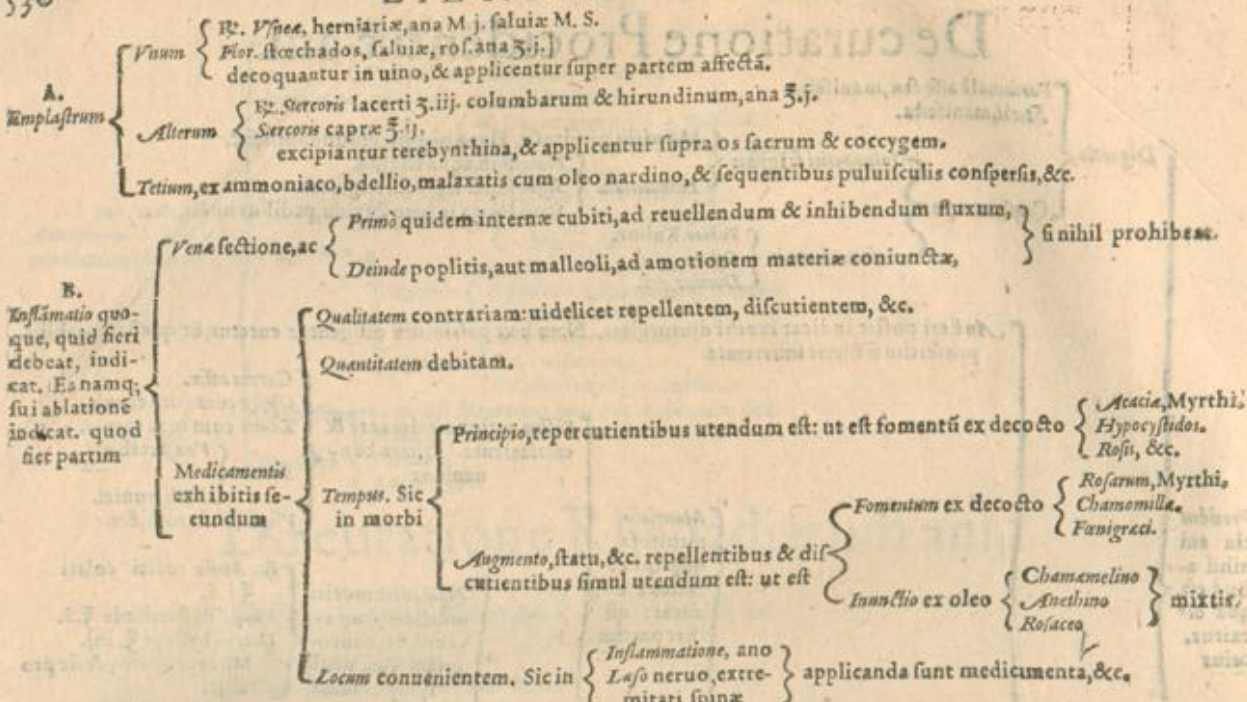

De curatione Rhagadiarum ani,

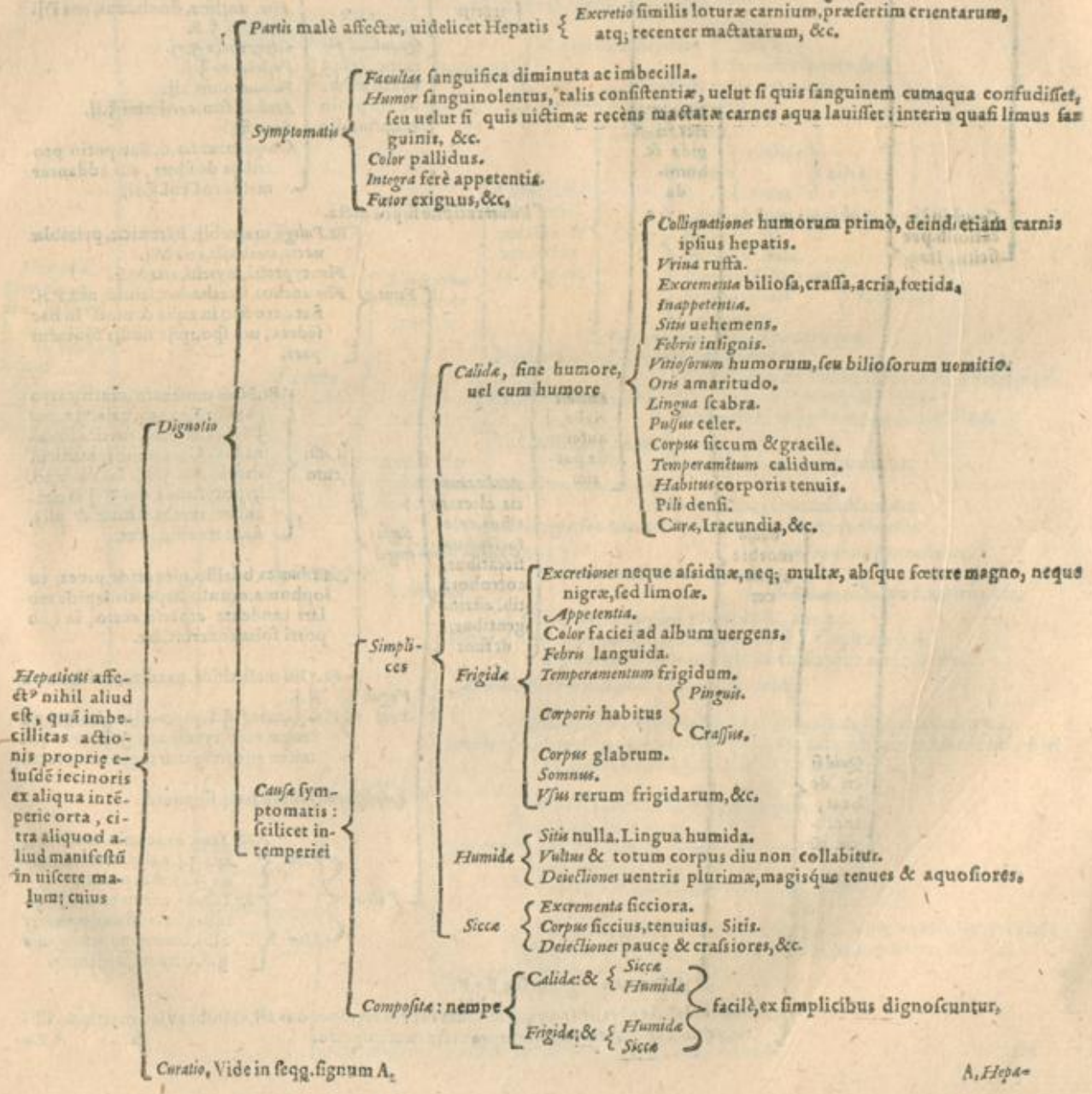

De curatione Procidentiae ani.

De curatione Imbecillitatis hepatis.

Ab fieri possit, indicat symptomatis causa, &c. Nam si ex

Calida intemperie originem ducat, quamprimū ritē curari debet. nam temporis spacio colliquationes fiunt. Frigida eueniat, eius curatio non paruifacienda. Nam ex actu temporis corrupto in iccore sanguine febris superuenire solet: & si ulterō augeatur intemperies, permutatur ad aquam intercutem.

A. Hepatici affectus curatio indicationibus absoluitur, Quare

Calida, quæ sui ablationē indicat. qd fiet par tim

Quid fieri debeat, indicat symptomatis causa, scilicet interpres

Medicamentis contrariis, nempe frigidis & roborantibus

Extrinsicis applicatis dextro hypochondrio: ut sunt

Frigida. Vide in seq. signum B.

Humida } Vide in seq. signum C.
Sicca }

Aer ad frigidum uergens. Somnus moderatus & nocturnus. Quies. Animus tranquillus. Siquidem immo- i animi affectus fugiendi, præsertim ira, tristitia, cura, sollicitudo.

Qualitate contraria: uidelicet refrigerantem. Itaque sit

Cibus non obstruens, & qui probe distribuitur, & robur inducit, & uim abstergendi habeat: ut est

- Pisana. Cremor ptisanæ cum aceto. Panis hordeaceus.
- Caro { Gallinarum Pulorum Perdicum Phasianorum Turdorum Merularum } cum succo lim- num, aut uua acerbæ.
- Ex oleribus { Lactuca, Endiuia, Cichorium, Sonchus, &c. }
- Pisces saxatiles.
- Ex fructibus. { Cucurbita, Peponæ, Cotonea, Mala punic. Pira, mespilæ, cerasa. Uua passa, acida, &c. }

Potus, aut Aqua hordei. Aqua fontana feruefacta. Quantitatem conuenientem: quæ pro ratione uirium, ætatis, anni temporis, consuetudinis, &c. uarianda est.

Syrupus { Rosatus laxatiuus. Violatus. De succo rosarum. De succo scariolæ. De succo cichorij, Myrthinus. Limonū, de ribes, Cydoniorū, &c. }

Oxyfaccchara. Conserua Rosarum, Violarum. Confectio { Triasantali. Diarrhodon Abbatis. Diatragacanthi frigidi. }

Crocum martis. Oleum ferri. Coralliorum succus, seu spiritus. Succus { Cichorij, cuius ciathum unum cum aquæ calidæ ciathis tribus sumatur, addito mellis Attici cochleario. Seridis recentis cum aqua mulsæ, &c. }

Decoctum { Senecionis. Cichorij. Tropolij acidi. } Philonis antidotus.

Puluis { R. Spec. triasantali ℥. ij. coriandri preparati ℥. j. Sem. acetosæ & portulacæ ana ℥. j. corallij rubri ℥. S. Sacchari rosati tab. ℥. vj. misce. Sumatar cochlearium unum cum iulculis, &c. }

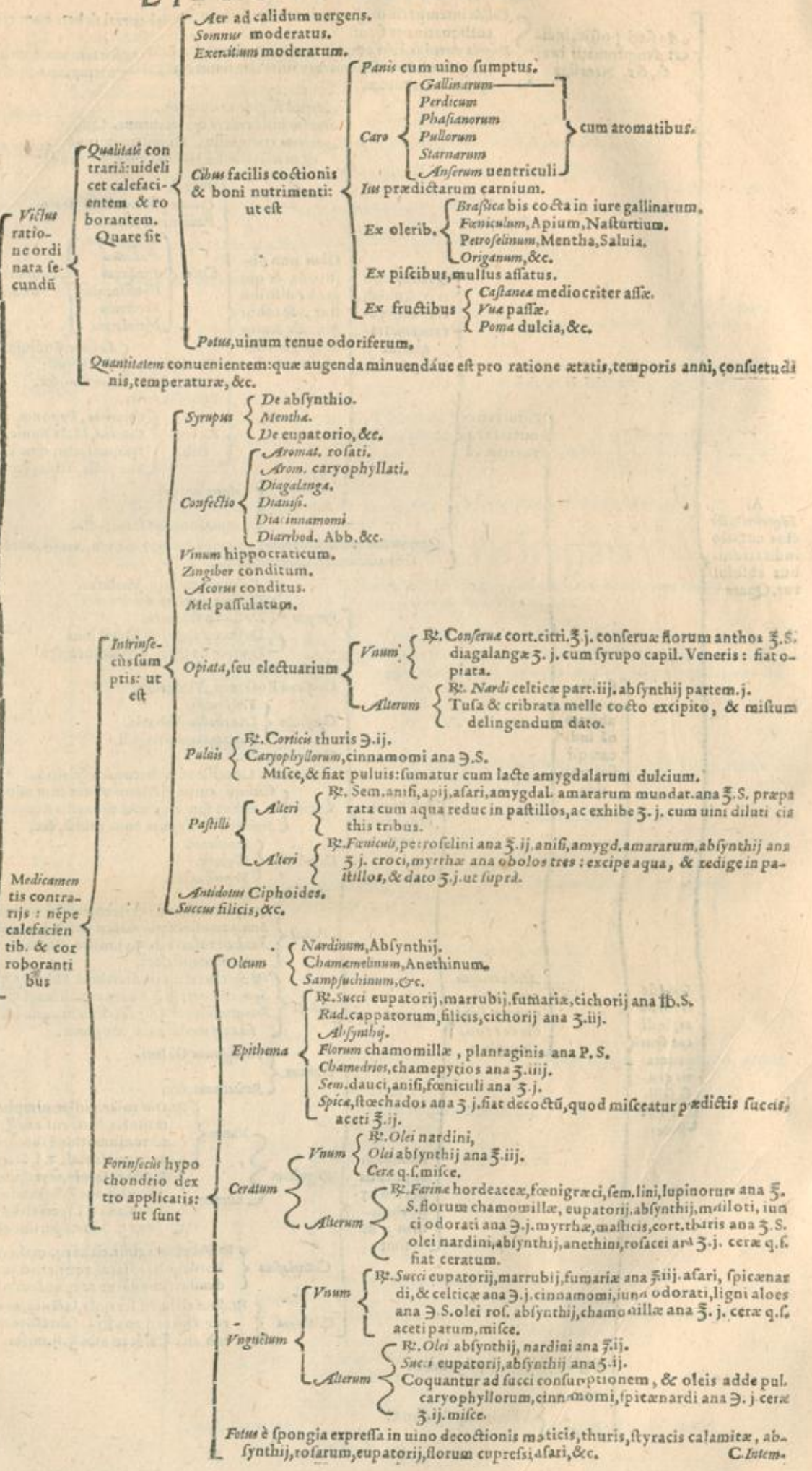
Tabula { R. Spec. triasantali, diarrhod. Abb. ana ℥. ij. Sem. cichorij ℥. S. Vaarum passerarum ℥. iij. Sem. melonum ℥. iij. sacchari in aqua ros. dissoluti ℥. iij. fiant tabule auro coopertæ. } Refrigerans Galeni.

Ceratum { Santalinum, &c. } Vnum { R. Olei rosar. uiolar. nimpheæ, ana ℥. j. S. succi uiolar. succi ros. ana ℥. S. coquantur usq; ad consumptionē succorū: cui adde pulueris triasantali ℥. j. S. cere q. l. fiat ungu. }

Alterum { R. Olei rosarum, myrthini, de papauere, abynthij, ana ℥. S. santalorū omnium, coral. rub. ana ℥. j. succi cichorij, succi lactucæ ana ℥. ij. aceti parum, cera, q. l. misce. }

Cataplasma { R. Fol. plantaginis, cichorij, mal. cotoneorū, farinæ hordei, olei rosacei, aque, croci, aceti, an. q. l. cōtundenda cōrundantur & coquantur usq; ad sufficiētiam. }

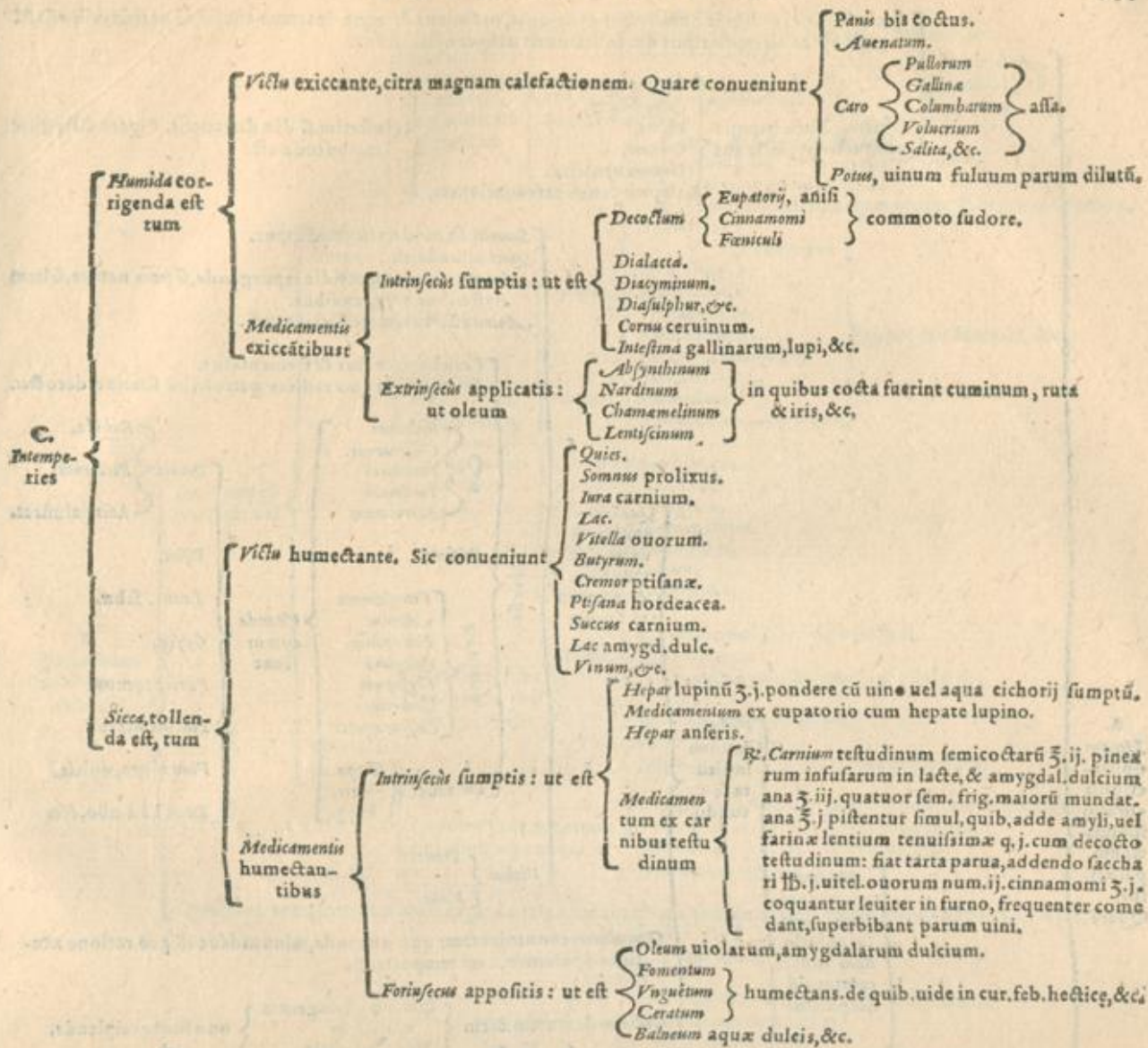
Epithema { R. Succu cichorij, scariolæ, lactucæ, ana ℥. iij. aquæ ros. rub. cichorij ana ℥. j. santalorum omnium, coral. rub. ana ℥. S. aceti albi ℥. ij. misce. }

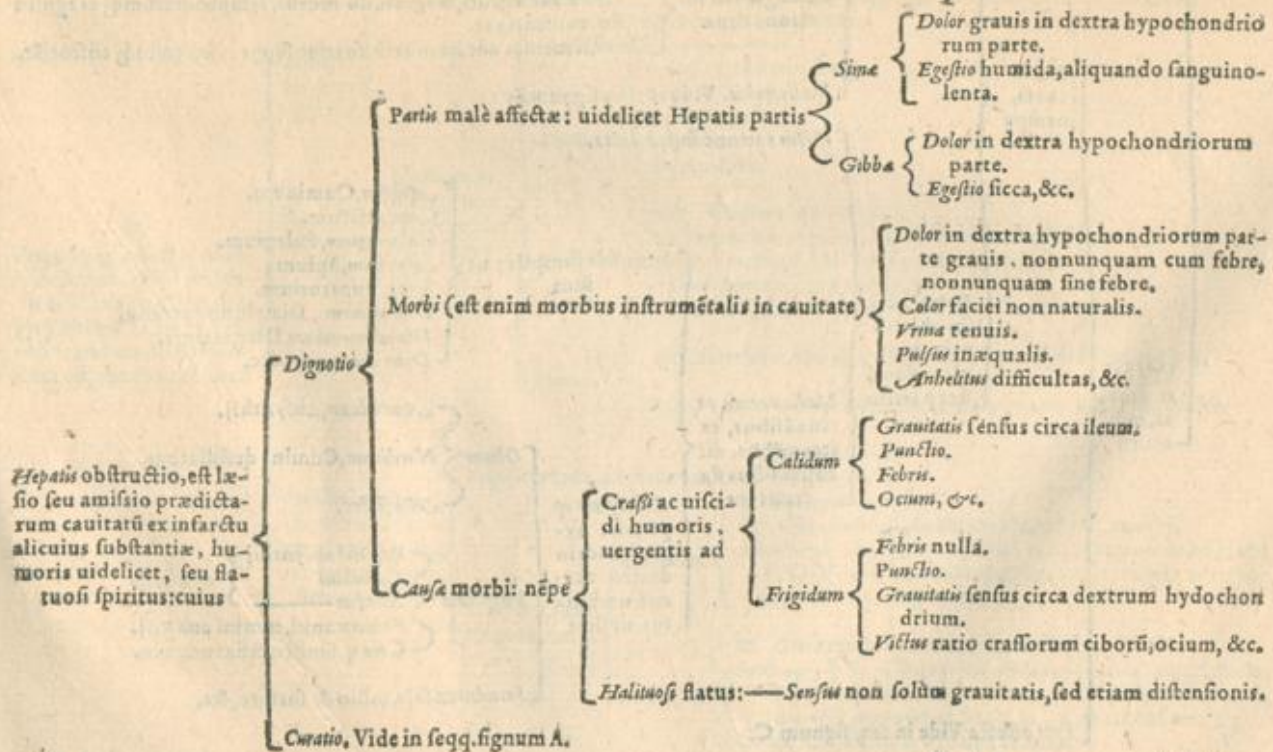
B. Intemperies quoque frigida auferenda est, tū

Medicamentis contrariis: nepe calefacientibus & corroborantibus

Forisfectis hypochondrio dextro applicatis: ut sunt

De curatione Obstructionis hepatis.

Causa. Nam si ex vitiosis humoribus contingat, nec minus & aqua intercus consequi poterit, visco sita, si gidi ac crasis humoribus diu in icinoris uasis consistentibus.

An fieri possit, indicantur

Effectus. Nam hepatis obstructio prae dicitur aut

- Hydropem,
- Spasmodicam,
- Febrem,
- Colicam,
- Fluxum uentris,
- Corporis totius extenuationem,

praesertim si diu durauerit. Quare diligenter remouenda est.

Somnus sit moderatus, nocturnus.
 Quies uitanda est.
 Alii excrementa quotidie expurganda, si non natura, saltem clysteribus, aut glandibus.
 Animi affectus immodici uitandi.

Panis bene coctus & fermentatus. Ins carniū, in quo radices petroselinum fuerint decoctae.

- Caro
 - Pollorum Gallinarum
 - Perlicum
 - Turdorum
 - Miculanum

- Bubula.
- Carues
 - Porcorum.
 - Aues palustres.

Pisana.

Pisces.

- Ex oleis.
 - Petroselinum
 - Apium
 - Feniculum
 - Pulegium
 - Hyssopum
 - Caccharium
 - Asparag. etc.

Vitanda autem sunt

- Lentis, fabae.
- Oryza.
- Panis azymus.
- Fructus acerbi.
- Vina nigra, dulcia.
- Exercitia à cibo, &c.

Qualitatem contrariā: nempe extenuatē & aperientē. Quare

Cibus sit

- Ex fruct.
 - Cappares.
 - Amyg.

- Vinum
 - Tenu.
 - Vet.

Quantitatem conuenientem: quae augenda, minuendaue est pro ratione aetatis, temperaturae, anni temporis, &c.

Ordinem decentem. Sicut Principio astringentia crassa que Fine, aperientia non sunt accipienda.

Vicium ratione instituta secundum

Humores crassi ac uiscidi, qui sui ablationem indicant: quod fiet partim

Chirurgia seu sectione uenae

Internae uel externae manus, si sima hepatis pars fuerit obstructa, aetas, robur aegroti, magnitudo morbi, symptomatumque, magnitudo consentiant. Cruris, si menfes aut haemorrh. fuerint suppressae, ceteraque consentiant.

Medicamentis. Vide in seq. signum B.

Morbi causa, nempe

Vicium ratione supra dicta.

Flatus etiam sui ablationem indicat: quod fiet partim

Intrinsicis sumptis: ut sunt

- Anisum, Cuminum.
- Carui, Alarum.
- Calamentum, Pulegium.
- Anethum, Apium.
- Spica, Eupatorium.
- Diacuminum, Diatriopereon.
- Diacalamentum, Diagalanga.
- Diacinnamomum, &c.

Medicamentis at tenuatibus, exiccantibus, discutientibus flatibus: tum

- Anethinum, Absynthij.
- Oleum
 - Nardinum, Cumini destillatum.
 - Anisi, &c.

Extrinsicis applicatis hypochondrio dextro atque etiam umbilico: ut sunt

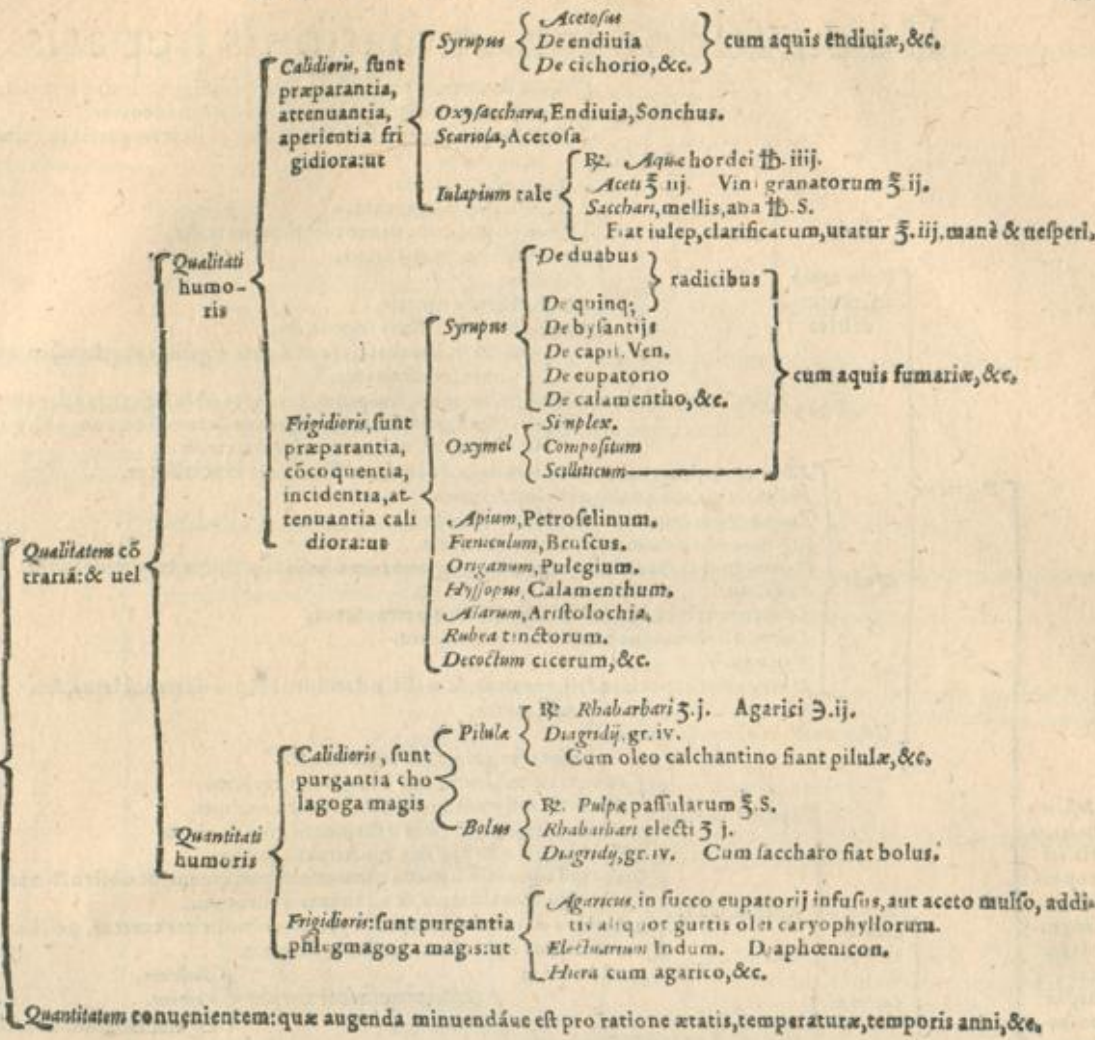
- Unguentum
 - R. Olei absynthij
 - Anethini
 - Nardini
 - Pulueris anisi, cumini ana ʒ. ij.
 - Cera q. s. misce, & fiat unguent.

Pars affecta Vide in seq. signum C.

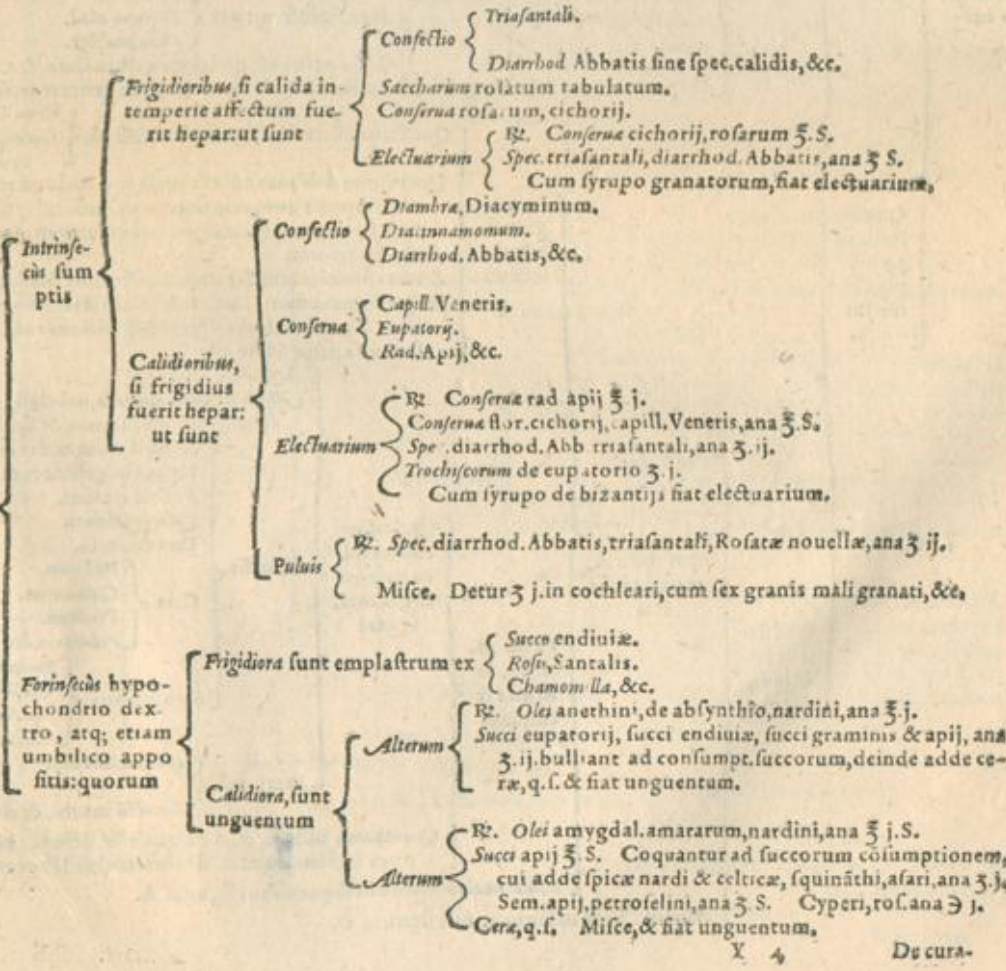
A. Hepatis obstructionis curatio indicationibus perficitur. Quare

Quid fieri debeat, indicatur

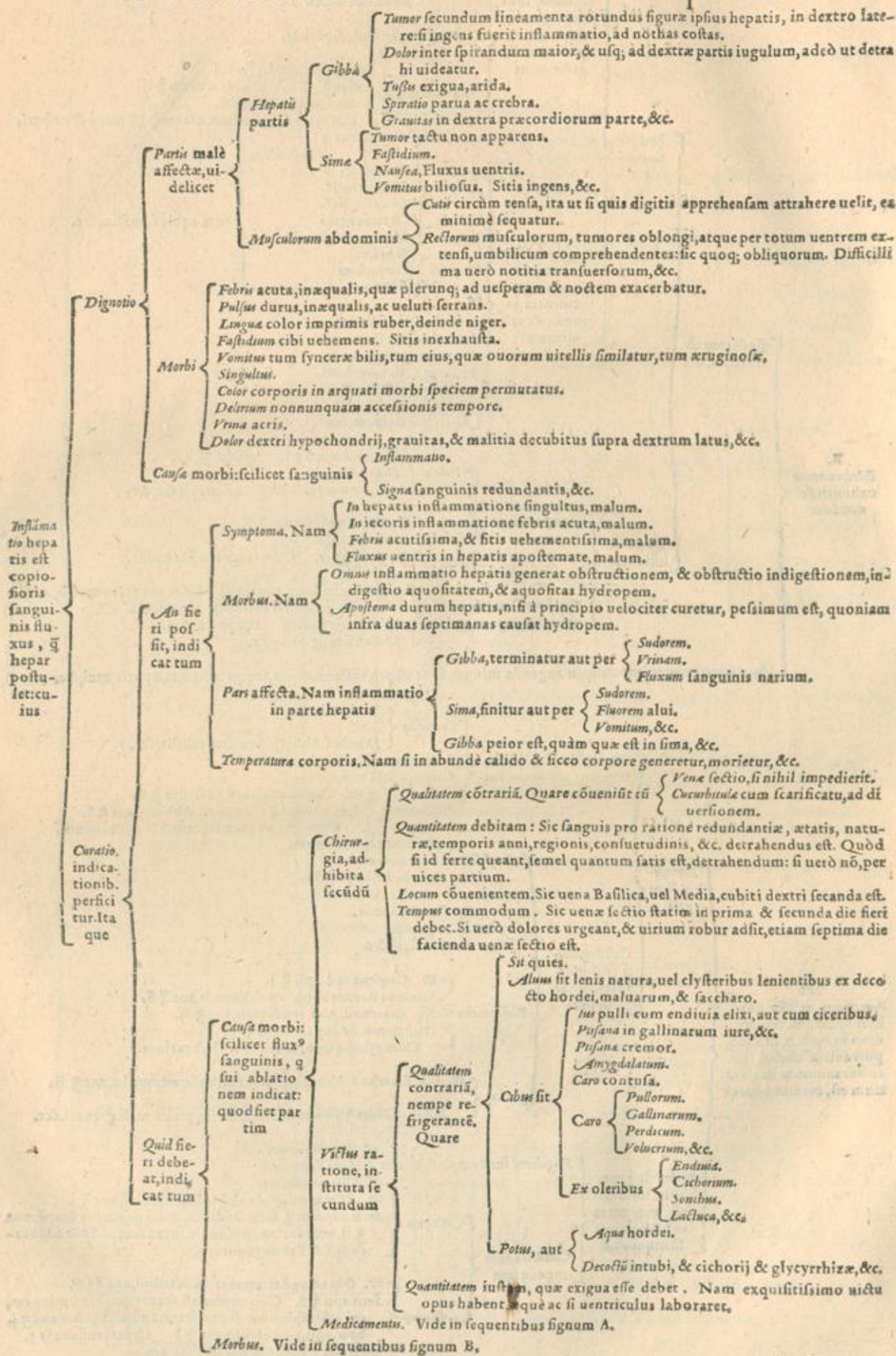
B. Medicamenta exhibitis secundum

C. Pars quoq; affecta, uidelicet hepar, quid faciendum sit, indicat. Id namq; post ablatâ causam corroborandum & alterandum est, medicamentis tū

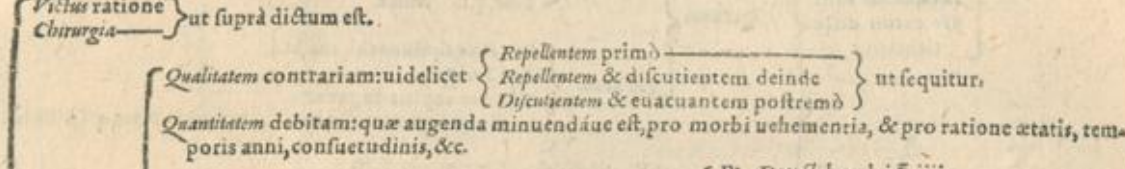

De curatione Inflammationis hepatis.

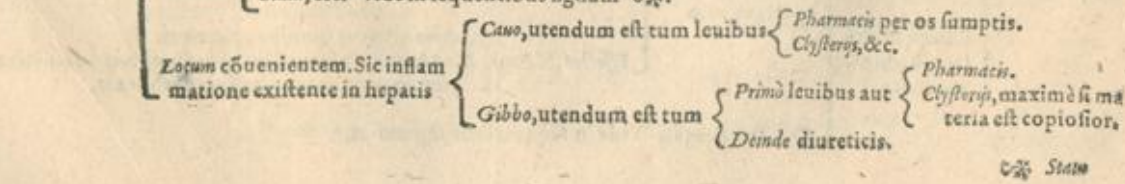
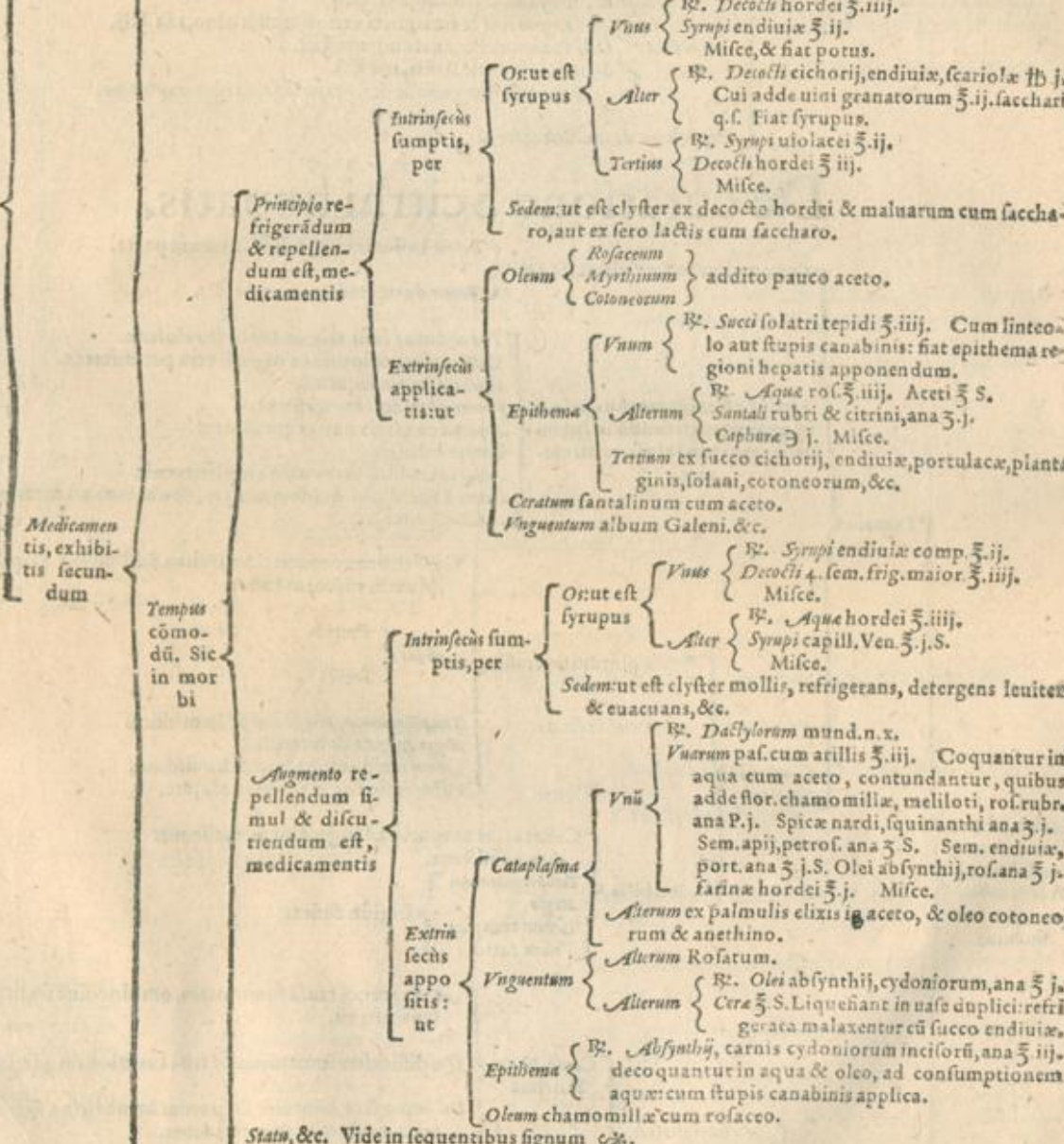

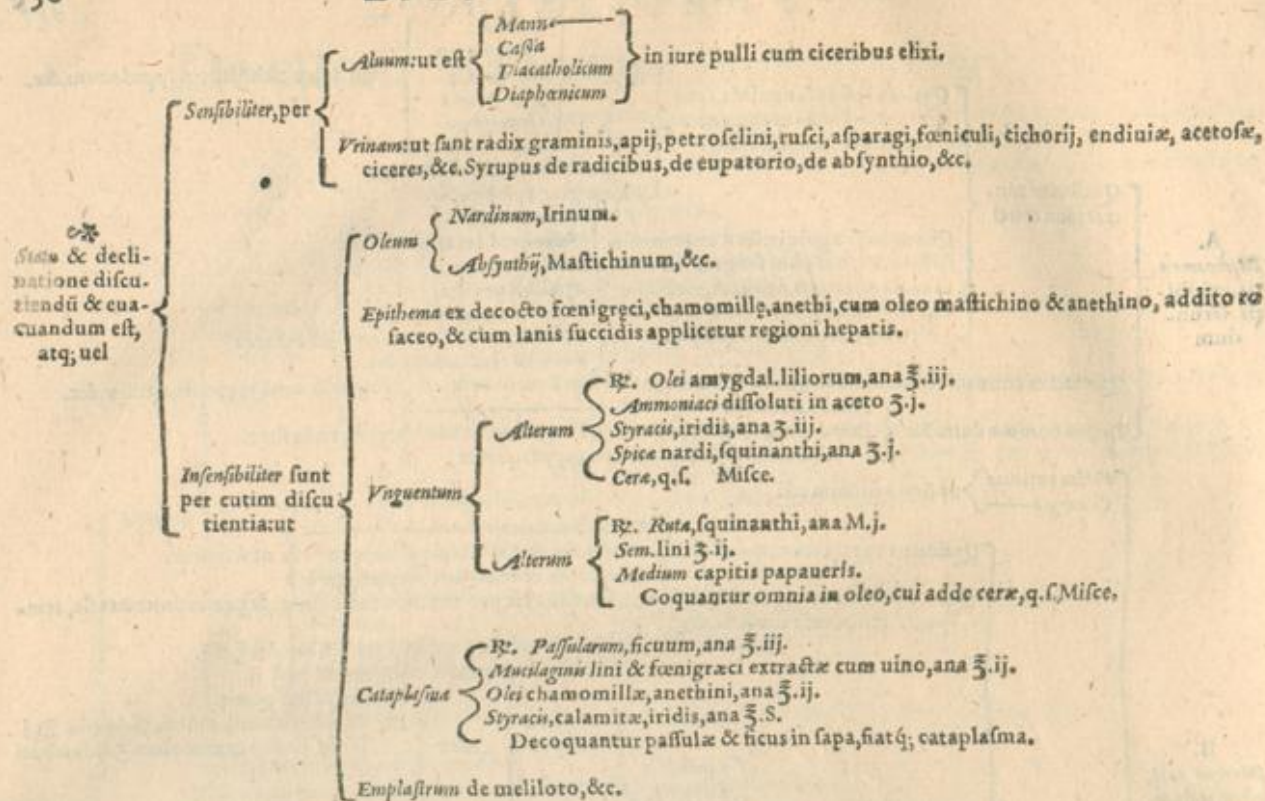
A. Medicamen-

A. Medicamentis, exhibitis secundum

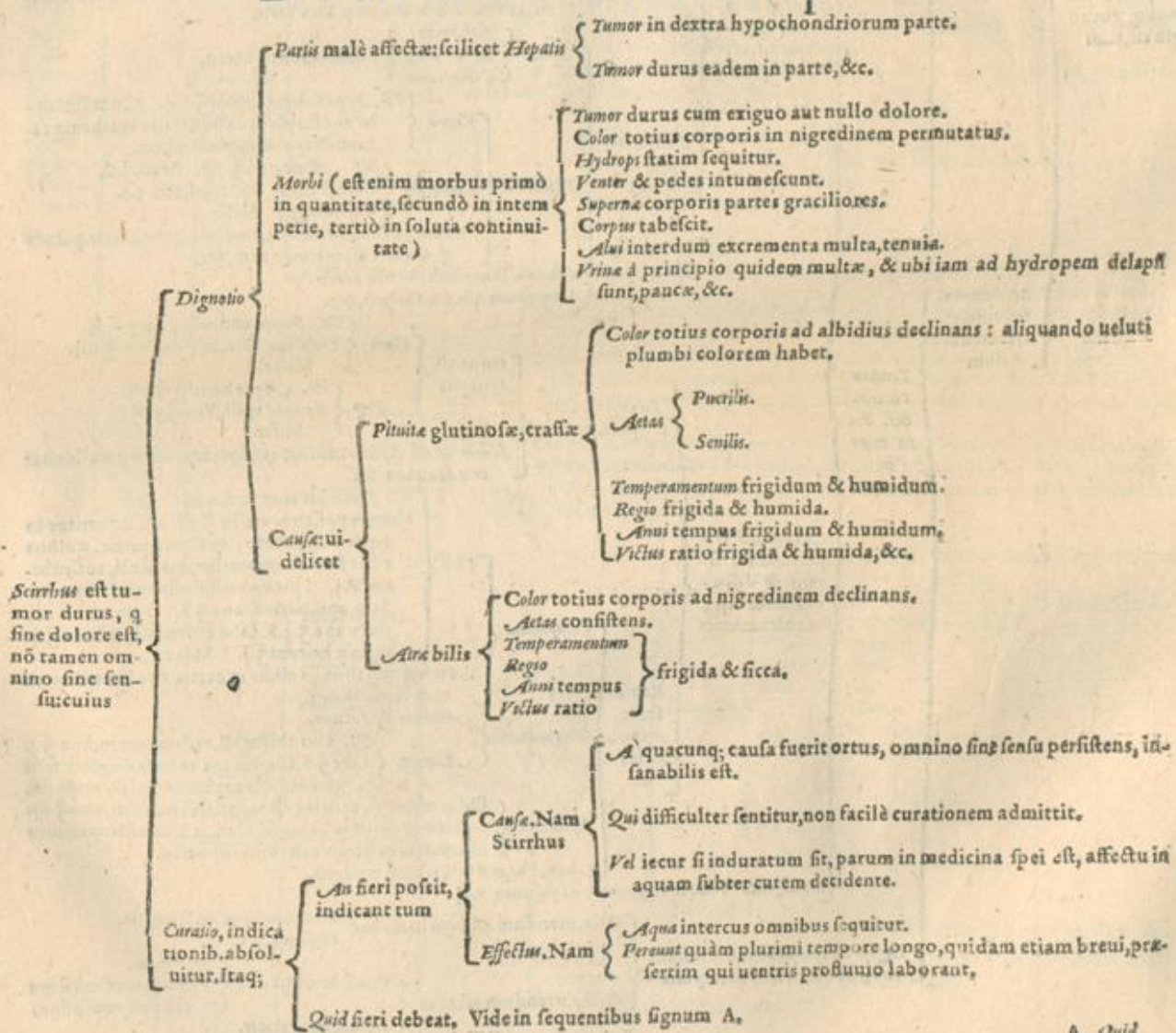

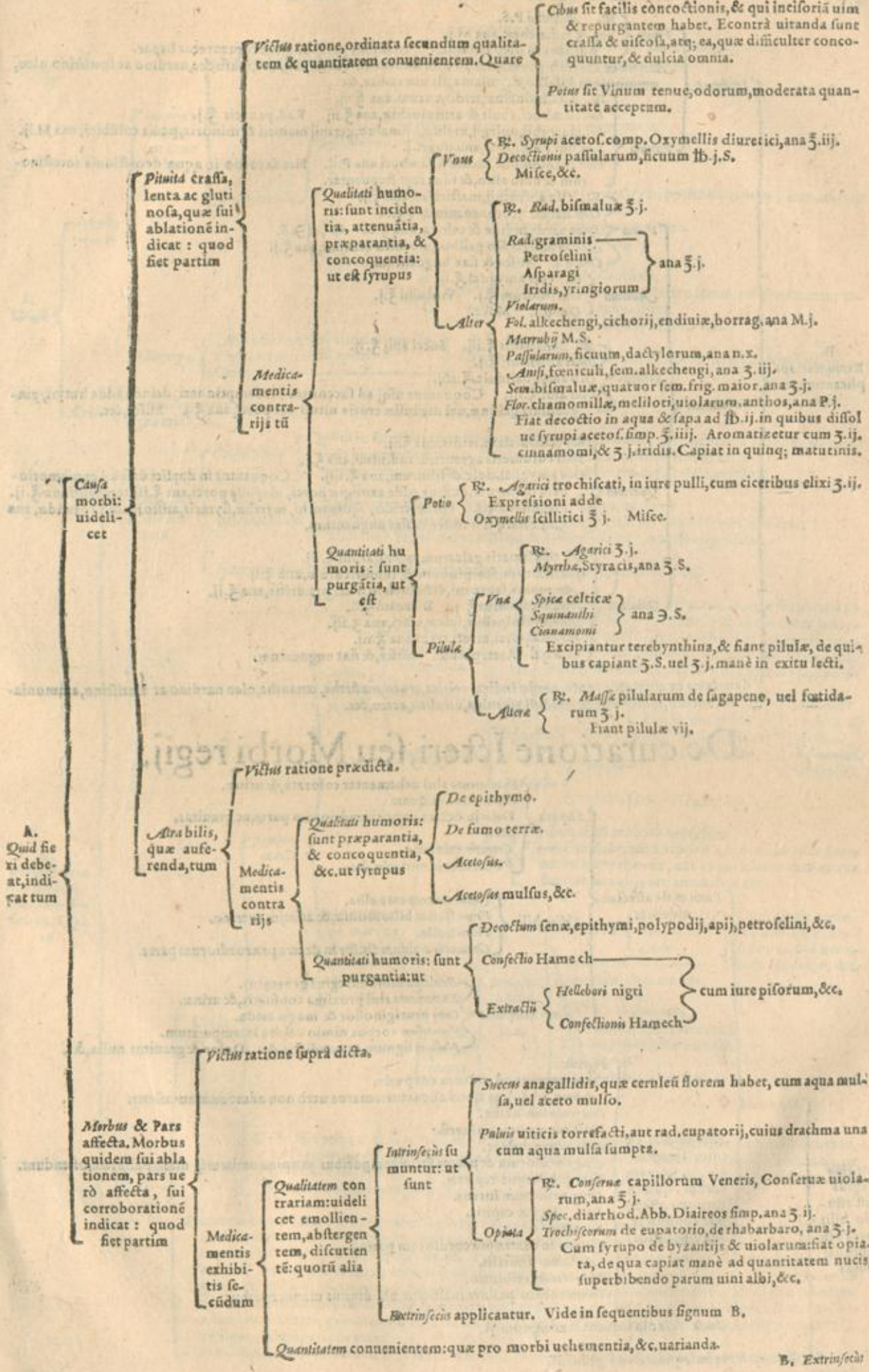
B. Morbus etiam, nepe inflammatio, quid fieri debeat, indicat. Ea namq; curanda est, tum

De curatione Scirrhi hepatis.

B. Extrinsicis

B.
Extrinfecur applicantur: ut sunt

Epilepsia

Primum {
R. Absynthij P.S.
Fol. & rad. altheæ, ana M. j.
Bulliant in oleo communi, quo sæpius per spongiam fomentetur hepar.
Asterum ex absynthij coma, nardo tum indica tum celtica, cenanthe, mastiche, nardino ac lentifcino oleo, ammoniaco, bdellio, thymiana, altheæ radice, &c.

Tertium {
R. Rad. bismaluz, iridis, cucum. ana ℥. vj.
Rad. sambuci, ebuli & aristolochiæ, ana ℥. iij. Rad. panacis ℥. j.
Fol. marrubij, pulegij, maluz, bismaluz, geranij maioris & minoris, pedis colubini, ana M. ij.
Sem. lini, foenigræci, ana quart. j.
Flor. chamomillæ, melliloti, sambuci ana P. ij. Fiat decoctio in aqua decoctionis intestinorum & uino albo, & foueatur frequenter.
R. Olei absynthij, mastichini, ana ℥. j.
Olei nardini, cotoneorum, ana ℥. s.

Primum {
Spica nardi, indicæ & celticæ, ana ℥. s. Croci ℥. s.
Adipis anseris, seu gallinæ, medullæ ceruinæ, ana ℥. j.
Cera q. l. Misce, & fiat unguentum.

Asterum {
R. Olei amygdal. ℥. ij.
Olei liliorum ℥. j. Vini albi ℥. j.
Cera q. l. Misce.

Tertium {
R. Succo iridis ℥. iij. Succo apij ℥. ij.
Succo absynthij ℥. j.
Olei amygdal. dulc. ℥. iij.
Vini albi ℥. iij. Coquantur usq; ad succorum consumptionem, deinde adde butyri, pinguedinis gallinæ, uel medullæ cruris uituli aut porci, ana ℥. j. Misce, &c.

Quartum {
R. Succo ciclam. iridis, ana ℥. ij.
Succo cucumeris agreftis, & rad. ulmi, ana ℥. j.
Olei amygdal. dulc. & liliorum, ana ℥. iij. Coquantur in duplici uase ad consumptionem succorum, quibus adde axungie porci, medullæ porci, ana ℥. iij. terebynthinæ ℥. ij. Propoleos ℥. j. Spicæ, iridis, squinanthi, myrrhæ, styracis, aristolochiæ rotundæ, ana ℥. iij. cera q. l. Misce, & fiat unguentum.

Quintum {
R. Olei hepatis galearum, uel raifarum ℥. ij.
Olei liliorum, scorpionum & lumbricorum, ana ℥. ij.
Ammoniaco, sagapeni, dissolutis in oleis prædictis, ana ℥. ij.
Styracis calamitæ ℥. j. Belzoini ℥. s.
Iridis, aristolochiæ, spicæ, asari, ana ℥. iij.
Medulla porci, uituli, cerui, ana ℥. iij.
Cera q. l. Aceti parum. Misce, & fiat unguentum.

Cataplasma ex absynthij coma, nardo Indica, celtica, croco, mastiche, cenanthe, oleo nardino ac lentifcino, ammoniaco, bdellio, radice altheæ, medulla ceruina, uitulina, aceto, &c.

De curatione Icteri, seu Morbi regij.

Hepatis {
Excrementa alui uehementer colorata, & urinæ.
Febris nonnunquam.
Dolor in dextra hypochondriorum parte, ac grauitas.
Sitis.
Corporis exiccatio.
Varia coloris mutatio, &c.

Partis malè affectæ: uidelicet

Vesicæ bilis {
Alui excrementa alba.
Urina statim biliosissima, & assatim excretæ.
Febris nulla.
Grauitatis quidam sensus in dextra præcordiorum parte.

Uniuersi corporis {
Paulatim morbus regius generatur.
Excrementa alui proxima consuetis, & urinæ.
Cutis pruriginosior & magis arida.
Uniuersum corpus nimio calore intemperatum.
Nullum signum ex prædictis, &c. Dolor & grauitas nulla, &c.

Dignotio

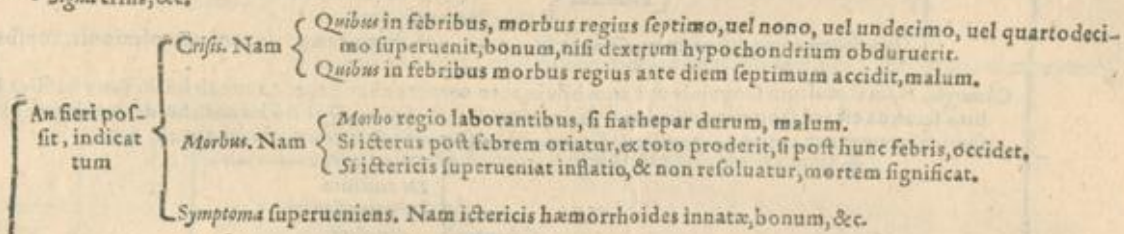
Symptomatis (est enim symptoma in genere eorum, quæ in corporis affectibus consistunt, sub uisibilibus)

Pigrities.
Timor grauans ad motum corporis.
Animus ad dulces cibos alienatus: amarus uerò non admodum auersatur.
Imaginationes uariæ.
Pruritus corporis uniuersi.
Difficiliter exudant.
Alba oculorum & partes faciei temporibus propinquæ; itemq; malæ pallorem ostendunt;
Vena sub lingua repletæ.
Color oculorum luteus.
Sitis. Dolor capitis.
Singultus.
Dures in dextra præcordiorum parte.
Anhelitus difficilis.
Membrorum resolutio.
Totum corpus pallore inalbescit, ubi diutius manet morbus.

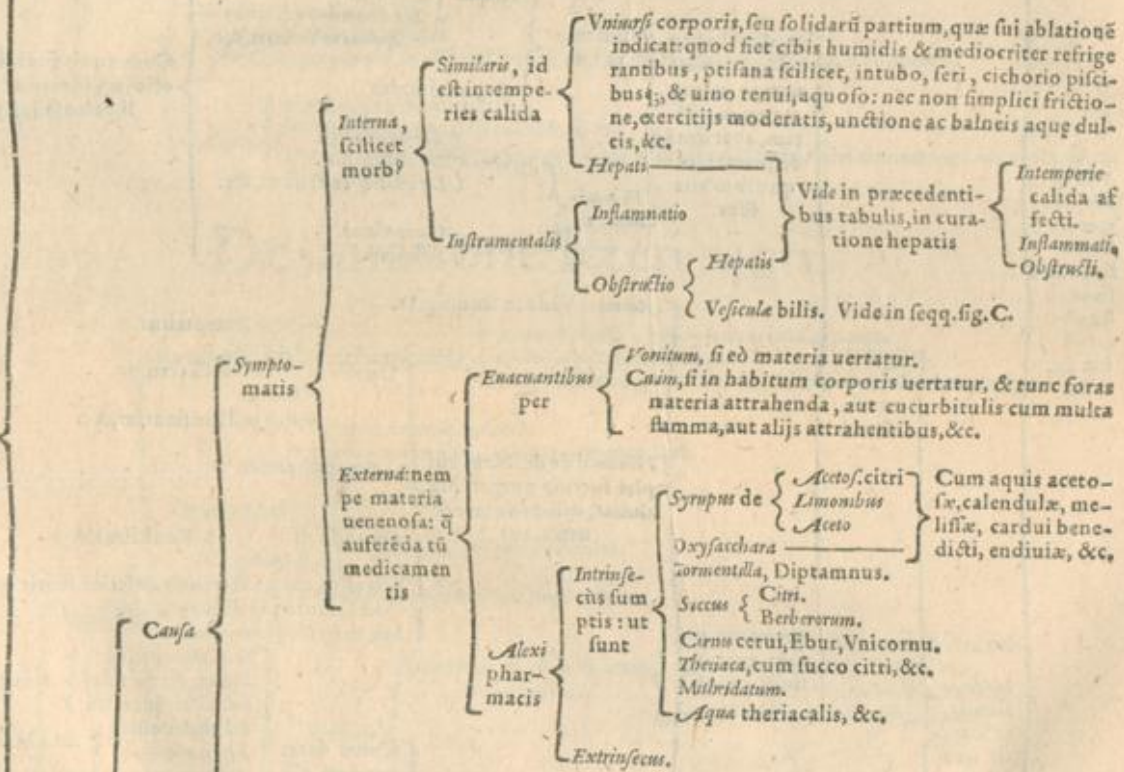
Causa. Vide in sequentibus signum A.

Curatio. Vide in sequentibus signum B.

A, Causa

B. Hæc in cura tione indicationibus perscitur. Quare

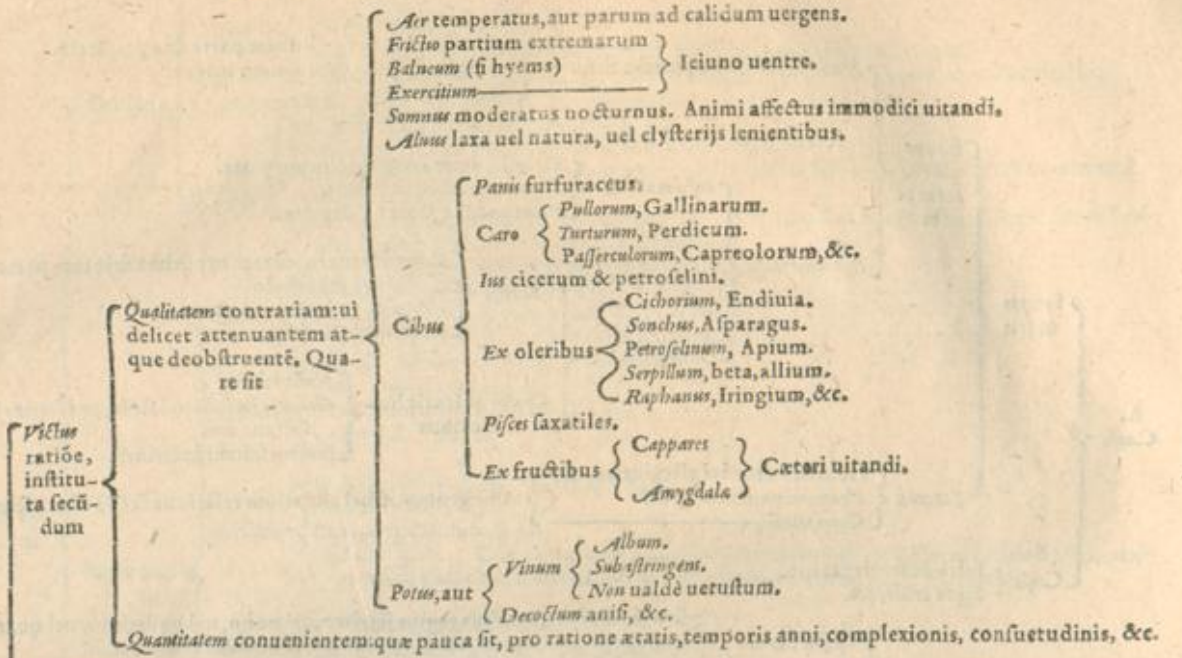
Quid sit agendum, indicat tu

Crisis. Hic prius morbi acuti, à quo magis imminet periculum, ratio habenda erit. quo curato, ad symptoma deueniendum, quod facillè curatur, nimirum aquarum potabilium balneis, ac olei diffusorij affricu, & omnibus cutim rarefacientibus, quale est oleum anethinum, chamomelinum, irinum, ut sequitur.

Symptoma. Nam curato uiscere, color foedus delendus est thermis siccis: deinde balneo ex chamamelo, z-netho, calamento, sceniculo, rorismarino, parietaria & furfuribus: statimq; à balneis linteis asperis, & materia balnei perfricandum corpus est. Potiones ex supra dictis aperientibus & detergentibus exhibenda. Si in oculis & facie perseveret affectus, erthina & faciei lotio erunt ex usu: ut R. Succo rosarum ℥.ij, succi ciclae ℥.j, scammonæ ℥.j, mellis ros. ℥.iij, decoquantur ad spissitudinem, & digito immittat in nares. Faciem abluant cum aqua distillationis peponum, uel cum decoctione balnei, uel aceto albo, aqua hordei, succo granatorum, acetositate citri, tepidis. Sed hæc non sunt tentanda, nisi euacuata bile, castigata intemperie hepatis.

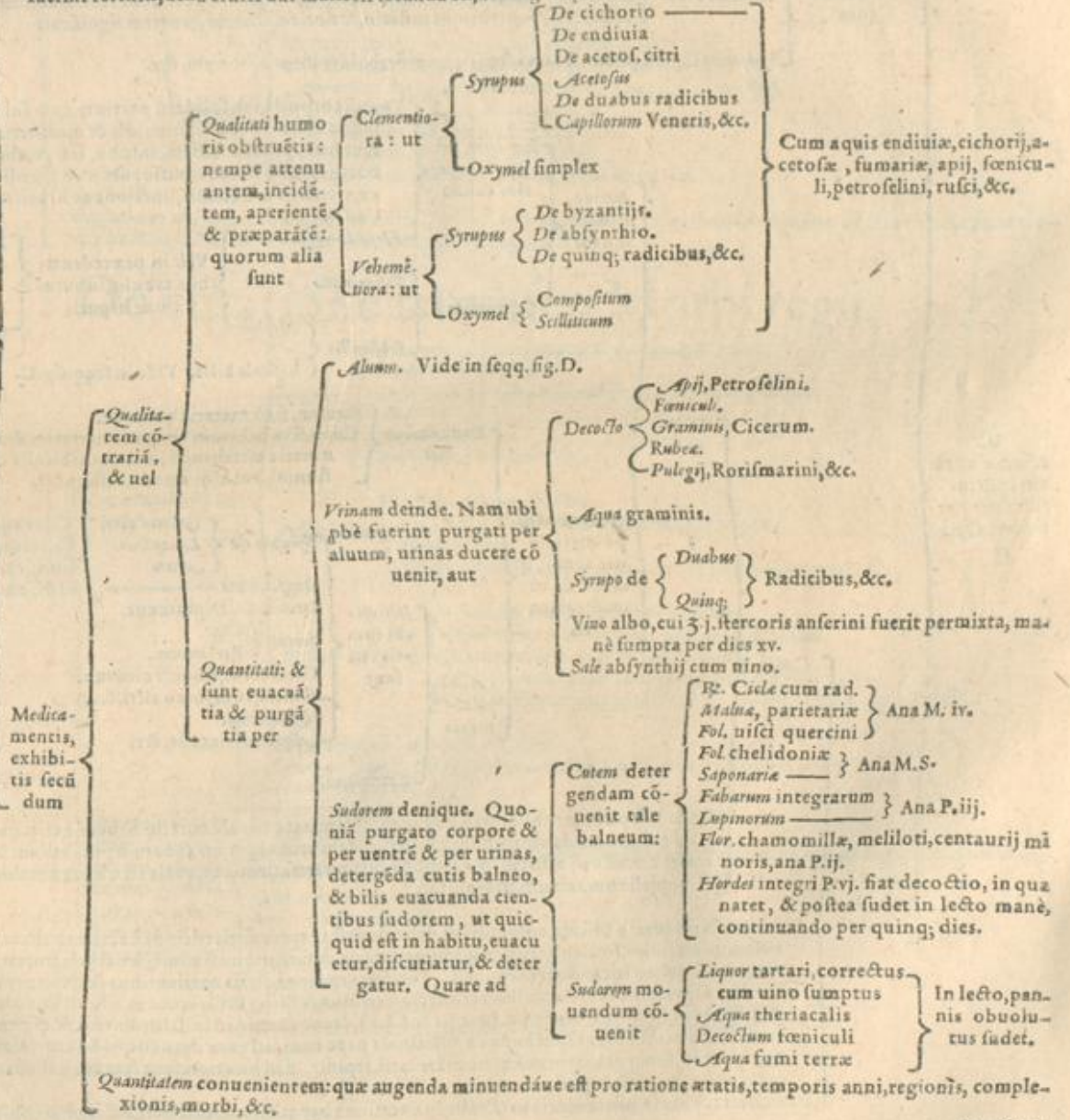
Pari affecta. Vide in præcedentibus tabulis, in curatione hepatis, supercalefacti, inflammati, obstructi, &c.

Z Obstru-

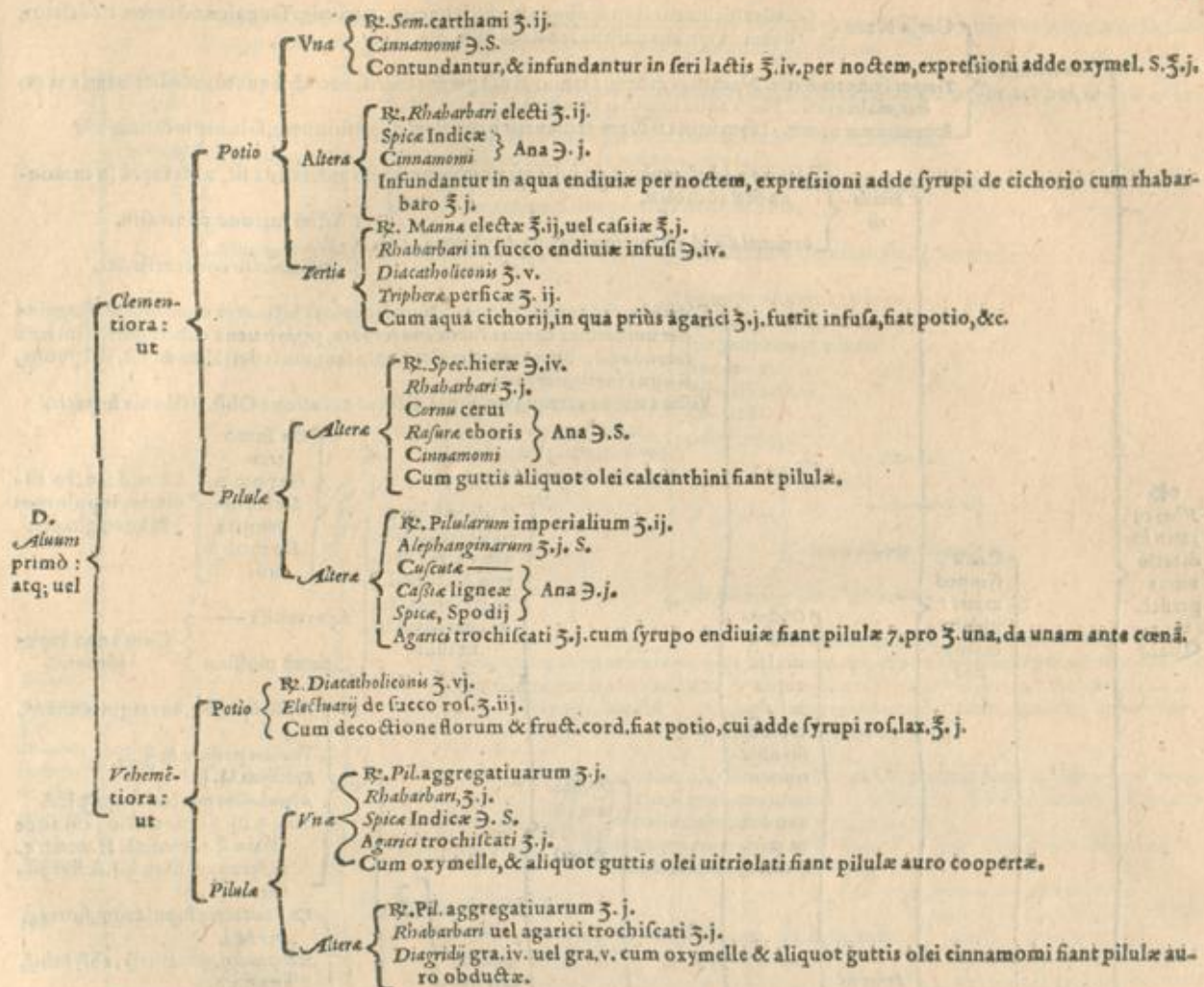

Chirurgia. Nam si multum sanguinis una cum bile in toto corpore abundauerit, tunc ab initio uena basilica in dextro cubito secanda est, ac sanguis particulatim & per uices detrahendus. Quod si hæmorrhoides, uel menses in mulieribus fuerint retentæ, uena cruris aut malleoli secanda est, ac sanguis pro ratione educendus est, &c.

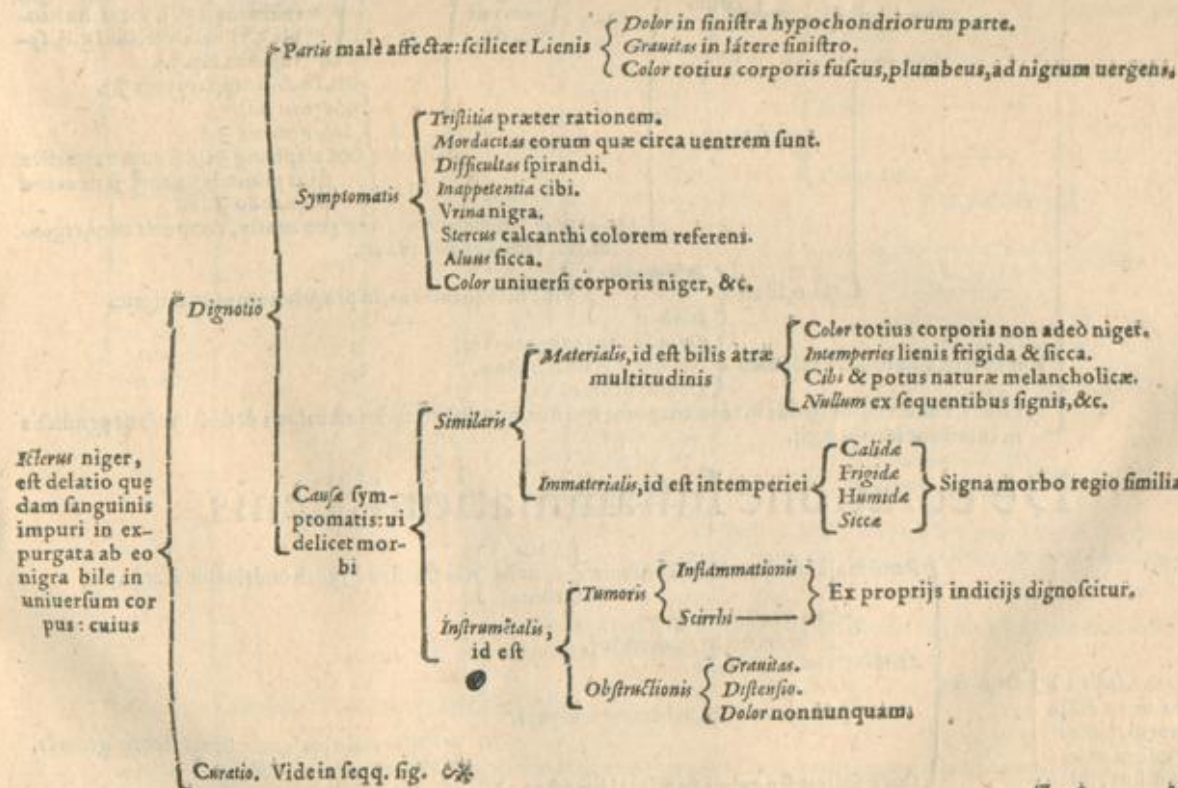
*C. Obstru-
ctio quo
que ue-
ficulæ
fellis au-
feren-
da est:
quod
fiet par-
tim*

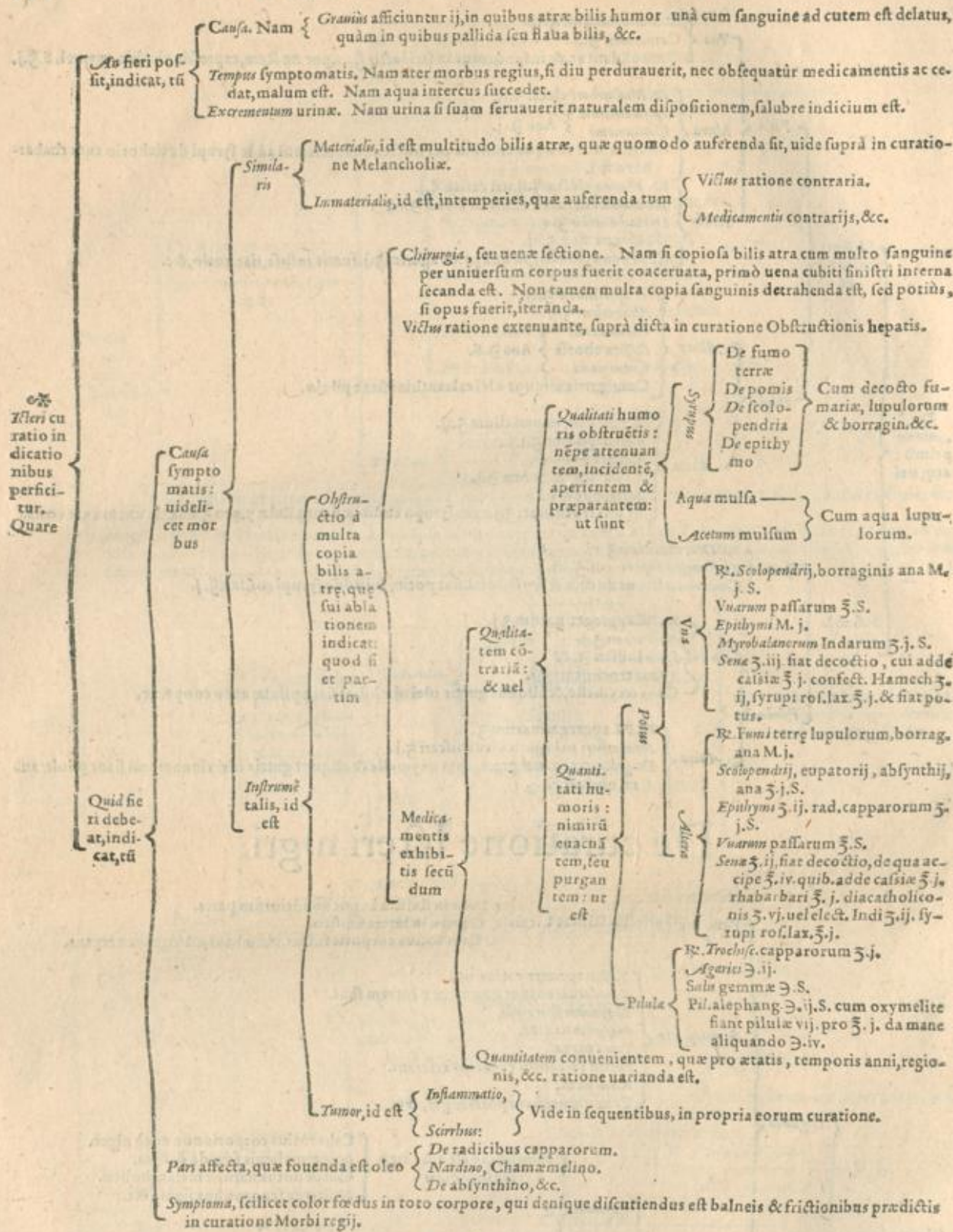

D. Aluum

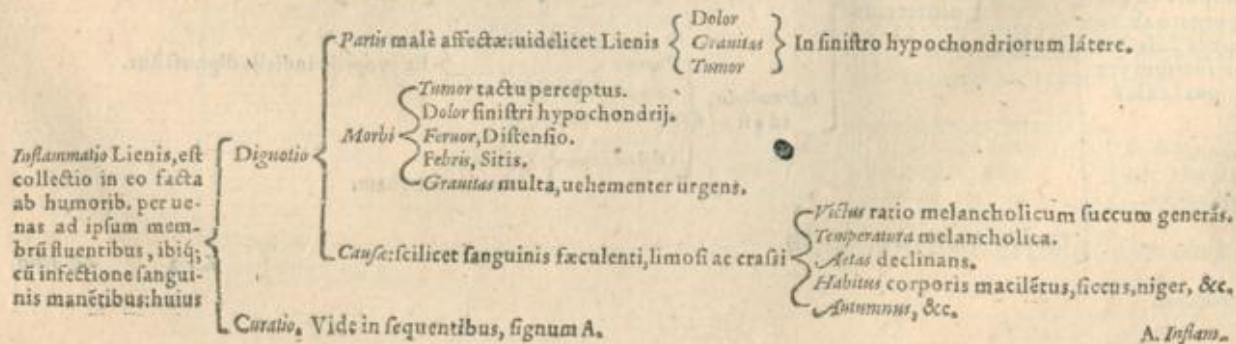

De curatione Icteri nigri.

De curatione Inflammationis lienis.

Morbus. Nam quamuis rarius, quam cetera uiscera, lien inflammetur, tamen si in eo excitetur inflammatio, magna cum diligentia curanda est, alijs praua consequentur symptomata.

As fieri possit, indicatum

Symptomata. Nam Quibuscumque sanguinis eruptio accidit ex nare sinistra, magnam fert utilitatem: quibus uero contra euenit, nihil iuuat. Fluxus uentris sanguineus in inflammatione splenis, bonum. Diarrhoea breuis in lienis inflammatione, bonum. Urina cum residentia multa & faece, in declinatione, bonum. Urina alba, tenuis, si diu perdurauerit, malum.

Tempus morbi, Nam inflammatio splenis, in principio antequam dureseat, facile curatur.

Ius pulli cum mica panis. Cremor ptisanæ. Ale gallinarum elixæ. Aues montanæ. Pisces saxatiles. Vna passa. Amygdala.

Qualitatem cōtrariam: nempe attenuantem, & bonum sanguinem generantem: cuiusmodi sunt

Potus, aut Aqua } Hordei. Cinnamomi. Vinum album aquosum.

Lenitio alui, cum clysteribus.

Victus ratio, ordinata secundum

Quantitatem conuenientem: quæ pro morbi tempore uarianda. Nam in morbi

Principio & augmento, solo iure pulli, uel ptisanæ cremore, & aqua hordei, æger nutriendus est. Statu & declinatione, æger carnibus, auiculis, atque interim uino tenui alendus & resiciendus est, &c.

Qualitatem: uidelicet reuellentem, & euacuantem: cuiusmodi est uenæ sectio, si ætas, uires, locus, consuetudo, æris constitutio, cruditas aut aliud quippiam non impedit. Quantitatem conuenientem. Sic præstat non semel extrahere sanguinem, sed in duos dies partiri.

Chirurgia, adhibita secundum

Locum congruentem. Sic incidenda uena est, aut

Interna brachij sinistri. Medus eiusdem brachij, si interna non appareat. Saluarella manus sinistrae, quæ minimo digito uicina est.

Tempus commodum. Sic statim ab initio morbi sanguinis missio facienda est.

Causa morbi: uidelicet fluxus sanguinis melancholici, qui sui ablationem indicat: quod fiet partim

Qualitati: uidelicet præparantem & concoquentem: ut est

Syrupus } De fumo terræ. De borragine. De succo sumi terræ. De epithymo. Cum decoct. fumaris, lupulorum, borraginis, &c.

Oxymel } Simplex. } cum aquis melissa, lupulorum, &c. Compositum } De scilla. De radicibus.

Qualitatem cōtrariam: atq; uel humoris

Medicamentis, exhibitis secundum

Quantitati: scilicet euacuantem & purgantem: ut est portio

Re. Fumaria, lupulorum } ana M. S. Borraginis, uolarum } Hordei M. S. Epuliyini ꝑ. j. Vuarum passerarum ꝑ. S. Sena ꝑ. ij. Fiat decoctio, de qua accipe ꝑ. iij. quibus adde Castor ꝑ. j. Diacatholiconis ꝑ. v. Syrupi ros. lax ꝑ. j. Misce.

Fortior. Adde supradictis polypodium, electuarium Indum, aut Diasena, cnicum, & auge quantitatem senæ, &c.

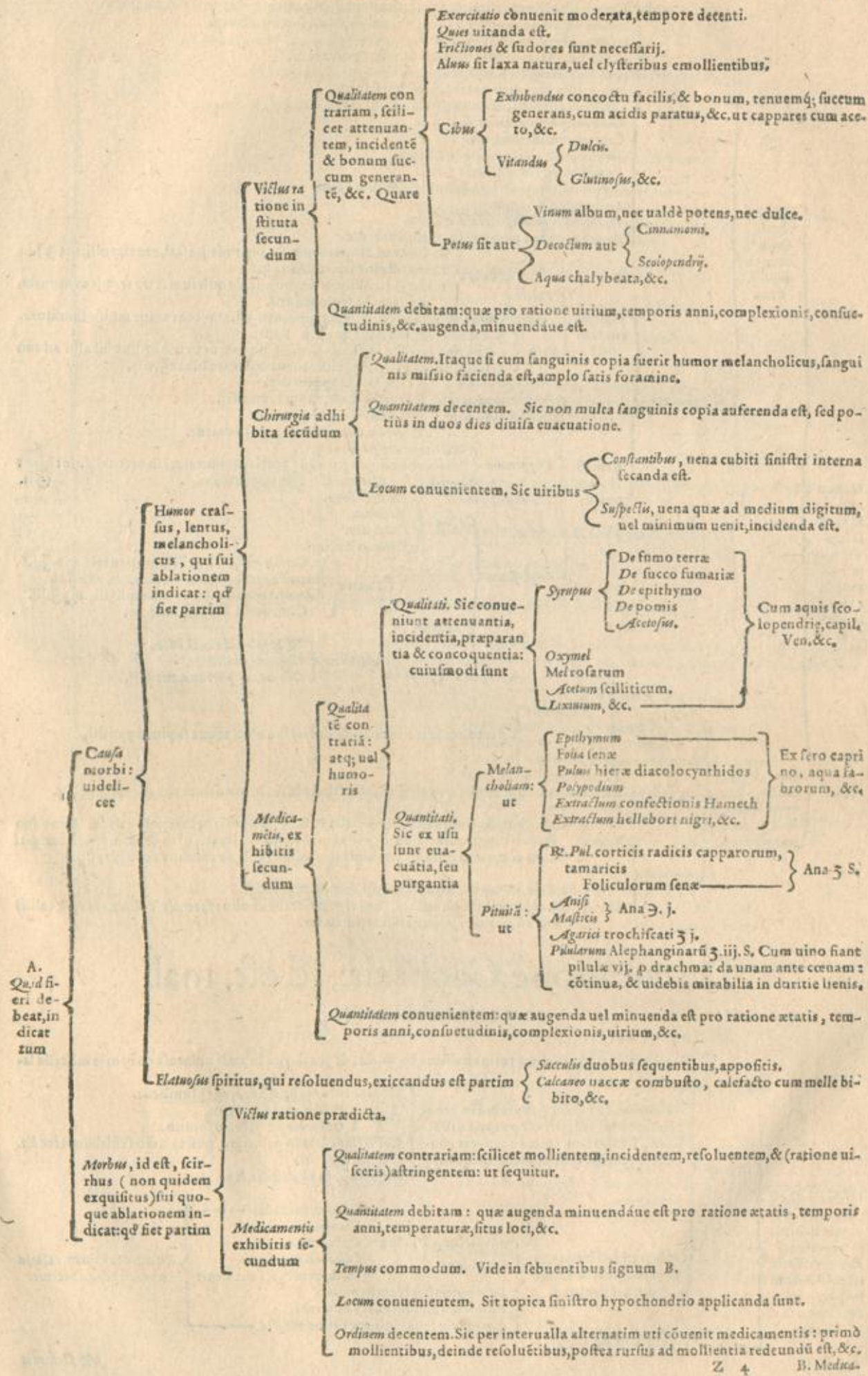
Quantitatem conuenientem: quæ augenda minuendæue est, pro ratione ætatis, temporis, anni temperaturæ, consuetudinis, &c.

Morbus. Vide in sequentibus sig. B.

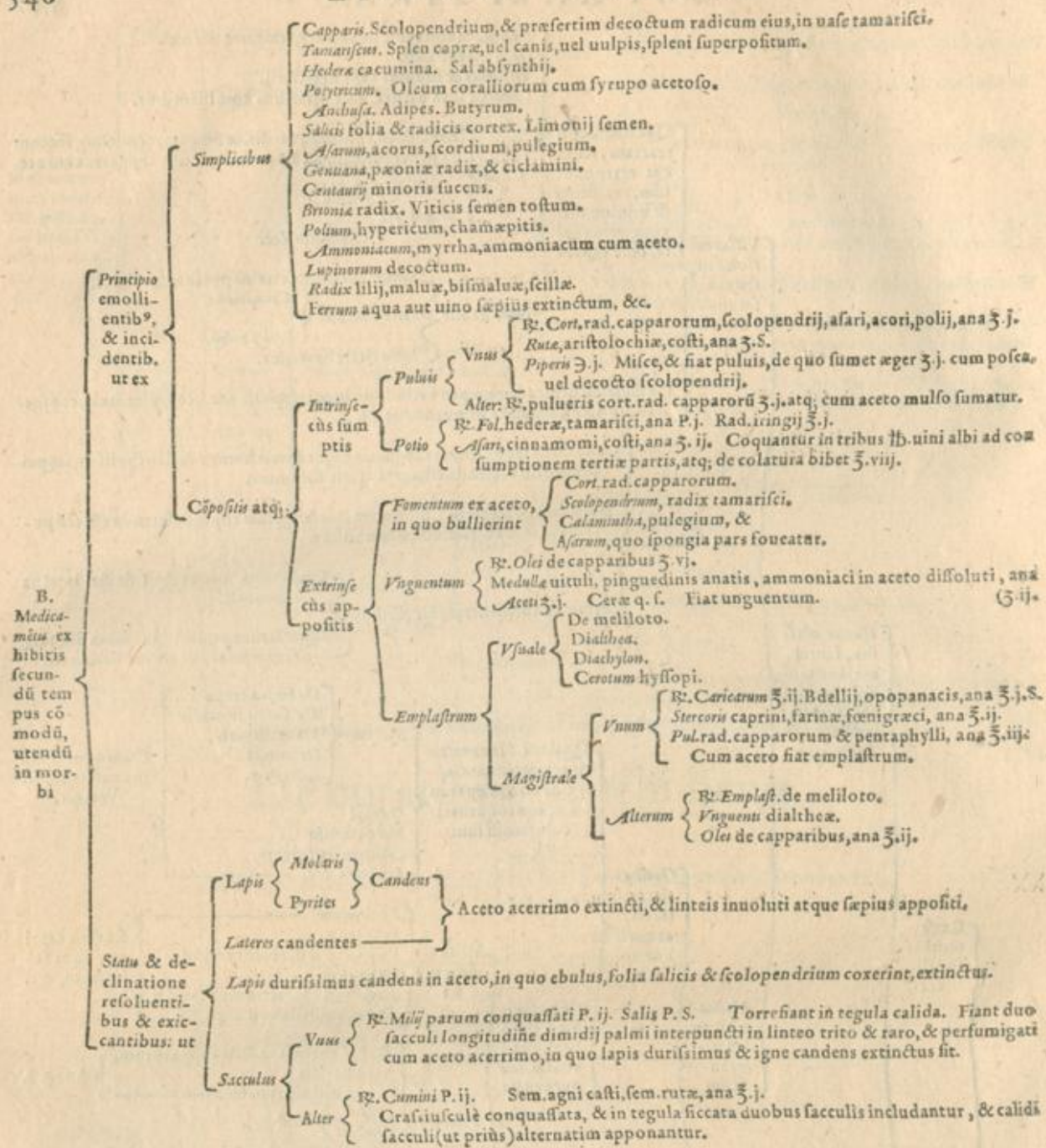
Part affecta: nempe Lien, qui semper corroborandus, tum medicamentis intrinsecus sumptis, tum forinsecus appositis, &c.

A. Inflammationis lienis curatio indicationibus absoluitur. Quare

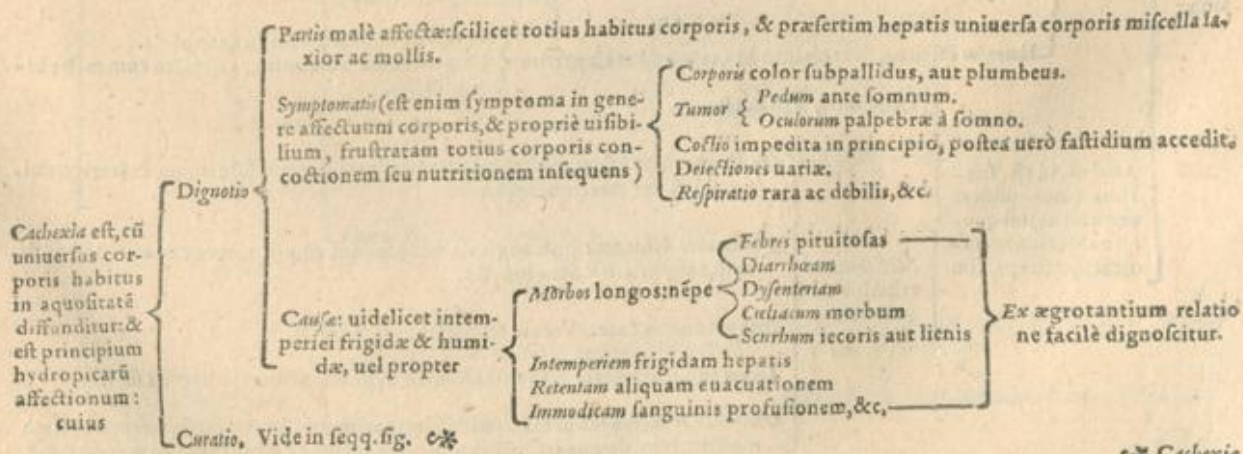
Quid fieri debeat, indicatum

N.

De curatione Cachexiæ, id est, mali corporis habitus.

☞ Cachexia

Pueri facile percunt, propter uiralis firmitatis imbecillitatem.

Qui in uigore sunt, rard incidunt in hanc passionem.

Senes hac affectione maximè capiuntur, qui etiam maximè liberantur, &c.

Ætas, Nam

Tempus, Nam si diutius perduret, in hydropem transit.

An fieri possit, indicatum.

Cachexia curatio in dicario nib. absoluitur, Quare

Aer sit calidus & siccus.
Somnus conuenit moderatus & nocturnus.

Exercitium sit per { Deambulationem, Gestationem, Vociferationem, Frictionem ex oleis calefacientibus & sale, } Moderatum.

Aluus natura, uel arte sit humecta.

Balnea conueniunt naturalia { Aluminosa, Sulphurea, }

Alimenta competunt exiccantia, quæ facile coquantur, bonumque succum præstant, qualia sunt { Turtures, Perdices, Turdi, Passerculi, Cappares, Asparagi, &c. }

Vitanda sunt omnia bellaria, nidorosa, graucolentia, & quæ crassos succos generant.

Potus sit uinum album tenue, potens, odorum.

Potus aquæ uitandus, &c.

Quantitatem decentem, quæ modica sit, & pro uiribus.

Qualitatè contrariam, uidelicet calefacientem & siccantem. Quare

Vitium ratione ordinata secundum

Humor frigidus & humidus: qui sui ablationem indicat: quæ comode fiet

Chirurgia seu uenæ sectione, præsertim si cachexia à retenta sanguinis euacuatione euenerit, & tunc sanguis mittendus, secta uenâ interna cubiti per interualla, primo, secundo, aut etiam tertio die, nisi causa aliqua id impediat.

Quid fieri debeat, indicat partim

Qualitatè contrariâ, & uel

Qualitatè humoris: sunt calefacientia & siccantia, attenuantia, incidètia & præparantia: ut { Aqua multa, Oxymel { Simplex, Compositum, Syrupus { Acetosus, De duabus, De quinque } radicibus, De absinthio, &c. }

Quantitatè humoris: sunt purgantia: ut { Electuarium Indum, Diaphanicon, Flos diacolocynthis, Pilule de agarico, &c. }

Quantitatem, quæ augenda, minuendâue est pro ratione ætatis, temporis anni, consuetudinis, complexionis, &c.

Vitium ratione supra dicta.

Intemperies frigida & humida, quæ sui ablationem indicat: quod fiet partim

Medicamentis contrarijs, nempe calidis & siccis

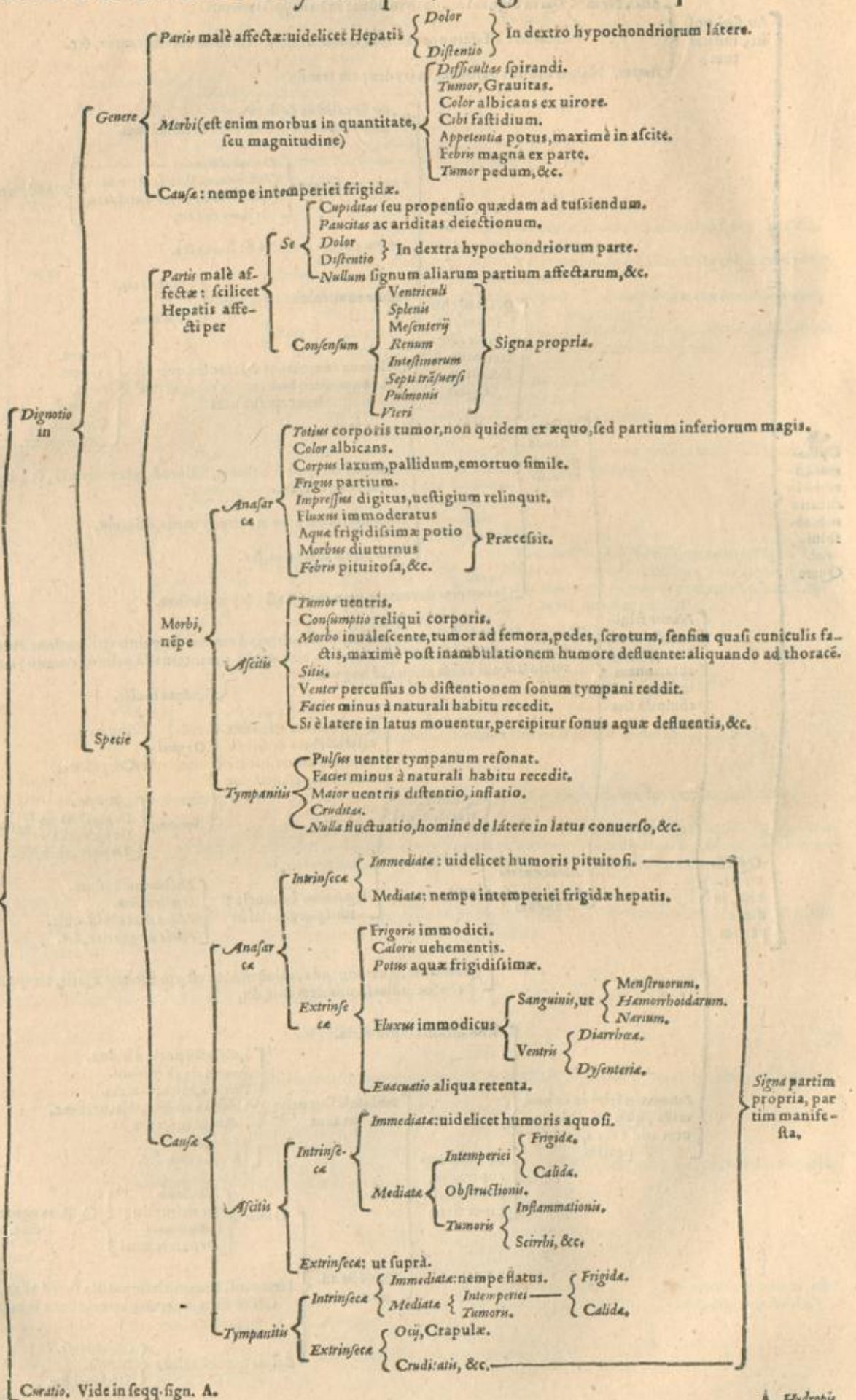
Intrinsicis sumptis: ut sunt { Absinthij potio assidua, Syrupus de absinthio, Theriaca, Michridatum, Conserua anthos, Diacurcuma, Aconat. rotatum, Dalacca, Plurifacoticon, &c. }

Forinsecis admotis: ut { Oleum { Nardinum, De absinthio, Anethinum, De baccis lauri } Quibus uenter fouendus. Fetus uini, in quo chamomilla fuerit elixa, addito sale & alumine, quo partes inflatæ foueantur, Balnea spontè calida { Aluminosa, Nitrosa, Sulphurea, &c. }

De cura-

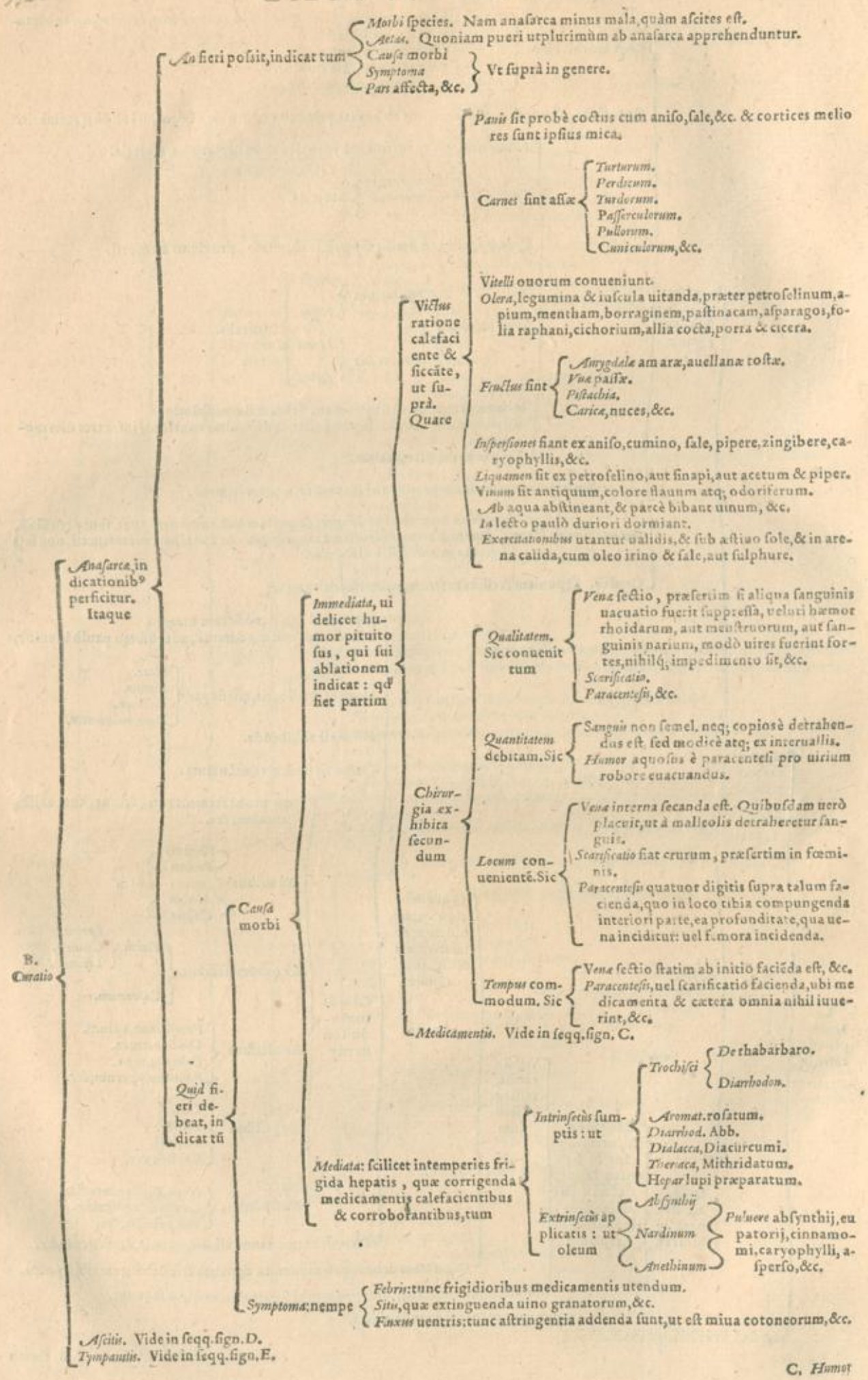
De curatione Hydropis, in genere & specie.

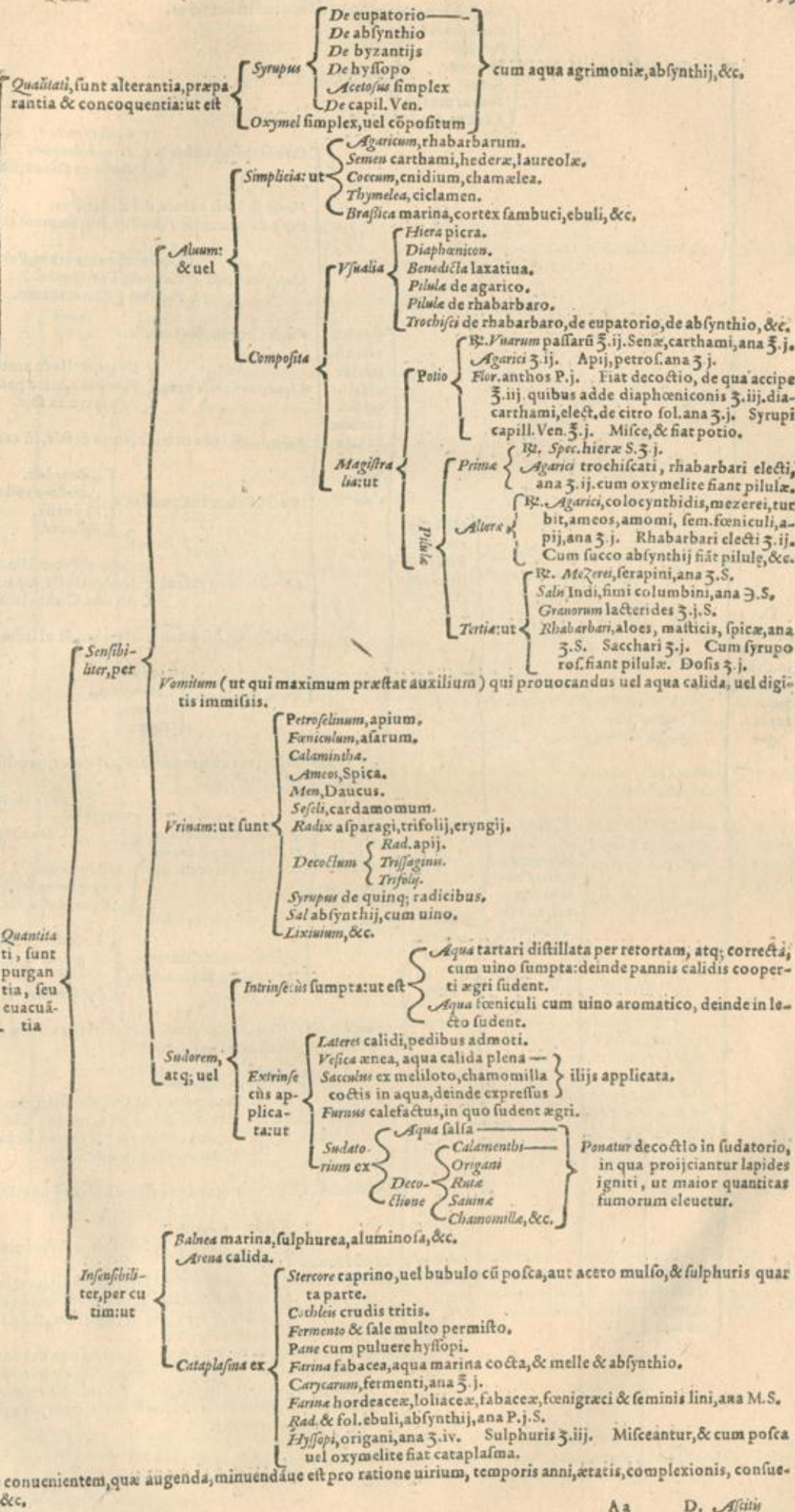
Hydrops, est error uirtutis digesti- uq in he pate: cu ius

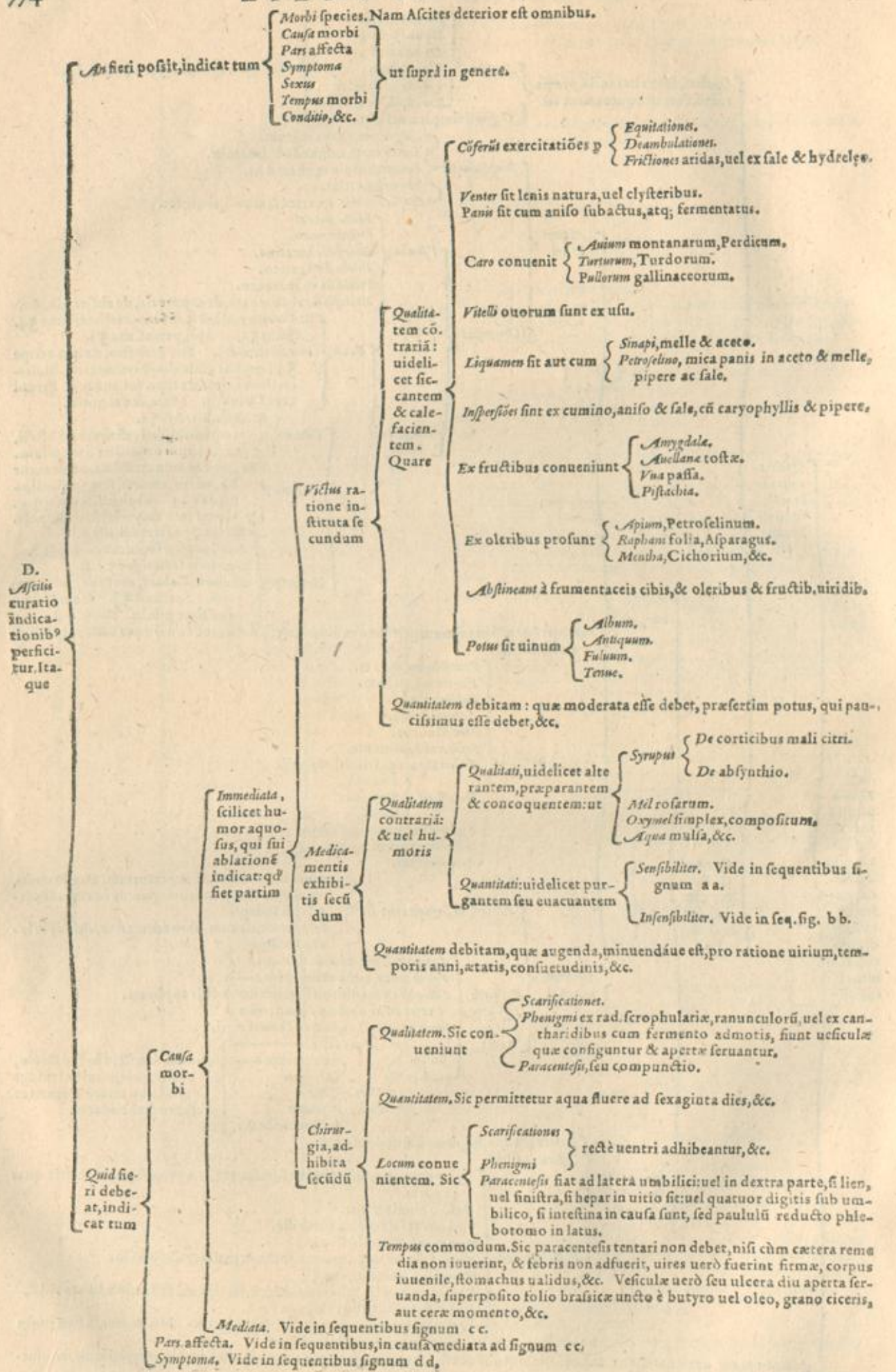
Curatio. Vide in seqq. sign. A.

A. Hydrops

C.
Humor pituirosus cū aquositate, in anasarca, auferitur etiã medicamentis, exhibitis secundum

Medica-

- Potiones, quarū**
 - Prima* { *R. Sem. carthami conuassati* ℥.ij. uel ℥.iiij.
Ireos florentinæ ℥.j. *Cinnamomi* ℥.s.
Infundantur per noctem in ℥.iv. seri caprini, &c.
 - Secunda* { *R. Benedicte laxatiuæ* ℥.s.
Seri caprini ℥.iv. *Misce*, &c.
 - Tertia* { *R. Succi ireos* ℥.ij.
Aque mulsæ ℥.ij. *Misce*.
 - Quarta* { *R. Polypodij quercini* ℥.ij. *Sem. carthami* ℥.s.
Anisi, foeniculi, ana ℥.j. *Conuassata omnia in nodulo linteo constringantur, & una*
cum gallo decrepito coquantur. Ius galli forbeatur,
 - Quinta* { *R. Aqua è purpureis floribus* ℥.j.
Spec. triasantali ℥.j.
Cinnamomi, gr. viij. *Misce*.
 - Sexta* { *R. Succi cucumeris syluestris, aridi* ℥.s.
Aque mulsæ ℥.ij. *Misce*.
 - Septima* { *R. Succi brasicæ marinæ* ℥.j. uel ij.
Aque mulsæ ℥.ij. *Misce*.
 - Octaua*—*Decoctum radices sambuci, uel ebuli, in uino, &c.*
 - Nona* { *R. Vuarum passerarum* ℥.ij. *Senæ, carthami, ana* ℥.j.
Agarici ℥.ij. *Apij, petroselini, ana* ℥.j.
Florum anthos ℥.j. *Fiat decoctio, de qua accipe* ℥.iiij. *quibus adde diaphœniconis* ℥.iiij.
diacarthami, elect. de citro, ana ℥.j. *Syrupi de eupatorio* ℥.j. *Misce*.
 - Decima* { *R. Diaphœniconis* ℥.s.
Aque graminis ℥.ij.
Syrupi de byzantijs ℥.j. *Misce*.
- Syrupi, quorū**
 - Vnus* { *R. Rad. apij, foeniculi, asparagi, petroselini, ana* ℥.s.
Cort. tamarisci, & sambuci, beronicæ, hyssopi, pulegij, eupatorij, marrubij, chamedryos,
chamepyrios, ana M. j. *Absynthij, brasicæ marinæ, chameleæ, ana* M. s.
Quatuor sem. frig. maiorum, ana ℥.ij. *Senæ* ℥.j. *Medullæ carthami* ℥.ij.
Agarici trochiscati ℥.ij. *Seminis hederæ* ℥.iiij. *Asari* ℥.ij.
Flor. anthos ℥.j. *Cicerum rub. P. j.* *Fiat decoctio. In ℥.ij. dissolue sacchari* ℥.iiij. uel iv.
Fiat syrupus arom. cum ℥.iiij. *aromatici ros. Capiat* ℥.iv. *alternis diebus, &c.*
 - Alter* { *R. Vuarum passerarum* ℥.ij. *Brasicæ marinæ* M. j. *Thymelææ, chameleæ, ana* M. s.
Sem. hederæ, sefeleos, ana ℥.iiij. *Fiat decoctio, de qua accipe* ℥.j. *cui adde syrupi de ci-*
chorio ℥.j. *Misce, & fiat syrupus, q. cōdiatur cinnamomi* ℥.ij. uel *nardi celticæ* ℥.j.
- Aque de- stillatæ**
 - Simpliciter: ut aqua* { *Medij corticis sambuci,*
Flor. ireos.
Radices ebuli, uel sambuci,
Smilacis hortensis, &c.
 - Compositæ: ut* { *R. Eupatorij* M. iij. *Asari* M. j. *Capill. Ven.* M. ij. *Cuscutæ* M. j.
Endiuæ M. iv. *Flor. sambuci, ireos celest. ana* M. iv.
Rad. asparagi, apij, foeniculi, petroselini, ana ℥.j. *Cichorij* ℥.iv.
Rad. fraxini, rub. tinct. acori, ana ℥.j. *Rad. ebuli, sambuci, ana* ℥.iv.
Rad. ireos flor ℥.ij. *Cicerum rub. M. j.* *Acinorum sambuci* M. ij.
Sem. carthami ℥.v. *Anisi, sem. apij, petroselini, alkekengi, ana* ℥.j. j.
Sem. endiuæ ℥.ij. *Succi ebuli, ireos nostratæ, & sambuci, ana* ℥.iv.
Cort. sambuci, ebuli, ana ℥.ij. *Cort. tamarisci, capparorum, ana* ℥.j. j.
Hepatis lupini ℥.v. *Scillæ* ℥.s. *Cantharidum* ℥.j. *Cinnamomi* ℥.j. j.
Aquarum florum sambuci, ireos nostr. alkekengi, graminis, ana ℥.v. v.
Vrinae pueri ℥.ij. *Aceti* ℥.ij. *Mellis* ℥.s. *Destillentur secundū artem. Capiant*
℥.iv. cū saccharo & pauco sale iuniperino, uel absynthij, stomacho ieiuno, &c.
- Pilule.** Vide in sequenti signo ☞
- Conserua** { *R. Succi cucumeris asinini & rad. eius, succi laureolæ, succi ireos purpurei, succi absynthij & eupa-*
torij, ana ℥.iiij. *Resideant, quæ supernatæ aqua, abijciatur, crassiori uerò parti insperge rha-*
barbari, agarici, ana ℥.s. *Spicæ nardi, sem. endiuæ, scariolæ, portulacæ, masticis, lappæ, traga-*
canthi, salis gemmæ, ana ℥.j. *Mellis colati* ℥.s. *In uase uitreo reposita, agitentur in sole, ut fiat*
ueluti conserua. Detur ℥.j. *per interualla.*
- Bolus** { *R. Diaphœniconis, Indi maioris, ana* ℥.ij. j.
Electuarij de citro ℥.j. s.
Cum saccharo fiat bolus, &c.
- Cystiteri,** ex mercuriali, polypodio, chamæmelo, caricis, ebuli tum folijs, tum radicibus, ex quibus fiat decoctio, de qua accipe ℥.j. cui adde mellis ros. ℥.ij. Olei anethini ℥.iiij. Diaphœniconis, uel elect. Indi, uel benedi- cte lax. ℥.vj. Salis communis ℥.iiij.

Aluum, sunt aut

Medicamen- ta purgan- tia seu eua- cuantia hu- more aquo sum sensibi- liter pe-

Sudorem Primam

A 2 2 ☞ Pilule

Viales: ut pilulæ de rhabarbaro, aureæ, foetidae, &c.

Pilula

Magistrales: quarum

Prima { *R. Spec. hieræ picræ, rhabarbari, agarici trochif. ana ℥.j.*
Macerentur in oxymelle, in quo prius infusa fuerint laureola, aut turbith, & formen-
tur pilulæ, &c.

Secunda { *R. Spec. hieræ ℥.j. Agarici trochifcati ℥.j. Cum oxymellite fiant pilulæ.*

Tertia { *R. Succu cucumeris asinini, succi citoniorum, ana ℔.iv. Pul. spec. alephang. ℥.ij. Ponantur in catino*
terreo bene mixta, in sole, & misceantur omni die pluribus vicibus, donec pasta modo consistant,
ex qua formentur pilulæ ij. ciceris mag. &c. & sumantur per dies xv.

Quarta { *R. Farina tramenti purissimæ, succi cucumeris asinini, ana q.℥. Fiant pilulæ.*

Quinta { *R. Agarici ℥.iv. Arist. rot. rad. ireos, ana ℥.j.*
Salis gemmæ ℥.j. S. Spicæ nardi ℥.s.
Cum oxymellite fiant pilulæ, additis aliquot guttis olei calchantini.

Sexta { *R. Pil. de rhabarbaro ℥.s. Pil. de mezereo ℥.j. Cum aqua cuscute fiant pilulæ ix.*

Septima { *R. Fol. mezerei ℥.ij. infundantur in suff. q. aceti, in quo prius mala cotonea fuerint decocta, demsi*
in umbra exiccantur, & iterum infundantur, & exiccantur: contundantur, & adde hieræ picræ ℥.s.
ranundem, & cum succo rad. ireos fiant pilulæ, uel pastilli, quorum dosis est ℥.j. per vij. uel x. dies
exhibita per interualla.

Oclaua { *R. Agarici trochifcati ℥.j. Trochifcorum de rosis ℥.ij.*
Pil. alephangiarum ℥.ij.
Fiant pil. vij. pro drachma. Da unam ante prandium, & unam ante coenam.

*Simpli-
cia: ut*

Betula, lauer, spica nardi, asarum.
Phu, meum, carpoballamum, castia.
Radix dulcis, rosa, semen hyperici.
Semen dauci, simirni, petroselin.
Calamus aromaticus, fesele.
Cancrorum fluuiatiliu siccatorum puluis, præfertim lapillorum, cum æquali portione asari.
Mel scilliticum. Cantharides.
Frua capræ, uel pueri destillata, cum spica bibita.
Tritulum, Bitumen olens.
Semen uicis. Anagallidis coerulei succus.
Citeron decoctum. Polium. Sampsucum cum uino.
Vermes terreni costi, triti, cum uino.
Stercus capræ uel bubuli cum uino, uel melle bibitum.
Sanguis coturnicis, bibitus. Lixiuum ex cineribus uicium, manè bibitum.
Sanguis porcinus, uel hyrcinus cum melle.
Buffo syluestris, per medium uentrem scissus, & super renes ligatus.
Lapis serpentis, è uinculo alligatur uentri.
Sal absynthij cum uino. Oleum sulphuris cum uino.
Aqua alkekengi, & aqua nucum iuglandium uiridium, &c.

*Medicamen-
ta euacuan-
tia aquam
per*

*Vrina, sunt
aut*

Decoctum

Primum { *R. Rad. apij, asparagi, pulegij, calaminthæ, origani, cinnamo-
mi, ana q.℥. Coquantur, &c.*

Secundum { *R. Rad. rubiæ tinct. anisi, tœniculi, croci, piperis, ana q.℥.
Decoquantur, &c.*

Tertium { *R. Eupatorij, iryngij, anisi, cinnamomi, ana q.℥. Coquantur, &c.*

Quartum { *R. Acori, ireos, ana ℥.s. Centaurij, origani, pulegij, ana M.s.
Spicæ, asari, gentianæ, ana ℥.ij. Coquantur in ℔.vj. aquæ ad
consumptionem tertiæ partis.*

Aqua herbæ Peti, cum sale absynthij.

Vinum

R. Cori, med. sambuci, amari dulcis, tamaricis } ana M.j.
Centaurij min, eupatorij, capillor. Ven. }
Absynthij M.ij. Rad. cichorij ℥.ij. Incidantur, & uino imponantur.

Syrapsus de quinq. radicibus.

Trochisci

R. Sem. apij ℥.xj. Myrthæ, dauci, croci, mei, phu, ana ℥.vij.
Acori ℥.s. Floris iunci odorati, fœniculi, ana ℥.s.
Asari ℥.vj. Spicæ nardi, castiæ, cinnamomi, fesele, sabinæ, ana ℥.j. S.
Exerce uino odorato, atq; trochiscos formato, eosq; pro uiribus præbe-
to, &c.

Theriaca.
Mithridatum.
Dialacca, &c.

Vinum

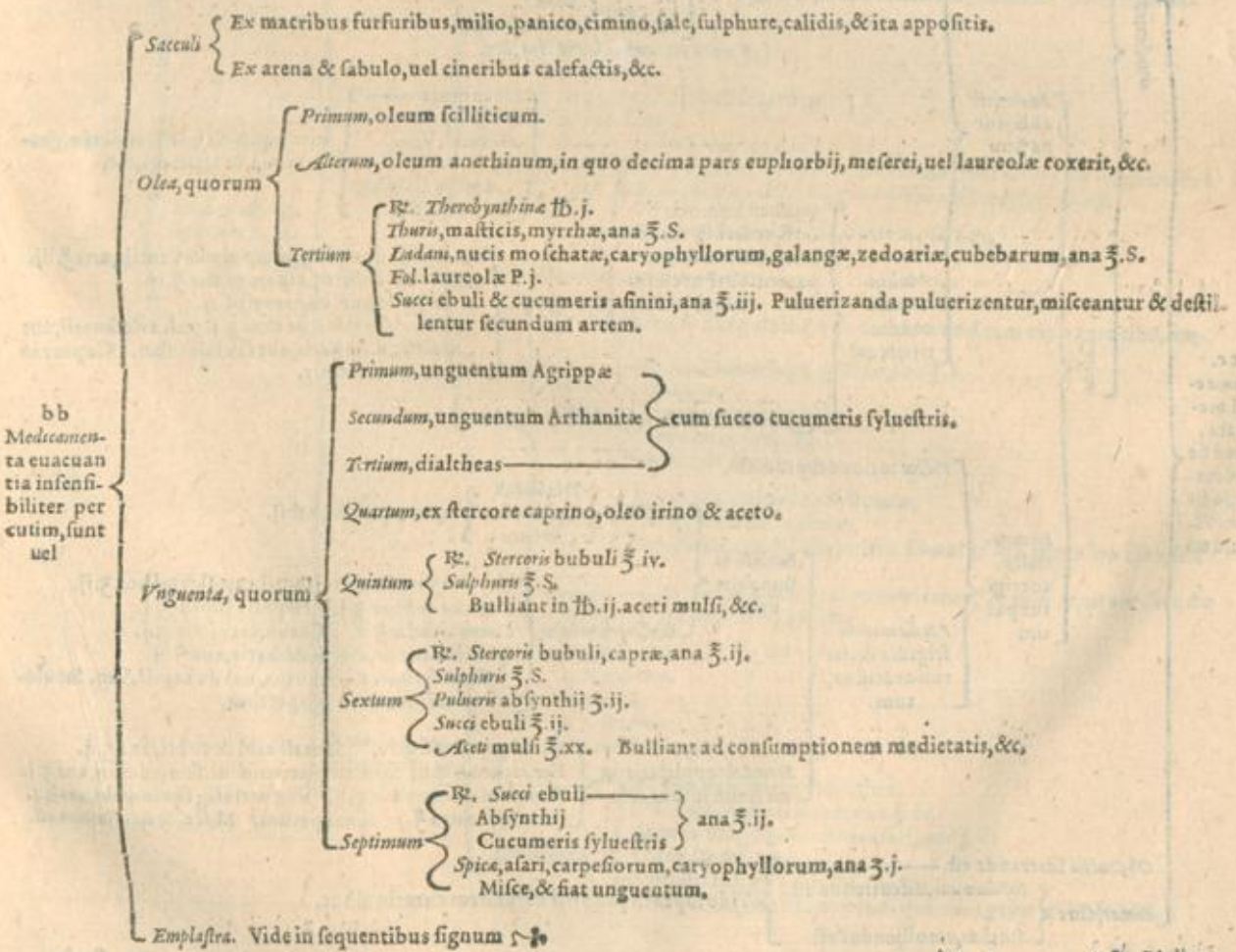
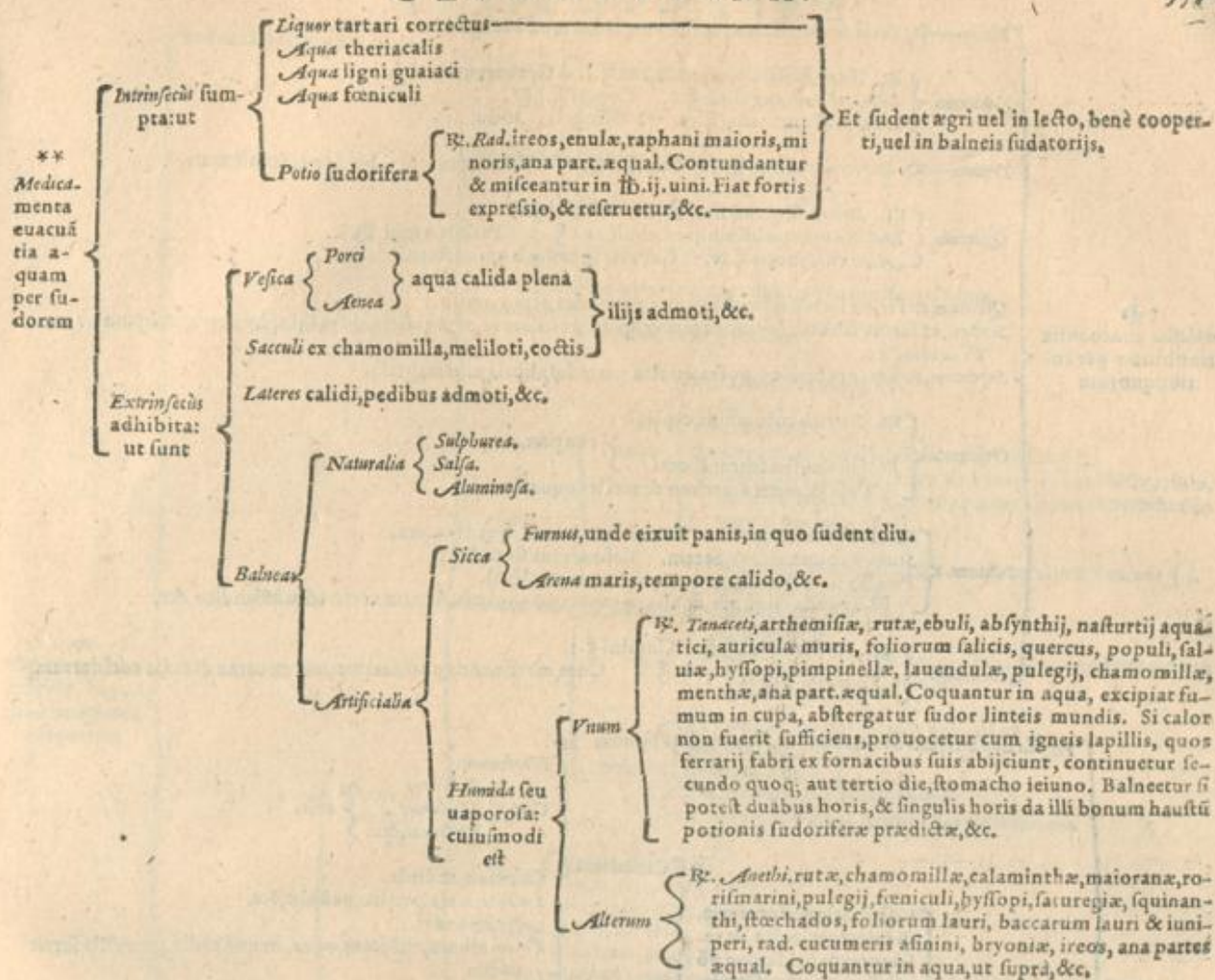
*R. Succu thymelææ, chameleæ, ciclamini & brasicæ marinæ, ana
℥.ij. Asari, spicæ nardi, squinanthi, sem. apij, petros. rutæ, agni,
ana ℥.j. Farinæ lupinorum & cicerum rubr. ana ℥.j. S. Misce
& cum cera fiat linimentum, quo ungtur umbilicus, regio uesi-
cæ & peritonæi.*

Alterum

R. Succu brasicæ marinæ, & tacuminum agni, ana ℥.ij.
*Succu ireos, arist. rotundæ, ana ℥.j. Sem. apij, petros. feseleos,
ana ℥.j. Terebynth. ℥.ij. Cere parum. Fiat linimentum.*
Si fortius optas, adde cinerem scorpionum, cicadarum, uel
oleum scorpionum, &c.

*Sudorem. Vide in sequentibus signum ***

** Medicamenta

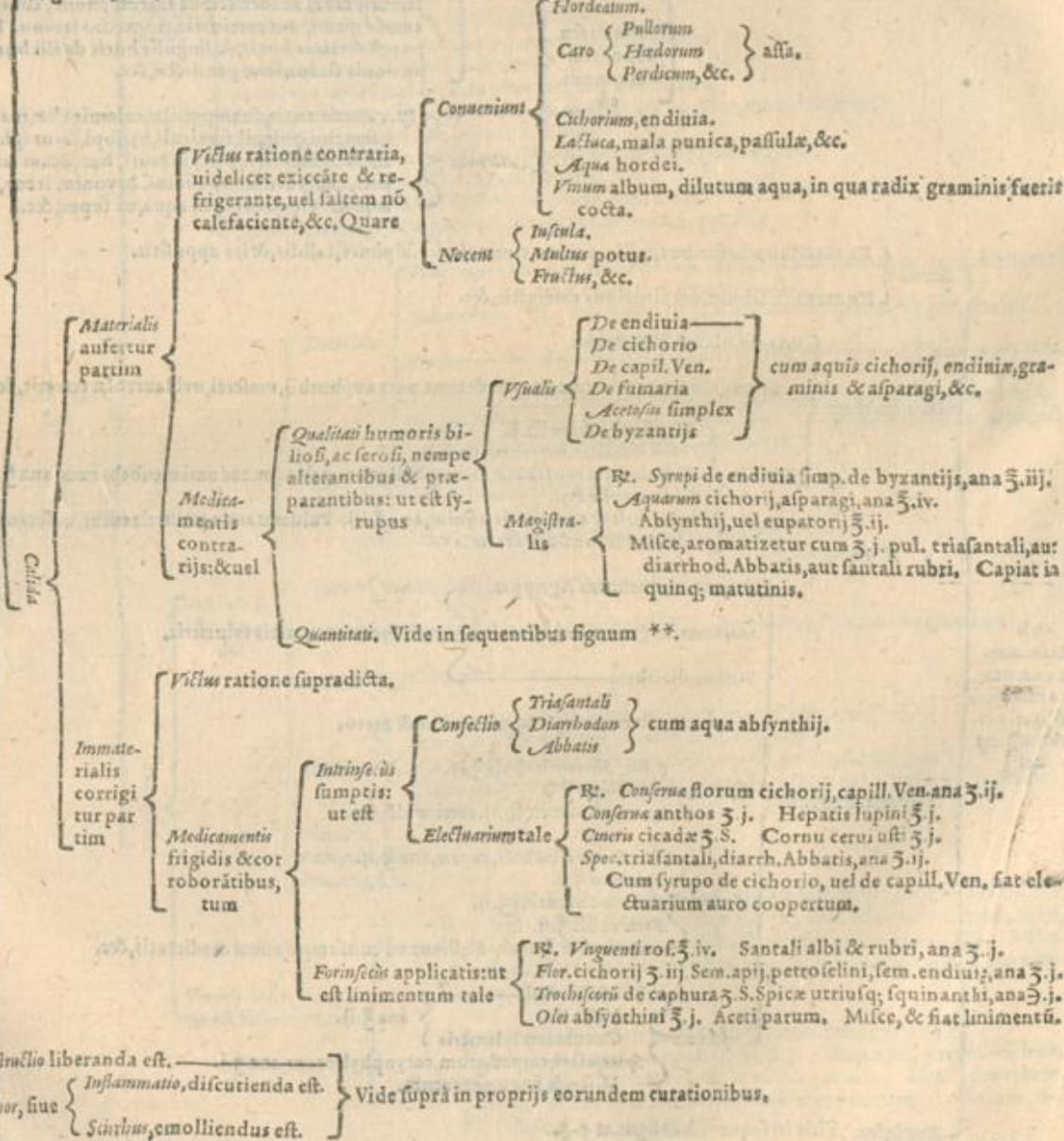

Emplastra euacuantia insensibiliter per currim: quorum

- Vinum—Rz. Cochlearum tritarum q. l. & emplastri modo affigentur.
- Alterum { Rz. Thuris, masticis, myrrha, ana ℥.ij. Granorum lauri ℥.ij.
Costi, uel rad. angelicæ ℥.s. Cyperi ℥.j.s.
Stercoru caprini triti ℥.iv. Mellis, q. l. Misce.
- Tertium—Rz. Stercoris uaccini ℥.j. Caprini ℥.s. Cum lixiuio & uino fiat emplastrum.
- Quartum { Rz. Stercoris caprini ficci ℥.j. Cimini ℥.ij.
Rad. cucumeris asinini, rad. ebuli, ana ℥.ij. Farinae orobi ℥.j.
Aceti chalybeati ℥.iv. Fiat emplastrum bene coctam.
- Quintum, ex farina hordeacea, althea ac caricis cum aceto mulso.
- Sextum, ex farina fabacca, lupinorum, scenigræci ac lolæacea, cum caricis, absynthio, hyssopo, origano ac aceto mulso, &c.
- Septimum, ex stercore bouino, posca, quarta parte sulphuris uiui inspersa,
- Octauum { Rz. Stercoris columbini, caprini } ana part. j.
Euphthalmi, seu leucanthemi
Tuta in aceto acerrimo & melle coquantur.
- Nonum { Rz. Fenigræci, trientem. Farinae hordeaceæ, quadrantem.
Stercoris columbini trientem. Resinæ pini sicæ ℥.j.
Pice ℥.j. Cereæ ℥.j. Axungiae ueteris ℥.ij.
Eligunda eliguato, & alia in mortario contusa, & cum aceto trita affundito, &c.
- Decimum { Rz. Sulphuris uiui ℥.ij. Cimini ℥.j.
Sem. apij, petroselini, ana ℥.s. Cum extremis cochlearum, uel ex carne & tedis cochlearum
fiat emplastrum.

Frigida hepatis, &c. de qua uide in sequentibus signum

cc. Causa etiã mediata, quid fieri debeat, indicat. Si quidem

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΝΑ ΣΥΝΤΑ ΔΙΕΤΑ.

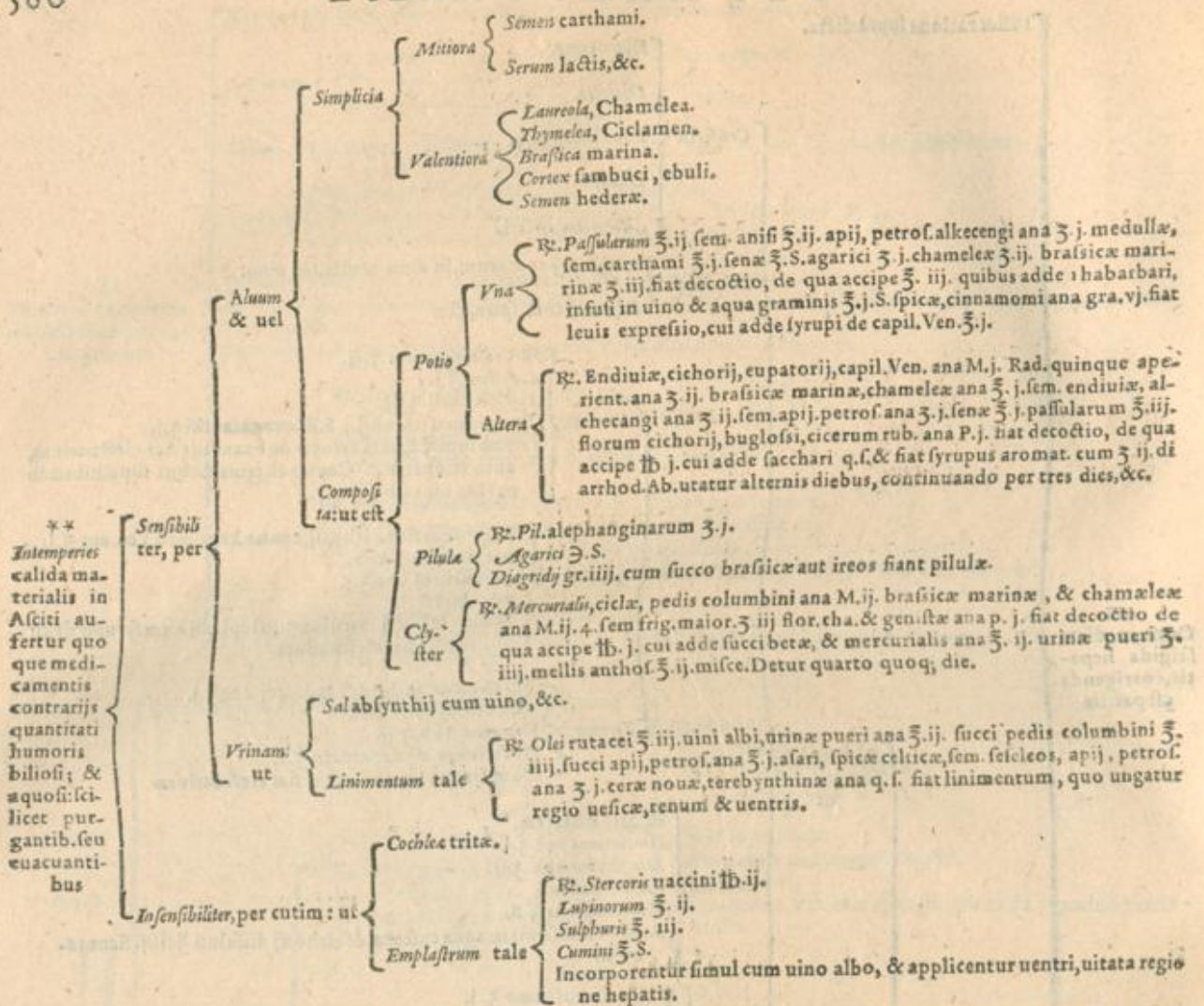
Causa mediata frigida hepatis, corrigenda est partim

Medicamentis calefacientibus, ac roborantibus, cum

Intrinsicis sumptis: ut

Forissecus applicantur: ut est

- Diacurcuma.*
 - Dialacca.*
 - Diarrhodon Abb.*
 - Dianisi.*
 - Aromatici rosati.*
- Abfynthij comarum, in aqua mulsa, uel uino.*
 - Eupatorij cum spica, &c.*
- R. Conferua enule ℥. ij.*
 - Anthos ℥. j.*
 - Flor. cichorij ℥. iij.*
 - Spec. aromatici ros. ℥. j. S. diatragacanthi ℥. j.*
 - Hepatis lupi ℥. S. cum syrupo de byzantijs fiat electuarium, auro coopertum. Capiat alternis diebus superbibendo parum uini albi, &c.*
 - R. Conferua flor. cichorij, conser. capilloru Ven. ana ℥. j.*
 - Spec. diarrhod. Abb.*
 - Aromat. ros. ana ℥. j.*
 - Triasantali ℥. S.*
 - Hepatis lupi ℥. j. intestinorum lupi ℥. ij. cum syrupo de eupatorio fiat electuarium.*
 - R. Conferua anthos, & rad. apij ana ℥. j.*
 - Spec. aromat. ros. ℥. S.*
 - Diarrhod. Abb. ℥. ij.*
 - Trochiscorum de eupatorio ℥. S.*
 - Cum syrupo de abfynthio fiat electuarium.*
- R. Spec. dialaccæ.*
 - Diacurcuma ana ℥. j.*
 - Diarrhodon Abb. ℥. ij.*
 - Aromat. rosati.*
 - Triasantali ana ℥. S.*
 - Sacchari albiissimi in aqua cuscute & tichorij dissoluti ℥. iij. fiant tabule.*
 - R. Spec. diacurcuma ℥. j.*
 - Dialacca.*
 - Trochiscorum de rhabarbaro, ana ℥. S.*
 - Hepatis lupini.*
 - Cineru intestinorum lupi, ana ℥. ij.*
 - Sem. hederæ ℥. iij. cum syrupo de abfynthio fiant pilule ad magnitudinē p. li. Sum antur iij. nel iij singulis diebus, stomacho ieiuno.*
 - R. Hepatis lupini, macis, nucis moschatae,*
 - Cinnamomi, ana ℥. j.*
 - Zingiberi ℥. ij.*
 - Sacchari ℥. iij.*
 - Misce, & fiat puluis. Dosis cochlear unū cum uino ante cibū, &c.*
 - R. Intestinorum lupi, gallinæ, ana ℥. S.*
 - Galanga.*
 - Cinnamomi, ana ℥. S.*
 - Sacchari ros. tab. ℥. j.*
 - Misce, & fiat puluis.*
 - R. Cinnamomi, caryophyllorum,*
 - Spice, abfynthij, menthæ,*
 - Carpeforum ana ℥. j. fiat puluis. Sumatur ℥. S. cum uino albo, &c.*
 - Quartus. — R. Hepatis lupini ℥. S. puluēritetur, & cum uino aut decocto eupatorij aut abfynthij bibatur.*
 - Abfynthij.*
 - Nardinum.*
 - Iruum.*
 - Laurinum.*
 - Anethinum, &c.*
 - R. Olei nardini, de abfynthio.*
 - Olei amygd. amararum, ana ℥. iij.*
 - Spica utriusq. squinanthi, atari, ana ℥. ij.*
 - Cyperj, fantali ana ℥. j.*
 - Sem. seseleos, apij, potros. ana ℥.*
 - Cera parum, fiat linimentum, quo inungatur setur & lien.*

Febris cum ascite coniuncta, curationem immutat. Nam hic admodum calidis auxilijs utendum non est, neq; in uisceribus, neq; in cibis, aut potibus, aut antidotis, aut purgationibus, sed in huiusmodi potius mixta curatione, & ei quod magis urget, quatenus licet, insistendum. Nec metuen dum est, ubi febris uehementior apparuerint, refrigerantia potius tunc exhibere. Nam ubi inuicem copulantur morbi, eatenus habebunt communem curationis indicationem, quatenus copulabuntur, uel nobis scilicet ad id, quod magis urget obuiantibus, non tamen aliterius cura omnino posthabita, uel omnibus pari studio auxiliantibus, &c.

Sitis intolerabilis extinguenda est uel collatione uini granatorum, uel potu oxycrati, uel glycyrrhiza. Verum si sitim tolerare possint, melius est. Nam et si grauius fiant ægroti, quibus tamen potio danda ultra non est, quam quod uitam sustineant, &c.

Fluxus uentris, cohibendus est tum { **Visu astringenti.**
Medicamentis astringentibus & corroborantibus, &c.

Vitris { **Facta euacuatione, coquetur panis niger in uino & modico aceti, extendatur super pannu lineu,**
superimponatur, relinquaturq; per spacium 24. horarum, postquam deinsatur, ponatur modica uersus genua, semper descendendo usq; ad pedes. Quod si non subsidat tumor, coquetur panis in lixiuio facto ex cineribus ebuli, quercus, sarment, uitis, stipitum fabarum cum quinta parte aceti.

Tumor, &c. { **Medicamentis, siue emplastris, quorum** { **Vnum** { R. Sem. anisi
 Cumini, Maratri } ana P. j.
 Lauri } Puluerizentur & incorporentur cum succo ebulli, uel sambuci, uel oleo rutæ, chamomillæ, fiatq; emplastrum super testes & uirg. m.

Testiculoru discutiendus est tum { **Alterum** { R. Conchas cum conchilijs.
 Stercoris ouini ana q. s. uel ana partes æqual. contundantur optimè & longa agitatione ad spissitudinē emplastris superponatur.

Chirurgia, uidelicet compunctione scroti, uel pudendi, &c.

Pedum, discutiendus est tali lixiuio { R. Cineris ficus, cineris caulium & sarmentorum uitis ana ℥. s.
 Cineris asphodeli,
 Cineris hermodactylorum ana ℥. iij.
 Fiat lixiuium, in quo dissoluantur salis communis ℥. j. aluminis ℥. iij. misce, & abluantur pedes.

De cu-

Morbi species, Nam tympanites media est inter ascitem & anasarcam.
Causa morbi
Pars affecta
Symptoma
Tempus morbi
Conditio, &c.

ut in genere, &c.

Videtur ratione supra dicta in curatione Ascitis,

Qualitati humoris flatuosi: videlicet attenuantem, preparantem, &c. ut sunt

- Syrupus { De hyssopo.
- { De byzantijs.
- Oxymel { Simplex.
- { Compositum.

- Pilule de Agarico.
- de Rhabarbaro.

Potiones eadem, quas pro curatione Ascitis præcepimus, nisi quod prædictis adijciantur, quæ flatum dissipant: ut anisum, cuminum, fœniculum, &c.

- Vnus ex decocto anisi, cumini, centaurij, cum oleo anethino & rutaceo.
- ℞. Decocti centaurij, anethi, meliloti, ruta ℥ j.
- ℞. Decocti 3. j.
- ℞. Ruta, anethi, pulegij, ana M. S.
- ℞. Anisi, dauci, cumini, carvi ana ʒ. j. fiat decoctio, de qua accipe ℥ j. cui adde olei rutacci ʒ. iij. salis ʒ. j. misce.

Glandes ex melle tosto, cumino & sale, aut ex hiera picra, succo cucumeris sylvestris arido & sale.

- Vnum { ℞. Anisi, fœniculi, ameos, ana ʒ. ij. dauci, cumini, asari, spicæ, ana ʒ. j. coquantur in ℥ ij. aquæ ad consumptionem medietatis & colaturæ, accipiat ʒ. iij.
- ℞. Ruta, anethi, pulegij, ana M. S.
- Alterum ex calamintha, origano, pulegio, aniso, &c. in uino, ubi non fuerit magnus ardor.

- Tragea { ℞. Anisi conditi ʒ. ij.
- { Carui, cymini, fœlicæ ana ʒ. j.
- { Cort. citri ʒ. ij.
- { Cinnamomi, galangæ ana ʒ. s.
- { Sacchari ros. tab. ad pondus omnium, fiat pulvis grossus.
- ℞. Diagalyza, Diacurcum, ana ʒ. iij.
- ℞. Aromat. rotati ʒ. j.
- ℞. Intestorum lupi ʒ. iij.
- ℞. Hepatis lupi ʒ. j.
- ℞. Pellicularum stomachi gallinæ ʒ. ij. cum syrupo de cort. citri fiat electuarium.

Intrinsicis sumuntur: ut est

Insensibiliter: & uel

Extrinsicis applicantur: ut

- Oleum { Anethinum.
- { Rutaceum, &c.
- Emplastrum ex ruta, anetho, chamæmelo, meliloti, cum aniso, cumino, carui elix & malaxatis cum oleo rutaceo, &c.
- Milio, Sale.
- Furfure, Aniso.
- Cumino, Ruta.
- Chamomilla.
- Fol. lauri, &c.

Quantitatem debitam, quæ augenda uel minuenda est pro ratione causæ, ætatis, temporis anni, &c.

Chirurgia: nempe cucurbitulis leuibus, crebro ventri affixis, &c.

Frigida, quæ sui ablationem indicat, partim

Medicamentis calidis

Intrinsicis sumptis: ut

Extrinsicis appositis: ut

- Dianisum.
- Diacyminum.
- Dialacca.
- Diacurcum.
- Theriaca, &c.
- Nardinum.
- Mastichinum.
- De absinthio, &c.
- Ceratum stomachale Gal. &c.

Calida hepatis, quæ sui ablationem indicat per refrigerantia, superponendo hepatis succum endiuæ & cichorij cum pauco aceto & unguento rosato, &c. Intrinsicis uero conueniunt tum ratio uictus, tum medicamenta refrigerantia, &c.

De cu.

E. Tympanitis curatio indicatio nib. per ficitur. Quare

Immediata: scilicet spiritus seu humor flatuosus, qui sui ablationem indicat: quæ fiet partim

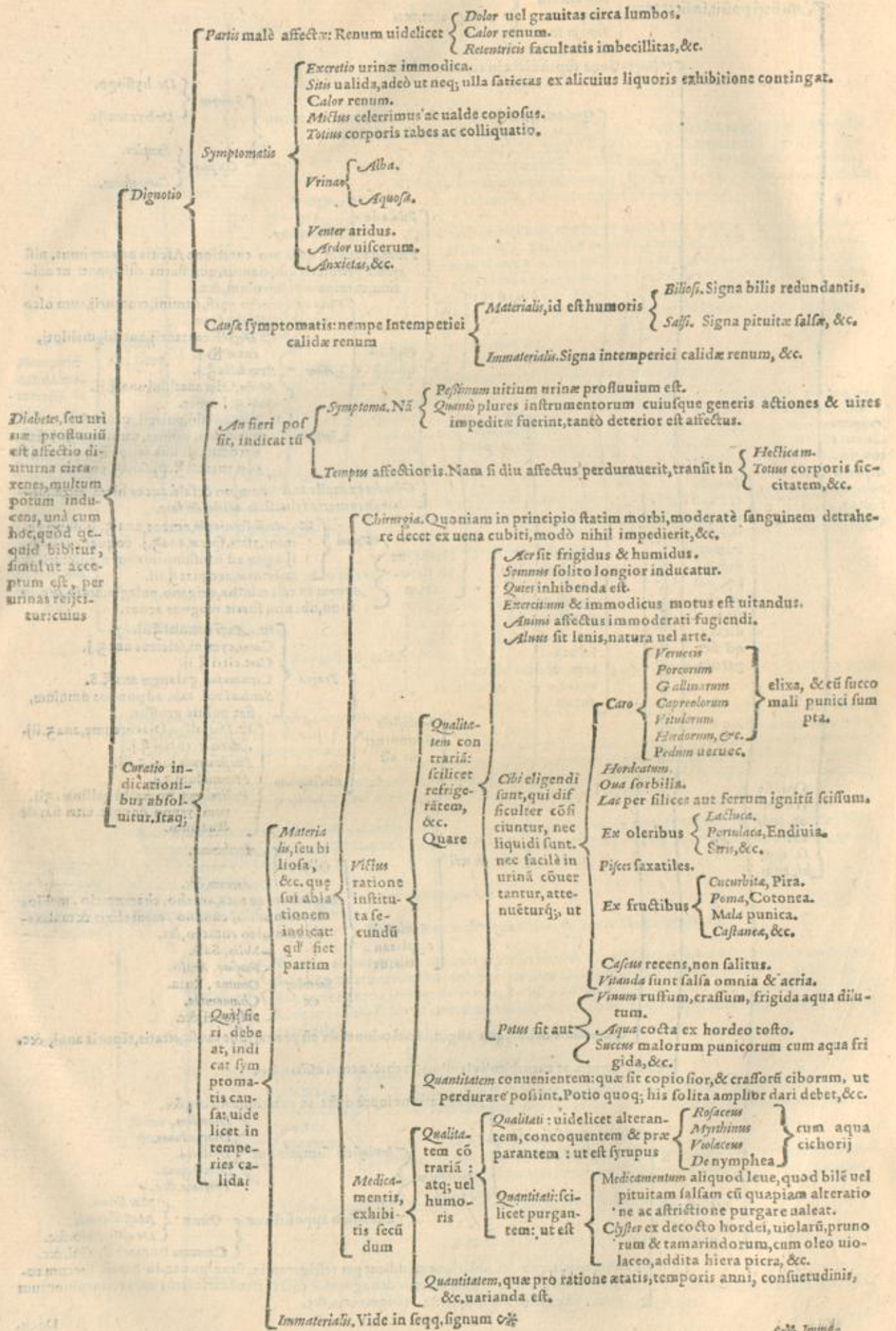
Qualitatem contrariam: & uel

Quantitati humoris flatuosi, scilicet resoluentem & euacuantem

Medicamentis exhibitis secundum

Quid fieri debeat, indicat causa morbi, tum

LIBRI II. PARS II. De curatione Diabetis.

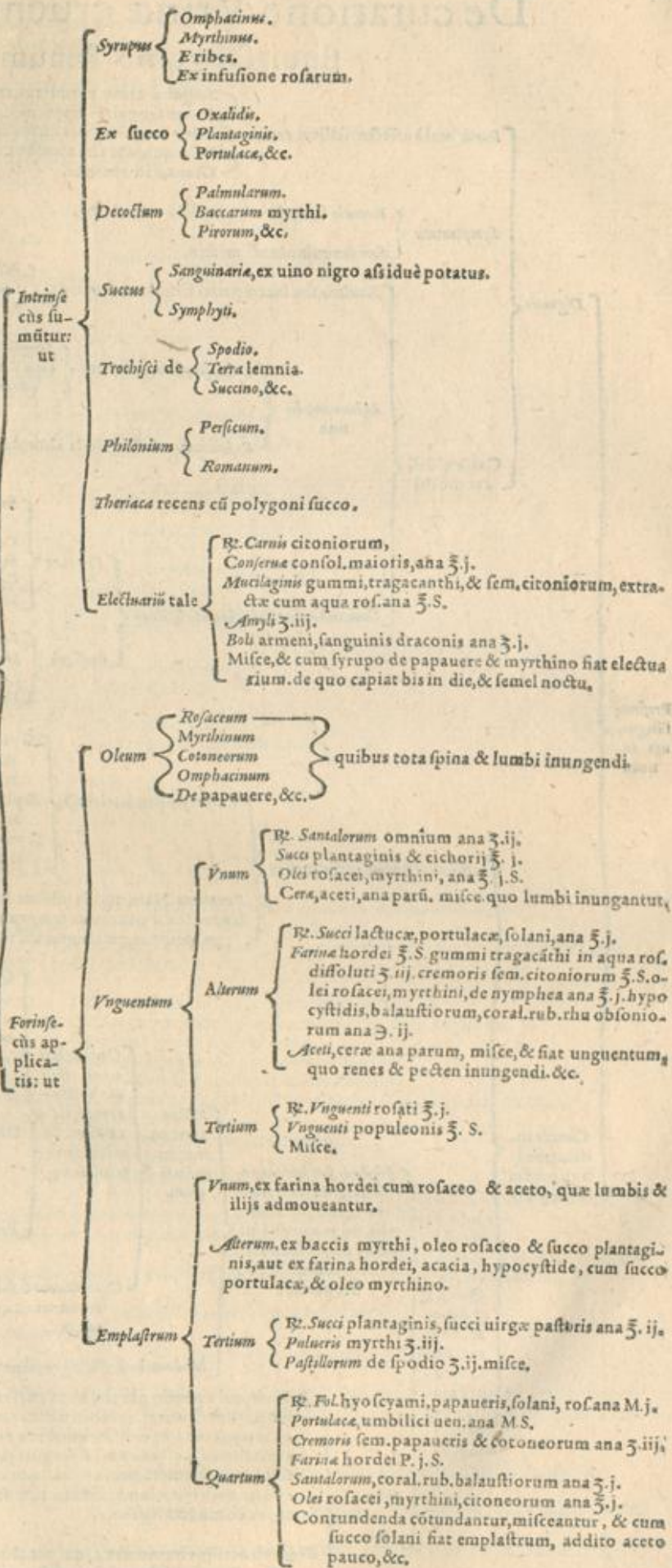
676 Tinnid.

ϕιλιππια ratiōne supra dicta.

Intemperies etiam calida immaterialis, sui ablationem indicat: qd fiet partim

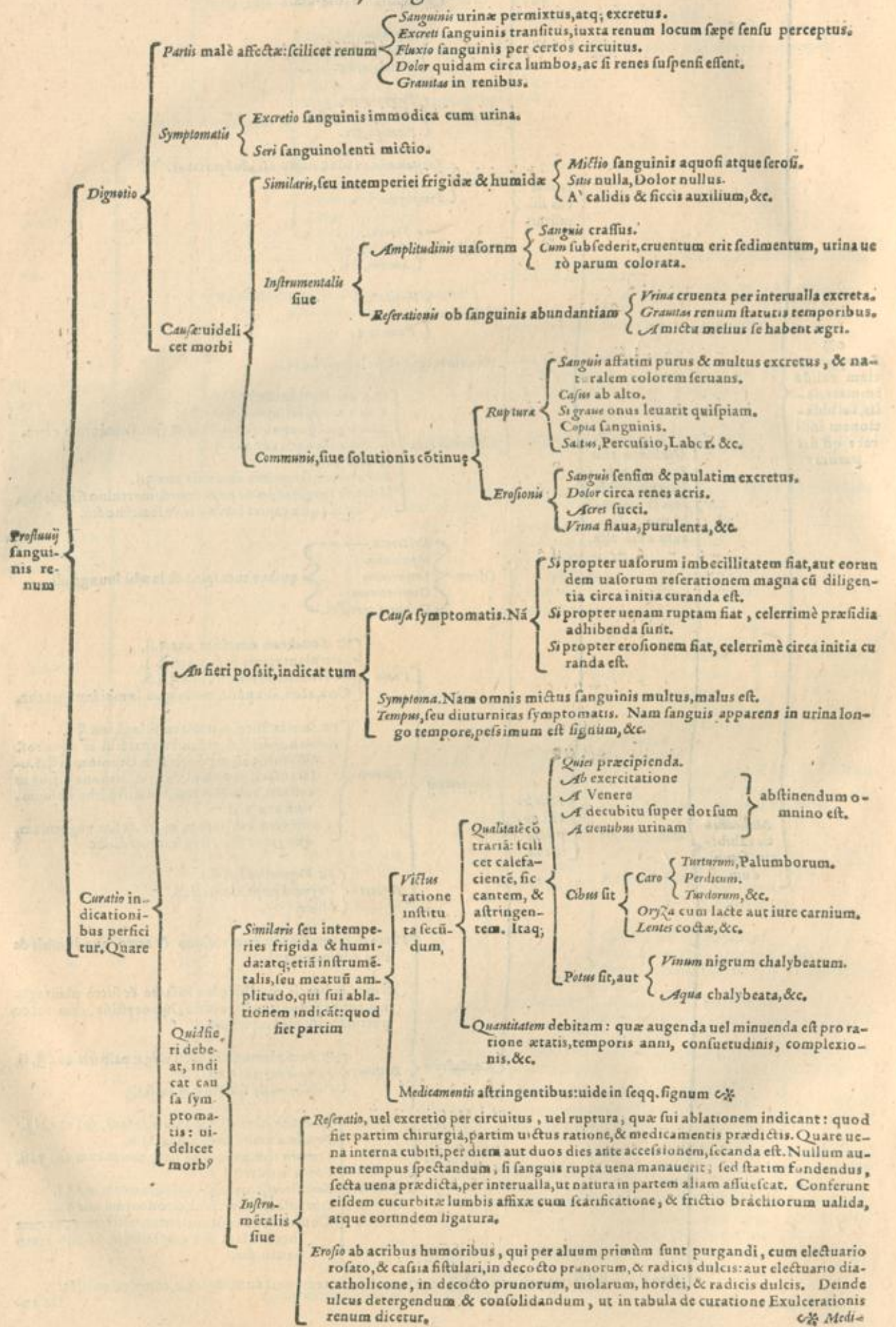
Qualitatem contrariam: uidelicet refrigerantem & corroborantē. Horum autē alia

Medicamentis exhibitis secundum

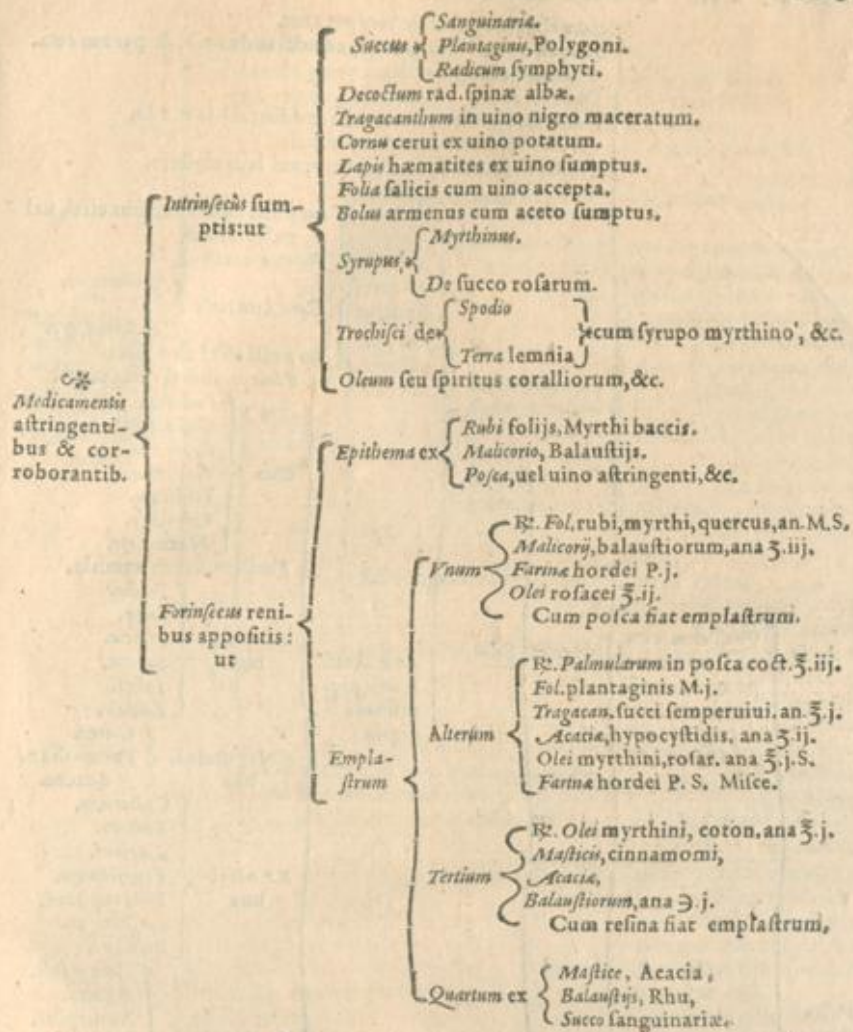

Quantitatem debitam: quae uarianda pro ratione aetatis, temporis anni, regionis, complexionis, &c. De cu.

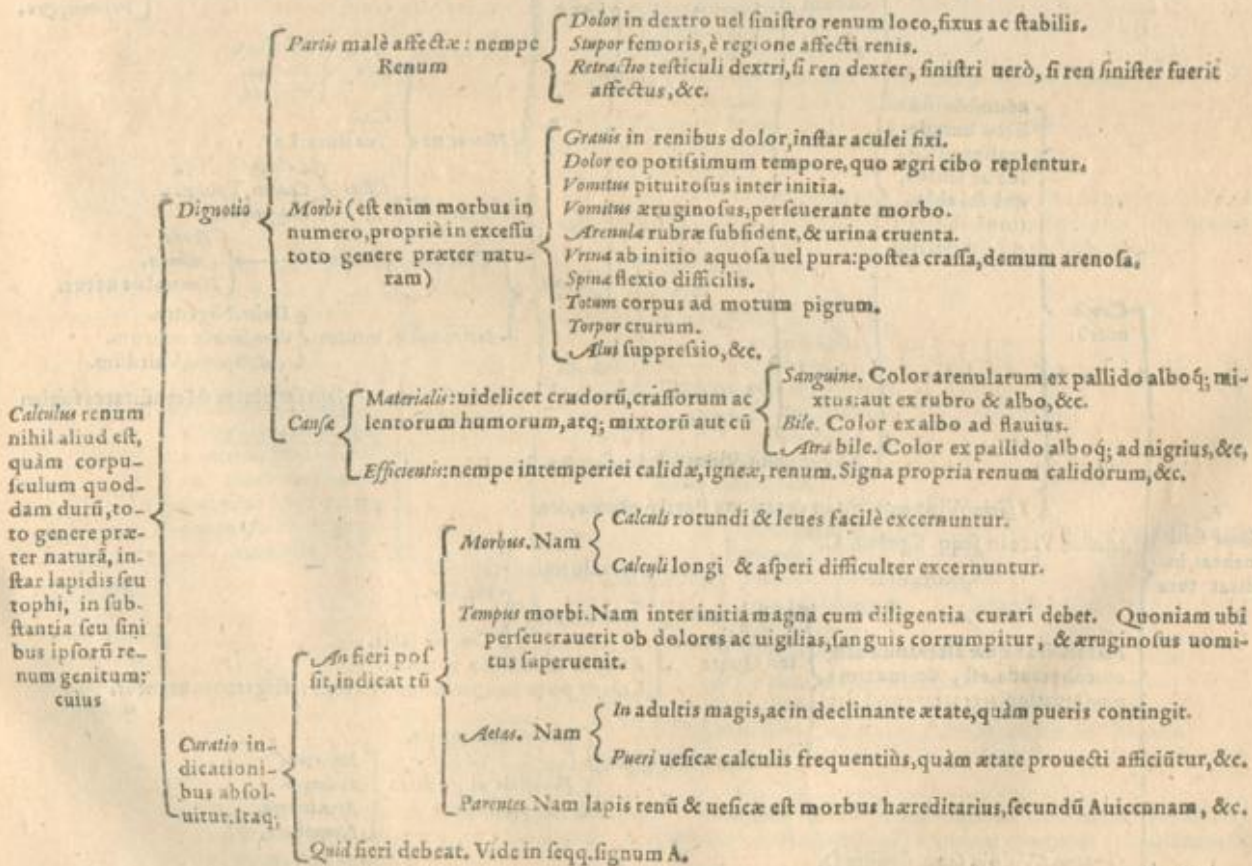
LIBRI II. PARS II.
De curatione Vrinæ cruentæ, seu Profluuij sanguinis Renum.

☞ Medi-

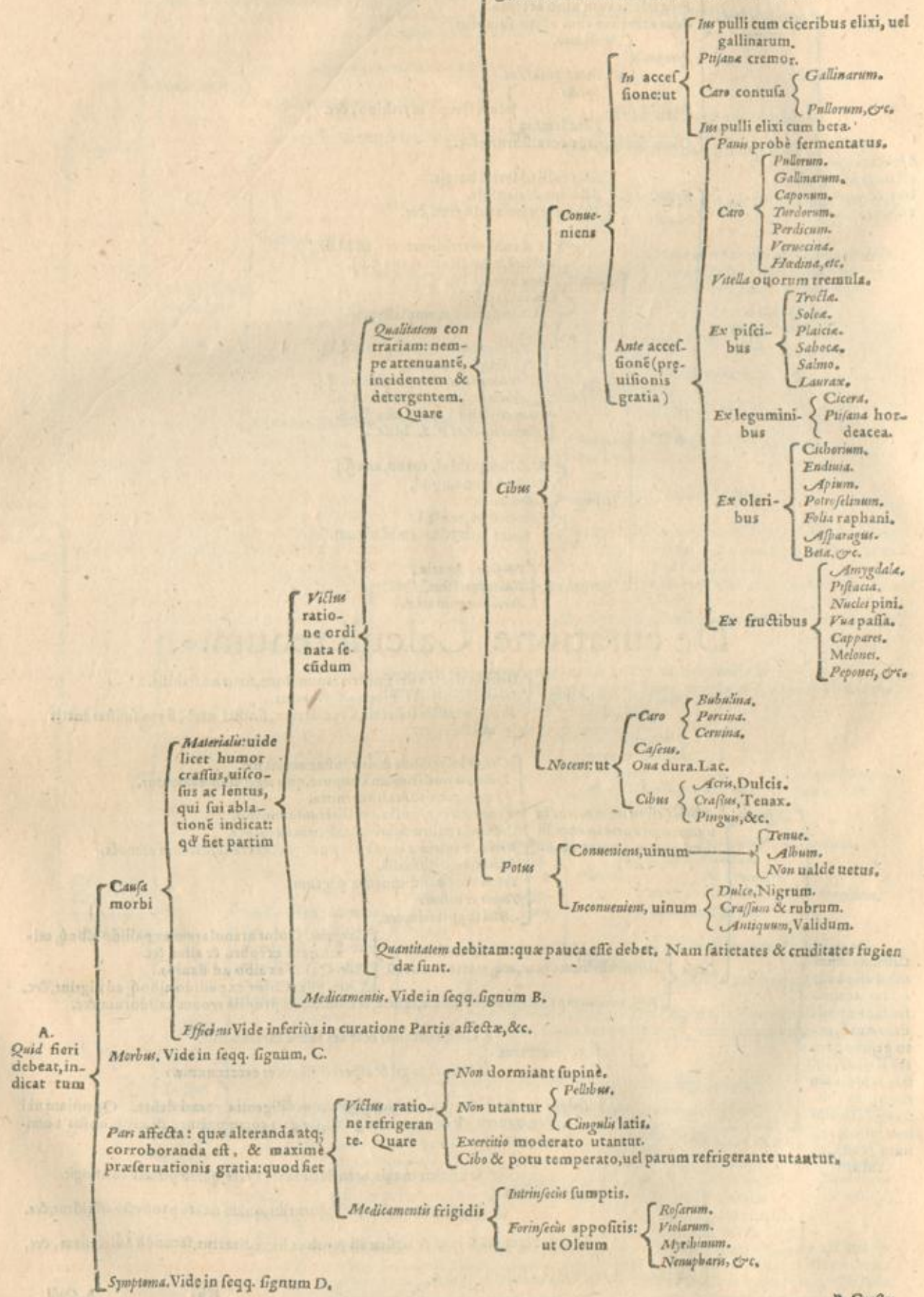
De curatione Calculi renum.

B b

A. Quid

Aer eligatur purus ac temperatus.
Somnus, quo ad fieri potest, conciliandus est, & parum con-
sueto sit longior.
Quies uitanda.
Deambulationes atque exercitia mediocria ineunda.
Animi affectus immodici uitandi.
Abusus sit soluta assidue, natura, uel leui clystere.

B. Crassum

Qualitati: sunt attenuantia, incidentia, preparantia atque concoquentia: ut

- Melrosarum,
- Syrupus { Acetosus, De duabus radicibus, De quinque radicibus, &c.
- Oxymel { Simplex, Compositum, &c.

B. Crassus etiam humor, viscosus ac lentus, medicamentis auferitur contrariis, atque uel ipse

Cum multitudine

Sanguinis: & tunc uena sectio facienda est uel in Cubito, scilicet interna, eius lateris, ubi nihil prohibeat, & recens fuerit phlegmone. Popte, quibus nephritis inest.

Ventriculo: & tunc uomitus prouocandus, nisi quicquam impedimento sit. quibus euacuat, clysteribus utendum, ut sequitur.

Cibi crudi, aut semicrudi: in

Intestinis: & tunc clysteribus utendum, modò nihil obstat: quorum

- Primus ex decocto farinarum, scenigræci, caricarum, aristolochig, addito melle ros. oleo communi & sale.
- Alter { Bz. Decocti camomillæ, meliloti, anethi ℥.j. Olei chamæmelini, anethini, laurini, ana ℥.j. Mellis ℥.ij. salis ℥.j. misce.
- Tertius { Bz. Decocti maluarum, althææ, scenigræci ℥.j. Mellis, uini albi, olei anethini, ana ℥.ij. Salis ℥.j. misce.
- Quartus { Bz. Decocti fufurum, mercurialis, maluarum, althææ, betæ, caricarum ℥.j. Mellis ros. ℥.ij. Olei anethini ℥.ij. Cassia, uel diacatholiconis ℥.j. n. sce.

Quantitas

Bilis: euacuanda est, uel

- Manna.
- Cassia fistulari.
- Syrupo ros. laxatiuo.

Melancholia: purganda est tali bolo

- Bz. Cassia recent. extractæ ℥.j. Confectionis Hamech ℥.iij.
- Pulueris glycyrrhizæ ℥.j.
- Misce, & cum saccharo fiat bolus.
- Bz. Cassia nouiter extractæ ℥.j.
- Diacatholiconis ℥.v. Diaphœniconis ℥.iij.
- Specierum hieræ S. Pulueris glycyrrhizæ, ana ℥.ij.
- Misce, & cum saccharo fiat bolus.
- Bz. Cassia fistulæ ℥.j. Benedictæ ℥.iij. Elect. Ind. ℥.j.

Sine multitudine, neque sanguinis, neque cibi crudi, neque bilis, neque melancholice: euacuandus est

Bolo tali: ut

- Bz. Cassia nouiter extractæ ℥.j.
- Diacatholiconis ℥.v. Diaphœniconis ℥.iij.
- Specierum hieræ S. Pulueris glycyrrhizæ, ana ℥.ij.
- Misce, & cum saccharo fiat bolus.
- Bz. Cassia fistulæ ℥.j. Benedictæ ℥.iij. Elect. Ind. ℥.j.

Potione huiusmodi

- Aquarum asparagorum, scolopendrie, ana q. l. pro portione: sumatur in aurora, &c.

- Simplicia: ut
- Radix { Asparagi, rubi, graminis, althææ, scolimi, enulæ Asari, Quinque folij, aristolochiæ, raphani, ireos, betonia, peucedani, Cypri, althææ, scillæ, capparorum.
 - Semen { Vitis, genistæ, althææ, hederæ, Cicerni nigri, lithospermatis, Paliuri, carpesij.
 - Herba { Betonica, capillus Veneris, polium, lupulus, adiantum, asplenium, Asarum, ruta agrestis, meum, pulegium, Pbu, camepytheos, saxifragia, lion, carduus, &c.
 - Fructus { Amygdale amaræ, Baccaræ iuniperi, Tribuli, capparæ, &c.
 - Metalla { Vitrum combustum, Chrysocola cum aqua centinodia, tempore balnei, Sal ononis, genistæ, stipticum fabarum.
 - Lapides { Lapis Iudaicus, Lapis spongiæ, Lapis hyncis.

Animalia

- Vernes terreni, cicadæ, lepus cõbustus, cauda tremula usta, &c.
- Bestiola, quæ in lapidarijs fodinis quasi uerrucæ lapidibus oblixa sunt, quinq; numero ex aqua ℥.iij. sumpta.

Liquores

- Acetum scillinum.
- Oxymel.
- Succus parietariæ.
- Rad. apij.
- Rubia.
- Decoctum { Asparagorum, Rad. thaluz, Cicernum.
- Oleum crystalli.
- Succus limonum.

Medicamentis frangentibus lapidem & urinam cientibus: uidelicet extenuantibus & incidentibus citra magnum calorem: quorum alia

C. Morbus etiam seu calculus sui ablationem significat: quod si et partim

Partes animalium

- Pellis leporis cremata.
- Renes leporis siccati & inueterati, pondere ℥.iij. ex uino.
- Vngula equi.
- Plumarum palumborum } cinis.
- Testa cochlearum }
- Cancrorum }
- Fæpatis asini }

Excrementa

- Stercus murium in aceto tritum.
- Lotum capræ montanæ.
- Sanguis hircinus, exiccatus, cuius ℥.j. cum uino sumatur.

Composita. Vide in seqq. signum ☞

Chimæra, seu cucurbitulis lenibus, præsertim si lapis in meatibus urinaris infarciatur, & descensum remoretur, quæ attingendæ, primò paulum sub loco doloris, descendendo sensim obliquè secundum meatum urinariorum situm & descensum in uescam, &c.

Composita medicamenta lapidem frangentia, & urinam cientia,

Intrinsicis sumpta { Lithontriton, Diacurcuma, Ele& ducis.
Confectio Iustini, Dialacca, Dianisum.
Theriac, Mithridatium, &c.

Vfusalia

Extrinsicis applicata, Oleum scorpionum.

Va^o { R. Sem. altheæ, violarum, ana g. v. milij solis, glycyrrhizæ, ana ℥. s.
Lapis Iudaici, spongiæ, ana g. iij. pul. olsium dactylo rum, cera-
forum, mespilorum, ana ℥. j.
Sem. melonum ℥. s. fiat puluis, cuius ℥. j. cum ℥. ij. uini albi aquos
aut oxymellicis sumatur.

Alter { R. Coriæ cerui usti, gummi tragacanthi, ana ℥. j.
Terebynthia in lamina terrea cremata ℥. s.
Lapis Iudaici, pul. uermium terrenorum, ana ℥. j.
Iustiani ℥. j. s.
Fiat puluis, qui cum decocto glycyrrhizæ sumatur.

Puluis Tertius { R. Brassica sicca ℥. ij.
Piperis ℥. s.
Misce, & fiat puluis, de quo sumatur ℥. j. cum aqua alkecangi.

Quartus { R. Cineris leporis, cineris cort. auellanarum, gummi amygdala-
rum, ana part. unam.
Cineris scorpionum part. j.
Sem. malux, apij, usquiami, ana part. tertiam. Sanguinis hirci-
ni part. duas: fiat puluis, de quo sumatur ℥. j. cum uino.

Quintus { R. Pol. ex stercore glirium gr. vij.
Oculorum cancri num. ij.
Spica nardi ℥. s.
Sem. feniculi, apij, ana ℥. j.
Noci muscata parū: misce, & fiat puluis.

Vnum { R. Sem. hyperici, quatuor sem. frig. maior, apij, petros. ana ℥. iij.
Sem. rhamni & albæ spinæ, ana ℥. ij.
Saxifragia & empetri, ana ℥. j.
Cineris capitis muris, cineris scorpionum, ana ℥. iij. cum syrupo
de quinq; rad. fiat electuarium, de quo capiat ℥. j. cum aqua
cretæ marinæ. ℥. iij. stomacho ieiuno.

Alterum { R. Acori, phu, hyperici, ana ℥. vj.
Sem. porri ℥. xij.
Spica nardi ℥. x.
Cassia, lithospermi, cyperi, ana ℥. xxv. Cum melle fiat electua-
rium, de quo exhibe fabæ magnitudinem.

Electua- rium Tertium { R. Terebynthia ℥. s.
Lithontriton ℥. ij.
Misce, & cum saccharo fiat bolus.

Intrinsicis sum-pta: ut

Quartum, R. Terebynthia lotæ decies in aqua saxifragiæ ℥. s. Cū saccharo
fiat bolus.

Quintum { R. Cineris scorpionum ℥. ij.
Cantharidum ℥. j.
Sanguinis hircini sicci ℥. ij.
Cineris caulium, utri combusti, cineris leporis, auis caudæ tre-
mula, cineris testæ ouorum, ana ℥. ij.
Lapis Iudaici, spongiæ, piperis, dauci, carui, sem. altheæ, gum-
mi arabici, saxifragiæ, milij solis, feseleos, carpobal. xylobal.
spica nardi, capit. Ven. 4. sem. frig. ana ℥. j. cum melle fiat
electuariū, quo utantur ad quantitatem duarū auellanarū.

Deco- elum { R. Sanguinem de uinis uulpibus, in ollâ uitreatam uinum equo pondere ad
ijcto, lento igne ad prunas decoquito ad formam puluis, de qua bene
percocta exhibeto agro nouem continuis dieb. manē ℥. v. calefactas in
lecto, abstineat ab omni cibo horis sex. Vidit egregius medicus hac sum-
pta medicina, multos reijcere quinq; uncias calculi cum lotio.

Magistralia

Tabu- la { R. Sem. basiliconis, quatuor sem. frig. maior, apij, petros. ana ℥. s. rad. fenici-
culi, petros. asparagi, sem. pimpinellæ, ana g. xv. Saxifragiæ, rusci, ana gr.
vj. rhabarbari electi ℥. iij. sacchari dissoluti in aqua, cretæ marinæ q. s.
fiant tabulæ ponderis ℥. ij.

Potus { R. Rad. asparagi, rubi, ana M. ij. betonicæ, polij, ana M. ij. Cicerū nigrorum
M j fiat decoctio in aqua pluuiali s. a. In fine decoctionis adde aceti sul-
lini ℥. j. fiat colatura. Dosis ℥. iij. cum ℥. j. lapidis Iudaici, &c.

Aqua stillati- tia { R. Mellis ros. terebinthinæ, ana ℔. j. iuiubarum, sebesten, nucleorū pini,
ana ℥. iij. granorum alkecangi, sem. cucumeris, nigellæ, apij, ana ℥. ij.
Succi raphani ℔. ij. puluerizanda puluerizentur, misceantur, & per alem-
bitum distillentur. In huius aquæ ℥. iij. dissolue ℥. j. pulueris scorio-
nis uel lapillorum astaciorum, &c.

Forinsecus ap- plicata: ut { R. Olei scorpionum, Olei de lilio compos. ℥. j. s. misce. Vngatur regio dolentis renis
calidè, Balneum sulphureum. D. Sym-

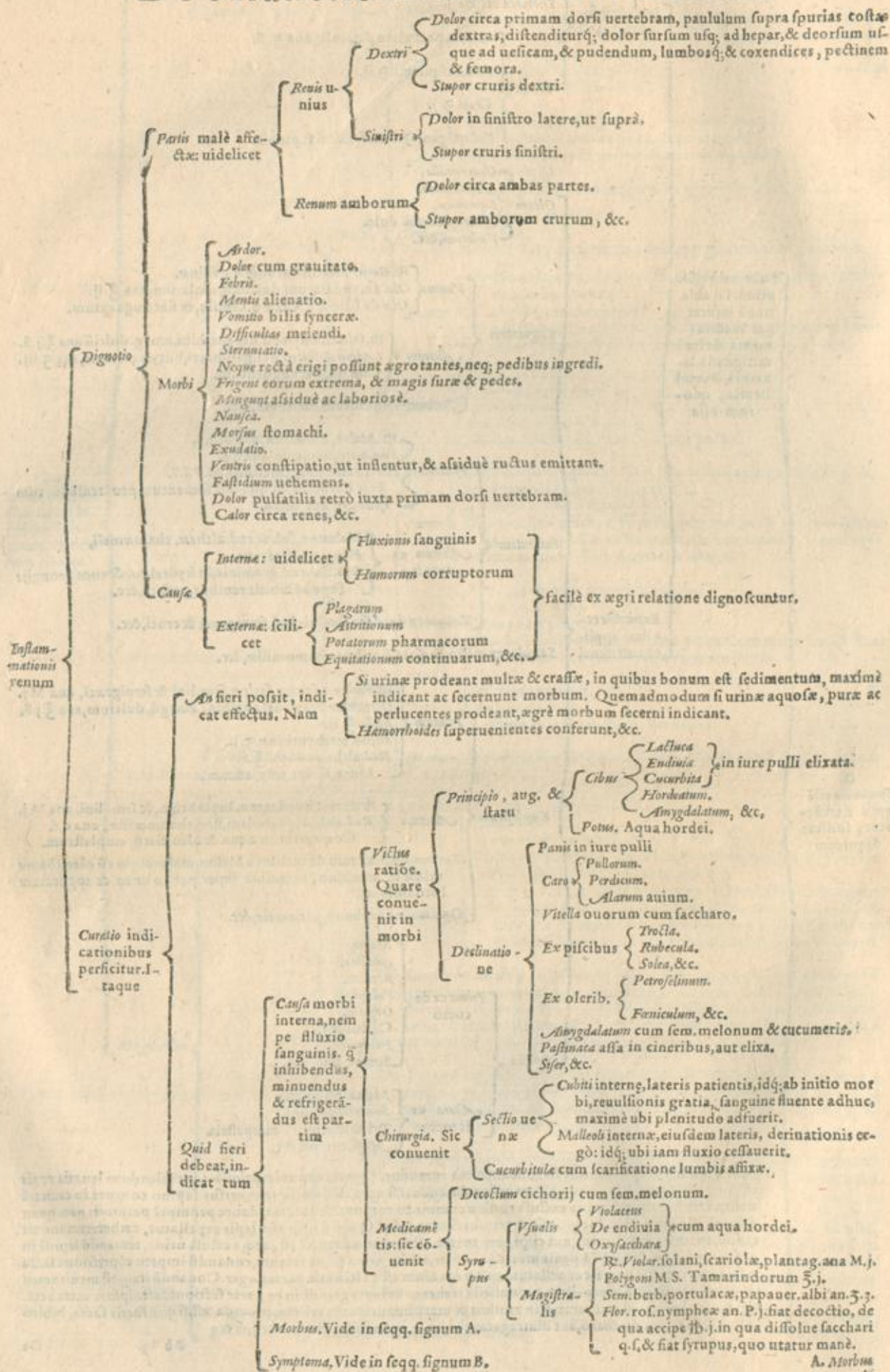
Dolor uehemēs primò sui ablationē indicat per medicamenta dolorē mitigantia, laxantia, & emollientia, quorum alia

- Intrinsicè sumitur: ut est
- Philonium } cum uino,
 - Theriaca recens }
 - Puluis {
 - Rz. Sem. portulacæ, scariolæ, ana ℥. S.
 - Sem. iusquiami ℥. ij.
 - Croci ℥. j.
 - Pul. origani ℥. S. misce, & fiat puluis.
 - Oleum {
 - Chamomillæ.
 - Anethinum.
 - Laurinum.
 - Amygdalarum dulce.
 - Violarum, &c.
 - Vnguentum {
 - Rz. Butyri recentis, arungia gallinæ.
 - Vnum { Olei amygdalarum dulcium, uiolarum, ana ℥. ij.
 - { Olei de lilio ℥. S. Cera q. l. misce, & fiat unguentum.
 - Alterum { Rz. Olei chamæmeli, uel anethini, amygd. dulciū ana ℥. j. S.
 - { Adipis anserini, uel gallinæ, butyri recentis, ana ℥. iij.
 - { Cera q. l. fiat unguentum.
 - Tertium: Vnguentum dialtheas, &c.
 - Fomentum {
 - Rz. Maluæ, bismalæ, ana M. j. S.
 - Primum { Sem. anthi, foeniculi, ana ℥. j.
 - { Flor. chamomillæ, meliloti, an. P. j. S.
 - { Fiat decoctio, de qua fiat somentum pro renibus, cum spongijs, aut filtro.
 - Alterum ex decocto { Maluarum, fol. ac rad. althææ, chamæmeli,
 - { Fenigræci, Violaria,
 - { Sem. lini, rad. graminis, in hydrelæo, & cum spongijs sæpe adhibitis renibus, pectini, &c.
 - Tertium ex decocto seminis lini, foenigræci & croci, &c.
 - Saccus ex milio, furfure, floribus chamomillæ, &c.
 - Emplastrum {
 - Rz. Farinæ triticæ, farinæ sem. lini & foenigræci, ana M. j.
 - Primum { Olei chamæmeli uel anethini, amygd. dulcium, ana ℥. j. S.
 - { Mellis ℥. ij.
 - { Resina terebynthinæ ℥. j.
 - { Rad. althææ contul. ℥. S.
 - { Misce, & fiat emplastrum.
 - Alterum { Rz. Farinæ hordeacæ, lupinorum, & sem. lini, ana M. j.
 - { Rad. althææ, peucedani, flor. chamomillæ, ana q. l.
 - { Coquantur in aqua & oleo, fiatq; emplastrum.
 - Tertium: emplastrum de meliloro Mesuæ, malaxatum cū oleo chamomillæ & anethino, extensum super panno lineo & applicatum loco dolenti.
 - Quartum, ex raphano, parietaria, &c.
 - Infectio {
 - Maluæ.
 - Alibæ.
 - Meliloti.
 - Pulegi.
 - Origani.
 - Calamenthi.
 - Fenigræci.
 - Seminis lini, &c.
 - Alteræ ex decocto { Maluæ, bismalæ.
 - { Sem. althææ, lini.
 - { Tribuli marini & campestris.
 - { Anisi, cumini, &c.

D.
Symptoma etiā quid fieri debeat, indicat. Siquidem

Difficultas mittus propter lapidis fixationem, primò curandus. Quare corpus imprimis concutiendum leuatis coxis & supino corpore, & lapis ad collum uesicæ ducendus: si uerò ibidem figatur, rursus supino corpore in cavitatē uesicæ transponatur, & urina exclusa rursus commoto corpore deducatur, donec promptè permeet: nam quandoq; ob id figitur, quòd longior sit, & transversim accedat. Quòd si neq; tūc lapis expellatur, cathetrem immitteudū, aut maluæ cauliculus, aut cirpi pars tenera alba, quæ ad radicē est, atq; exclusa urina, tentandū lapidē in uesica conterere. Si uerò in penis meatu infigatur, multa urina prius retenta, conandū impetu cōpressionē facta ipsam excernere. Si neq; sic expellatur lapis, periculum est ne Ischuria pereat æger. Conandū itaq; est medicamentis urinā cientib; ipsum expellere, aut uulsella trahere, aut iuxta glandē in ea parte sectione facta ipsum extrahere. Asperitas, seu erosio, seu exulceratio in renibus & meatibus urinarijs relicta, curanda est, si quæ fuerit facta, bibito lacte asinno, cum saccharo, aut diatragacantho, cum aqua stillatitia cichorij, &c.

LIBRI II. PARS II.
De curatione Inflammationis renum.

Videtur ratione præcedenti.

Qualitatem cõrratiã: scilicet repellentem & refrigerantem, in morbi principio: & discutientem & repellentem in augmento: & resoluentem in statu & declinatione: ut sequitur.
Quantitatem debitam: quæ augenda uel minuenda est pro ratione temperaturæ totius & partis, ætatis, temporis anni, situs loci, &c.

A. Morbus, uide licet inflammatio, sui ablatione indicat: quod fiet partim

Medicamentis exhibitis secundum

Tempus commodum. Sic in morbi

Principio refrigerantia, astringentia & repellentia conueniunt: ut

- Epithema { R. Rosarum, nymphaeæ, ana ℥.iiij.
Succi plantaginis, solani, ana ℥.iiij.
Aceti ℥.ij. Misce, & fiat epithema.
- Unguentum { Rosatum
Melinum
Galeni pro renibus
- Admix succis { Plantaginis,
Solani,
Semperuini,
Polygoni, &c.

Augmento repellentia & discutientia sunt ex usu: atq; uel

- Intrinsicis sumpta: ut saccharum cum aqua.
- Forinsecis applicata: { Vnus ex - Farina sem. lini, farina hordei & rosaceo.
Alterum ex { Farina foenigræci, farina hordei, fantalidis rubecis, cum oleo chamæmelino & rosaceo.
Liuimentum ex unguento rosato, & chamæmelino, &c.

Statu & declinatione, resoluentia conueniunt: atque uel

- Potus { R. Glycyrrhizæ ℥.j. Rad. ireos ℥.ij.
Agrimonia, ceterach, polytrici, adianthi, ana M.j.
Passularum ℥.j. Ficuum, n.vj.
Flor. buglossæ, borrag. ana P.j. Fiat decoctio, in col. dissolue mellis ros. col. ℥.iiij. Fiat syrupus, aromat. cum ℥.ij. cinnamomi & ℥.s. squinanthi.
- Pilule { R. Myrrha, styracis, cinnamomi, asari, spicæ nardi, squinanthi, galangæ, ana ℥.j. Cum terebynthia fiant pilule: capiat ℥.j. summo mane. Sumptis pilulis capiat ℥.iij. decocti cicerum cum saccharo.
- Emplastrum { Vnum ex farina sem. lini, asaro, chamæpyti & eruo cū passo, alterum ex - Farina sem. lini, erui, ireos, cum oleo laurino, aut irino & galbano, &c.
- Unguentum { R. Unguenti martiati, resumptiui, ana ℥.j.
Ireos ℥.j. uel cineris coral. rub. uel cornu cerui, uel ℥.s. farine fabarum.

Locum conuenientem. Sic topica renibus forinsecis apponenda sunt, &c.

Excrementa cruda retenta in

Intestinis, expellenda sunt primò ante uenæ sectione, atq; uel

- Ventriculo, uomitu primò excernenda sunt, reuulsionis gratia: idq; ante sanguinis missionem.
- Vasus { R. Hordei, uiolarum, sem lini, ana q. l. Fiat decoctio, de qua accipe ℥.x. quibus adde sacchari uel mellis ros. col. pinguedinis gallinæ, ana q. l. Misce.
- Alter { R. Maluæ, sem. lini, foenigræci, ana q. l. Fiat decoctio, de qua accipe ℥.x. quibus adde olei rosacei, axungie gallinæ, axungie anatis, ana q. l.
- Tertius ex decocto hordei, oleo rosaceo & cassia fistulari, addito saccharo uel melle.
- Glandibus.
- Potionibus (quæ non nisi in morbi declinatione ualent) ex { Tamarindis.
Cassia fistulari.
Manna.
Syrupo { Violaceo laxat.
Rosato laxatiuo.

B. Symptoma eitiã sui ablationem indicat, Nam

Dolor primò mitigandus est, tum medicamentis

Intrinsicis sumptis, per

- Or: ut Philonium { Persicum,
Romanum, &c.
- Sedem: ut est clyster { Vnus ex decocto hordei, uiolarum, feminis lini, saccharo & pinguedine gallinæ liquata.
R. Rad. bismaluxæ ℥.j. Maluæ, uiolarum, ana M.ij.
Passularum, prunorum, ana pa. x.
Alter { Quatuor sem. frig. maior. ana ℥.iiij.
Florum uiolarum P.j. Fiat decoctio, de qua accipe ℥.viii. in quibus dissolue mellis uiolacei, sacchari rubri, ana ℥.j. Olei ros. ℥.ij.

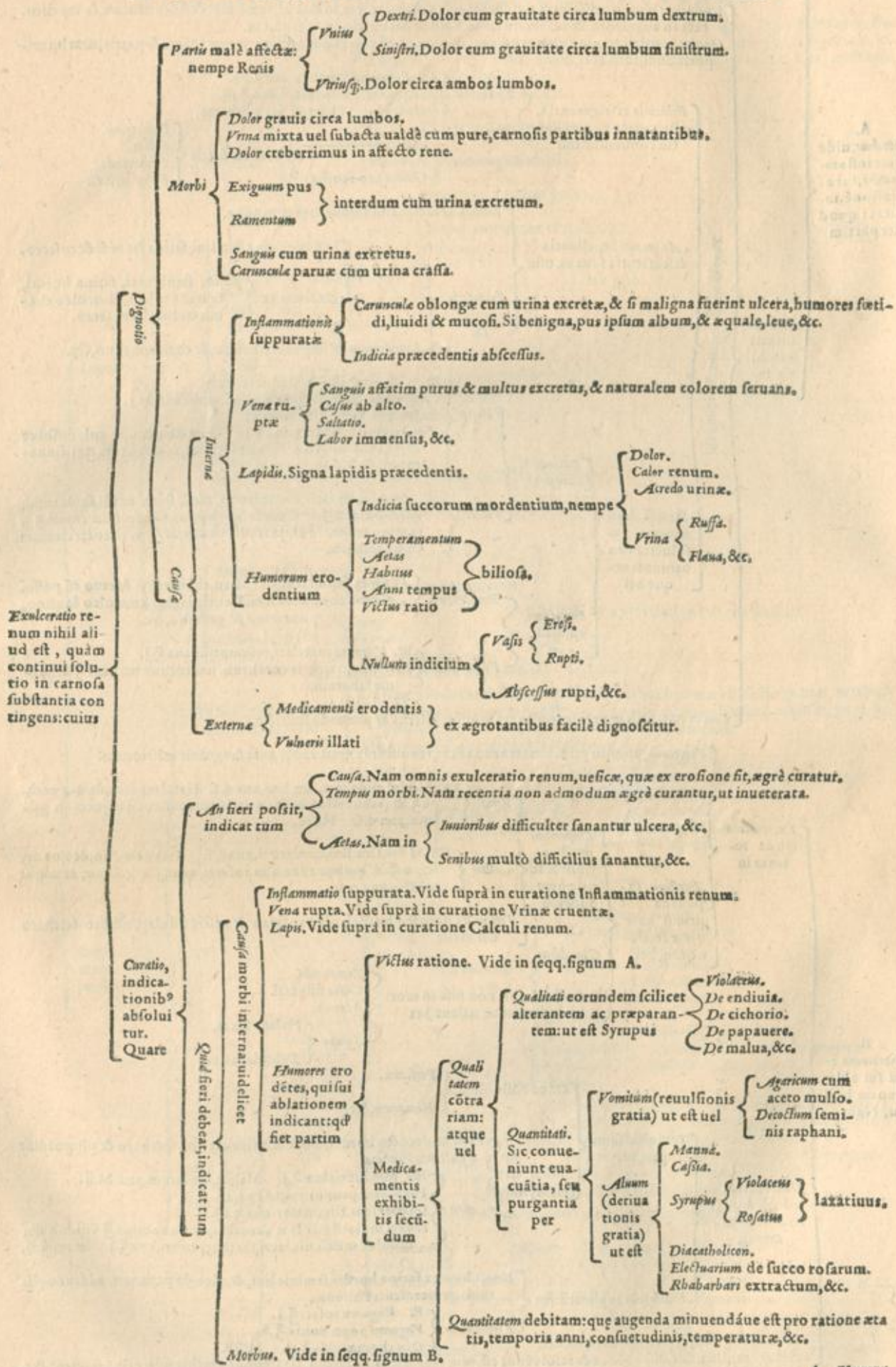
Extrinsicis applicatis: ut

- Emplastrum ex farina hordei, feminis lini, & oleo de papauere, addendo partem medicamenti Philonis.
- Unguentum { R. Unguenti rosati ℥.j.
Unguenti populeonis ℥.s.
Olei chamæmeli ℥.ij. Misce.

Sicut curanda in lapijs refrigerantibus, &c.

Scurbus emolliendus, discutiedus & resoluendus est, tum emplastris, linimentis, clysteribus, atq; his, quæ urinam mouent, &c.

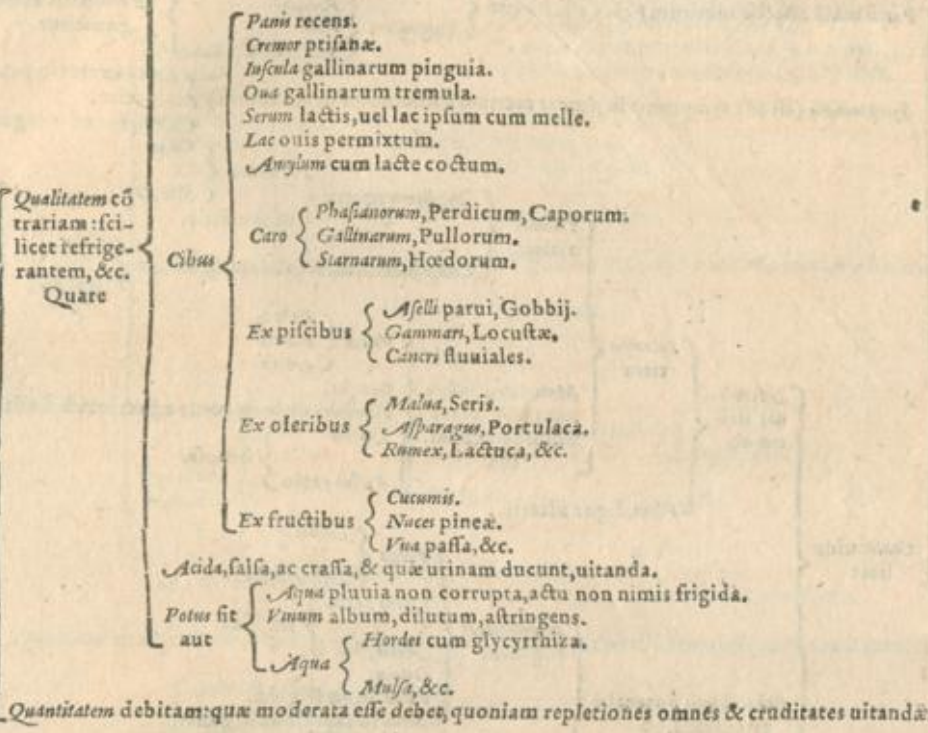
LIBRI II. PARS II.
De curatione Exulcerationis renum.

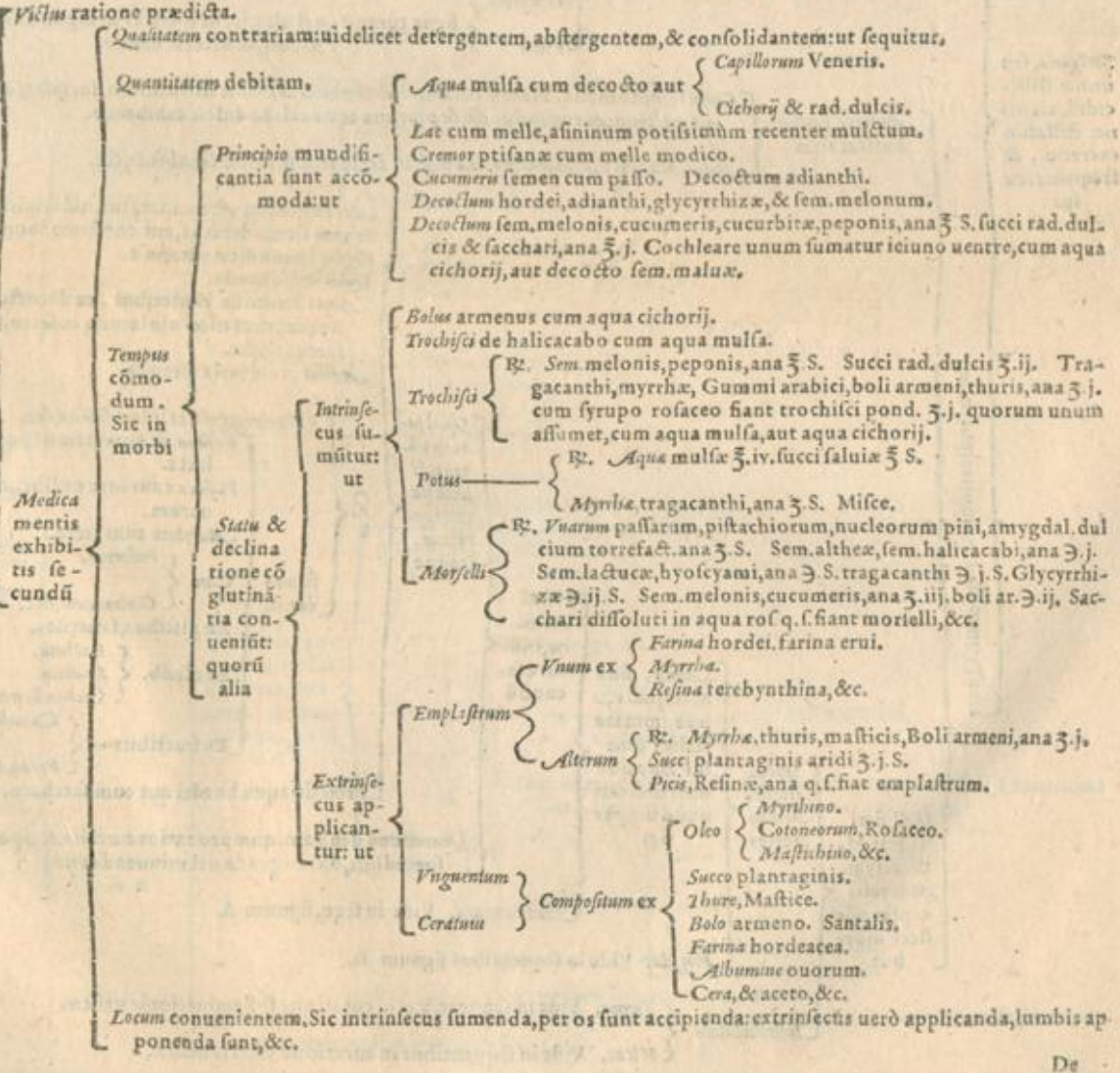
A. Humores

Aer eligendus est temperatus, uel paulò frigidior.
 Somnus sit moderatus, uel conseruado longior.
 Quies præcipienda est. Siquidẽ omnis de lassatio, effervesceus gestatio, & cõcitatio uehemens uitanda.
 Friclio singulis diebus manẽ et ex usu.
 Aluus sit mollis natura, uel clydaribus lenientibus.
 Animi affectus immodici uitandi. & coitus superfluus.

A.
 Humores erodentes auferuntur uetus ratione, insti-
 tuta secundũ

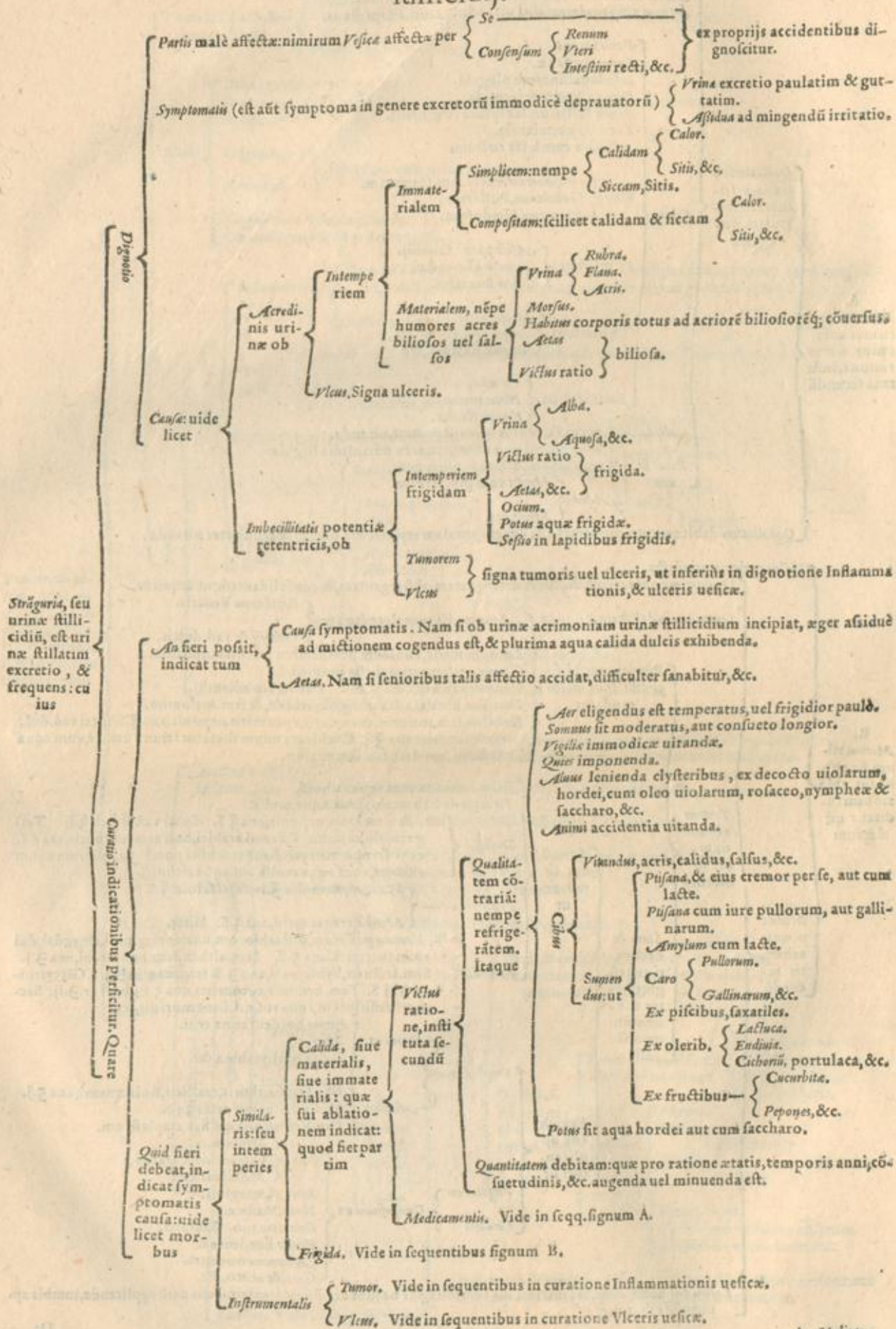

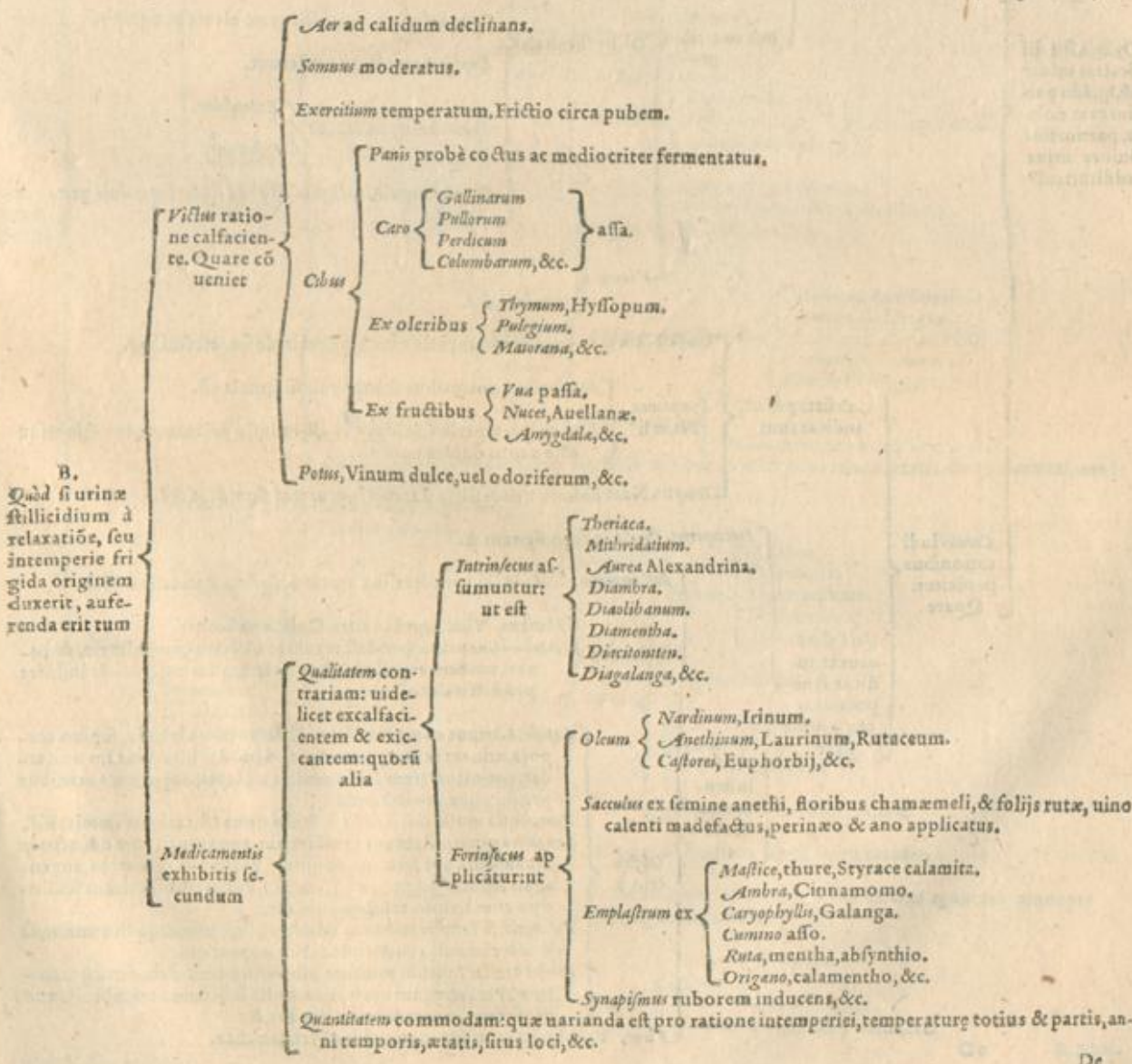
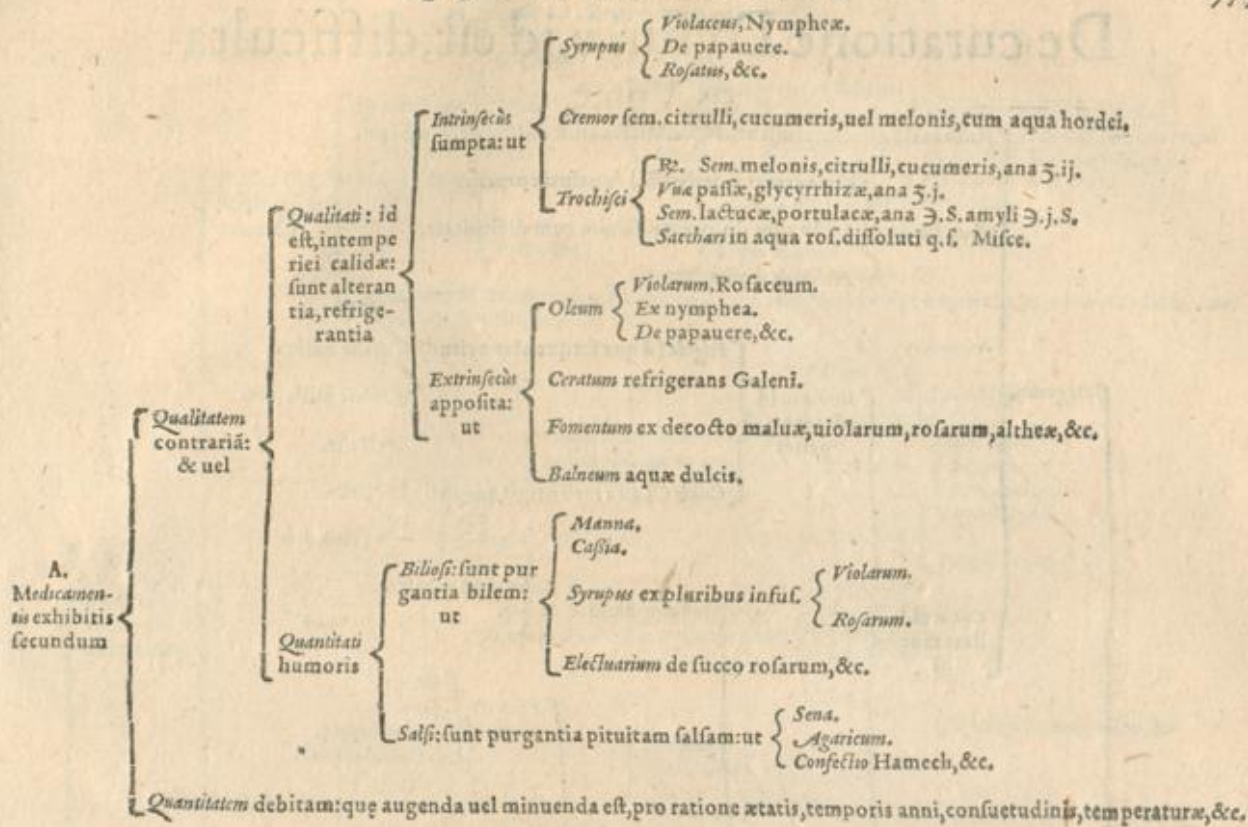
B.
 Morbus etiam, siue ulcus sui ablationem indicat: quod fiet tum

De

De curatione Stranguriæ, seu Vrinæ stillicidij.

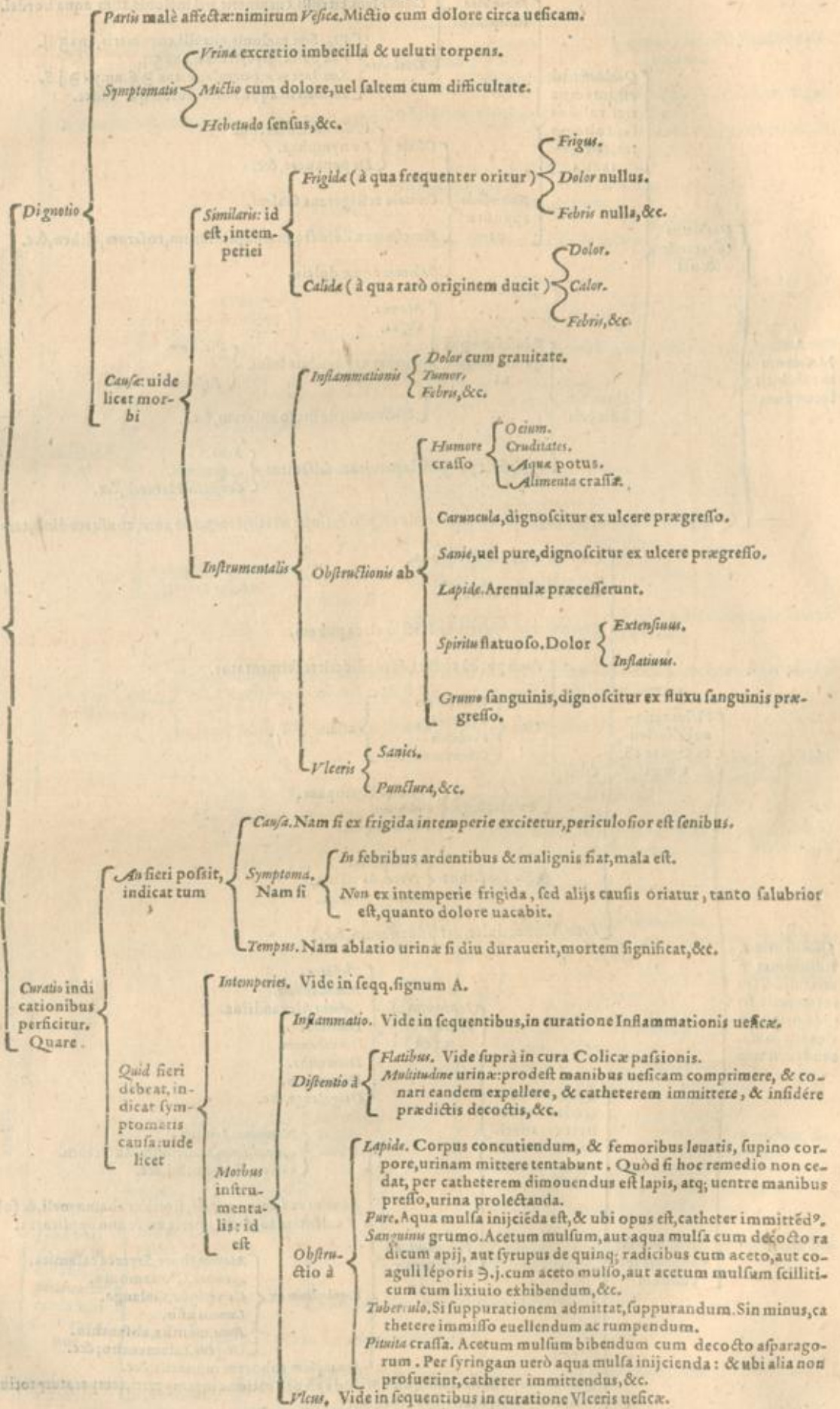

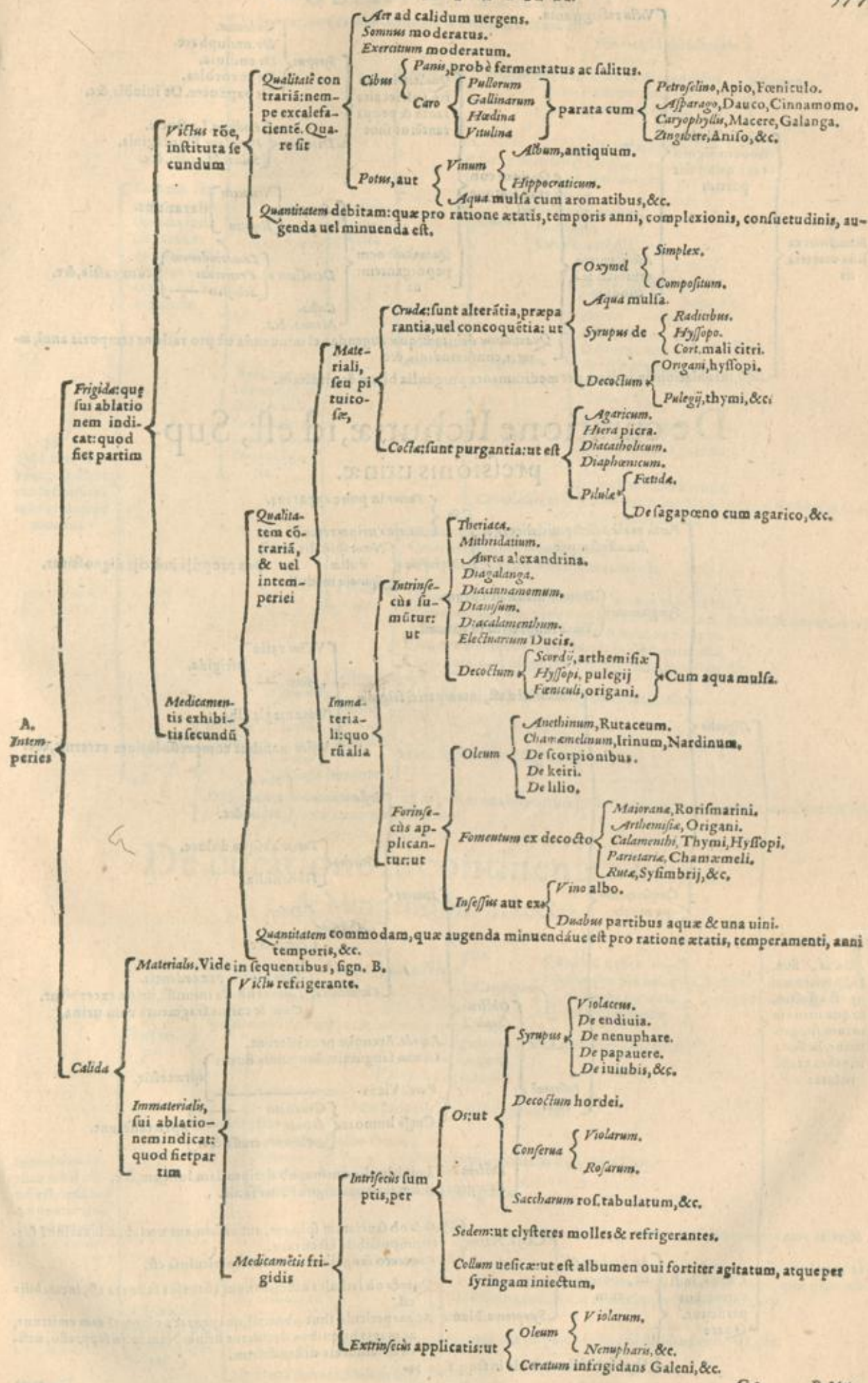
De

LIBRI II. PARS II. De curatione Dysuriæ, id est, difficultatis Urinæ.

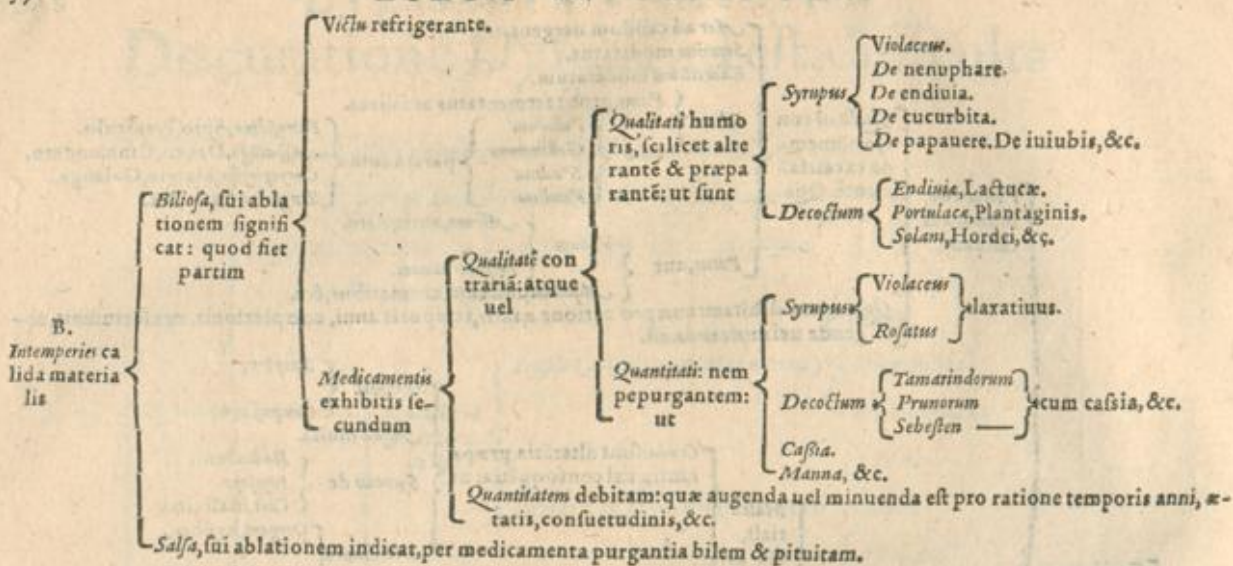
Dysuria, seu difficultas urinæ est, quâdo parzim cum dolore, partim sine dolore urina redditur: cui?

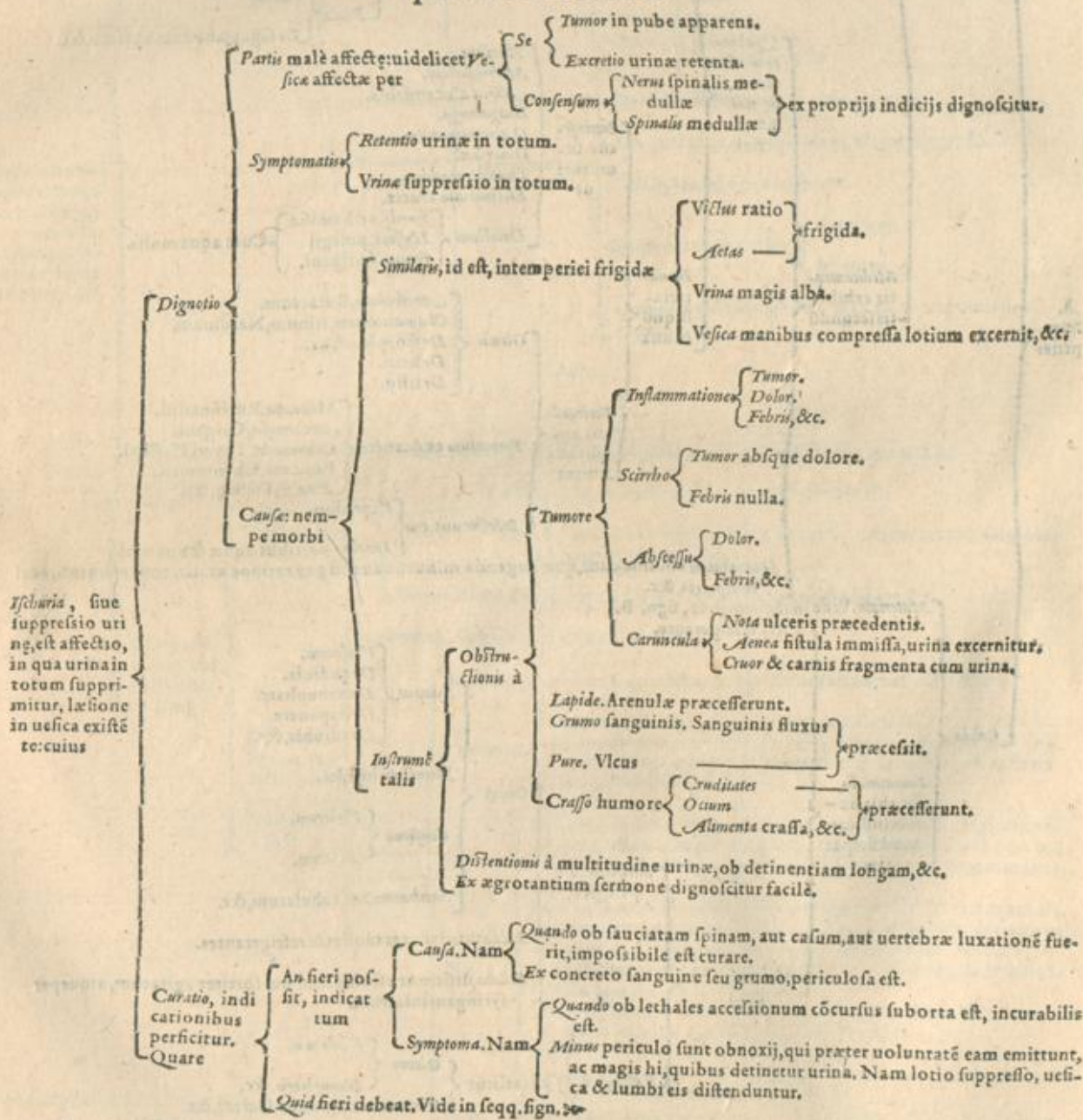
A. Intem-

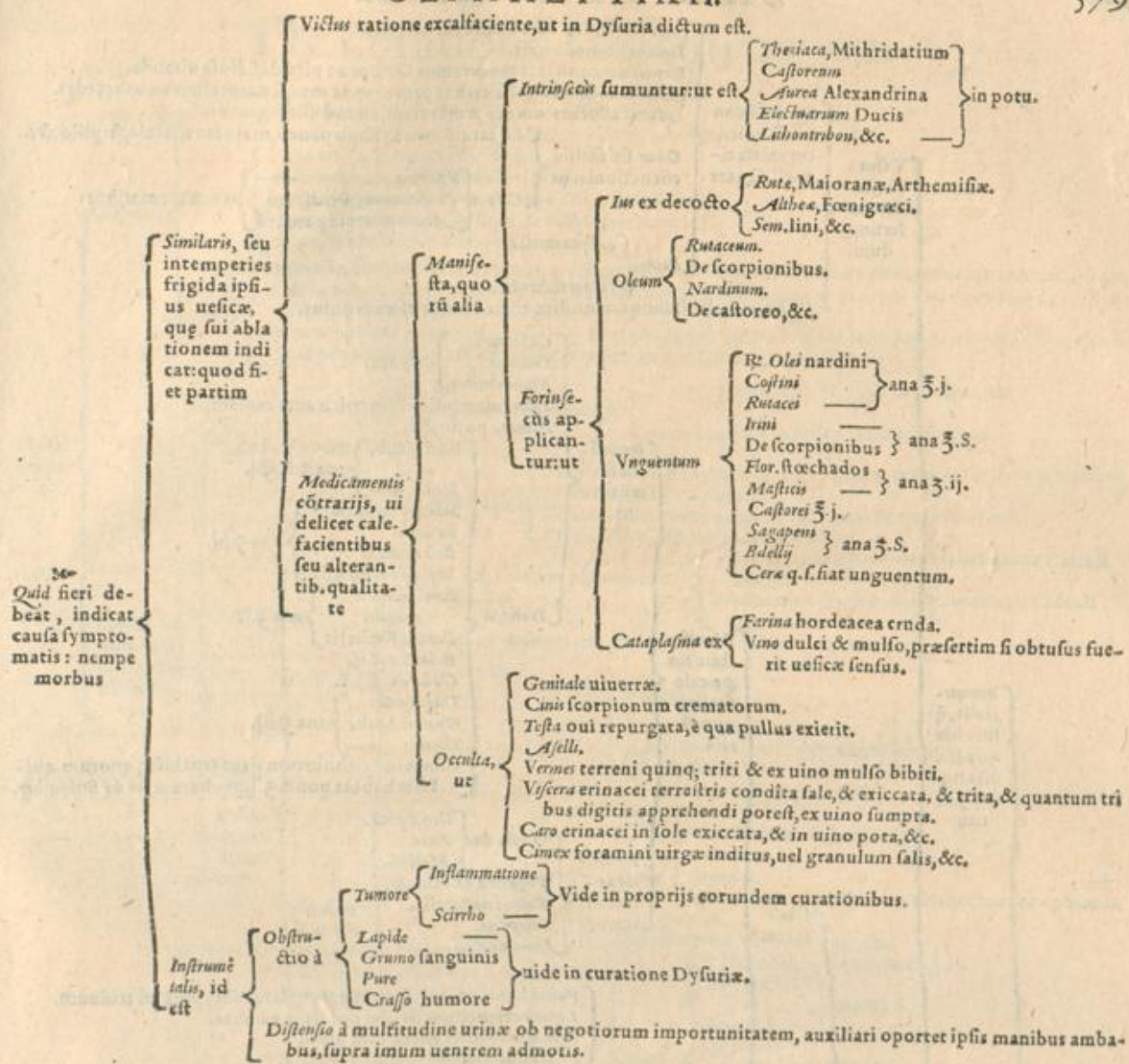

Cc B. Mate-

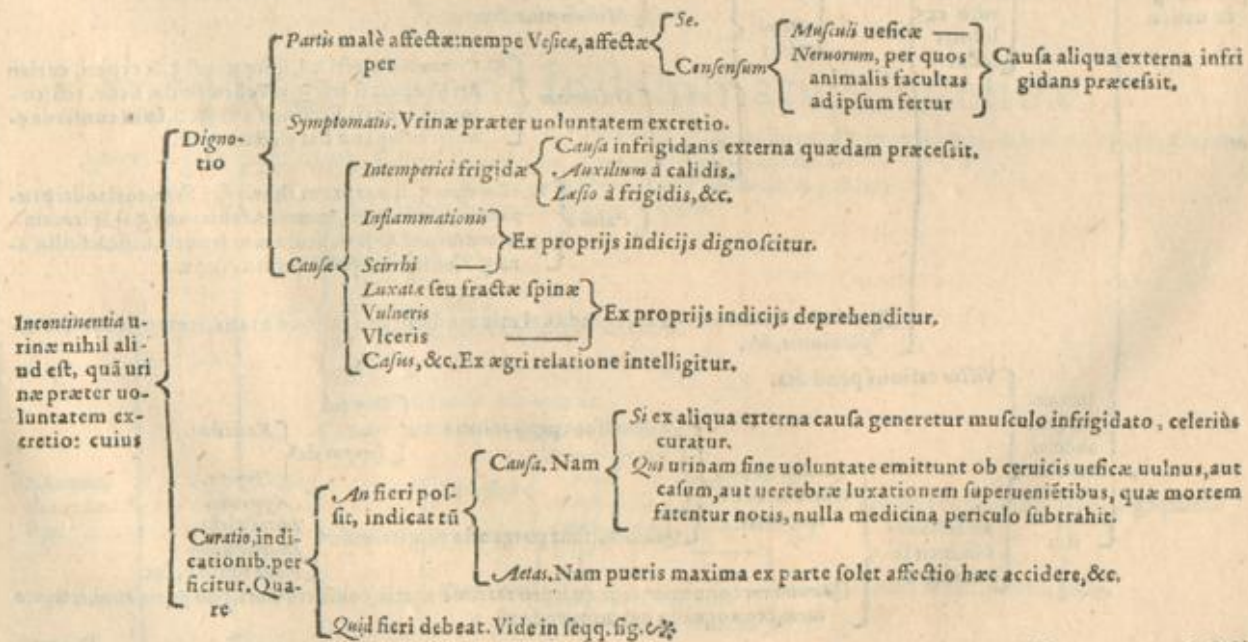

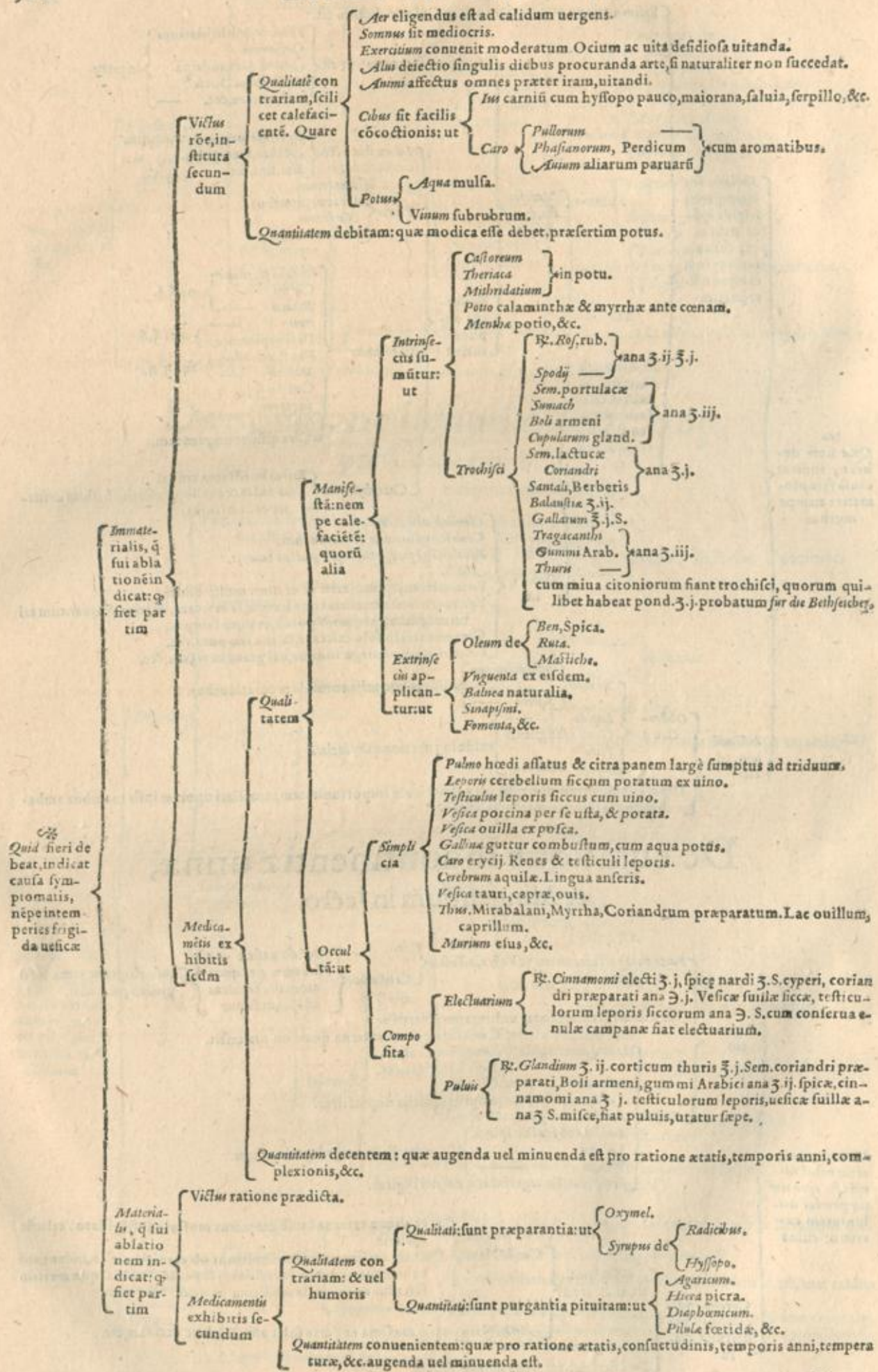
De curatione Iſchuriæ, id eſt, Suppreſſionis urinae.

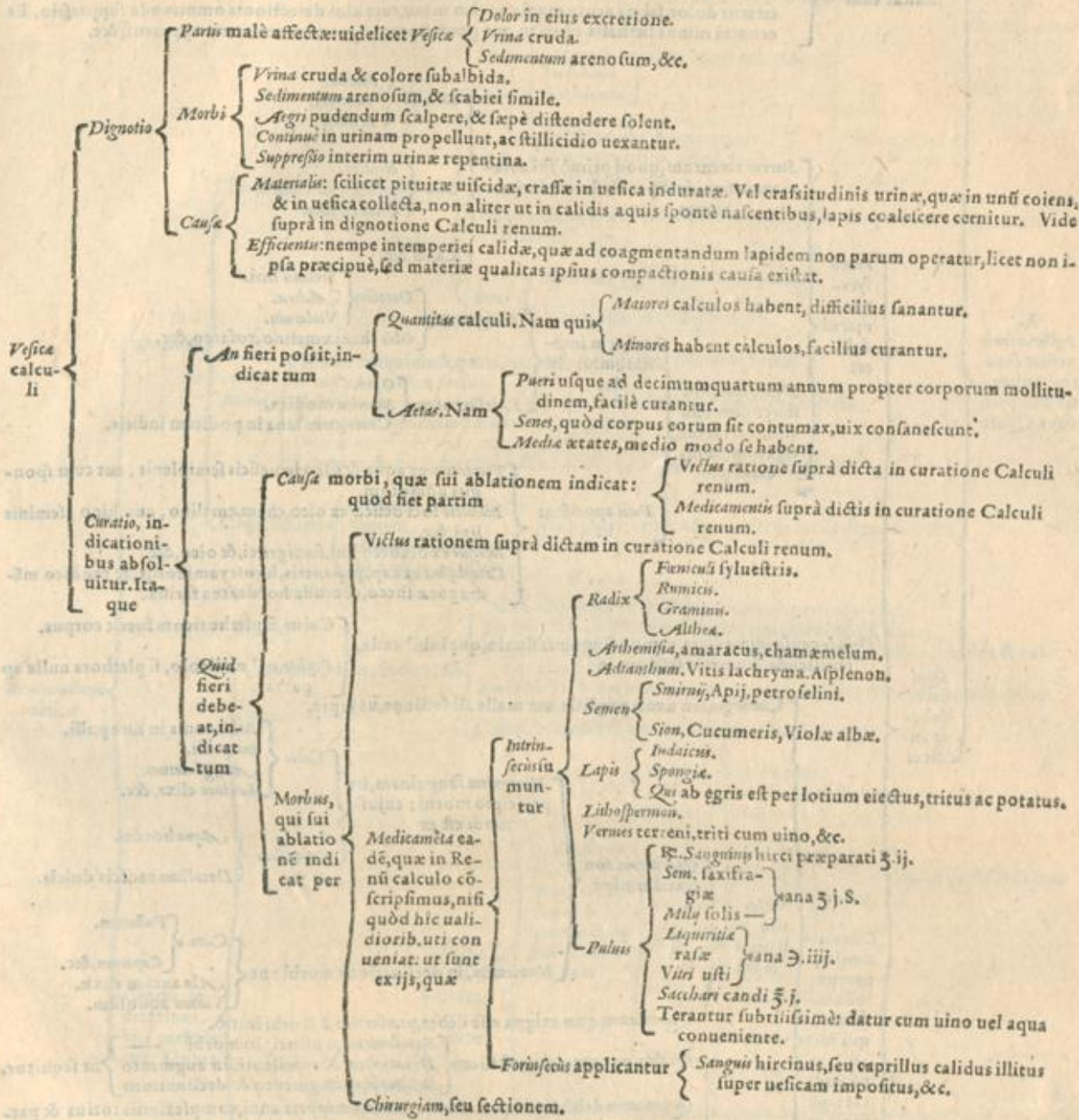
De curatione Incontinentiae urinae, & Mingentium in lecto.

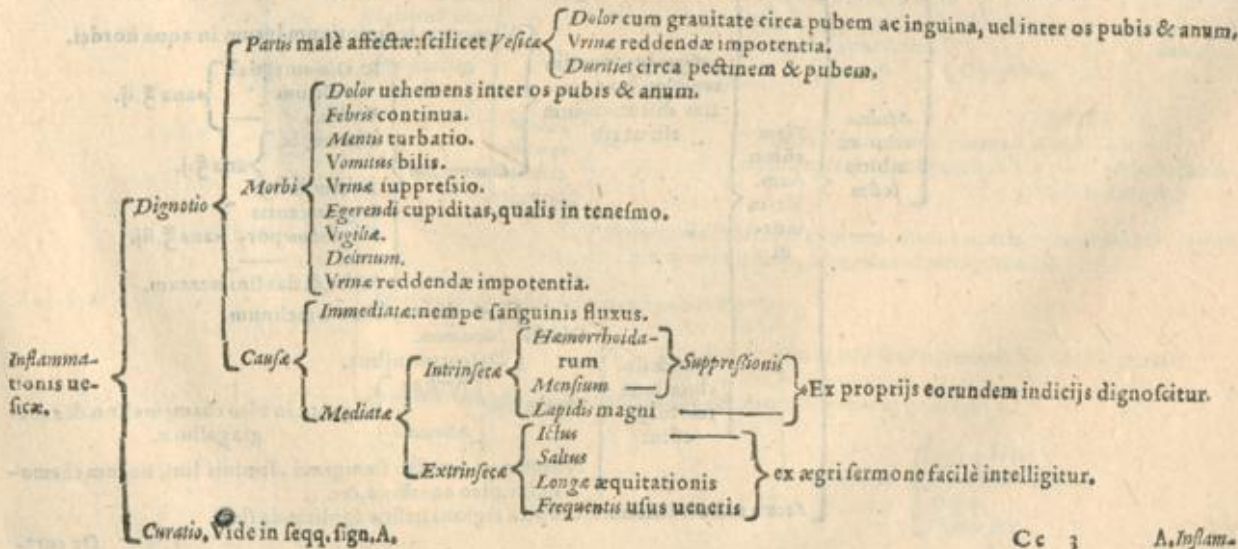

De cu-

De curatione Calculi uesicæ.

De curatione Inflammationis uesicæ.

A.
Inflammationis
vesicæ cura-
tio indica-
tionib. perficitur. Quare

An fieri possit,
indicat tum

Morb. Nam inter omnes morbos, qui circa vesicam oriuntur, gravissimus & maximè mortiferus est inflammatio.
Symptoma. Nam inter omnes inflammationes in vesica ortas, ea lathaliore est, in qua uehemèter excitatur dolor, febris acuta magis, ac cum urina, tum alui deiectionis omnimoda suppressio. Et econtrà minus lathalis est ea, in qua prædictorum signorum contraria apparent, &c.

Primò
sym-
pto-
ma: ui-
delicet

Stercus retentum, quod primò sui ablationem significat per clysterem lenientem ex

Decocto {
Malua.
Violarum.
Hordei.

Oleo {
Rosaceo.
Chamæmelino.

Cassia, &c.

Mitigans ex {
Decocto {
Seminis lini.
Albeæ.
Violarum.
Oleo chamæmelino, rosaceo, &c.

Stupefaciens ex {
Opio.
Myrrha modica.
Croco, cum lana in podicem inditis.

Infusa in intestinum: ut clyster

Dolor, qui post stercorem educationem sui mitigationem indicat per

Foris apposta: ut

Fomentum ex aqua & oleo in vesicis semiplenis, aut cum spongijis admotum.

Inunctio loci vesicæ ex oleo chamæmelino, anethino, seminis lini, &c.

Infusus ex decocto lini, scenigræci, & oleo, &c.
Cataplasma ex cap. papaueris, hyostyami folijs, ac modico mædragoræ succo, & cruda hordeacea farina.

Quid fieri debeat, indicat

Deinde causa immediata: nempe sanguinis fluxio, quæ inhibenda, reuellenda, &c. uenæ sectione in

Cubito, si plethoricum fuerit corpus.

Poplite, uel malleolo, si plethora nulla appareat.

Chirurgia, seu uenæ poplitis aut malleoli sectione, ut supra.

Demum morbi, nempe inflammatio, qui sui ablatione indicat: quæ fiet partim

Viclus rōe instituta scdm

Qualitatem contrariam: nempe

Minuentem sanguinem, in principio morbi: cuiusmodi est ex

Cibus {
Mica panis in iure pulli.
Ius pulli.
Amygdalatum.
Lactuca elixa, &c.

Potionibus {
Aqua hordei.
Decoctum radices dulcis.

Nutrientem, in declinatione morbi: ut

Caro {
Pullorum.
Caporum, &c.
Ale auium elixæ.
Vinum aquosum.

Quantitatem: quæ exigua esse debet, præsertim à morbi initio.

Qualitatem contrariam: scilicet

Repellentem, in principio morbi
Disscutientem & repellentem, in augmento
Resoluentem, in augmento & declinatione

ut sequitur.

Quantitatem debitam, quæ pro ratione ætatis, temporis anni, complexionis totius & partium, situs loci, &c. augenda uel minuenda est.

Medicamentis exhibitis scdm

Principio sanguinis fluxio inhibenda repellentibus & frigidis: ut rosaceo intra vesicam iniecto, &c. uel oxyrhodino forinsecus adhibito,

Augmento, partim repellendum, partim discutiendum est: ut est

Vnguentum resumptiuum lotum in aqua hordei.
℞. Olei amygdal. dulcium — ana ℥.ij.
Violarum —
Chamomilla — ana ℥.j.

Linimentum {
De sem. lini
Butyri recentis
Pinguetinis porci — ana ℥.iij.
Misce, & fiat linimentum.

Statu & declinatione resoluendum est: ut

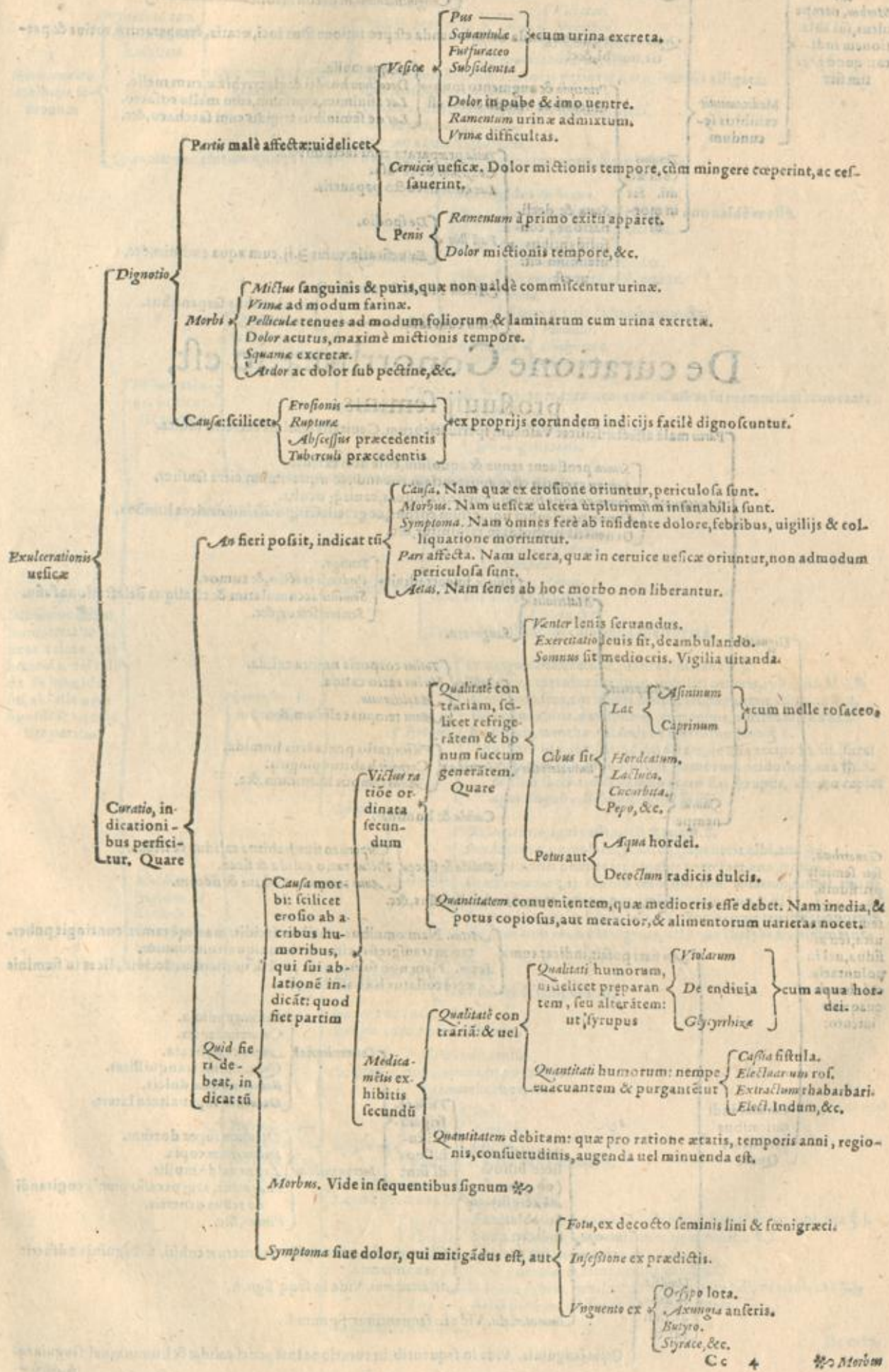
Oleum {
Anethinum, Chamæmelinum,
Nardinum,
De scorpionibus.
Vnguentum {
Agri: pa
Mariatū } alliquata in oleo chamæmelino & arungia gallinæ.

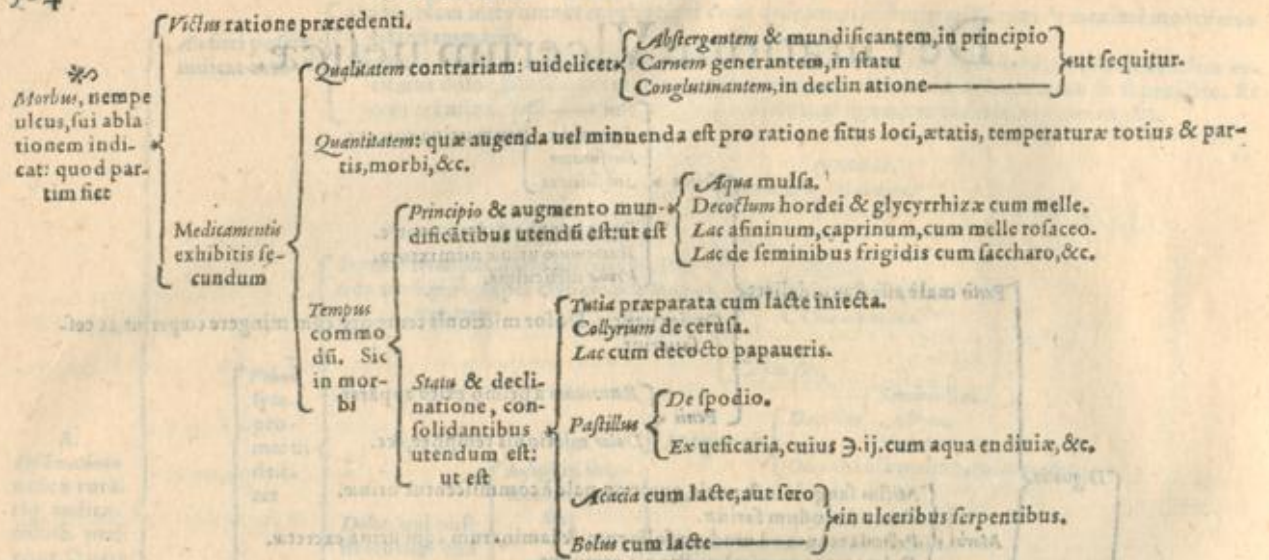
Fomentum ex decocto scenigræci, seminis lini, florum chamomilla, oleo anethino, &c.

Locum conuenientem. Sic topica regioni vesicæ applicanda sunt.

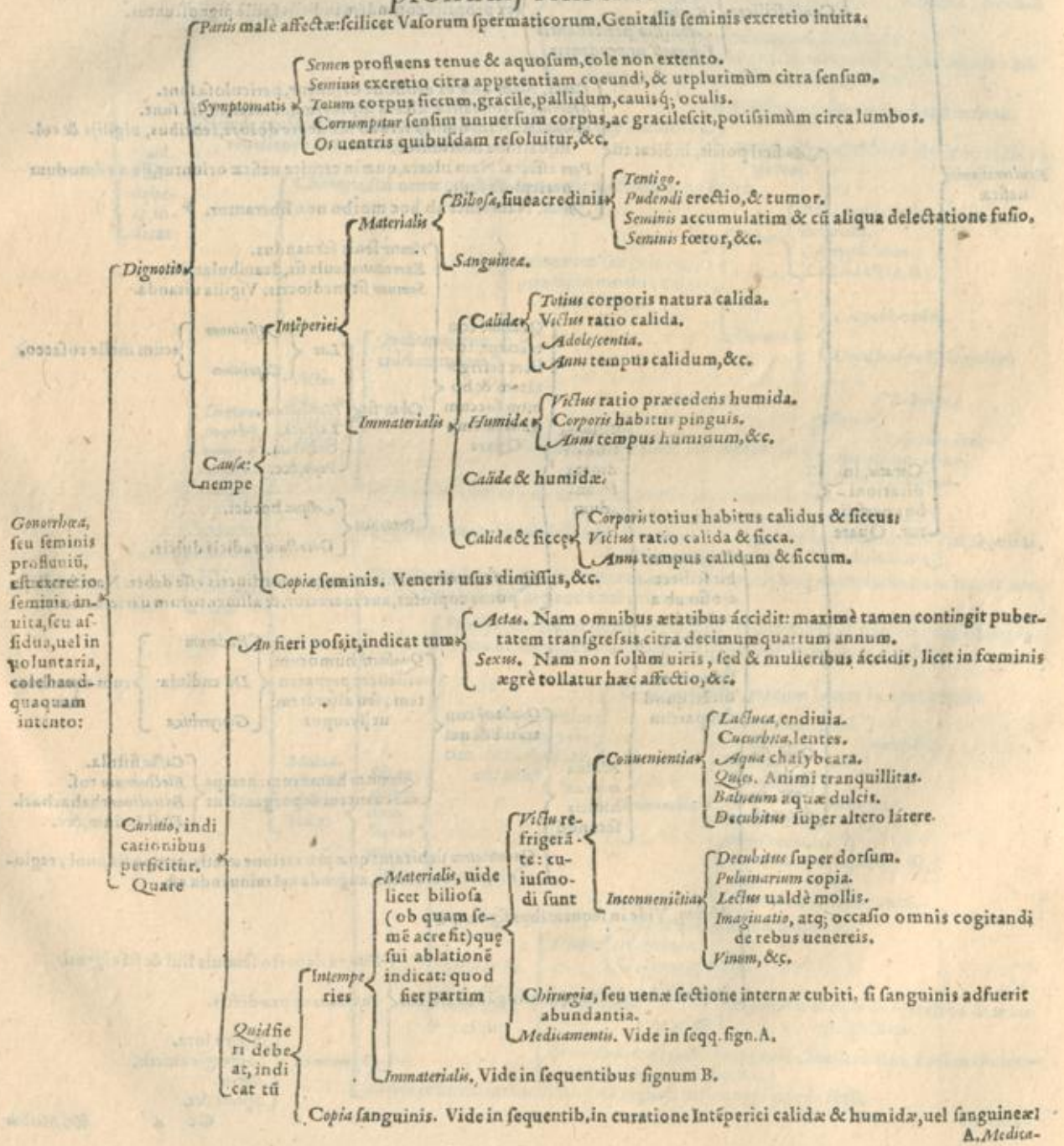
De cura-

De curatione Ulcerum uesicæ.

De curatione Gonorrhœæ, id est, profluuij seminis.

A.
Medicamentis
exhibitis
secundum

Qualitate contraria: & uel humoris

Quantitati, sunt purgantia bilem: ut

Quantitati, sunt refrigerantia: ut est

Quantitatem debitam: quæ pro ratione ætatis, temperaturæ, anni temporis, &c. uarianda.

Cassia fistula.
 Elecluarum rosarum in decocto hordei, niolarum & prunorum, &c.

Inunctio renum ex Oleo

- Violaceo.
- Nymphaea.
- Rosaceo, &c.
- Unguento rosaceo, &c.

Lamina plumbi multis in locis perforata, atq; lumbis alligata.
 Viola, rosa
 Nymphaea, uiticis germina
 Folia myrthi
 Balneum aquæ frigidæ, &c.

in lecto inspersa.

Vitæ ratione, instituta secundum

Qualitatem contrariam, scilicet frigidam et siccam: quorū

Eligenda sunt

Cibus

- Aer frigidus & siccus.
- Somnus moderatus in cubili frigido non ualdè molli.
- Quies in principio: post exercitium.
- Aluus lenis.
- Lacluca, blitum, atriplex.
- Cucurbita, mora, cucumeres.
- Ruta.
- Semen u'icis, lactucæ, rutæ, &c.
- Pluuialis.
- Chalybeata.
- Cinnamomi, &c.

Potus, aqua

Vitanda

- Spæcula & lectiones, quæ ueneræ rei usum in memoriam reuocant.
- Flatuosus.
- Valdè calidus.
- Semen generans.

Quantitatem conuenientem, quæ pauca esse debet, &c.

Chirurgia: ut supra, si sanguinis adfuerit copia.

B.
Intemperies etiam
immaterialis, scilicet
calida, uel humida, uel calida & humida,
sui ablationem significat: quod fiet parim

Medicamentis frigidis & siccis & astringentibus: quorum alia

Intrinsècis sumuntur: & uel

Simplicia: ut

- Semen
- Folia seu flores
- Cortex rad. haliacabi cum aqua chalybeata.

Syrupus

- ℞ Sanguinaria, acetosa, plantaginis, ana ꝑ. j.
- Portulacæ, capreoloram uitis, umbilici ueneris, rubi, ana M. j. S.
- Myrtillorum, sem. coriandri præparati, papaueris albi, ana ꝑ. S.
- Fol. lactucæ, flor. nenupharis, borraginis, utolarum, ana M. S.
- Fol. niticis, menthæ, calaminthæ, siccarum, ana ꝑ. S.
- Bulliant in aqua secundum artem, de qua accipe ℞. iij. succi rosarum rub. granatorum, pomorum acidorum, ana ℞. S. & cum saccharo & exiguo aceto fiat syrupus, de quo capiat æger singulis diebus ꝑ. ij. uel ꝑ. iij.

Trochisci

- ℞ Sem. rutæ, agni casti, urtica, ana ꝑ. S.
- Sem. lactucæ, portulacæ, plantag. papaueris albi, ana ꝑ. j.
- Sem. coriandri præparati, canabis torrefact. ana gr. iij.
- Diacalaminthe ꝑ. ij. Cornu cerui usti, sem. rosarum, santal. rubri, coralliorum rub. ana g. vij. Sem melonum ꝑ. iij.
- Sacchari in aqua ros. dissoluti, q. l. Formentur trochisci, quorum unum cum uino astringente, uel aqua chalybeata assumatur.

Unguentum ex

- Cera.
- Rosaceo.
- Succo solani & semperui.

Inunctio ex rosaceo.

Spongia cum posca adhibita.

Cataplasma ex

- Palmulis, malis.
- Acacia, hypocyttide.
- Oenanthe, thoe, &c.

Inseffus ex

- Folys
- Rubi.
- Lentiscis.
- Myrthi.
- Vino austero, aut aqua decoctis.

Balnea temperata.

Lamina plumbea lumbis supposita.

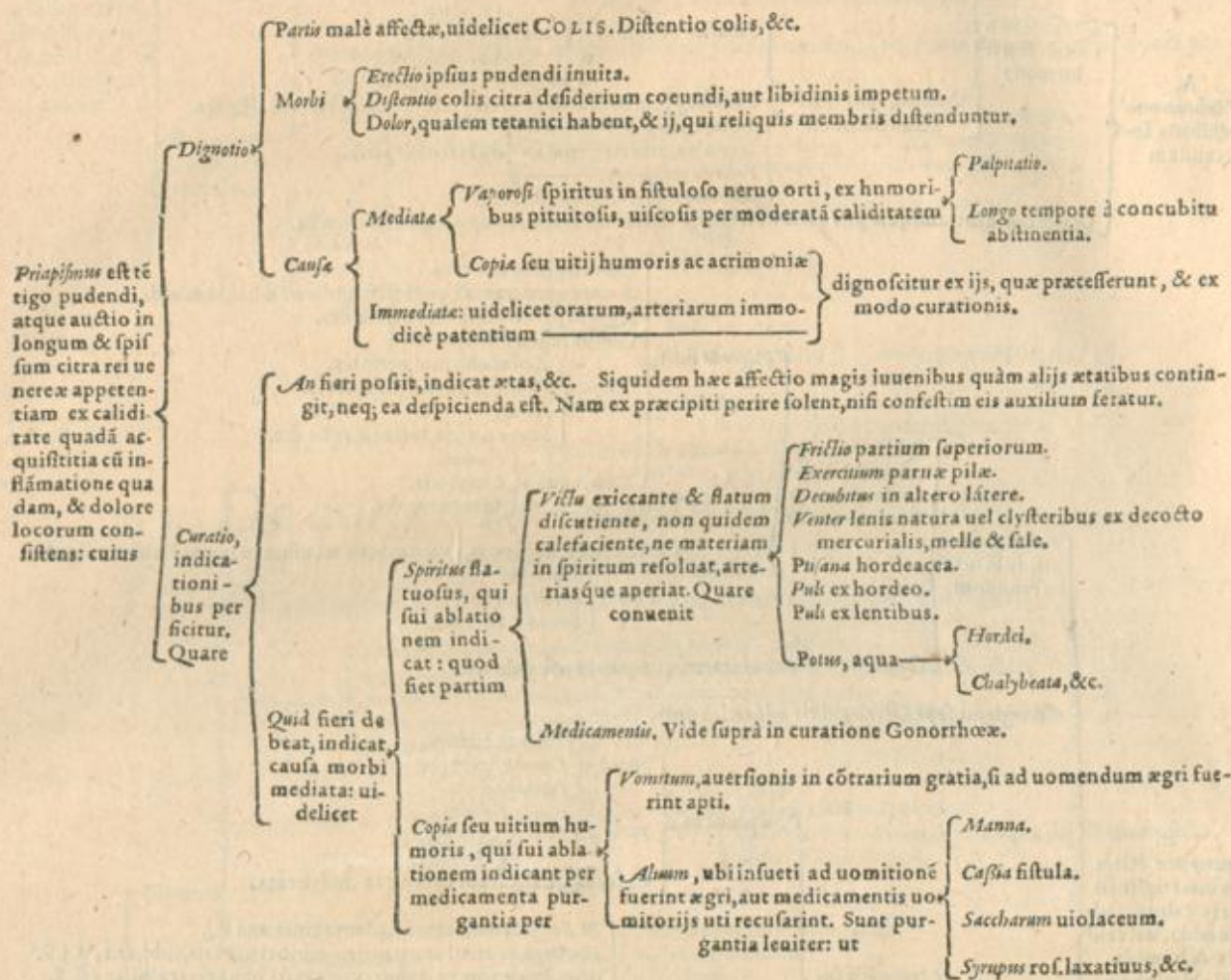
Unguentum

- ℞. Olei rosati, citoniorū, omphacini, de nenuphare & myrthini, ana ꝑ. j.
- Cremoris sem. lini, sem. citoniorum cum aqua rosiana ꝑ. S.
- Fol. rutæ, agni casti, menthæ siccæ, ana ꝑ. S.
- Succi polygoni, portulacæ, semperui, ana ꝑ. j. S.
- Pul. coralliorum, santal. rub. sanguinis draconis, boli armeni, ana ꝑ. j.
- Cera q. l. Aceti parum. Miscæ, & fiat unguentum.

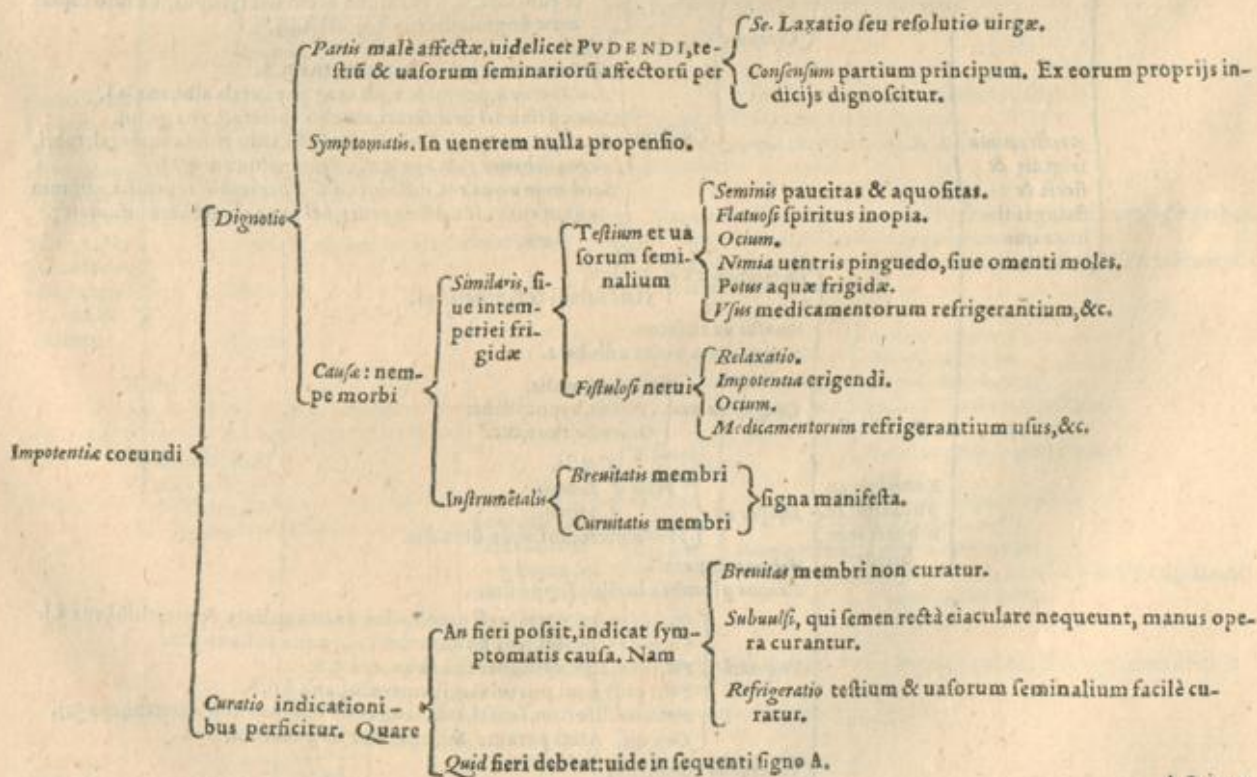
Unguentum comitissæ

De curâ

LIBRI II. PARS II.
De curatione Priapismi & Satyriasis,

De curatione Impotentiaæ coeundi.

Exercitium moderatum, præsertim equitatio.
 Somnus temperatus in lectis mollibus, super dorsum.
 Lectiones seu spectacula rerum uenerarum.
 Odor moschi, ambræ & galie.
 Caro { Gallinarum, caponum.
 Phasianorum, perdicum.
 Starnarum, columbarum iuuenum.
 Turdorum, merularum, &c.
 Oua perdicum, gallinarum.
 Testiculi gallorum.
 Bulbi, ciceres, Fabæ, Pastinacæ radix.
 Nux pinea, rapa, eruca, porrum.
 Forminum, fœniculum, Amygdalæ dulces.
 Polypus, Concharum genera.
 Semen urticæ cum oui uitello.
 Vna dulcis.
 Vinum odoratum, rubeum, &c.

Viclus ratio-
ne, instituta
secundum

Quantitatem conuenientem, quæ mediocris esse debet pro ratione ætatis, temporis anni, con-
suetudinis, &c.

Simplicia : ut
 Scincus, satyrion, semen lini.
 Eruca, renes scinci.
 Testes uulpis, sicci, triti, cochlearij mensura potati.
 Bulbus maior. Orchys cum lacte potatus.
 Priapus tauri, cerui, acidum, catulus ʒ. j. cum uino potata, &c.

Intrins-
cus su-
muntur
& uel

Vsualia { Mithridatum
 Diamoschum dulce
 Diastatyrion
 Diambra
 Pharsarcoticon
 Diatrios pepereon
 Diagalanga } drachmæ unius pondus cum uino
odorato.

A.
In coeundi impo-
tentia: curatio-
ne quid fieri de-
beat, indicat
symptomatis
causa: uidelicet
intemperies fri-
gidæ, quæ sui ab-
lacionem indi-
cat: quod fiet
partim

Qua'itatē con-
trariā: nem-
pe excalfa-
ciētē & se-
men augen-
tē: quorū
alia

Cōposita { R. Seminis erucæ, urticæ, anisi, fœniculi, pastina-
cæ, ana ʒ. ʒ. S.
 Nucis pineæ, amygdalarum dulcium, ana ʒ. ij.
 Piperis, cinna: nomi, ana ʒ. S.
 Ramenti genitalis ceruini, satyrj, ana ʒ. j.
 Diambra, uel diastatyrj, uel diamoschi ʒ. j. S.
 Sacchari dissoluti in aqua mellisæ & ros. q. f.
 Fiant morselli. Capiatur ʒ. j. cum uino odo-
rato ante coenam, uel mane.

Electuarium { R. Diastatyrionis ʒ. iij.
 Zingiberis conditi.
 Cerebellorum passerum, & columbarum.
 Nucis pineæ.
 Pistachiorum.
 Sem. erucæ.
 Piperis.
 Cinna: nomi, ana q. f.
 Cum syrupo de zingibere condito fiat
electuarium.

Medica-
mētis, ex-
hibitis
secun-
dum

Oleum { De scineo
 Vulpinis
 Irinum
 Belzoinum
 De styrace
 la: minum, &c. } cum myrrha & castoreo.

Forissecūs pu-
dendis appli-
cantur: ut

Oleum, cui adiectum sit radicis narcisci momentum, cocci gnidij, seminis
urticæ, pyrethri, aut uiticis, &c.
 Leporis coagulatum.
 Adipis leonis.
 Stello concretum, in pollinemq; redactus, magno dextri pedis digito, o-
leo adiecto illinitur.
 Tria piperis genera, cum tragacanthi succo, testiculis, intercapedini inter
anum & pudendum, aut lumbis illinito.

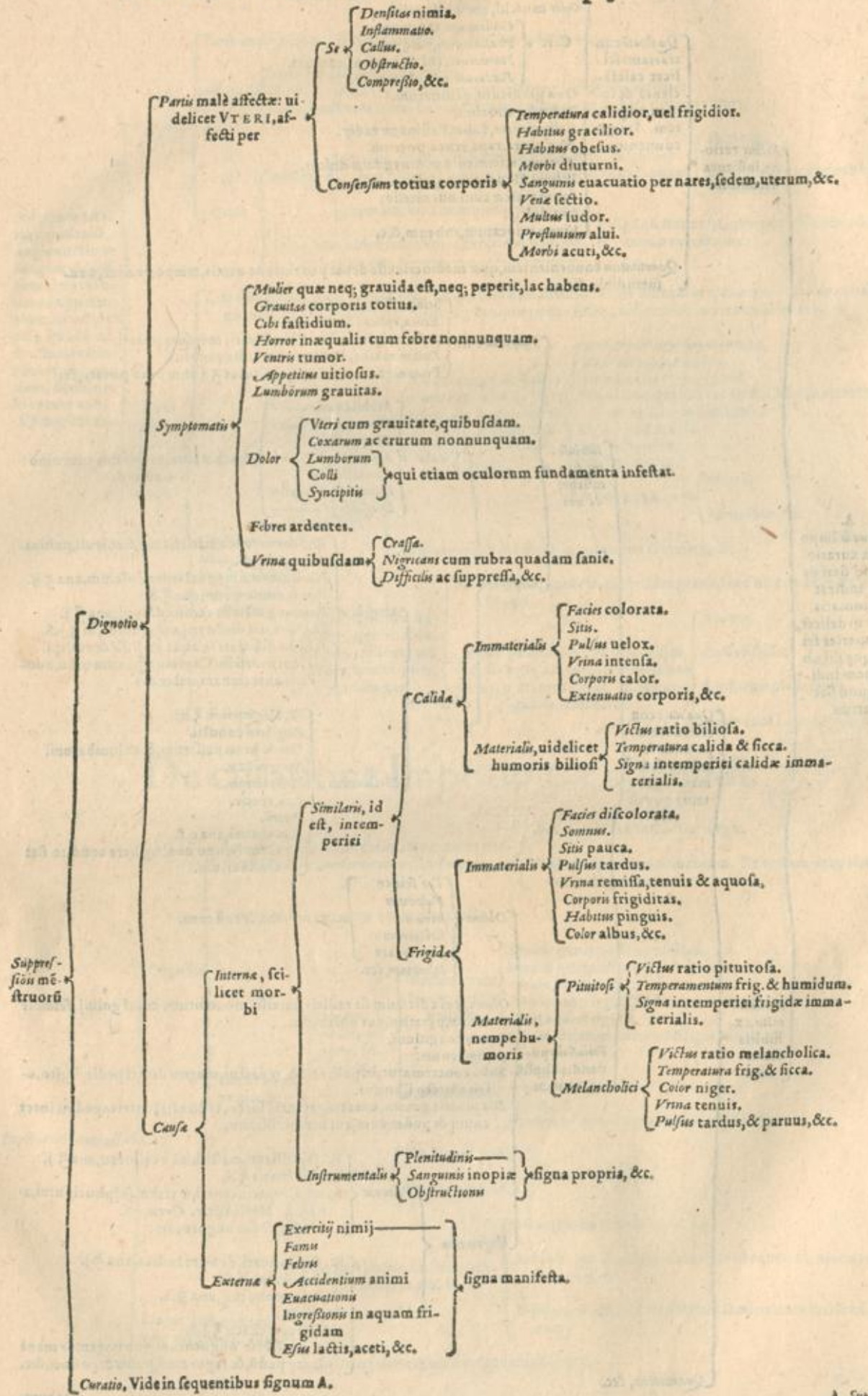
Primum { R. Olei liliacei, mastichini, de castoreo, ana ʒ. j.
 Adipis leonis ʒ. S.
 Pyrethri, piperis, cypeti, myrrhæ, sulphuris uiui, a-
na ʒ. j. Moschi gr. v. Ceræ, q. f.
 Muscæ, & fiat unguentum.

Alterum { R. Olei castorei, de nucis Indica, ana ʒ. j.
 Olei moscateli ʒ. S.
 Castorei, euphorbij, ana ʒ. S.
 Moschi ʒ. j.
 Adipis moschata ʒ. j. S.
 Ceræ parū, Fiat unguentum, quo ungantur manū
plantæ pedū, & regio renū, pubis & perineæ, &c.

Quantitatem, &c.

De cura:

LIBRI II. PARS II. De curatione Mensium suppressorum.

A. Suppress-

An fieri possit, indicat
tum effectus, tum alia
accidentia, Nam

Quibus menstrua re-
tinentur præter na-
turam, incidunt aut
in
Maniam.
Melancholiam.
Epilepsiam.
Tussim.
Phthisim.
Hydropem.
Suffocationem.
Podagram, &c.

Ante decimum tertium uel decimum quartum annum prouocari non debent.
Post 45. uel 50. annum prouocari non debent.

In { Conceptu } moueri non debent, &c.
 { Lactatione }

Aer ad humidum uergens, & paulo ad frigidum.
Somnus consueto longior.
Quies. Exercitium namq; uitandum.
Animi tranquillitas.
Balneum aquæ dulcis.

Immaterialis,
quæ tollenda est uictu
refrigerante
& humectante. Quare sit

Cibus { Pisana & eius cremor.
 Amylum ex lacte.
 Oua torbilia.
Ex oleribus { Lactuca.
 Endiuiia.
 Borrago, &c.
Ex carni- { Pulli.
 bus Gallina.
 Capones.
 Agnina, hædina, ueruecina, &c.
Ex piscibus, qui teneras carnes habent.
Ex fructi- { Ficus recentes.
 bus Vua maturæ.
 Pepones.
 Cucumeres, cucurbitæ, &c.

Potus, aut { Tenuis.
 Album.
 Dilutum.
 Aqua, &c.

Vicius ratione supra dicta.

Ante purgationem: ut syrupus { Violaceus.
 Rosaceus.
 De endi-
 uia, &c. } cū aqua cichorij,
 uel borraginis.

Similitudo id est Intemperies

Materialis, uidelicet hu-
mor bilio-
sus, qui sui
ablationem
indicat: quæ
sicit partim

Qualitati:
sunt alte-
rantia:
quorum
alia ad-
ministra-
da sunt

Medica-
mentis
contra-
rijs: &
uel hu-
moris

Intrinsicus sumitur per
Post purgationem: & uel
Extrinsicus applicatur: ut

Or: ut cremor seminū melonū uel
cucumeris, cū aqua hordei, &c.
Vtrum, ut pessus ex contris mal-
uarum & althææ radicib⁹ hor-
deo decocto, saccharo rubeo,
adipe anseris, omnibus contri-
sis, ac simul permixtis, & serico
linteo inuolutis immittatur.

Balneum aquæ dulcis.
Infusus ex maluarum, althææ, vio-
larum, hordei, chamomillæ
decocto.

Unguentum { Rz. Olei amygd. dulc. &
 amararū, olei de cu-
 curbita, ana ℥. j. ad
 pis anserini, butyri
 recētis, ana ℥. iij. la-
 dani ℥. ij. Misce.

Quantitati:
sunt pur-
gantia: ut
Cassia fistula.
Syrupus rosatus laxatiuus,
Rhabarbarum.
Manna.
Electuarium rosatum, &c.

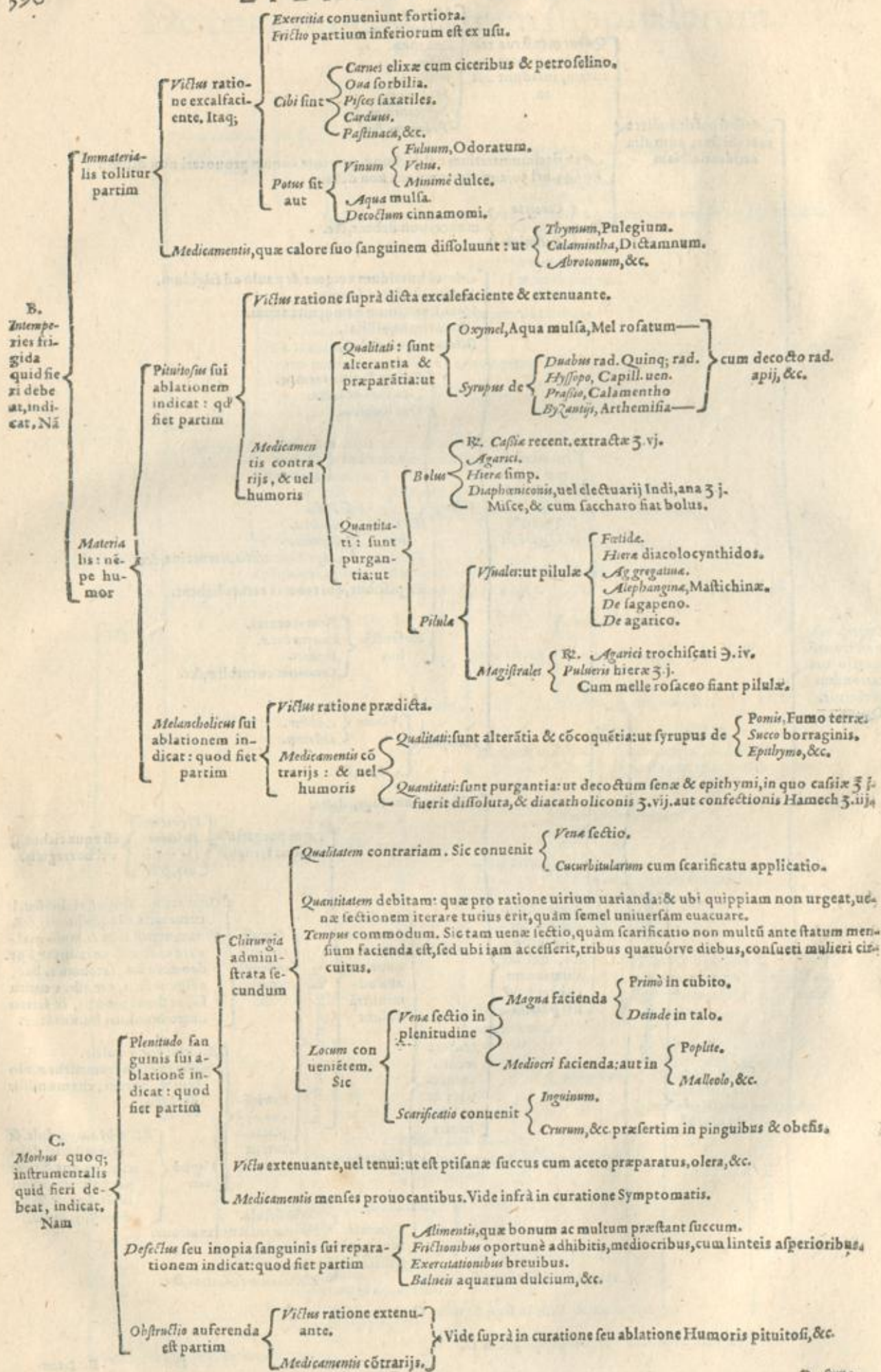
Primò cau-
sa sympto-
matis: nē-
pe morb⁹
Quid fieri debeat, indicat

Frigida. Vide in seqq. signum B.

Instrumentalis. Vide in seqq. signum C.

Deinde symptoma. Vide in seqq. signum D.

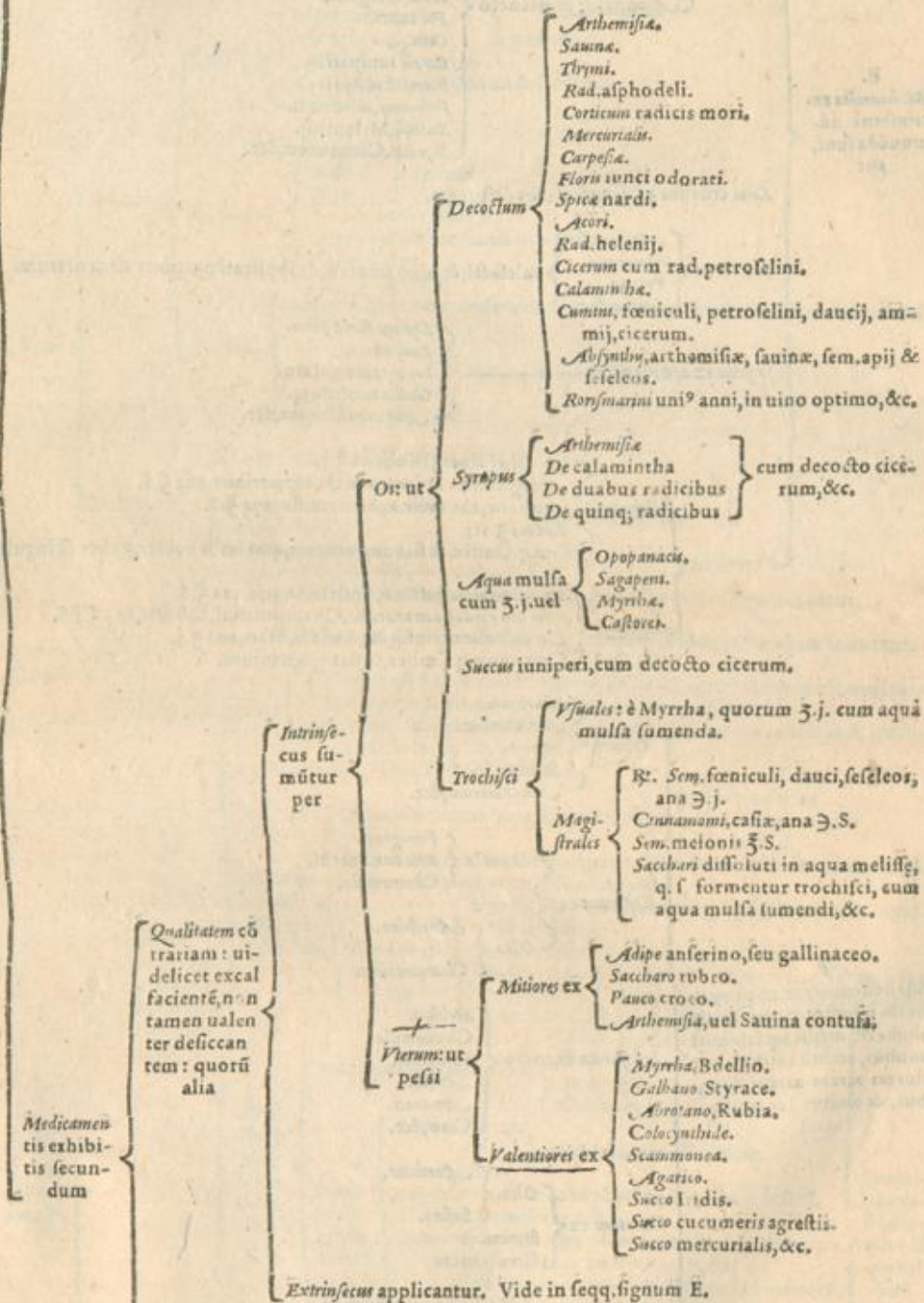
D d B. Int. m-

Suppressio mēstruorum e-uocanda est post purgationes debitas: quod fiet partim

D. Symptoma deniq; qd fieri debeat, indi. at. Siquidem

Medicamentis exhibitis secundum

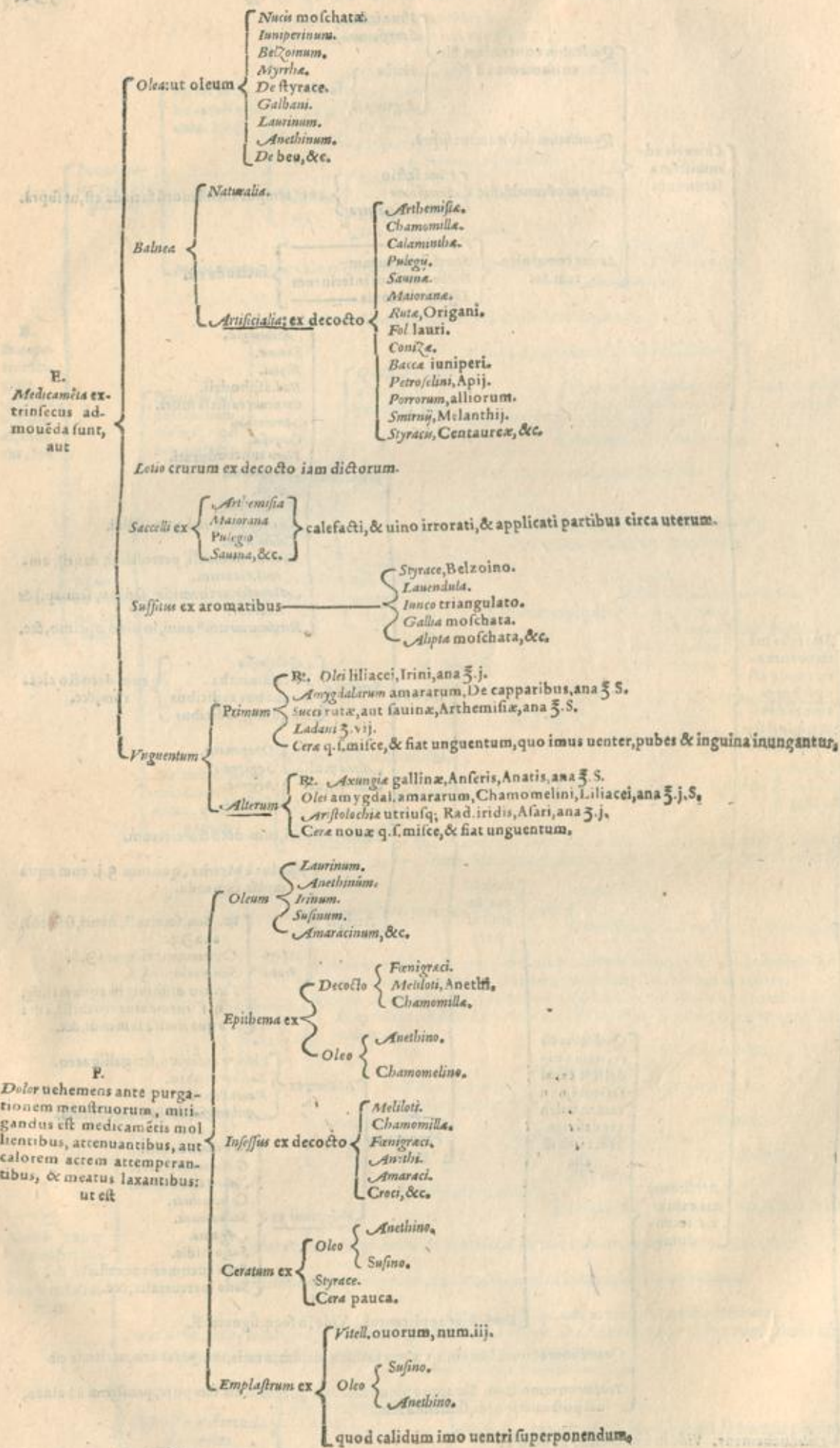
Extrinsicus applicantur. Vide in seqq. signum E.

Quantitatem conuenientem: quæ pro ratione uirium, ætatis, temperaturæ, uarianda est.

Tempus commodum. Sic appropinquante iam purgationis tempore, præsertim à balneo, uel post uactionem, sumenda sunt.

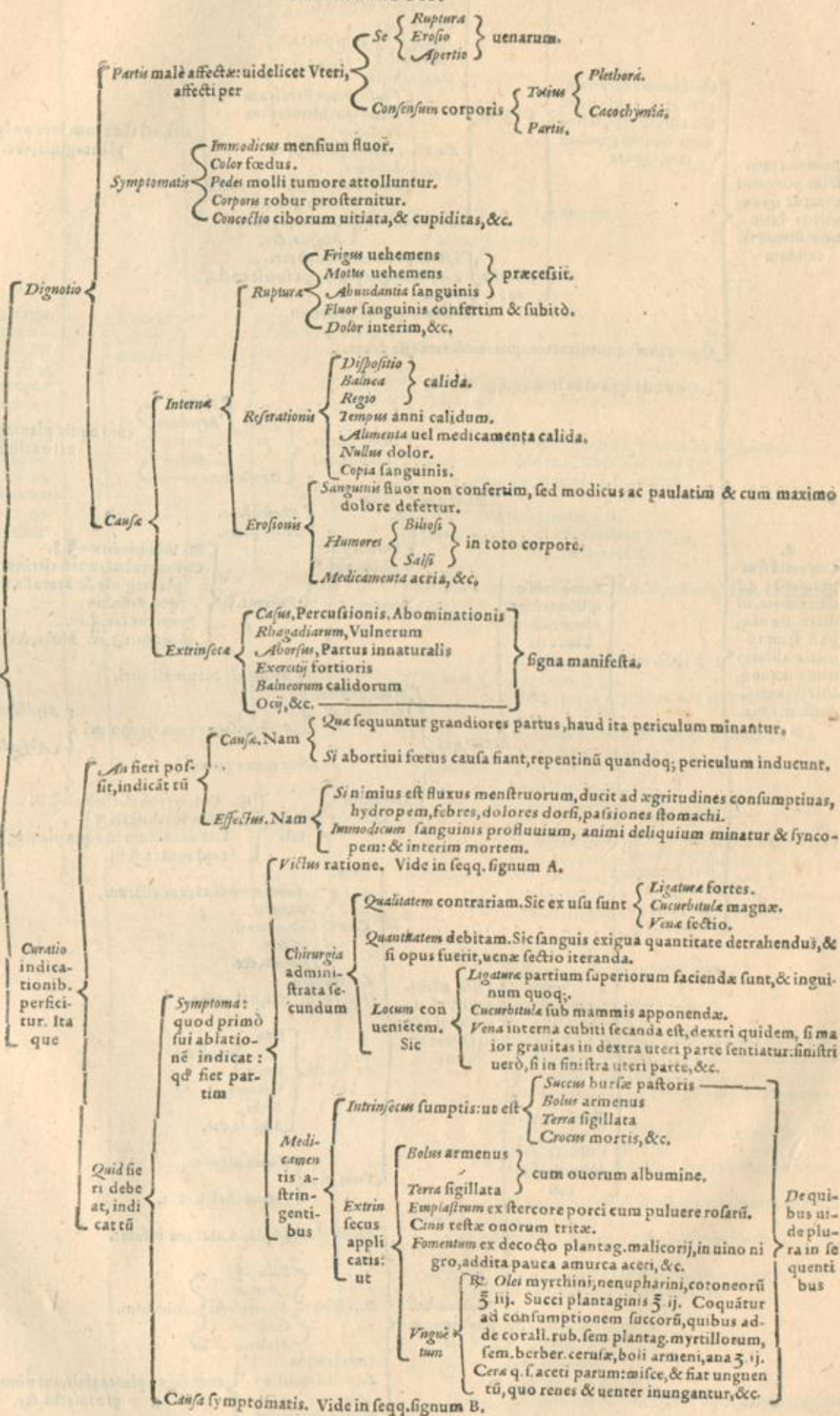
Dolor uehemens. Vide in sequentibus signum F.

D d 2 E. Medic.

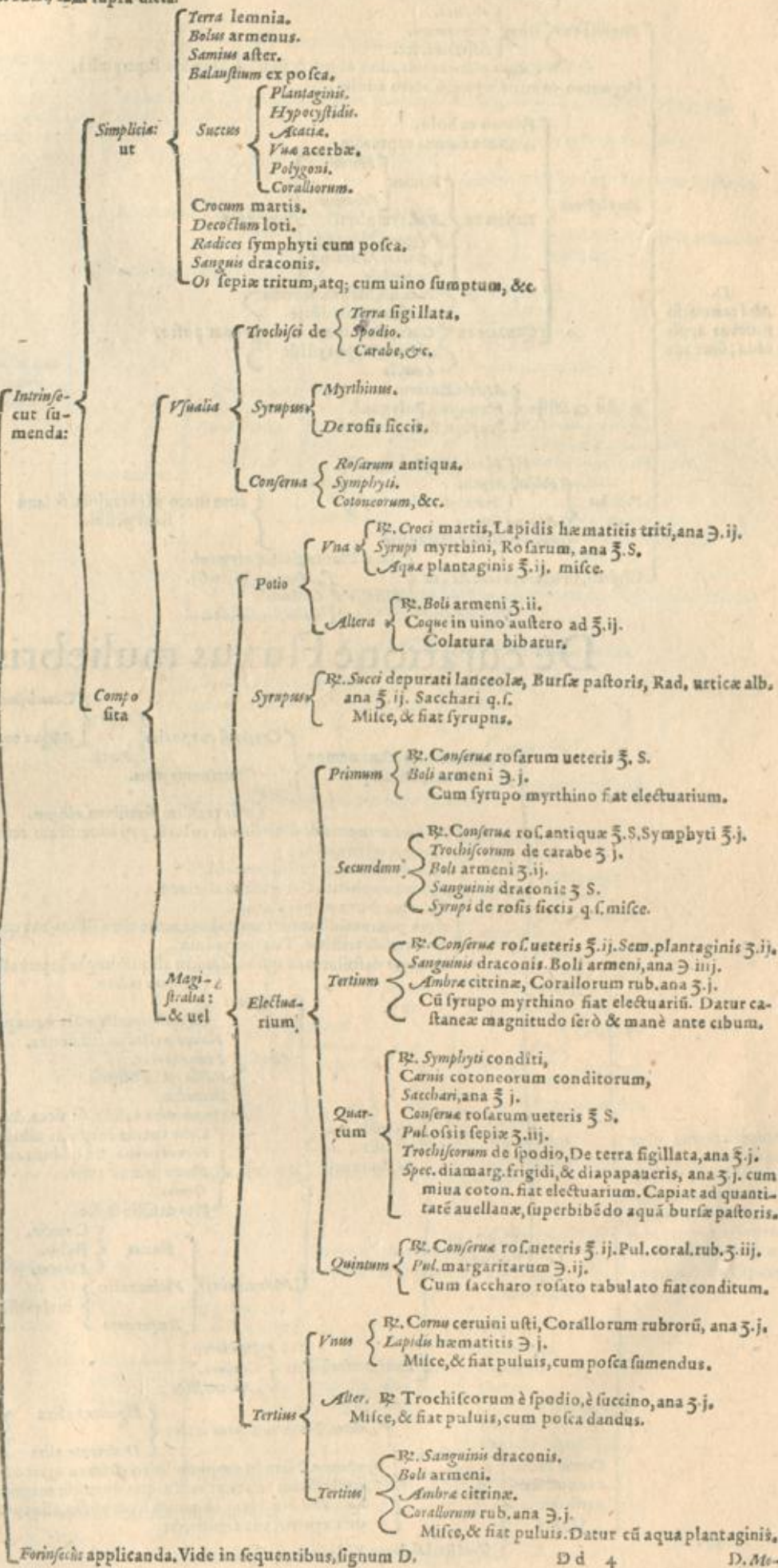
De curatione Purgationis menstruorum immodicæ.

Immodica mensium purgatio est, cum ea amplius non tempestiue neq; ad animalis commodum fiat, sed potius intempestiue, & noxa ex ea mulieribus consequatur: cuius

Vicini ratio iam supra dicta.

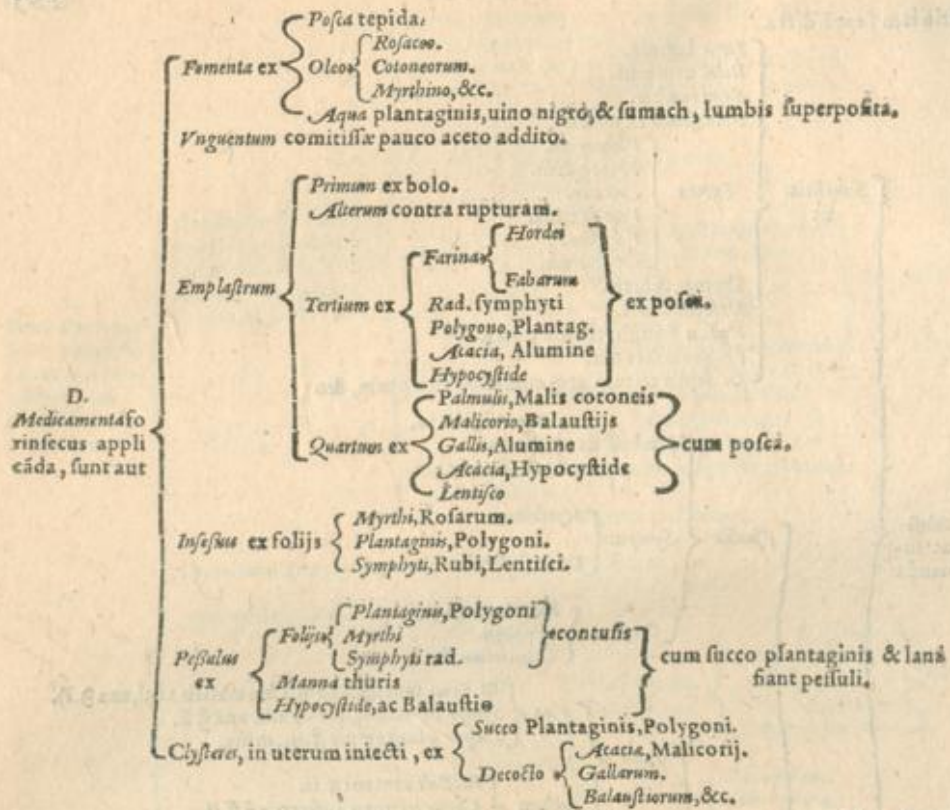
C.
Aperitio seu referatio
ualorum sui obtura-
tionem, & ruptura sui
conglutinatione signi-
ficat. Atq; obturatur
osculum dilatati per
astringentia: congluti-
natur autem ruptum
per eadē, & quæcunq;
citra mordacitate re-
ficcant, & glutinosum
quoddam habent: cu-
iusmodi sunt tum

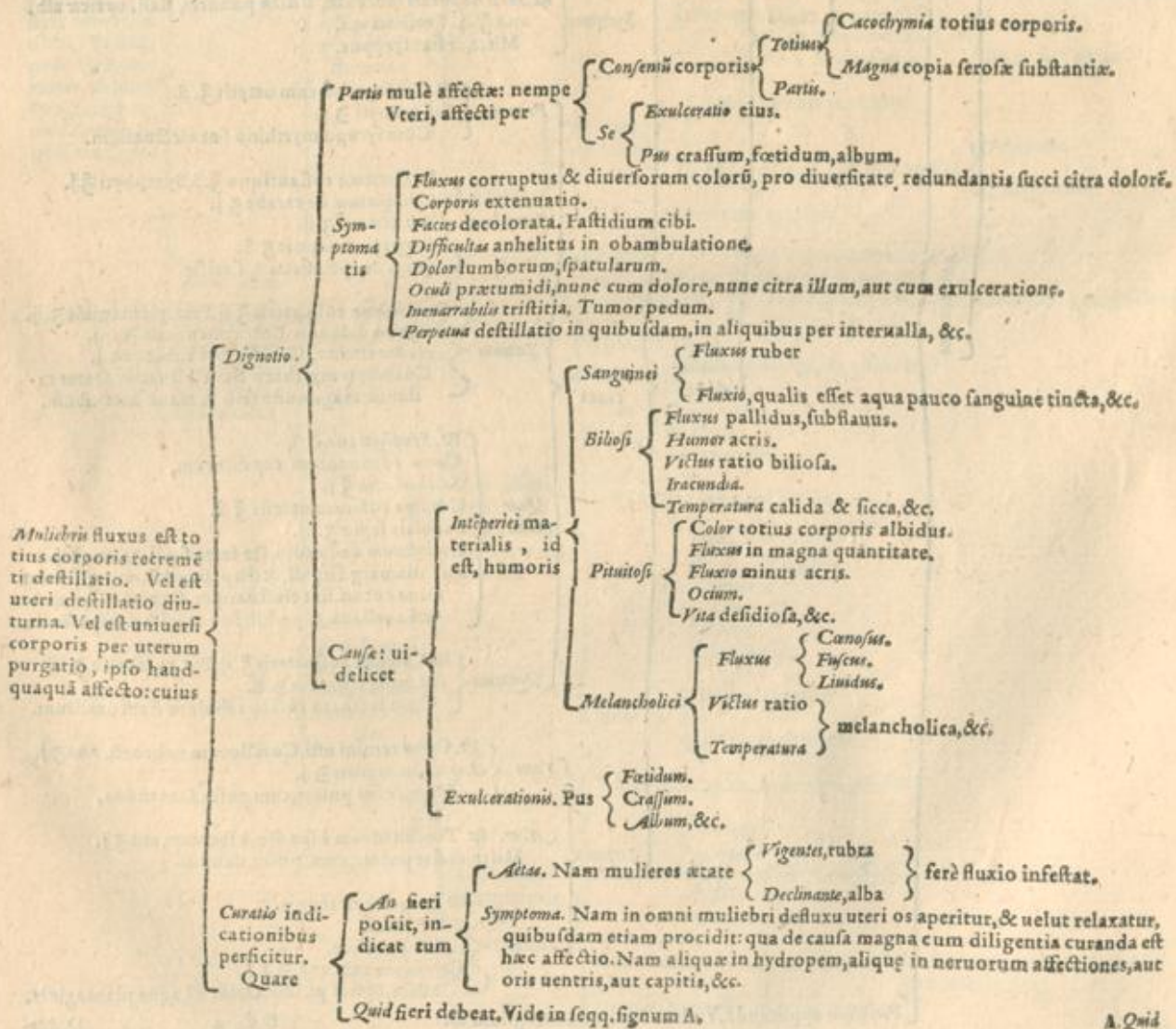
Forisfactis applicanda. Vide in sequentibus, signum D.

D d 4

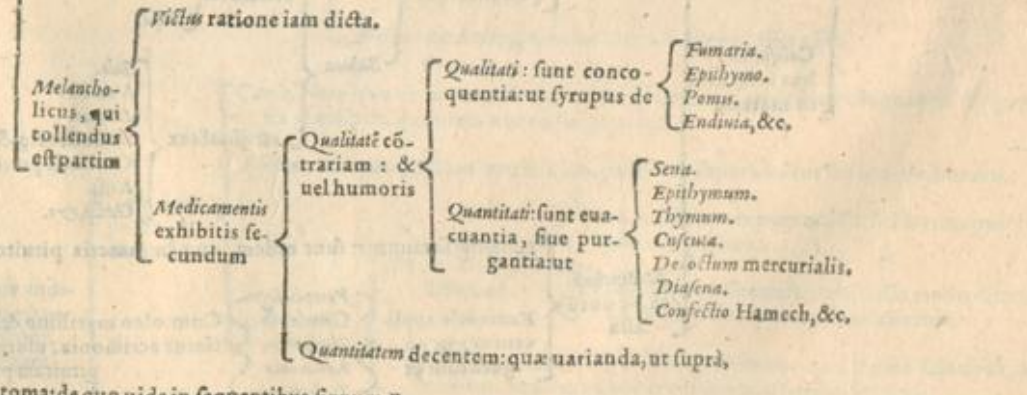
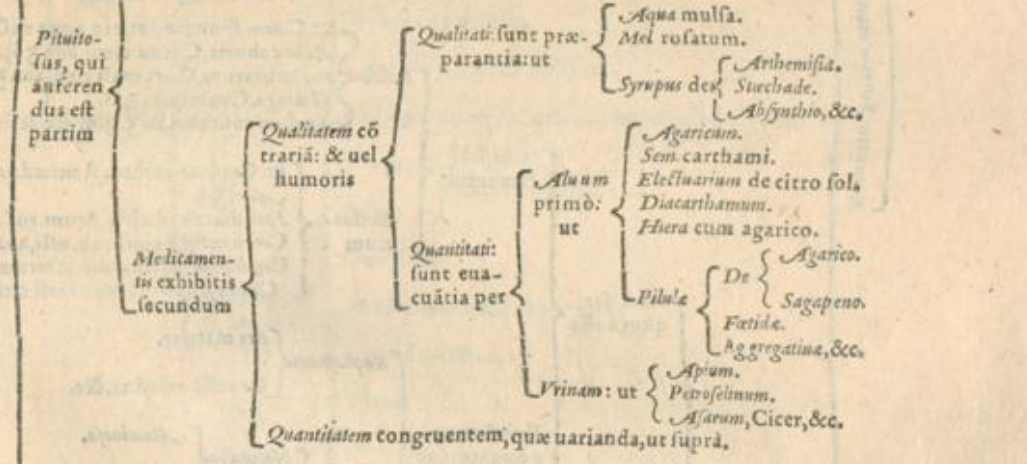
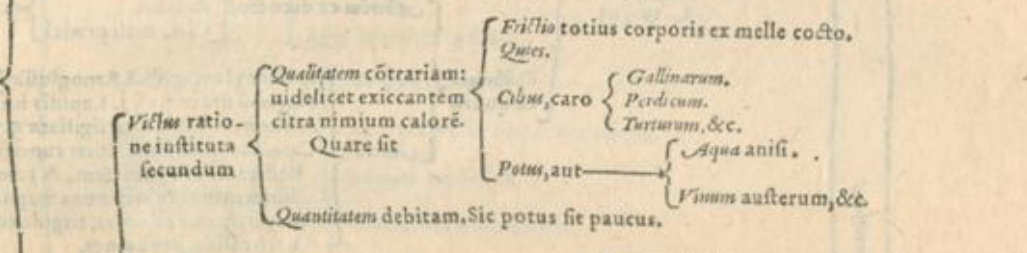
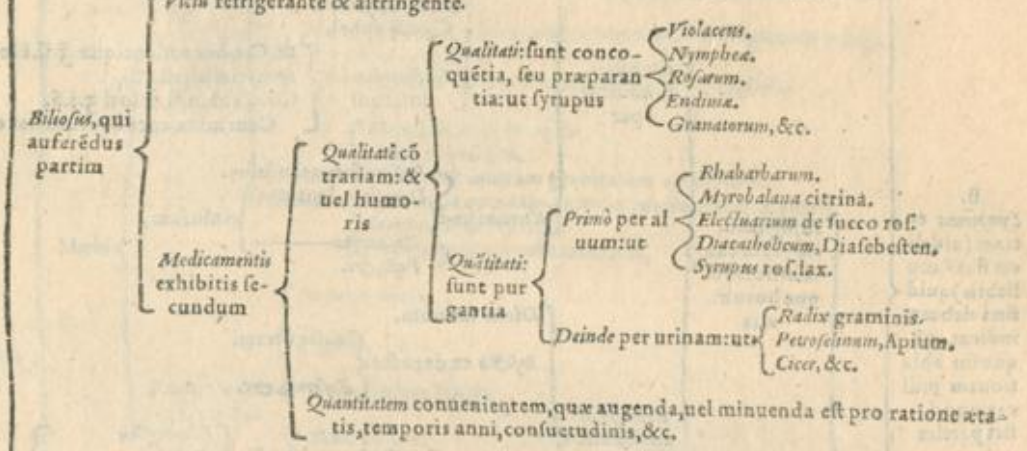
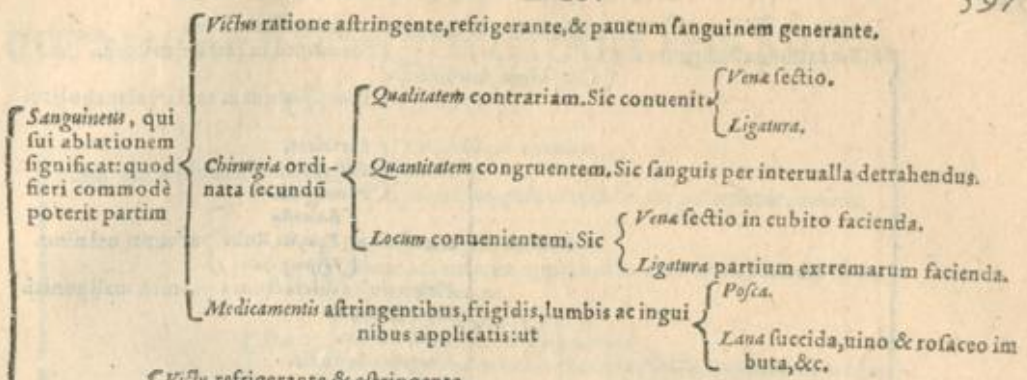
D. Me-

De curatione Fluxus muliebris.

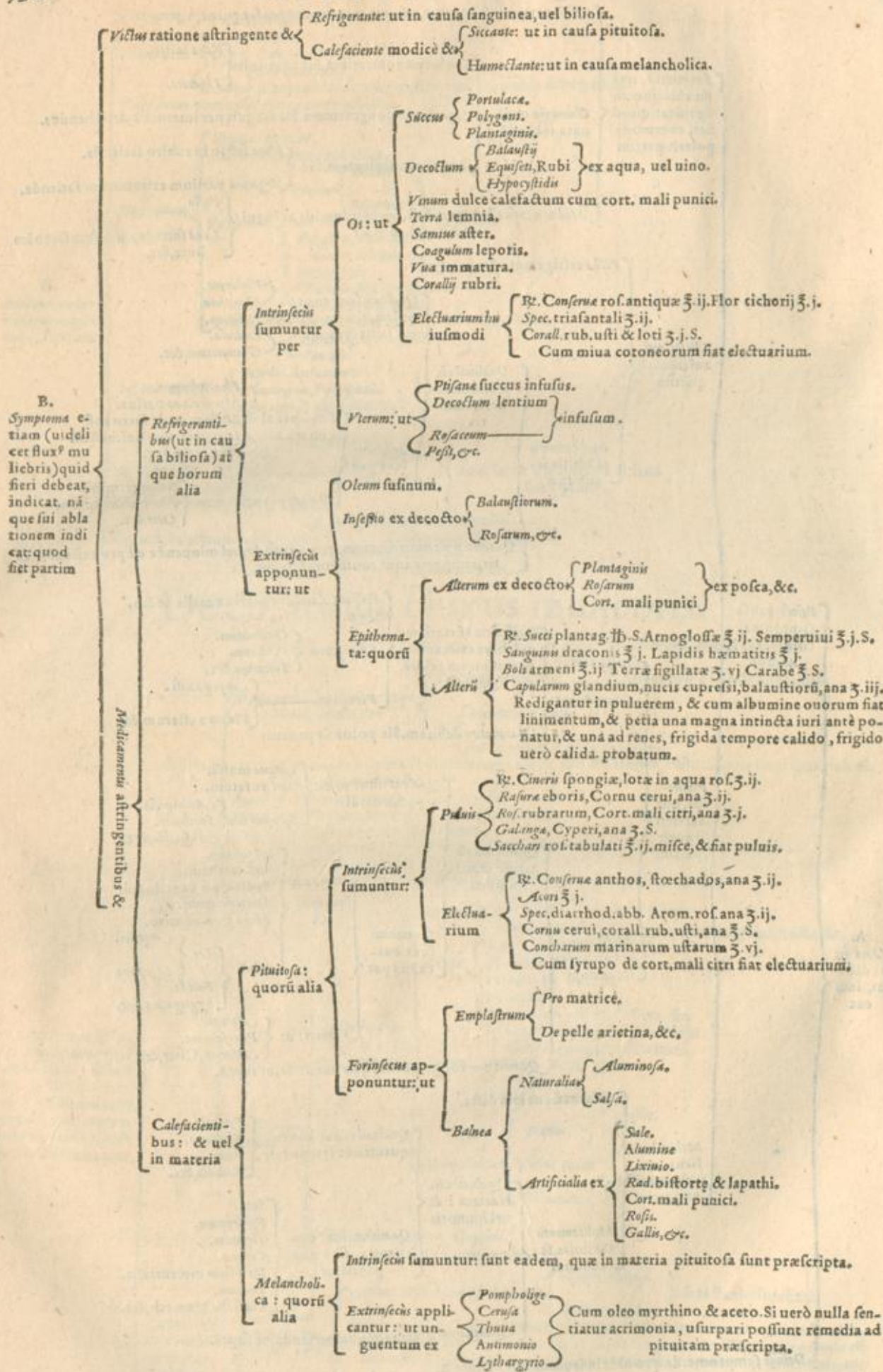

A. Quid

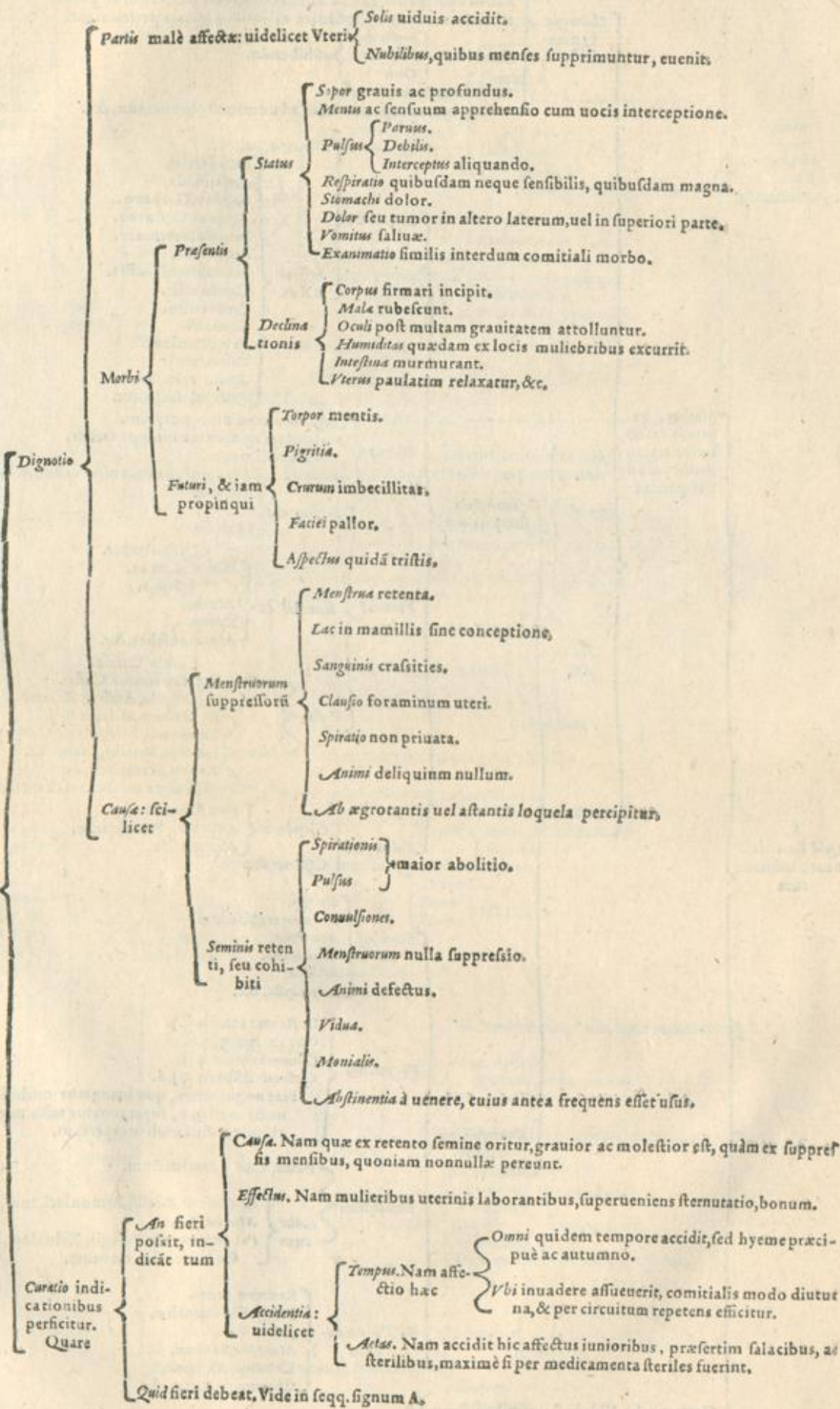
Deinde symptoma: de quo uide in sequentibus signum B.

B. Sym-

De curatione Strangulationis seu Suffocationis uteri.

Uteri strangulatio, seu suffocatio, est recursus uteri ad superiora: cuius

A. Quid

Mulieres cornice ac scapulis accliuinis collocandæ, femoribus ac inguinibus decliuibus.

Aures } uellicandi.
Nares }
Pili }

Extrema partes deligandæ ac fricandæ, crura præsertim ac pedes.
Pudenda manibus obstetricum calentibus leuiter perfricanda.

Chirurgia.
Quare

Cucurbitulee }
Inguinibus }
Umbilico } adhibendæ.
Coxis }

Vociferationibus excitandæ.

Ora ægotarum aperiendæ, & ad uomitum prouocandæ, &c.

Sternutatoriâ.

Oleo succini.
Asa foetida.
Sulphure, Galbano.
Sagapeno, Castoreo.
Funiculo lucernario.
Pennis ustris.
Suffitus uel ex }
Soleis antiquis ustris.
Capillis ustris.
Cumino usto.
Bitumine.
Pice, Petroleo.
Cornu cerui.
Sinaps cum aceto.
Aceto calefacto, &c.

Nares: ut

Os: ut

Agaricum cum uino potatum.
Semen plantaginis cum uino potatum.
Acetum scilliticum.
Stercus uaccinû & carui ana cum uino calido, &c.

Intrinsicis sumptis per

Suffitus ex

Belzoino.
Styrace, &c.

Veni: ut

Inunctio ex }
De Syrace.
Laur no.
Suisso,
Moscho.
Zibetto.
Alpta moschat. &c.

Pessus

Alter ex }
Aloe, Calsia.
Cinnamomo, Costo.
Moscho, Ambra, Zibetto.
Rz. Gallie moschatæ ʒ. ij.
Cinnamomi, Folij, Macis, Caryophyl. ana ʒ. j.
Alter }
Ambra, Moschi, ana gr. iij.
Ladani, Styracis, ana q. l.
Cû aqua rosata moschata fiat ueluti pessus.

Medicamentis

Sedem: ut

Glandes ex }
Ruta, Cumino.
Agarico, Salegemmæ.
Ficra, Melle.
Chysteres, &c.

A.
Quid fieri debeat, indicatum

Sacculus ex

Pulegio.
Floribus arantiorum.
Maiorana.
Chamomilla.
Meliloto.
Caryophyllis, &c.

Unguentum

Rz. Butyri recentis ʒ. j.
Olei abietis ʒ. ij. s.
Gummi sauinæ ʒ. ij.
Galbani dissoluti ʒ. j. s.
Fiat unguentum, quo inungatur umbilicus quantitate nucis auellanae, superponatur testa nucis, & abstineat ab odore eius mulier: expertum.

Extrinsicis applicantur uentri: ut

Emplastrum

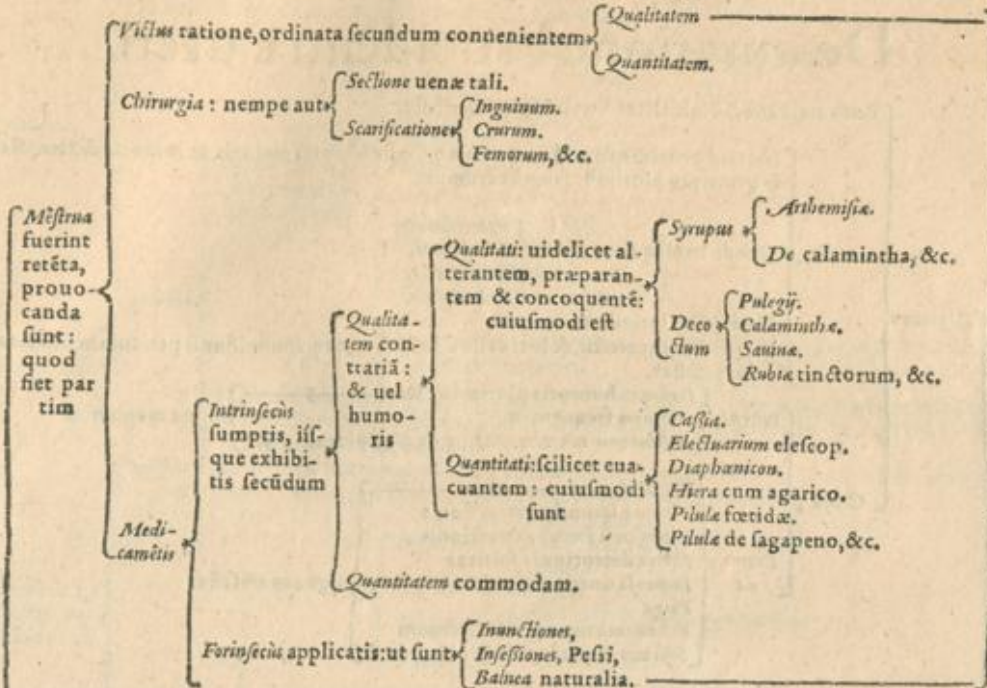
Vann, Ceroneum dictum.
Alte }
Rz. Galbani, Bdellij, Armoniaci, ana ʒ. s.
Myrrha ʒ. j.
Pul. maticariæ, Pulegij, Xyloaloes, ana ʒ. j.
Cum cera fiat cerorum.

Infectio ex decocto

Baccarum lauri.
Pulegij, Calaminthæ.
Arthemisæ.
Maioranae, Sauinæ.
Centaurij, Altheræ.
Chamomilla, Rutæ, &c.

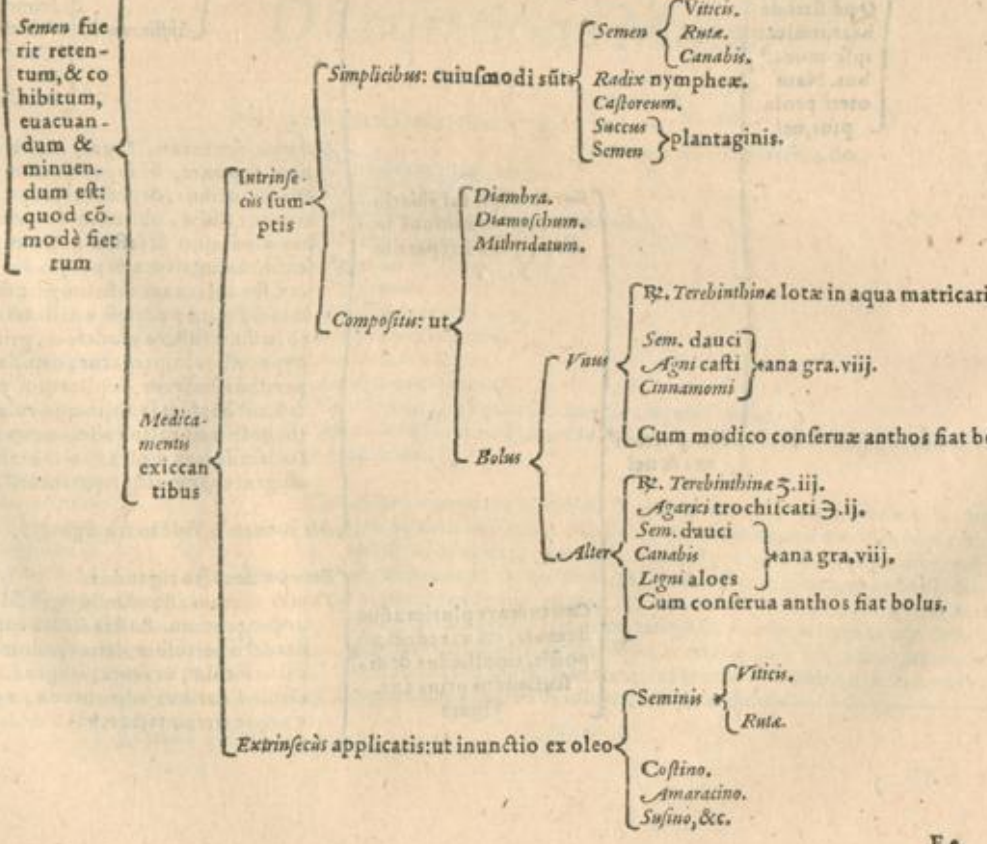
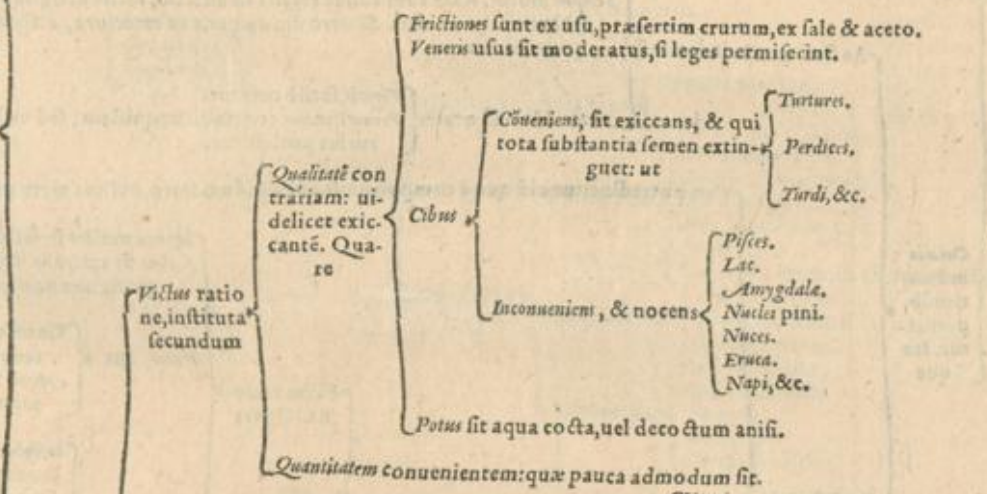
Causa morbi. Vide in sequentibus signum B.

B. Quid

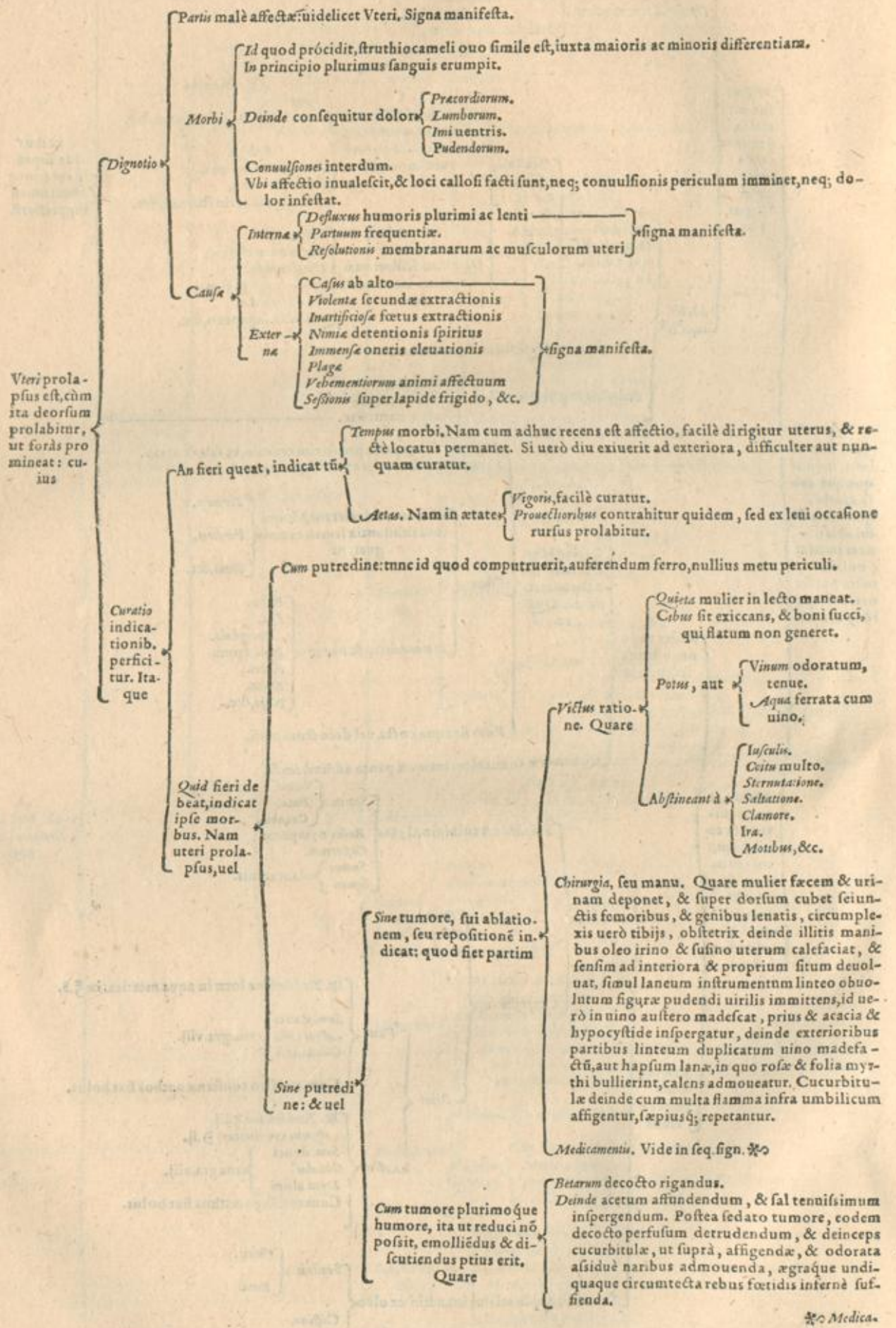
De quibus uide supra in curatione Menstruorū suppressorū.

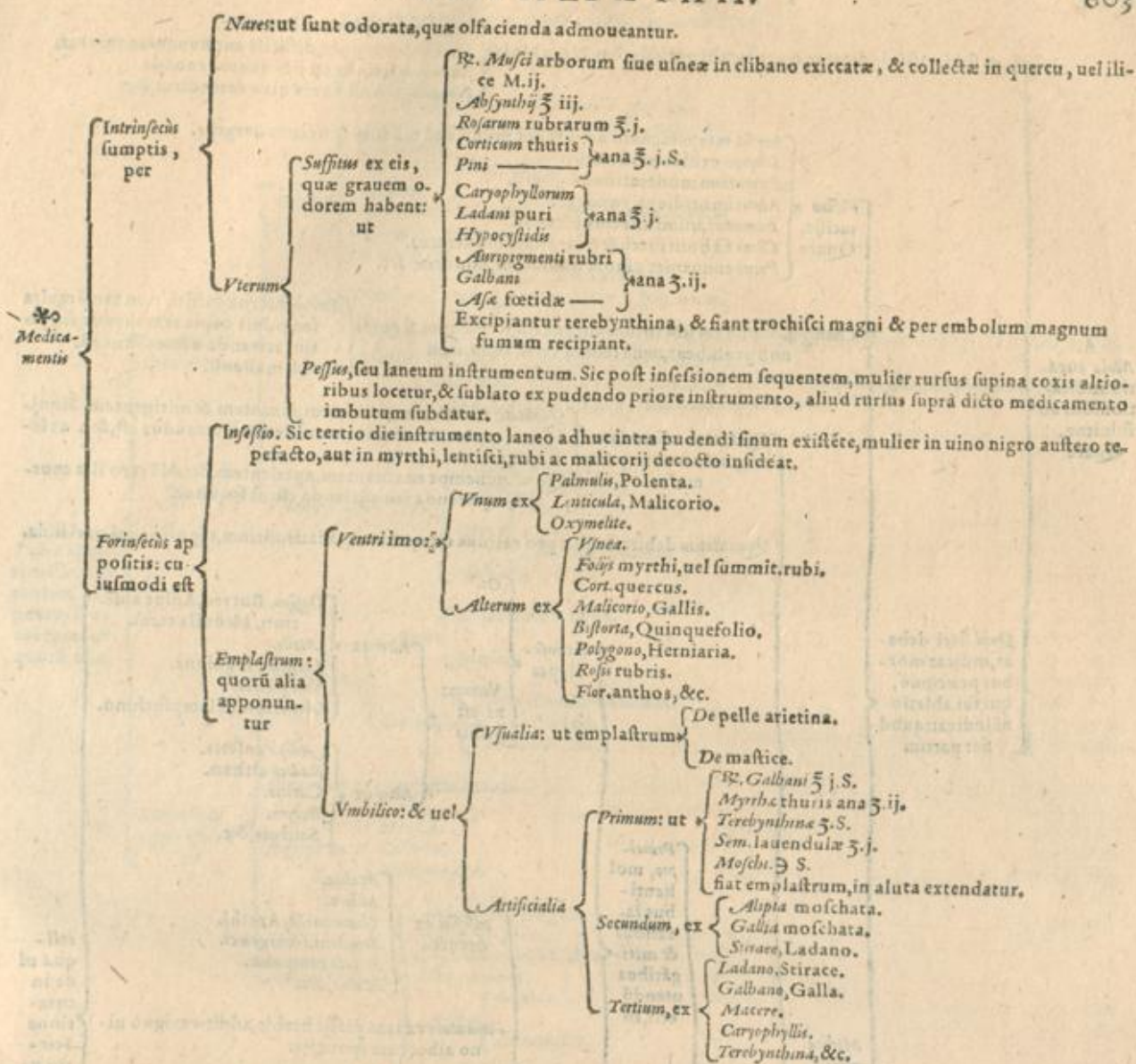
B. Quid fieri debeat, indicat quoque causa morbi, quæ deinde sui ablationem indicat (potissimum præseruationis gratia.) Nam si

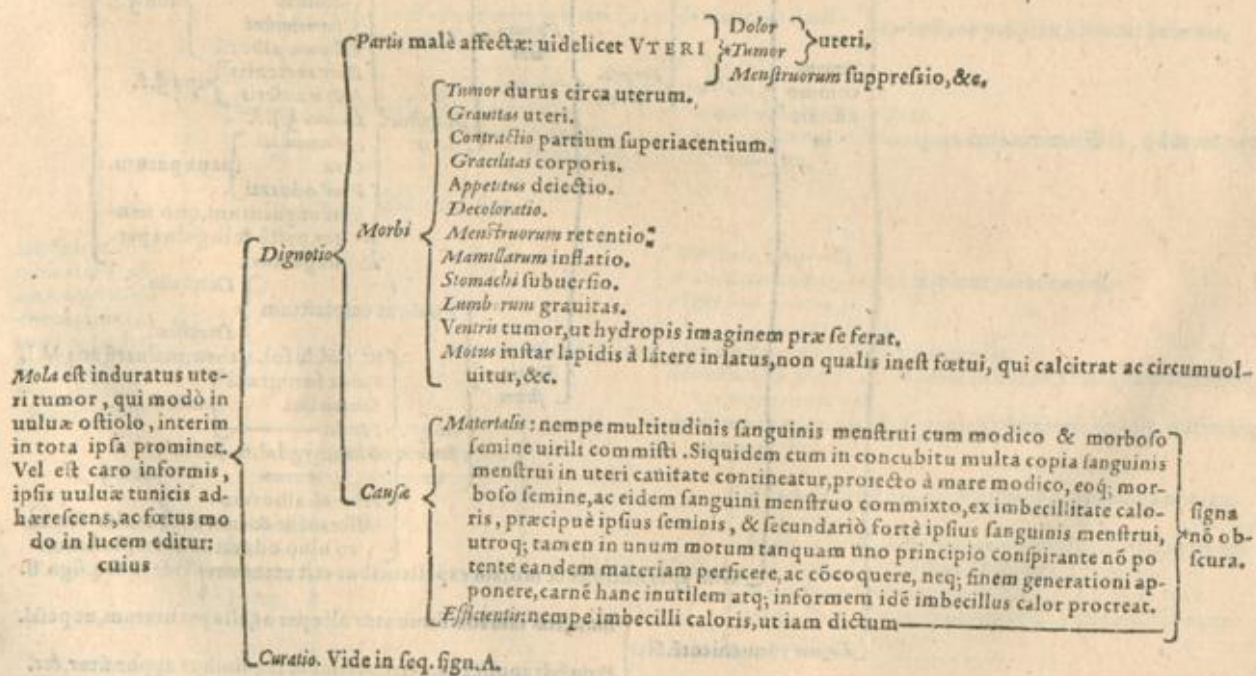
E e De cura-

De curatione Procidentiae uteri.

De curatione Molæ.

A. Mole curatio indicationibus ab soluitur. Quare

Quid fieri debeat, indicat morbus præcipue, qui sui ablatione indicat: quod fiet partim

Medicamentis, exhibitis secundum

Tempus commo- dum. Sic in

Locum conuenientem. Sic

As fieri possit, indicat tempus morbi potissimum. Nam Mola

Primis mensibus facillè curatur. Procedente tempore, difficilè aut nunquam curatur, Aliquando stabilis est per quatuor annos. Nonnunquam ad finem vitæ extenditur, &c.

Aer sit temperatus in ætius, aut modicè ad calidum & siccum uergens. Somnus existat moderatus. Exercitium moderatum est ex usu. Aluus quotidie respondeat. Immodici animi affectus uitandi. Cibus sit boni succi, & quantitate moderatus. Potus conueniet uinum odoratum, dilutum, &c.

Chirurgia. Siquidem ubi totum corpus fuerit plenum, si quidem non prohibeat, uena secanda erit, ac quidem

Primò interna cubiti, non tamè multa sanguinis copia extrahenda, sed potius iteranda uenæ sectio est. Deinde malleoli.

Qualitatem contrariam: atq; uel humoris, seu mola

Qualitati: uidelicet emollientem, laxantem & mitigantem. Siquidem tumor durus prius emolliendus, laxandus est, &c. ut sequitur. Quantitati: nempe enacuantem, aperientem, &c. Nā caro illa enormis, expellenda seu eijcienda est: ut sequitur.

Quantitatem debitam: quæ pro ratione temperaturæ, ætatis, uirium, tēporis anni, uarianda.

Intrinsicus per

Alter ex Oesoph. Butyro, Adipe anserino, Medulla cerui. Melle. Caricis pinguibus. Vni pallsis. Oleo irino, & sampuchino. Alter ex Adipe anseris. Radice althææ. Caricis. Butyro. Saccharo, &c.

Inseffus ex decocto

Malua. Albea. Chamomilla, Anethi. Sem. lini, foenigræci. Seruula campanæ. Malua, &c.

Fomentum ex iam dictis herbis, addito exiguo uino albo, cum spongijs.

Vnguentum

Uuale: ut Agrippæ, Dialthææ. R. Olei irini Anethini Chamomelinii Liliorum alborū Butyri recentis Adipis anseris ana ʒ. j. Ladani ʒ. j. S. Ammoniacci Cere Vini odorati ana parum. Fiat unguentum, quo uenter, pectus & inguina perungantur.

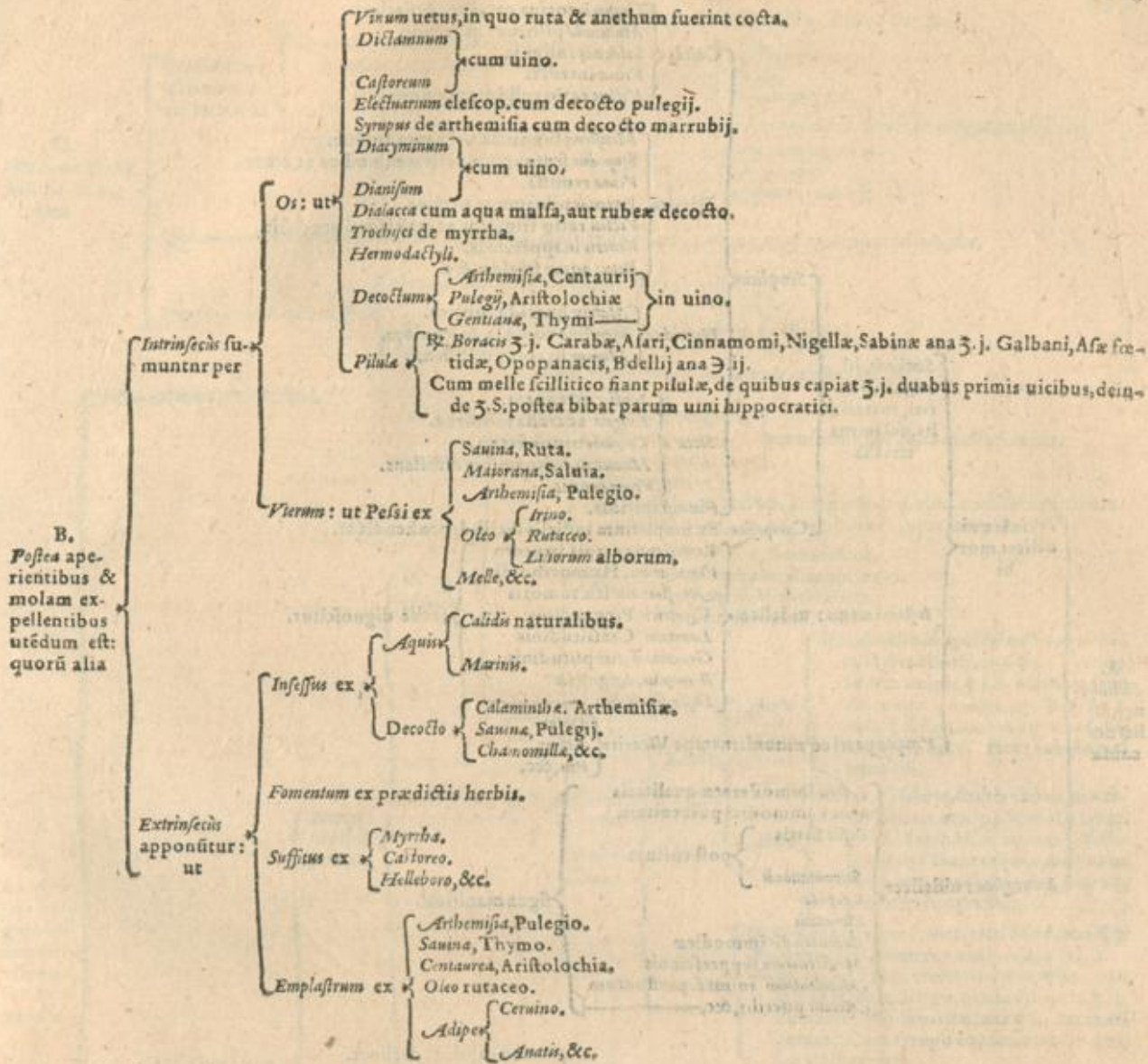
Emplastrum

Uuale: ut emplastrum Diachylon. Diabhee. R. Rad. & fol. althææ, maluarū ana M. j. Farinæ foenigræci Seminis lini Hordei ana M. j. S. Olei amygdal. dulcium Amaranum Liliorum alborum ana ʒ. j. Misceantur & cum aqua mulsa & pauco uino odorato fiat emplastrum.

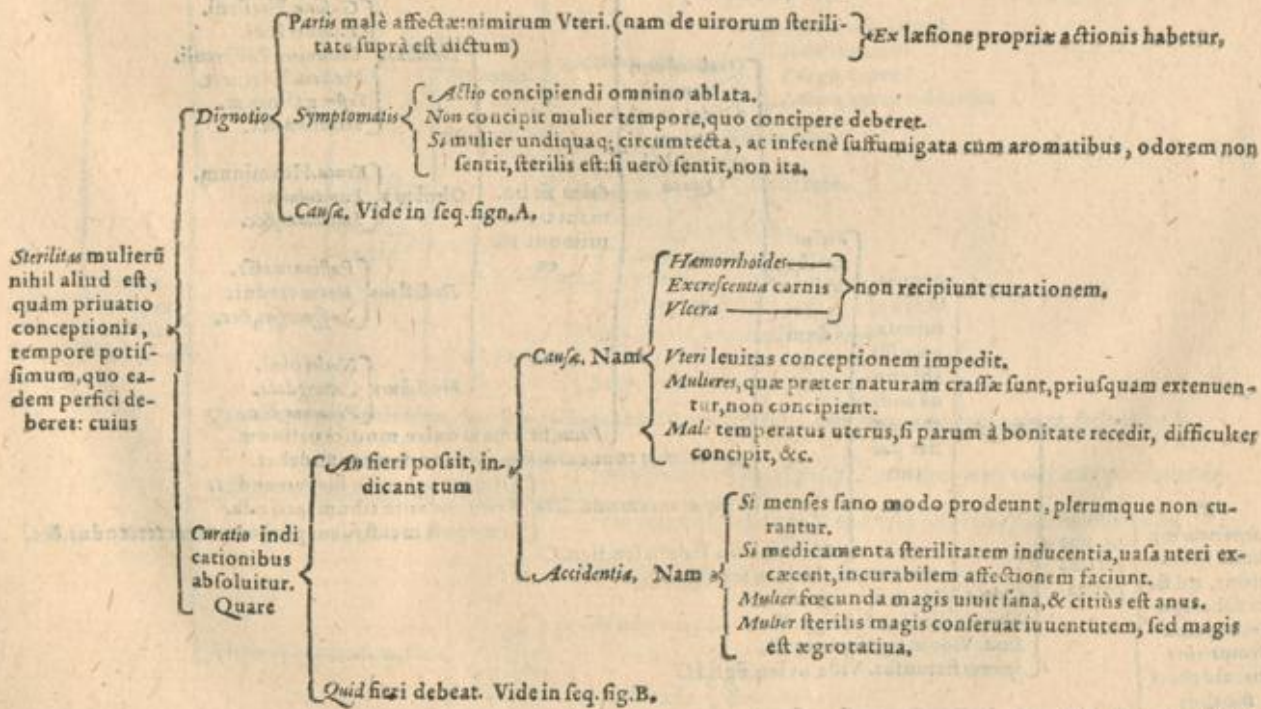
Postea aperientibus & molam expellentibus erit utendum. Vide in seq. sign. B.

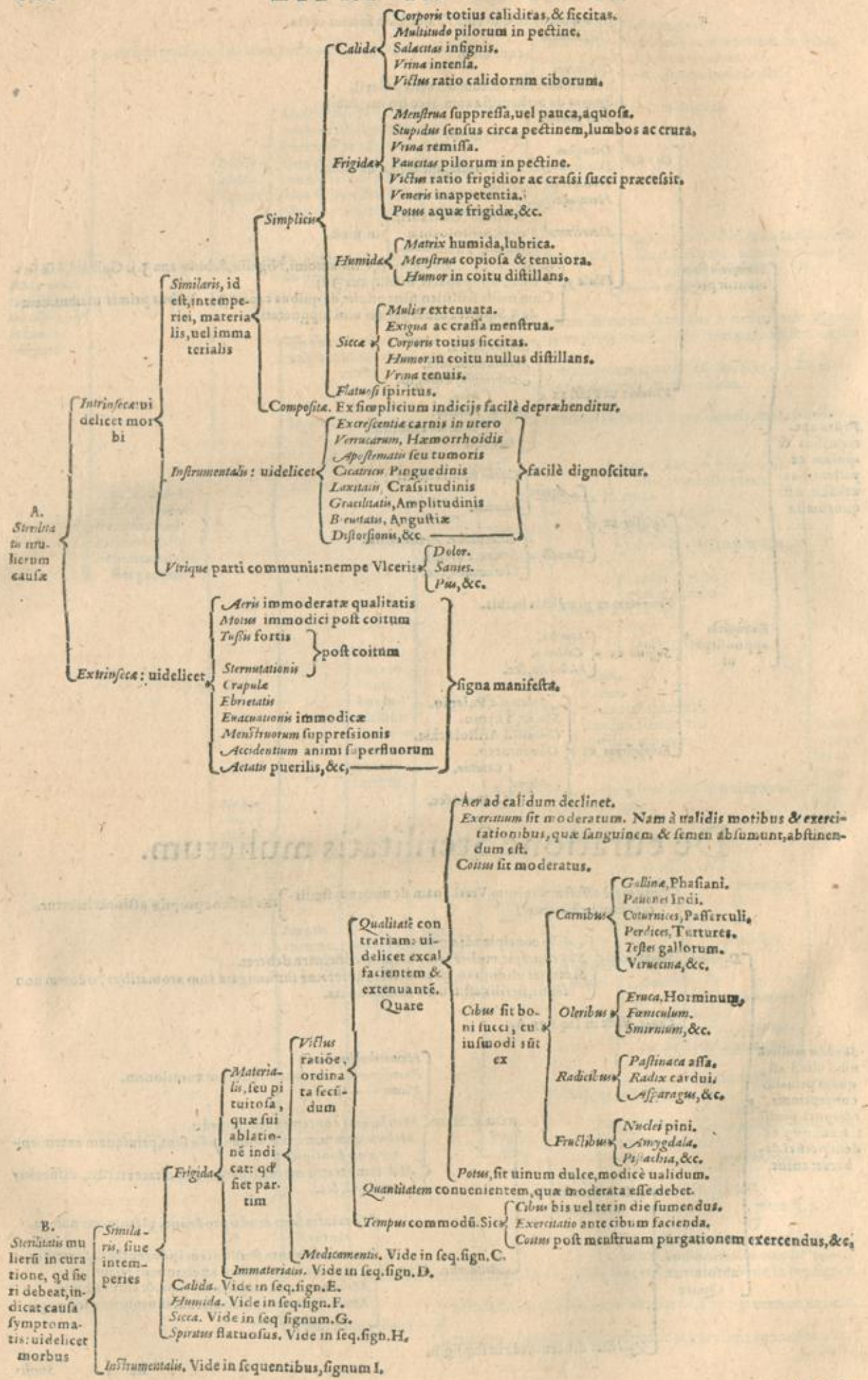
Intrinsicis sumēda: sumuntur alia per os, alia per uterum, ut pessari. Forinsicis applicāda, uētri, pectini, & inguinibus apponūtur, &c. B. Postea

reliqua uide in curatione Scirrhii uteri.

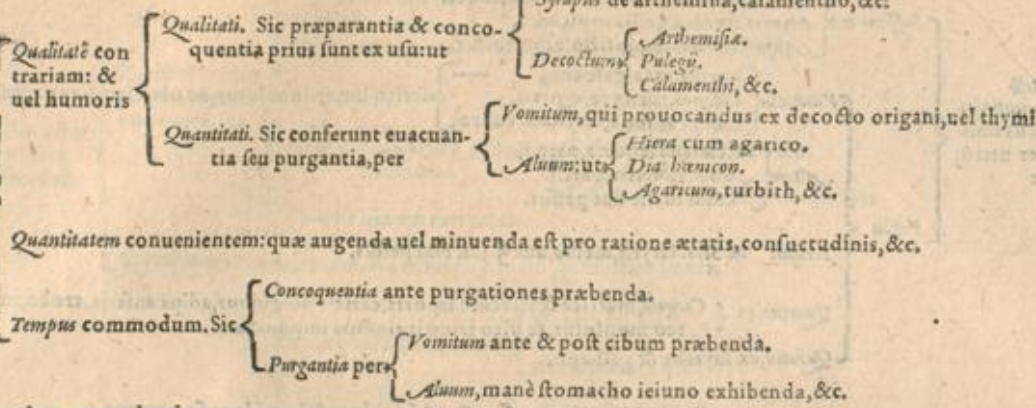

De curatione Sterilitatis mulierum.

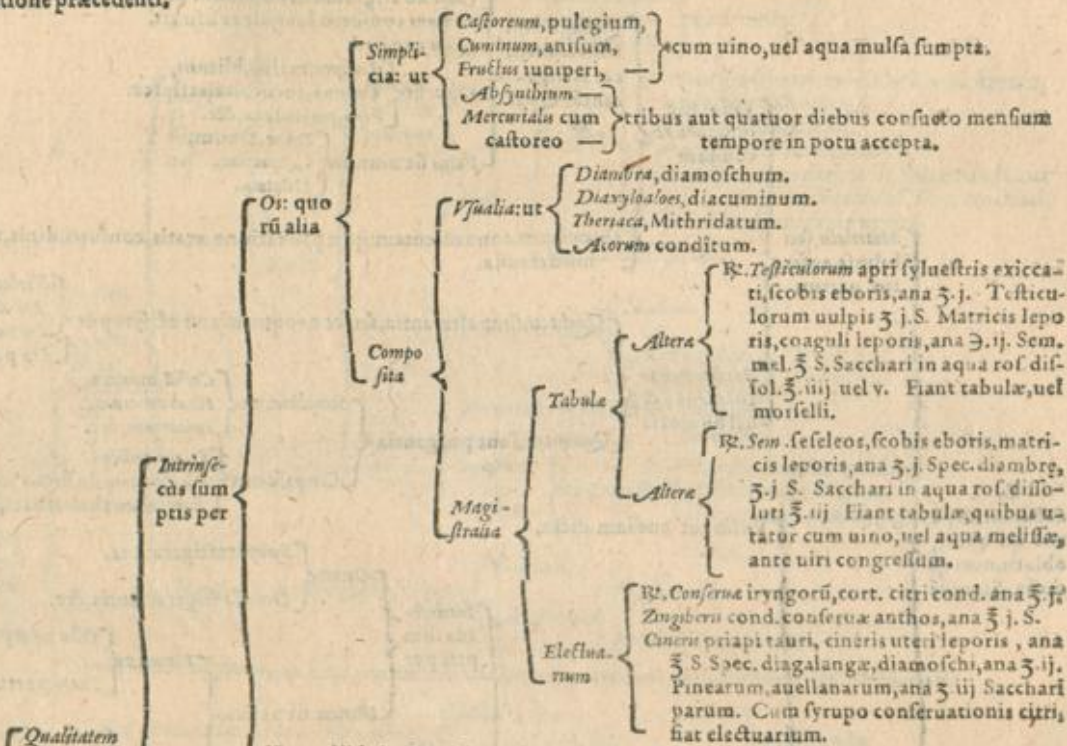

C. Medicamentis ex hibitis secundum

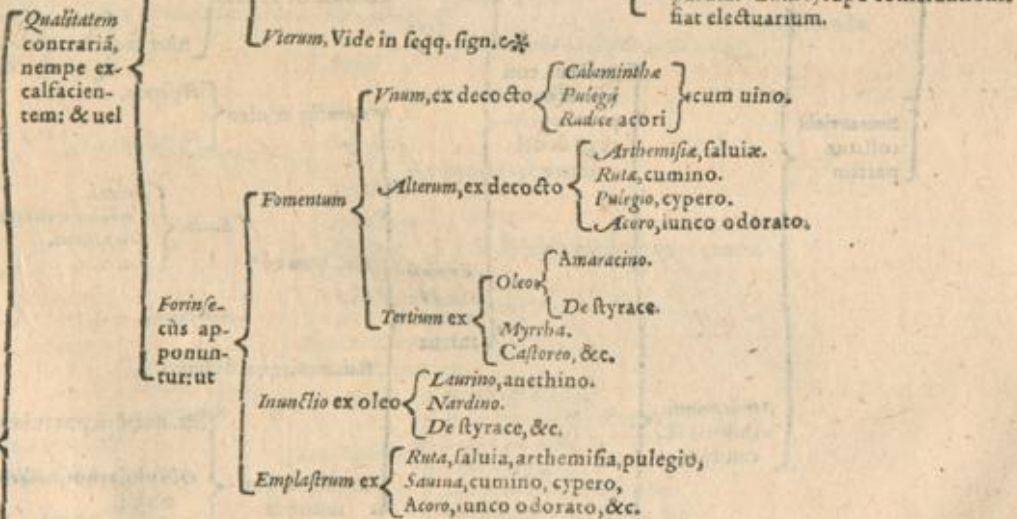
Videtur ratione præcedenti.

D. Intemperies frigida im materialis au fertur partim

Videtur, Vide in seqq. sign. &c.

Medica- mentis ex hibitis scdm

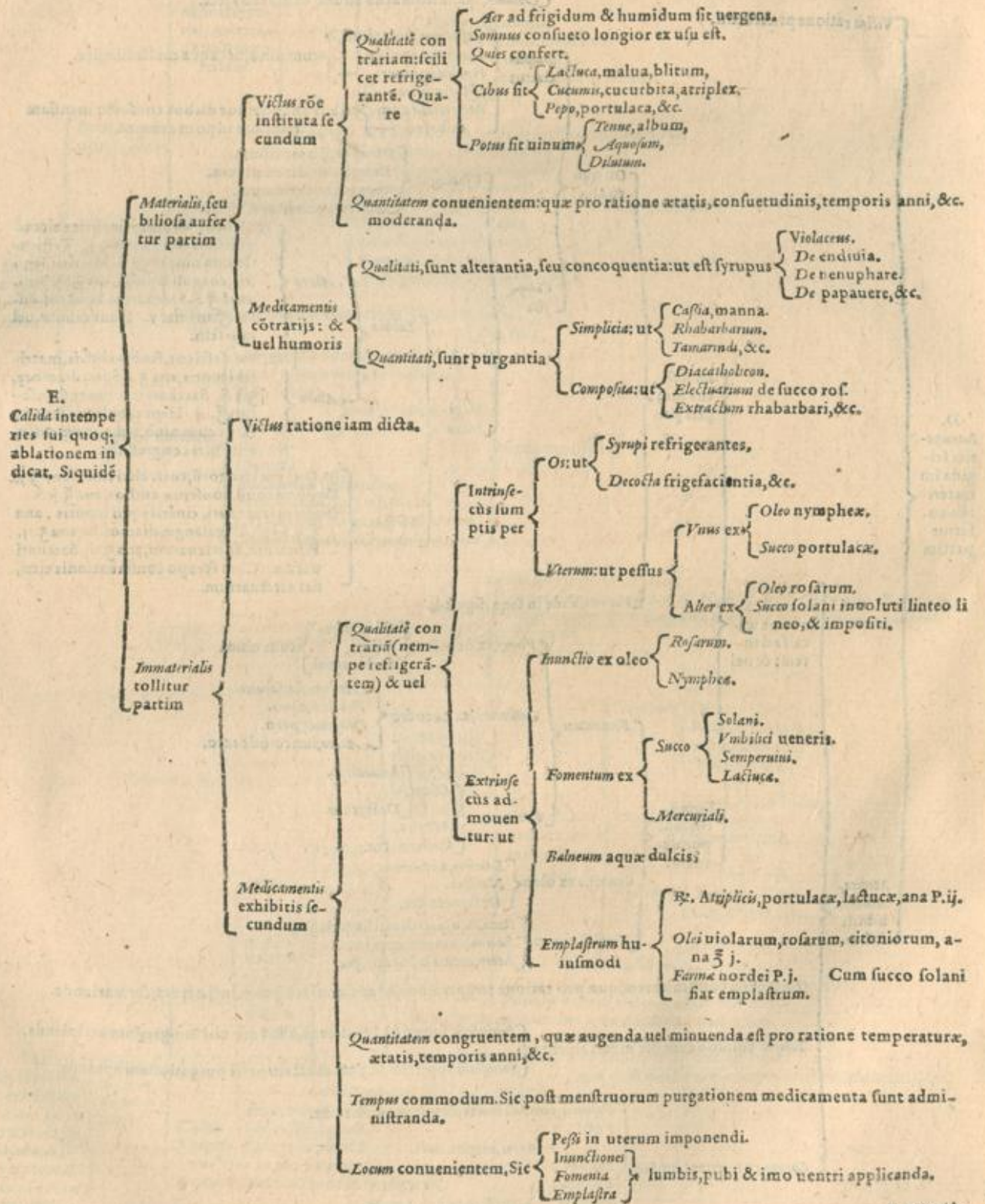
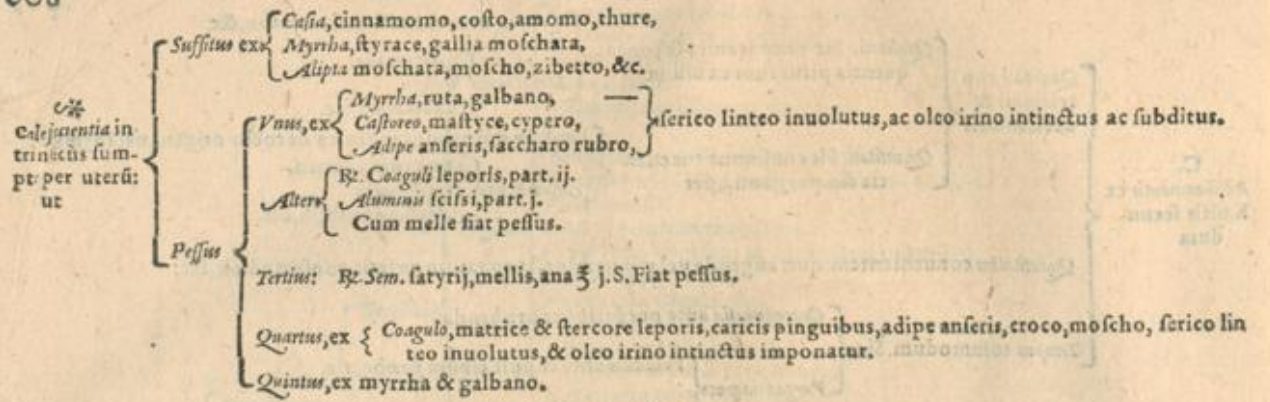
Quantitatem conuenientem, quæ pro ratione temperaturæ, ætatis, anni temporis, loci natura, &c. uarianda.

Tempus commodum. Sic medicamenta

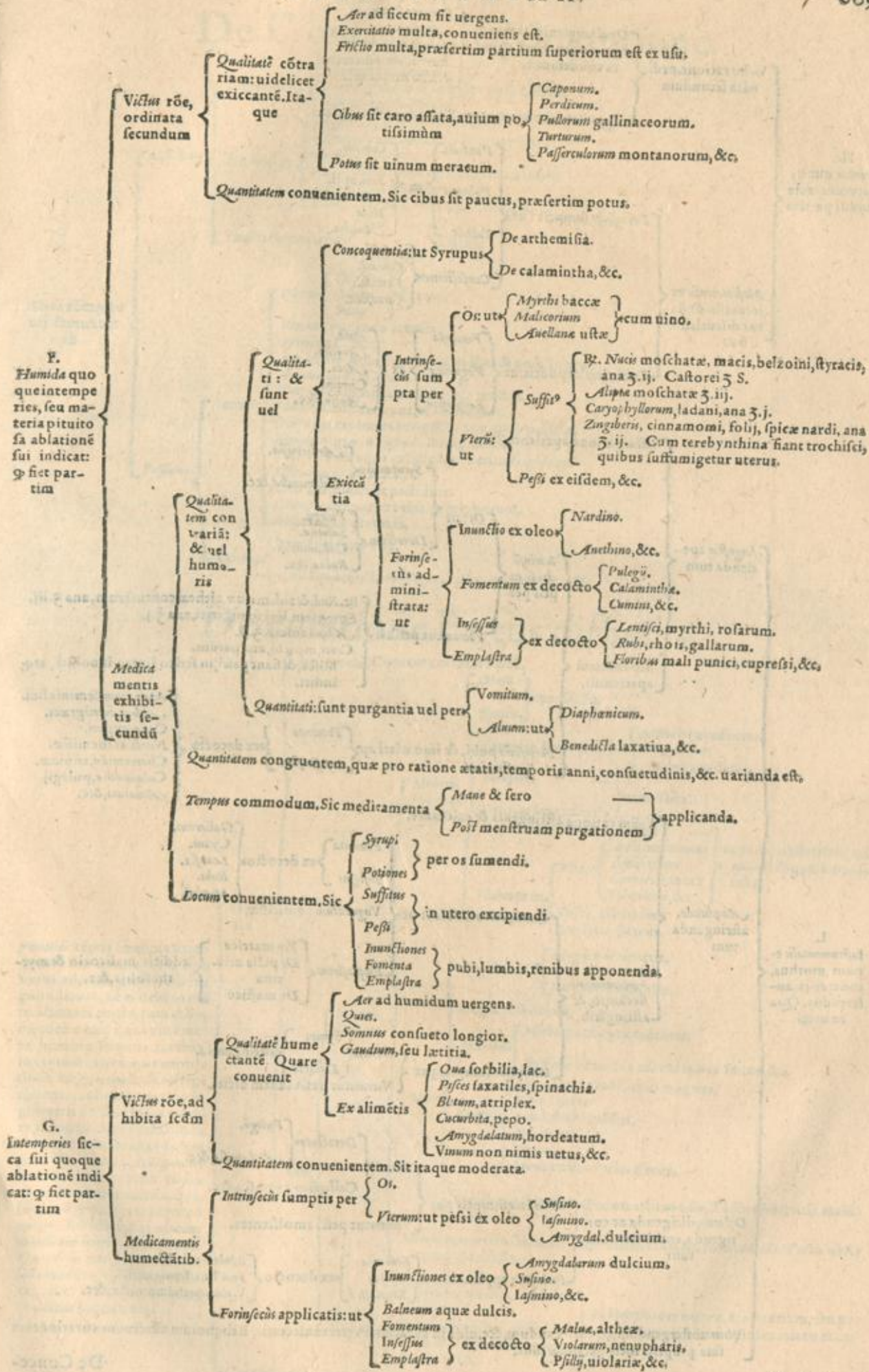
- Intrinsicus sumenda, alia ieiunè, alia ante uiri congressum accipiendã.
- Extrinsicus applicanda, post exactam uteri purgationem aptanda.

Locum congruentem, Sic

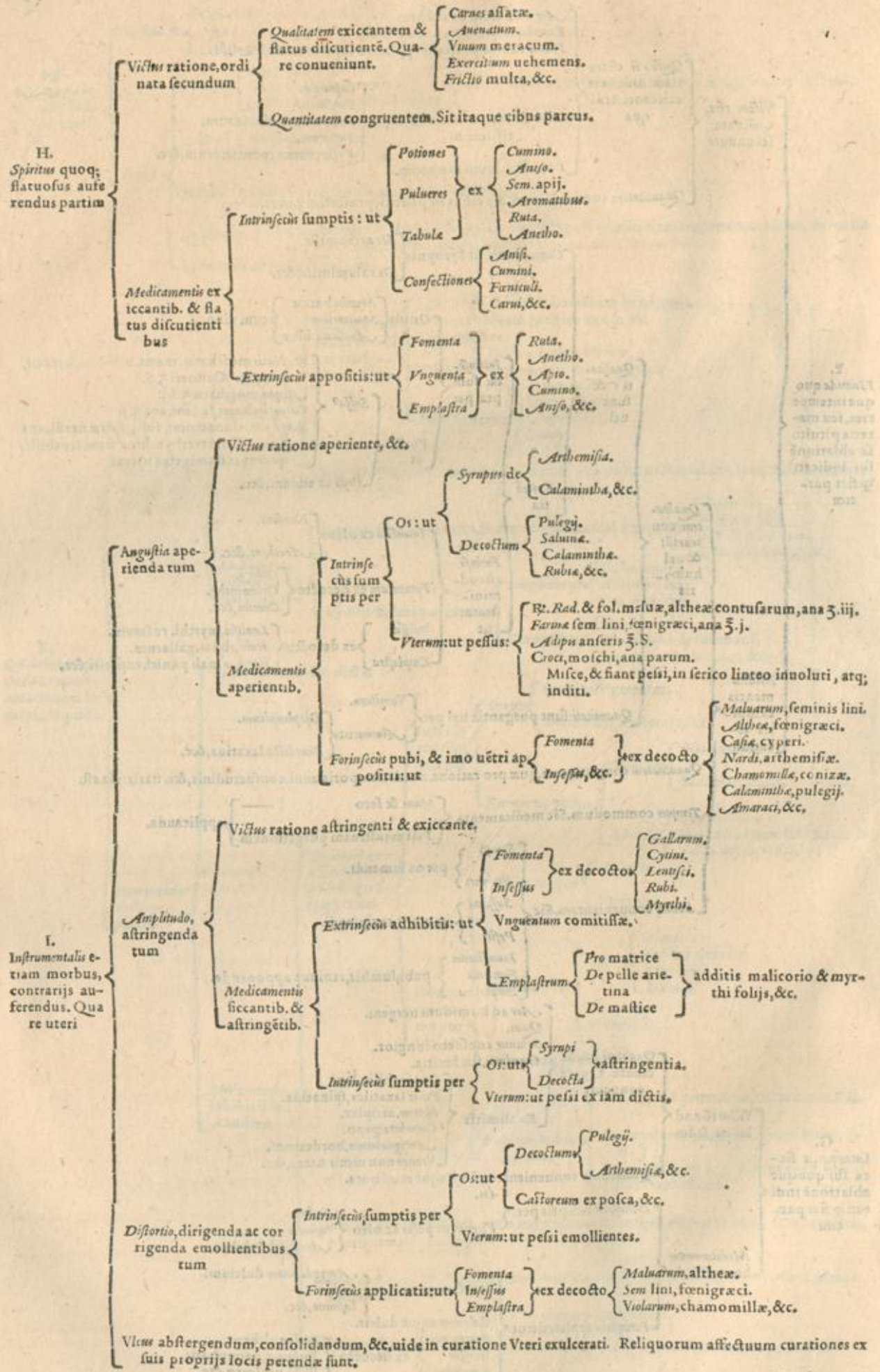
- Potiones, confectiones, &c. per os sumendæ.
- Pestis } utero imponendi,
- Suffitus }
- Emplastra }
- Fomenta }
- Inunctiones }
- applicanda } Pubi, Umbilicis, Renibus,

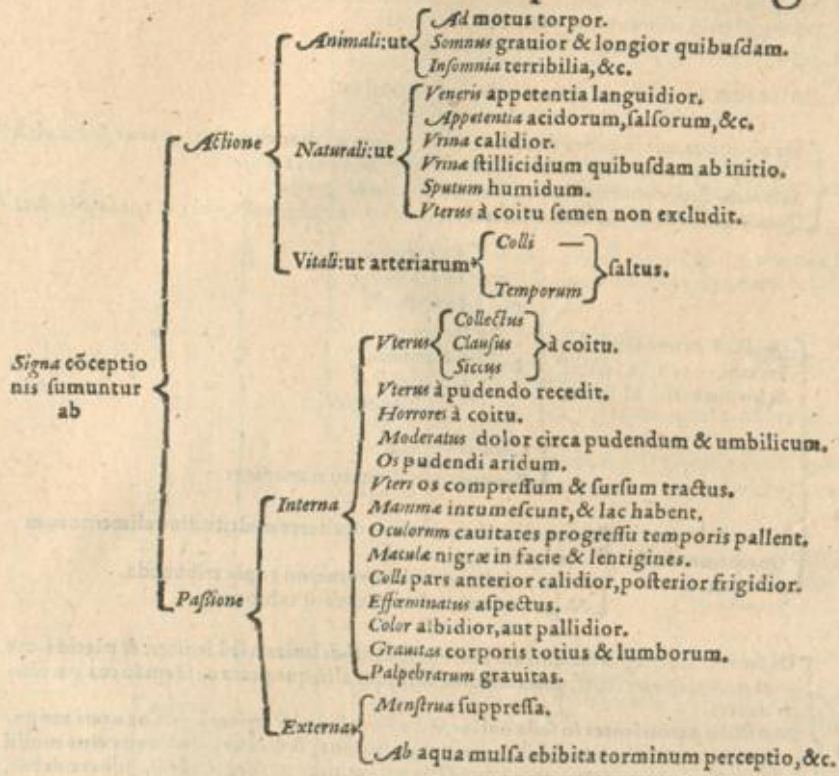
F. Humida

H. Spiritus

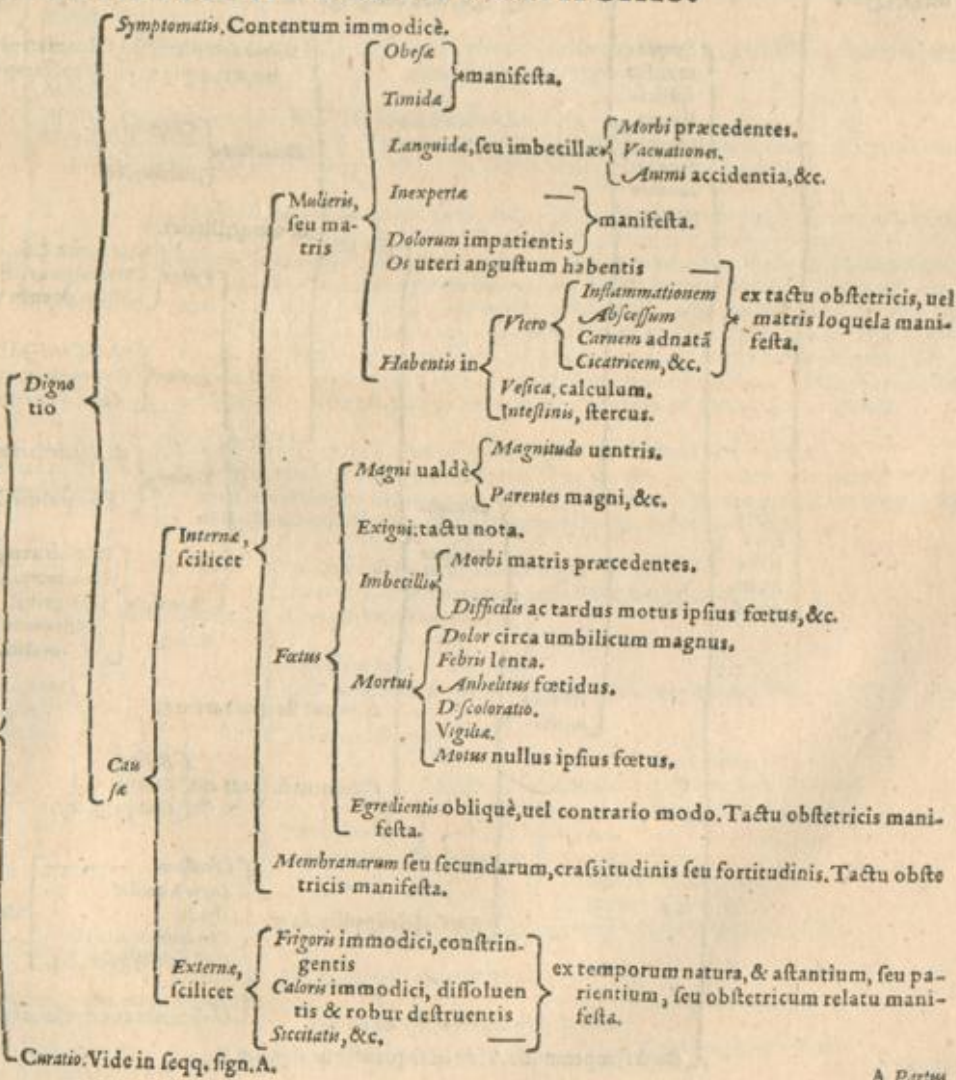

De Conceptionis dignotione.

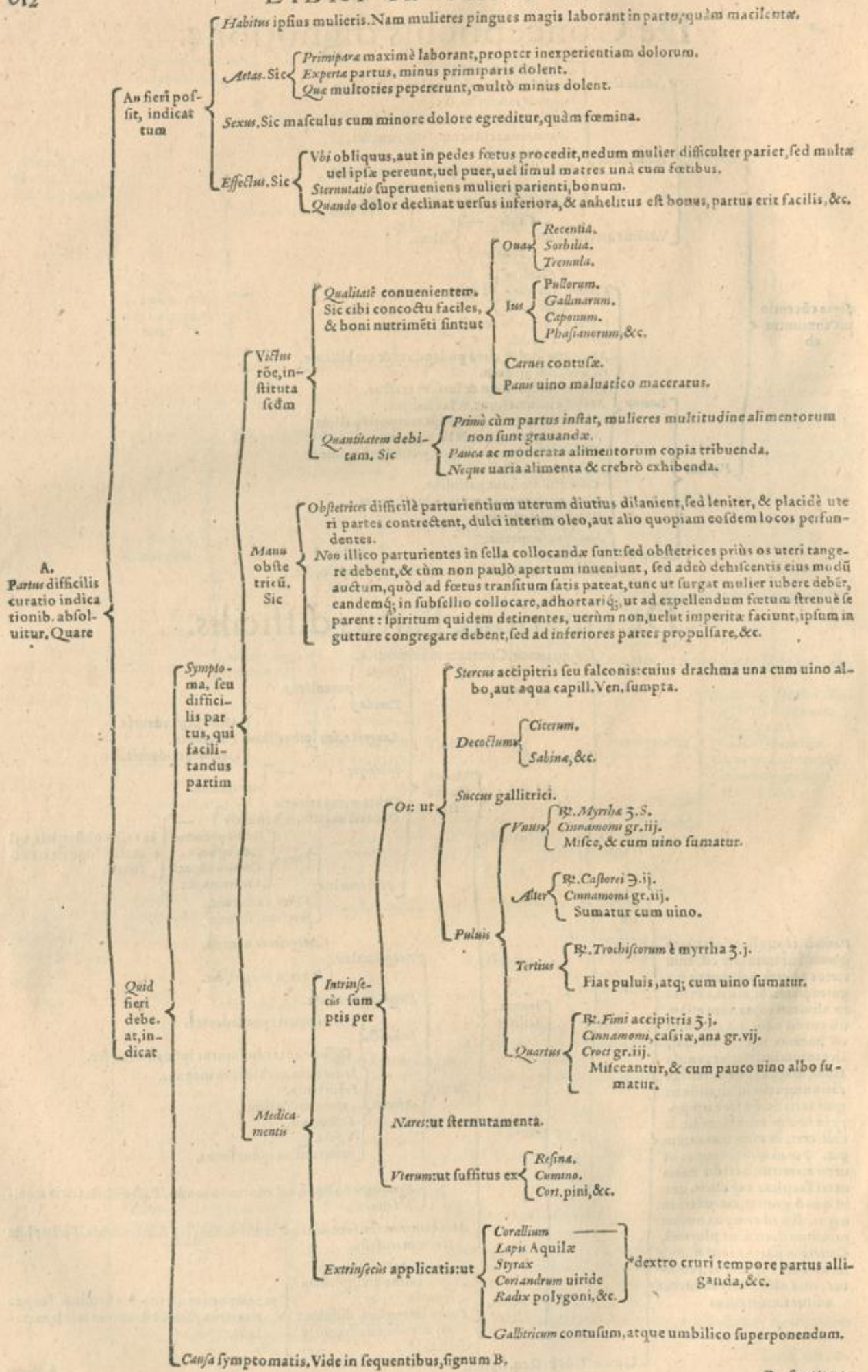

De curatione Partus difficilis.

Pariendi tēpus foeminae utero gerentibus naturale est, cum fetus ad eam peruenerit magnitudinem, ut ei desit in utero alimenti copia, tum etiam dum cordis calor, qui ante multo humore sopitus iacebat, in tantum increuit, ut uentilatione magna egeat, & refrigeratione, qualis inspiratione frigidi aeris fit. Eo sanè tempore in lucem exire cōtendit, ac calcitrat, & mēbranas dirumpit. Per id quoque tempus os uteri aperitur, accedit etiam uteri facultas expultrix, quae id quod grauat, extrudere conatur. Est id tempus nouem mensium spaciū ut plurimū. Ceterum partus iam naturalis accedens difficilis redditur, cum difficulter in lucem editur foetus: cuius

A. Partus

Obesa, seu pinguis, digitis obstetricis adiuuanda est: quod fiet, si puerpera in sella prona flexis genibus collocetur, seu in lectulo, ut uterus delabens cervicem rectam extendat, atq; idem è directo ostioli habeatur, quod quidem ceratis, oleis ac pinguedine delinire digito oportet, & sensim aperire, idem quoq; uteri osculum, ubi clausum permanserit, pinguibus medicamentis emolliatur ac relaxetur oleo susino, aut amygdal. dulcium.

Timida exhortanda & admonenda est, & adiuuanda, non tamen ante tempus. Cum enim dolores primùm sentire cœperit, deambulatione utatur, donec os uteri hiet. tunc enim sedebit in sede molli & elatiori, &c. & mentis robur adiuuendum.

Mulier

Languida & imbecilla, aut ex morbo, aut temperamēto, aut ætate prouectiore, reficienda est cibis boni nutrimenti: ut

- Pane* in uino macerato.
- Testiculis* gallorum.
- Iure* carniū seu pullorum, &c.
- Carnibus* confusis.
- Vino*, &c.

Inexperta dolorum, admonenda est, ut spiritum ualidissimè comprimat, & ad inguina depellat. Os uteri angustum habens, iuuanda: quod fiet si loca pinguedine aliqua inungantur, ac foueantur, & os uteri digitis dilatetur.

Habens in

- Vtero*
 - Inflammationem*
 - Abcessum*, *Vlcus*
 - Carnem* adnatam, &c.
- Vesicæ*
 - Vrinam*. Lotium prius educendum.
 - Lapidem*. Lapis primò propellendus.
- Intestino recto* stercus durum. Per clysterem prius mollem uel glandem educendum.

} singulis pro affectionum ratione succurrendum.

Interna sui ablationem indicat. Sic

Fœtus

Magnus nimium, iuuandus medicamentis laxantibus, & os uteri dilatantibus

- Intrinsicis* sumptis.
 - Rz.* *Aristolochia* rotundæ ℥. j.
 - Rad. liliorum*,
 - Bismalua*, ana quart. S.
 - Sem. lini*, foenigræci ana ℥. j. fiat decoctio in aqua & oleo.
- Extrinsicis* adhibitis: ut est
 - Vagadum*.
 - Rz.* *Olei* amygdal. dulc. liliorum ana ℥. ij.
 - Pinguedinis* gallinæ, anseris, anatis ana ℥. j.
 - Styracis*, *Aristolochiæ*, *rad. Iridis*, *cinnamomi*, *spicæ celticæ* ana ℥. S. ceræ nouæ, propoleos, ana q. l.
 - Fiat unguentum, quo partes perinei, caudæ & lumborum inungantur.

Exiguus } iuuandus: quod fiet, si mulieres hortentur, ut streuè medijs musculis abdominis eundem fœtum contentur expellere.

Imbecillus }

Mortuus, omnino secandus est. Vide apud Paulum lib. 6. cap. 74.

Geminus, aut ternus. Reliqui ad fundum uteri repellendi, & is, qui magis paratus uidetur, prius educendus, sensim autem & citra contusionem omnia fienda, oleo locis perunctis.

Egrediens

Obliquè, ad naturalem situm reducendus est, quantum eius fieri potest, partim pellendo, partim adducendo, partim flexendo, & partim in rectum agendo.

Cum manibus uel pedibus, per membrum non attrahendus. Nam magis impingitur, aut luxatur, aut etiam abruptitur, uerùm digitis humero fœtus, uel coxæ affixis rursus in convenientem locum introducatur id quod iam præmissum est. Si uerò unà cum fœtus figura p. aua os uteri compressum seu coarctatum fuerit, prius ab osculo uteri in sublime eleuetur fœtus, & postea rursus ad osculū rectè dirigatur, fiatq; omnia placidè, leniter, ac citra compressionem oleo assidue locis affuso: hoc etenim ad salutem tum fœtus, tum parentis fuerit, & uterus ita quoq; illæsus manet.

Membrana, seu secundanda nimis

- Crassa* & solida, quàm ut rumpi possit, digitis discindenda aut lanianda est.
- Tenuis*, propterea quòd humor in membranis contentus ante debitum tempus effluerit, ita ut uterus sit resiccatus, eis albumina ouorum cum maluæ aut foenigræci decocto excolato, aut cum pitisanæ cremore tepido infundantur.

Externa sui ablationem indicat. Sic

Frigus immodicum tollitur partim

- Viciis* ratione. Quare
 - In aere* calido collocandæ sunt.
 - Exercitium* sit moderatum gestatione, si febris non adfuerit.
 - Conquassationibus* ualidis } utantur.
 - Sternutamentis* }
 - Cibò* concoctū facili, calido & in pauca quantitate utantur.
- Medicamentis* calefacientibus
 - Intrinsicis* sumptis.
 - Injectiones* ex decocto
 - Chamonilla*, *Meliloti*.
 - Arthemisia*, *Maluarum*.
 - Foenigræci*, *Sem. lini*, &c.
 - Extrinsicis* adhibitis: ut
 - Suffitus* ex
 - Resina*.
 - Corticibus* pini.
 - Alipta* moschata, &c.
 - Gallia* moschata, &c.
 - Inuulsiones* ex rebus calidis & laxantibus, &c.

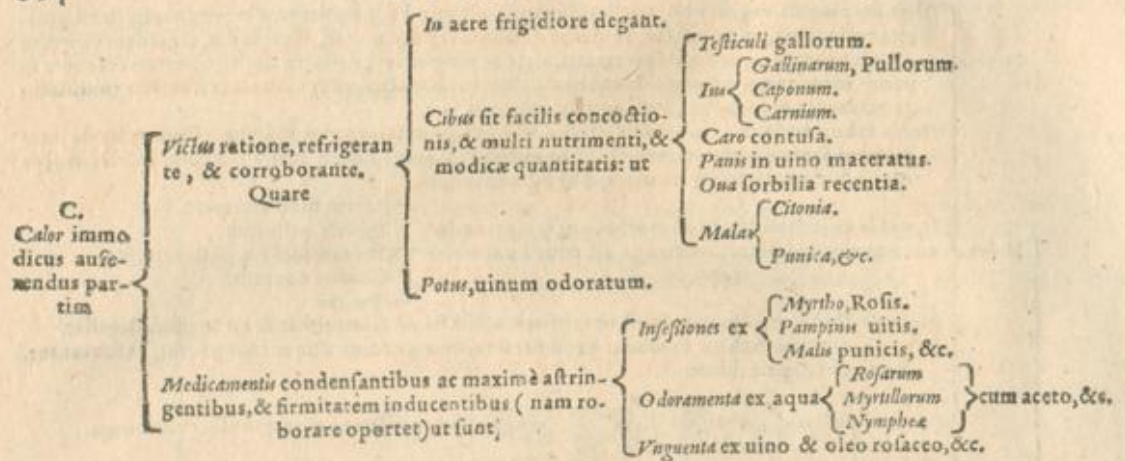
Calor. Vide in seq. signum C.

Siccitas nimia contemperanda tum

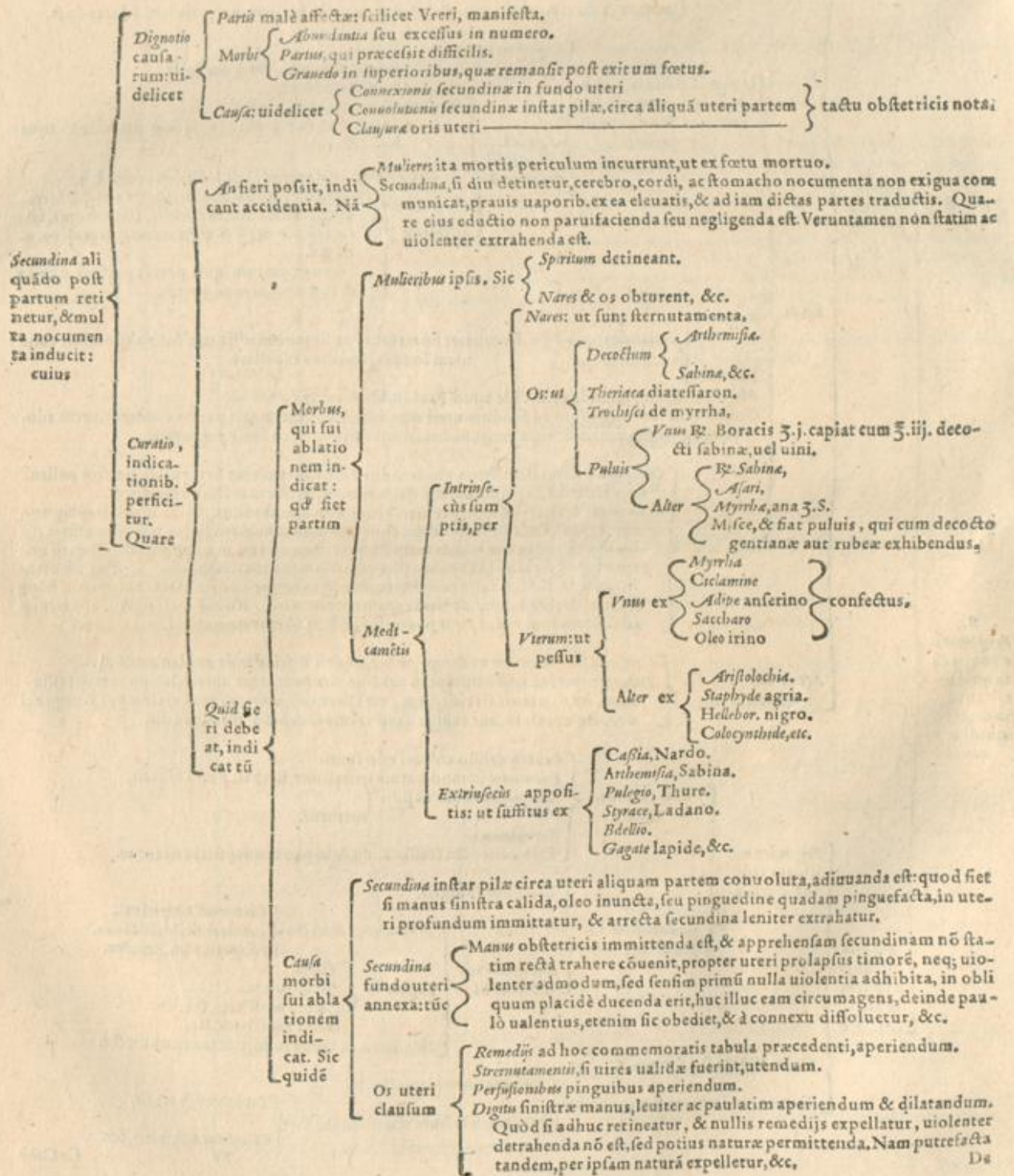
- Viciis* ratione humectante.
- Medicamentis* humectantibus, &c.
 - Intrinsicis* sumptis.
 - Extrinsicis* adhibitis, &c.

FF C. Calor

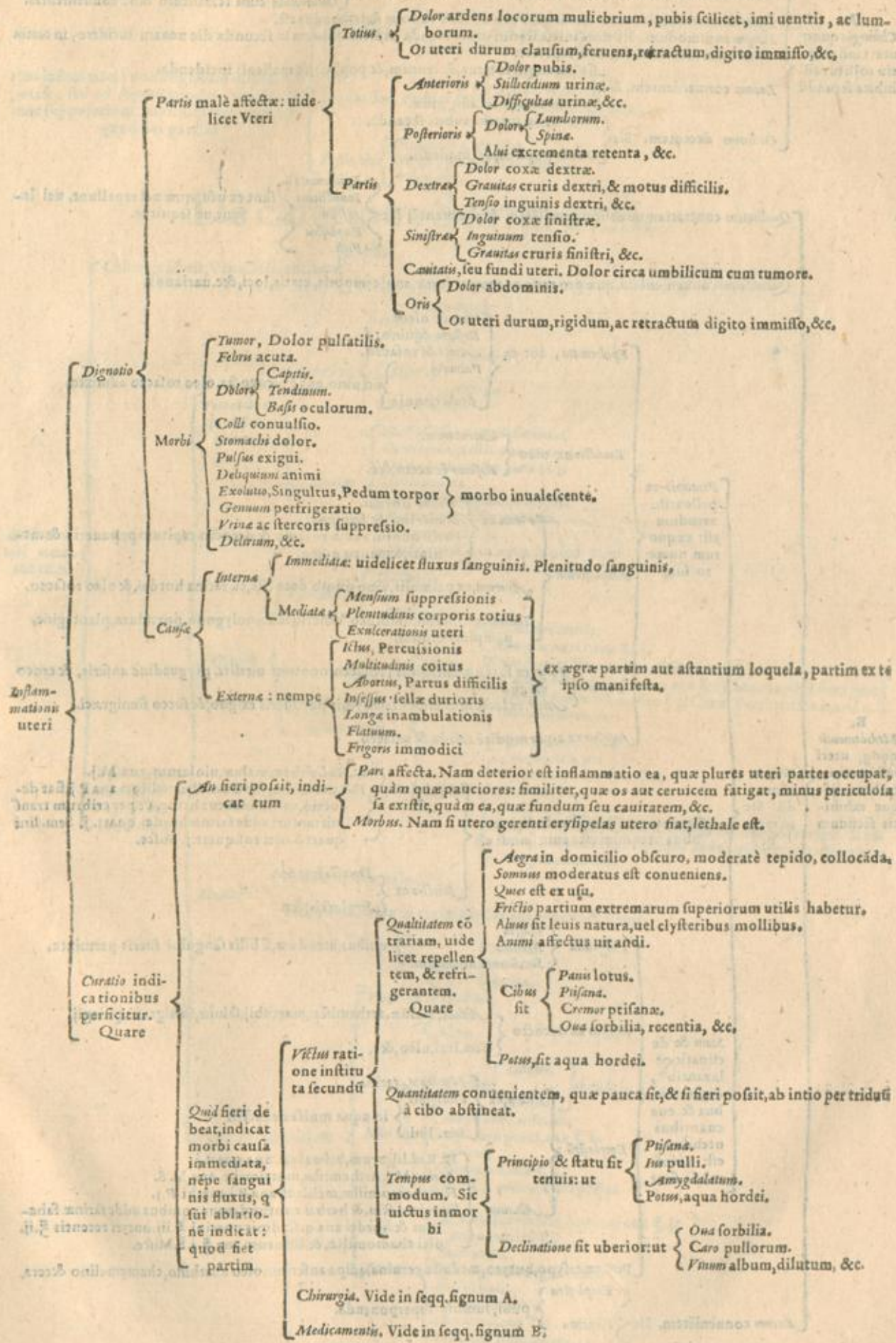
B. Symptomati quoq; causa quid fieri debeat, indicat. Si quidem causa

De curatione Secundinæ derelictæ.

De curatione Inflammationis uteri.

A. Chirurgia quoque uteri inflammatio tollitur adhibita secundum

- Qualitatem contrariam, uidelicet repellentem & euacuantem. Sic *Vena sectio ex usu est, si uires ac aetas, aut habitus & anni tempus non obstituerint. Cucurbitula cum scarificatu sunt conuenientes.*
- Quantitatem conuenientem. Sic sanguis pro uirium ratione detrahendus est.
- Tempus commodum. Sic circa initia statim uena secanda est, licebit autem in secunda die uenam incidere, in tertia uero eandem detractionem repetere.
- Locum conuenientem. Sic *Vena cubiti interna, & crurum, & poplitis, & malleoli incidenda. Cucurbitula, coxis affigenda.*
- Ordinem decentem. Sic *Primo uena interna cubiti secanda, Deinde poplitis, uel malleoli.*

Qualitatem contrariam: uidelicet repellentem & euacuantem. Sic *Epithemata Inunctiones Infusus Emplastra Pessus* sunt ex usu, quae uel repellunt, uel laxant, ut sequitur.

Quantitatem conuenientem, quae pro ratione temperaturae, anni temporis, aetatis, loci, &c. uarianda.

B. Medicamentis quoque uteri inflammatio tollitur, iisque exhibitis secundum

- Epithemata, aut ex *Vino & oleo. Rosaceo & uino. Aceto & rosaceo. Palmula. Mala citronia* in uino, aut posca cocta, oleo rosaceo admixto.
- Inunctio ex oleo *Cataneorum. Rosaceo & aceto, &c.*
- Principio repellentibus utendum est: ex quorum numero sunt *Emplastrum*
 - Vnum ex *Farina hordei. Semine lini & foenigraci. Vitellus ouorum cum rosaceo, & decocto capiti papaueris & meliloti, & pauco aceto.*
 - Alterum, ex palmulis, uino diluto decoctis, cum farina hordei, & oleo rosaceo.
 - Tertium, ex intybo, umbilico Veneris, sedo, polygono, portulaca, plantagine, pampinis uitium.
- Pessus *Vnus, ex succo plantaginis, rosaceo, ouorum uitellis, pinguedine anseris, & croco ex guo. Alter, ex lacte mulieris & lachrymis papaueris exiguo, & succo foenigraci.*
- Infusus ex aqua modice calida, & rosaceo.

Tempus commodum. Sic in morbi *Argumento, repellentibus & digerentibus utendum est: cuiusmodi est*

- Emplastrum tale: *R. Rad. altheae, maluae, uiolarum, ana M. j. Flor. uiolarum, chamomillae, meliloti ana P. j. fiat decoctio, contundantur herbae, & per cribrum transmittantur: adde farinae hordei quart. j. Sem. lini quart. S. olei ros. quart. j. Misce.*
- Iniectio ex *Decocto hordei. Sero lactis, &c.*
- Purgantia *Cassia. Manna. Saccharum uiolarum:* quibus utendum, si bilis sanguini fuerit permixta.

Sicut & de clinatione laxantibus & euacuantibus utendum est: cuiusmodi sunt

- Infusus ex decocto *Albica, Maluae, arthemisiae, marrubij, saluiae, foenigraci, pulegij. Sem. lini, oleo, &c.*
- Emplastrum *Vnum, ex*
 - Flor. albae, farina. Foenigraci* in aqua mulsa decoctis.
 - Sem. lini*
- Alterum *R. Rad. liliorum, bis maluae, ana quart. j. Maluae, M. j. Arthemisiae, matricariae ana M. S. Flor. chamomillae, meliloti ana P. j. anethi P. j. Fiat decoctio, & herbae contundantur: quibus adde farinae fabarum & hordei ana q. s. adipis porcini ℥. iij. butyri recentis ℥. iij. olei chamomillae, & liliorum ana ℥. j. S. Misce.*

Locum conuenientem, Sic *Pessus ex oesypo, butyro, medulla ceruina, adipe anserino, oleo anethino, chamemelino & cera. Emplastra Fomenta Pessus* in uterum imponendi, &c.

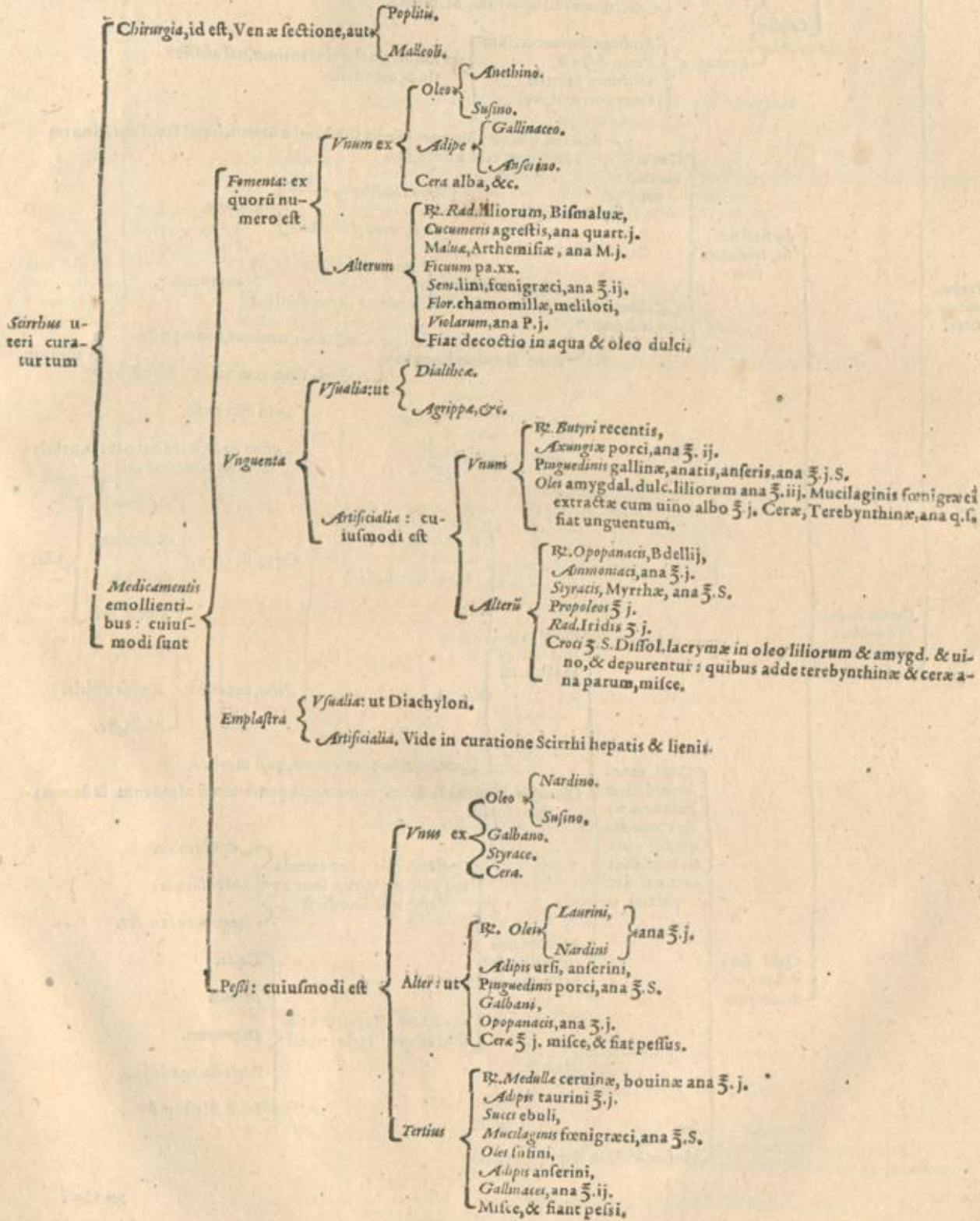
De cu-

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ.
De curatione Abscessus uteri.

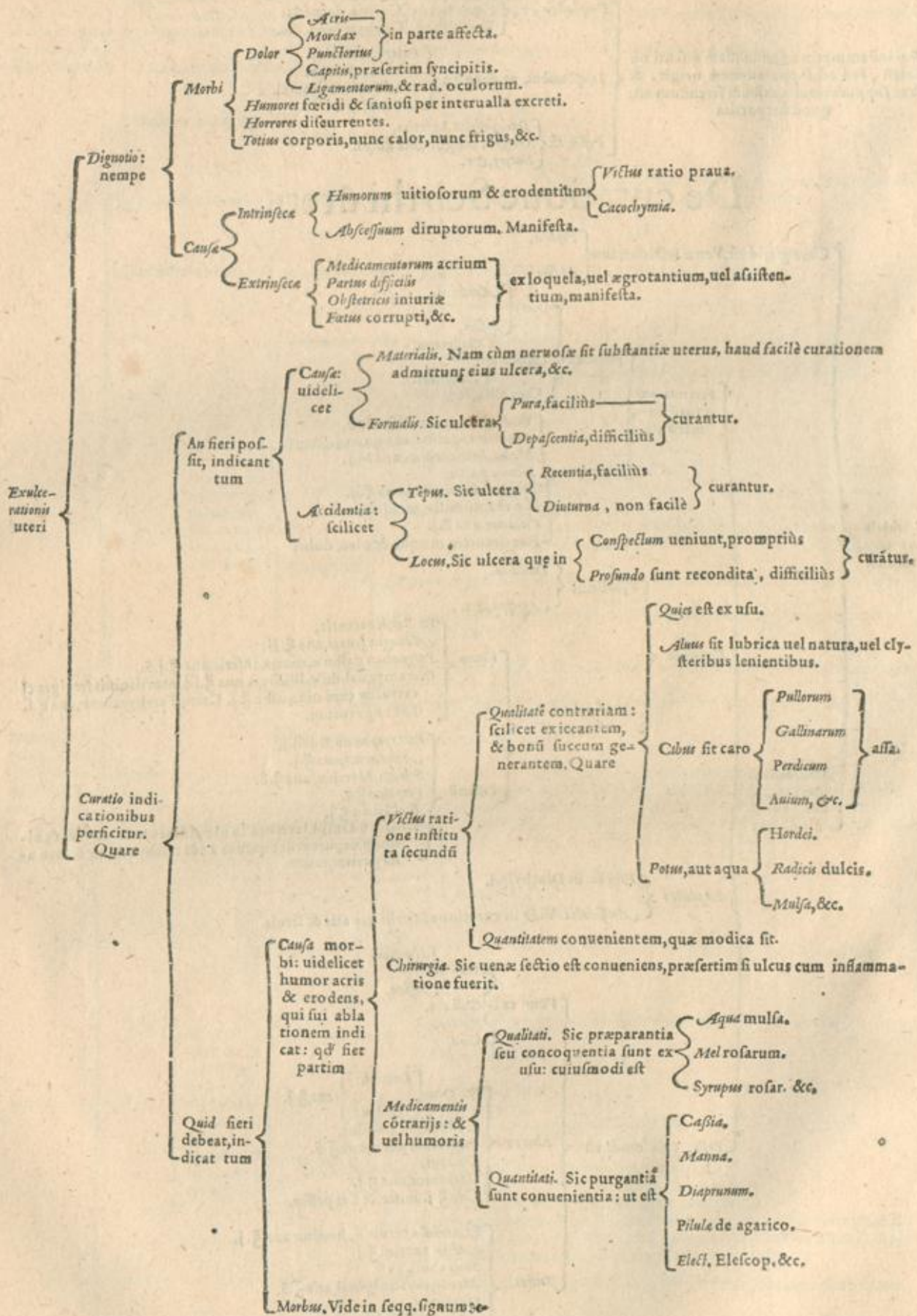
Veni inflammatio nonnunquam discuti nō potest, sed ad suppurationem uergit, & tunc suppurationi auxilium ferendum est: quod fiet partim

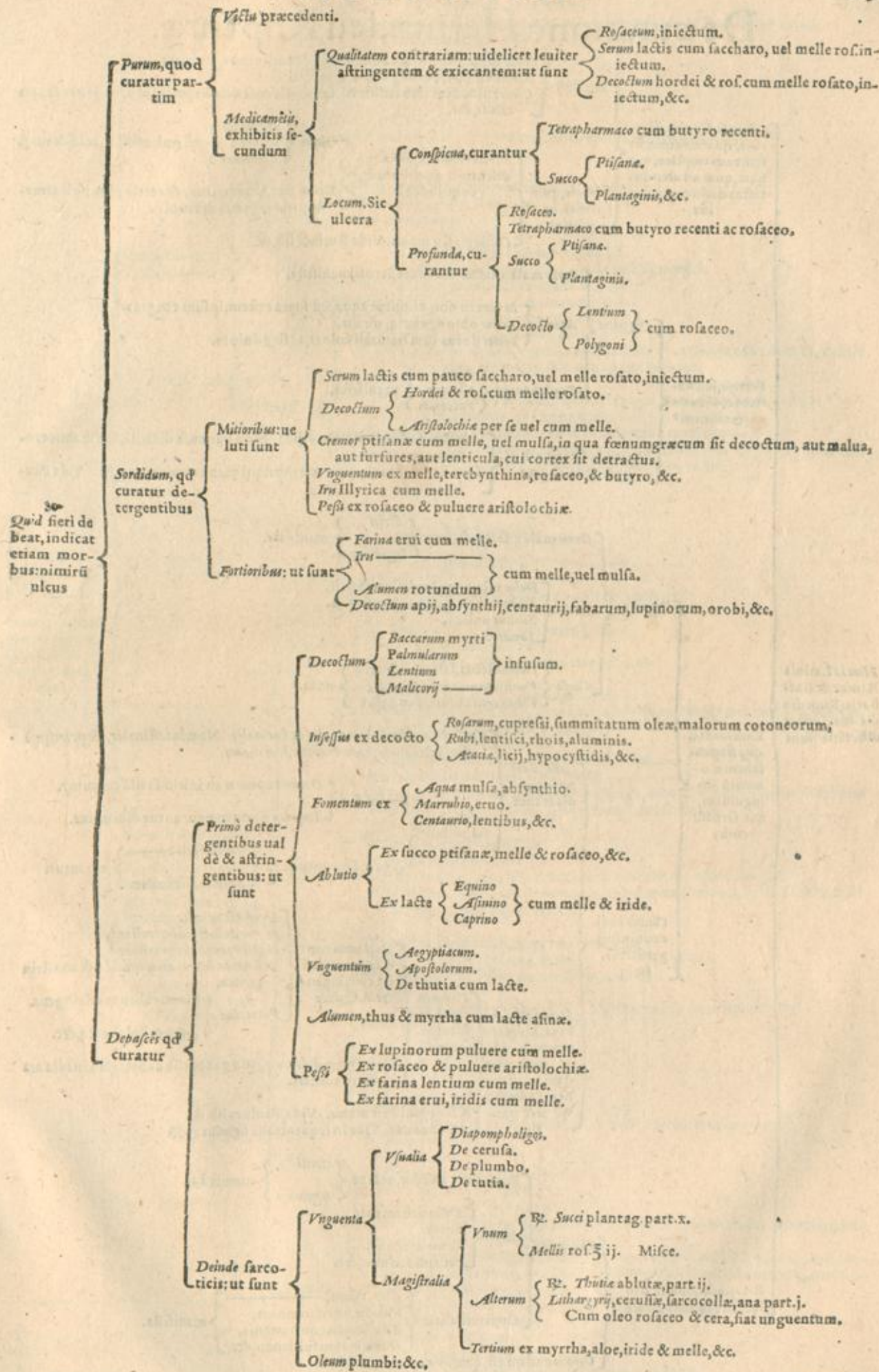
- Emplastris, ex { Fenogrecō, Semine lini.
Farina hordei, Caricis decoctis.
Rad. altheæ, Terebynthina, &c.
- Injectionibus, ex decocto { Pulegij, Marrubij.
Fol. lauri, Saluiæ.
Arthemisæ, Diſtamni.
Centauri, &c.
- Pessis, ex { Terebynthina, Myrrha.
Oxyro, pinguedine adipi.
Butyro, &c.

De curatione Scirrhi uteri.

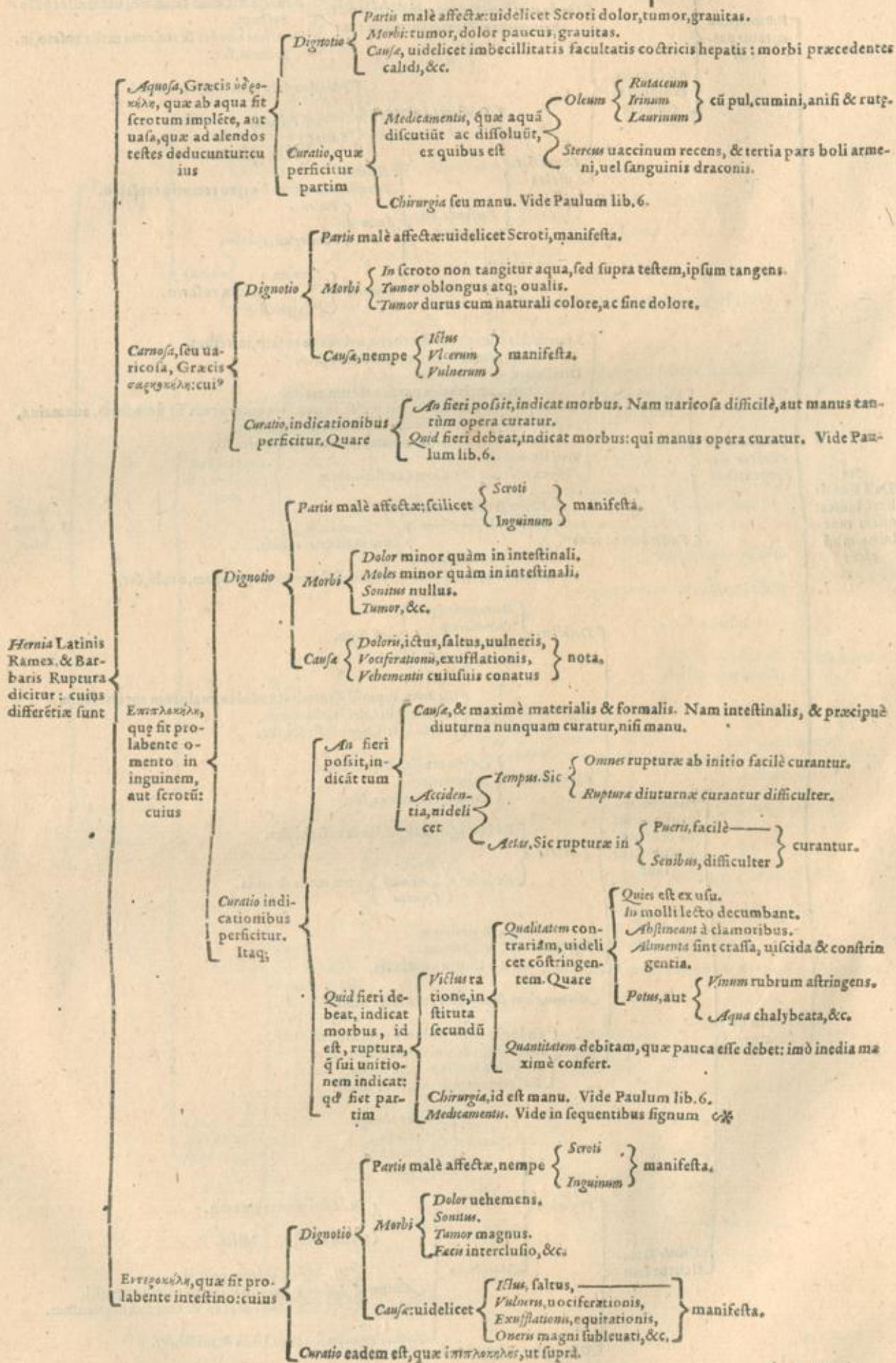

De curatione Vteri exulcerati.

LIBRI II. PARS II.
De curatione Herniæ, seu Rupturæ.

☞ Hernia

Iacea albæ, quantum testa oui capiat, cum uino albo bibitus mané,
Rad. consolidæ.
Osmunda regalis.
Sigilli Salomonis.
Pann cuculi, &c.

Succus

Simplicibus, ut est

Radix { *Valeriana*
Consolida
Quinquefolij } trita, atq; cum lacte & uitello oui cocta.

Decoctum ex nucibus cupressi & gallis immaturis.
Corallium rubr. ustum, & tritum.
Priapus tauri, tritus.

Intrinsicis sumptis, atq; uel

Syrupus

Rz. Rad. bistortæ, narcissi, ana ℥. j.
Rad. consolidæ utriusq; quinquefolij, ana ℥. s.
Hypericis, polygoni, ana M. j. s.
Sebesten n. x. Dactylorum par. iv.
Miob. cheb. Ind. citrinorum, ana ℥. j.
Sens. anisi, & nasturtij, ana ℥. ij.
Rosarum, anthos, cyperi, ana ℞. j. Fiat decoctio in uino & aqua, deinde cum melle rosato & saccharo fiat syrupus.

Compositis: ut

Electuarium

Rz. Conseruæ ros. antiquæ, symphyti, flor. saluæ, acori, ana ℥. j.
Trochiscorum de carabe ℥. ij.
Blattæ byzantiæ ustæ & loræ in aqua caudæ equinæ ℥. ij.
 Cum syrupo cotoneorum fiat electuarium. Capiat ad quantitatem nucis superbibendo parum uini rubri.

Pisule ex

Bdellio.
Conchilijs ueneris.

Primum, aut est ex

Masticæ & resina.
Masticæ, pice, puluere cumini & symphyti.

Secundum

Rz. Symphyti ℞. j. Mannæ thuris ℥. iij.
Osmorum alba cum uitellis n. vj.
Adipis suilli q. s. Misce, & fiat emplastrum.

Tertium

Rz. Pice naualis ℥. v. Colophonix ℥. iij.
Lithargyri, gummi amoniaci, opopanacis, bdellij, masticis, cerebynthinæ, ana ℥. j.
Boli armeni, thuris, sanguinis draconis,
Sarcocollæ, aloes, centaurij, symphyti,
Oxyacanthæ, pilularum cupressi, gallarum uiridium,
Cort. mali punici, uermium terrestrium,
 ana ℥. ij.
Colle tauri, uel glutinis pellis arietinæ madefactæ & dilutæ in aqua chalybeatæ & aceto ℥. ij. Misce, lento igne, ad emplastri formam.

Quartum

Rz. Unguenti comitissæ ℥. ij.
Rad. bistortæ, narcissi, ana ℥. s.
Blattæ byzantiæ, sanguinis draconis, sarcocollæ, aluminis, ana ℥. iij.
 Malaxentur omnia oleo cotoneorum & fiat emplastrum, quod in pelle arietis impositum admoceatur.

Quintum

Rz. Masticis, sarcocollæ, sanguinis draconis,
Blattæ byzantiæ, cort. thuris, aloes,
Boli armeni, gypsi, gallarum uiridium,
Ictiocollæ
 ana ℥. ij.
Tauricollæ dist. in aceto, ana ℥. ij. Malaxentur, & fiat emplastrum.

Sextum

Rz. Masticis, cort. thuris,
Myrrha, nucis cupressi,
Sarcocollæ, glutinis piscium,
 ana ℥. s.
 Trita misceantur, & extendantur in aluta.

Septimum ex nucibus cupressi & gallis immaturis, quod in mensem relinquantur.

Octauum

Rz. Balaustiorum ℥. j. s.
Gallarum ℥. s.
Rad. asphodeli, narcissi, ana ℥. j. s.
 Coquantur in uino, &c.

Nonum

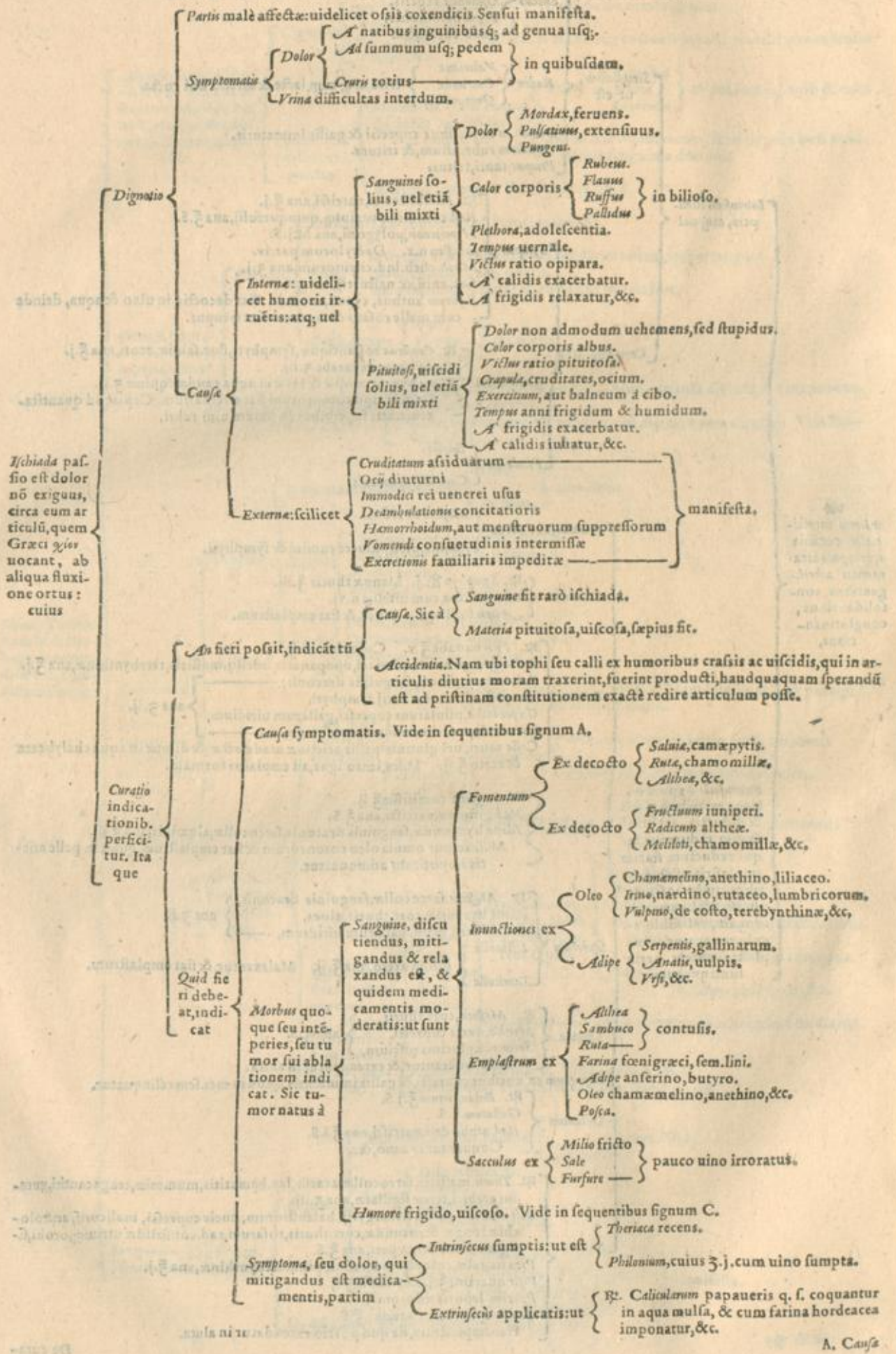
Rz. Thuris, masticis, sarcocollæ, acaciæ, lap. hæmatitis, mummix, tragacanthi, gummi arabici, terræ sigillatæ, ana ℥. iij.
Boli armeni, gallæ, lithargyri, balaustiorum, nucis cupressi, malicorij, aristolochiæ longæ & rotundæ, cort. thuris, rosarum, rad. consolidæ utriusq; orobi, filiginis, sambuci, cyperi, ana ℥. s.
Pice naualis, colophonix, resinæ pini, cerebynthinæ, ana ℥. j.
Visci quercini ℥. j. s. Cereæ ℥. ij.
Pilorum leporis ustorum ℥. s.
Olei, in quo ficus coxerint, ℥. s.
 Fiat emplastrum, de quo portio extendatur in aluta.

Hæmia intestinalis curatur quoq; medicamentis atrinquentibus, consolidantibus, conglutinantibus,

Extrinsicis appositis. Itaq; ex tribus elatis & diductis, intestinũ sensim reducatur, atque reductum statim emplastris astringentibus (pube ac seroto abrasis) & ligamentis idoneis, uel subligaculo retineatur. Emplastra autem uaria sunt: quorum

De cura-

LIBRI II. PARS II. De curatione Passionis ischiadae.

A. **Causa** symptomatica: videlicet humor

Sanguineus

Solus, qui sui ablationem indicat: quod fiet partim

Vicius ratione instituta secundum

- Qualitatem contrariam:** videlicet refrigerantem. Quare
 - Aer sit ad frigidum & siccum vergens.
 - Somnus moderatus est conueniens.
 - Quies præcipienda est.
 - Aluus sit lenis.
 - Animi affectus immodici vitandi.
- Cibus sit concoctu facilis:** ut
 - Cremer ptisanæ.
 - Endiua, cichorium, Lactuca, &c.
- Potus sit aqua hordei.**
- Quantitatem.** Sic cibus sit modicus.
- Tempus commodum.** Sic in
 - Principio sit cibus omnino modicus.
 - Declinatione, solidior.

Chirurgia adhibita secundum

- Qualitatem contrariam.** Sic uenæ sectio ex usu est.
- Quantitatem debitam.** Sic pro uirium ratione sanguis detrahendus.
- Locum conuenientem.** Sic uena
 - Cubiti
 - Malleoli
 - Poplitæ
 incidenda est.
- Tempus commodum.** Sic
 - In principio uena cubiti incidenda.
 - Postea poplitæ, uel malleoli, &c.

Bili mixtus, qui sui ablationem indicat: quod fiet partim

Vicius ratione prædicta. Chirurgia prædicta.

- Qualitatem contrariam.** Sic uenæ sectio ex usu est.
- Quantitatem debitam.** Sic pro uirium ratione sanguis detrahendus.
- Locum conuenientem.** Sic uena
 - Cubiti
 - Malleoli
 - Poplitæ
 incidenda est.
- Tempus commodum.** Sic
 - In principio uena cubiti incidenda.
 - Postea poplitæ, uel malleoli, &c.

Medicamentis contrarijs: & uel humoris

- Qualitatem, sunt præparantia seu concoquentia:** ut
 - Syrupus
 - Violarum, endiuæ.
 - De iuiubis.
 - De papauere, &c.
 - Decoctum
 - Endiuæ.
 - Cichoriæ.
 - Violarum, &c.
- Quantitatem, sunt euacuantia per**
 - Vomitum:** ut
 - Aqua tepida.
 - Raphani.
 - Atriplicis.
 - Or:** ut
 - Cassia, manna.
 - Syrupus ros. laxatiuus.
 - Florea picra.
 - Elect. de succo ros. &c.
 - Aluum: & sumpta uel per**
 - Sedem:** ut
 - ℞. Maluæ, betæ, mercurialis, ana M. j.
 - Chamomille, fuffuris, ana P. j.
 - Caricaru, n. vj. Salis ℥ j.
 - Oles chamomillæ ℥ iij. Mellis ros ℥ ij.
 - Diatatholiconis, hieræ picræ, ana ℥ s. Misce.

Vicius ratione, ordinata secundum

- Qualitatem contrariam:** uidelicet exalfacientem, exiccantem & extenuantem. Quare
 - Aer sit ficcus & ad calidum declinans.
 - Somnus conuenit consueto parcior.
 - Aluus sit lenis. Venus uitanda.
 - Animi affectus immodici cauendi.
- Cibus sit**
 - Caro syluestris.
 - Aues montanæ.
 - Assus, &c.
- Potus, aut aqua**
 - Mulsa.
 - Cinnamomi, &c.
- Quantitatem debitam.** Sic cibus sit paucus.
- Tempus commodum.** Sic
 - In principio, cibus sit omnino paucus.
 - Deinde solidior, &c.

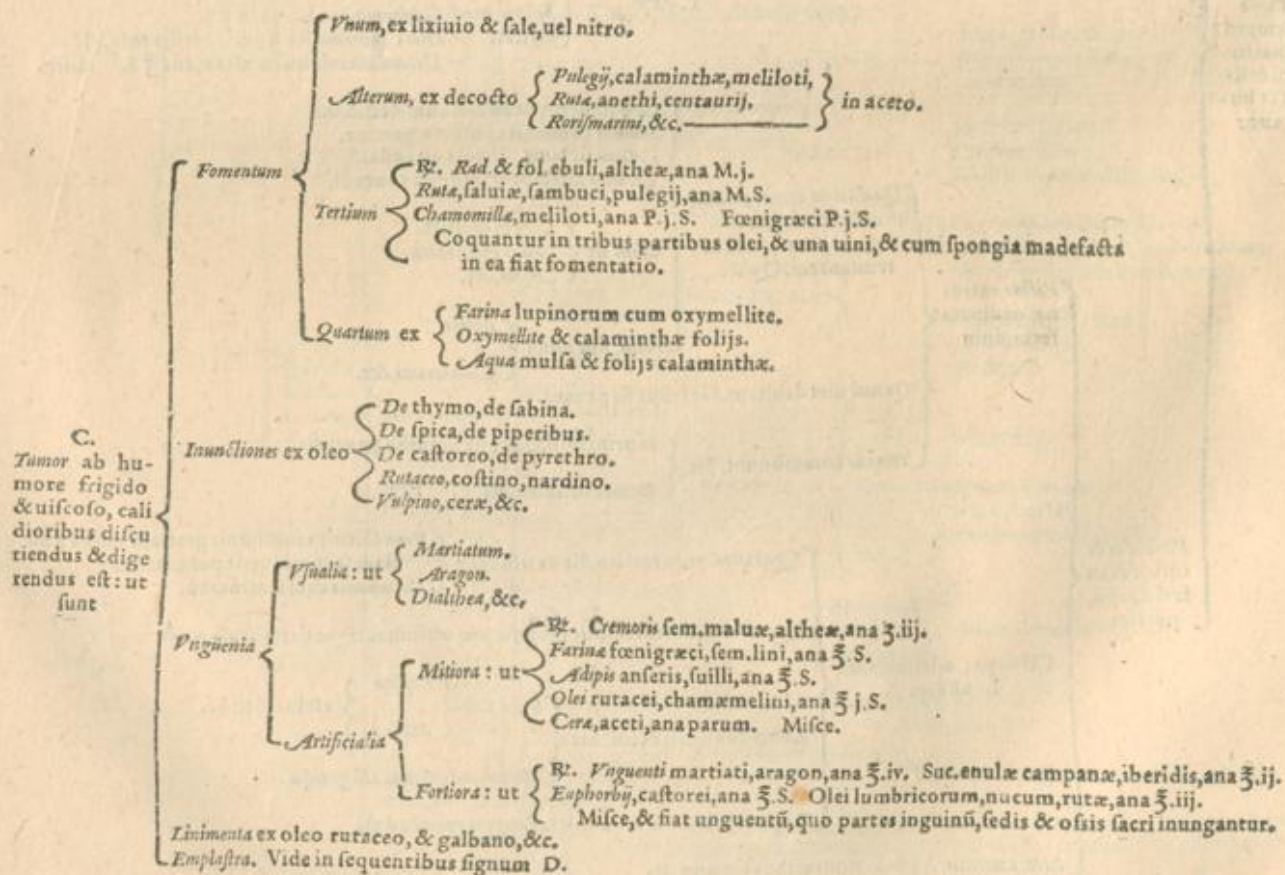
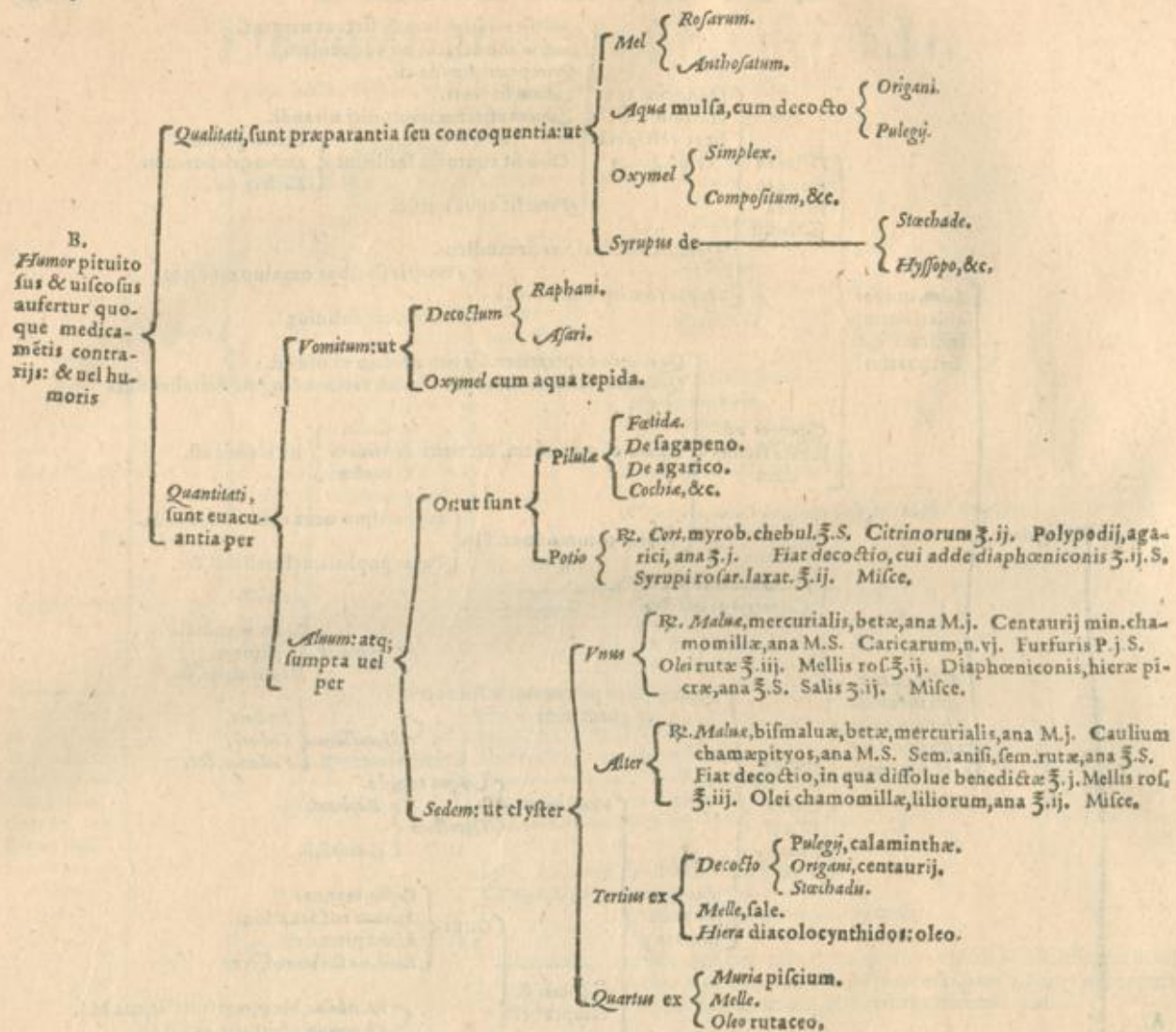
Pituitosus & uiscosus auferendus est, partim

Chirurgia, administrata secundum

- Qualitatem contrariam.** Sic ex usu sunt
 - Venæ sectio, reuulsionis gratia, si cum eotiam sanguis fuerit permixtus.
 - Cucurbitula cum scarificatu.
- Quantitatem decentem.** Sic sanguis pro uirium ratione detrahendus est.
- Locum conuenientem.** Sic
 - Vena aut
 - Poplitæ
 - Malleoli
 est incidenda.
 - Cucurbitula coxæ affigenda.
- Tempus aptum.** Sic circa initia sanguis mittendus.

Medicamentis. Vide in sequentibus signum B.

B. **Fumus**

D. Emplastra

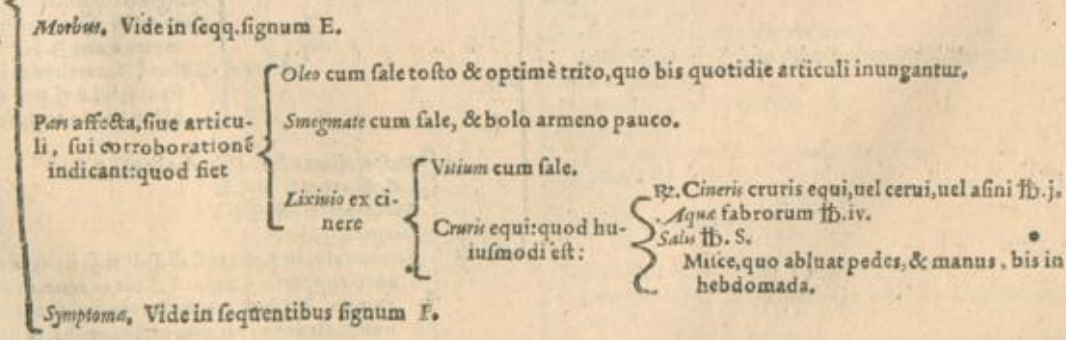
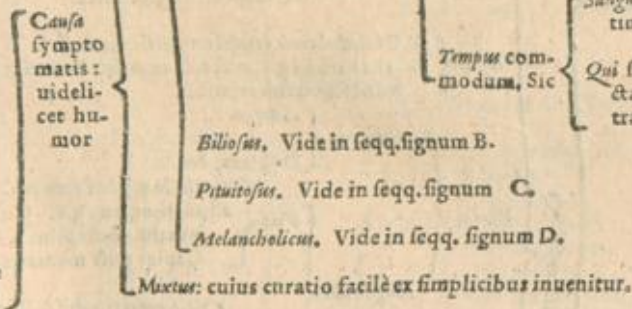
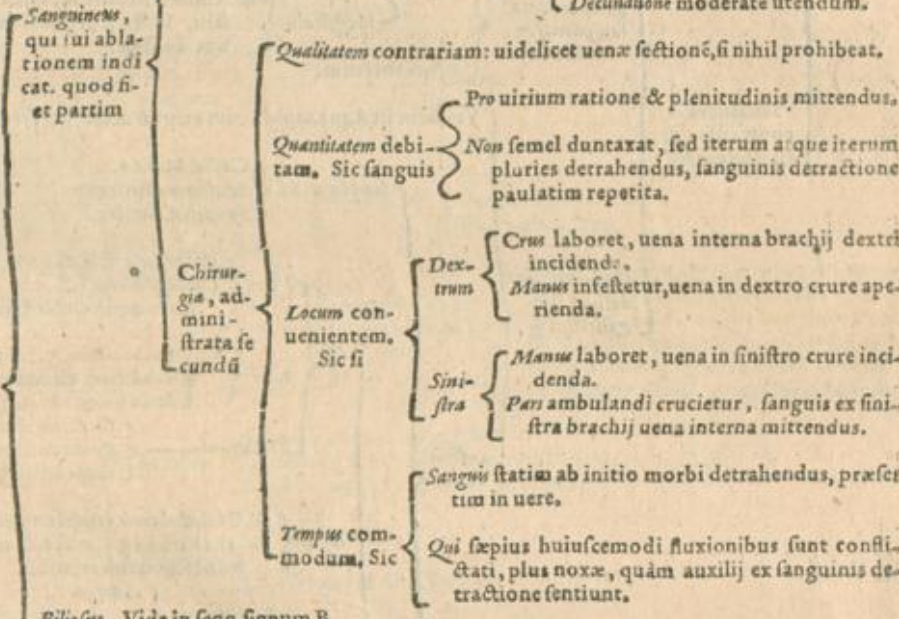
D.
Emplastrum tu-
morē ab hu-
more frigi-
do & visco-
so, suo calo-
re discutien-
tia

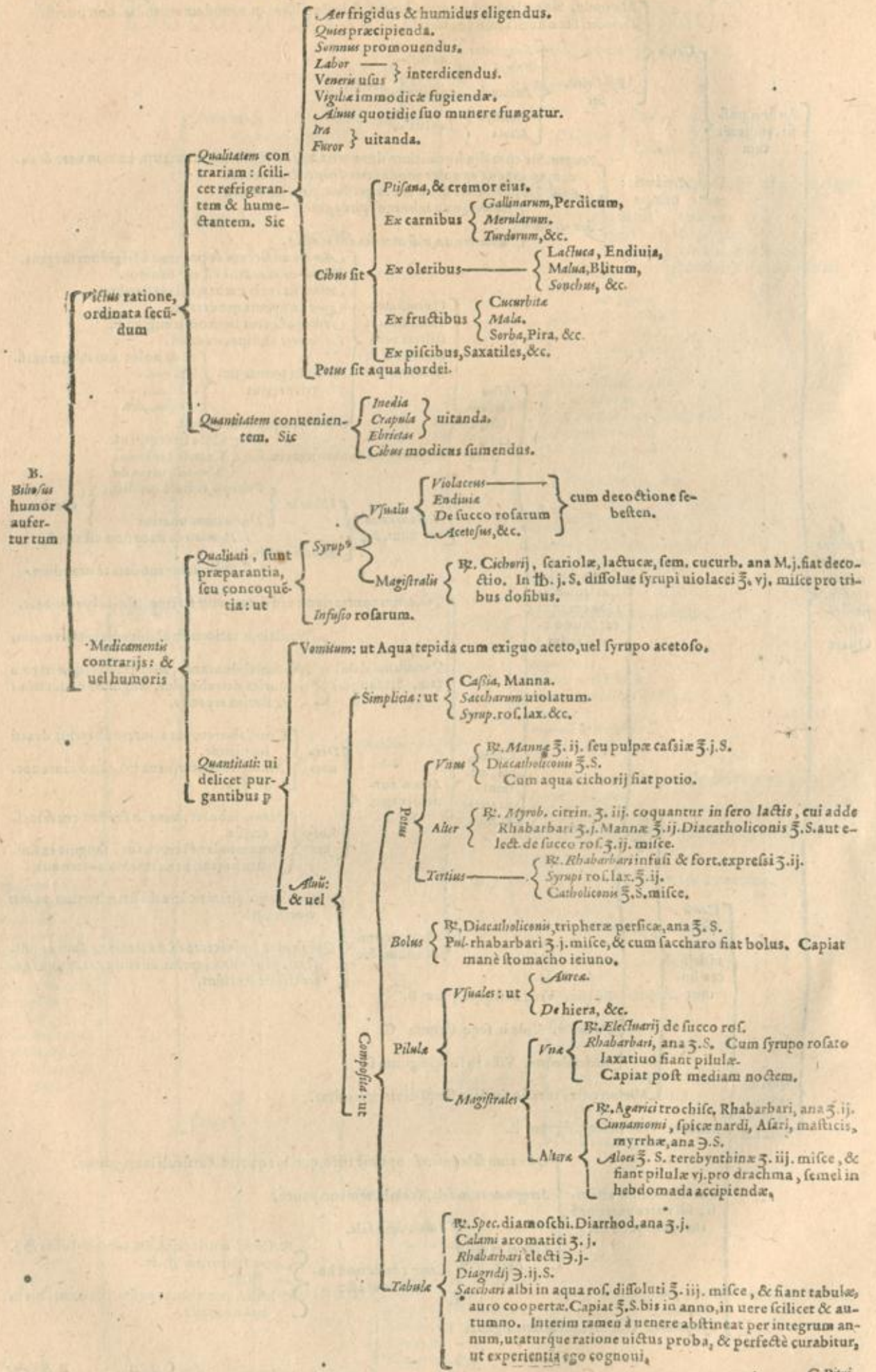
- Vsalia : ut { De meliloto.
Oxyrocum, &c.
- Mitiora { Vnum : ut { R. Althea, Salvia, Ruta, Sambuci, ana P. S. decoctis & contusis adde
Olei irini, de castoreo, Anethini, ana ℥. i.
Cremoris seminis lini, foenigræci, ana ℥. iij.
Farina loliaceæ, Lupinorum, ana ℥. j.
Cum posca fiat emplastrum.
- Alterum { R. Succo foliorum ruta, Sambuci, Calaminthæ, ana ℥. j.
Bdely, Opopanacis, Ammoniaci, ana ℥. S.
Myrrha, Resinæ, terebynthina, ana ℥. S.
Cremoris seminis lini, foenigræci, Altheæ, ana ℥. j. S.
Farina hordei, fabarum, lupinorum, ana ℥. vij.
Picis, Ceræ, ana q. l. misce.
- Vnum { R. Iberidis, uel Cardaminæ, uel nasturtij terrestris, uel aquatici ℥. ij. decoquantur
in uino, cui adde Farinæ lupinorum, & lolij, ana ℥. ij.
Iridis, Costi, ana ℥. j.
Chamomilla, meliloti, ana M. j.
Axungia porci, ex uino decies ablute ℥. j.
Olei lumbricorum, uulpini, ana ℥. iij.
Misce, & fiat emplastrum, applicandum supra nates, & supra emunctoria.
- Alterum { R. Rad. bifmalæ, cucumeris, brionia, iridis, ana quart. j. enulæ, Hermodacty-
lorum, ana quart. S. incidantur & decoquantur cum iberidis & nasturtij uel
ruta, ana M. ij. S. ruta agrostis ℥. j. flor. anthos, stœchadis, Salvia, ana P. j.
thymi ℥. iij. decoquantur f. a. contundantur, quibus adde Adipis serpentis,
gallinæ, ana quart. j.
Olei terebynthina iij.
De spica ℥. ij. farinæ lupinorum, foenigræci & lini, ana ℥. iij.
Misce, & fiat emplastrum.
- Tertium { R. Farinæ erui, lupinorum, cachryos, ana ℥. j. S.
Rad. ireos, aristolochia, ana ℥. j. Staphydis agricæ ℥. j.
Mellis, aceti, ana ℥. iv. Misce.
- Quartum { R. Cachryos, rad. ireos, ruta, ana ℥. j.
Piperis ℥. j.
Pyrethri ℥. j. S. sulphuris ℥. ij.
Tritis adde Galbani, opopanacis, Ammoniaci, ana ℥. j.
In aceto dissolutis, cum resina terebynthina fiat emplastrum.
- Quintum { R. Sem. sinapis in aceto macerati ℥. ij.
Caricarum ℥. iv.
Stercoris columbini in uino albo decocti ℥. iij.
Mellis anacardini ℥. j.
Misce.
- Vehementiora { Sextum { R. Cantharidum ℥. ij.
Staphydis agricæ ℥. iij.
Cum fermento, & aceto misce.
- Septimum { R. Rad. herbæ Iberidis q. l. diligenter tundito, & suilla axungia excipito, & liq-
teolo densiori imponito, ac incubere per duas horas finito.
- Octauum { R. Stercoris columbini ℥. iij.
Ficuum ℥. j.
Farina cachryos ℥. S.
Mellis, aceti, ana ℥. iij.
Staphydis agricæ q. l. misce.
- Nonum { R. Unguenti marciati, Agrippæ, ana ℥. j.
Olei rutacei ℥. ij.
Galbani in aceto liquati ℥. ij.
Euphorbij ℥. S.
Pyrethri, Staphydis agricæ, ana ℥. j.
Resina q. l. misce.
- Decimum { R. Cachryos, farinæ erui, ana ℥. S.
Sinapis ℥. j.
Piperis ℥. j. cum aceto & melle misceantur.
- Vndecimum ex { Resina, Galbano.
Ammoniaco, Pipere.
Euphorbio, Sulphure, uini fæce.
- Duodecimum ex { Rad. cucumeris syluestris in aceto elixis.
Adipe porcino, &c.
- Decimumtertium ex { Lepidio &
Adipe suillo, &c.

Materiales. Sic articuloꝝ natia laxitas, & imbecillitas quorundam emendari non potest.
Formales. Sic nodosa non curatur.

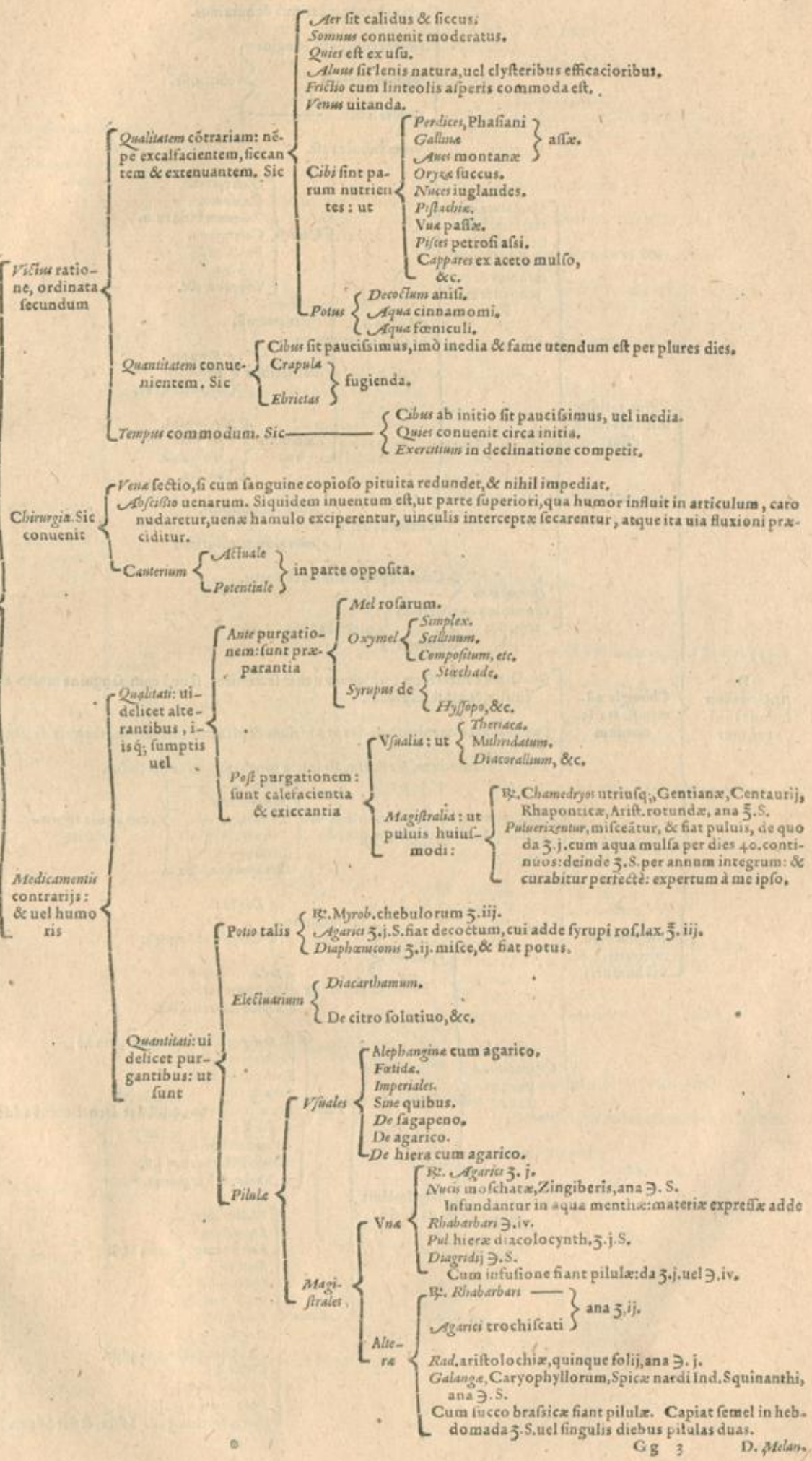
A. Podagra curatio indicationib. perficitur. Quare

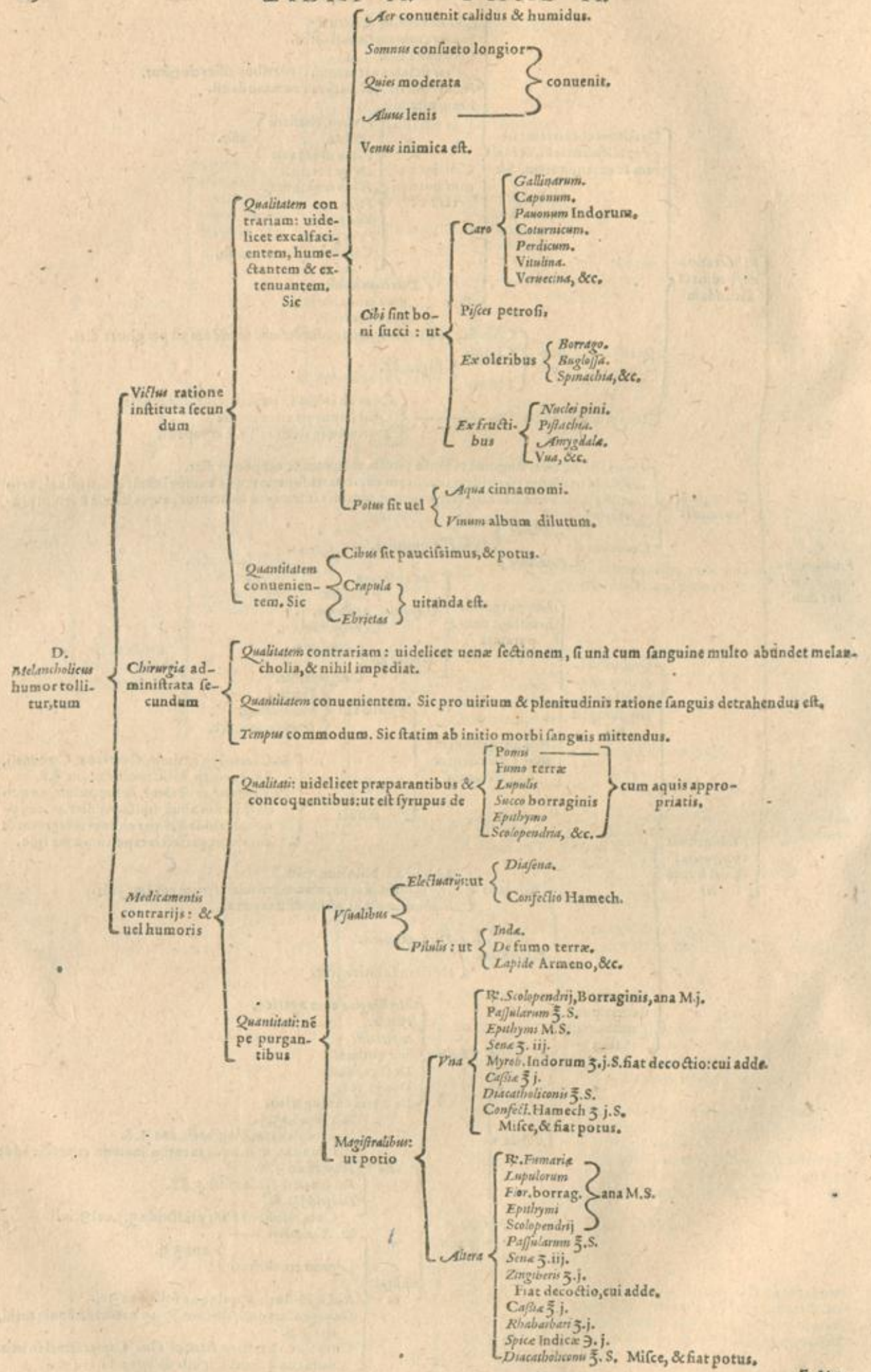

C. Pitui

C.
Pituitosus hu-
mor aufer-
tur

Sanguinem topicis auferatur medicamentis, ijsq; exhibitis secundum

Qualitatem contrariam: uidelicet { *Repellentem, Exiccantem, Discutientem;* } **ut sequitur.**

Tempus cōmōdum. Sic in

Principio repellentibus utendum est: ut { *Fomentum ex Aceto & rosaceo, Pasta & rosaceo, Farina hordei cum posca & rosaceo, Farina hordei cum posca, in qua rhus, malicorin & semperuium decocta fuerint, addito rosaceo.* }

Augmento repellentibus & discutientibus est utendum: ut { *Fomentum ex uino & rosaceo, Emplastrum ex farina hordei cum uino, &c, Emplastrum ex malis cotoneis in uino coctis.* }

Statu & declinatione discutientibus utendum est: ut emplastrum ex { *Farina hordei, fabarum, cicerum, ac fœnigræci, in uino coctis, rosaceoq; addito, Lacte, farina hordei, uel panis medullis, uitelis uorum, additis rosaceo & pauco croco & aceto.* }

Biliosus topicis auferatur medicamentis, ijsq; exhibitis secundum

Qualitatem contrariam: nempe { *Repellentem, Refrigerantem, Mitigantem;* } **ut sequitur.**

Tempus cōmōdum. Sic in

Principio refrigerantibus, corroborantibus & mitigantibus utendum est: ut { *Oxyrrhodinum cum lana, Rosaceum cum ouoram luteis, pauco uino, uel aceto, Cerussa cum rosaceo, Succus plantaginis cum aceto, Herba uirides con- tula, Lac cum rosaceo, Rosaceum cum succo betæ, Vinum nigrum cum oleo rosaceo, Cataplasma ex semperuio, rosaceo, farina hordeacea, mica panis, pauco aceto.* } { *Lactuca, Solanum, Semperuium, Portulaca, Seris, Lenticula palustris, Polygonum, Folia rosarum, Fieri uiolarum, &c.* }

Augmento repellentibus, discutientibus & mitigantibus est utendum: ut { *R. Theriaci ℥. ij. Cerussa ℥. j. Rosaci ℥. s. Vini albi ℥. ij. Misce.* }

Statu & declinatione discutientibus utendū est: ut { *Fomentum ex uino & oleo nardino, Vnum ex farina fœnigræci, hordei, cum oleo chamæmelino, Alterum R. Galbani, Ammoniaci, ana ℥. j. Croci ℥. j. Olei chamæmelini ℥. ij. Resina, Ceræ, ana q. f. Misce, Tertium R. Vitell. ouorum num. ij. Croci ℥. j. Olei chamæmelini. Vini, ana ℥. ij. Misce, Quartum ex farina hordei, farina fœnigræci & uino albo, Quintum R. Farina fabarum, Fœnigræci, ana ℥. iv. Decoctionis malæ q. f. Oles anethini, Irini, ana ℥. ij. Axungie gallinæ, Anatis, ana ℥. iij. Misce.* }

F.
Morbus quoque, siue tumor, sui ablationem indicat. Siquidē tumor

Pituitosus medicamentis auferatur, ijsq; exhibitis secundum

Qualitatem contrariam: atque uel { *Manifestam, nempe Astringentem, Lententem, Discutientem;* } **ut sequitur.**

Tempus. Vide in sequentibus signum ☉

Oculia: quorum alia

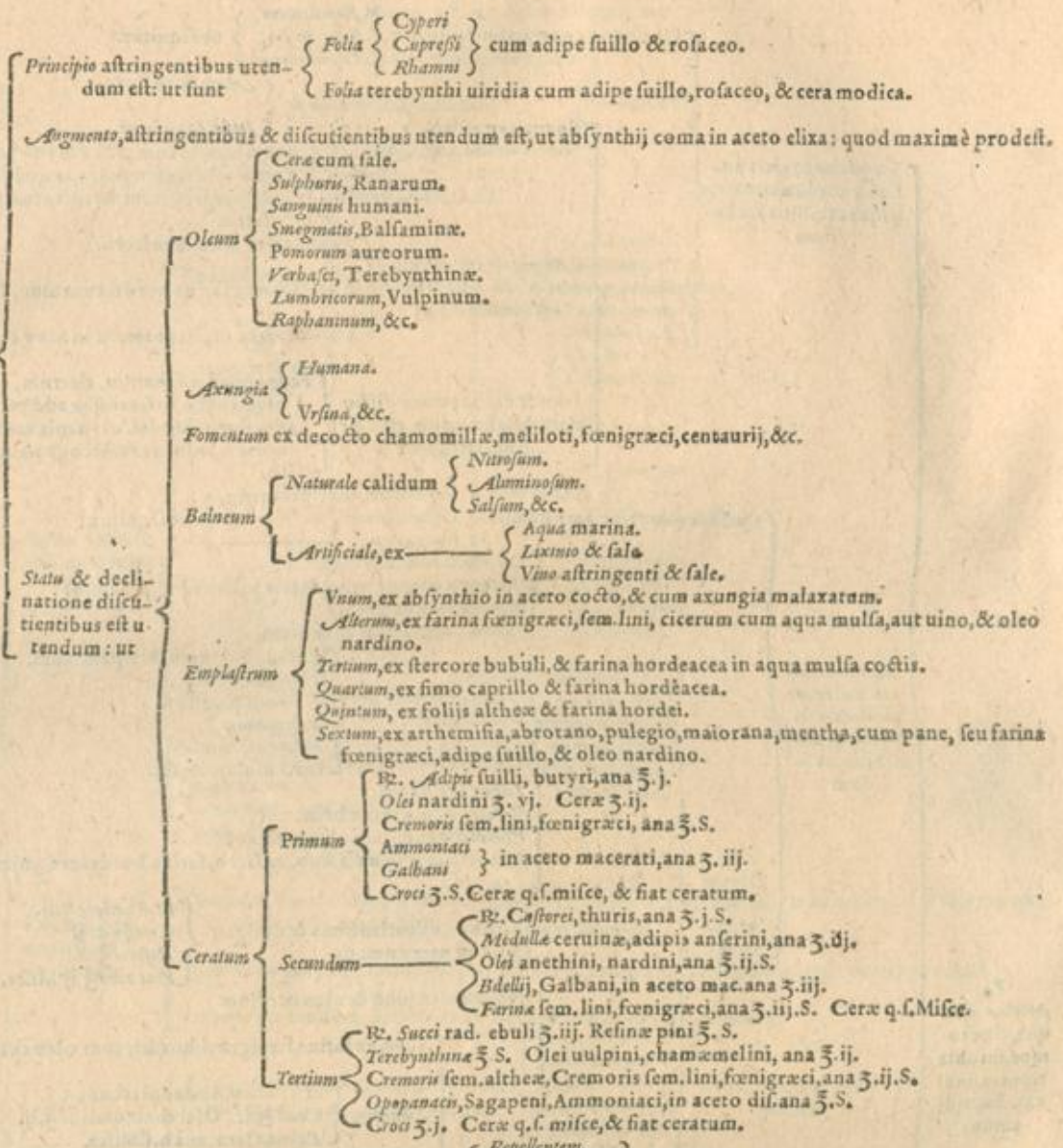
Intrinsicus sumuntur: ut { *Ossa comminuta, & potui data, Deplume caput milui crematum & tritum,* }

Extrinsicus applicatur: ut { *Corium Canis marini } admotum, Torpedinis } Stercus torpedinis cum adipe ursino, Pulla Cicuta } in oleo cocti, Cigni } Oleum Hepatis } Ranarum, Gallinæ, Sanguinis humani, Testis barbati, &c.* }

Melancholicus } **Vide in seqq. signum ☾**

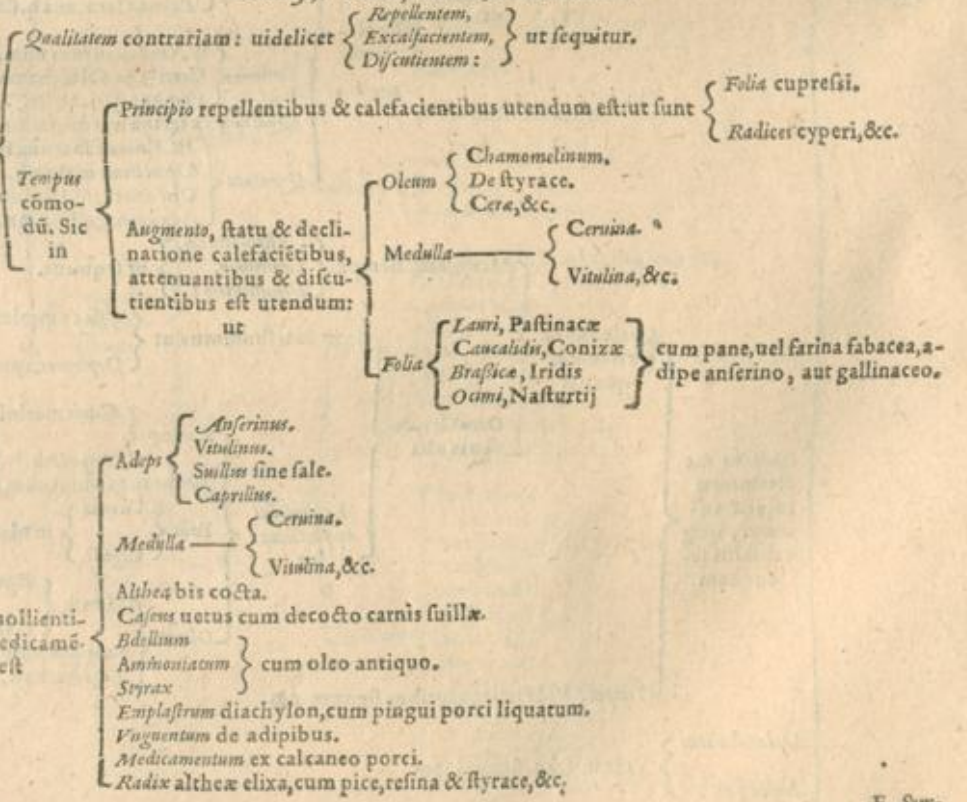
Lapidosus }

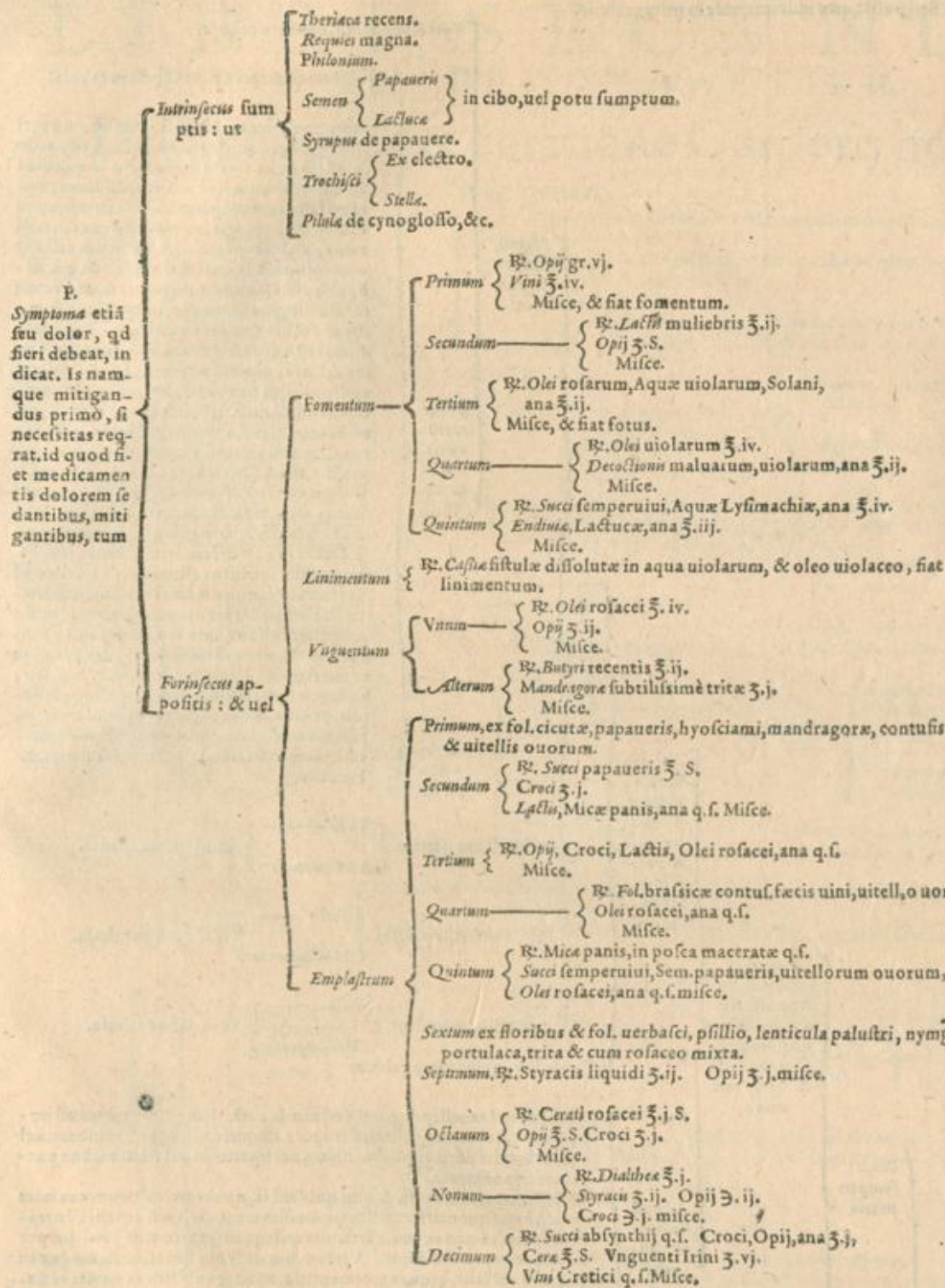
Tumor pituitosus, medicamentis topicis auferitur exhibitis secundum tempus commodum. Sic in

Tumor

Melancholicis topicis quoque medicamentis tollendus: ijsque exhibitis secundum tempus commodum. Sic in

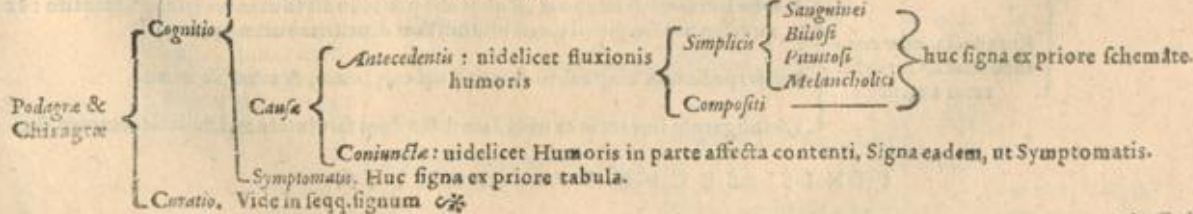

κατάθεσις supra de

Podagra & Chiragra dictorum.

Partis affectæ: uidelicet Articulorum pedum in Podagra, manuum uero in Chiragra, humorum defluxiones propter ineptam conformationem recipientium. (quibus enim acetabula articulorum minus aptè sunt efficta, & cauitas est amplior, ac ligamenta laxiora sunt, tanto citius hi, quàm aliæ corporis partes affluentem humorem admittunt.) Dolore cum positu deprehenditur.

☞ Podagra

Podagra curatio suis indicatibus perficitur. Quare

As fieri possit, quæ indicent, uide in prima tabula,

Vene sectione: ut in prima tabula.

Qualitatem contrariam: ut in priore tabula.

Quantitatem debitam. Sic uictus tenuis, podagris singulari & unico remedio est, teste Apolline sic in suo Antidotario inquitente: Singularissimum hac ætate præsidium, nemine fallens, nunc primum sese euexit, nunc exorta, atq; excogitata podagricos sanandi ratio, etiam cum ipsis articularum callosis contractionibus, coelitis, alitue de montibus elapsa. Quandoquidem, ne uos in re manifesta longius immorer, magnificus Franciscus Pechius, nuper ex catharro, à nobis sanitati restitutus, huius medelæ exemplū, huius salutis, diuiniq; auxiliij è coelo delapsi certitudinem præstabit. Hic enim ubi mulā conscendisset, illustrissimi Ducis nostri commissa expediens, quinquagenarius podagricus, diuturnis huiusce morbi cruciatibus oppressus, eadem à Marchione quodam, in ergastulum coniectus, uxore, unico libero, omnibusq; alijs uita defunctum arbitrantibus, anno iam trãfacto uigesimo, hoc anno 1556 à Gallis in eam arcem irruentibus, incolumis adhuc inuentus est, miroq; Vercellenfium spectaculo, tanquam Lazarus è monumento Diuino equidem munere seruatus, nulla articulari læsione, ense accinctus, nullo innixus baculo, per urbem incedit: omnemq; ex tenui uictu à carceris custodibus, indicto, podagræ noxam effugit: uxore, filioq; mortuis, prædia, ædes, omnemq; diuenditum, opimum certè patrimonium, iure ipso reuocare incepit. In cibo igitur medicamentum. Hæc ille.

Sanguis, minuitur partim

Victus ratione ordinata secūdu

Simplex, uidelicet

A quo fluit, uidelicet à toto, uel etiã à parte aliqua. Sic humor

Bilis tollitur partim

Victus Medicamentis

Vt in prima tabula.

Pituita aufertur partim

Victus Medicamentis

Vt in prima tabula.

Atrabilis minuitur

Victus Medicamentis

Vt in prima tabula.

Compositus, ut in prima tabula.

Antecedens, uidelicet humor affluens: qui inhibendus, seu euacuandus est: & uel à termino,

Causa symptomaticis

Ad quæ fluit. Sic humor

Atractus uel reuellendus, uel deriuandus est. Reuellitur autem ad oppositum, uel uenæ sectione, si sanguis abundet, nihilq; prohibeat: uel cucurbitulis parti oppositæ affixis, uel ligaturis: uel frictionibus partium oppositarum.

Transmissus repellendus est, & non quidem is, qui in articularum caritate iam hæret (quoniam repellentia medicamenta etiam si cutem contrahant, non tamen ex cauis articulis quicquam expriment) sed qui per uenas perreptans disfluit. Verùm cum defluxio huiusmodi magna ex parte inutilis sit, atque excrementitia, ac ad ignobiliores partes cõstuat, nequaquam repellenda uideretur. Quoniam in pedibus consumi & discuti magis expedit, quàm in uenas & nobiliores partes repelli. Repellit autem emplastrum ex rad. quinquefolij & malicorio, alijsq; medicamenta in phlegmonis curatione dicta.

Quid fieri debeat, indicat tum

Coniuncta, scilicet humor in parte hærens: qui sui ablationem indicat. Tollitur autem topicis discutientibus: ut in priore tabula,

Symptoma, scilicet Dolor: ut in priore tabula.

Parti affecta, quæ corroboranda. Corroboratur autem

Vinaceis uindemiali tempore, si quotidie pedes in eis foueantur ieiuno stomacho: ex quorum usu frequenti quamplurimi sani diutissimè uixerunt.

Lotione pedum ex uino rubro styptico, uel calybeato, & cum sale mixto.

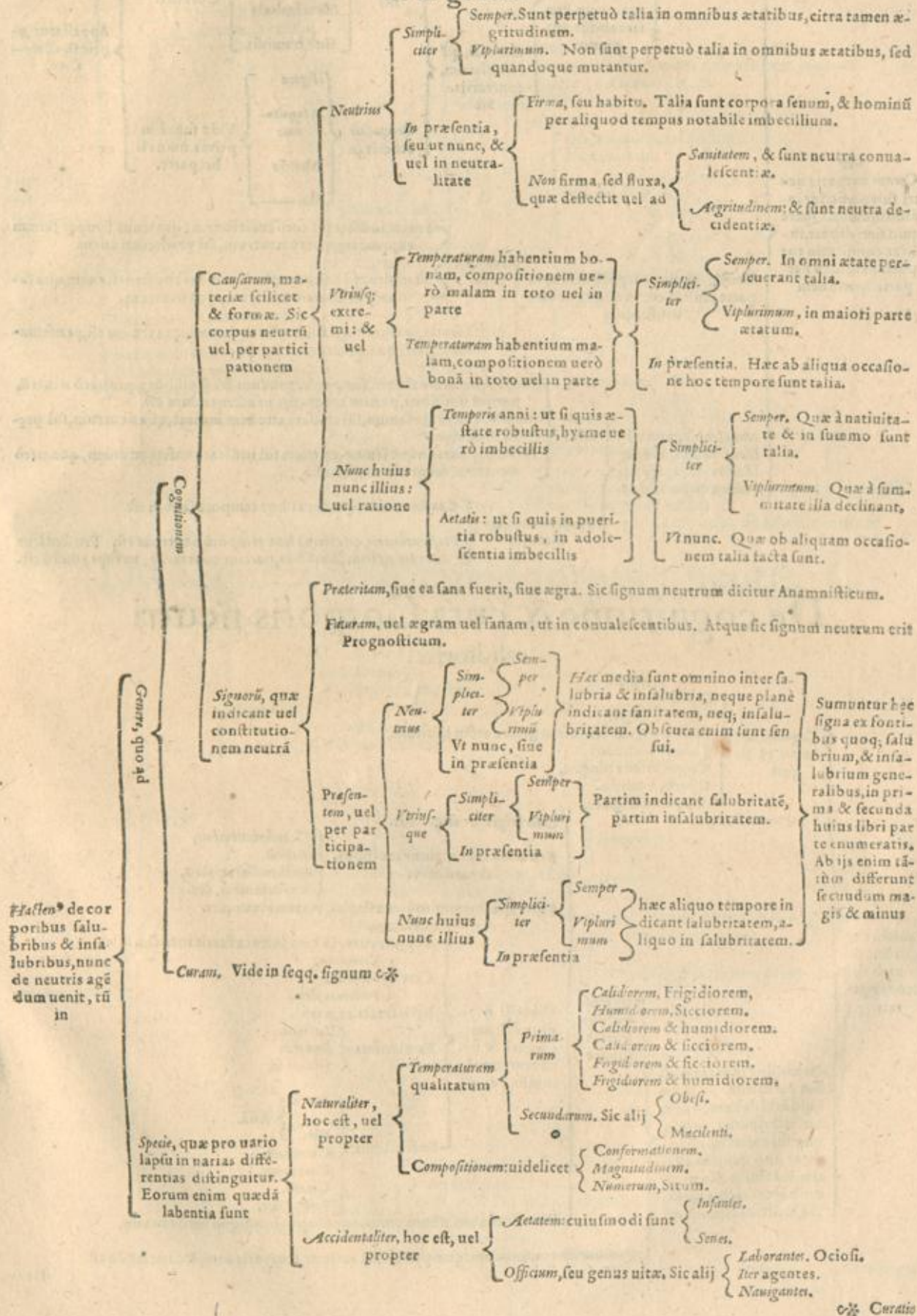
Vsu caligarum linearum ex uino iam dicto cum sale lotarum, deinde siccatarum, &c.

FINIS SECVNDÆ PARTIS.

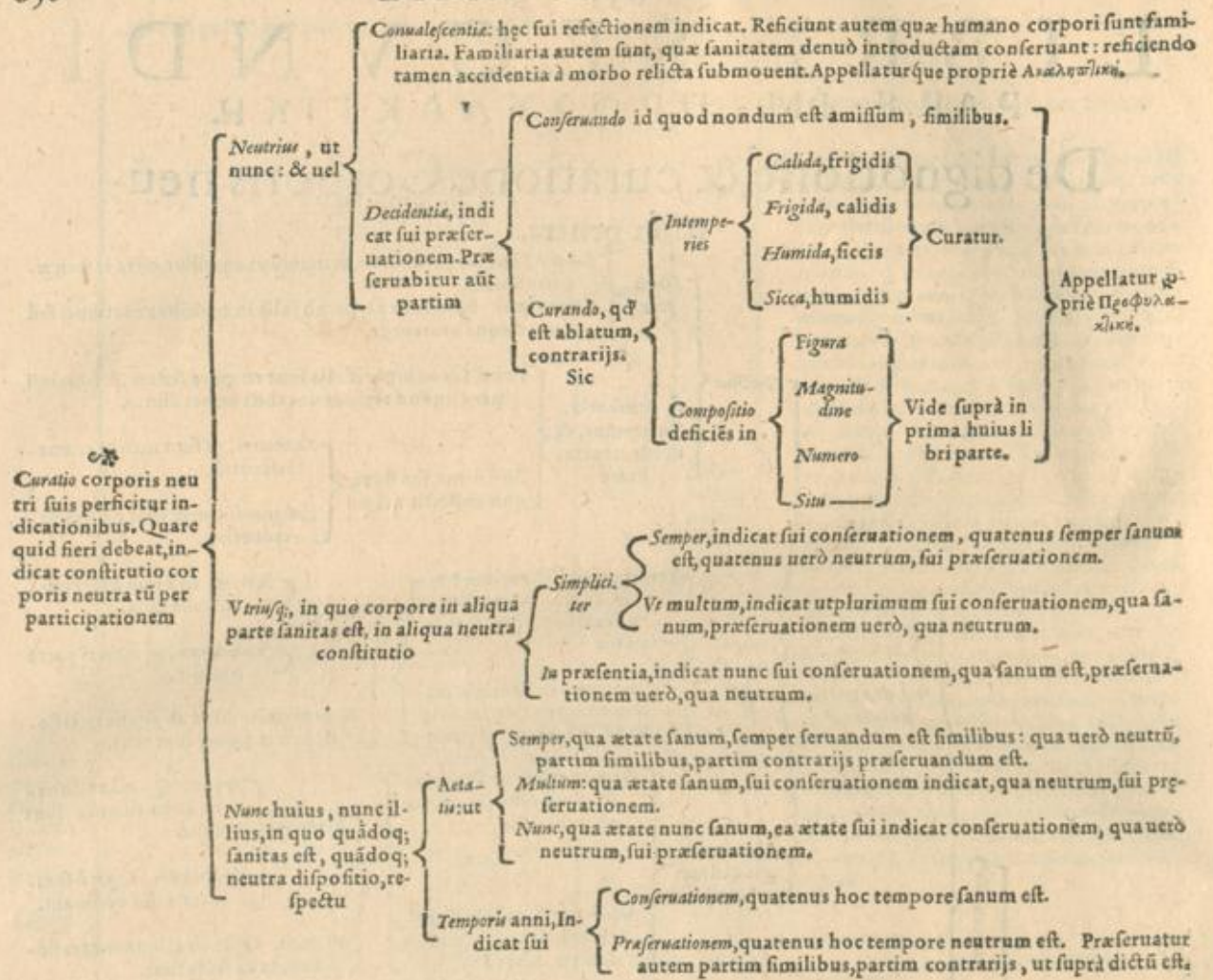
LIBRI SECUNDI

PARS III. ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΗ.

De dignotione & curatione Corporis neutri in genere.

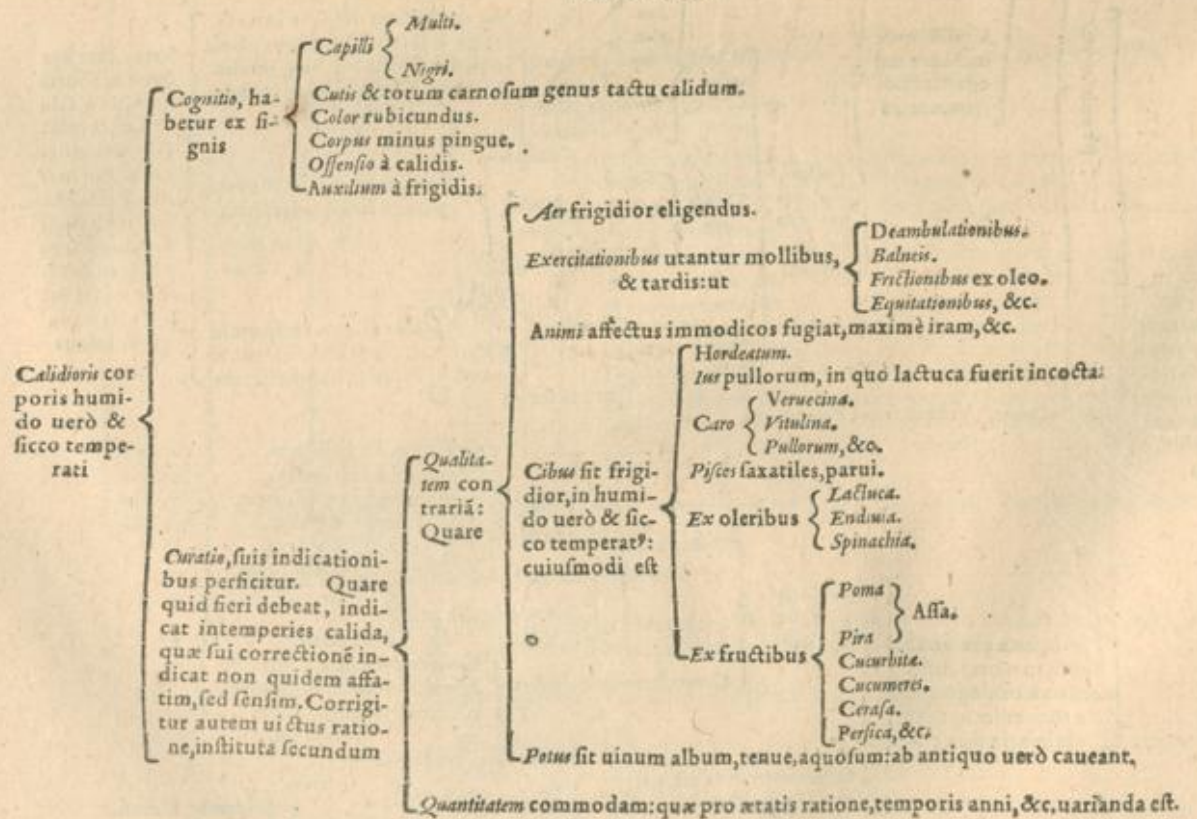

¶ *Hæc* de cor- poribus salu- bribus & insa- lubribus, nunc de neutris agẽ- dum uenit, tũ in

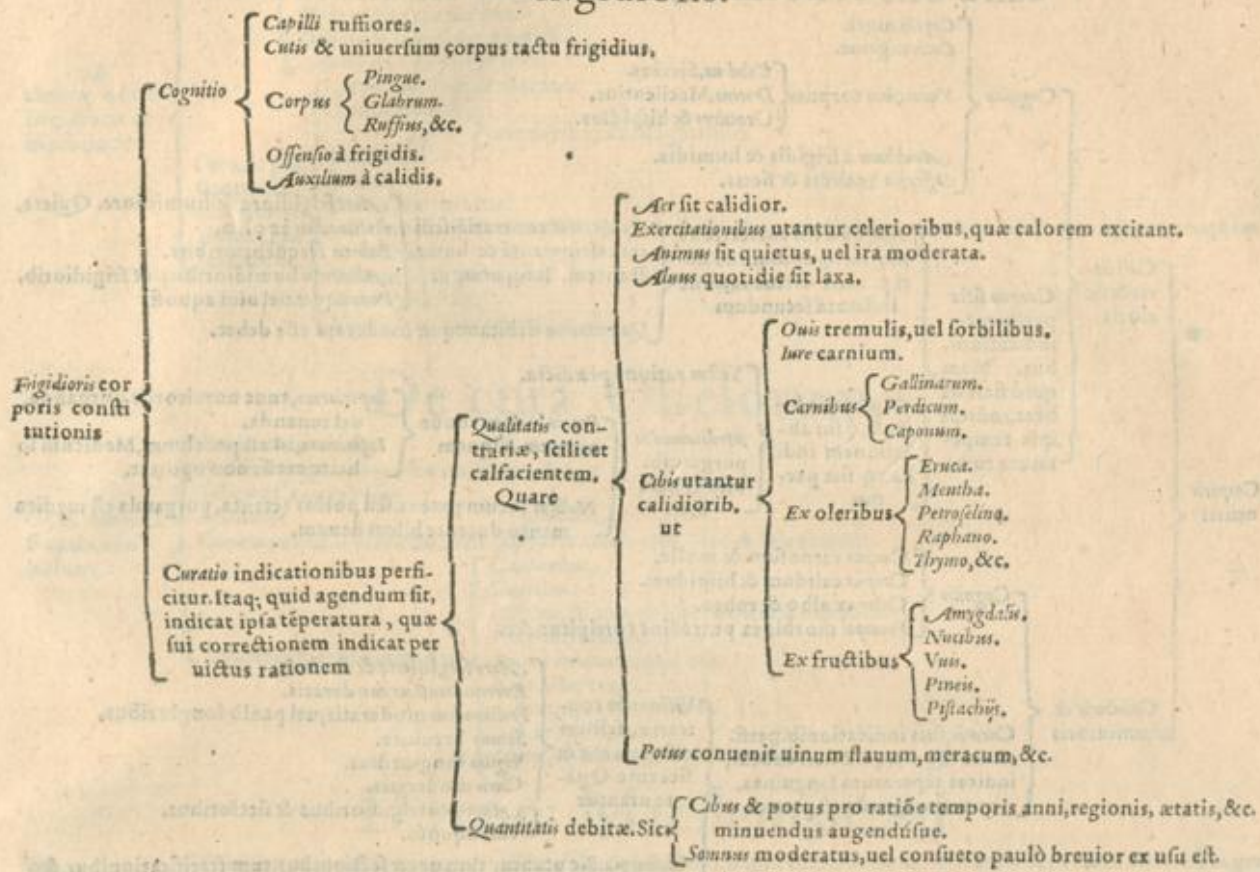
Curatio corporis neutri suis perficitur indicationibus. Quare quid fieri debeat, indicat constitutio corporis neutra tunc per participationem

De cognitione & cura Corporis neutri calidioris.

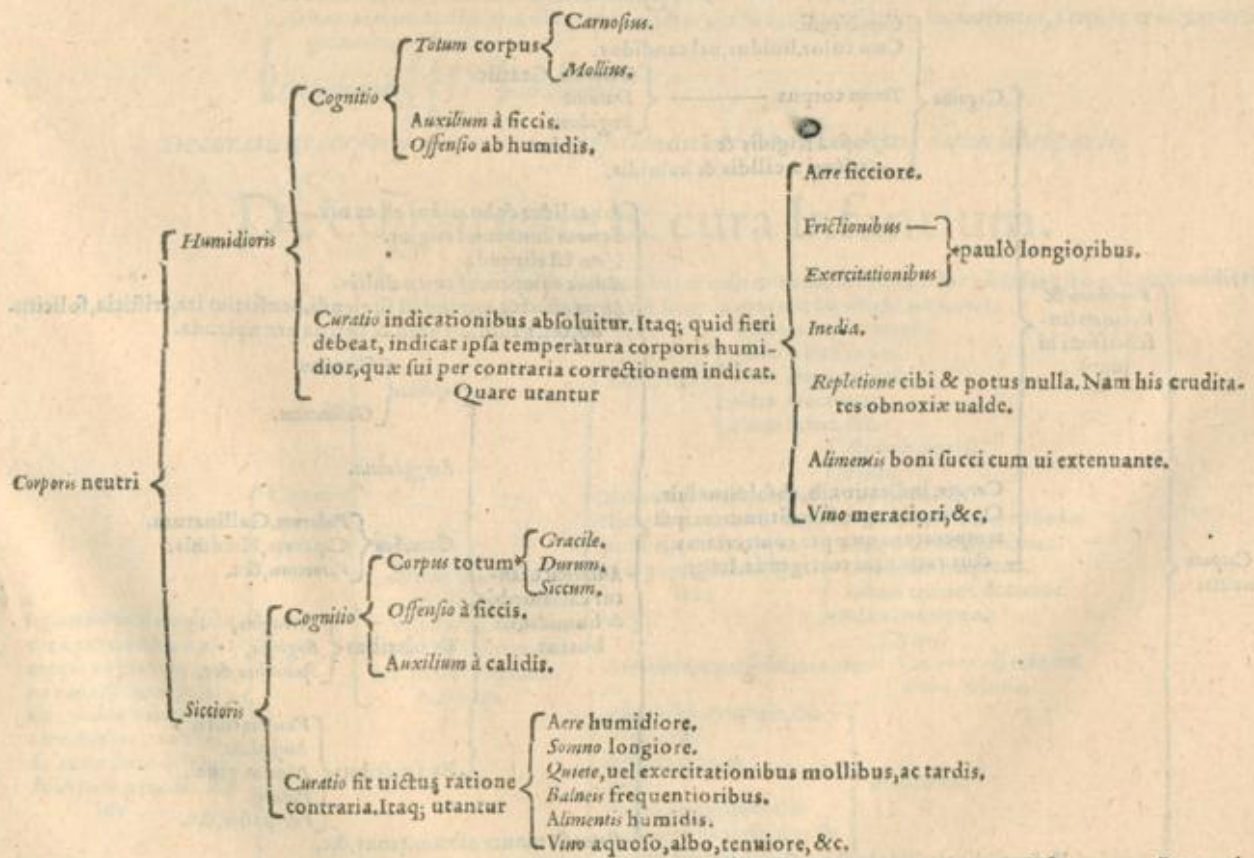

De

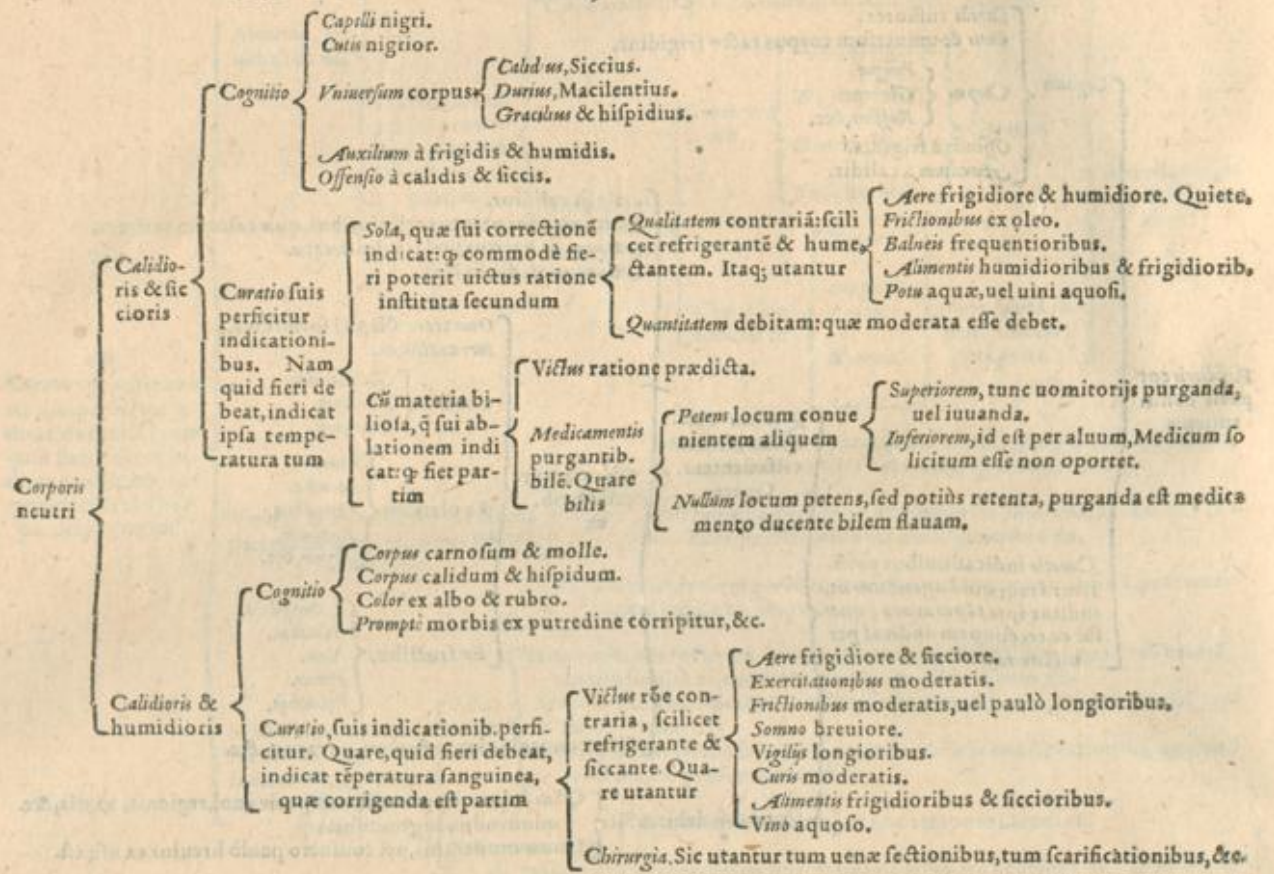
De cognitione & cura Corporis neutri frigidioris.

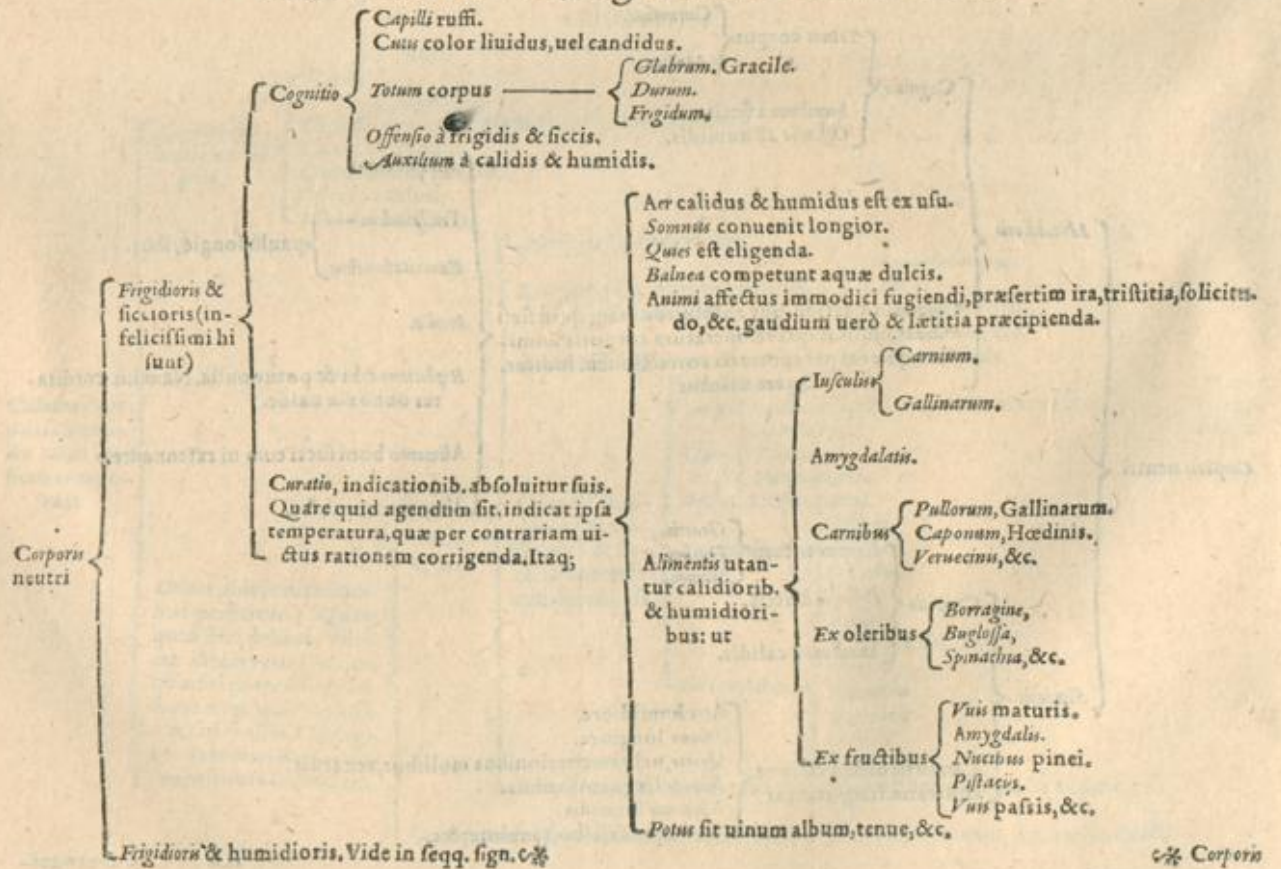
De cognitione & cura Corporis neutri, humidioris & siccioris.

De cognitione & cura Corporis neutri, calidioris & siccioris, calidioris & humidioris.

De cognitione & cura Corporis neutri, frigidioris & siccioris, frigidioris & humidioris.

☞ Corporis

Corporis neutri frigidioris & humidioris
 Cognitio {
 Capilli ruffi.
 Corpus {
 Glabrum, Album.
 Molle.
 Craffum & pingue.
 Color ruffus aut liuidus.
 Offenfio à frigidis & humidis.
 Auxilium à calidis & ficcis.
 Aere calidiore & ficcior.
 Exercitationibus
 Frictionibus } *celerioribus & longioribus.*
 Inedia.
 Evacuatione pituitæ.
 Alimentis boni succi, calidioribus & ficcioribus, ut auibus, phasianis, perdicibus, afsis potius quam elixis.
 Vino antiquo, meraco.
 Somno breuiore.
 Vigilijs & curis longioribus, &c.
 Cura, fit per contrariâ. uiuendi ratione. Quare utantur

De cura Obesorum.

Obefa corpora si extenuari uolunt,
 {
 Exercitatione multa
 Frictione magna cum oleo anethino & sale
 Balneis ex aqua & sale
 Insolatione
 Carnam omnino dimittant, aut cappareas cum aceto, oleo & sale sumant.
 Capparis.
 Ciceribus.
 Oleribus, & quæ citò per uentrem descendant.
 Pane fuffuraceo.
 Piperis frequentioris ufû.
 Vino albo tenui.
 Aceto aqua temperato.
 Sale multo in cibis.
 Omni, in fuma, uictu exiccanté.
 } *utantur.*
Cibo utantur extenuante: ut

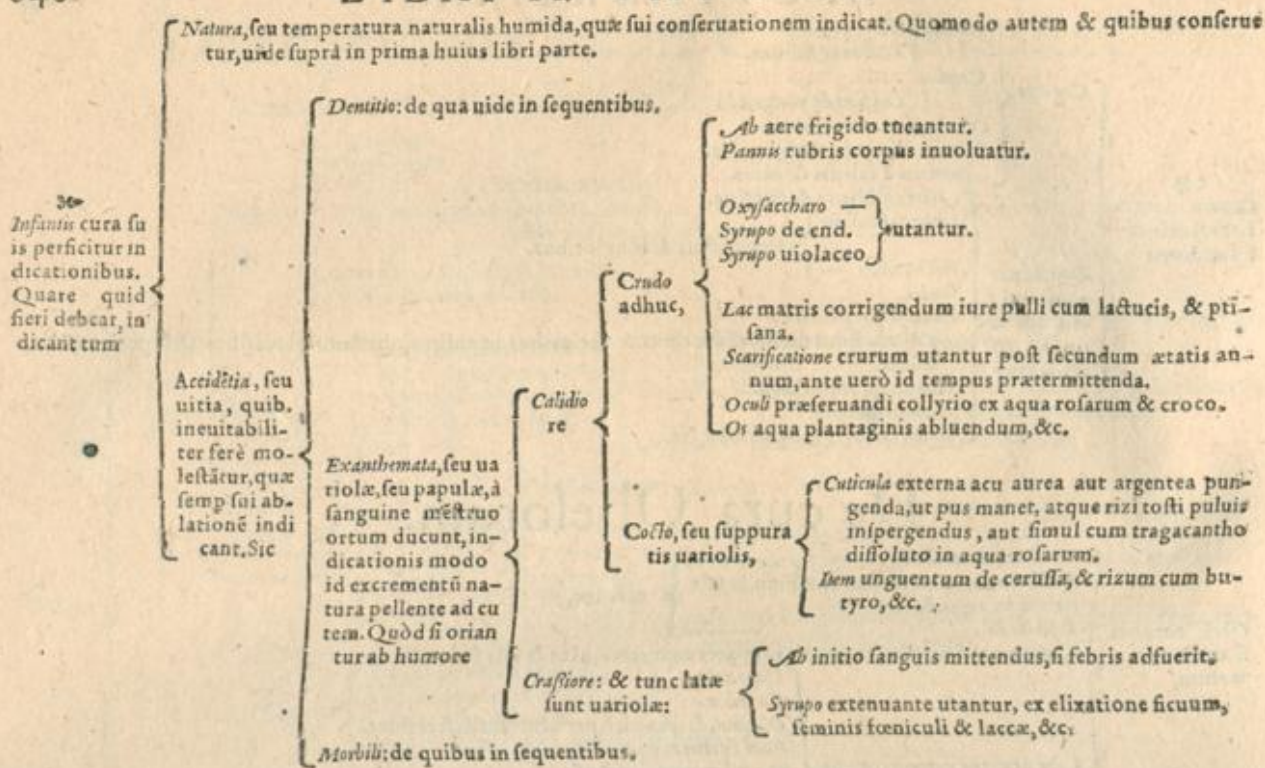
De cura Macilentorum.

Corpora macilentia si crassiora fieri uolunt,
 {
 Primò intemperies eorum corrigenda est, aut obftructio, si quæ fuerit in caufa, referanda. funt enim admodum graciles biliofi, aut melancholici, &c.
 Cibus boni & multi succi utantur.
 Vinum bibant dulce.
 Frictiones mediocres, & oportune cum linteis asperis adhibeantur, quæ usq; ad carniû tumorem & ruborem perducant, & non ultra.
 Exercitationes sint breues & non celeres.
 Balneis aquarum dulcium utantur, in quibus nec fudent, nec diutius immorentur, à tepida exeuntes in frigidam ingrediantur.
 Totum corpus {
 Tropace
 Cera
 Pice } *inungatur.*
 }

De curatione corporis neutri in compositione, uide supra in prima huius libri parte.

De cognitione & cura Infantium.

Infans ad eam magnitudinē perductus, ut alimenti copiam in utero capere non possit, aut etiam aërem inspirare cupiat, calcitrat, & acetabula distripit, & in lucē prodit. Huius
 Cognitio {
 Nature. Est humidæ temperaturæ, quò enim partui proximior est infans, eò etiam humidioris est naturæ, cum ex semine & sanguine menstruo originem ducat,
 Septimus ætatis mensis.
 Multa salua in ore.
 Dolor gingiuarum.
 Febres succedunt.
 Venter laxus, &c.
 Exanthematum (quæ pustulæ & uariolæ & papulæ appellatur) quorū præcedentia signa sunt
 Rauedo uocis.
 Tussis.
 Capiti dolor.
 Oculorum & faciei rubedo.
 Lachrymarum defluxus.
 Sternutatio frequens.
 Subitus tremor & timor.
 Febris continua.
 Morbilorum: uariolæ minores {
 Biliose.
 Cum exasperantes.
 Rubei coloris.
 Vlcerum capitis, oris, &c.
 Pediculorum
 Inflammationum
 Tussis
 Vmbilici prominentiæ
 Relaxationis intestini recti
 Excoriationum, &c.
 } *manifesta.*
 }
 Cura. Vide in seqq. sign. 30

De curatione Morbilorum.

Morbili, sunt uariolæ quædam minores, & quæ cuti non prominent, sed biliofæ sunt, cutim tantummodo exasperantes. Sunt autem rubri coloris, & ad pallorem inclinantes. Eandem habent curationis speciem, quam Exanthemata, nisi quod ualentius refrigerari expedit. Syrupus ex acetosa, aut uua acerba, aut acido limonum utantur.

De cura Dentitionis.

Dentitio curatur, si

- A masticatione durorum abstineant.*
- Maxilla infernæ oleum chamomelinum cum lanis illotis admoneatur.*
- Gingiuæ cum terebynthina & oleo chamomelino cum panno linteo leuiter fricentur, & aqua calida infundantur, &c.*

De cura Ulcerum capitis, oris & aurium.

Capitis, quæ Ichores dicuntur (quibus crusta adnascitur, ex pure manante resiccato: quædam autem sunt melicerides, siue faui) tali puluere perficitur:

- ℞. Mellis ℥. iij.*
- Arcia ℥. ij.*
- Myrrha ℥. j.*
- Aloes ℥. s.*

Misce, & fiat puluis, siccus inspergendus, aut cum melle uel uino linendus.

Oris, quæ Aphthæ dicuntur (ex lactis acrodine aut faldine oriuntur) perficitur collutione oris cum aqua aut succo plantaginis, aut aqua lactuæ cum fortiore fricatione: si fordida, melle rosaceo.

Aurium, absoluitur cum alumine, uino nigro astringente diluto: aut puluere rosarum, aluminis & myrrhæ, cum sapa & aceto mixtis & impositis.

De cura Pediculorum.

Pediculus medetur tale unguentum:

- ℞. Lithargyrj ℥. j.*
- Staphydis agricæ ℥. j. s.*

Cum oleo & pauco aceto fiat unguentum, quo liniantur.

De cura

De cura Inflammationum oculorum & aurium.

- Inflammationi {
 - Oculorum medetur {
 - Lycium dissolutum in aqua rosarum, oculis instillatum.
 - Collyrium ex cerussa & tragacantho, in lacte dissolutum & instillatum.
 - Lac mulieris instillatum.
 - Aurium conuenit {
 - Oleum rosaceum, in quo intestina terræ fuerint fixa, & instillatum.
 - Rosaceum cum mulieris lacte.
 - Rosaceum cum oui albo instillatum.

De curatione Tussis infantium.

- Tussi infantium conueniunt {
 - Succus glycyrrhizæ.
 - Mel depumatum.
 - Nuclei pini cum melle.
 - Penidæ, &c.

De cura Umbilici prominentis.

- Umbilici prominentia curatur emplastro aut ex {
 - Resina terebynthia cum myrrha.
 - Mastiche, myrrha, & ladano.
 - Terebynthia, mastice, & alumine.
 - Alumine & melle.
 - Melle & cumino, appositum & obligatum.

De cura Prominentiæ intestini recti.

- Intestini recti prominentiam seu relaxationem curat, aut {
 - Sacculus ex floribus chamæmeli calidus, & uino inspersus.
 - Semen nasturtij tritum cum butyro.
 - Vinum, in quo malicorium ebullierit calidum.

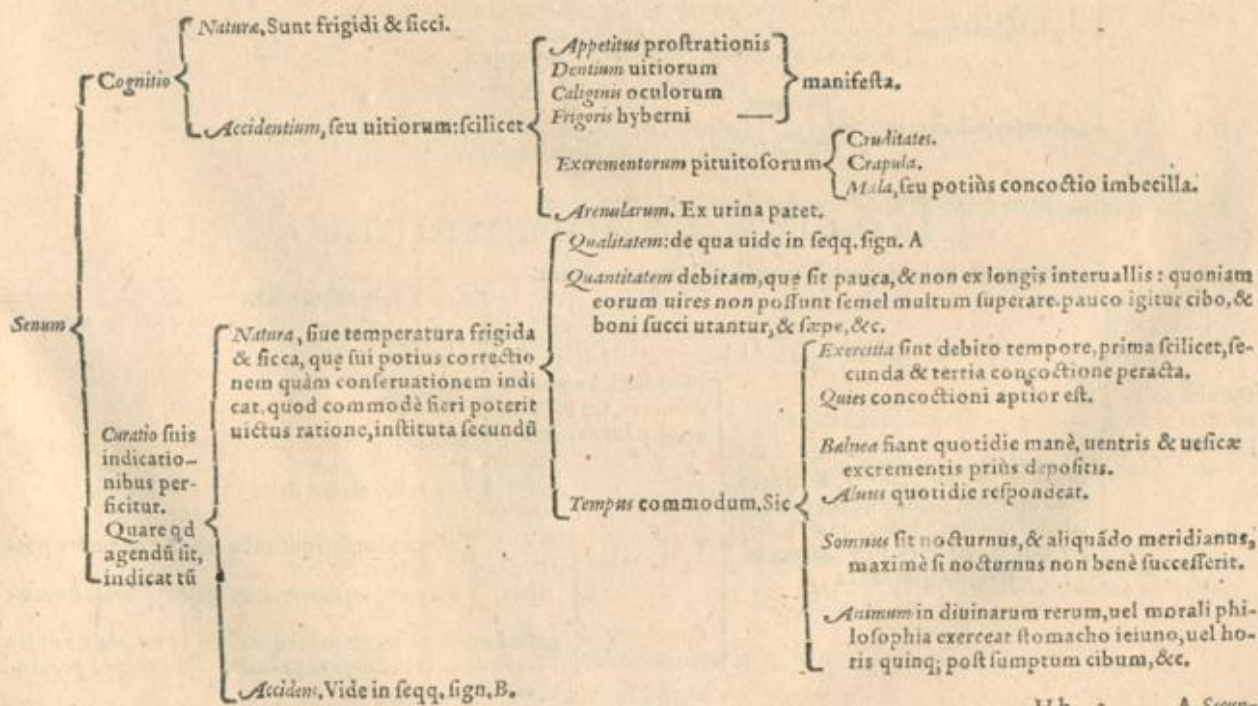
De cura Terroris in somno.

- Insomnia terroris plena curantur {
 - Melle lincto.
 - Ciborum abstinentia.
 - Suppositorijs ex melle tosto, &c.

De cura Excoriationum genitalium partium.

- Excoriationes partium genitalium ob urinae acridinem, curantur {
 - Sebo hircino.
 - Pulvere myrthi.
 - Linimentis conceptis, &c.

De cognitione & cura Senum.

		<i>Aer, quem inspirat, ad humiditatem aliquam declinet: frigidum uerò uitet.</i>
	Exercitationes fiant per	<i>Ambulationes, Equitationes, Vehiculos, Consuetas opera:</i> } quoniam calorem excitant, fuligines expellunt.
A. Secundum qualitatem contrariā: scilicet calefacientem & humectantem. Itaque	Inanitiō fiat per	<i>Balnea aquæ dulcis tepidæ. Frictiones ex oleo tepido. Aluum quotidie semel ad minus natura, uel arte. Phlebotomiam nequaquam. Venerem nullo modo:</i> } quoniam senibus, tanquam uenena, inimica sunt.
	Somnus fit longior, quoniam interius corpus humectat.	<i>Animi affectus uehementiores uitent, sed læti uiuant, atq; in diuinarum rerum contemplatione, in sacris uoluminibus, & Philosophia morali animum exercent recreantq; &c.</i>
	Cibus fit humectans, calefaciens & reficiens, cuiusmodi sunt	<i>Panis triticeus modicè fermentatus & in clibano coctus, cum melle aut butyro esus prima mensa. Gallinarum Pullorum Caponum Veruicina Vitulina. Infcula carniū. Butyrum recens. Pisces saxatiles, &c.</i> } elixa: quibus temporibus frigidis aromatica miscenda.
	<i>Potus sit uinum ætatis medio cras, purum, album, uel fuluum, suauiter olens, saporis medij inter omnes qualitates.</i>	
	Appetitus prostratus: qui curatur	<i>Capparis ex oleo & aceto. Oluis salitis, &c.</i>
	Excrementorum pituitosorum copia: quibus confert	<i>Mel despumatū, uel in quo conditæ fuerint pastinacæ. Vinum mulsū. Resina terebynthia ꝑ. S. cum saccharo aut melle sumpta. Beta ex oleo & aceto. Clyster ex Maluarum elixatione, & melle & oleo. Iure intestinorum & oleo.</i>
B. Accidentia, seu uitia, quibus molestantur senes, sunt	Dentium uitium:	<i>A cibis Putridis & duris } abstineant. Stuporem inducentibus } Cibo sumpto, præsertim dulci, dentes uino abluant. Si quid dentibus hæserit, id lentisco, aut salice detrahant.</i>
	Caligo oculorum	<i>Oculos manè à somno frigida sepius lauent, & quandoq; aqua fœniculi, ad mundandas lippas & fœdes, & membranas extergendas. Oculos nimia lectione non fatigent. Literas minutas non legant. A cibis, qui diutius in uentre morantur, aut in ipso corrumpuntur, aut crassi succi sunt, & frigidæ naturæ, abstineant, & ab his, qui capiti fumum mittunt, uti porrum, cæpa & eruca, &c. Deambulatione in hortis uiridibus utantur. Aurium tordes frequenter mundent, atq; eisdem oleum amygdalarum dulcium instillent.</i>
	Frigus hybernum:	<i>Tempore hyberno, pannis, pellibus, & serico induti incedant. Calceati duplicatis soleis incedant. In calidis hypocaustis habitent, uersenturq;.</i>
	Arenale: quibus conuenit	<i>Vinum mulsū. Pallidum. Vinum, in quo betonica fuerit infusa, &c.</i>

De cura Laborantium.

	<i>Sani per eos labores degant: & tunc in eisdem permaneant.</i>	<i>Balnea, si eis assueuerint. Frictionibus, Sudoribus, Inedia. Cibo pauci alimenti.</i>
Qui uitā in laboribus agūt, probādi sunt, an	<i>Morbus facillè corripiantur, & tunc in alios mutandi ueniūt: nisi per omnes labores consimili modo malè habeant. tunc enim in prioribus mancant. Itaq; si ægrotent ex</i>	<i>Plenitudine humorum omnium, seu Plethora, utendum eis erit</i>
		<i>Medicamentis Alterantibus, si crudi adhuc fuerint humores peccantes. Purgantibus, si præparati & cocti fuerint humores. Cacoehymia, tunc utendū</i>
		<i>Alimentis, quæ humoris generationi sint aduersa: deinde ita instituendus uictus, ut à prædicto lapsu corpus præseruetur.</i>

De

ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΗ.
De cura Ociosorum & Captiuorum.

643

Ociosi atq; incarcerati ta-
lem uiuendi rationē ob-
seruent:

Frictionibus crurum & brachiorum atq; totius corporis utantur.

Aluus quotidie respondeat, arte uel natura.

Cibus sit facilis concoctionis, & non
multi nutrimenti, ueluti sunt

Carnes auium.

Pisces.

Uera carniū.

Olera.

Fruētus.

Abstineant à carnibus porcinis, bubulis, ac in summa à crassis, & glutinosis cibarijs, & his, quæ crudos humores coaceruant.

Vino albo utantur, &c.

De cura Iter agentium.

Antequam iter ingrediatur, corpus mundum esse decet: ita ut nec plethora, aut cacochymia laborent, aut ab eisdem antè liberentur, ne ex longo itinere in morbum incidant.

Iam iter aggressuri, cibum non accipient, neque bibent, ne alimentum corporis commotione distribuatur crudum.

Temperato, sic
regedi sunt:

Ambulantes corpus intingere debent, & ualidè lata fascia lumbos ligare ad ilia usq;, baculoq; innitètur, siue ad ascendendum, siue ad decliua loca peragenda.

Equitantes uincto corpore prædicta fascia, ualidè uentrem inferiorem & inguina apprehendent, & in anteriori sedis parte, molle aliquod, ut puluinar, aut uestem pelliceam apponent, cui brachijs & manibus corpus stabiliant, & firment.

Cibus sit boni succi, non multus, postquam in hospitio quieuerint, iam sedata corporis agitatione, Potus uerò sit uinum dilutum.

Iter agentes
tempore

Cibus aliquem accipient, antequam iter aggrediantur, refrigeratis facultatis, ut pirum aut cucurbitam saccharo conditam.

Caput à sole teneatur umbella, & totum corpus pallio ex corijs hirci probè paratis.

Osi sæpius frigida abluant.

Lento incedant motu.

Aestiuo, hu-
iusmodi ui-
ctu utatur:

Ad hospitium perueniètes faciem aqua frigida abluant, & crura & pedes tepida. Inuenis in frigida nates, puer uerò seu senex in tepidam ingrediatur.

Deinde lactucam edant ex oleo, aceto & pauco sale, & cibo boni succi, non multo utantur, & refrigerante. Potus sit uinum ualde aquosum, seu dilutum.

Intemperato:
uidelicet

Ad sitim sedandam ferat portulacam aut lactucam in ore, aut lapillos terfos, aut cristallum, & taceant, & ore clauso respirent, & rosas ac uiolas odorent, &c.

Cibus accipient antequam iter aggrediantur, tum salsamento calido, ut pulli aut gallinæ carnem assam, cum pipere aut caryophyllis, aut allijs.

Vinum ualidum & meracum bibant.

Hyberno, sic
gubernandi
sunt:

Totum corpus linteis pannis & pellibus induant, & corijs hircorum, & crura ocreis supra caligas laneas muniant.

Ad hospitium peruenientes, & refrigerati, nō statim ad ignem accedant, sed primum deambulent in loco non frigido, & manus fricent.

Cibo & potu utantur, ut suprà dictum.

De cura Nauigantium.

Nauigantes insueti, & multi, qui in curru aut lectica gestantur, facilè ad uomitum pronocantur. His nullo remedio opus esse uidetur. quoniam per eum corpus à redundantia humorū euacuatur. Verùm à uomitu expediet corpus pane, & lentibus excorticatis ex aqua & aceto elixis alere, & uinū bibere, cui aliqua astrin- gendi uis insit, boni odoris, sed paucae quantitatis. Sunt etiam, quibus uomitum cohibere placet, quem moleste ferunt. His præcipiendum,

Ne aquam aspiciant.

Pro offam panis ex uino odorato accipiant.

Ut syrupum de mentha sumant.

Ut pomum odoratum cum aniso, aut malum co-
toneum, & bonos odores naribus admoue-
ant, &c.

FINIS TERTIAE PARTIS
Libri secundi.

Hb 4